

School of Theology at Claremont

1001 1380214

BS
2142
1928

Isabel B. Rose

LIBRARY
SOUTHERN CALIFORNIA SCHOOL
OF THEOLOGY
CLAREMONT, CALIF.

0142
1928
25
12
H K A I N H *Kaiνos = new*
Δ Ι Α Θ Η Κ Η *1.007*

*Bible, N. T. Greek, Modern, 1928,
"σωτηρ = savior"*

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ

Δαπάνη τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας πρὸς διάδοσιν
τοῦ Θείου Λόγου ἐν τε τῇ Μεγάλῃ Βρεττανίᾳ
καὶ τῇ Ἀλλοδαπῇ

1928

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

The New Testament in Modern Greek.
PRINTED IN GREAT BRITAIN

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Κεφάλαια	Σελ.
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	23	1
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	16	63
ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	24	102
ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	21	168
ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	23	219
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	16	283
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'	16	309
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'	13	333
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	6	349
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	6	357
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	4	365
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΒΕΙΣ	4	371
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'	5	377
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'	3	382
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'	6	385
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'	4	392
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	3	397
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	1	400
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	13	401
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑΚΩΒΟΥ	5	420
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Α'	5	426
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Β'	3	433
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	5	437
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	1	444
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	1	445
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΟΥΔΑ	1	446
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	22	448

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΒΙΒΛΟΣ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβὶδ,
υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

²Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ· ⁸Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρὼμ· Ἑσρὼμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀράμ· ⁴Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·
⁵Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·
⁶Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα.

Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναικὸς
τοῦ Οὐρίου· Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· ⁸Ἀσά δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ·
Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· ⁹Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωά-
θαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἑζεκίαν· ¹⁰Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· ¹¹Ἰω-
σίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

¹²Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε
τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· ¹³Ζο-
ροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἑλιακείμ· Ἑλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· ¹⁴Ἀζώρ δὲ
ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχείμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· ¹⁵Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ·
Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν

Ἰακώβ· ¹⁶Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

¹⁷Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ εἶναι γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

¹⁸Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο· ἀφοῦ ἡρ-
ραβωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, πρὶν
συνέλθωσιν, εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

¹⁹Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεα-
τρίσῃ αὐτήν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτήν κρυφίως.

²⁰Ἐνῶ δὲ αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ
εἰς αὐτὸν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παρα-
λάβῃς Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν
εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. ²¹Θέλει δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλεις
καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσει τὸν
λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

²²(Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ
Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ²³Ἰδοὺ, ἡ παρθένος
θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλουσι καλέσει
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑΝΟΥΗΛ, τὸ ὁποῖον μεθερμηνεύμενον εἶναι,
Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

²⁴Ἐξεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσ-
έταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ. ²⁵Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτήν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤΝ.

ΚΕΦ. β'.

ἈΦΟΤ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ
τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν
ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, ²Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνα-
τολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν· ³ἀκούσας δὲ
Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐ-
τοῦ. ⁴Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς
τοῦ λαοῦ, ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

Ἔκκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου, ⁶“Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα· διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.”

Τότε ὁ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρος· ⁸καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό. ⁹Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν· καὶ ἰδόν, ὁ ἀστήρ, τὸν ὁποῖον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ ἔλθων ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον. ¹⁰Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. ¹¹Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτό, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ¹²Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

¹³Ἀφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδόν, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἴπω σοί· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό. ¹⁴Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. ¹⁵καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.”

¹⁶Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. ¹⁷Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁸“Φωνὴ ἡκούσθη ἐν Ῥαμὰ, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς· ἡ Ῥαχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι.” ¹⁹Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδόν, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, ²⁰λέγων, Ἐγερθεὶς πα-

ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὑπαγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
²¹ Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ²² Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. ²³ Καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ.

name - name - name

ΚΕΦ. γ'.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, ² καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ³ Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

⁴ Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

⁵ Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περὶχωρα τοῦ Ἰορδάνου· ⁶ καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

⁷ Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· ⁹ καὶ μὴ φαντασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ¹⁰ Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹¹ Εγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρί. ¹² Ὅστις κρατεῖ τὸ πτυάριον ἐν τῇ

χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναῖξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

¹³Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁴Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυνεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ; ¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀφες τώρα· διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

¹⁶Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἡνοίχθησαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. ¹⁷Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Τίος μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

ΚΕΦ. Δ'.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ²Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε. ³Καὶ ἔλθων πρὸς αὐτὸν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ἦσαι Τίος τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι. ⁴Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, “Μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.” ⁵Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ⁶καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ἦσαι Τίος τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι θέλει προσταῖξει εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ,” καὶ “Θέλουσι σὲ σηκονεῖ ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόνῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ⁷Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν εἶναι γεγραμμένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.” ⁸Πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⁹καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς με. ¹⁰Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.” ¹¹Τότε ἀφίνει αὐτόν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν.

¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδοθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ¹³ Καὶ ἀφήσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατώκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλεὶμ· ¹⁴ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁵· Ὡς ἡ Γαλιλαία καὶ γῆ Νεφθαλεὶμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ¹⁶ ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τῷ σκότει θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς·

¹⁷ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

¹⁸ Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς. ¹⁹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ²⁰ Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν. ²¹ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

²³ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μεταξὺ τοῦ λαοῦ. ²⁴ Καὶ διήλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ²⁵ Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. ε'—ζ'.

¹ ἸΔΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν, προσήλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων,

³ Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασι-

λεία τῶν οὐρανῶν. ⁴Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῇ. ⁵Μακάριοι οἱ πραεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν. ⁶Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῇ. ⁷Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ. ⁸Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν· ⁹Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῇ υἱοὶ Θεοῦ. ¹⁰Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹Μακάριοι εἰσθε, ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. ¹²Χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθός σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίδωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

¹³Σεῖς εἰσθε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἀλατισθῇ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰμὴ νὰ ῥιφθῇ ἔξω, καὶ νὰ καταπατῇται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴Σεῖς εἰσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ. ¹⁵Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶Οὕτως ἂς λάμψη τὸ φῶς σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλὰ σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. ¹⁸Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. ἰῶτα ἐν, ἡ μία κεραία δὲν θέλει παρέλθει ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα. ¹⁹Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ²⁰Ἐπειδὴ σᾶς λέγω, ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλείοτερον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέτετε εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

²¹Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, “Μὴ φονεύσης” ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν. ²²Ἐγὼ ὁμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναιτίως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἴπῃ,

πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ῥακᾶ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἶπη, Μωρὲ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τὶ κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε, πρῶτον φιλιώθητι μετὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵ Εἰρήνευσον μετὸν ἀντίδικόν σου ταχέως, ἐνόσω εἶσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντίδικος εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῇς εἰς φυλακὴν. ²⁶ Ἀληθῶς σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, “Μὴ μοιχεύσῃς.” ²⁸ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτήν, ἣδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁹ Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίσῃ, ἔκβαλε αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν. ³⁰ Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σὲ σκανδαλίσῃ, ἔκκοψον αὐτήν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

³¹ Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἃς δώσῃ εἰς αὐτήν διαζύγιον. ³² Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, κάμνει αὐτήν νὰ μοιχεύηται· καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιорκήσῃς, ἀλλὰ ἐκπλήρῃς εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὅρκους σου. ³⁴ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ὁμόσητε μηδόλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανὸν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ· ³⁵ μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως· ³⁶ μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν σου νὰ ὁμόσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν. ³⁷ Ἀλλ' ἃς ἦναι ὁ λόγος σας, Ναὶ, ναί· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλεότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

³⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, “Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ἰδόντα ἀντὶ ὀδόντος.” ³⁹ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῇτε πρὸς τὸν πονηρόν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην· ⁴⁰ καὶ εἰς τὸν

θέλοντα νὰ κριθῇ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὸν χιτῶνά σου, ἄφες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον· ⁴¹καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἐν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. ⁴²Εἰς τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῇς.

⁴³Ἠκούσατε ἵτι ἐρρέθη, “Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου,” καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου. ⁴⁴Εγὼ ὅμως σᾶς λέγω, Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς κατατρέχουσι· ⁴⁵διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ⁴⁶Διότι ἐὰν ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό; ⁴⁷Καὶ ἐὰν ἀσπασθῇτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως; ⁴⁸Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. ε'. ¹Προσέχετε νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέπησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²Ὅταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. ³Ὅταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἃς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερά σου τί κάμνει ἡ δεξιὰ σου· ⁴διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

⁵Καὶ ὅταν προσεύχησαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπῶσι νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν· ⁶σὺ ὅμως, ὅταν προσεύχησαι, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ. ⁷Ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βαττολογήητε, ὡς οἱ ἐθνικοί· διότι νομίζουσιν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῇ. ⁸Μὴ ὁμοιωθῇτε λοιπὸν

μὲ αὐτούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας, τίνων ἔχετε χρεῖαν, πρὶν σεῖς ζητήσητε παρ' αὐτοῦ. ⁹ Οὕτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ¹⁰ ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς εἰς ἡμᾶς σήμερον· ¹² καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς· ¹³ καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σοῦ εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

¹⁴ Διότι ἐὰν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος. ¹⁵ Ἐὰν ὅμως δὲν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

¹⁶ Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταὶ, σκυθρωποί· διότι ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. ¹⁷ Σὺ ὅμως, ὅταν νηστεύῃς, ἅλειψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νύψον τὸ πρόσωπόν σου· ¹⁸ διὰ νὰ μὴ φανῇς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

¹⁹ Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν· ²⁰ ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. ²¹ Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας. ²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡναι καθαρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν· ²³ ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡναι πονηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ ἡναι σκότος, τὸ σκότος πόσον;

²⁴ Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νὰ δουλεύῃ· διότι ἢ τον ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ Μαρμωνα. ²⁵ Διὰ τοῦτο σᾶς

λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίνητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶ Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἰσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν; ²⁷ Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ; ²⁸ Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι. ²⁹ Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. ³⁰ Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, δὲν θέλει ἐνδύσει πολλῶ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πੀωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; ³² Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπειδὴ ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων. ³³ Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ. ³⁴ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριον· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ζ'. ¹ Μὴ κρίνετε διὰ νὰ μὴ κριθῆτε· ² διότι μὲ ὁποῖαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς. ³ Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς; ⁴ Ἡ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῶ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ⁵ Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλᾶριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁶ Μὴ δώσητε τὸ ἅγιον εἰς τοὺς κύνας· μηδὲ ρίψητε τοὺς μαργαρίτας σας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες σᾶς διασχίσωσιν.

⁷ Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῆ· ⁸ διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ. ⁹ Ἡ

τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὅστις, ἐὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν λίθον; ¹⁰ Καὶ ἐὰν ζητήσῃ ὀψάριον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρητε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, θέλει δώσῃ ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ; ¹² Λοιπὸν πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³ Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ¹⁴ Ἐπειδὴ στενὴ εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλῆγοι εἶναι οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.

¹⁵ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μὲ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὅμως εἶναι λύκοι ἄρπαγες. ¹⁶ Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφύλια, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; ¹⁷ Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοὺς καρπούς. ¹⁸ Δὲν δύναται δένδρον καλὸν νὰ κάμνῃ καρπούς κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνῃ καρπούς καλοὺς. ¹⁹ Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ²⁰ Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς. ²¹ Δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμὲ, Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²² Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκάμομεν θαύματα πολλά; ²³ Καὶ τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτούς, "Οτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀγομίαν.

²⁴ Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτούς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μὲ ἄνδρα φρόνιμον, ὅστις ᾠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁶ Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτούς, θέλει ὁμοιωθῇ μὲ

ἄνδρα μωρὸν, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·
²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
 ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ
 ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

²⁸ Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήτ-
 τοντο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ. ²⁹ Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς
 ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'.

ὍΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι
 πολλοί.

² Καὶ ἰδοὺ, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν
 θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ³ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ
 Ἰησοῦς, ἥγγισεν αὐτὸν, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς
 ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ. ⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
 Πρόσεχε μὴ εἰπῇς τοῦτο εἰς μηδένα· ἀλλ' ὑπάγε, δεῖξον σεαυτὸν
 εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ
 Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

⁵ Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς
 αὐτὸν ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, ⁶ καὶ λέγων, Κύριε, ὁ
 δοῦλός μου κείται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζό-
 μενος. ⁷ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θέλω थे-
 ραπεύσει αὐτόν. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος εἶπε, Κύριε,
 δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ μόνον
 εἰπὲ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. ⁹ Διότι καὶ ἐγὼ
 εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας·
 καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπάγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον,
 Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο,
 καὶ κάμνει. ¹⁰ Ακούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε πρὸς
 τοὺς ἀκολουθοῦντας, Ἀληθῶς σὰς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
 εὗρον τοσαύτην πίστιν. ¹¹ Σὰς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν
 ἔλθει ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ τοῦ
 Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
¹² οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέλουσιν ἐκβληθῇ εἰς τὸ σκότος τὸ
 ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. ¹³ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον, Ὑπάγε,

καὶ ὡς ἐπίστευσας ἃς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δούλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁴ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κατάκοιτον καὶ πάσχουσιν πυρετόν. ¹⁵ Καὶ ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἔσηκώθη, καὶ ὑπηρετεῖ αὐτούς.

¹⁶ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα μὲ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσε· ¹⁷ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.”

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλούς ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε τὴν νύκτα ἀναχωρήσωσιν εἰς τὸ πέραν.

¹⁹ Καὶ πλησιάσας εἰς γραμματεὺς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς. ²⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δέ τι ἔχει· ποῦ νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν.

²¹ Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον καὶ νὰ θάψω τὸν πατέρα μου. ²² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφεσι τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

²³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἰδοὺ, τρικυμία μεγάλη ἔγεινεν ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκοιμᾶτο. ²⁵ Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, χανόμεθα. ²⁶ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἰσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι; Τότε σηκωθείς, ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ²⁷ Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ὅποιος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνεμοὶ καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν.

²⁸ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπῆντησαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν μνηστῆρων, ἀγριοὶ καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. ²⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, τί ἐ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ἐδῶ πρὸς καιροῦ νὰ μᾶς βασανίσῃς; ³⁰ Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγγέλιον χοίρων πολλῶν βοσκομένη. ³¹ Καὶ οἱ δαίμονες παρεκάλουν

αὐτὸν, λέγοντες, Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπίτρεψον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδού, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. ³³ Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. ³⁴ Καὶ ἰδού, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρέκλεισαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

² Καὶ ἰδού, ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνης· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάρρει, τέκνον· συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου. ³ Καὶ ἰδού, τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτοὺς, Οὗτος βλασφημεῖ. ⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διὰ τί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁵ Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει; ⁶ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ⁷ Καὶ ἐγερθεῖς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

⁹ Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδον ἄνθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελῶνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδού, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνεκάθηντο μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τι ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν; ¹² Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. ¹³ Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, “Ἐλεον θέλω, καὶ

έταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἅς μὴ ἐξεύρη τοῦτο μηδεὶς. ³¹ Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξελθόντες διεφήμεσαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

³² Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδοὺ, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³ Καὶ ἀφ' οὗ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, "Οτι ποτὲ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραήλ. ³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

³⁵ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ. ³⁶ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. ³⁷ Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· ³⁸ παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι'. ια'.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

² Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ανδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωαννὴς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· ³ Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπονομασθεὶς Θαδδαῖος· ⁴ Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

⁵ Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· ⁶ ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ. ⁷ Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε λέγοντες, "Οτι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ⁸ Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ⁹ Μὴ ἔχετε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας· ¹⁰ μὴ

σακκίον διὰ τὴν ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

¹¹ Εἰς ὁποίαν δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς εἶναι ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μέinate ἕως οὗ ἐξέλθητε. ¹² Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαιρετήσατε αὐτήν. ¹³ Καὶ ἐὰν μὲν ἡ οἰκία ᾖναι ἄξια, ὡς ἔλθῃ ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ἐὰν δὲν ᾖναι ἄξια, ἡ εἰρήνη σας ὡς ἐπιστρέψῃ εἰς ἐσᾶς. ¹⁴ Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἔξερχόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας. ¹⁵ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹⁶ Ἰδού, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀπλοῖ ὡς αἱ περιστεραί. ¹⁷ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγῶσαι· ¹⁸ καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε φερθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ ἔθνη. ¹⁹ Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μεριμνήσητε πῶς, ἢ τί θέλετε λαλήσει· διότι θέλει σᾶς δοθῇ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ λαλήσητε. ²⁰ Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσθε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν. ²¹ Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ²² Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ²³ Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁴ Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δούλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ²⁵ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γείνῃ ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δούλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐὰν τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζεβούλ, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; ²⁶ Μὴ φοβηθῇτε λοιπὸν αὐτούς· διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωσθῇ. ²⁷ Ὅ,τι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ,τι ἀκούετε εἰς τὸ ὥτιον, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. ²⁸ Καὶ μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ τῶν

ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν τῇ γαένῃ. ²⁹ Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἐν ἀσάριον; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς σας. ³⁰ Τμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. ³¹ Μὴ φοβηθῆτε λοιπόν· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σεῖς. ³² Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ὁμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ³³ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῇ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

³⁴ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. ³⁵ Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθεράς αὐτῆς. ³⁶ Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ³⁷ Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ· καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁸ Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁹ Ὅστις εὕρῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμέ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν.

⁴⁰ Ὅστις δέχεται ἐσᾶς, ἐμέ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ⁴¹ Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει. ⁴² Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον μόνον ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ¹ Καὶ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διατάττων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

² Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἑπάγετε καὶ ἀπαγγεί-

λατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε· ⁵ τυφλοὶ ἀναβλέπουνσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.
⁶ Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

⁷ Ἐνῷ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδού, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὐρίσκονται.

⁹ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; προφήτην; ναὶ, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου· ¹⁰ διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, “Ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.” ¹¹ Ἀληθῶς σὰς λέγω, μετὰ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἡγέρθη μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

¹² Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. ¹³ Διότι πάντες οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.

¹⁴ Καὶ ἂν θέλητε νὰ δεχθῆτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἡλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ. ¹⁵ Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

¹⁶ Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; εἶναι ὁμοία μὲ παιδάρια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτῶν, ¹⁷ καὶ λέγοντα, Αὐλὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνωδῆσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε.

¹⁸ Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώγων, μῆτε πίνων· καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει. ¹⁹ Ἦλθεν ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λέγουσιν, Ἴδού ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

²⁰ Τότε ἤρχισε νὰ ὀνειδίζῃ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλεῖοτερα θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν· ²¹ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν, οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδὰν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγίνοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. ²² Πλὴν σὰς λέγω, εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς ἐσᾶς. ²³ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἡ ὑψωθείσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ἄδου·

διότι, ἂν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγίνοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς σήμερον. ²⁴ Πλὴν σὰς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς σέ.

²⁵ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια.

²⁶ Ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

²⁷ Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ἀπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱόν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὄντινα θέλη ὁ Υἱός νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²⁸ Ἐλθετε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς ἀναπαύσει. ²⁹ Ἀρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ· διότι πρᾶος εἰμαι καὶ ταπεινὸς τὴν καρδίαν· καὶ θέλετε εὐρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ³⁰ Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι καλὸς, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.

ΚΕΦ. ιβ'.

ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀστάχνα καὶ νὰ τρώωσιν. ² Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἴδου, οἱ μαθηταὶ σου πράττουσιν ὅ, τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττηται τὸ σάββατον. ³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε τί ἐπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνασεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημένον εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους; ⁵ Ἡ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβηλόνουσιν τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶναι ἀθῶοι; ⁶ Σὰς λέγω δέ, ὅτι ἐδὼ εἶναι μεγαλῆτερος τοῦ ἱεροῦ. ⁷ Ἐὰν ὅμως ἐγνωρίζετε τί εἶναι, “Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,” δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἀθῶους. ⁸ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

⁹ Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν

¹⁰ Καὶ ἰδού, ἦτο ἄνθρωπος ἔχων τὴν χεῖρα ξηράν· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, Συγχωρεῖται τάχα νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. ¹¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίς ἄνθρωπος ἀπὸ σᾶς θέλει εἶσθαι, ὅστις ἔχων πρόβατον ἐν, εἰς τοῦτο πέσῃ ἐν τῷ σαββάτῳ εἰς λάκκον, δὲν θέλει πιάσει καὶ σηκώσῃ αὐτό; ¹² πόσον λοιπὸν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου! ὥστε συγχωρεῖται ἐν τῷ σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιῇ τις. ¹³ Τότε λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθῃ ὑγιὲς ὡς ἡ ἄλλη. ¹⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἐξελθόντες, συνεβουλεύθησαν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

¹⁵ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς νοήσας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. ¹⁶ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς αὐστηρῶς διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν. ¹⁷ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁸ Ἰδού ὁ δοῦλός μου, τὸν ὁποῖον ἔκλεξα, ὁ ἀγαπητός μου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ψυχὴ μου εὐηρεστήθη· θέλω θέσει τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ θέλει ἐξαγγεῖλει κρίσιν εἰς τὰ ἔθνη. ¹⁹ Δὲν θέλει ἀντιλογήσῃ, οὐδὲ κραυγᾶσει· οὐδὲ θέλει ἀκούσει τις τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς πλατείαις. ²⁰ Κάλαμον συντετριμμένον δὲν θέλει θλάσει, καὶ λινάριον καπνίζον δὲν θέλει σβέσει, ἕως οὗ ἐκφέρῃ εἰς νίκην τὴν κρίσιν. ²¹ Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ θέλουσιν ἐλπίσει τὰ ἔθνη."

²² Τότε ἐφέρθη πρὸς αὐτόν δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε ὁ τυφλὸς καὶ κωφὸς καὶ ἐλάλει καὶ ἔβλεπε. ²³ Καὶ ἐξεπλήττοντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον, Μήπως εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Δαβίδ; ²⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος δὲν ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰμὴ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων.

²⁵ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, δὲν θέλει σταθῇ. ²⁶ Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλῃ, διηρέθη καθ' ἑαυτοῦ· πῶς λοιπὸν θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἂν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοί σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας. ²⁸ Ἀλλ' εἰ ἐγὼ διὰ Πνεύματος Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²⁹ Ἡ πῶς δύναται τις

να εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ νὰ διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν, καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ; ³⁰ "Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ³¹ Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὅμως βλασφημία δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ³² Καὶ ὅστις εἶπη λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως εἶπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ³³ Ἡ κάμετε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμετε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· διότι ἐκ τοῦ καρποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον. ³⁴ Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε νὰ λαλήτε καλὰ, ὄντες πονηροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα. ³⁵ Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ καλὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. ³⁶ Σᾶς λέγω δέ, ὅτι διὰ πάντα λόγον ἄργον, τὸν ὅποιον ἤθελον λαλήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώσει λόγον δι' αὐτόν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁷ Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις δικαιοθῇ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις καταδικασθῇ.

³⁸ Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

³⁹ Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ⁴⁰ Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ⁴¹ Ἄνδρες Νινευῖται θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδώ. ⁴² Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ.

⁴³ Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,

διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὐρίσκει. ⁴⁴Τότε λέγει, Ἄς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὼν, εὐρίσκει αὐτὸν κενὸν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον. ⁴⁵Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην τὴν πονηράν.

⁴⁶Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν. ⁴⁷Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτόν, Ἴδου, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς σέ. ⁴⁸Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἶναι οἱ ἀδελφοί μου; ⁴⁹Καὶ ἐκτείνουσ τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν, Ἴδου ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ⁵⁰Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ἘΝ ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο πλησίον τῆς θαλάσσης. ²Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ἐκάθητο καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴστατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν. ³Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων,

Ἴδου, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ. ⁴Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά. ⁵Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου δὲν εἶχον γῆν πολλήν καὶ εὐθὺς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶχον βάθος γῆς. ⁶καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον ῥίζαν, ἐξηράνθησαν. ⁷Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαί, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ⁸Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἔδιδον καρπὸν, τὸ μὲν ἑκατὸν, τὸ δὲ ἐξήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα. ⁹Ὁ ἔχων ὥτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

¹⁰Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τι λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν; ¹¹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια

τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὅμως δὲν ἐδόθη. ¹² Διότι ὅστις ἔχει, ἐτι θέλει δοθῇ εἰς αὐτὸν, καὶ θέλει περισσευθῇ ὅστις ὅμως δὲν ἔχει, καὶ ὅ,τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ¹³ Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι. ¹⁴ Καὶ ἐκπληροῦται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαίου, ἡ λέγουσα, "Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ¹⁵ Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς." ¹⁶ Τμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μακάριοι, διότι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν. ¹⁷ Ἐπειδὴ ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

¹⁸ Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπεύροντος. ¹⁹ Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοοῦντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν ὁδόν. ²⁰ Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος αὐτόν. ²¹ δὲν ἔχει ὅμως ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ²² Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²³ Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

²⁴ Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων,

Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπóρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ²⁵ ἀλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεχώρησεν. ²⁶ Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷ Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, καλὸν σπóρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια; ²⁸ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε

τοῦτο. Οἱ δὲ δούλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, Θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά; ²⁹ Ο δὲ εἶπεν, Οὐχὶ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σῖτον· ³⁰ ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφοτέρα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστάς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσητε αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

³¹ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ³² τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὅμως αὐξηθῇ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

³³ Ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἔγεινεν ὅλον ἔνζυμον.

³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ὄχλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· ³⁵ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Θέλω ἀνοίξει ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγεῖλαι πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

³⁶ Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐξηγήσων εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ³⁷ Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπόρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ³⁸ Ο δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπόρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ³⁹ ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτά, εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θερισταὶ εἶναι οἱ ἄγγελοι. ⁴⁰ Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. ⁴¹ Θέλει ἀποστείλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν· ⁴² καὶ θέλουσι

ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἰσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. ⁴³ Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὧτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

⁴⁴ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

⁴⁵ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας· ⁴⁶ ὅστις εὐρὼν ἓνα πολύτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἡγόρασεν αὐτόν.

⁴⁷ Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνήγαγεν ἀπὸ παντὸς εἶδους· ⁴⁸ τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐγεμίσθη, ἀνεβίβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἀχρεῖα ἐρρίψαν ἔξω. ⁴⁹ Οὕτω θέλει εἰσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσι ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ⁵⁰ καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἰσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

⁵¹ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναὶ, Κύριε. ⁵² Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέα καὶ παλαιά.

⁵³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. ⁵⁴ Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ σὺναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵ Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ⁵⁶ Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῖν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα; ⁵⁷ Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵⁸ Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ, ²καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

³Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ⁴διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, Δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν. ⁵Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην. ⁶Οτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευσεν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρесе ἐπὶ τὸν Ἡρώδην. ⁷Ὁθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτήν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ. ⁸Ἡ δὲ, παρακινήθεισα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδὼ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ⁹Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ. ¹⁰Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ¹¹Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερεν αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς. ¹²Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσήκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹³Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

¹⁴Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

¹⁵Οτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς. ¹⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν νὰ ὑπάγωσι· δίτε εἰς αὐτοὺς σείς νὰ φάγωσιν. ¹⁷Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδὼ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια. ¹⁸Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδώ.

¹⁹Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα,

καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κόψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους. ²⁰ Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. ²¹ Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

²² Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβώσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

²⁴ Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ²⁵ Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ²⁶ Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, "Οτι φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν." ²⁷ Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσείτε· ἐγὼ εἰμαι μὴ φοβεῖσθε. ²⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ᾖσαι σὺ, πρόσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ³⁰ Βλέπων ὅμως τὸν ἄνεμον δυνατὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζεται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. ³¹ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπιάσεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ³² Καὶ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. ³³ Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

³⁴ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. ³⁵ Καὶ γνωρίσαντες αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας· ³⁶ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

ΚΕΦ. ιε'.

ΤΟΤΕ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, ² Διὰ τί οἱ μαθηταί σου

παραβαίνουνσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἔταν τρώγωσιν ἄρτον. ³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας; ⁴διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, “Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” καὶ “Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.” ⁵Σεῖς ὅμως λέγετε, “Ὅστις εἶπη πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον εἶναι ὅ,τι ἤθελες ὠφεληθῇ ἐξ ἐμοῦ, ἄρκει, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσίν σας. ⁷ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν ὁ Ἡσαΐας, λέγων, ⁸“Ὁ λαὸς οὗτος μὲ πλησιάζει μὲ τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ μὲ τα χεῖλη μὲ τιμᾷ· ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν, μακρὰν ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ. ⁹Εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.”

¹⁰Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε καὶ νοεῖτε. ¹¹Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

¹²Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον ἐσκανδαλίσθησαν; ¹³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευσεν ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκριζωθῇ. ¹⁴Ἀφήσατε αὐτοὺς· εἶναι ὁδηγοὶ τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν εἰς ὁδηγῇ, ἀμφοτέροι εἰς βόθρον θέλουσι πέσει.

¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐξηγήσον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην. ¹⁶Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἔτι καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε; ¹⁷Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα καταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκβάλλεται εἰς ἀφεδρῶνα; ¹⁸Τὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. ¹⁹Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. ²⁰Ταῦτα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ νὰ φάγῃ τις μὲ ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

²¹Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. ²²Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἐξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐκραύγασε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐλέησόν

με, Κύριε, υιὲ τοῦ Δαβίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.
²³ Ὁ δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτὴν,
 διότι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ²⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν ἀπε-
 στάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.
²⁵ Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτὸν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.
²⁶ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον
 τῶν τέκνων, καὶ νὰ ῥίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. ²⁷ Ἡ δὲ εἶπε, Ναί,
 Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν
 πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. ²⁸ Τότε
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ
 πίστις· ἃς γείνη εἰς σέ, ὥς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ
 αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

²⁹ Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν
 τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

³⁰ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν
 χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλλους πολλοὺς· καὶ
 ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν
 αὐτούς. ³¹ Ὅστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν βλέποντες κωφοὺς λα-
 λούντας, κουλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς
 βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

³² Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε,
 Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς ἡδὴ ἡμέρας μένουσι
 πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ νὰ ἀπολύσω
 αὐτοὺς νήστεйс δὲν θέλω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν. ³³ Καὶ
 λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ
 ἐρημίᾳ ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόσον ὄχλον; ³⁴ Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ
 εἶπον, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ὀψάρια. ³⁵ Καὶ προσέταξε τοὺς
 ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁶ Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ
 ἄρτους καὶ τὰ ὀψάρια, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν
 εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον. ³⁷ Καὶ
 ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισ-
 σευμα τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. ³⁸ Οἱ δὲ τρώ-
 γοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

³⁹ Αφοῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
 ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ις'.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, ἐζήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅταν γείνῃ ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός. ³Καὶ τὸ πρωῒ, Σήμερον χειμών· διότι κοκκινίζει σκυθρωπάζων ὁ οὐρανός. Ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε; ⁴Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

⁵Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους. ⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. ⁷Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, "Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν. ⁸Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε; ⁹"Ἐτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμείσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; ¹⁰οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; ¹¹πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; ¹²Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

¹³Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ¹⁴Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· καὶ ἄλλοι Ἰερεμίαν, ἡ ἓνα τῶν Προφητῶν. ¹⁵Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; ¹⁶Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ¹⁷Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁸Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ᾗδου δὲν θέλουσιν

ἰσχύσει κατ' αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὅ,τι ἂν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἂν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς θέλει εἶσθαι λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁰ Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἴπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

²¹ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ²² Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν, λέγων, Γενοῦ ἴλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνειν τοῦτο εἰς σέ. ²³ Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

²⁴ Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς με ἀκολουθῇ. ²⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν. ²⁶ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἂν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί θέλει δώσῃ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ²⁷ Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὺς λέγω, εἶναι τινὲς τῶν ἐδὼ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ις'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. ² Καὶ μετεωροφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς. ³ Καὶ ἰδὼν, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν

εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδῶ· ἐὰν θέλῃς, ἃς κάμωμεν ἐδῶ τρεῖς σκηναὶς, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἥλιαν.
⁵ Ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε. ⁶ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ⁷ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίασεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. ⁸ Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδένα, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

⁹ Καὶ ἐνῶ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὸ ὄραμα, ἐωσοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἥλιος πρῶτον; ¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἥλιος μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα· ¹² σὰς λέγω ὅμως, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ἥλιος, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ' ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν. ¹³ Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτούς.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπός τις γονυπετῶν εἰς αὐτὸν, ¹⁵ καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ· ¹⁶ καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ. ¹⁸ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

¹⁹ Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῆ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς. ²¹ Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

²² Καὶ ἐνῶ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Τίδς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ²³ καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

²⁴ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοῦμ, προσῆλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληρόνει τὰ δίδραχμα; ²⁵ Λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ δασμόν; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ξένων; ²⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀρα ἐλεύθεροι εἶναι οἱ υἱοί. ²⁷ Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, ὑπάγε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ρίψον ἄγκιστρον, καὶ τὸ πρῶτον ὀψάριον, τὸ ὁποῖον ἀναβῇ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, θέλεις εὐρεῖ στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμέ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ιη'.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς ἄρα εἶναι μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; ² Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψητε, καὶ γείνητε ὡς τὰ παιδία, δὲν θέλετε εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁴ Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τούτου, οὗτος εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ⁵ καὶ ὅστις δεχθῇ ἐν τοιοῦτον παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμέ δέχεται. ⁶ Ὅστις ὅμως σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

⁷ Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκανδαλα· διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. ⁸ Καὶ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ ρίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσελθῇς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλὸς, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ριφθῇς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. ⁹ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε

αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· καλῆτερόν σοι εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρά ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁰ Προσέχετε, μὴ καταφρονήσητε ἓνα τῶν μικρῶν τούτων διότι σὰς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διαπαντός βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

¹¹ Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹² Τί σὰς φαίνεται; ἐὰν ἄνθρωπός τις ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ ὑπῳν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννευήκοντα ἐννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον; ¹³ Καὶ ἐὰν συμβῇ νὰ εὔρῃ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρά διὰ τὰ ἐννευήκοντα ἐννέα τὰ μὴ πεπλανημένα. ¹⁴ Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

¹⁵ Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε, καὶ ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· ἐὰν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἓνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν. ¹⁷ Καὶ ἐὰν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐὰν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἃς εἶναι εἰς σέ ὡς ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω,

Ὅσα ἐὰν δέσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἶσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁹ Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι ἐὰν δύο ἀπὸ σὰς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντός πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον κάμει αἴτησιν, θέλει γείνει εἰς αὐτοὺς παρά τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰ Διότι ἔπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

²¹ Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ἕως ἐπτάκις; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά. ²³ Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιωθῇ μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῇ, ἐφέρθη πρὸς αὐτὸν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ ὀφειλόμενον. ²⁶ Περσὼν λοιπὸν

ὁ δούλος προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ²⁷ Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἐξῆλθεν ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτόν, ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεωστεῖς. ²⁹ Πесὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁰ Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹ Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανέρωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³² Τότε προσκαλέσας αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Δούλε πονηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκείνο σοὶ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας· ³³ δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα; ³⁴ Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτόν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕως οὗ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν. ³⁵ Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσῃτε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιθ'. κ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ² Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

³ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν; ⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔπλασεν αὐτούς; ⁵ καὶ εἶπεν, “Ἐνεκεν τούτου θέλει ἀφήσῃ ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν;” ⁶ Ὡστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ἅς μὴ χωρίξῃ.

⁷ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Δια τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ

δώσῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν; ⁸ Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς νὰ χωρίζεσθε τὰς γυναῖκάς σας ἀπ' ἀρχῆς ὅμως δὲν ἔγεινεν οὕτω. ⁹ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῇ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

¹⁰ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχῃ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῇ. ¹¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον. ¹² Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῇ τοῦτο, ἅς δεχθῇ.

¹³ Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτὰ. ¹⁴ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹⁵ Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

¹⁶ Καὶ ἰδοὺ, προσελθὼν τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς. ¹⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίας; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ “Μὴ φονεύσης· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης·” ¹⁹ Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα” καὶ “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ²⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοι λείπει ἔτι; ²¹ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς νὰ ᾗσαι τέλειος, ὕπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς εἰς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθ' ἀκολουθεῖ μοι. ²² Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴ Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, Εὐκολώτερον εἶναι νὰ

περάσῃ κάμηλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ; ²⁶ Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά.

²⁷ Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς; ²⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁹ Καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει. ³⁰ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'. ¹ Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρῶτῷ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ² Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς ἓν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἵσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. ⁴ Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπήγγον. ⁵ Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως. ⁶ Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὔρεν ἄλλους ἵσταμένους ἀργούς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἵστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; ⁷ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διότι οὐδεὶς ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει. ⁸ Αφοῦ δὲ ἔγεινεν ἐσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ⁹ Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ ἓν δηνάριον. ¹⁰ Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλείονερα· ἔλαβον ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ ἓν δηνάριον. ¹¹ Καὶ λαβόντες, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη, ¹² λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν

ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μὲ ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ¹³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἐν δηνάριον μετ' ἐμοῦ; ¹⁴ λάβε τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὡς καὶ εἰς σέ. ¹⁵ Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμὸς σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός; ¹⁶ Οὕτω θέλουσιν εἰσθαὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁷ Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹⁸ Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον· ¹⁹ καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίξωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ.

²⁰ Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ²¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἶπὲ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ²² Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῶ, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα. ²³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πλεῖ, καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· τὸ νὰ καθίσσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, εἰμὴ εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

²⁴ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ²⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτά· ²⁶ οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἰσθαὶ ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλῃ νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι ὑπηρέτης ὑμῶν· ²⁷ καὶ ὅστις θέλῃ νὰ ἦναι πρῶτος ἐν ὑμῖν, ἅς ἦναι δοῦλος ὑμῶν· ²⁸ καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ

ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³¹ Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς διὰ νὰ σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔκραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³² Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκραξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω; ³³ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, νὰ ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ² Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς θέλετε εὐρεῖ ὄνον δεδεμένην, καὶ πωλᾶριον μετ' αὐτῆς· λύσατε, καὶ φέρετέ μοι. ³ Καὶ εἰάν τις σᾶς εἴπῃ τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

⁴ Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁵ “Εἶπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών,” “Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πραῢς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.”

⁶ Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλᾶριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν. ⁸ Ὁ δὲ περισσότερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν. ⁹ Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹⁰ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι οὗτος; ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

¹² Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε

πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς· ¹³ καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι.” σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

¹⁴ Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ¹⁵ Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὅποια ἔκαμε, καὶ τοὺς παῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἡγανάκτησαν, ¹⁶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οὗτοι; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτούς, Ναί· ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἡτοιμάσας αἰνεσίαν;”

¹⁷ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ἔξηλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ διενυκτέρευεν ἐκεῖ.

¹⁸ Ὅτε δὲ τὸ πρῶτ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε· ¹⁹ καὶ ἰδὼν μίαν συκὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐπ' αὐτὴν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν, Να μὴ γείνη πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ. ²⁰ Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ! ²¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς, σὰς λέγω, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅρος τοῦτο ἂν εἶπητε, Σηκώθητι καὶ ρίφθητι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει. ²² Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

²³ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐνῷ ἐδίδασκεν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ²⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὅποιον ἐὰν μοι εἶπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα. ²⁵ Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ²⁶ Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. ²⁷ Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον

Δὲν ἐξεύρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσία πράττω ταῦτα.

²⁸ Ἀλλὰ τί σᾶς φαίνεται; Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἔλθων πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν θέλω· ὕστερον ὅμως μετανοήσας, ὑπῆγε. ³⁰ Καὶ ἔλθων πρὸς τὸν δεύτερον, εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε· καὶ δὲν ὑπῆγε. ³¹ Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ³² Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελῶναι ὅμως καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὕστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

³³ Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε· Ἦτο ἄνθρωπός τις οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ὑκοδόμησε πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

³⁵ Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶ Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλειότερους τῶν πρώτων· καὶ ἔκαμον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως.

³⁷ Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου.

³⁸ Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ ἃς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἐφόνευσαν. ⁴⁰ Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους;

⁴¹ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτόν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

⁴² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, “Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;" ⁴³ Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρεθῇ ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῇ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ⁴⁴ Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῇ· εἰς ὄντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

⁴⁵ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· ⁴⁶ καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχον αὐτόν ὡς προφήτην.

ΚΕΦ. κβ'. ¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

² Ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ³ καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι. ⁴ Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἴδου, τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτὰ εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶναι ἑτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους. ⁵ Ἐκεῖνοι ὅμως ἀμελήσαντες ἀπηήλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ· ⁶ οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν. ⁷ Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε. ⁸ Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἑτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι. ⁹ Ὑπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὔρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. ¹⁰ Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλιμένων. ¹¹ Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ νὰ θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ¹² καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη. ¹³ Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, σηκώσατε αὐτόν, καὶ ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹⁴ Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁵ Τότε ὑπήγουν οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλεύθησαν πῶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ. ¹⁶ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

¹⁷ Εἰπέ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ¹⁸ Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί μὲ πειράζετε, ὑποκριταί;

¹⁹ Δείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον. ²⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; ²¹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

²² Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

²³ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

²⁴ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ” καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁵ Ἦσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἀφοῦ ἐνυμφεύθη, ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀφήκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁶ ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ²⁷ Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²⁸ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν.

²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ’ εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ. ³¹ Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς ἐσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος, ³² “Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;” Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

³³ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἀπεστόμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὁμοῦ. ³⁵ Καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων, ³⁶ Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ

εἶναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ³⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, “Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.”

³⁸ Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. ³⁹ Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.” ⁴⁰ Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

⁴¹ Καὶ ἐνῶ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ⁴² λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς εἶναι; λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Δαβίδ. ⁴³ Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβίδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων, ⁴⁴ “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;” ⁴⁵ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Δαβίδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴⁶ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν’ ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ’ ἐτόλμησέ τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ’.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ² λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. ³ Πάντα λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπεὶ δὲ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι. ⁴ Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ὅμως οὐδὲ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά. ⁵ Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν· ⁶ καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ⁷ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ‘Ραββί, ‘Ραββί. ⁸ Σεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε ‘Ραββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἰσθε. ⁹ Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσητε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατὴρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁰ Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστός. ¹¹ Ὁ δὲ μεγαλῆτερος ἀπὸ σᾶς, θέλει εἰσθαι ὑπηρέτης

σας. ^{12'} Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῆ.

^{13'} Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίνετε νὰ εἰσέλθωσιν.

^{14'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κατατρώγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

^{15'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ κάμῃτε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνῃ, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γεέννης διπλοῦτερον ὑμῶν.

^{16'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεοῦται. ^{17'} Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλήτερος, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν; ^{18'} Καὶ, Ὅστις ὁμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ εἶναι οὐδέν· ὅστις ὅμως ὁμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεοῦται. ^{19'} Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλήτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζων τὸ δῶρον; ^{20'} Ὁ ὁμόσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. ^{21'} Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. ^{22'} Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

^{23'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνητε. ^{24'} Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διῶλλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνετε.

^{25'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. ^{26'} Φαρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνῃ καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν.

^{27'} Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι

παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. ²⁸ Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὅμως εἰσθε πλήρεις ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²⁹ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· ³⁰ καὶ λέγετε, Ἐὰν ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἰσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ³¹ Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. ³² Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας. ³³ Ὁφείετε, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

³⁴ Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ³⁵ διὰ τὸ ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὁποῖον ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ³⁶ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἔλθει ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

³⁷ Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συνάγει ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁸ Ἰδοὺ, ἀφίεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκός σας ἔρημος. ³⁹ Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἐξῆς, ἕως οὗ εἶπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'. κε'.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ τὸ ἐπιδείξωσιν εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῇ ἐδὼ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

³ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον

πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

⁴Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις· ⁵διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθει ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστὸς· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει. ⁶Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσέχετε, μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁷Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. ⁸Πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ἀρχὴ ὠδίνων. ⁹Τότε θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς θλίψιν, καὶ θέλουσι σᾶς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. ¹⁰Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῇ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσει ἀλλήλους. ¹¹Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται θέλουσιν ἐγερθῇ, καὶ πλανήσει πολλούς· ¹²καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχραυνθῇ. ¹³Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ¹⁴Καὶ θέλει κηρυχθῇ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἔλθει τὸ τέλος.

¹⁵Ὅταν λοιπὸν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δανιὴλ, ἱστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἅς ἐννοῇ) ¹⁶τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἅς φεύγωσιν ἐπὶ τὰ ὄρη· ¹⁷ὅστις εὗρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἅς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁸Καὶ ὅστις εὗρεθῇ ἐν τῷ ἀγρῷ ἅς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁹Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ²⁰Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ²¹Διότι τότε θέλει εἶσθαι θλίψις μεγάλη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει· ²²Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σάρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅμως θέλουσι συντηθῇ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

²³Τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἰδοὺ, ἐδὼ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ ἐδὼ, μὴ πιστεύσητε. ²⁴Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

²⁵ Ἰδού, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ἰδού, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐξέλθητε· Ἰδού, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ²⁷ Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²⁸ Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτώμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄετοί.

²⁹ Εὐθύς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὃ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες θέλουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῇ. ³⁰ Καὶ τότε θέλει φανῇ τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουσι θρηνῆσαι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ³¹ Καὶ θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ θέλουσι συναῖξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἁκρῶν οὐρανῶν ἕως ἁκρῶν αὐτῶν.

³² Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος. ³³ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁴ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεα αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³⁵ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει. ³⁶ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

³⁷ Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ³⁸ Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσηλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· ³⁹ καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕως οὗ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἐσῆκωσε πάντας· οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁰ Τότε δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἰς ἀφίεται. ⁴¹ Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθει ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται.

⁴² Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποῖα ὥρα ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν. ⁴³ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἰκο-

δεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἔρχεται ὁ κλέπτης, ἤθελεν ἰγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῇ ἡ οἰκία αὐτοῦ. ⁴⁴ Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἑτοιμοί· διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁵ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτοὺς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; ⁴⁶ μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. ⁴⁷ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. ⁴⁸ Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς ἐκεῖνος δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· ⁴⁹ καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδούλους, νὰ τρώγῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθύνοντων, ⁵⁰ θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἐξεύρει· ⁵¹ καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κε'. ¹ Τότε θέλει ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετέκα παρθένοισι, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. ² Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί. ³ Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· ⁴ αἱ φρόνιμοι ὅμως ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο. ⁶ Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἰδοὺ, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. ⁷ Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. ⁸ Καὶ αἱ μωραὶ εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας· διότι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβύνονται. ⁹ Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μὴποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς. ¹⁰ Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ¹¹ Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς. ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν σὰς γνωρίζω.

¹³ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

¹⁴ Διότι θέλει ελθεῖ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·

¹⁵ καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εἰθὺς.

¹⁶ Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν, ἔκαμεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

¹⁷ Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

¹⁸ Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψέν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

¹⁹ Μετὰ δὲ καιρὸν πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

²⁰ Καὶ ἐλθὼν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εἵγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²² Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²³ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²⁴ Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

²⁵ καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἰδοὺ, ἔχεις τὸ σόν.

²⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἥξευρες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

²⁷ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπέζιτας· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

²⁸ Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

²⁹ Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ, καὶ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

³⁰ Καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

³¹ Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ

θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ. ³² Καὶ θέλουσι συναχθῇ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων· ³³ καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

³⁴ Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἔλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἑσᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

³⁵ Διότι ἐπείνασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἤμην, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε· ³⁶ γυμνὸς, καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἡσθένησα, καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ. ³⁷ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; ³⁸ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνὸν, καὶ ἐνεδύσαμεν; ³⁹ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ; ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴¹ Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ καταραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ.

⁴² Διότι ἐπείνασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε· ⁴³ ξένος ἤμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε· γυμνὸς, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε.

⁴⁴ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν; ⁴⁵ Τότε θέλει ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴⁶ Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κς'.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ² Ἐξεύρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας

γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ. ³Τότε συνήχθησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα· ⁴καὶ συνεβουλευθήσαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν. ⁵Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

⁶Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ⁷προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν. ⁸Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ⁹Διότι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μὲ πολλὴν τιμὴν, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς. ¹⁰Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ. ¹¹Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ¹²Ἐπειδὴ χύσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τοῦτο διὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου. ¹³Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁴Τίτε ὑπῆγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ¹⁵καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοὶ δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια. ¹⁶Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

¹⁷Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ποῦ θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα; ¹⁸Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δέινα, καὶ εἶπατε πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. ¹⁹Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

²⁰Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα· ²¹καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²²Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἰμαι, Κύριε; ²³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινάκῳ τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει μὲ παραδώσει. ²⁴Ὁ μὲν

Τῷδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τῷδς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἀνδρὲν ἡθέλε γεννηθῇ. ²⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Ῥαββί; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

²⁶ Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκονψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²⁷ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ²⁸ διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ²⁹ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίνει εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ ὕμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

³¹ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέλετε σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλω πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.” ³² ἀφοῦ δὲ ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ³³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω σκανδαλισθῇ. ³⁴ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γείνη χρεία νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῇ. Ὅμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

³⁶ Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Καθίσате αὐτοῦ, ἕως οὗ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

³⁷ Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ. ³⁸ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

³⁹ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ ἂν ἦναι δυνατόν, ἅς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχὶ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἡδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ; ⁴¹ ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

⁴² Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πῶ αὐτὸ, γενηθήτω τὸ θέλημά σου.

⁴³ Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι.

⁴⁴ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁵ Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν· ⁴⁶ ἐγέρθητε, ἅς ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

⁴⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, ὁ Ἰούδας, εἰς τῶν δωδεκα, ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ⁴⁸ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὁντινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν. ⁴⁹ Καὶ εὐθὺς πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαῖρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Φίλε, διὰ τί ἦλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁵¹ Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ. ⁵² Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαίρας θέλουσιν ἀπολεσθῇ. ⁵³ Ἡ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσῃ πλησίον μου περισσοτέρους παρὰ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; ⁵⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῇ αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γείνη;

⁵⁵ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε; καθ' ἡμέραν ἐκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ

ιερῶ, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε. ⁵⁶Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ νὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφήσαντες αὐτὸν, ἔφυγον.

⁵⁷Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

⁵⁸Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ τέλος.

⁵⁹Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ ἐκλινατώσωσιν αὐτόν· ⁶⁰καὶ δὲν εὔρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὔρον. Ὑστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες, ⁶¹εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι νὰ χαλάσω τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν νὰ οἰκοδομήσω αὐτόν. ⁶²Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶³Ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐσιώπα.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ⁶⁴Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοὺς, Σὺ εἶπας· πλὴν σὰς λέγω, Εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶⁵Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. ⁶⁶Τί σὰς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχὸς θανάτου εἶναι. ⁶⁷Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐρράπισαν, ⁶⁸λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστὲ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησεν;

⁶⁹Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτόν μίᾳ δούλῃ, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ⁷⁰Ὁ δὲ ἠρνήθη ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. ⁷¹Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ⁷²Καὶ πάλιν ἠρνήθη μεθ' ὅρκου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. ⁷³Μετ' ὀλίγου δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι ἡ λαλιά σου σὲ κάμνει φανερόν. ⁷⁴Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεματίζει καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς

ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ. ¹⁵ Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, "Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. κς'.

"ΟΤΕ δὲ ἔγεινε πρῶτ', συνεβουλευθήσαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ² Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

³ Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτόν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, "λέγων, "Ἡμαρτον παραδόσας αἷμα ἁθῶν. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. ⁵ Καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

⁶ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ βάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος. ⁷ Καὶ συμβουλευθέντες ἡγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι.

⁸ Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. ⁹ Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὁποῖον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοὶ παρήγγειλεν ὁ Κύριος."

¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ λέγεις. ¹² Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη.

¹³ Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοὺ καταμαρτυροῦσι; ¹⁴ Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολὺ.

¹⁵ Κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὅντινα ᾔθελον. ¹⁶ Καὶ εἶχον τότε δέσμιον περιβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν. ¹⁷ Ενῷ λοιπὸν ᾔσαν συνηγμένοι, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

¹⁸ Ἐπειδὴ ᾗξεν ὅτι διὰ φθόνου παρέδωκαν αὐτόν.

¹⁹ Ἐνῶ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἄπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

²⁰ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι. ²¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν. ²² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω. ²³ Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω. ²⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἔνιψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶος εἰμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. ²⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἅς ᾔται ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

²⁶ Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

²⁷ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτὸν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ²⁸ Καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, ἐνέδυσαν αὐτὸν χλαμύδα κοκκίνην. ²⁹ Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτόν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ³⁰ Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτόν διὰ νὰ σταυρώσωσιν.

³² Ἐνῶ δὲ ἐξήρχοντο, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος, ³⁴ ἔδωκαν εἰς αὐτόν νὰ πῇ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῇ.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, “Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.” ³⁶ Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτόν

ἐκεῖ. ³⁷Καὶ ἔθρεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁸Τότε ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν.

³⁹Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ⁴⁰καὶ λέγοντες, Ὁ χαλὼν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· ἂν ᾗσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ⁴¹Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον,

⁴²Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύνатаι νὰ σώσῃ· ἂν ᾗναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ἅς καταβῇ τῶρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς αὐτόν· ⁴³πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ἅς σώσῃ τῶρα αὐτόν, ἂν θέλῃ αὐτόν· ἐπειδὴ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Υἱὸς εἰμαι.—

⁴⁴Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

⁴⁵Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

⁴⁶Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, “Ἥλι, Ἥλι, λαμὰ σαβαχθανί;” τουτέστι, “Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;” ⁴⁷Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐστῶτων, ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἥλιαν φωνάζει οὗτος. ⁴⁸Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. ⁴⁹Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ἅς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἥλιος νὰ σώσῃ αὐτόν.

⁵⁰Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

⁵¹Καὶ ἰδού, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· ⁵²καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν. ⁵³Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

⁵⁴Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ᾗτο οὗτος.

⁵⁵Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι·

αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν· ⁵⁶μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

⁵⁷ Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. ⁵⁸ Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα. ⁵⁹ Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδόνα καθαρὰν, ⁶⁰ καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν. ⁶¹ Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

⁶² Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον, ⁶³ λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκείνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστηθῇ. ⁶⁴ Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἴπωσι πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἶσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης. ⁶⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσате καθὼς ἐξεύρετε. ⁶⁶ Οἱ δὲ ὑπήγον, καὶ ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

ΚΕΦ. κη'.

ἈΦΟΤ δὲ ἐπέραςε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον. ² Καὶ ἰδὼν, ἔγεινε σεισμὸς μέγας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³ Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. ⁴ Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί. ⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ⁶ Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι

ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. ⁷ Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὰς εἶπον.

⁸ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

⁹ Εἰὼ δὲ ἦρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρετε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθοῦσαι, ἐπίασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν. ¹⁰ Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐκεῖ θέλουσι μὲ ἰδεῖ.

¹¹ Ἐνῷ δὲ αὐταὶ ἀπήρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα. ¹² Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανὰ, ¹³ λέγοντες, Εἶπατε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν αὐτόν, ἐνῷ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα. ¹⁴ Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτόν, καὶ ἐσὰς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους. ¹⁵ Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

¹⁶ Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ὑπῆγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν. ¹⁸ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ¹⁹ Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ²⁰ διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσὰς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἶμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α΄.

ἌΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·
καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, “Ἴδου, ἐγὼ
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει
κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.” ³“Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε
τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

⁴Ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βά-
πτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁵Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς
αὐτὸν ὅλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ, ἐξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

⁶Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἔχων
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας
καὶ μέλι ἄγριον. ⁷Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἐρχεται ὁ ἰσχυρό-
τερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ
λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸Εγὼ μὲν σᾶς
ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ.

⁹Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.
¹⁰Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἀνέβαινεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρα-
νοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν
ἐπ’ αὐτόν. ¹¹Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην.

¹²Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον.
¹³Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι
ὑπηρετοῦν αὐτόν.

¹⁴ Ἀφοῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
¹⁵ καὶ λέγων, "Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

¹⁶ Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ρίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς· ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γείνητε ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ¹⁸ Καὶ εὐθὺς ἀφήσαντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹⁹ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα. ²⁰ Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπῆγον ὀπίσω αὐτοῦ.

²¹ Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερναοὺμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. ²² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

²³ Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, καὶ ἀνέκραξε, ²⁴ λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξὺ ἡμῶν καὶ σου, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ μᾶς ἀπολέσης; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἀφοῦ ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν, ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ νέα διδαχὴ; διότι μετὰ ἐξουσίας προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ὑπακούουσιν αὐτόν. ²⁸ Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξελθόντες ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.
³⁰ Ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦτο κατάκοιτος πάσχουσα πυρετόν· καὶ εὐθὺς ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³¹ Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτήν, πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφήκειν αὐτήν ὁ πυρετὸς εὐθὺς, καὶ ὑπηρέτει αὐτοῦς.

³² Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ὅτε ἔδυσε ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς

αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· ³³ καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνηγμένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας. ³⁴ Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀρρώστίας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ἄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

³⁵ Καὶ τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἦτο ὀρθρος βαθὺς, σηκωθείς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσήχето.

³⁶ Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσι πρὸς αὐτόν, "Οτι πάντες σὲ ζητοῦσι. ³⁸ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον. ³⁹ Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτόν, "Οτι, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ⁴¹ Ὁ δὲ Ἰησοὺς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἥγγισεν αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Θέλω, καθαρίσθητι. ⁴² Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθὺς ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. ⁴³ Καὶ προστάξας αὐτόν ἐντόνως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Πρόσεχε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν· ἀλλ' ὕπαγε, δέξου σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς. ⁴⁵ Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξελθὼν ἤρchiσε νὰ κηρύττῃ πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίσῃ τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερά εἰς πόλιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν πανταχόθεν.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι εἰς οἶκον. ² Καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί, ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτοὺς οὐδὲ τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον.

³ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, φέροντες παραλυτικόν, βασταζόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴ Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτόν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἐχάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ διατρυνήσαντες, καταβιβάζουσι τὸν κράββατον ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ παραλυτικός. ⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοὺς τὴν πίστιν αὐ-

τῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν, Τέκνον, συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ⁶ Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ⁷ Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ εἷς, ὁ Θεός; ⁸ Καὶ εὐθὺς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὕτω διαλογίζονται καθ' ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁹ Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω πρὸς τὸν παραλυτικόν, Συγκεχωρημέναι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹⁰ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) ¹¹ Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹² Καὶ ἡγέρθη εὐθὺς, καὶ σηκώσας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων· ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

¹³ Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

¹⁴ Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελῶνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθηντο καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν. ¹⁶ Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτόν τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγει καὶ πίνει; ¹⁷ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες· δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

¹⁸ Οἱ μαθηταὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων ἐνήστευον· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσι; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐνὸςφ' ὁ νυμφίος εἶναι μετ' αὐτῶν, νὰ νηστεύωσιν; ὅσον καιρὸν ἔχουσι τὸν νυμφίον μεθ' ἑαυτῶν, δὲν δύνανται νὰ νηστεύωσι· ²⁰ θέλουσιν ὁμῶς

έλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ²¹ Καὶ οὐδεὶς ῥάπτει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφου πανλίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ τὸ νέον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον. ²² Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ οἶνος ὁ νέος διασχίζει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ πρέπει οἶνος νέος νὰ βάλληται εἰς ἀσκοὺς νέους.

²³ Καὶ ὅτε διέβαινεν ἐν σαββάτῳ διὰ τῶν σπαρτῶν, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνῷ ὤδευον, ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσι τὰ ἀστάχνα. ²⁴ Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἴδου, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν συγχωρεῖται; ²⁵ Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρεῖαν, καὶ ἐπέλυσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ²⁶ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους, τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ φάγωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ²⁸ ὥστε ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ'.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα. ² Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. ³ Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον. ⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγκεχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ θανατώσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων. ⁵ Καὶ περιβλέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ⁶ Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλευθήσαν εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησέ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς

τὴν θάλασσαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ⁸ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἔπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μένῃ πλησίον αὐτοῦ ἐν πλοιάριον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἔπιπτον ἐπ' αὐτόν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτόν, ὅσοι εἶχον ἀρρώστιας. ¹¹ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἐθεώρουν αὐτόν, προσέπιπτον εἰς αὐτόν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, "Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

¹³ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ᾔθελε· καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἔκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι, ¹⁵ καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Σίμωνα, τὸν ὁποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον· ¹⁷ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργές, τὸ ὁποῖον σημαίνει, Υἱοὶ βροντῆς· ¹⁸ καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, ¹⁹ καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

²⁰ Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον ^{τινά}· καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἠδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον. ²¹ Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν· διότι ἔλεγον, "Ὅτι εἶναι ἕξω ἑαυτοῦ.

²² Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἔλεγον, "Ὅτι ἔχει Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

²³ Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν; ²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ βασιλεία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ· ²⁵ καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ. ²⁶ Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσηκώθῃ καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθῃ, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος. ²⁷ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ σκεύη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν· καὶ

τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πάντα τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῇ εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας βλασφημήσωσιν ²⁹ ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος αἰωνίου καταδίκης· ³⁰ διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

³¹ Ἐρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες ἔξω, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σὲ ζητοῦσι. ³³ Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; ³⁴ Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΙ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκη πλησίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης. ² Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ παραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

³ Ἀκούετε· ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ· ⁴ καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθον τὰ πετευνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό. ⁵ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἀνεφύη, διότι δὲν εἶχε βάθος γῆς· ⁶ καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζαν, ἐξηράνθη. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.—⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

¹⁰ Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτόν οἱ περὶ αὐτόν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς. ¹¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐσὰς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἔξω, διὰ παραβολῶν τὰ παντα γίνονται· ¹² διὰ νὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ νὰ μὴ ἴδωσι· καὶ

να ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ να μὴ νοήσωσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἁμαρτήματα. ¹³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

¹⁴ Ὁ σπειρὼν, τὸν λόγον σπείρει. ¹⁵ Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὗτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δέχονται αὐτόν· ¹⁷ δὲν ἔχουσιν ὅμως ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. ¹⁸ Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον· ¹⁹ καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσερχόμεναι συμπνύγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²⁰ Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ να τεθῇ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ να τεθῇ ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην; ²² διότι δὲν εἰναί τι κρυπτον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανερωθῇ· οὐδ' ἔγεινέ τι ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὸ φανερόν. ²³ Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ να ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

²⁴ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε τί ἀκούετε· μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῇ εἰς ἐσᾶς, καὶ θέλει γείνει προσθήκη εἰς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας. ²⁵ Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος ῥίψῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ²⁷ καὶ κοιμᾶται καὶ σηκόνηται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ αὐξάνῃ, καθὼς αὐτὸς δὲν ἐξεύρει. ²⁸ Διότι ἀφ' ἑαυτῆς ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἀστάχυν, ἔπειτα πλήρη σίτον ἐν τῷ ἀσταχύφ. ²⁹ Ὅταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἦλθεν ὁ θερισμός.

³⁰ Ἐτι ἔλεγε, Μὲ τί να ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ ποῖαν παραβολὴν να παραβάλωμεν αὐτήν; ³¹ Εἶναι ὁμοία

μὲ κόκκον σινάπεως, ὅστις, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ³² ἀφοῦ δὲ σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται μεγαλύτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγάλους, ὥστε ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ δύνανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατασκηνώσι.

³³ Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο νὰ ἀκούωσι. ³⁴ Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτούς· κατ' ἰδίαν ὅμως ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

³⁵ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ³⁶ Καὶ ἀφήσαντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρόβιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγεμίζετο. ³⁸ Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύμνης κοιμώμενος ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα; ³⁹ Καὶ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν θάλασσαν, Σιώπα, ἡσύχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ⁴⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἴσθε οὕτω δειλοί; πῶς δὲν ἔχετε πίστιν; ⁴¹ Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. ² Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτὸν ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δέσῃ αὐτὸν οὐδὲ μὲ ἀλύσεις· ⁴ διότι πολλάκις εἶχε δεθῇ μὲ ποδόδεσμα καὶ μὲ ἀλύσεις, καὶ διεσπάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις, καὶ τὰ ποδόδεσμα συνετρίφθησαν· καὶ οὐδεὶς ἴσχυε νὰ δαμάσῃ αὐτόν· ⁵ καὶ διαπαντὸς νύκτα καὶ ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνημείοις, κρᾶζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν μὲ λίθους.

⁶ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν· ⁷ καὶ κρᾶξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ

ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί ἐ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε εἰς τὸν Θεόν, μὴ μὲ βασάνισης. ⁸ Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, Ἔξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον. ⁹ Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἴμεθα. ¹⁰ Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, νὰ μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας.

¹¹ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βοσκομένη· ¹² καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτούς. ¹³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες,) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. ¹⁴ Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί εἶναι τὸ γεγονός. ¹⁵ Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονούντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁶ Καὶ διηγῆθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χοίρων. ¹⁷ Καὶ ἤρχισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκείους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἡλέησε. ²⁰ Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

²¹ Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς· καὶ ἦτο πλησίον τῆς θαλάσσης.

²² Καὶ ἰδὼν, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ²³ καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λοιίσθια· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ βάλῃς τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτήν, διὰ νὰ σωθῇ· καὶ θέλει ζήσῃ. ²⁴ Καὶ ὑπήγε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

²⁵ Καὶ γυνὴ τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ²⁶ καὶ

πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ²⁷ ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μεταξὺ τοῦ ὄχλου ὀπισθεν, καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. ²⁸ διότι ἔλεγεν, Ὅτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆ. ²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἡσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς μάστιγος. ³⁰ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοὺς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξελθοῦσαν ἀπ' αὐτοῦ, στραφείς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτιά μου; ³¹ Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισε; ³² Καὶ περιέβλεπε διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πράξασαν τοῦτο. ³³ Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπειδὴ ἤξευρε τί ἔγεινεν ἐπ' αὐτὴν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

³⁵ Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκαλον; ³⁶ Ὁ δὲ Ἰησοὺς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει πρὸς τὸν ἀρχισυναγώγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. ³⁷ Καὶ δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ. ³⁹ Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον. ⁴¹ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτὴν, Ταλιθὰ κουμι, τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι. ⁴² Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἑτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μὲ ἔκπληξιν μεγάλην. ⁴³ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς πολλὰ νὰ μὴ μάθῃ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ς'.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

² Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκη ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτὸν, ὥστε καὶ θαύματα τοιαῦτα γίνονται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ; ³ δὲν εἶναι οὗτος ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ δὲν εἶναι αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐλεγε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι δὲν εἶναι προφήτης ἀνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν συγγενῶν, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ δὲν ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδὲν θαῦμα νὰ κάμῃ, εἰμὴ ὅτι ἐπὶ ὀλίγους ἀρρώστους ἐπιθέσας τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁶ Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιήρχετο τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

⁷ Καὶ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς δύο δύο· καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. ⁸ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ βαστάζωσι μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, εἰμὴ ράβδον μόνον· μὴ σακκίον, μὴ ἄρτον, μὴ χαλκὸν εἰς τὴν ζώνην. ⁹ Ἄλλὰ νὰ ἦναι ὑποδεδεμένοι σανδάλια· καὶ νὰ μὴ ἐνδύωνται δύο χιτῶνας. ¹⁰ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως οὗ ἐξέλθῃτε ἐκείθεν. ¹¹ Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσι, μηδὲ σᾶς ἀκούσωσιν, ἐξερχόμενοι ἐκείθεν, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν σας, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι ἢ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. ¹² Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ μετανοήσωσι. ¹³ καὶ ἐξέβαλλον πολλὰ δαιμόνια· καὶ ἤλειφον πολλοὺς ἀρρώστους με ἔλαιον, καὶ ἐθεράπευον.

¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρώδης, (διότι φανερόν ἔγεινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν, Ὅτι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἡλίας εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Ὅτι προφήτης εἶναι, ἢ ὡς εἰς τῶν προφητῶν. ¹⁶ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἑρώδης, εἶπεν, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

¹⁷ Διότι αὐτὸς ὁ Ἑρώδης ἀπέστειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδεσεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν Ἑρωδιάδα τὴν γυναῖκα

Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λάβει αὐτὴν εἰς γυναῖκα. ¹⁸ Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς τὸν Ἡρώδην, "Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ¹⁹ Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐμίσει αὐτὸν, καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ δὲν ἠδύνατο. ²⁰ Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλὰ, ἀκούων αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ὅτε ἦλθεν ἀρμόδιος ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς πρῶτους τῆς Γαλιλαίας, ²² καὶ εἰσηλθεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχέρευσε, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι ἂν θέλῃς, καὶ θέλω σοὶ δώσει. ²³ Καὶ ὤμοσε πρὸς αὐτὴν, "Ὅτι θέλω σοὶ δώσει ὅ,τι μὲ ζητήσῃς, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ²⁴ Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁵ Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλέα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς πάραυτα ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁶ Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυπήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὄρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν αὐτῆς. ²⁷ Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς δῆμιον, προσέταξε νὰ φερθῇ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ. ²⁸ Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς. ²⁹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἐσῆκωσαν τὸ πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ὅσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ἐλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οὐδὲ νὰ φάγωσιν ἡνυκαίρουν. ³² Καὶ πῆγον εἰς ἔρημον τόπον μὲ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

³³ Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ θάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ. ³⁴ Ἐξελθὼν

δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς πολλά.

³⁵ Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλή, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν, "Ὅτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ παρήλθεν ἤδη πολλή ὥρα· ³⁶ ἀπόλυσον αὐτοὺς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς πέριξ ἀγροὺς καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσιν. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Νὰ ὑπάγωμεν ν' ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν; ³⁸ Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ δύο ὀψάρια. ³⁹ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ χλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια. ⁴⁰ Καὶ ἐκάθισαν πρασιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ⁴¹ Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ὀψάρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας. ⁴² Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. ⁴³ Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ὀψαρίων. ⁴⁴ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

⁴⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προῦπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως οὗ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. ⁴⁶ Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ.

⁴⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸ Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτούς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε νὰ περάσῃ αὐτούς. ⁴⁹ Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν. ⁵⁰ Διότι πάντες εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε. ⁵¹ Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοὺς λίαν

καθ' ὑπερβολὴν, καὶ ἐθαύμαζον. ⁵² Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδιά αὐτῶν ἦτο πεπωρωμένη.

⁵³ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

⁵⁴ Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν, ⁵⁵ ἔδραμον εἰς πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραββάτων τοὺς ἄρῥώστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ. ⁵⁶ Καὶ ὅπου εἰσῆρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι καὶ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἐθεραπεύοντο.

ΚΕΦ. Ζ'.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. ² Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χεῖρας μεμολυσμένας, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμφθησαν αὐτούς· ³ (διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νύψωσι μέχρι τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· ⁴ καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἐὰν δὲν νιφθῶσι, δὲν τρώγουσιν· εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὅποια παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ξεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκίνων, καὶ κλινῶν·) ⁵ ἔπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διατί οἱ μαθηταί σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χεῖρας ἀνίπτους τρώγουσι τὸν ἄρτον;

⁶ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, "Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, "Οὗτος ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· ⁷ εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων." ⁸ Διότι ἀφήσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσίν σας. ¹⁰ Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, "Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου" καὶ, "Ὁ

κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται.”
¹¹Σεῖς ὅμως λέγετε, Ἐὰν ἄνθρωπος εἶπῃ πρὸς τὸν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κορβάν, τουτέστι δῶρον, εἶναι ὅ,τι ἠθέλες ὠφελῆθῃ ἐξ ἐμοῦ, ἄρκει· ¹²καὶ δὲν ἀφίνετε πλέον αὐτὸν νὰ κάμῃ οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, ¹³ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν ὁποίαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε παρόμοια τοιαῦτα πολλά.

¹⁴Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετέ μου πάντες, καὶ νοεῖτε· ¹⁵δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτὸν, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ μολύνῃ αὐτὸν, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ’ αὐτοῦ, ἐκεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁶Ὁ ἔχων ὧτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

¹⁷Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. ¹⁸Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὕτω καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε; δὲν καταλαμβάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσερχόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν; ¹⁹διότι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, καθαρίζον πάντα τὰ φαγητά. ²⁰Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν ἄνθρωπον. ²¹Διότι ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ²²κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονηρὸν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. ²³Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον.

²⁴Καὶ σηκωθείς ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἠθέλε νὰ μάθῃ τοῦτο μηδεὶς· δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρυφθῇ.

²⁵Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνὴ τις, τῆς ὑποίας τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἀφες πρῶτον νὰ χορτασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. ²⁸Ἡ δὲ ὑπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψιγίων τῶν παιδίων.

²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρὸς σου. ³⁰ Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

³¹ Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων τῆς Δεκαπόλεως.

³² Καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθέσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν. ³³ Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν ἀπο τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας, ἤγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐφφαθὰ, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι. ³⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνοίχθησαν τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.

³⁶ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἴπωσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερον ἐκείνοι ἐκήρυττον. ³⁷ Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. η'. θ'.

ἘΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πάμπολυς ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, ² Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἡδὴ ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι. ³ καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦλθον μακρόθεν. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν θέλει τις δυνηθῆ νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας; ⁵ Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ⁶ Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον. ⁷ Εἶχον καὶ ὀλίγα ὀψαράκια· καὶ εὐλογήσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά. ⁸ Ἐφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσῆκωσαν περισσεύματα κλασμάτων,

ἐπὶ σπυρίδας. ⁹ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

¹⁰ Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

¹¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. ¹² Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν θέλει δοθῇ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην σημεῖον. ¹³ Καὶ ἀφήσας αὐτούς, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

¹⁴ Ἐλησμόνησαν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἐαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμὴ ἓνα ἄρτον. ¹⁵ Καὶ παρήγγελλεν εἰς αὐτούς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἡρώδου. ¹⁶ Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, "Οτι ἄρτους δὲν ἔχομεν. ¹⁷ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; ἔτι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας; ¹⁸ ὀφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὦτα ἔχοντες δὲν ἀκούετε; καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε; ¹⁹ ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Δώδεκα. — ²⁰ Καὶ ὅτε τοὺς ἐπτά εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

²² Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαιδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίῃ αὐτόν. ²³ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας, καὶ ἠρώτα αὐτόν ἂν βλέπῃ τι. ²⁴ Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας. ²⁵ Ἐπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτόν νὰ ἀναβλέψῃ· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ ὄρασις αὐτοῦ, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας. ²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσεέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τοῦτο εἰς τινα ἐν τῇ κώμῃ.

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς Καισαρείας Φιλίππου· καὶ καθ' ὁδὸν ἠρώτα τοὺς μαθητὰς

αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶμαι; ²⁸ Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι, τὸν Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν. ²⁹ Καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε, ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς. ³⁰ Καὶ παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναστηθῇ. ³² Καὶ ἐλάλει τὸν λόγον παρῤῥησία. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτόν. ³³ Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τὸν Πέτρον, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

³⁴ Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ³⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν. ³⁶ Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελήσει τὸν ἄνθρωπον, εἰὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ Ἡ τί θέλει δώσει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ Διότι ὅστις αἰσχυνηθῇ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνηθῇ δι' αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσαν μετὰ δυνάμεως.

² Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. ³ Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ, λευκὰ λίαν ὥς χιῶν, ὅποια λευκαντῆς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ. ⁴ Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἡλίας μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει

πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ῥαββί, καλὸν εἶναι νὰ ἤμεθα ἐδῶ. καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηναί, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἡλίας μίαν. ⁶ Διότι δὲν ἤξευρε τί νὰ εἶπῃ· ἐπειδὴ ἦσαν πεφοβισμένοι. ⁷ Καὶ νεφέλη ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.—⁸ Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες, δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

⁹ Ἐνῶ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἐφύλαξαν τὸν λόγον ἐν ἑαυτοῖς, συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους, τί εἶναι τὸ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

¹¹ Καὶ ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον; ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ ἐξουδενωθῇ. ¹³ Σᾶς λέγω ὅμως, ὅτι καὶ ὁ Ἡλίας ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδε περὶ αὐτοὺς ὄχλον πολὺν, καὶ γραμματεῖς κάμνοντας συζητήσεις μετ' αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἔγεινεν ἑκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. ¹⁶ Καὶ ἡρώτησε τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν; ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, Διδάσκαλε, ἔφερα πρὸς σὲ τὸν υἱόν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. ¹⁸ καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτόν, σπαράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητάς σου νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν. ¹⁹ Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτόν, λέγει, Ὁ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε αὐτόν πρὸς ἐμέ. ²⁰ Καὶ ἔφεραν αὐτόν πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. ²¹ Καὶ ἡρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο ἔγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Παιδιόθεν. ²² Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔρριψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι, βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπε πρὸς αὐτόν, τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς,

πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα. ²⁴ Καὶ εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε, Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀπιστίαν μου. ²⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, λέγων πρὸς αὐτὸ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σέ προστάζω, Ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.—²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ ἔγεινεν ὡς νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον ὅτι ἀπέθανεν.—²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτόν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἐσηκώθη.

²⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

³⁰ Καὶ ἐξελθόντες ἐκεῖθεν, διέβαινον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδεὶς. ³¹ Διότι ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς, τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ. ³² Ἐκείνοι ὁμῶς δὲν ἐνόουν τὸν λόγον, καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

³³ Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡρώτα αὐτοὺς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὁδὸν πρὸς ἀλλήλους; ³⁴ Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ' ὁδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλύτερος. ³⁵ Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ᾔναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι τάντων ἑσχατος, καὶ πάντων ὑπηρέτης. ³⁶ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἵστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτό, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ³⁷ Ὅστις δεχθῇ ἐν τῶν τοιούτων παιδίων εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμὲ, δὲν δέχεται ἐμὲ, ἰλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

³⁸ Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, ἴδομέν τινα ἐκβάλλοντα δαιμόνια εἰς τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτόν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς. ³⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμποδίζετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά μου, καὶ θέλει ὑννηθῇ εὐθὺς νὰ μὲ κακολογήσῃ. ⁴⁰ Ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν. ⁴¹ Διότι ὅστις σᾶς ποτίσῃ ποτή-

ριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐπειδὴ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς
σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ· ⁴² καὶ ὅστις
σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει
εἰς αὐτὸν καλῆτερον νὰ περιτεθῇ μύλου πέτρα περὶ τὸν τράχη-
λον αὐτοῦ, καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

⁴³ Καὶ ἐὰν σὲ σκανδαλίζῃ ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κουλλὸς, παρὰ
ἔχων τὰς δύο χεῖρας νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον· ⁴⁴ ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ
δὲν σβύνεται.” ⁴⁵ Καὶ ἐὰν ὁ ποὺς σου σὲ σκανδαλίζῃ, ἀπόκοψον
αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς,
παρὰ ἔχων τοὺς δύο πόδας νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον· ⁴⁶ ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ
πῦρ δὲν σβύνεται.” ⁴⁷ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίζῃ,
ἐκβαλε αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλμος
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ
ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· ⁴⁸ ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν
δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.”

⁴⁹ Διότι πῶς τις μὲ πῦρ θέλει ἀλατισθῇ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ
ἄλας θέλει ἀλατισθῇ· ⁵⁰ Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας
γεῖνῃ ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ἀρτύσει αὐτό; ἔχετε ἄλας ἐν
ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'.

ΚΑΙ σηκωθείς ἐκείθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ
τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχλοι πρὸς
αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνείθιζε, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

² Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν, ἂν συγ-
χωρήται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· πειράζοντες
αὐτόν. ³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί προσέταξεν εἰς
ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς; ⁴ Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ
γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν. ⁵ Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας
ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ ἀπ' ἀρχῆς ὅμως τῆς
κτίσεως, ἄρσεν καὶ θήλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. ⁷ “Ἐνεκεν
τούτου θέλει ἀφήσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα,
καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁸ καὶ θέλουσιν

εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν·” ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. ⁹ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέξευξεν, ἄνθρωπος αἷς μὴ χωρίζῃ.

¹⁰ Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, “Ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν. ¹² Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῇ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῇ μὲ ἄλλον, μοιχεύεται.

¹³ Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐγγίσῃ αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας. ¹⁴ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγάνακτο, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Ἀληθῶς σὰς λέγω, “Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς αὐτήν. ¹⁶ Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτὰ, καὶ ἡυλόγει αὐτά.

¹⁷ Ἐνῷ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδὸν, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁸ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὶ ἐγώ, ὁ Θεός. ¹⁹ Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, “Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Μὴ ἀποστερήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²¹ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς αὐτὸν, ἠγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐν σοὶ λείπει· ὕπαγε, πώλησον ὅσα ἔχεις, καὶ δὸς εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθὲ, ἀκολούθει μοι, σηκώσας τὸν σταυρόν. ²² Ἐκεῖνος ὅμως σκυθρωπάσας διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλὰ.

²³ Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πόσον δυσκόλως θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα; ²⁴ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὸ θάῤῥος αὐτῶν εἰς τὰ χρήματα; ²⁵ Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος νὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήττοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, Καὶ τίς δύναται νὰ σωθῇ; ²⁷ Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφήσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ³⁰ δὲν θέλει λάβει ἑκατονταπλασίονα τώρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζῶν αἰώνιον. ³¹ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἰσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

³² Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν· ³³ Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουνσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον, καὶ θέλουνσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη· ³⁴ καὶ θέλουνσι ἐμπαίξει αὐτόν, καὶ μαστιγώσει αὐτόν, καὶ θέλουνσι ἐμπτύσει εἰς αὐτόν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ.

³⁵ Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτόν ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ,τι ζητήσωμεν. ³⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς; ³⁷ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τι ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; ³⁹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνει· καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· ⁴⁰ τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον.

⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ⁴² Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξ-

ουσιάζουσιν αὐτά. ⁴³ Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ γείνη πρῶτος, θέλει εἶσθαι δούλος πάντων. ⁴⁵ διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

⁴⁶ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἱκανὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ⁴⁷ καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κρᾶζῃ καὶ νὰ λέγῃ, Τί ἐ τοῦ Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. ⁴⁸ Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοὶ, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῶ μάλλον ἔκραζεν, Τί ἐ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. ⁴⁹ Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραχθῇ· καὶ κρᾶζουσι τὸν τυφλόν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σηκώθητι· σὲ κρᾶζει. ⁵⁰ Καὶ ἐκεῖνος ἀπορρίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ⁵¹ Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνι, νὰ ἀναβλέψῃς. ⁵² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὑπαγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ² καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε· ³ καὶ ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τί κάμνετε τοῦτο; εἴπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλῃ αὐτὸ ἔδω.

⁴ Καὶ ὑπήγον, καὶ εὗρον τὸ πωλᾶριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό. ⁵ Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἱσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλᾶριον; ⁶ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. ⁷ Καὶ ἔφεραν τὸ πωλᾶριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ.

⁸ Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ

ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.
⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες,
 Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ¹⁰ Εὐλο-
 γημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Δαβὶδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν ὁ
 Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀφοῦ περιέβλεψε
 πάντα, ἐπειδὴ ἡ ὥρα ἦτο ἤδη πρὸς ἐσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθα-
 νίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹² Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀφοῦ ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέινασε.
¹³ Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκὴν ἔχουσιν φύλλα, ἦλθεν ἂν τυχὸν
 εὔρη τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν εἰμὴ φύλλα·
 διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
 πρὸς αὐτήν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγη καρπὸν
 ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον τοῦτο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
 τὸ ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
 ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ
 καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς ἀνέτρεψε· ¹⁶ καὶ
 δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. ¹⁷ Καὶ ἐδίδασκε,
 λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι ὁ οἶκός μου
 θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη;” σεῖς
 δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”—¹⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ
 γραμματεῖς καὶ οἱ ἄρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν
 αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτὸν, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήτ-
 τετο εἰς τὴν διδασκίαν αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἐσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

²⁰ Καὶ τὸ πρῶτ' διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ
 ῥιζῶν. ²¹ Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ,
 ἰδὲ, ἡ συκὴ, τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη. ²² Καὶ ἀποκρι-
 θεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. ²³ Διότι
 ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅστις εἶπῃ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Σηκώθητι
 καὶ ῥίψθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγει γίνονται, θέλει
 γείνει εἰς αὐτόν ὅ,τι ἐὰν εἶπῃ. ²⁴ Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, Πάντα
 ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει
 γείνει εἰς ἐσᾶς. ²⁵ Καὶ ὅταν ἴστασθε προσευχόμενοι, συγχωρεῖτε,
 ἐὰν ἔχητέ τι κατὰ τινος, διὰ νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἐσᾶς καὶ ὁ Πα-
 τὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὰ ἁμαρτήματά σας. ²⁶ Ἀλλ' ἐὰν

σεῖς δὲν συγχωρήτε, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἁμαρτήματά σας.

²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐνῶ περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ²⁸ καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην διὰ νὰ πράττης ταῦτα; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ θέλω σᾶς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα· ³⁰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. ³¹ Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ³² Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο τῶντι προφήτης. ³³ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΙ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν,

Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμὸν, καὶ ἔσκαψεν ὑπολήνιον, καὶ ὤκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς, καὶ ἀπεδήμησε. ² Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· ³ ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν. ⁴ Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· καὶ ἐκείνον λιθοβολήσαντες, ἐπλήγωσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέπεμψαν ἡτιμωμένον. ⁵ Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον· καὶ ἐκείνον ἐφόνευσαν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ ἐφόνευσαν. ⁶ Ἐτι λοιπὸν ἔχων ἓνα υἱὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς φονεύσωμεν αὐτὸν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν ἡ κληρονομία. ⁸ Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἐφόνευσαν, καὶ ἔρριψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. ⁹ Τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς

γεωργοὺς, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.—¹⁰ Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· ¹¹ παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;”

¹² Καὶ ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἐπειδὴ ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολήν· καὶ ἀφῆσαντες αὐτόν, ἀνεχώρησαν.

¹³ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐτόν εἰς λόγον· ¹⁴ καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι εἶσαι ἀληθής, καὶ δὲν σέ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώσωμεν; ¹⁵ Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, διὰ νὰ ἴδω. ¹⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τοῦ Καίσαρος. ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι' αὐτόν.

¹⁸ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, ¹⁹ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ τις ὁ ἀδελφός, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁰ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφῆκε σπέρμα· ²¹ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δεύτερος, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²² Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφῆκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²³ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

²⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ²⁵ Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεῖουσιν, οὔτε νυμφεύονται· ἀλλ' εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶ Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ

βίβλῳ τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βάτου, λέγων, “Ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;” ²⁷ Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολὺ.

²⁸ Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοὺς συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, “Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν εἶναι, “Ἄκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἰς Κύριος. ³⁰ Καὶ θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου.” αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐντολὴ. ³¹ Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολὴ δὲν εἶναι. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἰς Θεὸς, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ. ³³ Καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νὰ ἀγαπᾶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλείοτερον πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν.

³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ; ³⁶ Διότι αὐτὸς ὁ Δαβὶδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου· “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” ³⁷ Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίστως, ³⁸ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ³⁹ καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις· ⁴⁰ οἵτινες κατατρῶγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

⁴¹ Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει

πὼς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ. ⁴²Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή, ἔβαλε δύο λεπτά, τουτέστιν ἓνα κοδράντην. ⁴³Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή ἔβαλε περισσότερον πάντων ὅσοι ἔβαλον εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ⁴⁴Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισσεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔβαλον· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὅποιοι λίθοι καὶ ὅποιαι οἰκοδομαί! ²Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῇ.

³Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἡρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, ⁴Εἶπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν; ⁵Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις. ⁶Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει. ⁷Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταραττεσθε· διότι πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁸Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γείνει πεῖναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα εἶναι ἀρχαὶ ὀδίνων.

⁹Σεῖς δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτούς· διότι θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῇ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτούς. ¹⁰Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ¹¹Ὅταν δὲ σὰς φέρωσι διὰ νὰ σὰς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῇ εἰς ἐσὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ᾠρᾷ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἰσθε σεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

¹²Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ¹³Καὶ θέλετε εἰσθαι μισούμενοι

ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῆ.

¹⁴ Όταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἰστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀναγινώσκων ἅς ἐννοῇ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἅς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· ¹⁵ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἅς μὴ καταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἅς εἰσέλθῃ διὰ τὴν λάβη τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἅς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ τὴν λάβη τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. ¹⁷ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ¹⁸ Προσεύχεσθε δὲ διὰ τὴν μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι. ¹⁹ Διότι αἱ ἡμέραι ἐκείναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὅποιαν ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει. ²⁰ Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας ἐκείνας, δὲν ἤθελε σωθῆ οὐδεμία σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

²¹ Καὶ τότε ἐὰν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐδὼ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ, Ἴδου, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ²² Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ τὴν ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ²³ Σεῖς ὅμως προσέχετε· ἴδου, σὰς προεῖπον πάντα.

²⁴ Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῆ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, ²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῆ. ²⁶ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. ²⁷ Καὶ τότε θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλὸς, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ θέρος. ²⁹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁰ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει· οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

³³ Προσέχετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρός. ³⁴ Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφῆκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ. ³⁵ Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἐσπέραν, ἢ τὸ μεσονύκτιον, ἢ ὅταν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρῶτ') ³⁶ μήποτε ἐλθὼν ἐξαίφνης, σὰς εὔρη κοιμωμένους. ³⁷ Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἐσᾶς, πρὸς πάντας λέγω, Ἀγρυπνεῖτε.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΜΕΤΑ δὲ δύο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν με δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν. ¹ Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε γελῇ θόρυβος τοῦ λαοῦ.

² Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³ Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἔγεινεν ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου; ⁴ Διότι ἡδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

⁵ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε αὐτήν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτήν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ ⁶ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε νὰ εὐεργετήσητε αὐτούς· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ⁷ Ὅ,τι ἡδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ με μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν. ⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἰκίνο τὸ ὁπαῖον ἔπραξεν αὕτη, θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

⁹ Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς. ¹⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπесχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐζήτει πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

¹¹ Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἁζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν

καὶ νὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πᾶσχα; ¹³ Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σᾶς ἀπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν, ¹⁴ καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἴπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πᾶσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹⁵ Καὶ αὐτὸς θέλει σᾶς δεῖξαι ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πᾶσχα.

¹⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· ¹⁸ καὶ ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ. ¹⁹ Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἰς ἕκαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ; ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χεῖρα. ²¹ Ὁ μὲν Τίος τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῇ.

²² Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²³ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον· ²⁵ ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει πλέον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

²⁶ Καὶ ἀφοῦ ὕμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

²⁷ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες θέλετε σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, Ὁ ἐλὼ πατάξει τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα.

²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἐὰν πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ ὅμως οὐχί. ³⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³¹ Ὁ δὲ

ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν, Ἐὰν γείνη χρεία νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῇ. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε ἐδῶ, ἕως οὗ προσευχηθῶ.

³³ Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρχισε νὰ ἐκθαμβῇται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

³⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε. ³⁵ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο, νὰ παρέλθῃ ἂν ἦναι δυνατὸν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα ἐκείνη. ³⁶ Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς σέ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὁμως ὅ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅ,τι σύ.

³⁷ Καὶ ἔρχεται, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσῃς; ³⁸ Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ³⁹ Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηυχήθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁰ Καὶ ἐπιστρέψας εἶρεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φορὰν καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ· ἤλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν·

⁴² ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

⁴³ Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται ὁ Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.

⁴⁴ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅστινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ Καὶ ὅτε ἤλθεν, εὐθὺς πλησιάσας εἰς αὐτὸν, λέγει,

Ῥαββί, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁴⁷ Εἰς δέ τις τῶν παρεστώτων σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβητε;

⁴⁹ Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε· πλὴν τοῦτο ἔγινε διὰ τὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

⁵⁰ Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

⁵¹ Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτὸν, περιτετυλιγμένους σινδόνα εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιάνουσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. ⁵² Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδόνα, ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

⁵³ Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

⁵⁴ Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸ πῦρ.

⁵⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ τὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὔρισκον.

⁵⁶ Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι. ⁵⁷ Καὶ τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, ⁵⁸ ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, Ὅτι ἐγὼ θέλω χαλάσει τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει. ⁵⁹ Πλὴν οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰ Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶¹ Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν.

Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλόγητου; ⁶² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶³ Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχίσας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ⁶⁴ Ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· τί σᾶς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου. ⁶⁵ Καὶ ἤρχισάν τινες τὰ ἐμπτύωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ τὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὰ γρονθίζωσιν αὐτὸν, καὶ τὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ἐτυπτον αὐτὸν μετὰ ῥαπίσματα.

⁶⁶ Καὶ ἐνῶ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπόντων τοῦ ἀρχιερέως· ⁶⁷ καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα εἰς αὐτὸν, λέγει, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ. ⁶⁸ Ὁ δὲ ἡρνήθη, λέγων, Δὲν ἐξέύρω, οὐδὲ

καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξε. ⁶⁹ Καὶ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, "Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι. ⁷⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἤρνεῖτο. Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, 'Αληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ⁷¹ Ἐκεῖνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζει καὶ νὰ ὀμνύῃ, "Ὅτι δὲν ἐξεύρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον λέγετε. ⁷² Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώναξεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Ὅτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, θέλεις μὲ ἀρνηθῆ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ εὐθὺς τὸ πρῶτ' συνεβουλεύθησαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, καὶ δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν Πιλάτον.

² Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις. ³ Καὶ κατηγοροῦν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

⁶ Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀπέλυνεν εἰς αὐτοὺς ἓνα δέσμιον, ὅντινα ἐζήτουν. ⁷ Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ στάσει ἔπραξαν φόνον. ⁸ Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ νὰ κάμῃ καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτούς. ⁹ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;—¹⁰ Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

¹¹ Οἱ ἀρχιερεῖς ὅμως διήγειραν τὸν ὄχλον νὰ ζητήσωσι νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοὺς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν. ¹² Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω τοῦτον τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹³ Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

¹⁵ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θέλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρε-

στον, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐμαστίγωσεν αὐτὸν, διὰ νὰ σταυρωθῇ.

¹⁶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἔνδον τῆς αὐλῆς, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ¹⁷ Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσι περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ ἤρχισαν νὰ χαιρετῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

¹⁹ Καὶ ἔτυπτον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυνον εἰς αὐτόν· καὶ γονυπετοῦντες, προσεκύνουν αὐτόν.

²⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτόν ἔξω, διὰ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

²¹ Καὶ ἀγγαρεύουσί τινα Σίμωνα Κυρηναῖον διαβαίνοντα, ἐνῶ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²² Καὶ φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον Γολγοθᾶ, τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι, Κρανίου τόπος. ²³ Καὶ ἔδιδον εἰς αὐτόν νὰ πῖῃ οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαβε.

²⁴ Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος νὰ λάβῃ.

²⁵ Ἦτο δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

²⁶ Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, **Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.**

²⁷ Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, "Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη."

²⁹ Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐὰ, ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, ³⁰ σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατὰβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ³¹ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἑλληλοὺς μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον, "Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ. ³² Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

³³ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὥρα, σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ὥς ὥρας ἐννάτης.

³⁴ Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐννάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, "Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθανί;" τὸ ὅποιον

μεθερμηνευόμενον εἶναι, "Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;" ³⁵ καὶ τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἴδου, τὸν Ἥλιον φωνάζει. ³⁶ Δραμὼν δὲ εἰς, καὶ γεμίσας σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτὸν εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφήσατε, ἃς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἥλιος νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

³⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

³⁸ Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.

³⁹ Ἴδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Τίος Θεοῦ.

⁴⁰ Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσή, καὶ ἡ Σαλώμη, ⁴¹ αἵτινες καὶ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτόν, καὶ ὑπηρέτουν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἤδη ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευὴ, τουτέστι, προσάββατον,) ⁴³ ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἔντιμος βουλευτῆς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλέσας τὸν ἐκατόνταρχον, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε. ⁴⁵ Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἐκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ. ⁴⁶ Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτόν, ἐτύλιξε μὲ τὴν σινδόνα· καὶ ἔθεσεν αὐτόν ἐν μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσέκυλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

⁴⁷ Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσή ἔβλεπον ποῦ τίθεται.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλείψωσιν αὐτόν. ² Καὶ πολλὰ πρῶτ' τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. ³ Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτὰς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει

εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; ⁴Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

⁵Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐτρόμαξαν. ⁶Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδώ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν. ⁷Ἄλλ' ὑπάγετε, εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτὸν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς. ⁸Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

⁹Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρῶτ' τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλλει ἑπτὰ δαιμόνια. ¹⁰Ἐκείνη ὑπῆγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῇ μετ' αὐτοῦ, ἐνῶ ἐπένθουν καὶ ἔκλαιον. ¹¹Καὶ ἐκείνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν. ¹²Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερώθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ περιεπάτουν καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρόν. ¹³Καὶ ἐκείνοι ὑπῆγαν καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίστευσαν.

¹⁴Ὑστερον ἐφάνη εἰς τοὺς ἑνδεκα ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

¹⁵Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. ¹⁶Ὅστις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θέλει σωθῇ· ὅστις ὅμως ἀπιστήσῃ, θέλει κατακριθῇ. ¹⁷Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακοινοῦσθαι ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας· ¹⁸ὅφεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἂν θανάσιμόν τι πῶσι, δὲν θέλει βλάψῃ αὐτούς· ἐπὶ ἁρρώστους θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

¹⁹Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

²⁰Ἐκείνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, συνεργούντος τοῦ Κυρίου, καὶ βεβαιούντος τὸ κήρυγμα διὰ τῶν ἐπακολουθούντων θαυμάτων. Ἀμήν.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς πραγμάτων, ² καθὼς παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται καὶ ὑπηρέται τοῦ λόγου, ³ ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ εὐλογον, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειρὰν περὶ τούτων, κράτιστε Θεόφιλε· ⁴ διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατηχήθης.

⁵ ὙΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. ⁶ Ἦσαν δὲ ἀμφότεροι δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. ⁷ Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἑλισάβετ ἦτο στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

⁸ Ἐνῶ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ⁹ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· ¹⁰ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσηύχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

¹¹ Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος· ¹² καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ θέλει γεννήσῃ υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. ¹⁴ Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῇ

διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῇ Πνεύματος Ἁγίου ἔτι ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ αὐτὸς θέλει ἐλθεῖ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν δικαίων, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

¹⁸ Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρων, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ, ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ νὰ σέ εὐαγγελίσω ταῦτα. ²⁰ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἶσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουνσι γεῖναι ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οὔτινες θέλουνσι ἐκπληρωθῇ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

²¹ Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ. ²² Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτούς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

²³ Καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁴ Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα, ²⁵ Ὅτι οὕτως ἔκαμεν εἰς ἐμέ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδος μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ, ²⁷ πρὸς παρθένον ἡρῶαβωνισμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ. ²⁸ Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί. ²⁹ Ἐκεῖνη δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὅποῖος τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. ³¹ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ

ΊΗΣΟΥΤΝ. ³² Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Τίος Ὑψίστου θέλει ὀνομασθῇ· καὶ θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ³³ καὶ θέλει βασιλεύσῃ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

³⁴ Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω; ³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθῃ ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῇ Τίος Θεοῦ. ³⁶ Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς αὐτὴν τὴν καλουμένην στείραν. ³⁷ Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ. ³⁸ Εἶπε δὲ ἡ Μαριὰμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμέ κατὰ τὸν λόγον σου.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

³⁹ Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα· ⁴⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ. ⁴¹ Καὶ ὥς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, ⁴² καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ⁴³ Καὶ πόθεν μοὶ τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; ⁴⁴ Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ⁴⁵ Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα· διότι θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτὴν παρὰ Κυρίου.

⁴⁶ Καὶ εἶπεν ἡ Μαριὰμ,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ⁴⁷ καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου· ⁴⁸ διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζῃ πᾶσαι αἱ γενεαί· ⁴⁹ διότι ἔκαμεν εἰς ἐμέ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ⁵⁰ καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. ⁵¹ Ἐνῆργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁵² Ἐκρῆμνισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς. ⁵³ Πεινῶν-

τας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθὰ, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κε-
νοὺς. ⁵⁴ Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς τὸ
ἔλεος αὐτοῦ, ⁵⁵ καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς
τὸν Ἀβραὰμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁶ Ἐμεινε δὲ ἡ Μαριὰμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

⁵⁷ Εἰς δὲ τὴν Ἐλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ·
καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ⁵⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς
αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν·
καὶ συνέχαιρον αὐτήν.

⁵⁹ Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον·
καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

⁶⁰ Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης
θέλει ὀνομασθῇ. ⁶¹ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, "Οτι οὐδεὶς ὑπάρχει
ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο. ⁶² Ἡρώ-
των δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῇ
εἰς αὐτό. ⁶³ Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης
εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ⁶⁴ Ἡνοίχθη δὲ
τὸ στόμα αὐτοῦ πάραυτα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει
εὐλογῶν τὸν Θεόν.

⁶⁵ Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ
καθ' ὅλην τὴν ὀρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ
πράγματα ταῦτα. ⁶⁶ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦ-
το; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου·
καὶ προεφῆτευσεν, λέγων,

⁶⁸ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη
καὶ ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁶⁹ καὶ ἀνῆγειρεν εἰς
ἡμᾶς κέρας σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,
⁷⁰ καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προ-
φητῶν αὐτοῦ—⁷¹ σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς
χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ⁷² διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν
διαθήκην αὐτοῦ. ⁷³ τὸν ὅρκον τὸν ὁποῖον ὥμοσε πρὸς Ἀβραὰμ
τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς, ⁷⁴ νὰ ἐλευθερωθῶμεν
ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν
ἀφόβως, ⁷⁵ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας

τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.—⁷⁶ Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ὑψίστου θέλεις ὀνομασθῇ· διότι θέλεις προπορευθῇ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷ εἰς τὸ νὰ δώσῃς γνῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ⁷⁸ διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ⁷⁹ διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκοτίᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

⁸⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανε, καὶ ἐδυναμώτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

ΚΕΦ. β'.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη. ² Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος. ³ Καὶ ἦρχοντο πάντες νὰ ἀπογραφῶνται, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. ⁴ Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς τοῦ Δαβὶδ,) ⁵ διὰ νὰ ἀπογραφθῇ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς ἡρραβωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος. ⁶ Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννήσῃ· ⁷ καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.

⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ ποίμνιον αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. ¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· ¹¹ διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβὶδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος. ¹² Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, Θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

¹³ Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλήθος στρατιᾶς οὐρανίου, ὑμνούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων, ¹⁴ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

¹⁵ Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, * Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἅς ἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, τὸ ὅποιον ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

¹⁸ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. ¹⁹ Ἡ δὲ Μαριὰμ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνούντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν πρὸς αὐτοὺς.

²¹ Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ ἡμέραι διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

²² Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον. ²³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν διανοῖγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον.” ²⁴ καὶ διὰ τὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν.”

Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος τις ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτός ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν.

²⁵ Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἰδῇ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. ²⁶ Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ τὰ κίμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου, ²⁷ αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

²⁸ Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ. ²⁹ διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³⁰ τὸ

ὅποιον ἡτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν· ³² φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

³³ Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ. ³⁴ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· ³⁵ (καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ τὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

³⁶ Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυῖα εἰς ἡλικίαν, ἣτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

³⁷ Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τὸν Θεὸν ἐν νηστεαῖς καὶ προσευχαῖς. ³⁸ Καὶ αὕτη φθάσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

³⁹ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

⁴⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥαυε, καὶ ἐδυναμούτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

⁴¹ Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἐορτῇ τοῦ πάσχα. ⁴² Καὶ ἔτε ἕγεινεν ἐτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἐορτῆς, ⁴³ καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλὴμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ⁴⁴ Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον μετὰς ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτην αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων. ⁴⁵ Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὑρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοῦ, καὶ ἐρωτῶντα αὐτούς. ⁴⁷ Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν συνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. ⁴⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τί μὲ ἐζητεῖτε; δὲν ἤξεύρετε ὅτι πρέπει τὰ ἡμῶν εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου; ⁵⁰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ἐλάλησε πρὸς αὐτούς.

⁵¹ Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ⁵² Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ'.

ἘΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, ² ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔγινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ.

³ Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν· ⁴ ὥς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.” ⁵ Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῇ, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῇ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γεῖναι εὐθέα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὀμαλαί. ⁶ Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.”

⁷ Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρχίσσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ⁹ Ἡδὴ δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹⁰ Καὶ ἡρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει; ¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὰς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

¹² Ἠλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει; ¹³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσότερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἑσᾶς.

¹⁴ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

¹⁵ Ἐνῶ δὲ ἐπρόσμενεν ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ¹⁶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὅμως ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ· ¹⁷ τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστω.

¹⁸ Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

¹⁹ Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης, ²⁰ προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

²¹ Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοιχθη ὁ οὐρανός, ²² καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστέρα, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς σὲ εὐηρεστήθην.

²³ Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νὰ ᾄδῃ ὡς τριάκοντα ἔτων, ὧν (καθὼς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ, ²⁴ τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, ²⁵ τοῦ Ματθαίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἑσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, ²⁶ τοῦ Μαᾶθ, τοῦ Ματθαίου, τοῦ Σεμεὶ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, ²⁷ τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ Ζοροβᾶβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι, ²⁸ τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσᾶμ, τοῦ Ἐλμωδᾶμ, τοῦ Ἡρ, ²⁹ τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, ³⁰ τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶν, τοῦ Ἐλιακεὶμ, ³¹ τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνᾶν, τοῦ Ματθαθᾶ, τοῦ Ναθᾶν, τοῦ Δαβίδ. ³² τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβηδ, τοῦ Βοὺζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, ³³ τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρὼμ, τοῦ

Φαρές, τοῦ Ἰούδα, ³⁴ τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχωρ, ³⁵ τοῦ Σαρούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλα, ³⁶ τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ³⁷ τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρὲδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, ³⁸ τοῦ Ἐνῶς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

Ο δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, ² πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα· καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ αὐται ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπείνασε. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐὰν ἦσαι Τίος τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνη ἄρτος. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ.”—⁵ Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ στιγμῇ χρόνου· ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένη, καὶ εἰς ὄντινα θέλω, δίδω αὐτήν· ⁷ σὺ λοιπὸν εἰς προσκυνήσης ἐνώπιόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὑπίσω μου, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλεις προσκυνήσει Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.”—⁹ Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· ¹⁰ διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προστάξει περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ διαφυλάξωσι.” ¹¹ καὶ “Ὅτι θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκώψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ¹² Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.”

¹³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ’ αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

¹⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς

τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν περίχωρον. ¹⁵ Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

¹⁶ Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, καὶ ἔσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ. ¹⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον Ἑσαίου τοῦ προφήτου· καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο γεγραμμένον, ¹⁸ “ Πνεῦμα Κυρίου εἶναι ἐπ’ ἐμέ· διὰ τοῦτο μὲ ἔχρισε· μὲ ἀπέστειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἰατρεύσω τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω τοὺς συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ, ¹⁹ διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον Κυρίου ἐν αὐτόν.”

²⁰ Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

²¹ Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, “ Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν. ²² Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς αὐτόν, καὶ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ; ²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἔγειναν ἐν τῇ Καπερναοὺμ, κάμε καὶ ἐδῶ ἐν τῇ πατρίδι σου. ²⁴ Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπ’ ἀληθείας σὰς λέγω, Πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ’ ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν· ²⁶ καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. ²⁷ Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἑλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.

²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. ²⁹ Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν. ³⁰ Αὐτὸς ὅμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

³¹ Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. ³² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

³³ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ³⁴ λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μεταξύ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες νὰ ἀπολέσης ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ³⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς. ³⁶ Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται; ³⁷ Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

³⁸ Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³⁹ Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθείσα ὑπηρέτει αὐτούς. ⁴⁰ Ἐνῶ δὲ ἔδυεν ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁴¹ Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτόν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. ⁴³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος. ⁴⁴ Καὶ ἐκῆρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτόν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἴστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ· ² καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα. ³ Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν

πλοίων, τὸ ὅποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

⁴Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ νὰ ὑψαρεύσητε. ⁵Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες δὲν ἐπιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψαι τὸ δίκτυον. ⁶Καὶ ἀφοῦ ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν. ⁷Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο. ⁸Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός, Κύριε. ⁹Ἐπειδὴ ἔκπληξίς κατέλαβεν αὐτὸν καὶ πάντα τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὁποίαν συνέλαβον· ¹⁰ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρώπους θέλεις ἀγρεῦναι. ¹¹Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹²Καὶ ἐνῷ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθάρῃς. ¹³Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥγγισεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁴Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλ' ὑπάγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαιρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

¹⁵Ἀλλ' ἐν μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνηθροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. ¹⁶Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσηύχετο.

¹⁷Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ ἐκ πάσης

κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ ἰατρεύῃ αὐτούς. ¹⁸ Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ ἐξήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁹ Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσόδου νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. ²⁰ Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄνθρωπε, συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ²¹ Καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζονται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ μόνος ὁ Θεός; ²² Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας; ²³ Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει; ²⁴ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν·) Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινίδιον σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ²⁵ Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινίδιον ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

²⁷ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην τινὰ Λευὴν τὸ ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολούθει μοι. ²⁸ Καὶ ἀφῆσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Λευὴς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦτο πλῆθος πολὺ τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵτινες ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν. ³⁰ Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγετε καὶ πίνετε; ³¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πᾶσχοντες. ³² Δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

³³ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνὰ, καὶ κἀμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικοὶ σου τρώγουσι καὶ πίνουσιν; ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε

πρὸς αὐτοὺς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμῃτε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶ-
νος νὰ νηστεύωσιν, ἐνὸς ἡμέρας μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; ³⁵ θέλουσιν
ὅμως ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε
θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ³⁶ Ἐλεγε δὲ καὶ
παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἱματίου
νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μὲ
τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπὶ ῥάμμα τὸ ἀπὸ τοῦ νέου. ³⁷ Καὶ
οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος
οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῇ, καὶ οἱ
ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῇ. ³⁸ Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλλῃται ὁ νέος
οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφοτέρω διατηροῦνται. ³⁹ Καὶ
οὐδεὶς ἀφοῦ πῖν οἶνον παλαιόν, θέλει εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ
παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτερόπρωτον σάββατον διέβαινεν αὐτὸς διὰ
τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα,
καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας· ² τινὲς δὲ τῶν Φαρι-
σαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχω-
ρεῖται νὰ πράττῃτε ἐν τοῖς σάββασι; ³ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὅποιον
ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅποτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
ὄντες; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς
μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φά-
γωσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς; ⁵ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ
Τίς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

⁶ Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν,
καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ
ἦτο ξηρά. ⁷ Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει, διὰ νὰ εὕρωσι κατη-
γορίαν κατ' αὐτοῦ. ⁸ Αὐτὸς ὅμως ἐγνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς
αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν
χεῖρα, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκείνος σηκωθείς,
ἑστάθη. ⁹ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς
ἐρωτήσῃ τι, Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς
σάββασι, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

¹⁰ Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἔκαμεν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ¹¹ Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας, καὶ συνωμίζουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

¹³ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ὑποκόμους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους· ¹⁴ τὸν Σίμωνα τὸν ὁποῖον καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, ¹⁵ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ¹⁶ Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

¹⁷ Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ παρῆσαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλήθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ τὸ ἀκούσασιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· ¹⁸ καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἐθεραπεύοντο. ¹⁹ Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει νὰ ἐγγίξῃ αὐτόν· διότι δύναμις ἐξήρχετο παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρεινε πάντας.

²⁰ Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε,

Μακάριοι σεῖς οἱ πτωχοί, διότι ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹ Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλετε χορτασθῇ. Μακάριοι οἱ κλαῖοντες τώρα, διότι θέλετε γελάσει. ²² Μακάριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακὸν, ἕνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²³ Χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθός σας εἶναι πολλὸς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπεὶ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφῆτας οἱ πατέρες αὐτῶν. ²⁴ Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλαύσατε τὴν παρηγορίαν σας. ²⁵ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κεχορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει. ²⁶ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρω-

ποι σὰς εὐφημήσωσι· διότι οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδο-
προφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

²⁷ Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς
ἐχθροὺς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς μισοῦσιν·
²⁸ εὐλογεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε
ὑπὲρ ἐκείνων ὅτινες σᾶς βλάπτουσιν. ²⁹ Εἰς τὸν τύπτοντά σε
ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαι-
ροῦντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα. ³⁰ Εἰς
πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιροῦντος
τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. ³¹ Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς
ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. ³² Καὶ
ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς
ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.
³³ Καὶ ἐὰν ἀγαθόποιῃτε τοὺς ἀγαθοποιούντάς σας, ποία χάρις
χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.
³⁴ Καὶ ἐὰν δανείζητε εἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λά-
βητε, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ
εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσι, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα. ³⁵ Πλὴν
ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε,
μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας
πολὺς, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι
ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. ³⁶ Γίνεσθε λοιπὸν
οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ σας εἶναι οἰκτίρμων.

³⁷ Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ
δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε, καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.
³⁸ Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἐσᾶς· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον
καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει εἰς τὸν
κόλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὅποῖον μετρεῖτε,
θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς.

³⁹ Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς
νὰ ὁδηγῇ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφότεροι εἰς βόθρον;
⁴⁰ Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ
τετελειοποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

⁴¹ Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν
παρατηρεῖς; ⁴² Ἡ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου,
Ἀδελφέ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου,
ἐνῷ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτᾶ,

ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ τὴν ἐκβάλλης τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁴³ Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν καλόν.

⁴⁴ Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκανθῶν σῦκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφύλια. ⁴⁵ Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν. διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

⁴⁶ Διὰ τί δὲ μὲ κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω; ⁴⁷ Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω σῶς δεῖξει μὲ ποῖον εἶναι ὅμοιος·

⁴⁸ εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔβαλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη τὴν σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. ⁴⁹ Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

ΚΕΦ. Ζ.

ἌΦΟΤ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ.

² Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος, ὅστις ἦτο πολύτιμος εἰς αὐτὸν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. ³ Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ⁴ Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, Ὅτι εἶναι ἄξιος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις κάμει τοῦτο· ⁵ διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς. ⁶ Ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

Ἐνῷ δὲ ἀπείχετο ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ εἰσχλεῖσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην

μου· ὅθεν οὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἰπὲ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. ⁸ Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει. ⁹ Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τον ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σὰς λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὑρον τοσαύτην πίστιν. ¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὑρον τὸν ἀσθενῆ δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹¹ Τὴν δὲ ἀκολουθον ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς. ¹² Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ, ἐφέρετο ἕξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς. ¹³ Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαῖε. ¹⁴ Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σέ λέγω, σηκώθητι. ¹⁵ Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλῇ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ¹⁶ Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχώροις.

¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

¹⁹ Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²⁰ Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²¹ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν. ²² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. ²³ καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

²⁴ Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς παλατίοις. ²⁶ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; προφήτην; Ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷ Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, “Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.” ²⁸ Διότι σὰς λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

²⁹ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ³⁰ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι; ³² Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνωθήσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε. ³³ Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μῆτε ἄρτον τρώγων, μῆτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει. ³⁴ Ἦλθεν ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. ³⁵ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

³⁶ Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ φάγῃ μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

³⁷ Καὶ ἰδοὺ, γυνή τις ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦτο ἁμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρον· ³⁸ καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ βρέχῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον. ³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ’ ἑαυτὸν, λέγων,

Οὗτος, ἐὰν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅποια εἶναι ἡ γυνή, ἣτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἀμαρτωλή.

⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἶπω τι. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ. ⁴¹ Εἶχέ τις δανειστῆς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἷς ἐχρεώστει δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πεντήκοντα. ⁴² Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἰπὲ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερο; ⁴³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερο. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.

⁴⁴ Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε. ⁴⁵ Φίλημα δὲν μοὶ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου. ⁴⁶ Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου. ⁴⁷ Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλάι· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ⁴⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἀμαρτίαι σου. ⁴⁹ Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἀμαρτίας συγχωρεῖ; ⁵⁰ εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ, ² καὶ γυναῖκες τινὲς, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια, ³ καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

⁴ Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

⁵ Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη,

καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό. ⁶ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυὲν, ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἱκμάδα. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρώσασαι αἱ ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυὲν, ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐφώναξεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

⁹ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; ¹⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπουσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούουσιν. ¹¹ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. ¹² Οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν. ¹³ Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι. ¹⁴ Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι. ¹⁵ Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

¹⁶ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ¹⁷ Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γείνει γνωστὸν, καὶ ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν. ¹⁸ Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁹ Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀπηγγέλθη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τινων, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν. ²¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

²² Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηκώθησαν. ²³ Ἐνῶ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον, καὶ ἐκινδύνευον. ²⁴ Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανούμεθα. Ὁ δὲ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη. ²⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

²⁶ Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ²⁷ Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτὸν ἄνθρωπός τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτόν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί ἐ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς. ²⁹ Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ ἀλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμὰ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ³⁰ Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεὼν· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. ³¹ Καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον. ³² Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά. ³³ Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. ³⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γινόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ³⁵ Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἰδῶσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ Διηγῆθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

³⁷ Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατεΐχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

³⁸ Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ὁποῖου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς ὁμως ἀπέλυσεν αὐτὸν, λέγων, ³⁹ Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σὲ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁰ Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς, ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ⁴² διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκει.

Ἐνῷ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν. ⁴³ Καὶ γυνή τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἣτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός, ⁴⁴ πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁵ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μοῦ ἤγγισε; Καὶ ἐνῷ ἤρπουντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μοῦ ἤγγισεν; ⁴⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξηλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ. ⁴⁷ Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτόν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτόν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτόν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη· ⁴⁸ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

⁴⁹ Ἐνῷ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῇ. ⁵¹ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα. ⁵² Ἐκκλαιοι δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνουν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁵³ Καὶ κατεγέλων αὐτόν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν. ⁵⁴ Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώνασε

λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι. ⁵⁵ Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρενθύς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ. ⁵⁶ Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδὲνα τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. Θ'.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους. ² Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνὰ δύο χιτῶνας. ⁴ Καὶ εἰς ἣντινα οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵ Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξατε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν. — ⁶ Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

⁷ Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. ⁸ ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτόν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά. ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρείαν θεραπείας ἰάτρειεν.

¹² Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὔρωσι τροφάς· διότι ἐδὼ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. ¹³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεיותרον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας,

ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφὰς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁴ Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἑξήκοντα ἑπτὰ ἀνὰ πενήκοντα. ¹⁵ Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας. ¹⁶ Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου. ¹⁷ Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

¹⁸ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι; ¹⁹ Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲ τίνα με λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφοδρᾶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τοῦτο, ²² εἰπὼν, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

²³ Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ²⁴ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσῃ αὐτήν. ²⁵ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ; ²⁶ Διότι ὅστις ἐπαισχυνηθῇ δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνηθῇ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. ²⁷ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ἀληθῶς, Εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

²⁸ Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρήλθον ἕως ὀκτὼ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ. ²⁹ Καὶ ἐνῶ προσηύχετο, ἡλλοιωθῇ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγιναν λευκὰ ἐξαστράπτοντα. ³⁰ Καὶ ἰδὼν, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ,

οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας· ³¹οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³²Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ.

³³Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδώ· καὶ ἃς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν· μὴ ἐξεύρων τί λέγει. ³⁴Ενῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην. ³⁵Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. ³⁶Καὶ ἀφοῦ ἔγεινεν ἡ φωνή, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὅσων εἶδον.

³⁷Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁸Καὶ ἰδὼν, ἄνθρωπός τις ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενὴς μου εἶναι. ³⁹Καὶ ἰδὼν, δαιμόνιον πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπινθίσκει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν. ⁴⁰Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν. ⁴¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γυνεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; Φέρε τὸν υἱόν σου ἐδώ. ⁴²Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁴³Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ⁴⁴Βάλετε σεῖς εἰς τὰ ὦτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ⁴⁵Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτον, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

⁴⁶Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμοὺς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλύτερος. ⁴⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς

καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ· ⁴⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅστις δέχθῃ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμὲ, δέχεται τὸν ὑποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ἡμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

⁴⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτόν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. ⁵⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

⁵¹ Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὰ ἀναληφθῆ, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὰ ὑπάγη εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵² Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτάς, οἵτινες πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὰ κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν. ⁵³ Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὰ εἰπωμεν τὰ καταβῇ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἀφανίσῃ αὐτοὺς, καθὼς καὶ ὁ Ἥλιος ἔκαμε; ⁵⁵ Στραφεὶς δὲ ἐπέπληξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τοιοῦτο πνεύματος εἰσθε σεῖς· ⁵⁶ διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε τὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ σώσῃ. Καὶ ἰπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

⁵⁷ Ἐνῷ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν καθ' ὁδόν, Θέλω τὸ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. ⁵⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὰ ἑλῆναι τὴν κεφαλὴν.

⁵⁹ Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι τὰ ὑπάγω πρῶτον τὰ θάψω τὸν πατέρα μου. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς τὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁶¹ Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον μὲν συγχώρησόν μοι τὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

² Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

³ Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων. ⁴ Μὴ βαστάξετε βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

⁵ Εἰς ἣντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. ⁶ Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἔπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψει εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

⁸ Καὶ εἰς ἣντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἐσᾶς, ⁹ καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Εἰς ἣντινα ὁμως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἶπατε, ¹¹ Καὶ τὸν κονιορτὸν ὅστις ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹² Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹³ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζίν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδᾶ· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γεῖναι τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ καθήμεναι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. ¹⁴ Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει παρὰ εἰς ἐσᾶς. ¹⁵ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἣτις ὑψώθης ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ᾄδου.

¹⁶ Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

¹⁷ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες,

Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου. ¹⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¹⁹ Ἰδοὺ, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατῆτε ἐπάνω ὀφείων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει. ²⁰ Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια· ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου. ²² Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ· καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱὸς, καὶ εἰς ὅντινα θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²³ Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε κατ' ἰδίαν. Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε. ²⁴ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

²⁵ Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον; ²⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις; ²⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, “Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου,” καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ “τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ²⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις ζῆσαι. ²⁹ Ἀλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

³⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἐκ τοῦ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οὔτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτόν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτόν ἡμιθανή. ³¹ Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. ³² Ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος.

³³ Σαμαρείτης δέ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὕπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν. ἐσπλαγχνίσθη· ³⁴ καὶ πλησιάσας ἔδεσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιβάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσης περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁶ Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; ³⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

³⁸ Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· καὶ γυνή τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ³⁹ Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἥτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σέ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφή μου μὲ ἀφῆκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἰπέ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ. ⁴¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλά· ⁴² πλὴν ἑνὸς εἶναι χρεῖα. Ἡ Μαρία ὅμως ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἥτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΚΑΙ ἐνῷ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινὶ, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

² Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ³ Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν· ⁴ καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἁμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχῃ φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσουνύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους, ⁶ ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοιπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ βάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἶπη, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παιδία μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω. ⁸ σᾶς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὅσα χρειάζεται. ⁹ Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῇ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῇ. ¹⁰ Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ.

¹¹ Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ᾖ πατήρ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν λίθον; καὶ ἐὰν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹² ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὦν, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν σκορπίον; ¹³ Ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ διδῃτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσῃ Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

¹⁴ Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. ¹⁵ Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ. ¹⁷ Πλήν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεῖα διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος διαιρεθεὶς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει. ¹⁸ Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέθῃ καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῇ ἡ βασιλεῖα αὐτοῦ; ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ. ¹⁹ Ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι κριταί σας. ²⁰ Ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεῖα τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ. ²² Ὅταν ὅμως ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν

αὐτοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐθάρρει, καὶ διαμοιράζει τὰ λάφυρα αὐτοῦ.
²³ Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ²⁴ Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. ²⁵ Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτὸν σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον. ²⁶ Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων.

²⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα φωνὴν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας. ²⁸ Αὐτὸς δὲ εἶπε, Μακάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττοντες αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθοροίζοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ αὕτη εἶναι πονηρά· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ³⁰ Διότι καθὼς ὁ Ἰωνᾶς ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτω θέλει εἰσθαῖ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεὰν ταύτην. ³¹ Ἡ βασιλισσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ. ³² Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευὲ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μὲν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Ἰωνᾶ εἶναι ἐδώ.

³³ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ³⁴ Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ καθαρός, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου εἶναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ᾖ πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν. ³⁵ Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ σκοτός. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ᾖ φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, θέλει εἰσθαῖ φωτεινὸν ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σὲ φωτίζῃ διὰ τῆς λάμπφews.

³⁷ Καὶ ἀφ' οὗ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτόν

να γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

³⁸ Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος. ³⁹ Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα σεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν σας γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.

⁴⁰ Ἀφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἔσωθεν; ⁴¹ Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς. ⁴² Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πηγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε. ⁴³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. ⁴⁴ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὁποῖα δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

⁴⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ⁴⁶ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἓνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία. ⁴⁷ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτοὺς.

⁴⁸ Ἀρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν. ⁴⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει. ⁵⁰ Διὰ νὰ ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ⁵¹ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναὶ, σᾶς λέγω, θέλει ἐκζητηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ⁵² Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσατε.

⁵³ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρῳσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν, ⁵⁴ ἐνε-

δρεύνοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ ἀρπάσωσί τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ἘΝ τῷ μεταξὺ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις εἶναι ὑπόκρισις. ² Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρισθῇ. ³ Ὅθεν ὅσα εἶπετε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῇ· καὶ ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῇ ἐπὶ τῶν δωματίων.

⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσότερόν τι νὰ πράξωσι. ⁵ Θέλω δὲ σᾶς δείξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκείνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναὶ, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε. ⁶ Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσσάρια; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησμονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁷ Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

⁸ Σᾶς λέγω δὲ, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσῃ αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ⁹ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῇ αὐτὸν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν δὲν θέλει συγχωρηθῇ.

¹¹ Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε. ¹² Διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξαι ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

¹³ Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδασκαλε, εἰπὲ πρὸς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοιρασθῇ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.

¹⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ

φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχη περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

¹⁶ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια· ¹⁷ καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρποὺς μου. ¹⁸ Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συνάξει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· ¹⁹ καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμιευμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ὅσα δὲ ἡτοίμασας, τίνος θέλουσιν εἶσθαι; ²¹ Οὕτω θέλει εἶσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε. ²³ Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ²⁴ Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἵτινες δὲν ἔχουσι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτοὺς· πόσῳ μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν; ²⁵ Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ μίαν πῆχυν; ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν; ²⁷ Παρατηρήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιάζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι· σᾶς λέγω ὅμως, οὐδὲ ὁ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύθη ὡς ἐν τούτων. ²⁸ Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, πόσῳ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹ Καὶ σεῖς μὴ ζητεῖτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ πίνητε· καὶ μὴ ᾔσθε μετέωροι. ³⁰ Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρεῖαν τούτων. ³¹ Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ.

³² Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ Πατὴρ σας εὐδόκησε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν. ³³ Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὁποῖα δὲν παλαιοῦνται, θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅστις δὲν ἐκλείπει, ὅπου κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκῶληξ διαφθείρει. ³⁴ Διότι

ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας.
³⁵ Ἄς ᾗναι αἱ ὀσφύες σας περιεζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι.
³⁶ καὶ σεῖς, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους οὔτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν, πότε θέλει ἐπιστρέψῃ ἐκ τῶν γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθύς εἰς αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ. ³⁷ Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἐλθὼν ὁ κύριος θέλει εὐρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῇ, καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετήσῃ αὐτούς.
³⁸ Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρῃ οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. ³⁹ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἰκοδεσπότης ποίαν ὥραν ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσῃ, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσῃ νὰ διορυχθῇ ὁ οἶκος αὐτοῦ. ⁴⁰ Καὶ σεῖς λοιπὸν γίνεσθε ἑτοιμοὶ διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

⁴¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβολὴν ταύτην, ἣ καὶ πρὸς πάντας; ⁴² Καὶ ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν ὁποῖον θέλει καταστήσῃ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ ἰδῇ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τροφήν; ⁴³ Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. ⁴⁴ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσῃ αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. ⁴⁵ Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνη καὶ νὰ μεθύῃ· ⁴⁶ θέλει ἐλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν εἰξεύρει· καὶ θέλει ἀποχωρίσῃ αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετα τῶν ἀπίστων. ⁴⁷ Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἡτοίμασεν, οὐδὲ ἔκκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῇ πολὺ. ⁴⁸ Ὅστις ὁμῶς μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῇ ὀλίγον. Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅντινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ.

⁴⁹ Πῦρ ἦλθον νὰ βάλω εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήφθῃ;

⁵⁰ Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι

έωσοῦ ἐκτελεσθῇ; ⁵¹Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ; οὐχί, σᾶς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν. ⁵²Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἰσθαί πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν. ⁵³Θέλει διαχωρισθῇ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

⁵⁴Ἐλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, "Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνυψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω· ⁵⁵καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, "Ὅτι καύσων θέλει εἰσθαί· καὶ γίνεται. ⁵⁶Ἐποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς δὲν διακρίνετε;

⁵⁷Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸Ἐνῶ λοιπὸν ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπαλλαχθῇς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλλῃ εἰς φυλακὴν. ⁵⁹Σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκείθεν, ἕωσοῦ ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΚΑΤ' ἐκείνους δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μὲ τὰς θυσίας αὐτῶν. ²Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα; ³Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ. ⁴Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ; ⁵Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ.

⁶Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Εἶχέ τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε. ⁷Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδου, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὐρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν; ⁸Ὁ δὲ

ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν· ⁹καὶ εἰ μὲν κάμη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψῃ αὐτὴν μετὰ ταῦτα.

¹⁰Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον· ¹¹καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ^{τις} εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακίνησθῃ. ¹²Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Γύναι, ἡλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. ¹³Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὴν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

¹⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

¹⁵Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν λύει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βουνὸν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων ποτίζει; ¹⁶Αὕτη δὲ, οὕσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

¹⁷Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

¹⁸Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ με τί νὰ ὁμοιώσω αὐτὴν; ¹⁹Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἔρριψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἠῤῥixησε, καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεῖνὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

²⁰Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ²¹Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα αλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φύραμα.

²²Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

²³Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοῖς, ²⁴Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σᾶς λέγω, θέλουσι ζητήσῃ νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῇ. ²⁵Ἀφοῦ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃτε νὰ στέκησθε

ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σὰς εἶπη, Δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· ²⁶ τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε, Ἐφάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. ²⁷ Καὶ θέλει εἰπεῖ, Σὰς λέγω, δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ²⁸ Ἐκεῖ θέλει εἰσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ἴδῃτε τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. ²⁹ Καὶ θέλουσιν ἔλθει ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι ἔσχατοι.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσῆλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ἐξελθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἶπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι. ³³ Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν προφήτης νὰ ἀπολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλὴμ. ³⁴ Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπο τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁵ Ἰδοὺ, σὰς ἀφίνεται ὁ οἶκός σας ἔρημος. Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς, ὅτε θέλετε εἰπεῖ, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγῃ ἄρτον, ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.

² Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπικὸς ἦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν. ⁴ Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος

ύμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ⁶Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

⁷Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ⁸Ὅταν προσκληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου, ⁹καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ὅστις ἐκάλεσε σὲ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἴπῃ, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνῃ νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον. ¹⁰Ἀλλ' ὅταν προσκληθῇς, ὕπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἴπῃ, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε, ἀνάβα ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ. ¹¹Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῇ.

¹²Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, Ὅταν κάμνῃς γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις. ¹³Ἀλλ' ὅταν κάμνῃς ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς· ¹⁴καὶ θέλεις εἰσθαὶ μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνει εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

¹⁵Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγῃ ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁶Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

Ἄνθρωπός τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· ¹⁷καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἑτοιμα. ¹⁸Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄγγ' ὃν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ¹⁹Καὶ ἄλλος εἶπεν, Ἦγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. ²¹Καὶ ἐλθὼν ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς

όδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδὼ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. ²² Καὶ εἶπεν ὁ δούλος, Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος. ²³ Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. ²⁴ Διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῇ τοῦ δείπνου μου.

²⁵ Ἦρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ²⁶ Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς με, καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητὴς μου. ²⁷ Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητὴς μου. ²⁸ Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτόν; ²⁹ Μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύνηται νὰ τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες, ³⁰ Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομῇ, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ. ³¹ Ἡ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας; ³² Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην. ³³ Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνεῖται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητὴς μου.

³⁴ Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἀρτυθῇ; ³⁵ Δὲν εἶναι πλέον χρησίμου οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ἘΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτὸν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσιν αὐτόν. ² Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται, καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν. ³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων,

ἹΤίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἐὰν ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ

ἐν ἑξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενηκονταευνέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλός, ἕως οὗ εὔρη αὐτό; ⁵ καὶ εὐρὼν αὐτό, βάλλει ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ, χαίρων· ⁶ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁷ Σᾶς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἶσθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα, μᾶλλον παρὰ διὰ ἐννενηκονταευνέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

⁸ Ἡ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμάς, ἐὰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὔρη αὐτήν; ⁹ καὶ ἀφοῦ εὔρη, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχάρητέ μοι, διότι εὔρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποίαν ἔχασα. ¹⁰ Οὕτω, σᾶς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

¹¹ Εἶπε δέ,

Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· ¹² καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ¹³ Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. ¹⁴ Αφοῦ δὲ ἑδαπάνησε πάντα, ἔγινε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερῇται. ¹⁵ Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους. ¹⁶ Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

— ¹⁷ Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὴν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης!

¹⁸ Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου·

¹⁹ καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου. ²⁰ Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῷ δὲ ἀπεῖχεν ἔτι μακράν, εἶδεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,

καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός,

Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. ²² Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς

τοὺς δούλους αὐτοῦ, Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ

ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. ²³ Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες ἅς εὐφρανθῶμεν. ²⁴ διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται. ²⁵ Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ· καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς. ²⁶ Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα. ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπήλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα. ²⁸ Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἰδού, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου. ³⁰ Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ³¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι. ³² Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ιε'.

ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος, ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ² Καὶ κράξας αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῇ πλέον νὰ ἦσαι οἰκονόμος. ³ Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι. ⁴ Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας. ⁵ Καὶ προσκαλέσας ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου; ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον

πεντήκοντα. ⁷Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστέϊς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. ⁸Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

⁹Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ νὰ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψῃτε. ¹⁰Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστὸς, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστὸς εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἄδικος εἶναι. ¹¹Εἰάν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀληθινὸν πλοῦτον τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῇ; ¹²Καὶ εἰάν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας; ¹³Οὐδεὶς δούλος δύναται νὰ δουλεύῃ δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσῃ· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονησῇ. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

¹⁴Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

¹⁵Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας· διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν, βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁶Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις βιάζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ¹⁷Εὐκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρὰ μία κεραία τοῦ νόμου νὰ πέσῃ. ¹⁸Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρὸς, μοιχεύει.

¹⁹Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς. ²⁰Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπληγμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ, ²¹καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἔγλειφον τὰς πληγὰς αὐτοῦ. ²²Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχός, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. ²³Καὶ ἐν τῷ ἄδῃ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῶ

ἦτο ἐν βασάνοις, βλέπει τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· ²⁴ καὶ αὐτὸς φωνάξας εἶπε, Πάτερ Ἀβραὰμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ καταδροσίῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. ²⁵ Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραὰμ, Τέκνον, ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τώρα οὗτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. ²⁶ Καὶ ἐκτὸς τούτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστηρυγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν νὰ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς. ²⁷ Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ²⁸ διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τούτου τῆς βασάνου. ²⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραὰμ, Ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας· ἃς ἀκούσωσιν αὐτούς. ³⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραὰμ· ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει. ³¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι πεισθῇ.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται. ² Συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου πέτρα, καὶ νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. ³ Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. Ἐὰν δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, ἐπίπληξον αὐτόν· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, συγχώρησον αὐτόν. ⁴ Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων, Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσει αὐτόν. ⁵ Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Κύριον, Αὐξήσον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν. ⁶ Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐὰν εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε εἰπεῖ εἰς τὴν συκάμινον ταύτην, Ἐκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠθελε σᾶς ὑπακούσει. ⁷ Τίς δὲ ἀπὸ σᾶς ἔχων δούλον ἀροτριῶντα, ἢ ποιμνίζοντα, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, εὐθὺς ἀφοῦ ἔλθῃ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, Ὑπαγε κάθισον

νὰ φάγῃς; ⁸ Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ἐτοίμασον τί νὰ δειπνήσω, καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρετεῖ με, ἕως οὗ φάγω καὶ πῖω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πῖει σύ; ⁹ Μήπως γνωρίζει χάριν εἰς τὸν δούλον ἐκεῖνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται. ¹⁰ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἐσᾶς, λέγετε, Ὅτι δούλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ, τι ἐχρεωστοῖμεν νὰ κάμωμεν.

¹¹ Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹² Καὶ ἐνῶ εἰσῆρχετο εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτὸν δέκα ἄνθρωποι λεπροὶ, οἵτινες ἐστάθησαν μακρόθεν· ¹³ καὶ αὐτοὶ ὕψωσαν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴ Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ δεῖξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς, Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο, ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵ Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ἵτι ἰατρεύθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. ¹⁶ Καὶ ἔπρεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρείτης. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶναι; ¹⁸ Δὲν εὐρέθησαν ἄλλοι νὰ ὑποστρέψωσι διὰ νὰ δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὶ ὁ ἀλλογενὴς οἶτος; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὑπαγε· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

²⁰ Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νὰ παρατηρῇται· ²¹ οὐδὲ θέλουσιν εἰπεῖ, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, Θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νὰ ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ. ²³ Καὶ θέλουσι σᾶς εἰπεῖ, Ἰδοὺ, ἐδῶ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μηδ' ἀκολουθήσητε. ²⁴ Διότι ὡς ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. ²⁵ Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτὸς νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρουηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ²⁷ ἔτρωγον, ἔπινον, ἐνύμφεον, ἐνυμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

²⁸ Ὅμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῶτ· ἔτρωγον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν·

²⁹ καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας· ³⁰ ὡσαύτως θέλει εἰσθαι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῇ.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις εὔρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἃς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἃς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

³² Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ. ³³ Ὅστις ζητήσῃ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτήν, θέλει διαφυλάξῃ αὐτήν. ³⁴ Σᾶς λέγω, Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἰσθαι δύο ἐπὶ μιᾶς κλίνης· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται. ³⁵ Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλῆθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμβάνεται, καὶ ἡ ἄλλη ἀφίνεται. ³⁶ Δύο θέλουσιν εἰσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται.

³⁷ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου εἶναι τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῇ αἱ αἰετοί.

ΚΕΦ. ιη'.

ἘΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι, ² λέγων,

Κριτὴς τις ἦτο ἐν τινι πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβέιτο, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπετο. ³ Ἦτο δὲ χήρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. ⁴ Καὶ μέχρι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι, ⁵ τοῦλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα αὕτη, ἃς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ νὰ μὴ ἔρχηται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζῃ.

⁶ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τι λέγει ὁ ἄδικος κριτής. Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς; ⁸ Σᾶς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου ἔταν ἔλθῃ ἄρά γε θέλει εὐρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

⁹Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς, τοὺς θαρρόντας εἰς ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονούντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην·

¹⁰Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. ¹¹Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα· Εὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. ¹²Νηστεύω δις τῆς ἑβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω. ¹³Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθέλεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. ¹⁴Σᾶς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεικναιωμένος μᾶλλον παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.

¹⁵Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτοὺς. ¹⁶Ὁ Ἰησοῦς ὁμως προσκαλέσας αὐτά, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁷Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ὅστις δὲ δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν.

¹⁸Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁹Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός. ²⁰Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, “Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.” ²¹Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²²Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἐλθὲ, ἀκολούθει μοι. ²³Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

²⁴Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα· ²⁵διότι ἐυκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύνα-

ται νὰ σωθῇ; ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἴδου, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ³⁰ ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζῶν αἰώνιον.

³¹ Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῇ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ³² διότι θέλει παραδοθῇ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαιχθῇ, καὶ ὑβρισθῇ καὶ ἐμπτυσθῇ· ³³ Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ. ³⁴ Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.

³⁵ Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχῶν, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ³⁶ Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαίνοντα, ἠρώτα τί εἶναι τούτο. ³⁷ Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. ³⁸ Καὶ ἐφώναξε, λέγων, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. ³⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπληττον αὐτὸν διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

⁴⁰ Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέταξε νὰ φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφοῦ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτόν, ⁴¹ λέγων, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω. ⁴² Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνάβλεψον ἢ πίστις σου σὲ ἔσωσε. ⁴³ Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνεσε τὸν Θεόν.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχῶν.

² Καὶ ἰδὼν ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος· ³ καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα. ⁴ Καὶ δραμὼν ἐμπρὸς, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ περάσῃ.

⁵Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὁ Ἰησοῦς, ἀναβλέψας εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ζακχαῖε, κατὰβα ταχέως· διότι σήμερον πρέπει νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου. ⁶Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

⁷Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λέγοντες, "Ὅτι εἰς ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

⁸Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἷς τι ἀποδίδω τετραπλοῦν. ⁹Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Ὅτι σήμερον ἐγένει σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ ἐστίν. ¹⁰Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹¹Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ. ¹²Εἶπε λοιπὸν,

"Ἀνθρωπὸς τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακρὰν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ. ¹³Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πραγματευθήτε ἕως οὗ ἔλθω. ¹⁴Οἱ συμπολῖται αὐτοῦ ὅμως ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιν αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁵Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος. ¹⁶Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δέκα μνᾶς. ¹⁷Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δούλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστὸς, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς. ¹⁹Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστὴς ἐπάνω πέντε πόλεων. ²⁰Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλῇ. ²¹διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας. ²²Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνειν, πονηρὲ δούλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα. ²³διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συνάξαι αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου; ²⁴Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς

παρεστῶτας, Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς. ²⁵ (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.) ²⁶ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅ,τι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁷ Πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους οἵτινες δὲν με ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτοὺς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.

²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

²⁹ Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ³⁰ εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὐρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισέ ποτε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε. ³¹ Καὶ εἰάν τις σᾶς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ.

³² Ὑπήγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, καὶ εὑρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοὺς. ³³ Καὶ ἐνῶ ἔλυνον τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλᾶριον; ³⁴ Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἔφεραν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ρίψαντες ἐπὶ τὸ πωλᾶριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

³⁷ Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον, ³⁸ λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

³⁹ Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου. ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σᾶς λέγω, ὅτι εἰάν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάζει.

⁴¹ Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, ⁴² λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου ἀποβλέποντα· ἀλλὰ τῶρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου· ⁴³ διότι θέλουσιν ἔλθει ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κάμει χαράκωμα περὶ σέ, καὶ θέλουσι σέ περικυκλώσει, καὶ θέλουσι σέ στενοχωρήσει παντα-

χόθεν· ⁴⁴καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοὶ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσει ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθον· διότι δὲν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου.

⁴⁵Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, ⁴⁶λέγων πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ οἶκός μου εἶναι οἶκος προσευχῆς”· σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

⁴⁷Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν. ⁴⁸καὶ δὲν εὔρισκον τὸ τί νὰ πράξωσι· διότι πᾶς ὁ λαὸς ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. κ'.

ΚΑΙ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐηγγελίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, ²καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἰπέ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; ἢ τίς εἶναι ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἴπατέ μοι· ⁴Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ⁵Οἱ δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, “Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ⁶ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς λιθοβολήσῃ· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ Ἰωάννης εἶναι προφήτης. ⁷Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο. ⁸Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

⁹Ἦρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαὸν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρωπὸς ¹⁰τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτόν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρὸν. ¹⁰Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτόν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὅμως δείραντες αὐτόν ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹¹Καὶ πάλιν ἔπεμψεν ἄλλον δούλον· πλὴν αὐτοὶ δείραντες καὶ ἐκείνον καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹²Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον· ἀλλ' ἐκεῖνοι καὶ τοῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν. ¹³Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί νὰ κάμω; ἃς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν·

ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή. ¹⁴ Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοί, διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτὸν, διὰ τὴν γαίην ἡμῶν· ἡ κληρονομία. ¹⁵ Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἐφόνευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κάμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶ Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.

Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο! ¹⁷ Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, “Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας;” ¹⁸ Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῇ· εἰς ὅντινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

¹⁹ Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὴν βάλωσιν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διότι ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην. ²⁰ Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτάς, ὑποκρινομένους ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῷ τὴν πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ τὴν παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.

²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ²² Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς τὴν δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ²³ Ἐννοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; ²⁴ Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφήν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν τὴν πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες, διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

²⁷ Πρὶν αὐτοὺς δὲ τιμὴ τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν, ²⁸ λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν ἡμετέραν λαμβάνῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁹ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³⁰ Καὶ ἔλαβεν ὁ δευτερός τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³¹ Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύ-

τως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ³² Ὅστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ³³ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται. ³⁵ οἱ δὲ καταξιωθέντες νὰ ἀπολαύσωσιν ἐκείνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται. ³⁶ διότι οὔτε νὰ ἀποθάνωσι πλέον δύνανται· ἐπειδὴ εἶναι ἰσαγγελοὶ καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως. ³⁷ Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαάκ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν ἐν αὐτῷ. ³⁹ Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. ⁴⁰ Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.

⁴¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ; ⁴² καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, “Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,” ⁴³ ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” ⁴⁴ Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴⁵ Καὶ ἐνῷ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁶ Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις. ⁴⁷ Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλήτεραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κα'.

ἘΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ² Εἶδε δὲ καὶ χήραν τινὰ πτωχὴν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχὴ αὕτη χήρα ἔβαλε περισσότερον πάντων ⁴ διότι ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ὅσην εἶχε.

⁵ Καὶ ἐνῶ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον μὲ λίθους ὠραίους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε, ⁶ Ταῦτα τὰ ὅποια θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθῃ ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

⁷ Ἠρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε λοιπὸν θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσιν;

⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἶμαι· καὶ, Ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγῃτε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν. ⁹ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐθὺς τὸ τέλος.

¹⁰ Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ¹¹ Καὶ θέλουσι γείνει κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πεῖναι καὶ λοιμοὶ, καὶ θέλουσιν εἰσθαὶ φόβητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

¹² Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι σᾶς καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ¹³ Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῇ εἰς ἐσᾶς πρὸς μαρτυρίαν. ¹⁴ Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε· ¹⁵ διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἀντιλογήσωσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοι σας. ¹⁶ Θέλετε δὲ παραδοθῇ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει ^{τινὰς} ἐξ ὑμῶν· ¹⁷ καὶ θέλετε εἰσθαὶ μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ¹⁸ πλὴν θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς σας δὲν θέλει χαθῇ. ¹⁹ Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτήσατε τὰς ψυχὰς σας.

²⁰ Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὴν Ἱερουσαλὴμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. ²¹ Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἃς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἃς ἀναχωρῶσιν ἔξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἃς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν. ²² Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι αὗται, διὰ νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι

θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου. ²⁴ Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῇ αἰχμάλωτοι, εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

²⁵ Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ἡχεῖ ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύμα. α· ²⁶ οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων δεινῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῇ. ²⁷ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ²⁸ Ὅταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ γίνωνται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσίς σας.

²⁹ Καὶ εἶπέ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἰδέτε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ³⁰ ὅταν ἤδη ἀνοιξῶσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον. ³¹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³² Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³³ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

³⁴ Προσέχετε δὲ εἰς ἑαυτοὺς, μήποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μερίμνῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ³⁵ διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ³⁶ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταξιωθῇτε νὰ ἐκφύγητε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γείνωσι, καὶ νὰ σταθῇτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

³⁷ Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἑλαιῶν. ³⁸ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρθρου συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. κβ'.

ἘΠΛΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα.

² Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.

³ Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν ἐπονο αἰζόμενον

Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· ⁴καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτούς. ⁵Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον. ⁶Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν· καὶ ἐζήτηι εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς χωρὶς θορύβου.

⁷Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσι τὸ πάσχα· ⁸καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ὑπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν. ⁹Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν; ¹⁰Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται· ¹¹καὶ θέLETE εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σὺ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹²Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δείξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ¹³Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὗρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

¹⁴Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μὲ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω· ¹⁶διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλεον ἐξ αὐτοῦ, ἕωσού ἐκπληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους· ¹⁸διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕωσού ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

¹⁹Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν. ²⁰Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. ²¹Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μὲ παραδίδει εἶναι μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²²Καὶ ὁ μὲν Τίδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὀρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται. ²³Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ, ποῖος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἔμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

²⁴Ἐγείνε δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ, τις ἐξ

αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλήτερος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργέται. ²⁶ Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλήτερος μεταξὺ σας, ὃς γείνη ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προϊστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁷ Διότι τίς εἶναι μεγαλήτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε οἱ διαμείναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· ²⁹ ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσᾶς βασιλείαν, ὡς ὁ Πατήρ μου ἡτοίμασεν εἰς ἐμέ, ³⁰ διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

³¹ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σῖτον. ³² Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπεστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπάγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωνάξῃ σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρίς ὅτι δὲν μὲ γνωρίζεις.

³⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτε σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βαλαντίου καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων, μήπως ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός. ³⁶ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βαλάντιον, ἅς λάβῃ αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, ἅς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἅς ἀγοράσῃ μάχαιραν. ³⁷ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἐμέ, τὸ, “Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη” διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα λαμβάνουσι τέλος. ³⁸ Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδὼ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰκανὸν εἶναι.

³⁹ Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἀφου δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν.

⁴¹ Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθου βολὴν, καὶ γονατίσας προσηύχετο, ⁴² λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν ἅς γείνη. ⁴³ Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ

ἐνισχύων αὐτόν. ⁴⁴Καὶ ἐλθὼν εἰς ἀγωνίαν, προσήχετο θερμότερον. Ἐγείνε δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.

⁴⁵Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. ⁴⁶Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμᾶσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

⁴⁷Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἦρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν. ⁴⁸Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

⁴⁹Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τί ἔμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν; ⁵⁰Καὶ ἐκτύπησεν εἰς ἓξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοιψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. ⁵¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τουτου· καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

⁵²Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπ' αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; ⁵³καθ' ἡμέραν ἤμην μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώσατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκοτόους.

⁵⁴Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφεραν καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

⁵⁵Ἀφοῦ δὲ ἀνάψαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁵⁶Ἰδοῦσα δὲ αὐτόν μία τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτόν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ. ⁵⁷Ὁ δὲ ἠρνήθη αὐτόν, λέγων, Γύναι, δὲν γνωρίζω αὐτόν. ⁵⁸Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀνθρωπε, δὲν εἰμαι. ⁵⁹Καὶ ἀφοῦ ἐπέρασεν ὡς μία ὥρα, ἄλλος τις διῷσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι. ⁶⁰Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνθρωπε, δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ. ⁶¹Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις μὲ

ἀπαρνηθῇ τρίς. ⁶² Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

⁶³ Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες· ⁶⁴ καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐρράπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε; ⁶⁵ Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

⁶⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες, ⁶⁷ Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν σᾶς εἴπω, δὲν θέλετε πιστέψῃ. ⁶⁸ Ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῇ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει. ⁶⁹ Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἰσθαὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. ⁷⁰ Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι. ⁷¹ Οἱ δὲ εἶπον, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ'.

ΤΟΤΕ ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

² Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὖρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδιζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βασιλεὺς. ³ Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λέγεις.

⁴ Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὗρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. ⁵ Οἱ δὲ ἐπέμενον, λέγοντες, Ὅτι ταράττει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ. ⁶ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἀνθρώπος εἶναι Γαλιλαῖος. ⁷ Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτὸν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ

ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὶ θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ. ⁹ Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλοὺς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν.

¹⁰ Ἰσταντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως. ¹¹ Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμά-

των αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιξεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.

¹² Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἔγειναν φίλοι μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

¹³ Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ¹⁴ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα ἐξ ὧσων κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ¹⁵ Ἄλλ' οὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σᾶς ἔπεμψα πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένον ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁶ Ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

¹⁷ Ἐπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐν τῇ ἑορτῇ. ¹⁸ Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραξαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραββᾶν. ¹⁹ Ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ διὰ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

²⁰ Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν. ²¹ Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ²² Ὁ δὲ καὶ τρίτην φορὰν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτὸν, θέλω ἀπολύσει.

²³ Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυον.

²⁴ Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ τὸ ζήτημα αὐτῶν. ²⁵ Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

²⁶ Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ὕπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

²⁷ Ἡκολούθει δὲ αὐτὸν πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἵτινες καὶ ὠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. ²⁸ Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε

δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας. ²⁹ Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἰπεῖ, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ οἵτινες δὲν ἐθήλασαν. ³⁰ Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὕρη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βουνά, Σκεπάσατε ἡμᾶς. ³¹ Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γείνειν εἰς τὸ ξηρόν;

³² Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν κακούργοι, διὰ νὰ θανατωθῶσι.

³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ³⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ἐξεύρουσι τί πράττουσι.

Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

³⁵ Καὶ ἴστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν· ἃς σῶσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ Χριστὸς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁶ Ἐνέπαιζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς αὐτὸν, ³⁷ καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

³⁸ Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ μετὰ γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁹ Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργωι ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

⁴⁰ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέπληττεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ, ὅστις εἶσαι ἐν τῇ αὐτῇ καταδίκη; ⁴¹ καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι ἄξια τῶν ὅσα ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος ὅμως οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. ⁴² Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁴³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω; σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ.

⁴⁴ Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ ἔγεινε σκότος ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ἄρας ἐννάτης. ⁴⁵ Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ.

⁴⁶ Καὶ φωνάξας μὲ φωνὴν μεγάλην ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

⁴⁷ Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γινόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων, "Οὕτως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

⁴⁸ Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συνελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην βλέποντες τὰ γινόμενα, ὑπέστρεφον τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

⁴⁹ Ἰσταντο δὲ μακρόθεν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

⁵⁰ Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ τις Ἰωσήφ τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ⁵¹ (οὗτος δὲν ἦτο σίμφωνος μὲ τὴν βουλὴν καὶ τὴν πρῶξιν αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ⁵² οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

⁵³ Καὶ καταβιβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδύνα, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν μνημεῖῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ. ⁵⁴ Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευῇ, καὶ ἑξημέρονε σάββατον.

⁵⁵ Ἠκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ⁵⁶ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'.

ΤΗΝ δὲ πρώτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ ἦτο ὕρθρος βαθεύς, ἦλθον εἰς τὸ μνῆμα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἡτοίμασαν ἀρώματα· καὶ ἄλλαι τινὲς μετ' αὐτῶν. ² Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. ³ Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ⁴ Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ὑστράπτοντα. ⁵ Καθὼς δὲ αὐταὶ ἐφοβήθησαν, καὶ ἔκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶ Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ ἦτο ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ⁷ λέγων, "Οτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ⁸ Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

⁹ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦ-

τα πάντα πρὸς τοὺς ἑνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιπούς. ¹⁰ Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ¹¹ Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτάς.

¹² Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ σάβανα κείμενα μόνα· καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

¹³ Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἑμμαοὺς, ἀπέχουσιν ἐξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴ καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. ¹⁵ Καὶ ἐνῷ ὠμίλουν καὶ συνδιελέγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ τὸ μὴ γνωρίσωσιν αὐτόν.

¹⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συνομιλεῖτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἰσθε σκυθρωποί; ¹⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὀνομαζόμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ²⁰ καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς καταδίκην θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹ ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραὴλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις πᾶσι, τρίτῃ ἡμέρᾳ εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα. ²² ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον. ²³ καὶ μὴ εὗροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῇ. ²⁴ Καὶ τινὲς τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτόν ὅμως δὲν εἶδον. ²⁵ Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεύητε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται. ²⁶ Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ γεγραμμένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

²⁸ Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο ὅτι ὑπάγει μακρότερα. ²⁹ Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μείνου μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἔκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε διὰ νὰ μείνη μετ' αὐτῶν. ³⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς. ³¹ Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐγνώρισαν αὐτόν καὶ αὐτὸς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν. ³² Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Δὲν ἐκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδιά ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καθ' ὁδόν, καὶ μᾶς ἐξήγει τὰς γραφάς;

³³ Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ³⁴ οἵτινες ἔλεγον, Ὅτι ὄντως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα. ³⁵ Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνώρισθη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

³⁶ Ἐνῷ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνῃ ὑμῖν. ³⁷ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἔμβοβοι γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἐβλεπον πνεῦμα. ³⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἰσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἀναβαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί; ³⁹ Ἰδέτε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμαι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἰδέτε· διότι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ⁴¹ Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἠπίστουν ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχετε τι φαγώσιμον ἐνταῦθα; ⁴² Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, καὶ ἀπὸ κηρήθραν μέλιτος.

⁴³ Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

⁴⁴ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὗτοι εἶναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἔτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. ⁴⁵ Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς. ⁴⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένον, καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ⁴⁷ καὶ νὰ κηρυχθῇ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ⁴⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων. ⁴⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω

τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ ἐνδυσθῆτε δύναμιν ἐξ ὕψους.

⁵⁰ Καὶ ἔφερεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. ⁵¹ Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτοὺς ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. ⁵³ Καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΝ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος. ² Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. ³ Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένεον· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἐγένεεν οὐδὲ ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγένεεν. ⁴ Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

⁶ Ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης. ⁷ Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ. ⁸ Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

⁹ Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὁποῖον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσμος ἐγένετο δι' αὐτοῦ· καὶ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν. ¹¹ Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν. ¹² Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γείνωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ οἵτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

¹⁴Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησε μεταξὺ ἡμῶν, (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

¹⁵Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώναξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

¹⁶Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁸Οὐδεὶς εἶδε ποτε τὸν Θεόν· ὁ Μονογενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐφάνέρωσεν αὐτόν.

¹⁹Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι; ²⁰Καὶ ὡμολόγησε, καὶ δὲν ἡρνήθη· καὶ ὡμολόγησεν, Ὅτι δὲν εἰμαι ἐγὼ ὁ Χριστός. ²¹Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί λοιπόν; Ἠλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει, Δὲν εἰμαι. Ὁ προφήτης εἶσαι σύ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὐχί. ²²Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν, Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀπόκρισιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³Απεκρίθη, Ἐγὼ εἰμαι “φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου,” καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

²⁴Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· ²⁵καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπὸν βαπτίζεις, ἐὰν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης; ²⁶Απεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἐν μέσῳ δὲ ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε· ²⁷αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου· τοῦ ὁποῖου ἐγὼ δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ. ²⁸Ταῦτα ἔγειναν ἐν Βηθαβαρῇ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

²⁹Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἴδου ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰Οὗτος εἶναι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου. ³¹Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

³²Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα

καταβαίνουν ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.
³³ Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ νὰ
 βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκεῖνος μοι εἶπεν, Εἰς ὄντινὰ ἴδῃς τὸ Πνεῦμα
 καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν
 Πνεύματι Ἀγίῳ. ³⁴ Καὶ ἐγὼ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος
 εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

³⁵ Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἴστατο ὁ Ἰωάννης, καὶ δύο ἐκ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ· ³⁶ καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα,
 λέγει, Ἴδου ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁷ Καὶ ἤκουσαν αὐτὸν οἱ δύο
 μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁸ Στραφεῖς
 δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς,
 τί ζητεῖτε; ³⁹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ, (τὸ ὁποῖον
 ἐρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; ⁴⁰ Λέγει πρὸς
 αὐτοὺς, Ἐλθετε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ
 ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

⁴¹ Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν
 δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολού-
 θησαν αὐτόν. ⁴² Οὗτος πρῶτος εὗρίσκει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν
 Σίμωνα, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ
 ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός. ⁴³ Καὶ ἔφερεν αὐ-
 τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε,
 Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάν· σὺ θέλεις ὀνομασθῇ Κηφᾶς,
 τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

⁴⁴ Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γα-
 λιλαίαν· καὶ εὗρίσκει τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἀκολούθει μοι. ⁴⁵ Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιδᾶ, ἐκ τῆς
 πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

⁴⁶ Εὗρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφη-
 ται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
⁴⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ
 προέλθῃ τὶ ἀγαθόν; Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, Ἐρχου καὶ
 ἰδέ. ⁴⁸ Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
 καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδου ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, εἰς τὸν ὁποῖον
 δόλος δὲν ὑπάρχει. ⁴⁹ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Πόθεν
 μὲ γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πρὶν ὁ
 Φίλιππος σὲ φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἰδόν σε.
⁵⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββὶ, σὺ

εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
⁵¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον,
 Εἰδὼν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλῆτερα τούτων
 θέλεις ἰδεῖ. ⁵² Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς
 λέγω, Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεφγμένον, καὶ τοὺς
 ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινέ γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας·
 καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ² Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰη-
 σοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³ Καὶ ἐπειδὴ ἔλειψεν
 ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.
⁴ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί εἶναι μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γύναι;
 δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου. ⁵ Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρέ-
 τας, Ὅ, τι σὰς λέγῃ κάμετε. ⁶ Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἑξ
 κείμεναι κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι
 ἐκάστη δύο ἢ τρία μέτρα. ⁷ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχι-
 τρῖκλινον. Καὶ ἔφεραν. ⁹ Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρῖκλινος ἐγεύθη
 τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι,
 (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωνάζει
 τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρῖκλινος, ¹⁰ καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πᾶς ἄν-
 θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφοῦ πῖωσι πολὺ,
 τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα.

¹¹ Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ
 τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹² Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ
 αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ
 ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας. ¹³ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν
 Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

¹⁴ Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
 καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καθημένους. ¹⁵ Καὶ
 ποιήσας μάστιγα ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ
 τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυρα-

μοιβῶν ἔχυσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε· ¹⁶καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστερὰς εἶπε, Σηκώσατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ κάμνετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. ¹⁷Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ ζήλος τοῦ οἴκου σου μὲ κατέφαγεν.”

¹⁸Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς διότι κάμνεις ταῦτα; ¹⁹Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν. ²⁰Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας; ²¹Εκεῖνος ὅμως ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²²Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε πρὸς αὐτούς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφὴν, καὶ εἰς τὸν λόγον τὸν ὑποῖον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

²³Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνεν. ²⁴Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτούς, διότι ἐγνώριζε πάντας· ²⁵καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν διὰ τὴν μαρτυρήσῃ τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. γ'.

¹ἮΤΟ δὲ ἀνθρωπὸς τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἀρχων τῶν Ἰουδαίων. ²Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες Διδάσκαλος· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ κάμνη τὰ σημεῖα ταῦτα τὰ ὅποια σὺ κάμνεις, εἰ μὴ ἦναι ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

³Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, εἰ μὴ τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁴Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος νὰ γεννηθῇ γέρων ὢν; μήποτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ δευτέραν φορὴν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ νὰ γεννηθῇ;

⁵Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, εἰ μὴ τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ⁶Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, εἶναι σὰρξ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι πνεῦμα, ⁷Μὴ θαυμάσης ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῇτε ἄνωθεν. ⁸Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

⁹Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύνανται νὰ γένωσι ταῦτα;

¹⁰Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;—¹¹Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν λαλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε. ¹²Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύητε, πῶς, ἐὰν σὰς εἶπω τὰ ἐπουράνια, θέλετε πιστεύσει; ¹³Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰμὴ ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁴Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ¹⁵διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁶Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ¹⁸Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν κρίνεται· ὅστις ὅμως δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεκριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. ¹⁹Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν πονηρὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ²⁰Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹Ὅστις ὅμως πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

²²Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. ²³Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλεῖμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλὰ· καὶ ἤρχοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. ²⁴Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν

φυλακήν. ²⁵ Ἐγγεινε λοιπὸν συζήτησις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίους ^{τινάς}. ²⁶ καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ἐκεῖνος ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

²⁷ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ οὐδὲν, ἐὰν δὲν ᾖναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Σεῖς αὐτοὶ εἰσθε μάρτυρές μου ὅτι εἶπον, Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἐμπροσθεν ἐκείνου.

²⁹ Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἰστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη. ³⁰ Ἐκεῖνος πρέπει νὰ αὐξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώωμαι.

³¹ Ὁ ἐρχόμενος ἄνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων. ³² Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ.

³³ Ὅστις δεχθῇ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής. ³⁴ Διότι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν δίδει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα μετὰ μέτρον.

³⁵ Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³⁶ Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱόν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱόν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειότερους μαθητὰς κάμνει καὶ βαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης, ² (ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ) ³ ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴ Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

⁵ Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγὴν.

Ὡρα ἦτο περίπου ἕκτη. ⁷ Ἐρχεται γυνὴ ^{τις} ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς,

Δός μοι νὰ πῖω. ⁸ Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς. ⁹ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῖης παρ' ἐμοῦ ἥτις εἶμαι γυνὴ Σαμαρεῖτις;—Διότι δὲν συγκοινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρεῖτας.

¹⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐὰν ᾗξευρες τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πῖω, σὺ ᾗθελες ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾗθελε σοὶ δώσῃ ὕδωρ ζῶν. ¹¹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὐτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹² μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ¹³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν· ¹⁴ ὅστις ὅμως πῖῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσῃ εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θέλω δώσῃ εἰς αὐτὸν, θέλει γεῖναι ἐν αὐτῷ πηγῇ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθ' ἐδῶ. ¹⁷ Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε, Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα· ¹⁸ διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου· τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

¹⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. ²⁰ Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν καὶ σεῖς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν. ²¹ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα. ²² Σεῖς προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων. ²³ Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. ²⁴ Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνοῦντες αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

²⁵Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή, Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγεῖλει εἰς ἡμᾶς πάντα. ²⁶Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι, ὁ λαλῶν σοι.

²⁷Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

²⁸Ἀφῆκε λοιπὸν ἡ γυνή τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ²⁹Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός; ³⁰Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ῥαββὶ, φάγε. ³²Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω το ὅποιον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. ³³Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτὸν νὰ φάγῃ;

³⁴Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ. ³⁵Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδου, σᾶς λέγω, ὑψώσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἰδέτε τὰ χωράφια, ὅτι εἶναι ἤδη λευκὰ πρὸς θερισμόν.

³⁶Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ νὰ χαίρῃ ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων.

³⁷Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, Ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

³⁹Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, Ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα. ⁴⁰Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹Καὶ πολὺ πλείότεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· ⁴²καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, Ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

⁴³Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴Διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης

ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν. ⁴⁵ Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις, κατὰ τὴν ἑορτὴν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτὴν. ⁴⁶ Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον.

Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποῖου ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καπερναούμ. ⁴⁷ Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ καταβῇ καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. ⁴⁸ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεῦσαι. ⁴⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου. ⁵⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, ὁ υἱός σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει. ⁵¹ Ἐνῶ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινε, ἀπήντησαν αὐτὸν οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ. ⁵² Ἠρώτησε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλλήτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵³ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατήρ ὅτι ἔγεινε τοῦτο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκία αὐτοῦ.

⁵⁴ Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. Ε'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ² Εἶναι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης κολυμβήθρα, ἥ ἐπονομαζομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, ἔχουσα πέντε στοάς. ³ Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολλὸν τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος. ⁴ Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγίνετο ὑγιὴς ἀπὸ ὁποιανδήποτε νόσον ἔπασχεν.

⁵ Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπός τις τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη πάσχων ἀσθένειαν. ⁶ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξεύρων

ὅτι πολλὴν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλεις νὰ γείνης ὑγιής; ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. ⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ⁹ Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιής, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

¹⁰ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον. ¹¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἱατρούσας με, ἐκείνος μοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ¹² Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτὸν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹³ Ὁ δὲ ἱατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπέξηλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.

¹⁴ Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγιής, μηκέτι ἀμάρτανε, διὰ νὰ μὴ σοὶ γείνη τι χειρότερον. ¹⁵ Ὑπήγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἱατρούσας αὐτόν.

¹⁶ Καὶ δια τοῦτο κατέτρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτῳ. ¹⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Πατήρ μου ἐργάζεται ἕως τώρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. ¹⁸ Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζήτουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

¹⁹ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ πράττῃ οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλέπῃ τὸν Πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως. ²⁰ Διότι ὁ Πατήρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλύτερα τούτων ἔργα θέλει δείξῃ εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεῖς. ²¹ Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ. ²² Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατήρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱόν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν. ²³ διὰ νὰ

τιμῶσι πάντες τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

²⁴ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λεγῶ, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

²⁵ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγῶ, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θέλουσι ζῆσει. ²⁶ Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Υἱὸν νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. ²⁷ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν νὰ κάμνῃ καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Υἱὸς ἀνθρώπου. ²⁸ Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ²⁹ καὶ θέλουσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πράξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

³⁰ Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός. ³¹ Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής.

³² Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθής ἡ μαρτυρία τὴν ὁποίαν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ³³ Σεῖς ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγῶ ταῦτα, διὰ νὰ σωθῇτε σεῖς. ³⁵ Ἐκεῖνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεῖς ἠθελήσατε νὰ ἀγαλλιασθῇτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

³⁶ Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν τῆς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα μοι ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ μὲ ἀπέστειλε. ³⁷ Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὐτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὐτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε. ³⁸ Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστειλεν. ³⁹ Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. ⁴⁰ Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθητε πρὸς ἐμέ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν. ⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀν-

θρώπων δὲν λαμβάνω· ⁴² ἀλλὰ σὰς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ⁴³ Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ δὲν μὲ δέχεσθε· εἰς ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖνον θέλετε δεχθῇ. ⁴⁴ Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεύσητε, οἵτινες λαμβάνετε δόξαν ὁ εἰς παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ;

⁴⁵ Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω σὰς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὁποῖον σεῖς ἠλπίσατε. ⁴⁶ Διότι, εἰς ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἡθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. ⁴⁷ Ἐὰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκεῖνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ς'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· ² καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ³ Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁴ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

⁵ Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι; ⁶ (Ἐλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.) ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακουσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ Ἐδὼ εἶναι ἓν παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τι εἶναι εἰς τοσούτους;

¹⁰ Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἀνθρώπους νὰ καθίσωσιν. Ἦτο δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι. ¹¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἠθελον. ¹² Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς

μαθητὰς αὐτοῦ, Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε. ¹³ Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὁποῖα ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

¹⁴ Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, "Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον. ¹⁵ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίσας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρπάσωσιν αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

¹⁶ Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. ¹⁷ καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. Καὶ εἶχεν ἤδη γείνει σκότος, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς αὐτούς. ¹⁸ καὶ ἡ θάλασσα ὑψόνετο, ἐπειδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος. ¹⁹ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια, βλέπουνσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβήθησαν. ²⁰ Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε. ²¹ Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆγαινον.

²² Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἰστάμενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδεν ὅτι πλοiάριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ, εἰμὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοiάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν. ²³ (ἦλθον δὲ ἄλλα πλοiάρια ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν) ²⁴ ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοiα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

²⁵ Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, πότε ἦλθες ἐδῶ; ²⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, μὲ ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἶδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁷ Ἐργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποίαν ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου θέλει σὰς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

²⁸ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώ-

μεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; ²⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τοῦτον τὸν ὁποῖον ἐκείνος ἀπέστειλε.

³⁰ Τότε εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημείου λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι; ³¹ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν.” ³² Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσᾶς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ’ ὁ Πατήρ μου σὰς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ³³ Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

³⁴ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Κύριε, πάντοτε δὸς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τοῦτον.

³⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε. ³⁶ Πλὴν σὰς εἶπον, ὅτι καὶ μὲ εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε. ³⁷ Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμέ θέλει ἐλθεῖ· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμέ δὲν θέλω ἐκβάλλει ἔξω. ³⁸ διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ³⁹ Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατέρες, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, πᾶς ὅστις βλέπει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

⁴¹ Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ⁴² καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποίου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

⁴³ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ γογγύζετε μεταξὺ σας. ⁴⁴ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ, ἐὰν δὲν ἐλκύσῃ αὐτὸν ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁵ Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, “Καὶ πάντες θέλουσιν εἶσθαι διδακτοὶ τοῦ Θεοῦ.” Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μάθῃ, ἔρχεται πρὸς

ἐμέ. ⁴⁶Οὐχὶ ὅτι εἶδέ τις τὸν Πατέρα, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα. ⁴⁷Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁸Εγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ⁴⁹Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μαννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. ⁵⁰Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγη τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ. ⁵¹Εγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θέλω δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

⁵²Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ φάγωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ;

⁵³Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν δὲν φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνητε τὸ αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ⁵⁴Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁵⁵Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι πόσις. ⁵⁶Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. ⁵⁷Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ ζῶν Πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, οὕτω καὶ ὅστις μὲ τρώγει, θέλει ζήσῃ καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ. ⁵⁸Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τούτον τὸν ἄρτον, θέλει ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁹Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

⁶⁰Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον, Σκληρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ αὐτόν; ⁶¹Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τούτο σὰς σκανδαλίζει; ⁶²Ἐὰν λοιπὸν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο τὸ πρότερον; ⁶³Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ, ἡ σὰρξ δὲν ὠφελεῖ οὐδέν· οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ἑσᾶς, πνεῦμα εἶναι καὶ ζωὴ εἶναι. ⁶⁴Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἵτινες δὲν πιστεύουσιν. Διότι ἤξευρεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων νὰ παραδάσῃ αὐτόν. ⁶⁵Καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο σὰς

εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, εἰὰν δὲν ᾔναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

⁶⁶ Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ ὑπάγητε; ⁶⁸ Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλομεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. ⁶⁹ Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ⁷⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἔκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἰς ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος; ⁷¹ Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος, εἰς ᾧν ἐκ τῶν δώδεκα, ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. ζ'.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι δὲν ᾔθελε νὰ περιπατῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

² Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία. ³ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταί σου τὰ ἔργα σου τὰ ὅποια κάμνεις· ⁴ διότι οὐδεὶς πράττει τι κρυφίως, καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ᾔναι φανερός. Ἐὰν πράττης ταῦτα, φανέρωσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον. ⁵ Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁶ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι πάντοτε ἑτοιμος. ⁷ Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ εἶναι ποινηρά. ⁸ Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν ἀναβαίνω ἔτι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, διότι ὁ καιρὸς μου δὲν ἐπληρώθη ἔτι.

⁹ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹⁰ Ἀφοῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐχὶ φανερώς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

¹¹ Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; ¹² Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ μεταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι

δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. ¹³ Οὐδεὶς ὅμως ἐλάλει παρρησίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹⁴ Καὶ ἐνῶ ἡ ἑορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε. ¹⁵ Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν;

¹⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδικὴ μου διδαχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ¹⁷ Ἐάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδαχῆς, ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαντοῦ. ¹⁸ Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἑαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικὴν τοῦ· ὅστις ὅμως ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ¹⁹ Ὁ Μωϋσῆς δὲν σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σᾶς ἐκπληροῖ τὸν νόμον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσῃτε;

²⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε, Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σὲ θανατώσῃ;

²¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε. ²² Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σᾶς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³ Ἐὰν λαμβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὀλόκληρον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐν σαββάτῳ; ²⁴ Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι; ²⁶ Καὶ ἰδοὺ, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τφόντι ἐγνώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός; ²⁷ Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν εἶναι.

²⁸ Ἐφώνηξε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πόθεν εἶμαι ἐξεύρετε· καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. ²⁹ ἐγὼ ὅμως ἐξεύρω αὐτὸν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλεν.

³⁰ Ἐζήτουν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ. ³¹ Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον,

“Οτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει θαύματα πλείονα τούτων τὰ ὅποια οὗτος ἔκαμεν;

³² Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν. ³³ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ³⁴ Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθῃτε. ³⁵ Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὐρεῖ αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς διεσπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς Ἕλληνας; ³⁶ Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὁποῖον εἶπε, Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ; καὶ, Ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθῃτε;

³⁷ Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς ἴστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἄς ἔρχῃται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἄς πίνῃ· ³⁸ Ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ῥεύσει ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. ³⁹ (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἔμελλον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι δὲν ἦτο ἔτι δεδομένον Πνεῦμα Ἁγίον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἐδοξάσθη.)

⁴⁰ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης. ⁴¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστός; ⁴² δὲν εἶπεν ἡ γραφὴ, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κόμης Βηθλεὲμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός; ⁴³ Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου δι' αὐτόν. ⁴⁴ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἠθελον νὰ πιάσωσιν αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

⁴⁵ Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε αὐτόν; ⁴⁶ Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος οὕτω, καθὼς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ⁴⁷ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε; ⁴⁸ Μήπως τίς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ⁴⁹ Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

⁵⁰ Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, (ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν διὰ

νυκτός, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν,) ⁵¹Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει; ⁵²Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶσαι; ἐρεύνησον καὶ ἰδὲ, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

⁵³Καὶ ὑπήγγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. η'.

Ὁ ΔΕ Ἰησοῦς ὑπήγγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

²Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

³Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθείσαν ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ, ⁴λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ⁵Εν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις; ⁶Ἐλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτόν, διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν. ⁷Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἂς ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν. ⁸Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ⁹Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἰσταμένη ἐν τῷ μέσῳ. ¹⁰Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σὲ κατεδίκασεν οὐδεὶς; ¹¹Καὶ ἐκείνη εἶπεν, Οὐδεὶς, Κύριε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀμάρτανε.

¹²Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτούς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

¹³Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής. ¹⁴Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον,

καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω. ¹⁵Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα. ¹⁶Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἢ κρίσις ἢ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι μόνος δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με. ¹⁷Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή. ¹⁸Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ¹⁹Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἤξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

²⁰Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖν ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

²¹Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ θέλετε ἀποθάνει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν. "Οπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

²²Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήπως θέλει θανατώσῃ ἑαυτὸν, καὶ διὰ τοῦτο λέγει, "Οπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε; ²³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ τῶν ἄνω. Σεῖς εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴Σὰς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· διότι ἐὰν δὲν πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

²⁵Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅ, τι σὰς λέγω ἀπ' ἀρχῆς. ²⁶Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω καὶ νὰ κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.—

²⁷Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρός.

²⁸Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅταν ὑψώσῃτε τὸν Τίττον τοῦ ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν κάμνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς μὲ ἐδίδαξεν ὁ Πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ. ²⁹Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ' ἐμοῦ· δὲν μὲ ἀφήκεν ὁ Πατὴρ μόνον· διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ εἰς αὐτόν.

³⁰Ἐνῷ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτόν, Ἐὰν σεῖς μέινητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἰσθε

ἀληθῶς μαθηταί μου· ³² καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δὲν ἐγγείναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, "Οὐ θέλετε γίνειν ἐλεύθεροι; ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας. ³⁵ Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι. ³⁷ Ἐξεύρω ὅτι εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσῃτε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς." ³⁸ Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρός μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρός σας. ³⁹ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἠθέλετε κάμνει. ⁴⁰ Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσῃτε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἰποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε. ⁴¹ Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρός σας.

Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. ⁴² Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατὴρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ· διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε. ⁴³ Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου. ⁴⁴ Σεῖς εἰσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρός σας θέλετε νὰ πράττῃτε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. "Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους. ⁴⁵ Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε. ⁴⁶ Τίς ἀπὸ σᾶς μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε; ⁴⁷ Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσθε.

⁴⁸ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ⁴⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω,

ἀλλὰ τιμῶ τον Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμάζετε. ⁵⁰ Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ⁵¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵² Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῇ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵³ Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλῆτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτὸν; ⁵⁴ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις μὲ δοξάζει, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας· ⁵⁵ καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὸν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτόν· καὶ ἐὰν εἶπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτόν, θέλω εἶσθαι ὅμοιός σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω. ⁵⁶ Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σας εἶχεν ἀγαλλίασιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

⁵⁷ Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι, καὶ εἶδες τὸν Ἀβραάμ; ⁵⁸ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Πρὶν γείνη ὁ Ἀβραὰμ ἐγὼ εἶμαι.

⁵⁹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ρίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περάσας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. Θ'. ι'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὥστε νὰ γεννηθῇ τυφλός; ³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὔ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζεται. ⁵ Ἐνόςφω εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ, εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

⁶ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσσε χαμαὶ, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ

τυφλοῦ· ⁷καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ὑπαγε, νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (τὸ ὁποῖον ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος). Ὑπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων. ⁸Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζῆτει; ⁹Ἄλλοι ἔλεγον, "Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, "Ὅτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, "Ὅτι ἐγὼ εἶμαι. ¹⁰Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἡνοιχθῆσαν οἱ ὀφθαλμοί σου; ¹¹Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, "Ἀνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, "Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα. ¹²Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

¹³Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους. ¹⁴Ἦτε δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ. ¹⁵Πάλιν λοιπὸν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω. ¹⁶Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν. ¹⁷Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλόν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, "Ὅτι προφήτης εἶναι.

¹⁸Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλός καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώναξαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος· ¹⁹καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς σας, τὸν ὁποῖον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα; ²⁰Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός· ²¹πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν· ἢ τίς ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλῆσει.

²²Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, εἰάν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν, νὰ γείνη ἀποσυνάγωγος. ²³Διὰ

τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, "Οτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

²⁴ Ἐφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλός, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός. ²⁵ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄν ἦναι ἁμαρτωλός, δὲν ἐξεύρω· ἐν ἐξεύρω, ὅτι ἤμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω. ²⁶ Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοι ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; ²⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σῶς εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε· διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γείνητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

²⁸ Ἐλοιδόρησαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἴμεθα μαθηταί. ²⁹ Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὅμως δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι. ³⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστὸν, ὅτι σεῖς δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἠνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. ³¹ Εξεύρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλὸς ὁ Θεός δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι θεοσεβῆς, καὶ κάμνη τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει. ³² Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου τυφλοῦ. ³³ Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ οὐδέν. ³⁴ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννήθης ὅλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

³⁵ Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρὼν αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ; ³⁶ Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν; ³⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι. ³⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

³⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γείνωσιν τυφλοὶ οἱ βλέποντες. ⁴⁰ Καὶ ἤκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοί; ⁴¹ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τώρα ὅμως λέγετε, "Οτι βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. Ι'. ¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής. ² Ὅστις ὅμως εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων. ³ Εἰς τοῦτον ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσιν καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ⁴ Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν, διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ⁵ Ξένον ὅμως δὲν θέλουσιν ἀκολουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

⁶ Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὁποῖα ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς.

⁷ Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων. ⁸ Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοὺς τὰ πρόβατα. ⁹ Εγὼ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῇ, καὶ θέλει εἰσέλθει καὶ ἐξέλθει, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν. ¹⁰ Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ. ¹¹ Εγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹² Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποῖου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ¹³ Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτὸν περὶ τῶν προβάτων. ¹⁴ Εγὼ εἶμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμὰ, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, ¹⁵ καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου βάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹⁶ Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συναῶ· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου· καὶ θέλει γείνει μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν. ¹⁷ Διὰ τοῦτο ὁ Πατὴρ υἱὲ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν. ¹⁸ Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βάλλω αὐτὴν ἀπ' ἑμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ βάλω αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

¹⁹ Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξύ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει, καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν; ²¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζόμενον· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμούς τυφλῶν;

²² Ἐγειναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμὼν.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ²⁴ Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; ἐὰν σὺ ᾔσαι ὁ Χριστὸς, εἰπέ πρὸς ἡμᾶς παρῥησια.

²⁵ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ. ²⁶ Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲν εἰσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. ²⁷ Καθὼς σᾶς εἶπον, τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσιν τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτά· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι. ²⁸ Καὶ ἐγὼ δίδω εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἀρπάσει αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ Ὁ Πατήρ μου ὅστις μοὶ ἔδωκεν αὐτὰ, εἶναι μεγαλῆτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου. ³⁰ Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν εἰμεθα.

³¹ Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

³² Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἑσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε; ³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν σὲ λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, κάμνεις σεαυτὸν Θεόν. ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, “ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ εἰσθε;” ³⁵ Ἐὰν ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῇ ἡ γραφή· ³⁶ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ὁ Πατήρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, “Οτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Τὸς τοῦ Θεοῦ εἶμαι;” ³⁷ Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ· ³⁸ ἀλλ’ ἐὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμέ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πιστεύσητε, ὅτι ὁ Πατήρ εἶναι ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

³⁹Ἐξήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

⁴⁰Καὶ ὑπῆγε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ⁴¹Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, "Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τούτου, ἦσαν ἀληθινά. ⁴²Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ια'.

ἮΤΟ δε τις ἀσθενὴς, Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ²(Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.) ³Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾶς, ἀσθενεῖ.

⁴Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

⁵Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ⁶Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο. ⁷Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. ⁸Λέγουσι πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταί, Ῥαββί, τώρα ἐξήτουν νὰ σὲ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ⁹Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας; ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκόπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου. ¹⁰Εἰάν τις ὅμως περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, διότι τὸ φῶς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ.

¹¹Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν. ¹²Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη, θέλει σωθῇ. ¹³Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ὅμως ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου. ¹⁴Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρῤῥησίᾳ, Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε. ¹⁵Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἥς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁶Εἶπε δὲ

ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, πρὸς τοὺς συμμαθητὰς, Ἄς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

¹⁷ Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

¹⁸ Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπέχουσα ὡς δεκαπέντε στάδια. ¹⁹ Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ²⁰ Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

²¹ Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει. ²² Πλὴν καὶ τώρα ἐξεύρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

²³ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῇ.

²⁴ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῇ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ²⁵ Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ, θέλει ζῆσαι. ²⁶ Καὶ πᾶς ὅστις ζῇ καὶ πιστεύει εἰς ἐμὲ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

²⁷ Λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

²⁸ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ὑπήγε καὶ ἐφώνασε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως, καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κράζει. ²⁹ Ἐκείνη καθὼς ἤκουσε, σηκόνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. ³⁰ (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς ἔτι εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτόν ἡ Μάρθα.) ³¹ Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτὴν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτὴν, λέγοντες, Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ κλαύσῃ ἐκεῖ.

³² Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἦλθεν ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει. ³³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη, ³⁴ καὶ εἶπε, Ποῦ ἐβάλατε αὐτόν; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐλθὲ καὶ ἰδέ. ³⁵ Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ³⁶ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἰδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν. ³⁷ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον,

Δὲν ἠδύνατο οὗτος ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κάμῃ ὥστε καὶ οὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

³⁸ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στενάζων ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦτο δὲ σπήλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ.

³⁹ Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὅζει ἤδη· διότι εἶναι τεσσάρων ἡμερῶν. ⁴⁰ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι ἐὰν πιστεύσης, θέλεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

⁴¹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὅπου ἔκειτο ὁ ἀποθανών. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας. ⁴² Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μοῦ ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεῦσωσιν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας.—⁴³ Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκραύγασε, Δάξαρε, ἐλθὲ ἔξω. ⁴⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μὲ τὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδεμένον μὲ σούδαριον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

⁴⁵ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

⁴⁶ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁷ Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει. ⁴⁸ Ἐὰν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεύσει εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ

ἀφανίσαι καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος. ⁴⁹ Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε· ⁵⁰ οὐδὲ συλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.—⁵¹ Τοῦτο δὲ ἀφ' ἐ-

αυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· ⁵² καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συνάξῃ εἰς ἐν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

⁵³ Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύθησαν, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ⁵⁴ Ὅθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιεπάτει πλέον παρῤῥησίᾳ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκείθεν εἰς

τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου, εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραῖμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁵⁵ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτοὺς. ⁵⁶ Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σὰς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθεῖ εἰς τὴν ἑορτὴν; ⁵⁷ Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἐάν τις μάθῃ τοῦ εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Ὁ ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθανὼν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ² Καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτὸν δείπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρέτει· ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἐκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

³ Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου, ἠλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

⁴ Λέγει λοιπὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν, ⁵ Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια, καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς; ⁶ Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔμελεν αὐτόν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἐβάσταζε τὰ βαλλόμενα εἰς αὐτό. ⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό. ⁸ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

⁹ Ἐμαθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ· καὶ ἦλθον οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Συνεβουλευθήσαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον· ¹¹ διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγαινον, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ

βαίτα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξήλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαυτὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁴Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁵“Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου.” ¹⁶Ταῦτα ὅμως δὲν ἐνόησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

¹⁷Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώναξε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ¹⁸διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο. ¹⁹Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδοὺ, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ὑπήγεν.

²⁰Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ νὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. ²¹Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαιδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν. ²²Ἐρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν· καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ²³Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν ὅμως ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. ²⁵Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξει αὐτήν. ²⁶Ἐὰν ἐμὲ ὑπηρετῇ τις, ἐμὲ ἂς ἀκολουθῇ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ ἐὰν τις ἐμὲ ὑπηρετῇ, θέλει τιμῇσιν αὐτὸν ὁ Πατήρ. ²⁷Τώρα ἡ ψυχὴ μου εἶναι τεταραγμένη· καὶ τί νὰ εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. ²⁸Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.

Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει. ²⁹Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βροντή. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. ³⁰Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἔγεινε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ σὰς. ³¹Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κό-

σμου τούτου· τώρα ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου θέλει ἐκβληθῇ ἔξω. ³² καὶ ἐγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, θέλω ἐλκύσει πάντας πρὸς ἑμαυτόν.—³³ (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ὄχλος, Ἑμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, Ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ³⁵ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐν ὅσῳ ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει. ³⁶ Ἐν ὅσῳ ἔχετε τὸ φῶς, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ φωτός.—Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν.

³⁷ Ἀλλ' ἐνῷ ἔκαμε τόσα θαύματα ἔμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ³⁸ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαίου, τὸν ὁποῖον εἶπε, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη;” ³⁹ Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεῦωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ἡσαίας, ⁴⁰ “Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.” ⁴¹ Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡσαίας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

⁴² Ἀλλ' ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὡμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυναγώγοι. ⁴³ Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

⁴⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, δὲν πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. ⁴⁵ καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ⁴⁶ Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐν τῷ σκότει πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ. ⁴⁷ Καὶ ἐὰν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσω τὸν κόσμον. ⁴⁸ Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

⁴⁹ Διότι ἐγὼ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με

Πατήρ, αὐτὸς μοι ἔδωκεν ἐντολήν, τί νὰ εἰπῶ, καὶ τί νὰ λαλήσω·
⁵⁰ καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. Ὅσα
 λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοι εἶπεν ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'—ις'.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν ἡ
 ὥρα αὐτοῦ, διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
 Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδικούς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι
 τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

² Καὶ ἀφ' οὗ ἔγινε δεῖπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη βάλει εἰς
 τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ
 αὐτόν·) ³ ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Πα-
 τὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν
 Θεὸν ὑπάγει, ⁴ ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη. ⁵ Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ
 εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοῖς πόδας τῶν μαθητῶν,
 καὶ νὰ σπογγίζῃ μὲ τὸ προσόψιον μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο διεζω-
 σμένος.

⁶ Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμονα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς
 αὐτὸν ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ⁷ Ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν
 ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὅμως γνωρίσει μετὰ ταῦτα. ⁸ Λέγει πρὸς
 αὐτόν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψῃ τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα.
 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις
 μέρος μετ' ἐμοῦ. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε,
 μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.
¹⁰ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρείαν
 εἰμὴ τοὺς πόδας νὰ νιφθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρὸς· καὶ σεῖς
 εἰσθε καθαροὶ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.—¹¹ Διότι ἤξευρεν ἐκεῖνον ὅστις
 ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες
 καθαροί.

¹² Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς
 ἐσᾶς; ¹³ σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ
 καλῶς λέγετε, διότι εἶμαι. ¹⁴ Ἐὰν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ
 διδάσκαλος, σᾶς ἔνιψα τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστεῖτε νὰ
 νίπτῃτε τοὺς πόδας ἀλλήλων. ¹⁵ Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς

ἐσᾶς, διὰ νὰ κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς.

¹⁶ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν.

¹⁷ Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, ἐὰν κάμνητε αὐτά.

¹⁸ Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἔκλεξα· ἀλλὰ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, “Ὁ τρώγων μετ’ ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐσῆκωσε ἐπ’ ἐμέ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.” ¹⁹ Ἀπὸ τοῦ νῦν σᾶς λέγω τοῦτο πρὶν γείνη, διὰ νὰ πιστεῦσθε ὅταν γείνη, ὅτι ἐγὼ εἰμαι. ²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δέχεται ὄντινα πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχεται τὸν πέμψαντά με.

²¹ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐταράχθη τὴν ψυχὴν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²² Ἐβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει. ²³ Ἐκάθητο δὲ κεκλιμένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. ²⁴ Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποῖου λέγει. ²⁵ Καὶ πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, τίς εἶναι; ²⁶ Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην. ²⁷ Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ, τι κάμνεις, κάμε ταχύτερον. ²⁸ Τοῦτο ὅμως οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ²⁹ Διότι τινὲς ἐνόμιζον, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὅσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἑορτήν· ἢ νὰ δώσῃ τί εἰς τοὺς πτωχοὺς.

³⁰ Λαβὼν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ. ³¹ Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσει αὐτόν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς θέλει δοξάσει αὐτόν. ³³ Τεκνία, ἔτι ὀλίγον εἰμαι μεθ’ ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητήσῃ· καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα. ³⁴ Ἐντολὴν καινὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ

σεῖς νὰ ἀγαπάτε ἀλλήλους. ³⁵ Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἰσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

³⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὅμως θέλεις μὲ ἀκολουθήσει.

³⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατὶ δὲν δύναμαι νὰ σὲ ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σοῦ.

³⁸ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάξει ὁ ἀλέκτωρ, ἕως οὗ μὲ ἀπαρνηθῇς τρίς.

ΚΕΦ. ιδ'. ¹ Ἄς μὴ ταραττηται ἡ καρδιά σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ, ἤθελον σᾶς εἰπεῖ· ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον. ³ Καὶ ἀφοῦ ὑπάγω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦσθε καὶ σεῖς ὅπου εἶμαι ἐγώ. ⁴ Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξεύρετε.

⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν; ⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ. ⁷ Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἶδετε αὐτόν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν μὲ ἐγνώρισας, Φίλιππε; ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα; ¹⁰ Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα. ¹¹ Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. ¹² Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις πιστεύει εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὅποια κάμνω, καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλύτερα τούτων θέλει κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου. ¹³ Καὶ ὅ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου,

θέλω κάμει τοῦτο, διὰ τὰ δοξασθῇ ὁ Πατήρ ἐν τῷ Τιῷ.
¹⁴ Ἐὰν ζητησῇτε τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό.

¹⁵ Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολὰς μου φυλάξατε. ¹⁶ Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σᾶς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ τὰ μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁷ τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτὸ, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὅμως γνωρίζετε αὐτό, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι. ¹⁸ Δὲν θέλω σᾶς ἀφήσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. ¹⁹ Ἐτι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλέον δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὅμως μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ. ²⁰ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ εἰμι ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ²¹ Ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ φυλάττων αὐτὰς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῇ ὑπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ θέλω φανερώσει ἐμαυτὸν εἰς αὐτόν.

²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰούδας (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τι συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσῃς σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον; ²³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐὰν τις μὲ ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν θέλομεν ἐλθεῖ, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει. ²⁴ Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἀκούετε, δὲν εἶναι ἰδικός μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός. ²⁵ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῷ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν. ²⁶ Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον θέλει πέμψῃ ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει σᾶς διδάξῃ πάντα, καὶ θέλει σᾶς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς. ²⁷ Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει, σᾶς δίδω ἐγὼ. Ἄς μὴ ταραττήται ἡ καρδιά σας, μηδὲ ἂς δειλιά. ²⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ σᾶς εἶπον, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐὰν μὲ ἠγαπᾶτε, ἡθέλετε χαρῇ ὅτι εἶπον, Ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατήρ μου εἶναι μεγαλῆτερός μου. ²⁹ Καὶ τώρα σᾶς εἶπον πρὶν γείνη, διὰ τὰ πιστεύσητε ὅταν γείνη. ³⁰ Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλὰ μεθ' ὑμῶν· διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί. ³¹ Ἀλλὰ διὰ τὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι

ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς με προσέταξεν ὁ Πατὴρ οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἃς ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ιε'. ¹Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ Πατὴρ μου εἶναι ὁ γεωργός. ²Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπτεται αὐτό· καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτὸ, διὰ νὰ φέρῃ πλεότερον καρπὸν.

³Τώρα σεῖς εἰσθε καθαροὶ, διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς. ⁴Μείνατε ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί. ⁵Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμνητε οὐδέν. ⁶Εἰάν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοί, ῥίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ξηραίνεται· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ ῥίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται. ⁷Εἰάν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖν ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γίνειν εἰς ἐσᾶς. ⁸Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατὴρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν· καὶ οὕτω θέλετε εἶσθαι μαθηταί μου.

⁹Καθὼς ἐμὲ ἠγαπήσεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἐσᾶς, μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. ¹⁰Εἰάν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μείνειν ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς τοῦ Πατρός μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. ¹¹Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνῃ ἐν ὑμῖν ἡ χαρὰ μου, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾖ πληρὴς.

¹²Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα. ¹³Μεγαλητέρα νὰύτης ἀγάπῃ δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ βάλῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ¹⁴Σεῖς εἰσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω. ¹⁵Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐφάνέρωσα εἰς ἐσᾶς. ¹⁶Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, καὶ σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπάγητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μένῃ ὥστε, ὅ,τι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρός ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ αὐτό. ¹⁷Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

¹⁸Εἰάν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν

ἐμίσησεν. ¹⁹ Ἐὰν ᾗσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ἤθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξέλεξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος.

²⁰ Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς, Δὲν εἶναι δοῦλος μεγαλήτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ σᾶς θέλουσι διωξεί· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει. ²¹ Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξεύρουσι τὸν πέμψαντά με.

²² Ἐὰν δὲν ἦλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· τώρα ὅμως δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ²³ Ὁ μισῶν ἐμέ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ.

²⁴ Ἐὰν δὲν ἔκαμον μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὅποια οὐδεὶς ἄλλος ἔκαμεν, ἁμαρτίαν δὲν ἤθελον ἔχει· ἀλλὰ τώρα καὶ εἶδον, καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμέ καὶ τὸν Πατέρα μου. ²⁵ Ἀλλὰ τοῦτο ἔγινε, διὰ τὴν πληρωθῆ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· “Ὅτι ἐμίσησαν με δωρεάν.”

²⁶ Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω πέμψει πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. ²⁷ Ἀλλὰ καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἰσθε.

ΚΕΦ. ιε'. ¹ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὴν μὴ σκανδαλισθῆτε. ² Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγώγους· μάλιστα ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομίσῃ ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν. ³ Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὴν ἐνθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς, διότι ἤμην μεθ' ὑμῶν.

⁵ Τώρα δὲ ἰπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μὲ ἐρωτᾷ, Ποῦ ὑπάγεις; ⁶ Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγένεκε τὴν καρδίαν σας.

⁷ Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀλήθειαν σᾶς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς τὴν ἀπέλθω ἐγὼ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος δὲν θέλει ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψει αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς. ⁸ Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-

τίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· ⁹ περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· ¹⁰ περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν μὲ βλέπετε· ¹¹ περὶ δὲ κρίσεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

¹² Ἐτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὅμως τώρα νὰ βαστάζητε αὐτά· ¹³ ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σᾶς ὁδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ θέλει λαλήσει, καὶ θέλει σᾶς ἀναγγεῖλει τα μέλλοντα. ¹⁴ Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμέ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς. ¹⁵ Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

¹⁶ Ὀλίγον ἐτι, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

¹⁷ Τότε ^{τινὲς} ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ· καὶ, Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; ¹⁸ Ἐλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὁποῖον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

¹⁹ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τούτου συζητήτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν μὲ βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε μὲ ἰδεῖ; ²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαύσει καὶ θρηνήσει, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῇ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῇ· ἡ λύπη σας ὅμως θέλει μεταβληθῇ εἰς χαράν. ²¹ Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ, λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφοῦ ὅμως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαράν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ²² Καὶ σεῖς λοιπὸν τώρα μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὅμως θέλω σᾶς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῇ ἡ καρδιά σας, καὶ τὴν χαράν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ἀπὸ σᾶς. ²³ Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσῃ παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει. ²⁴ Ἐως τώρα δὲν ᾔτησατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ θέλετε λαμβάνει, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

²⁵ Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ

παρρησία θέλω σὰς ἀναγγεῖλει περὶ τοῦ Πατρός. ²⁶ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν. ²⁷ διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σὰς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεῖς ἠγαπήσατε ἐμὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ²⁸ Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

²⁹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ, τώρα παρρησία λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις. ³⁰ Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χρείαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

³¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε; ³² Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσητε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἶμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ. ³³ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ις'.

ΤΑΥΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὑψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε,

Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Υἱόν σου, διὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Υἱός σου. ² καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, διὰ νὰ δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν. ³ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ⁴ Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὁποῖον μοι ἔδωκας διὰ νὰ κάμω. ⁵ Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου, μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γεῖναι ὁ κόσμος.

⁶ Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοί σου ἦσαν, καὶ εἰς ἐμὲ ἔδωκας αὐτούς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν. ⁷ Τώρα ἐγνώρισαν ὅτι πάντα ὅσα μοι ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι. ⁸ διότι τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ⁹ Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· δὲν

παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διότι ἰδικοὶ σου εἶναι. ¹⁰ Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ καὶ ἐδοξάσθην ἐν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ δὲν εἶμαι πλεον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, φύλαξον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διὰ νὰ ἦναι ἐν καθὼς ἡμεῖς. ¹² Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή. ¹³ Τώρα δὲ ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν χαρὰν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς. ¹⁴ Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁵ Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ φυλάξῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ¹⁶ Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδικός σου εἶναι ἀλήθεια. ¹⁸ Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ²⁰ Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων εἰς ἐμὲ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν· ²¹ διὰ νὰ ἦναι πάντες ἔν· καθὼς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοὶ, νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἔν· διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²² Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· διὰ νὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἔν. ²³ Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας.

²⁴ Πάτερ, ἐκείνους τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἡγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου. ²⁵ Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος δὲν σέ ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σέ ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²⁶ Καὶ ἐφανέρωσα εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερώσει, διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἡγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'.

ἌΦΟΥ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

² Ἦξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν· διότι πολλάκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

³ Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. ⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐξεύρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; ⁵ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι. Ἰστατο δὲ μετ' αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν. ⁶ Καθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ἐγὼ εἰμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί. ⁷ Πάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ⁸ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἰμαι. Ἐὰν λοιπὸν ἐμὲ ζητῆτε, ἀφήσατε τούτους νὰ ὑπάγωσι· ⁹ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

¹⁰ Τότε ὁ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔσυρεν αὐτήν, καὶ ἐκτύπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος. ¹¹ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

¹² Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν, ¹³ καὶ ἔφεραν αὐτόν εἰς τὸν Ἄνναν πρῶτον· διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ¹⁴ Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρεи νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

¹⁵ Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς· ὁ δὲ μαθητῆς ἐκεῖνος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως.

¹⁶ Ὁ δὲ Πέτρος ἴστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητῆς ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ

ὠμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. ¹⁷ Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρωρὸς πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι. ¹⁸ Ἰσταντο δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται, οἵτινες εἶχον κάμει ἀνθρακιὰν, διότι ἦτο ψυχρός, καὶ ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἴστατο ὁ Πέτρος καὶ ἐθερμαίνεται.

¹⁹ Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ²⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρῆρσά ἐλάλησα εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν. ²¹ Τί μὲ ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ, οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

²² Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπηρετῶν ἱστάμενος πλησίον ἔδωκε ῥάπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα; ²³ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἀνδρὲς δὲ καλῶς, τί μὲ δέρεις; ²⁴ Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

²⁵ Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἴστατο καὶ ἐθερμαίνεται· εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι. ²⁶ Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

²⁸ Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦτο δὲ πρωΐ, καὶ αὐτοὶ δὲν εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πᾶσχα.

²⁹ Ἐξηλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ³⁰ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιὸς, δὲν ἠθέλομεν σοὶ παραδώσει αὐτόν. ³¹ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.—³² Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

³³ Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ; ³⁵ Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σου καὶ οἱ ἀρχιερεῖς σὲ παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες; ³⁶ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέται μου ἤθελον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Τώρα δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν. ³⁷ Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνήν μου. ³⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Τί εἶναι ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἔγκλημα ἐν αὐτῷ. ³⁹ Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ⁴⁰ Πάλιν λοιπὸν ἐκραύγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν.—Ἦτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. ² Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν. ³ καὶ ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ραπίσματα.

⁴ Εξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἴδου, σᾶς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ⁵ Εξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ⁶ Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα. ⁷ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,

καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν Ὑῖόν τοῦ Θεοῦ.

⁸ Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ⁹ καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν. ¹⁰ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; δὲν ἐξεύρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω; ¹¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶχες οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐὰν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σὲ, ἔχει μεγαλητέραν ἁμαρτίαν.

¹² Ἐκτοτε ἐζήτηι ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολυσῇ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις κάμνει ἑαυτὸν βασιλέα, ἀντιλέγει εἰς τὸν Καίσαρα. ¹³ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἔφερεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

¹⁴ Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἕκτη· καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἴδου ὁ βασιλεὺς σας. ¹⁵ Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ Καίσαρα. ¹⁶ Τότε λοιπὸν παρέδωκεν αὐτόν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ σταυρωθῇ. Καὶ παρέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

¹⁷ Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθῆ· ¹⁸ ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

¹⁹ Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦτο δὲ γεγραμμένον, ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. ²⁰ Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων· διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. ²¹ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς εἰμαι τῶν Ἰουδαίων. ²² Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

²³ Οἱ στρατιῶται λοιπὸν, ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμου τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκα-

στον στρατιώτην ἐν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἀπὸ ἄνωθεν ὅλος ὑφαντός. ²⁴ Εἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους, * Ἀς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἅς ῥίψωμεν λαχρὸν περὶ αὐτοῦ, τίνος θέλει εἶσθαι—διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “ Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.” Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

²⁵ Ἰσταντο δὲ πλησίον τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. ²⁶ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

²⁸ Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ. ²⁹ Ἐκεῖτο δὲ ἐκεῖ ἀγγεῖον πλήρες ὄξους· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσαντες εἰς ὕσσωπον, προσέφεραν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. ³⁰ Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

³¹ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευὴ, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου,) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ νὰ συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ νὰ σηκωθῶσιν.

³² Ἦλθον λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ' αὐτοῦ.

³³ Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. ³⁴ ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲ λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. ³⁵ Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει, διὰ νὰ πιστεύσητε σεῖς. ³⁶ Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, “ Ὅσοτον αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῇ.” ³⁷ Καὶ πάλιν ἄλλη γραφή λέγει, “ Θέλουσιν ἐπιβλέψαι εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν.”

³⁸ Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον νὰ σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ

ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἄδειαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ³⁹ Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἀρχάς,) φέρων μύγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ἕως ἑκατὸν λίτρας. ⁴⁰ Ἐλαβον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσιν.

⁴¹ Ἦτο δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ. ⁴² Ἐκεῖ λοιπὸν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν, διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ'.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἑβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἐκ τοῦ μνημείου. ² Τρέχει λοιπὸν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

³ Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ⁴ Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. ⁵ καὶ παρακύνψας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὁμως. ⁶ Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα, ⁷ καὶ τὸ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωριστὰ τετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. ⁸ Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσε· ⁹ διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γραφὴν, ὅτι πρέπει αὐτὸς νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

¹¹ Ἡ δὲ Μαρία ἴστατο πλησίον τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῶ λοιπὸν ἔκλαιεν, ἔκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον· ¹² καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους μὲ λευκὰ ἱμάτια καθημένους, ἓνα πρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς πόδας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ἐσήκωσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν ἐξεύρω

ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἰστάμενον, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρὸς, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσήκωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας αὐτόν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκῶσαι αὐτόν. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. Ἐκείνη στραφεῖσα, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββουνί! τὸ ὅποῖον λέγεται, Διδάσκαλε. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ μου ἅπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεόν μου καὶ Θεόν σας. ¹⁸ Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητὰς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ἔτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

¹⁹ Τὸ ἐσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. ²¹ Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς. ²² Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. ²³ Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶναι συγκεχωρημένοι εἰς αὐτούς· ἂν τινων κρατῇτε, εἶναι κεκρατημένοι.

²⁴ Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἄλλοι μαθηταί, Εἶδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν δὲν ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

²⁶ Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἰδὲ τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ

Θεός μου. ²⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

³⁰ Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹ Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνέρωσε δὲ οὕτως.

² Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ³ Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἀλιεύσω. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπίασαν οὐδέν.

⁴ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρωΐ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

⁵ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδιά, μήπως ἔχετε τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί. ⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλετε εὐρεῖ. Ἐρρίψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρῳσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. ⁷ Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐζώσθη τὸ ἐπένδυμα, (διότι ἦτο γυμνός,) καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁸ Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοιάριοι, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἔως διακοσίας πήχας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

⁹ Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὴν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. ¹⁰ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων, τὰ ὅποια ἐπιάσατε τώρα. ¹¹ Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν, καὶ ἐνῶ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν

ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος. ¹³ Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως.

¹⁴ Αὕτη ἦτο ἡδὴ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

¹⁵ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευματίσαν, λέγει πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερον τούτων; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Βόσκε τὰ ἀρνία μου. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε· σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ¹⁸ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτε ἡσο νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ἀφοῦ ὅμως γηράσῃς, θέλεις ἐκτείνειν τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζώσει, καὶ θέλει σὲ φέρεи ὅπου δὲν θέλεις. ¹⁹ Εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν.

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι. ²⁰ Στραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ὑποῖον ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι ὁ παραδίδων σε; ²¹ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τί; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένῃ ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολουθεῖ μοι. ²³ Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δὲν ἀποθνήσκει, ἀλλ', Ἐὰν θέλω αὐτὸν νὰ μένῃ ἕωσοῦ ἔλθω, τί πρὸς σέ;

²⁴ Οὗτος εἶναι ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ ἐξεύρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθὴς ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

²⁵ Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα ἐὰν γραφθῶσι καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος νομίζω θέλει χωρῇσει τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἔκαμον, ὦ Θεόφιλε, περὶ πάντων ὅσα ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κάμνη καὶ νὰ διδάσκῃ, ²μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη, ἀφοῦ διὰ Πνεύματος Ἁγίου ἔδωκεν ἐντολὰς εἰς τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξεν· ³εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁴Καὶ συνερχόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ νὰ περιμένωσι τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, τὴν ὁποίαν ἠκούσατε, εἶπε, παρ' ἐμοῦ. ⁵Διότι ὁ μὲν Ἰωάννης ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῆ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, οὐχὶ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

⁶Ἐκεῖνοι λοιπὸν συνελθόντες ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, τάχα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Ἰσραήλ; ⁷Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνήκει εἰς ἐσᾶς νὰ γνωρίζητε τοὺς χρόνους ἢ τοὺς καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ Πατὴρ ἔθεσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ· ⁸ἀλλὰ θέλετε λάβει δύναμιν, ὅταν ἐπέλθῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς· καὶ θέλετε εἰσθαι εἰς ἐμὲ μάρτυρες καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁹Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, βλέπόντων αὐτῶν ἀνελήφθη, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτε αὐτὸς ἀνέβαινεν, ἰδοὺ, ἄνδρες δύο μὲ ἱμάτια λευκὰ ἐστάθησαν πλησίον αὐτῶν· ¹¹οἵτινες καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἴστασθε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ἀνελήφθη ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, θέλει ἐλθεῖ οὕτω, καθ' ὃν τρόπον εἶδετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

¹²Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ

καλουμένου Ἐλαιῶνος, τὸ ὁποῖον εἶναι πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀπέχον ὁδὸν σαββάτου. ¹³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ἀνώγειον, ὅπου εἶχον τὸ κατάλυμα ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. ¹⁴ Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέξιν, μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις σηκωθείς ὁ Πέτρος εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν, εἶπεν, (ἦτο δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ παρόντων ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν·)

¹⁶ Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ αὕτη, τὴν ὑποίαν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος τοῦ Δαβὶδ περὶ τοῦ Ἰούδα, ὅστις ἔγεινεν ὁδηγὸς εἰς τοὺς συλλαβόντας τὸν Ἰησοῦν· ¹⁷ διότι ἦτο συνηριθμημένος μὲ ἡμᾶς, καὶ ἔλαβε τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης.

—¹⁸ Οὗτος λοιπὸν ἀπέκτησεν ἀγρὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πεσὼν πρόμυττα ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξεχύθησαν ὅλα τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ· ¹⁹ καὶ ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὠνομάσθη ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ, Ἀκελδαμὰ, τουτέστιν, Ἀγρὸς αἵματος.—

²⁰ Διότι εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Ψαλμῶν, “Ὅς γείνη ἡ κατοικία αὐτοῦ ἔρημος, καὶ ὅς μὴ ἦναι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ” καὶ, “Ἄλλος ὅς λάβῃ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ.” ²¹ Πρέπει λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες συνῆλθον μεθ’ ἡμῶν καθ’ ὅλον τὸν καιρὸν καθ’ ὃν εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ²² ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας καθ’ ἣν ἀνελήφθη ἀφ’ ἡμῶν, εἰς ἐκ τούτων νὰ γείνη μεθ’ ἡμῶν μάρτυς τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἕστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὅστις ἐπωνομάσθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν. ²⁴ Καὶ ποσευχηθέντες εἶπον, Σὺ, Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τῶν δύο τούτων ἓνα ὅντινα ἐξέλεξας, ²⁵ διὰ νὰ λάβῃ τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέπεσεν ὁ Ἰούδας διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.—²⁶ Καὶ ἔδωκαν τοὺς κλήρους αὐτῶν· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὸν Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ² Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινεν ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαίως φερομένου, καὶ ἐγέμισεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι. ³ Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡς πυρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. ⁴ Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν.

⁵ Ἦσαν δὲ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡ φωνὴ αὕτη, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη· διότι ἤκουον αὐτοὺς εἰς ἕκαστος λαλοῦντας μὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον. ⁷ Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Ἰδοὺ, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες δὲν εἶναι Γαλιλαῖοι; ⁸ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν διαλέκτῳ ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; ⁹ Πάρθοι καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, τὸν Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ¹⁰ τὴν Φρυγίαν τε καὶ τὴν Παμφυλίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ τὴν Κυρήνην, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, ¹¹ Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν αὐτοὺς λαλοῦντας ἐν ταῖς γλώσσαις ἡμῶν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;— ¹² Ἐθαύμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί σημαίνει τοῦτο; ¹³ Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον, Ὅτι εἶναι μεστοὶ ἀπὸ γλυκὺν οἶνον.

¹⁴ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἑνδεκα, ὕψωσε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς,

Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἱερουσαλὴμ, τοῦτο ἄς ἦναι γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, καὶ ἀκούσατε τοὺς λόγους μου. ¹⁵ Διότι οὗτοι δὲν εἶναι μεθυσμένοι, καθὼς σεῖς νομίζετε· διότι εἶναι τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας· ¹⁶ ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· ¹⁷ “Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ θέλουσι προφητεύσει οἱ υἱοὶ σας καὶ αἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ νεανίσκοι σας θέλουσιν ἰδεῖ ὀράσεις, καὶ οἱ πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ἐνυπνιασθῇ ἐνύπνια· ¹⁸ καὶ ἔτι ἐπὶ τοὺς δούλους μου

καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ θέλουσι προφητεύσει· ¹⁹ καὶ θέλω δείξει τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· ²⁰ ὁ ἥλιος θέλει μεταστραφῇ εἰς σκοτός, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἐπιφανής. ²¹ Καὶ πᾶς ὅστις ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ.”

²² Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον πρὸς ἐσᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ σημείων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτοῦ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ σεῖς ἐξεύρετε, ²³ τοῦτον λαβόντες παραδεδομένον κατὰ τὴν ὠρισμένην βουλὴν καὶ πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ, διὰ χειρῶν ἀνόμων σταυρώσαντες ἐθανατώσατε· ²⁴ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρατῇται ὑπ' αὐτοῦ. ²⁵ Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ λέγει περὶ αὐτοῦ, “Ἐβλεπον τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, διότι εἶναι ἐκ δεξιῶν μου, διὰ νὰ μὴ σαλευθῶ. ²⁶ Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδιά μου, καὶ ἠγαλλίασεν ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου θέλει ἀναπαυθῇ ἐπ' ἐλπίδι. ²⁷ Διότι δὲν θέλεις ἐγκαταλείψει τὴν ψυχὴν μου ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ θέλεις ἀφήσῃ τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν. ²⁸ Ἐφανέρωσας εἰς ἐμέ ὁδοὺς ζωῆς· θέλεις μὲ χορτάσει ἀπὸ εὐφροσύνης διὰ τοῦ προσώπου σου.”

²⁹ Ἄνδρες ἀδελφοί, δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ εἶναι παρ' ἡμῖν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. ³⁰ Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦτο προφήτης, καὶ ἤξευρεν ὅτι μεθ' ὅρκου ὤμοσε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, ὅτι ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ θέλει ἀναστήσει κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ³¹ προῖδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. ³² Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου παντες ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. ³³ Ἀφοῦ λοιπὸν ὑψώθη διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Πατρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξέχεε τοῦτο τὸ ὅποιον τώρα σεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. ³⁴ Διότι ὁ Δαβὶδ δὲν ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς· λέγει ὅμως αὐτὸς, “Εἶπεν ὁ Κύριος

πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ³⁵ ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου."

³⁶ Βεβαίως λοιπὸν ἃς ἐξεύρει· πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ Θεὸς Κύριον καὶ Χριστὸν ἔκαμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε.

³⁷ Αφοῦ δὲ ἤκουσαν ταῦτα, ἦλθεν εἰς κατάνυξιν ἡ καρδιά αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί πρέπει νὰ κάμωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί;

³⁸ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ ἃς βαπτισθῇ ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ θέλετε λάβει τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ³⁹ διότι πρὸς ἐσᾶς εἶναι ἡ ἐπαγγελία καὶ πρὸς τὰ τέκνα σας, καὶ πρὸς πάντας τοὺς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.—⁴⁰ Καὶ μὲ ἄλλους πολλοὺς λόγους διεμαρτύρετο καὶ προέτρεπε, λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς.

⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν μετὰ χαρᾶς δεχθέντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἕως τρεῖς χιλιάδες ψυχαί.

⁴² Καὶ ἐνέμενον ἐν τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐν τῇ κοινῳίᾳ, καὶ ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς.

⁴³ Κατέλαβε δὲ πᾶσαν ψυχὴν φόβος· καὶ πολλὰ τεράστια καὶ σημεῖα ἐγίνοντο διὰ τῶν ἀποστόλων. ⁴⁴ Καὶ πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ὁμοῦ, καὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά· ⁴⁵ καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐπώλουν καὶ διεμοίραζον αὐτὰ εἰς πάντας, καθ' ἣν ἕκαστος εἶχε χρεῖαν. ⁴⁶ Καὶ καθ' ἡμέραν ἐμμένοντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κόπτοντες τὸν ἄρτον κατ' οἴκους, μετελάμβανον τὴν τροφὴν ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀπλότῃ καρδίας, ⁴⁷ δοξολογούντες τὸν Θεόν, καὶ εὐρίσκοντες χάριν ἐνώπιον ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ Κύριος προσέθετε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς σωζομένους.

ΚΕΦ. γ'.

ἌΝΕΒΑΙΝΟΝ δὲ ὁμοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης εἰς τὸ ἱερόν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, τὴν ἐννάτην. ² Καὶ ἄνθρωπός τις χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ἐβαστάζετο, τὸν ὁποῖον ἔθετον καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομέ-

νην Ὡραίαν, διὰ τὴν ζήτησιν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ ἱερόν. ³ Οὗτος ἰδὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας τὴν εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἱερόν, ἐζητεῖ τὴν λάβην ἐλεημοσύνης. ⁴ Ατενίσας δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ Ἰωάννου, εἶπε, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ⁵ Καὶ ἐκεῖνος ἔβλεπεν αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς, προσμένων τὴν λάβην τι παρ' αὐτῶν. ⁶ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀργύριον καὶ χρυσίου ἐγὼ δὲν ἔχω· ἀλλ' ὅτι ἔχω, τοῦτο σοὶ δίδω· Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, σηκώθητι καὶ περιπάτει. ⁷ Καὶ πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐσήκωσε· καὶ παρευθὺς ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀναπηδήσας ἐστάθη ὀρθὸς καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ πηδῶν καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. ⁹ Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ δοξάζοντα τὸν Θεόν. ¹⁰ καὶ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦτο ὁ καθήμενος διὰ ἐλεημοσύνην εἰς τὴν Ὡραίαν πύλην τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν ἀπὸ θάμβους καὶ ἐκστάσεως διὰ τὸ γεγονός εἰς αὐτόν.

¹¹ Καὶ ἐνῶ ὁ ἱατρευθεὶς χωλὸς ἐκράτει τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν στοὰν τὴν λεγομένην Σολομώντος, ἑκαμβοί.

¹² Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος, ἀπεκρίθη πρὸς τὸν λαόν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε διὰ τοῦτο; ἢ τί ἀτενίζετε εἰς ἡμᾶς, ὡς ἐὰν ἐκάμομεν ἀπὸ ἰδίας ἡμῶν δυνάμεως ἢ εὐσεβείας τὴν περιπατῆ αὐτός; ¹³ Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς παρεδώκατε, καὶ ἡρνήθητε αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔκρινε τὴν ἀπολύσιν αὐτόν. ¹⁴ Σεῖς ὅμως τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήθητε, καὶ ἐζητήσατε ἄνδρα φονέα τὴν χαρισθῆναι εἰς ἐσᾶς. ¹⁵ Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἐθανατώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. ¹⁶ Καὶ διὰ τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πίστεως, τοῦτον τὸν ὁποῖον θεωρεῖτε καὶ γνωρίζετε, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐστερέωσε· καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν τελείαν ταύτην ὑγίαν ἐνάπιον πάντων ὑμῶν.

¹⁷ Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐξεύρω ὅτι ἐπράξατε κατὰ ἄγνοιαν, καθὼς καὶ οἱ ἄρχοντές σας. ¹⁸ Ὁ δὲ Θεὸς, ὅσα προεῖπε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε τὴν πάθῃ, ἐξεπλήρωσεν οὕτω.

¹⁹ Μετανοήσατε λοιπὸν καὶ ἐπιστρέψατε, διὰ νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι σας, διὰ νὰ ἔλθωσι καιροὶ ἀναψυχῆς ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, ²⁰ καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον εἰς ἐσᾶς Ἰησοῦν Χριστόν· ²¹ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ δεχθῇ ὁ οὐρανὸς μέχρι τῶν καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως πάντων ὅσα ἐλάλησεν ὁ Θεὸς ἀπ' αἰῶνος διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν.

²² Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε πρὸς τοὺς πατέρας, “Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σας θέλει ἀναστήσει εἰς ἐσᾶς προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούει κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ἐσᾶς·” ²³ καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις δὲν ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, θέλει ἐξολοθρευθῇ ἐκ τοῦ λαοῦ.”—²⁴ Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, προανήγγειλαν καὶ τὰς ἡμέρας ταύτας. ²⁵ Σεῖς εἰσθε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς τὸν Ἀβραάμ, “Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου θέλουσιν εὐλογηθῇ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.” ²⁶ Πρὸς ἐσᾶς πρῶτον ὁ Θεός, ἀναστήσας τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ νὰ σᾶς εὐλογῇ, ὅταν ἐπιστρέφῃτε ἕκαστος ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. Δ'. Ε'.

¹ Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐλάλουν πρὸς τὸν λαὸν, ἦλθον ἐπ' αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, ² ἀγανακτοῦντες, διότι ἐδίδασκον τὸν λαὸν, καὶ ἐκήρυττον διὰ τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν· ³ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεσαν ὑπὸ φύλαξιν ἕως τῆς αὔριου· διότι ἦτο ἤδη ἑσπέρα. ⁴ Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἔγεινεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς πέντε χιλιάδες.

⁵ Καὶ τῇ ἐπαύριον συνήχθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς, ⁶ καὶ Ἀννας ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. ⁷ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτων, Διὰ ποίας δυνάμεως, ἢ διὰ ποίου ὀνόματος ἐπράξατε τοῦτο σεῖς; ⁸ Τότε ὁ Πέτρος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, ⁹ ἐὰν ἡμεῖς ἀνακρινώμεθα σήμερον διὰ εὐεργεσίαν πρὸς ἄνθρωπον

ἀσθενοῦντα, διὰ ποίας δυνάμεως οὗτος ἰατρεύθη, ¹⁰ ἃς ἦναι γνωστὸν εἰς πάντα ὑμᾶς καὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, διὰ τούτου παρίσταται οὗτος ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. ¹¹ Οὗτος εἶναι ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὅστις ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας. ¹² Καὶ δὲν ὑπάρχει δι' οὐδενὸς ἄλλου ἢ σωτηρία· διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεδομένον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ σωθῶμεν.

¹³ Θεωροῦντες δὲ τὴν παρῃρησίαν τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου, καὶ πληροφορηθέντες ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, καὶ ἀνεγνώριζον αὐτοὺς ὅτι ἦσαν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

¹⁴ Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον τὸν τεθεραπευμένον ἰστάμενον μετ' αὐτῶν, δὲν εἶχον οὐδὲν νὰ ἀντεῖπωσι. ¹⁵ Προστάξαντες δὲ αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν ἔξω τοῦ συνεδρίου, συνεβουλευθήσαν πρὸς ἀλλήλους, ¹⁶ λέγοντες, Τί θέλομεν κάμει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους; ἐπειδὴ ὅτι μὲν ἔγεινε δι' αὐτῶν γνωστὸν θαῦμα, εἶναι φανερὸν εἰς πάντα τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τοῦτο. ¹⁷ ἄλλα διὰ νὰ μὴ διαδοθῇ περισσότερον εἰς τὸν λαόν, ἃς ἀπειλήσωμεν αὐτοὺς αὐστηρῶς νὰ μὴ λαλῶσι πλέον ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ πρὸς μηδένα ἄνθρωπον.

¹⁸ Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λαλῶσι καθόλου, μηδὲ νὰ διδάσκωσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ¹⁹ Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Ἄν ἦναι δίκαιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀκούωμεν ἐσᾶς μᾶλλον παρὰ τὸν Θεόν, κρίνατε. ²⁰ Διότι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ λαλῶμεν ὅσα εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν. ²¹ Οἱ δὲ, πάλιν ἀπειλήσαντες αὐτοὺς, ἀπέλυσαν, μὴ εὐρίσκοντες τὸ πῶς νὰ τιμωρήσωσιν αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· διότι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεόν διὰ τὸ γεγονός. ²² Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔγεινε τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς θεραπείας, ἦτο περισσότερον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν.

²³ Καὶ ἀφοῦ ἀπελύθησαν, ἦλθον πρὸς τοὺς οἰκείους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. ²⁴ Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ὑψωσαν τὴν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ εἶσαι ὁ Θεός, ὅστις ἔκαμες τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ²⁵ Ὅστις εἶπας διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, “Διὰ τί ἐφρύαξαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ ἐμελέτησαν μάταια;

²⁶ Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ, κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ."

²⁷ Διότι συνήχθησαν ἐπ' ἀληθείας ἐναντίον τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ τὸν ὁποῖον ἔχρισας, καὶ ὁ Ἡρώδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλάτος, μετὰ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν τοῦ Ἰσραὴλ,

²⁸ διὰ νὰ κάμωσιν ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε νὰ γείνωσι. ²⁹ Καὶ τώρα, Κύριε, βλέψον εἰς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς εἰς τοὺς δούλους σου νὰ λαλῶσι τὸν λόγον σου μετὰ πάσης παρρησίας, ³⁰ ἐκτείνων τὴν χεῖρά σου εἰς θεραπείαν, καὶ γινομένων σημεῖων καὶ τεραστίων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.

³¹ Μετὰ δὲ τὴν δέησιν αὐτῶν ἐσείσθη ὁ τόπος ὅπου ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

³² Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ ἦτο μία· καὶ οὐδὲ εἰς ἕλεγεν ὅτι εἶναι ἑαυτοῦ τι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, ἀλλ' εἶχον τὰ πάντα κοινά. ³³ Καὶ μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἀπέδιδον οἱ ἀπόστολοι τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ χάρις μεγάλη ἦτο ἐπὶ πάντας αὐτούς.

³⁴ Ἐπειδὴ οὐδὲ ἦτό τις μεταξὺ αὐτῶν ἐνδεής· διότι ὅσοι ἦσαν κτήτορες ἀγρῶν ἢ οἰκιῶν, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων, ³⁵ καὶ ἔθετον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· καὶ διεμοιράζετο εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν χρεῖαν τὴν ὁποῖαν εἶχε.

³⁶ Καὶ ὁ Ἰωσῆς ὁ ἐπονομασθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων Βαρνάβας (τὸ ὁποῖον μεθερμηνευομενον εἶναι, υἱὸς παρηγορίας), Λευΐτης, Κύπριος τὸ γένος, ³⁷ ἔχων ἀγρὸν ἐπώλησε, καὶ ἔφερε τὰ χρήματα, καὶ ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε'.—¹ Ἄνθρωπος δέ τις Ἀνανίας τὸ ὄνομα, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σαπφείρης, ἐπώλησε κτῆμα· ² καὶ ἐκράτησεν ἀπὸ τῆς τιμῆς, ἐν γνώσει καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ φέρων μέρος τι, ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. ³ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνανία, διὰ τί ἐγέμισαι ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ψευσθῇς εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νὰ κρατήσῃς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροῦ; ⁴ ἐνῷ ἔμενε, δὲν ἦτο σοῦ; καὶ ἀφοῦ ἐπώληθη, δὲν ἦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου; διὰ τί ἔβαλες ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; δὲν ἐψεύσθης εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν.

⁵ Ἐνῷ δὲ ἤκουεν ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, ἔπεσε καὶ ἔξεψύχησε· καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ⁶ Σηκωθέντες δὲ οἱ νεώτεροι ἐτύλιξαν αὐτὸν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν.

⁷ Μετὰ δὲ περίπου τρεῖς ὥρας, εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ ἐξεύρουσα τὸ γεγονός. ⁸ Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, διὰ τίς σου ἐπωλήσατε τὸν ἀγρόν; Καὶ ἐκείνη εἶπε, Ναί, διὰ τίς σου. ⁹ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τί συνεφωνήσατε νὰ πειράξητε τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου; ἴδου εἰς τὴν θύραν οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, καὶ θέλουσιν ἐκβάλλει καὶ σέ. ¹⁰ Καὶ ἔπεσε παρευθὺς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔξεψύχησεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν πλησίον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ¹¹ Καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

¹² Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ τέρατα ἐγίνοντο ἐν τῷ λαῷ διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ¹³ Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προσκολληθῇ εἰς αὐτούς· ὁ λαὸς ὅμως ἐμεγάλυνεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ προσετίθεντο μᾶλλον πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ¹⁵ ὥστε ἔφερον ἔξω εἰς τὰς πλατείας τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ἔθετον ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, διὰ νὰ ἐπισκιάσῃ καὶ ἡ σκιά τοῦ Πέτρου ἐρχομένου τινὰ ἐξ αὐτῶν. ¹⁶ Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ἐνοχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

¹⁷ Καὶ σηκωθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν ἡ αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου· ¹⁸ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς δημοσίαν φυλακὴν. ¹⁹ Ἀγγελος ὅμως Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς, εἶπεν, ²⁰ Ὑπάγετε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους τῆς ζωῆς ταύτης. ²¹ Καὶ ἀκούσαντες εἰσῆλθον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ ὅλην τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ ὑπηρέται ἐλθόντες δὲν εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἐπιστρέψαντες ἀπήγγειλαν,

²³ λέγοντες, "Ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὐρομεν κεκλεισμένον μετὰ πάσης ἀσφαλείας, καὶ τοὺς φύλακας ἵσταμένους ἔξω ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, οὐδένα εὐρομεν ἔσω.

²⁴ Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ αὐτῶν, εἰς τί ἔμελλε νὰ καταντήσῃ τοῦτο. ²⁵ Καὶ ἐλθὼν τις ἀπήγγειλε πρὸς αὐτοὺς λέγων, "Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἐβάλετε εἰς τὴν φυλακὴν, ἵστανται ἐν τῷ ἱερῷ καὶ διδάσκουσι τὸν λαόν.

²⁶ Τότε ἐπήγγεν ὁ στρατηγὸς μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἔφερεν αὐτοὺς, οὐχὶ μετὰ βίας· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν μὴ λιθοβοληθῶσι. ²⁷ Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν αὐτοὺς, ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, ²⁸ λέγων, Δὲν σᾶς παρηγγείλαμεν ῥητῶς νὰ μὴ διδάσκητε ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, ἐγεμίσατε τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς διδαχῆς σας, καὶ θέλετε νὰ φέρητε ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πρέπει νὰ πειθαρχῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

³⁰ Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐθανατώσατε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. ³¹ Τοῦτον ὁ Θεὸς ὕψωσε διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα, διὰ νὰ δώσῃ μετάνοιαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἄφесιν ἁμαρτιῶν. ³² Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες αὐτοῦ περὶ τῶν λόγων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πειθαρχοῦντας εἰς αὐτόν.

³³ Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔτριζον τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐβουλεύοντο νὰ θανατώσωσιν αὐτοὺς. ³⁴ Σηκωθεὶς δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖός τις, Γαμαλιήλ τὸ ὄνομα, νομοδιδάσκαλος, τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, προσέταξε νὰ ἐκβάλωσι τοὺς ἀποστόλους δι' ὀλίγην ὥραν, ³⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, τί μέλλετε νὰ πράξητε.

³⁶ Διότι πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἐσηκώθη ὁ Θεοδᾶς, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις, εἰς τὸν ὁποῖον προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἕως τετρακοσίων· ὅστις ἐφονεύθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο εἰς αὐτὸν διελύθησαν, καὶ κατήντησαν εἰς οὐδέν. ³⁷ Μετὰ τοῦτον ἐσηκώθη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἔσυρεν ὀπίσω αὐτοῦ ἀρκετὸν λαόν· καὶ ἐκεῖνος ἀπωλέσθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο εἰς αὐτὸν διεσκορπίσθησαν.

³⁸ Καὶ τῶρα σὰς λέγω, ἀπέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἀφήσατε αὐτούς· διότι ἐὰν ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο ἦναι ἔξ ἀνθρώπων, θέλει ματαιωθῇ· ³⁹ ἐὰν ὅμως ἦναι ἐκ Θεοῦ, δὲν δύνασθε νὰ ματαιώσητε αὐτὸ, καὶ προσέχετε μήπως εὐρεθῇτε καὶ θεομάχοι.

⁴⁰ Καὶ ἐπείσθησαν εἰς αὐτόν καὶ προσκαλέσαντες τοὺς ἀποστόλους, ἔδειραν, καὶ παρήγγειλαν νὰ μὴ λαλῶσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. ⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν ἀνεχώρουν ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἠξιώθησαν νὰ ἀτιμασθῶσι. ⁴² Καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον δὲν ἔπαυον διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

ΚΕΦ. ε'. ζ'.

ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις ὅτε ἐπληθύνοντο οἱ μαθηταὶ, ἔγεινε γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν κατὰ τῶν Ἑβραίων, ὅτι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο ἐν τῇ καθημερινῇ διακονίᾳ. ² Τότε οἱ δώδεκα προσκαλέσαντες τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Δὲν εἶναι πρέπον ν' ἀφήσωμεν ἡμεῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας. ³ Σκέφθητε λοιπὸν, ἀδελφοὶ, νὰ ἐκλέξητε ἔξ ὑμῶν ἑπτὰ ἄνδρας μαρτυρουμένους, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους ἂς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ⁴ Ἡμεῖς δὲ θέλομεν ἐμμένει ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου.

⁵ Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχорον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείᾳ. ⁶ τοὺς ὁποίους ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευχηθέντες ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας. ⁷ Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡύξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουον εἰς τὴν πίστιν.

⁸ Ὁ δὲ Στέφανος, πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, ἔκαμνε τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ⁹ Καὶ ἐσηκώθησαν τινὲς τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων,

καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, καὶ Ἀσίας, φιλονεικοῦντες μὲ τὸν Στέφανον· ¹⁰ καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐλάλει. ¹¹ Τότε ἔβαλον κρυφίως ἀνθρώπους, λέγοντας, "Ὅτι ἠκούσαμεν αὐτὸν λαλοῦντα λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ διήγειραν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπελθόντες ἤρπασαν αὐτὸν, καὶ ἔφεραν εἰς τὸ συνέδριον. ¹³ Καὶ ἔστησαν μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας, 'Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν παύει λαλῶν λόγια βλάσφημα κατὰ τοῦ ἁγίου τούτου τόπου καὶ τοῦ νόμου. ¹⁴ Διότι ἠκούσαμεν αὐτὸν λεγοντα, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος θέλει καταλύσει τὸν τόπον τούτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθιμα τὰ ὁποῖα παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Μωϋσῆς. ¹⁵ Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθήμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. Ζ'. — ¹ Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Τρώντι οὕτως ἔχουσι ταῦτα;

² Ὁ δὲ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐφάνη εἰς τὸν πατέρα ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν κατοικήσῃ ἐν Χαρρὰν, ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὴν γῆν τὴν ὁποίαν θέλω σοὶ δεῖξει." ⁴ Τότε ἐξελθὼν ἐκ τῆς γῆς τῶν Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν Χαρρὰν. Καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετόκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν σεῖς κατοικεῖτε τώρα. ⁵ Καὶ δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θέλει δώσει αὐτὴν κτῆμα εἰς αὐτὸν, καὶ εἰς τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, ἐνῶ δὲν εἶχε τέκνον. ⁶ Ἐλάλησε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς οὕτως, "Ὅτι τὸ σπέρμα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι πάροιכון ἐν γῇ ξένη, καὶ θέλουσι δουλώσει αὐτὸ καὶ καταθλίψει τετρακόσια ἔτη. ⁷ Καὶ τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουσι δουλωθῇ, ἐγὼ θέλω κρίνει, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα θέλουσιν ἐξέλθει, καὶ θέλουσι μὲ λατρεύσει ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ." ⁸ Καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας.

⁹ Καὶ οἱ Πατριάρχαι φθονήσαντες. τὸν Ἰωσήφ, ἐπώλησαν

εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ Θεὸς ὅμως ἤτο μετ' αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ἡλευ-
θέρωσεν αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς
αὐτὸν χάριν καὶ σοφίαν ἐνώπιον Φαραῶ, τοῦ βασιλέως τῆς
Αἰγύπτου, ὅστις κατέστησεν αὐτὸν κυβερνήτην ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου
καὶ ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

¹¹ Ἦλθε δὲ πεῖνα ἐφ' ὅλην τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου καὶ Χα-
ναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ δὲν εὔρισκον τροφὰς οἱ πατέρες
ἡμῶν. ¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰακώβ ὅτι ὑπῆρχε σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ,
ἐξαπέστειλε πρῶτην φορὰν τοὺς πατέρας ἡμῶν. ¹³ Καὶ ἐν τῇ
δευτέρᾳ ἀνεγνωρίσθη ὁ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ
ἐφανερώθη εἰς τὸν Φαραῶ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ¹⁴ Ἀποστείλας
δὲ ὁ Ἰωσήφ ἐκάλεσε πρὸς ἑαυτὸν τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ,
καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐβδομήκοντα πέντε ψυχάς.
¹⁵ Καὶ κατέβη ὁ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ¹⁶ Καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Συχέμ, καὶ
ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι τὸ ὁποῖον ἠγόρασεν ὁ Ἀβραὰμ μετ' ἐμὴν
ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἐμμὼρ πατρὸς τοῦ Συχέμ.

¹⁷ Καθὼς δὲ ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας τὴν ὁποίαν
ᾤμοσεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ, ἠΰξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη
ἐν Αἰγύπτῳ· ¹⁸ ἕως οὗ ἐσηκώθη βασιλεὺς ἄλλος, ὅστις δὲν
ἤξευρε τὸν Ἰωσήφ. ¹⁹ Οὗτος δολιευθεὶς τὸ γένος ἡμῶν, κατέ-
θλιψε τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ ῥίπτωνται τὰ
βρέφη αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ζωογονῶνται.

²⁰ Ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶχε θεῖον
κάλλος· ὅστις ἀνετράφη τρεῖς μῆνας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ. ²¹ Αφοῦ δὲ ἐρρίφθη, ἀνέλαβεν αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ
Φαραῶ, καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν διὰ νὰ ᾔῃ υἱὸς αὐτῆς. ²² Καὶ
ἐδιδάχθη ὁ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἤτο
δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

²³ Ἐνῷ δὲ ἐτελείονε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας
αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀδελ-
φούς αὐτοῦ, τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ ἰδὼν τινὰ ἀδικούμενον,
ὑπερασπίσθη αὐτὸν, καὶ ἔκαμεν ἐκδίκησιν ὑπὲρ τοῦ καταθλι-
βομένου, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. ²⁵ Ἐνόμιζε δὲ ὅτι οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἠθέλου νοήσαι ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τῆς χειρὸς
αὐτοῦ δίδει εἰς αὐτοὺς σωτηρίαν· ἐκείνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν.
²⁶ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἐμάχοντο, καὶ
παρεκίνησεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, "Ἀνθρωποι, ἀδελφοὶ

εἰσθε σείς· διὰ τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ²⁷Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπέσπρωξεν αὐτὸν, εἰπὼν, Τίς σὲ κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; ²⁸Μήπως θέλεις σὺ νὰ μὲ φονεύσης καθ' ὃν τρόπον ἐφόνευσας χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ²⁹Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε διὰ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἔγεινε πάροιχος ἐν γῇ Μαδιάμ, ὅπου ἐγέννησε δύο υἱούς.

³⁰Καὶ ἀφ' οὗ συνεπληρώθησαν τεσσαράκοντα ἔτη, ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὅρου Σινᾶ, ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης βάτου. ³¹Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε διὰ τὸ ὄραμα· καὶ ἐνῶ ἐπλησίαζε διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἦλθε φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ³²“Ἐγὼ εἰμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.” Ἐντρομος δὲ γενόμενος ὁ Μωϋσῆς δὲν ἐτόλμα νὰ παρατηρήσῃ. ³³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, “Λύσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· διότι ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵστασαι, εἶναι γῇ ἁγία.” ³⁴“Εἶδον, εἶδον τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἤκουσα τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ κατέβην διὰ νὰ ἐλευθερώσω αὐτούς· καὶ τώρα ἔλθε, θέλω σὲ ἀποστείλῃ εἰς Αἴγυπτον.”

³⁵Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν τὸν ὁποῖον ἠρνήθησαν εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν ἀρχηγὸν καὶ λυτρωτὴν διὰ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου τοῦ φανέντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ βάτῳ. ³⁶Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ἀφ' οὗ ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα, ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη. ³⁷Οὗτος εἶναι ὁ Μωϋσῆς, ὅστις εἶπε πρὸς τοὺς υἱούς τοῦ Ἰσραὴλ, “Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας θέλει σᾶς ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούσει.” ³⁸Οὗτος εἶναι ὅστις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστάθη μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔρει Σινᾶ, καὶ μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ παρέλαβε λόγια ζωοποιᾶ, διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς. ³⁹Εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πατέρες ἡμῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπακούσωσιν, ἀλλ' ἀπέβαλον, καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, ⁴⁰εἰπόντες πρὸς τὸν Ἀαρὼν, “Κάμε εἰς ἡμᾶς θεοὺς, οὔτινες θέλουσι προπορεύεσθαι ἡμῶν· διότι οὗτος ὁ Μωϋσῆς, ὅστις ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δὲν ἐξεύρομεν τί συνέβη εἰς αὐτόν.” ⁴¹Καὶ κατεσκεύασαν μόσχον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ προσέφεραν θυσίαν εἰς τὸ εἶδωλον, καὶ εὐφραίνοντο εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν

αὐτῶν. ⁴²“Ὅθεν ἐστράφη ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ λατρεύσωσι τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν προφητῶν, “Μήπως προσεφέρατε εἰς ἐμὲ σφάγια καὶ θυσίας τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ; ⁴³Μάλιστα ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ σας Ῥεμφάν, τοὺς τύπους, τοὺς ὁποίους ἐκάμετε διὰ νὰ προσκυνήτε αὐτούς· διὰ τοῦτο θέλω σὰς μετοικίσει ἐπέκεινα” τῆς Βαβυλῶνος.

⁴⁴Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦτο μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διέταξεν ἐκεῖνος ὅστις ἐλάλει πρὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ κατασκευάσῃ αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον τὸν ὁποῖον εἶχεν ἰδεῖ. ⁴⁵τὴν ὁποίαν καὶ παραλαβόντες οἱ πατέρες ἡμῶν, ἔφεραν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν γῆν τῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔξωσεν ἀπ' ἐμπροσθεν τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν τοῦ Δαβίδ· ⁴⁶ὅστις εὔρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἠνχῆθη νὰ εὔρῃ κατοικίαν διὰ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ⁴⁷Ὁ Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν εἰς αὐτὸν οἶκον. ⁴⁸Ἀλλ' ὁ ὕψιστος δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, ⁴⁹“Ὁ οὐρανὸς εἶναι θρόνος μου, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον θέλετε οἰκοδομήσει δι' ἐμέ; λέγει Κύριος· ἡ ποῖος ὁ τόπος τῆς ἀναπαύσεώς μου; ⁵⁰Ἡ χεὶρ μου δὲν ἔκαμε ταῦτα πάντα;”

⁵¹Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὦτα, σεῖς πάντοτε ἀντιφέρεσθε κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· καθὼς οἱ πατέρες σας, οὕτω καὶ σεῖς. ⁵²Τίνα τῶν προφητῶν δὲν ἐδίωξαν οἱ πατέρες σας; μάλιστα ἐφόνευσαν ἐκείνους οἵτινες προκατήγγειλαν περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, τοῦ ὁποίου σεῖς ἐγείνατε τώρα προδόται καὶ φονεῖς· ⁵³οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκ διαταγῶν ἀγγέλων, καὶ δὲν ἐφυλάξατε.

⁵⁴Ἀκούοντες δὲ ταῦτα κατεκόπτοντο τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας κατ' αὐτοῦ. ⁵⁵Ὁ δὲ Στέφανος πλήρης ὦν Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, ⁵⁶καὶ εἶπεν, Ἴδου, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ⁵⁷Τότε, φωνάζαντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔφραξαν τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαι ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. ⁵⁸Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς

τοὺς πόδας νεανίου τινὸς ὀνομαζομένου Σαύλου. ⁵⁹ Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δεξαι τὸ πνεῦμά μου. ⁶⁰ Καὶ γονατίσας ἐφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Κύριε, μὴ λογαριάσης εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην· καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. η'.

Ὁ ΔΕ Σαῦλος ἦτο σύμφωνος εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ. Καὶ ἔγεινεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πάντες διεσπάρησαν εἰς τοὺς τόπους τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

² Ἐφεραν δὲ τὸν Στέφανον εἰς τὸν τάφον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἔκαμον θρήνον μέγαν ἐπ' αὐτόν.

³ Ὁ δὲ Σαῦλος ἐκακοποιεῖ τὴν ἐκκλησίαν, ἐμβαίνων εἰς πᾶσαν οἰκίαν, καὶ σύρων ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρέδιδεν εἰς τὴν φυλακὴν. Ὅι μὲν λοιπὸν διασπαρέντες διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

⁵ Ὁ δὲ Φίλιππος καταβὰς εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν. ⁶ Καὶ οἱ ὄχλοι προσεΐχον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀκούοντες καὶ βλέποντες τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνε. ⁷ Διότι ἐκ πολλῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, ἐξήρχοντο αὐτὰ φωνάζοντα μετὰ μεγάλης φωνῆς· καὶ πολλοὶ παραλυτικοὶ καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. ⁸ Καὶ ἔγεινε χαρὰ μεγάλη ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει.

⁹ Ἄνθρωπος δέ τις Σίμων ὀνομαζόμενος προῦπήρχεν ἐν τῇ πόλει κάμνων μαγείας, καὶ ἐκπλήττων τὸν λαὸν τῆς Σαμαρείας, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις. ¹⁰ εἰς τὸν ὅποιον ἔδιδον προσοχὴν πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἢ μεγάλη. ¹¹ Ἐδιδον δὲ προσοχὴν εἰς αὐτόν, διότι εἶχεν ἐκπλήξει αὐτοὺς πολλὴν καιρὸν μὲ τὰς μαγείας. ¹² Ὅτε ὅμως ἐπίστευσαν εἰς τὸν Φίλιππον εὐαγγελιζόμενον τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ¹³ Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἔμενε πάντοτε μετὰ τοῦ Φιλίππου, καὶ θεωρῶν σημεῖα καὶ θαύματα μεγάλα γινόμενα ἔξεπλήττετο.

¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι ἡ Σαμάρεια ἐδέχθη τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· ¹⁵ οἵτινες καταβάντες προσηυχήθησαν περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον. ¹⁶ Διότι δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιπέσει ἐπ' οὐδένα ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἦσαν βεβαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁷ Τότε ἐπέθετον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβανον Πνεῦμα Ἅγιον.

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσέφερεν εἰς αὐτοὺς χρήματα, ¹⁹ λέγων, Δότε καὶ εἰς ἐμέ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ὥστε εἰς ὅντινα ἐπιθέσω τὰς χεῖρας, νὰ λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. ²⁰ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τὸ ἀργύριόν σου ἃς ἦναι μετὰ σοῦ εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισας ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτᾶται διὰ χρημάτων. ²¹ Σὺ δὲν ἔχεις μερίδα οὐδὲ κλῆρον ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· διότι ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι εὐθεία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ²² Μετανόησον λοιπὸν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, ἵσως συγχωρηθῇ εἰς σέ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. ²³ Ἐπειδὴ σὲ βλέπω ὅτι εἶσαι εἰς χολὴν πικρίας καὶ δεσμόν ἀδικίας. ²⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Δεήθητε σεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ ἐπ' ἐμέ μηδὲν ἐξ ὧσων εἵπετε.

²⁵ Ἐκεῖνοι λοιπὸν, ἀφοῦ ἐμαρτύρησαν καὶ ἐλάλησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, κηρύξαντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐν πολλαῖς κώμαις τῶν Σαμαρειτῶν.

²⁶ Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς τὸν Φίλιππον, λέγων, Σηκώθητι, καὶ ὕπαγε πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· (αὕτη εἶναι ἔρημος).

²⁷ Καὶ σηκωθείς ὑπῆγε.

Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος Αἰθίοψ, εὐνοῦχος, ἄρχων τῆς Κανδάκης τῆς βασιλείσης τῶν Αἰθιόπων, ὅστις ἦτο ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν αὐτῆς· οὗτος εἶχεν ἐλθεῖ διὰ νὰ προσκυνήσῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ²⁸ Καὶ ὑπέστρεφε, καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς ἁμάξης αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. ²⁹ Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Φίλιππον, Πλησίασον, καὶ προσκολλήθητι εἰς τὴν ἅμαξαν ταύτην. ³⁰ Καὶ ὁ Φίλιππος ἔδραμε πλησίον, καὶ ἤκουσεν αὐτὸν ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ³¹ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ πῶς

ἤθελον δυνηθῇ, ἐὰν δὲν μὲ ὁδηγήσῃ τις; Καὶ παρεκάλεσε τὸν Φίλιππον νὰ ἀναβῇ καὶ νὰ καθίσῃ μετ' αὐτοῦ. ³²Τὸ δὲ χωρίον τῆς γραφῆς, τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκεν, ἦτο τοῦτο, “Ἐφέρθη ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, καὶ ὡς ἀρνίον ἔμπροσθεν τοῦ κείροντος αὐτὸ ἄφωνον, οὕτω δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ³³Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἀφηρέθη ἡ κρίσις αὐτοῦ· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς θέλει διηγηθῇ; διότι σηκώνεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.” ³⁴Αποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος πρὸς τὸν Φίλιππον, εἶπε, Παρακαλῶ σε, περὶ τίνος λέγει τοῦτο ὁ προφήτης; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἄλλου τινός; ³⁵Καὶ ἀνοίξας ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσας ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο εἰς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν.

³⁶Καὶ καθὼς ἐξηκολούθουν τὴν ὁδὸν, ἦλθον εἰς τι ὕδωρ· καὶ λέγει ὁ εὐνοῦχος, Ἴδου ὕδωρ· τί μὲ ἐμποδίζει νὰ βαπτισθῶ; ³⁷Καὶ ὁ Φίλιππος εἶπεν, Ἐὰν πιστεύῃς ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, δύνασαι. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πιστεύω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁸Καὶ προσέταξε νὰ σταθῇ ἡ ἄμαξα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ³⁹“Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ δὲν εἶδεν αὐτὸν πλέον ὁ εὐνοῦχος, ἀλλ' ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. ⁴⁰Ὁ δὲ Φίλιππος εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος ἐκήρυττεν εἰς πάσας τὰς πόλεις, ἕως οὗ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. Θ'.

Ὁ ΔΕ Σαῦλος, πνέων ἔτι ἀπειλὴν καὶ φόνον κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ²καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως, ἐὰν εὔρη τινὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, φέρῃ δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ. ³Ἐνῶ δὲ πορευόμενος ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· ⁴καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτόν, Σαοῦλ, Σαοῦλ, τί με διώκεις; ⁵Καὶ εἶπε, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις· σκληρόν σοι εἶναι νὰ λακτίζῃς πρὸς κέντρα. ⁶Ὁ δὲ τρέμων καὶ ἐκθαμβος γενόμενος εἶπε, Κύριε, τί θέλεις νὰ κάμω; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκώθητι, καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ

θέλει σοὶ λαληθῇ τί πρέπει νὰ κάμῃς. Ὅι δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν, ἴσταντο ἄφωνοι, ἀκούοντες μὲν τὴν φωνήν, μηδένα ὅμως βλέποντες. ⁸ Ἐσηκώθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἔχων ἀνεωγμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, δὲν ἔβλεπεν οὐδένα· καὶ χειραγωγοῦντες αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. ⁹ Καὶ ἦτο τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ βλέπῃ· καὶ δὲν ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν.

¹⁰ Ἦτο δέ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ Ἀνανίας ὀνομαζόμενος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος δι' ὀράματος, Ἀνανία. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδού ἐγὼ, Κύριε. ¹¹ Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σηκωθείς ὑπαγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὀνομαζομένην, Εὐθείαν, καὶ ζητησον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰούδα ^{τινα} Σαῦλον ὀνομαζόμενον, Ταρσεα· διότι ἰδού προσεύχεται. ¹² καὶ εἶδε δι' ὀράματος ἄνθρωπον, Ἀνανίαν ὀνομαζόμενον, ὅτι εἰσῆλθε καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διὰ νὰ ἀναβλέψῃ. ¹³ Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας, Κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἔπραξεν εἰς τοὺς ἁγίους σου ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴ καὶ ἐδῶ ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων νὰ δέσῃ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. ¹⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Ὑπαγε, διότι οὗτος εἶναι σκεῦος ἐκλογῆς εἰς ἐμέ, διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, καὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁶ Ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω δείξει εἰς αὐτὸν ὅσα πρέπει νὰ πάθῃ ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου.

¹⁷ Ὑπῆγε δὲ ὁ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθέσας ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος μὲ ἀπέστειλεν, ὁ Ἰησοῦς ὅστις ἐφάνη εἰς σέ ἐν τῇ ὁδῷ καθ' ἣν ἤρχου, διὰ νὰ ἀναβλέψῃς, καὶ νὰ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου. ¹⁸ Καὶ εὐθὺς ἔπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡς λέπη, καὶ ἀνέβλεψεν εὐθύς· καὶ σηκωθείς ἐβαπτίσθη. ¹⁹ Καὶ λαβὼν τροφήν, ἐδυναμώθη.

Διέτριψε δὲ ὁ Σαῦλος ἡμέρας τινὰς μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν. ²⁰ Καὶ εὐθὺς ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐξωλόθρευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο; καὶ ἐδῶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἐλθεῖν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμένους πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς; ²² Ὁ δὲ Σαῦλος μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ

συνέχεε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, ἀποδεικνύων ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστός.

²³ Καὶ ἀφοῦ παρήλθον ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλευθήσαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁴ Ἐγνωστοποιήθη δὲ εἰς τὸν Σαῦλον ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· καὶ παρεφύλαττον τὰς πύλας ἡμέραν καὶ νύκτα, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁵ Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ διὰ νυκτὸς, κατεβίβασαν διὰ τοῦ τείχους, κρεμάσαντες ἐντὸς σπυρίδος. ²⁶ Καὶ ἐλθὼν ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπροσπάθει νὰ προσκολληθῇ εἰς τοὺς μαθητάς· πλὴν πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι εἶναι μαθητής. ²⁷ Ὁ Βαρνάβας δὲ παραλαβὼν αὐτόν, ἔφερε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγῆθη πρὸς αὐτοὺς πῶς εἶδε τὸν Κύριον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐκήρυξε μετὰ παρῤῥησίας ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ²⁸ Καὶ ἦτο μετ' αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος, καὶ μετὰ παρῤῥησίας κηρύττων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ²⁹ Καὶ ἐλάλει καὶ ἐφιλονείκει μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν· ἐκεῖνοι δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ³⁰ Μαθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατεβίβασαν αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

³¹ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομοῦμεναι καὶ περιπατοῦσαι ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

³² Ὁ δὲ Πέτρος διερχόμενος διὰ πάντων, κατέβη καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Λύδδαν. ³³ Καὶ εὑρεν ἄνθρωπον τινα Αἰνέαν τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο παραλυτικός, ἀπὸ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενος ἐπὶ κρᾶββάτου. ³⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Αἰνέα, σὲ ἰατρεύει Ἰησοῦς ὁ Χριστός· σηκώθητι, καὶ στρώσον τὴν κλίνην σου. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη. ³⁵ Καὶ εἶδον αὐτόν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον.

³⁶ Καὶ ἐν Ἰόππῃ ἦτό τις μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣτις διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦτο πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν τὰς ὁποίας ἔκαμνε. ³⁷ Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας συνέβη ἀσθενήσασα νὰ ἀποθάνῃ· καὶ λούσαντες αὐτὴν ἔθεσαν εἰς ἀνώγειον. ³⁸ Καὶ ἐπειδὴ ἡ Λύδδα ἦτο πλησίον

τῆς Ἰόππης, ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ὅτι ὁ Πέτρος εἶναι ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν δύο ἄνδρας, παρακαλοῦντες νὰ μὴ βραδύνη νὰ περάσῃ ἕως εἰς αὐτούς. ³⁹ Καὶ σηκωθείς ὁ Πέτρος ὑπῆγε μετ' αὐτῶν· τὸν ὁποῖον ἐλθόντα ἀνεβίβασαν εἰς τὸ ἀνώγειον· καὶ παρεστάθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ δεικνύουσαι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἡ Δορκὰς εἰργάζετο ὅτε ἦτο μετ' αὐτῶν. ⁴⁰ Ὁ δὲ Πέτρος ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, ἐγονάτισε καὶ προσηυχήθη· καὶ στραφεὶς πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε, Ταβιθα, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν. ⁴¹ Ὁ δὲ ἔδωκε χεῖρα εἰς αὐτήν, καὶ ἐσήκωσεν αὐτήν· καὶ φωνάξας τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. ⁴² Ἐγενε· δὲ τοῦτο γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Ἰόππην· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον. ⁴³ Καὶ ὁ Πέτρος ἔμεινεν ἱκανὰς ἡμέρας ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέψῃ.

ΚΕΦ. Ι'.

ἮΤΟ δέ τις ἄνθρωπος ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατόν-
ταρχος ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ λεγομένου Ἰταλικοῦ, ² εὐσεβὴς
καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μετὰ παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὅστις
καὶ ἔκαμνεν ἐλεημοσύνας εἰς τὸν λαὸν πολλὰς, καὶ ἐδέετο τοῦ
Θεοῦ διαπαντός. ³ οὗτος εἶδε φανερά δι' ὀράματος, περὶ τὴν
ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰσῆλθε πρὸς
αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κορνήλιε. ⁴ Ὁ δὲ ἀτενίσας εἰς
αὐτὸν, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε, Τί εἶναι, Κύριε; Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτὸν, Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν
εἰς μνημόσυνόν σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Καὶ τώρα πέμψον εἰς
Ἰόππην ἀνθρώπους, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπο-
νομάζεται Πέτρος· ⁶ οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσο-
δέψῃ, ἔχοντι οἰκίαν πλησίον τῆς θαλάσσης· οὗτος θέλει σοὶ
λαλήσει τί πρέπει νὰ κάμνης. ⁷ Καθὼς δὲ ἀνεχώρησεν ὁ ἄγγε-
λος ὁ λαλῶν πρὸς τὸν Κορνήλιον, ἐφώνασε δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν
αὐτοῦ, καὶ ἓνα στρατιώτην εὐσεβῆ ἐκ τῶν διαμενόντων πάντοτε
πλησίον αὐτοῦ· ⁸ καὶ διηγηθεὶς πρὸς αὐτοὺς τὰ πάντα, ἀπέ-
στειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

⁹ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐνῶ ἐκεῖνοι ὡδοιπόρουν καὶ ἐπλησίαζον εἰς
τὴν πόλιν, ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς τὸ δῶμα διὰ νὰ προσευχηθῇ, περὶ

τὴν ἕκτην ὥραν. ¹⁰ Καὶ πεινάσας ἤθελε νὰ φάγῃ, ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζον, ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ἑκστασις. ¹¹ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεφγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν, σκευὸς τι ὡς σινδόνα μεγάλην, τὸ ὁποῖον ἦτο δεδεμένον ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων, καὶ κατεβιβάζετο ἐπὶ τὴν γῆν. ¹² ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὑπῆρχον πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ¹³ Καὶ ἔγεινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Σηκωθείς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ¹⁴ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μὴ γένοιτο, Κύριε· διότι οὐδέποτε ἔφαγον οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ¹⁵ Καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου ἔγεινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁶ Ἐγεινε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν.

¹⁷ Ἐνῶ δὲ ὁ Πέτρος ἦτο ἐν ἀπορίᾳ καθ' ἑαυτὸν, τί ἐσήμαινε τὸ ὄραμα τὸ ὁποῖον εἶδεν, ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τοῦ Κορνηλίου, ἐρωτήσαντες καὶ μαθόντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἔφθασαν εἰς τὴν πύλην. ¹⁸ καὶ φωνάξαντες ἡρώτων, ἂν ὁ Σίμων ὁ ἐπονομαζόμενος Πέτρος ξενίζεται ἐνταῦθα.

¹⁹ Καὶ ἐνῶ ὁ Πέτρος διελογίζετο περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα, Ἴδου, τρεῖς ἄνθρωποι σὲ ζητοῦσι. ²⁰ σηκωθείς λοιπὸν κατὰβηθι, καὶ ὕπαγε μετ' αὐτῶν, μηδόλως διστάζων, διότι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτούς. ²¹ Καταβάς δὲ ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, εἶπεν, Ἴδου, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθετε; ²² Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ὁ ἐκατόνταρχος, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ μαρτυρούμενος ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, διετάχθη θεόθεν ὑπὸ ἀγίου ἀγγέλου νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀκούσῃ λόγους παρὰ σοῦ. ²³ Προσκαλέσας λοιπὸν αὐτοὺς ἔσω, ἐφιλοξένησε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης ὑπῆγον μετ' αὐτόν. ²⁴ καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος περιέμενεν αὐτοὺς, συγκαλέσας τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκείους φίλους.

²⁵ Ὡς δὲ εἰσῆλθεν ὁ Πέτρος, ἐλθὼν ὁ Κορνήλιος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν. ²⁶ Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἐσήκωσεν αὐτὸν, λέγων, Σηκώθητι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπος εἶμαι. ²⁷ Καὶ συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθε, καὶ εὐρίσκει συνηγμένους πολλοὺς.

²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς ἄνθρωπον Ἰουδαῖον νὰ συναναστρέφηται ἢ νὰ πλησιάσῃ εἰς ἀλλόφυλον· ὁ Θεὸς ὅμως ἔδειξεν εἰς ἐμὲ νὰ μὴ λέγω μηδένα ἄνθρωπον βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ²⁹ Ὅθεν καὶ προσκληθεῖς ἦλθον χωρὶς ἀντιλογίας· ἐρωτῶ λοιπὸν, διὰ τίνα λόγον μὲ προσεκαλέσατε; ³⁰ Καὶ ὁ Κορνήλιος εἶπε, Ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἡμην νηστεύων μέχρι τῆς ὥρας ταύτης, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσηνχόμεν ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἐστάθη ἐνώπιόν μου ἀνὴρ μὲ ἐνδύματα λαμπρά, ³¹ καὶ λέγει, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη ἡ προσευχή σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνημονεύθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³² Πέμψον λοιπὸν εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ βυρσοδέψου πλησίον τῆς θαλάσσης, ὅστις ἐλθὼν θέλει σοὶ λαλήσει. ³³ Εὐθὺς λοιπὸν ἔπεμψα πρὸς σέ· καὶ σὺ ἔκαμες καλὰ ὅτι ἦλθες. Τώρα λοιπὸν ἡμεῖς πάντες παριστάμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀκούσωμεν πάντα ὅσα προσετάχθησαν εἰς σέ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

³⁴ Τότε ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ στόμα εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας γνωρίζω, ὅτι δὲν εἶναι προσωπολήπτης ὁ Θεός· ³⁵ ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὅστις φοβεῖται αὐτόν, καὶ ἐργάζεται δικαιοσύνην, εἶναι δεκτὸς εἰς αὐτόν. ³⁶ Τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀπέστειλε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· (οὗτος εἶναι ὁ Κύριος πάντων·) ³⁷ τὸν λόγον τοῦτον σεῖς ἐξεύρετε, ὅστις ἐκηρύχθη καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν ὁ Ἰωάννης· ³⁸ πῶς ὁ Θεὸς ἔχρισε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρετ μὲ Πνεῦμα Ἁγίον καὶ μὲ δύναμιν, ὅστις διήλθεν εὐεργετῶν καὶ θεραπέων πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου· διότι ὁ Θεὸς ἦτο μετ' αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες πάντων ὅσα ἔκαμε καὶ ἐν τῇ γῇ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ· τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· ⁴⁰ τοῦτον ὁ Θεὸς ἀνέστησε τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ, ⁴¹ οὐχὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν, ἀλλ' εἰς μάρτυρας τοὺς προδιωρισμένους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἡμᾶς, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν μετ' αὐτοῦ ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ⁴² καὶ παρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς νὰ κηρύξωμεν πρὸς τὸν λαόν, καὶ νὰ μαρτυρήσωμεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν· ⁴³ εἰς τοῦτον πάντες οἱ προφῆται

μαρτυροῦσιν, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ θέλει λάβει ἄφεσιν ἁμαρτιῶν πᾶς ὁ πιστεῦων εἰς αὐτόν.

⁴⁴ Ἐνῶ ἔτι ἐλάλει ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τούτους, ἐπῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. ⁴⁵ Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι ἦλθον μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐξεχύθη καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη. ⁴⁶ Διότι ἤκουον αὐτοὺς λαλοῦντας γλώσσας, καὶ μεγαλύνοντας τὸν Θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, ⁴⁷ Μήπως δύναται τις νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὕδωρ, ὥστε νὰ μὴ βαπτισθῶσιν οὗτοι, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμεῖς; ⁴⁸ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Τότε παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ διαμείνῃ ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ια'.

ἮΚΟΤΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ² Καὶ ὅτε ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐφιλονείκουν μετ' αὐτοῦ οἱ ἐκ περιτομῆς, ³ λέγοντες, Ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἀνθρώπους ἀπεριτμήτους, καὶ συνέφαγες μετ' αὐτῶν.

⁴ Ὁ δὲ Πέτρος ἤρχισε, καὶ ἐξέθετε πρὸς αὐτοὺς τὰ γενόμενα κατὰ σειράν, λέγων, ⁵ Ἐγὼ ἤμην προσευχόμενος ἐν τῇ πόλει Ἰόππῃ· καὶ εἶδον ὄραμα ἐν ἐκστάσει, σκευὸς τι καταβαῖνον ὡς σινδόνα μεγάλην, ἣτις δεδεμένη ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων κατεβιβάζετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθε μέχρις ἐμοῦ. ⁶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀτενίσας παρετήρουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁷ Καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ⁸ Καὶ εἶπον, Μὴ γένοιτο, Κύριε, διότι οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον εἰσῆλθε ποτὲ εἰς τὸ στόμα μου. ⁹ Καὶ ἡ φωνὴ μοὶ ἀπεκρίθη ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁰ Ἐγένετο δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνεσύρθησαν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. ¹¹ Καὶ ἰδού, τῇ αὐτῇ ὥρᾳ τρεῖς ἄνθρωποι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι πρὸς ἐμὲ ἀπὸ Καισαρείας. ¹² Εἶπε δὲ πρὸς ἐμὲ τὸ Πνεῦμα νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν μηδόλως δισταζών· ἦλθον δὲ μετ' ἐμοῦ καὶ οἱ ἔξ οὗτοι ἀδελφοί, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνθρώπου. ¹³ Καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῇ οἰκῇ

αὐτοῦ, ὅτι ἐστάθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀπόστείλον ἄνθρώπους εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα τὸν ἐπονομαζόμενον Πέτρον, ¹⁴ ὅστις θέλει λαλήσει πρὸς σέ λόγους, δι' ὧν θέλεις σωθῇ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἤρχισα νὰ λαλῶ, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς, καθὼς καὶ ἐφ' ἡμᾶς κατ' ἀρχάς. ¹⁶ Τότε ἐνεθυμήθη τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῇ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁷ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἴσιν δωρεὰν ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, διότι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγὼ τίς ἤμην ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐμποδίσω τὸν Θεόν;

¹⁸ Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Καὶ εἰς τὰ ἔθνη λοιπὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν.

¹⁹ Οἱ μὲν λοιπὸν διασκορπισθέντες ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ γενομένου διὰ τὸν Στέφανον ἐπέρασαν ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, εἰς μηδένα κηρύττοντες τὸν λόγον, εἰμὴ μόνον εἰς Ἰουδαίους. ²⁰ Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, ἄνδρες Κίπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. ²¹ Καὶ ἦτο χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· καὶ πολὺ πλῆθος πιστεύσαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον. ²² Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος περὶ αὐτῶν εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Βαρνάβαν διὰ νὰ περάσῃ ἕως Ἀντιοχείας. ²³ Ὅστις ἐλθὼν, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκίνει πάντας νὰ ἐμμένωσιν ἐν σταθερότητι καρδίας εἰς τὸν Κύριον. ²⁴ Ἐπειδὴ ἦτο ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη εἰς τὸν Κύριον πλῆθος ἱκανόν.

²⁵ Τότε ἐξῆλθεν εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν Σαῦλον, καὶ εὐρὼν αὐτὸν, ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁶ Καὶ συνελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ἐδίδασκαν πλῆθος ἱκανόν, καὶ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ Χριστιανοί.

²⁷ Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁸ Σηκωθείς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβος, ἐφανέρωσε διὰ τοῦ Πνεύματος, ὅτι ἐμελλε νὰ γείνη

μεγάλη πείνα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις καὶ ἔγεινεν ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. ²⁹ Ὅθεν οἱ μαθηταὶ ἀπεφάσισαν ἕκαστος αὐτῶν, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν, νὰ πέμψωσι βοήθειαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· ³⁰ τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον, ἀποστέλλαντες αὐτὴν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΤ' ἐκείνουν δὲ τὸν καιρὸν ἐπεχείρησεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς νὰ κακοποιήσῃ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ² Ἐφόνευσε δὲ διὰ μαχαίρας Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου. ³ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἦτο ἀρεστὸν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, προσέθεσε νὰ συλλάβῃ καὶ τὸν Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων) ⁴ τὸν ὁποῖον καὶ πιάσας ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, παραδώσας αὐτὸν εἰς τέσσαρας τετραδάς στρατιωτῶν διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν, θέλων μετὰ τὸ πάσχα νὰ παραστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν λαόν. ⁵ Ὁ μὲν λοιπὸν Πέτρος ἐφυλάττετο ἐν τῇ φυλακῇ· ἐγίνετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀκατάπαυστος προσευχὴ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

⁶ Ὅτε δὲ ἔμελλεν ὁ Ἡρώδης νὰ παραστήσῃ αὐτὸν, τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Πέτρος ἐκοιμᾶτο μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ φύλακες ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐφύλαττον τὸ δεσμωτήριον. ⁷ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν ἐξαίφνης, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· κτυπήσας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἐξύπνισεν αὐτὸν, λέγων, Σηκώθητι ταχέως. Καὶ ἔπεσον αἱ ἀλύσεις αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὸν, Περιζώσθητι, καὶ ὑπόδησον τὰ σανδάλιά σου· καὶ ἔκαμεν οὕτω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Φόρεσον τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. ⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτὸν, καὶ δὲν ᾔξευρεν ὅτι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἦτο ἀληθινόν, ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὄραμα. ¹⁰ Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν πρώτην καὶ δευτέραν φρουρὰν, ἦλθον εἰς τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν, τὴν φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς ἠνοίχθη εἰς αὐτούς· καὶ ἐξελθόντες διεπέρασαν ὁδὸν μίαν· καὶ εὐθὺς ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ὁ Πέτρος συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Τώρα γνωρίζω ἀληθῶς, ὅτι Κύριος ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ μὲ ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἡρώδου, καὶ ὅλης τῆς ἐλπίδος τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. ¹² Καὶ ἀφοῦ ἐσκέ-

φθῆ, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπονομαζομένου Μάρκου, ὅπου ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. ¹³ Ὅτε δὲ ὁ Πέτρος ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ προαυλίου, προσῆλθε θεράπαινα ὀνομαζομένη Ῥόδη, διὰ τὴν ἀκούσῃ· ¹⁴ καὶ γνωρίσασα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς δὲν ἤνοιξε τὴν πύλην, ἀλλ' ἔτρεξε καὶ ἀπήγγειλεν, Ὅτι ὁ Πέτρος ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς πύλης. ¹⁵ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὴν, Παραφρονεῖς· ἐκείνη ὅμως διῴσχυρίζετο ὅτι οὕτως ἔχει. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ εἶναι. ¹⁶ Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμνε κρούων· καὶ ἀνοίξαντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξεπλάγησαν. ¹⁷ Καὶ σείσας εἰς αὐτοὺς τὴν χεῖρα διὰ τὴν σιωπήσωσι, διηγήθη πρὸς αὐτοὺς, πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς· καὶ εἶπεν, Ἀπαγγείλατε ταῦτα πρὸς τὸν Ἰάκωβον καὶ τοὺς ἀδελφοὺς. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον.

¹⁸ Ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσεν, ἦτο παραχῇ οὐκ ὀλίγη μετὰ τῶν στρατιωτῶν τί ἄρα ἔγεινεν ὁ Πέτρος. ¹⁹ Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἀφοῦ ἐζήτησεν αὐτὸν, καὶ δὲν εὔρεν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, προσέταξε τὴν θανατωθῶσι· καὶ καταβὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν ἐκεῖ.

²⁰ Ἦτο δὲ ὁ Ἡρώδης σφόδρα ὠργισμένος κατὰ τῶν Τυρίων καὶ Σιδωνίων· ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, καὶ πείσαντες τὸν Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἐζήτησαν εἰρήνην· διότι ὁ τόπος αὐτῶν ἐτρέφετο ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ. ²¹ Καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὠρισμένη ἐνδυθεὶς ὁ Ἡρώδης βασιλικὴν στολὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ²² Ὁ δὲ λαὸς ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνὴ, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου. ²³ Καὶ παρευθὺς ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, διότι δὲν ἔδωκε τὴν δόξαν εἰς τὸν Θεόν· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξεψύχησεν.

²⁴ Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡύξανε καὶ ἐπληθύνετο. ²⁵ Ὁ δὲ Βαρνάβας καὶ ὁ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὴν διακονίαν αὐτῶν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπονομασθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ἮΣΑΝ δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ ἐκκλησίᾳ προφῆται τινες καὶ διδάσκαλοι, ὁ Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, καὶ Μαναὴν ὁ συνανατραφεὶς

μετὰ τοῦ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου, καὶ ὁ Σαῦλος. ² Καὶ ἐνῶ ὑπηρετοῦν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐνήστευον, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Ὥρῃσατε εἰς ἐμὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον διὰ τὸ ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον προσεκάλεσα αὐτούς. ³ Τότε ἀφ' οὗ ἐνήστευσαν καὶ προσευχήθησαν, καὶ ἐπέθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, ἀπέστειλαν.

⁴ Οὗτοι λοιπὸν πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατέβησαν εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. ⁵ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὴν Σαλαμίνα, ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην ὑπηρέτην. ⁶ Καὶ ἀφ' οὗ διῆλθον τὴν νῆσον μέχρι τῆς Πάφου, εὑρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ὀνομαζόμενον Βαρισοῦν, ὅστις ἦτο μετὰ τοῦ ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου, ἀνδρὸς συνετοῦ. Οὗτος προσκαλέσας τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐζήτησε νὰ ἀκούσῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁷ Ἀντίστατο δὲ εἰς αὐτούς Ἐλύμας ὁ μάγος, (διότι οὕτω μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.

⁸ Πλὴν ὁ Σαῦλος, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, ⁹ εἶπεν, Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ραδιουργίας, υἱὲ τοῦ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, δὲν θέλεις παύσει διαστρέφων τὰς εὐθείας ὁδοὺς τοῦ Κυρίου; ¹⁰ καὶ τώρα ἰδοὺ, χεὶρ τοῦ Κυρίου εἶναι κατὰ σοῦ· καὶ θέλεις εἶσθαι τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον μέχρι καιροῦ. Καὶ παρευθὺς ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀμαύρωσις καὶ σκότος· καὶ περιστρεφόμενος ἐζήτει χειραγωγούς. ¹¹ Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπληττόμενος εἰς τὴν διδαχὴν τοῦ Κυρίου.

¹² Αποπλεύσαντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, ἦλθον εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας· ὁ δὲ Ἰωάννης χωρισθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

¹³ Αὐτοὶ δὲ περάσαντες ἀπὸ τῆς Πέργης, ἔφθασαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, ἐκάθισαν. ¹⁴ Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν εἰς αὐτούς οἱ ἀρχισυναγωγοί, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐὰν ἔχητε λόγον τινὰ προτροπῆς εἰς τὸν λαόν, λέγετε.

¹⁵ Σηκωθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ σείσας τὴν χεῖρα, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.
 17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξέλεξε τοὺς Πατέρας
 ἡμῶν, καὶ ὕψωσε τὸν λαὸν παροικούντα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ
 μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. 18 Καὶ
 ἕως τεσσαράκοντα ἔτη ὑπέφερε τοὺς τρόπους αὐτῶν ἐν τῇ
 ἐρήμῳ. 19 καὶ ἀφοῦ κατέστρεψεν ἑπτὰ ἔθνη ἐν γῇ Χαναάν,
 διεμέρισεν εἰς αὐτοὺς κατὰ κλῆρον τὴν γῆν αὐτῶν. 20 Καὶ μετὰ
 ταῦτα ὡς τετρακόσια καὶ πενήκοντα περίπου ἔτη ἔδωκεν
 εἰς αὐτοὺς κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21 Καὶ ἔπειτα
 ἐζήτησαν βασιλέα, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ
 υἱὸν τοῦ Κίς, ἄνδρα ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, τεσσαράκοντα
 ἔτη. 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἀνέστησεν εἰς αὐτοὺς βασιλέα
 τὸν Δαβίδ, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ εἶπε μαρτυρήσας, “Εὗρον
 Δαβίδ τὸν τοῦ Ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὅστις θέλει
 κάμει πάντα τὰ θελήματά μου.” 23 Ἀπὸ τοῦ σπέρματος τούτου
 ὁ Θεὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἀνέστησεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ
 σωτῆρα τὸν Ἰησοῦν, 24 ἀφοῦ ὁ Ἰωάννης πρὸ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ
 προεκήρυξε βάπτισμα μετανοίας εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ
 Ἰσραὴλ. 25 καὶ ἐνῷ ὁ Ἰωάννης ἐτελείουε τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἔλεγε,
 Τίνα μὲ στοχάζεσθε ὅτι εἶμαι; δὲν εἶμαι ἐγώ· ἀλλ’ ἰδοὺ, ἔρ-
 χεται μετ’ ἐμέ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ
 ὑπόδημα τῶν ποδῶν.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ τοῦ γένους τοῦ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν
 ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, πρὸς ἐσᾶς ἀπεστάλη ὁ λόγος τῆς
 σωτηρίας ταύτης. 27 Διότι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
 οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, μὴ γνωρίσαντες τοῦτον, μηδὲ τὰς ῥήσεις τῶν
 προφητῶν τὰς ἀναγινωσκομένας κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπλήρω-
 σαν αὐτὰς κρίναντες τοῦτον. 28 καὶ μὴ εὐρόντες μηδεμίαν αἰτίαν θα-
 νάτου, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Πιλάτου νὰ θανατωθῇ. 29 Ἀφοῦ δὲ
 ἐτελείωσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καταβιβάσαντες
 αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθεσαν εἰς μνημεῖον. 30 Ὁ Θεὸς ὅμως
 ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 31 ὅστις ἐφάνη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας
 εἰς τοὺς μετ’ αὐτοῦ ἀναβάντας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ, οἵτινες εἶναι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 Καὶ
 ἡμεῖς εὐαγγελιζόμεθα πρὸς ἐσᾶς τὴν γενομένην εἰς τοὺς Πα-
 τέρας ἐπαγγελίαν, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐξεπλήρωσεν εἰς ἡμᾶς τὰ
 τέκνα αὐτῶν, ἀναστήσας τὸν Ἰησοῦν. 33 Ὡς εἶναι γεγραμμένον
 καὶ ἐν τῷ Ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ, “Τίός μου εἶσαι σύ· ἐγὼ σήμε-

ρον σέ ἐγέννησα.” ³⁴“Οτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μὴ μέλλοντα πλέον νὰ ὑποστρέψῃ εἰς τὴν διαφθοράν, λέγει οὕτως “Οτι θέλω σὰς δώσει τὰ ἐλέη τοῦ Δαβὶδ τὰ πιστά.” ³⁵Διὰ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῳ ³⁶λέγει, “Δὲν θέλεις ἀφήσῃ τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν.” ³⁶Διότι ὁ μὲν Δαβὶδ ἀφοῦ ὑπηρέτησε τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη εἰς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν. ³⁷Ἐκεῖνος ὁμως τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, δὲν εἶδε διαφθοράν.

³⁸Ἐστω λοιπὸν γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου κηρύττεται πρὸς ἐσᾶς ἄφεςις ἁμαρτιῶν. ³⁹καὶ ἀπὸ πάντων ἀφ' ὧσων δὲν ἠδυνήθητε διὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως νὰ δικαιωθῆτε, διὰ τούτου πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. ⁴⁰Βλέπετε λοιπὸν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ λαληθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν. ⁴¹“Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον δὲν θέλετε πιστεύσει, ἐάν τις διηγηθῇ εἰς ἐσᾶς.”

⁴²Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρ-εκάλουν τὰ ἔθνη νὰ κηρυχθῶσιν εἰς αὐτοὺς οἱ λόγοι οὗτοι τὸ ἀκόλουθον σάββατον. ⁴³Καὶ ἀφοῦ ἐλύθη ἡ συναγωγή, πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εὐσεβῶν προσηλύτων ἠκολούθησαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν· οἵτινες λαλοῦντες πρὸς αὐτοὺς ἔπειθον αὐτοὺς νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ⁴⁴Τὸ δὲ ἐρχόμενον σάββατον σχεδὸν ὅλη ἡ πόλις συνήχθη διὰ νὰ ἀκούσωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁴⁵Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τὰ πλήθη ἐπλήσθησαν φθόνου, καὶ ἠναντιοῦντο εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. ⁴⁶Ὁ Παῦλος δὲ καὶ ὁ Βαρνάβας λαλοῦντες μετὰ παρρησίας, εἶπον, Εἰς ἐσᾶς πρῶτον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ λαληθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπορρίπτετε αὐτὸν, καὶ δὲν κρίνετε ἑαυτοὺς ἀξίους τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. ⁴⁷διότι οὕτω προσέταξεν ἡμᾶς ὁ Κύριος, λέγων, “Σὲ ἔθεσα φῶς τῶν ἐθνῶν, διὰ νὰ ἦσαι πρὸς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.”

⁴⁸Καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἀκούσαντες ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν ὠρισμένοι διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν. ⁴⁹Καὶ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διεδίδετο δι' ὅλου τοῦ τόπου. ⁵⁰Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρεκίνησαν τὰς εὐλαβεῖς καὶ ἐπισήμους γυναῖκας, καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ διήγειραν διωγμὸν κατὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα, καὶ ἐξέβαλον

αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ⁵¹ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκτινάξαντες τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἤλθον εἰς τὸ Ἰκόνιον. ⁵² Καὶ οἱ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ἘΝ δὲ τῷ Ἰκονίῳ, εἰσελθόντες ὁμοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, ἐλάλησαν οὕτως, ὥστε ἐπίστευσε πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων. ² Ὅσοι δὲ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπέιθοντο, παρώξυναν καὶ διέστρεψαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνικῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ³ Ἰκανὸν λοιπὸν καιρὸν διέτριψαν λαλοῦντες μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐμαρτύρει εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἔδιδε νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ τέρατα διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ⁴ Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν μετὰ τῶν Ἰουδαίων, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἀποστόλων. ⁵ Καὶ ὅτε ὥρμησαν οἱ ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ ὑβρίσωσι καὶ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτοὺς, ⁶ ἐννοήσαντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὰ περίχωρα, ⁷ καὶ ἐκεῖ ἐκήρυττον τὸ εὐαγγέλιον.

⁸ Ἐν δὲ τοῖς Λύστροις ἐκάθητο ἀνὴρ τις ἀδύνατος τοὺς πόδας, χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὅστις ποτὲ δὲν εἶχε περιπατήσει. ⁹ Οὗτος ἤκουε τὸν Παῦλον λαλοῦντα· ὅστις ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν διὰ νὰ σωθῇ, ¹⁰ εἶπε μετὰ μεγάλης φωνῆς, Σηκώθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἐπήδα καὶ περιεπάτει. ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Παῦλος, ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες Λυκαονιστὶ, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες μὲ ἀνθρώπους κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ¹² Καὶ ὠνόμαζον τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λόγου. ¹³ Καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος ἔμπροσθεν τῆς πόλεως αὐτῶν, ἔφερε ταύρους καὶ στέμματα εἰς τὰς πύλας μετὰ τοῦ ὄχλου, καὶ ἤθελε νὰ προσφέρῃ θυσίαν. ¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διέσχισαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπήδησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου, κρᾶζοντες, ¹⁵ καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί κάμνετε ταῦτα; καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς μὲ σᾶς, κηρύττοντες πρὸς ἐσᾶς, νὰ ἐπιστρέψῃτε ἀπὸ τούτων τῶν ματαιῶν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν.

σαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ¹⁶ὅστις ἐν ταῖς παρελθούσαις γενεαῖς ἀφῆκε πάντα τὰ ἔθνη νὰ περιπατῶσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· ¹⁷καίτοι δὲν ἀφῆκεν ἁμαρτύρητον ἑαυτὸν, ἀγαθοποιῶν, δίδων εἰς ἡμᾶς οὐρανόθεν βροχὰς καὶ καιροὺς καρποφόρους, γεμίζων τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.—¹⁸Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις ἐμπόδισαν τοὺς ὄχλους ὥστε νὰ μὴ προσφέρωσι θυσίαν εἰς αὐτούς.

¹⁹Ἐν τούτῳ δὲ ἦλθον Ἰουδαῖοι ἐξ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθοβολήσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες ὅτι ἀπέθανεν. ²⁰Ὅτε δὲ περιεκύκλωσαν αὐτὸν οἱ μαθηταί, σηκωθείς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Βαρνάβα εἰς Δέρβην.

²¹Καὶ ἀφοῦ ἐκήρυξαν τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἐμαθήτευσαν ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ²²ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, προτρέποντες νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πίστιν, καὶ διδάσκοντες ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²³Καὶ ἀφοῦ ἐχειροτόνησαν εἰς αὐτοὺς πρεσβυτέρους κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν, προσευχηθέντες μὲ νηστείας, ἀφιέρωσαν αὐτοὺς εἰς τὸν Κύριον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον πιστεύσει. ²⁴Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν· ²⁵καὶ κηρύξαντες τὸν λόγον ἐν Πέργῃ, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν. ²⁶Καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν.

²⁷Ἐλθόντες δὲ καὶ συνάξαντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν εἰς τὰ ἔθνη θύραν πίστεως. ²⁸Καὶ διετριβὸν ἐκεῖ οὐκ ὀλίγον καιρὸν μετὰ τῶν μαθητῶν.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς, ὅτι εἰν δὲν περιτέμνησθε κατὰ τὸ ἔθος τοῦ Μωϋσέως, δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ²Γενομένης λοιπὸν ἀντιστάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης ὑπὸ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα πρὸς αὐτοὺς, ἐνέκριναν νὰ ἀναβῇ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ τινες ἄλλοι ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς

Ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. ³Ἐκεῖνοι λοιπὸν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐπροξένουν χαρὰν μεγάλην εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς. ⁴Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλήμ, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀνήγγειλαν ὅσα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτῶν. ⁵Ἐσηκώθησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων, οἵτινες εἶχον πιστεῦσαι, καὶ ἔλεγον, "Ὅτι πρέπει νὰ περιτέμνωμεν αὐτοὺς, καὶ νὰ παραγγέλλωμεν νὰ φυλάττωσι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

⁶Καὶ συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ πράγματος τούτου.

⁷Μετὰ δὲ πολλὴν συζήτησιν σηκωθείς ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ἄνδρες ἀδελφοί, σεῖς ἐξεύρετε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἐξέλεξε μεταξὺ ἡμῶν, διὰ τοῦ στόματός μου νὰ ἀκούσωσι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ νὰ πιστεῦσωσι. ⁸Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς μαρτυρίαν, χαρίσας εἰς αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹Καὶ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν διάκρισιν μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν διὰ τῆς πίστεως. ¹⁰Τώρα λοιπὸν διὰ τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιβάλλοντες ζυγὸν εἰς τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, τὸν ὁποῖον οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βαστάσωμεν; ¹¹Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν ὅτι θέλομεν σωθῆ, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι.

¹²Ἐσιώπησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Παῦλον ἐξιστοροῦντας ὅσα σημεῖα καὶ τέρατα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.

¹³Καὶ ἀφοῦ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος, λέγων, "Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. ¹⁴Ὁ Συμεὼν ἐφάνέρωσε τίνι τρόπῳ καταρχὰς ὁ Θεὸς ἐπεσκέφθη τὰ ἔθνη, ὥστε νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν λαὸν διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ μὲ τοῦτο συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁶"Μετὰ ταῦτα θέλω ἐπιστρέψαι καὶ θέλω ἀνοικοδομήσει τὴν σκηνὴν τοῦ Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατηδαφισμένα αὐτῆς θέλω ἀνοικοδομήσει, καὶ θέλω ἀνορθώσει αὐτήν. ¹⁷διὰ νὰ ἐκζητήσωσι τὸν Κύριον οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐπὶ τὰ ὅποια καλεῖται τὸ ὄνομά μου, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα

πάντα." ¹⁸ Ἀπ' αἰῶνος εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Θεὸν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁹ Ὅθεν ἐγὼ κρίνω νὰ μὴ παρενοχλῶμεν τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφοντας εἰς τὸν Θεόν. ²⁰ ἀλλὰ νὰ γράφωμεν πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν μiasμάτων τῶν εἰδώλων, καὶ ἀπὸ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος. ²¹ Διότι ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ γενεᾶς ἀρχαίας ἔχει ἐν πάσῃ πόλει τοὺς κηρύττοντας αὐτὸν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἀναγινωσκόμενος κατὰ πᾶν σάββατον.

²² Τότε ἐφάνη εὐλογον εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ εἰς τοὺς πρεσβυτέρους μεθ' ὅλης τῆς ἐκκλησίας, νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωσιν εἰς Ἀντιόχειαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα, Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας προεστῶτας μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν. ²³ καὶ ἔγραψαν διὰ χειρὸς αὐτῶν ταῦτα,

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, πρὸς τοὺς ἐξ ἐθνῶν ἀδελφούς τοὺς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν, χαίρειν. ²⁴ Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες σᾶς ἐτάραξαν μὲ λόγους, καὶ διάστρέφουσι τὰς ψυχὰς σας, λέγοντες νὰ περιτέμνησθε καὶ νὰ φυλάττητε τὸν νόμον, εἰς τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν παρηγγείλαμεν τοῦτο. ²⁵ ἐφάνη εὐλογον εἰς ἡμᾶς συνελθόντας ὁμοθυμαδὸν, νὰ ἐκλέξωμεν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωμεν πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Παύλου, ²⁶ ἀνθρώπων οὔτινες παρέδωκαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁷ Ἀπεστείλαμεν λοιπὸν τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Σίλαν, διὰ νὰ σᾶς ἀπαγγείλωσι καὶ αὐτοὶ διὰ στόματος τὰ αὐτά. ²⁸ Διότι ἐφάνη εὐλογον εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ ἐπιβάλλωμεν εἰς ἐσᾶς μηδὲν πλείοτερον βάρος ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων τούτων, ²⁹ νὰ ἀπέχητε ἀπὸ εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορνείας· ἀπὸ τῶν ὁποίων φυλάττοντες ἑαυτοὺς, θέλετε πράξει καλῶς. Ἐρρώσθε.

³⁰ Οὗτοι μὲν λοιπὸν ἀπολυθέντες, ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συνάξαντες τὸ πλῆθος, ἐνέχειρσαν τὴν ἐπιστολήν. ³¹ Ἀναγνώσαντες δὲ αὐτὴν ἐχάρησαν διὰ τὴν γενομένην παρηγορίαν. ³² Ὁ Ἰούδας δὲ καὶ ὁ Σίλας ὄντες καὶ αὐτοὶ προφῆται, παρηγόρησαν τοὺς ἀδελφούς διὰ λόγων πολλῶν, καὶ ἐπεστήριξαν αὐτούς. ³³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψαν ἐκεῖ καιρὸν τινα, ἀπεστάλησαν ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ³⁴ Εἰς τὸν Σίλαν

ὅμως ἐφάνη εὐλογον νὰ μείνῃ ἔτι αὐτοῦ. ³⁵ Ὁ δὲ Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ κηρύττοντες μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

³⁶ Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπεν ὁ Παῦλος πρὸς τὸν Βαρνάβαν, Ἄς ἐπιστρέψωμεν τῶρα καὶ ἃς ἐπισκεφθῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς ἐκηρύξαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. ³⁷ Καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας ἐστοχάσθη νὰ συμπαραλάβῃ τὸν Ἰωάννην τὸν λεγόμενον Μάρκον· ³⁸ ὁ Παῦλος ὅμως ἔκρινεν ἄξιον, τὸν ἀποχωρισθέντα ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Παμφυλίας, καὶ μὴ συνακολουθήσαντα αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον, τοῦτον νὰ μὴ συμπαραλάβωσι. ³⁹ Συνέβη λοιπὸν ἐρεθισμός, ὥστε ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας παραλαβὼν τὸν Μάρκον, ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον.

⁴⁰ Ὁ δὲ Παῦλος ἐκλέξας τὸν Σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ⁴¹ Καὶ διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ιε'.

ΚΑΤΗΝΤΗΣΕ δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἐκεῖ μαθητὴς τις ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος· ² ὅστις εἶχε καλὴν μαρτυρίαν ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. ³ Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος νὰ ἐξέλθῃ μεθ' αὐτοῦ· καὶ λαβὼν αὐτὸν περιέτεμε, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἐπειδὴ ἐγνώριζον πάντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι ἦτο Ἑλλην. ⁴ Ὡς δὲ διήρχοντο τὰς πόλεις, παρέδιδον εἰς αὐτοὺς διαταγὰς νὰ φυλάττωσι τὰ δόγματα τὰ ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο εἰς τὴν πίστιν, καὶ ἠύξανοντο τὸν ἀριθμὸν καθ' ἡμέραν.

⁶ Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν γῆν τῆς Γαλατίας, ἐπειδὴ ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ κηρύξωσι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἦλθον κατὰ τὴν Μυσίαν, καὶ ἐδοκίμαζον νὰ ὑπάγωσι πρὸς τὴν Βιθυνίαν· πλὴν δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. ⁸ Περάσαντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. ⁹ Καὶ ὄραμα ἐφάνη διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Παῦλον· Ἀνὴρ τις Μακε-

δὼν ἴστατο παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διάβα εἰς Μακεδονίαν, καὶ βοηθήσων ἡμᾶς. ¹⁰ Καὶ ὡς εἶδε τὸ ὄραμα, εὐθὺς ἐζητήσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμπεραίνοντες ὅτι ὁ Κύριος προσκαλεῖ ἡμᾶς διὰ νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον πρὸς αὐτούς.

¹¹ Αποπλεύσαντες λοιπὸν ἀπὸ τῆς Τρῳάδος, ἐπεράσαμεν κατ' εὐθείαν εἰς Σαμοθράκην, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς Νεάπολιν, ¹² καὶ ἐκείθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις εἶναι πρώτη πόλις τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Μακεδονίας, ἀποικία Ῥωμαϊκὴ καὶ διετρίβομεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡμέρας τινάς.

¹³ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνηται προσευχή, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν πρὸς τὰς ἐκεῖ συνελθούσας γυναῖκας.

¹⁴ Καὶ γυνὴ τις Λυδία τὸ ὄνομα, πωλήτρια πορφύρας, ἐκ πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν, ἤκουε· τῆς ὁποίας ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν διὰ νὰ προσέχῃ εἰς τὰ λαλούμενα ὑπὸ τοῦ Παύλου. ¹⁵ Αφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Ἐὰν μὲ ἐκρίνατε ὅτι εἶμαι πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ μένατε· καὶ μᾶς ἐβίασεν.

¹⁶ Ἐνῶ δὲ ἐπορευόμεθα εἰς τὴν προσευχήν, ἀπήντησεν ἡμᾶς δούλη τις ἔχουσα πνεῦμα Πύθωνος, ἥτις ἔδιδε πολὺ κέρδος εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς μαντευομένη. ¹⁷ Αὕτη ἀκολουθήσασα τὸν Παῦλον καὶ ἡμᾶς, ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δούλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, οἵτινες κηρύττουσι πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν σωτηρίας. ¹⁸ Τοῦτο δὲ ἔκαμνεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Βαρυθυεῖς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ στραφεὶς, εἶπε πρὸς τὸ πνεῦμα, Προστάζω σε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἐξέλθῃς ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθε τὴν αὐτὴν ὥραν.

¹⁹ Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τοῦ κέρδους αὐτῶν, πιάσαντες τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ἔσυραν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. ²⁰ καὶ φέροντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς στρατηγούς, εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράττουσι τὴν πόλιν ἡμῶν, Ἰουδαῖοι ὄντες. ²¹ καὶ διδάσκουσιν ἔθιμα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι εἰς ἡμᾶς συγκεχωρημένον νὰ παραδεχώμεθα, μηδὲ νὰ πράττωμεν, Ῥωμαῖοι ὄντες. ²² Καὶ συνεφώρμησεν ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ διασχίσαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, προσέταττον νὰ ῥαβδίζωσιν αὐτούς. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς πολλοὺς ῥαβδισμούς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τὸν δεσμοφύλακα νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀσφαλῶς. ²⁴ ὅστις

λαβὼν τοιαύτην παραγγελίαν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ συνέκλεισε τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

²⁵ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσευχόμενοι ὑμνοῦν τὸν Θεόν· καὶ ἠκροάζοντο αὐτοὺς οἱ δέσμιοι.

²⁶ Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσαλεύθησαν τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· καὶ παρευθὺς ἠνοίχθησαν πᾶσαι αἱ θύραι, καὶ ἐλύθησαν πάντων τὰ δεσμά. ²⁷ Ἐξυπνήσας δὲ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔσυρε μάχαιραν, καὶ ἔμελλε νὰ θανατώσῃ ἑαυτὸν, νομίζων ὅτι ἔφυγον οἱ δέσμιοι.

²⁸ Πλὴν ὁ Παῦλος ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Μὴ πράξῃς μηδὲν κακὸν εἰς σεαυτόν· διότι πάντες εἴμεθα ἐδώ. ²⁹ Ζητήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος ἔπεσεν ἔμπροσθεν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα· ³⁰ καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω, εἶπε, Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;

³¹ Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ θέλεις σωθῆ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ³² Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

³³ Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλουσε τὰς πληγὰς αὐτῶν· καὶ ἐβαπτίσθη εὐθὺς αὐτὸς καὶ πάντες οἱ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ εὐφράνθη πανοικί, πιστεύσας εἰς τὸν Θεόν.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἔστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ³⁶ Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἀπηγγεῖλε τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον λέγων, Ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν διὰ νὰ ἀπολυθῇτε· τώρα λοιπὸν ἐξέλθετε, καὶ ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ. ³⁷ ἀλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφοῦ ἔδειραν ἡμᾶς δημοσίᾳ χωρὶς νὰ καταδικασθῶμεν, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὄντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ τῶρα μᾶς ἐκβάλλουσι κρυφίως; οὐχὶ βεβαίως· ἀλλ' αὐτοὶ ἂς ἔλθωσι καὶ ἂς μᾶς ἐκβάλωσιν.

³⁸ Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς τοὺς στρατηγοὺς οἱ ῥαβδούχοι τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶναι Ῥωμαῖοι. ³⁹ καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἀφοῦ ἐξέβαλον, παρεκάλουν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς πόλεως. ⁴⁰ Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῆς φυλακῆς, ὑπήγον εἰς τὸν οἶκον τῆς Λυδίας· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς, παρηγόρησαν αὐτοὺς, καὶ ἀνεχώρησαν.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

ΔΙΟΔΕΤΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦτο ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. ² Καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Παῦλος εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ τρία σάββατα διελέγετο μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν γραφῶν, ³ ἐξηγῶν καὶ ἀποδεικνύων, ὅτι ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγὼ σᾶς κηρύττω. ⁴ Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα, καὶ ἐκ τῶν θεοσεβῶν Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος καὶ ἐκ τῶν πρώτων γυναικῶν οὐκ ὀλίγαι.

⁵ Φθονήσαντες δὲ οἱ μὴ πειθόμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν κακοὺς τινὰς ἀνθρώπους ἐκ τῶν χυδαίων, καὶ ὀχλαγωγήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν· καὶ ἐφορμήσαντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς διὰ νὰ φέρωσιν εἰς τὸν δῆμον. ⁶ Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυραν τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, "Ὅτι οἱ ἀναστατώσαντες τὴν οἰκουμένην, οὗτοι ἦλθον καὶ ἐδῶ, ⁷ τοὺς ὁποίους ὑπέδέχθη ὁ Ἰάσων· καὶ πάντες οὗτοι πράττουσιν ἐναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ Καίσαρος, λέγοντες, "Ὅτι εἶναι βασιλεὺς ἄλλος, ὁ Ἰησοῦς. ⁸ Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. ⁹ Καὶ λαβόντες ἐγγύησιν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

¹⁰ Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθύς διὰ τῆς νυκτὸς, ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροϊαν· οὔτινες ἐλθόντες, ὑπῆγον εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι παρὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη, καθότι ἐδέχθησαν τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, ἐξετάζοντες καθ' ἡμέραν τὰς γραφὰς, ἃν οὕτως ἔχωσι ταῦτα. ¹² Πολλοὶ μὲν λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων Ἑλληνίδων γυναικῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ¹³ Ὡς δὲ ἔμαθον οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐτάραττον τοὺς ὄχλους. ¹⁴ Καὶ εὐθύς τότε οἱ ἀδελφοὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Παῦλον νὰ ὑπάγῃ ὡς εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ Σίλας δὲ καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν ἐκεῖ. ¹⁵ Οἱ δὲ συνοδεύοντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν.

καὶ ἀφοῦ ἔλαβον παραγγελίαν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν ὅσον τάχιστα, ἀνεχώρησαν.

¹⁶ Ἐνῷ δὲ περιέμενεν αὐτοὺς ὁ Παῦλος ἐν ταῖς Ἀθήναις, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρωξύνετο ἐν αὐτῷ, ἐπειδὴ ἔβλεπε τὴν πόλιν γέμουσαν εἰδώλων. ¹⁷ Διελέγετο λοιπὸν ἐν τῇ συναγωγῇ μετὰ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μετὰ τῶν θεοσεβῶν, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τῶν τυχόντων. ¹⁸ Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρίων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνήρχοντο εἰς λόγους μετ' αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔλεγον, Τί θέλει τάχα ὁ σπερμολόγος οὗτος νὰ εἴπῃ; οἱ δὲ, Ξένων θεῶν κήρυξ φαίνεται ὅτι εἶναι· διότι ἐκήρυττε πρὸς αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν. ¹⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἔφεραν εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον, λέγοντες, Δυνάμεθα νὰ μάθωμεν, τίς αὕτη ἡ νέα διδαχὴ, ἣτις κηρύττεται ὑπὸ σοῦ; ²⁰ Διότι φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν παράδοξά τινα. Θέλομεν λοιπὸν νὰ μάθωμεν, τί σημαίνουνσι ταῦτα.—²¹ Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠυκαίρουν, παρὰ εἰς τὸ νὰ λέγωσι καὶ νὰ ἀκούωσί τι νεώτερον.

²² Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶπεν, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα σᾶς βλέπω εἰς ἄκρον θεολάτρας. ²³ Διότι ἐνῷ διηρχόμεν καὶ ἀνθεώρουν τὰ σεβάσματά σας, εὔρον καὶ βωμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐπιγεγραμμένον, ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕῶ. Ἐκείνουν λοιπὸν τὸν ὁποῖον ἀγνοοῦντες λατρεύετε, τοῦτον ἐγὼ κηρύττω πρὸς ἐσᾶς. ²⁴ Ὁ Θεὸς ὅστις ἔκαμε τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος Κύριος ὦν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, ²⁵ οὐδὲ λατρεύεται ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, ὥς ἔχων χρεῖαν τινός, ἐπειδὴ αὐτὸς δίδει εἰς πάντας ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. ²⁶ Καὶ ἔκαμεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, διὰ νὰ κατοικῶσιν ἐφ' ὅλου τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ διώρισε τοὺς προδιατεταγμένους καιροὺς, καὶ τὰ ὁροθέσια τῆς κατοικίας αὐτῶν. ²⁷ διὰ νὰ ζητῶσι τὸν Κύριον, ἵσως δυνηθῶσι νὰ ψηλαφήσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ εὔρωσιν· ἃν καὶ δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν. ²⁸ διότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχομεν· καθὼς καὶ τινες τῶν ποιητῶν σας εἶπον, “Διότι καὶ γένος εἴμεθα τούτου.” ²⁹ Γένος λοιπὸν ὄντες τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν τὸν Θεὸν ὅτι εἶναι ὅμοιος μὲ χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθον, κεχαραγμένα διὰ τέχνης καὶ ἐπινοίας ἀνθρώπου. ³⁰ Τοὺς καιροὺς λοιπὸν τῆς ἀγνοίας παραβλέψας ὁ Θεὸς, τῶρα παραγγέλλει εἰς πάντας

τοὺς ἀνθρώπους πανταχοῦ νὰ μετανοῶσι· ³¹διότι προσδιώρισεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ διὰ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖον διώρισε, καὶ ἔδωκεν εἰς πάντας βεβαίωσιν περὶ τούτου, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

³²Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, Περὶ τούτου θέλομεν σὲ ἀκούσει πάλιν. ³³Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξηλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. ³⁴Τινὲς δὲ ἄνδρες προσεκολλήθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπίστευσαν· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνή τις ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἄλλοι μετ' αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιη'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀναχωρήσας ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· ²καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, γεγεννημένον ἐν Πόντῳ, νεωστὶ ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, (διότι ὁ Κλαύδιος εἶχε διατάξει νὰ ἀναχωρήσωσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθε πρὸς αὐτούς· ³καὶ ἐπειδὴ ἦτο ὁμότεχνος, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· διότι ἦσαν σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. ⁴Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, καὶ ἔπειθεν Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. ⁵Ὅτε δὲ κατέβησαν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ Παῦλος συνεσφίγγετο κατὰ τὸ πνεῦμα, διαμαρτυρόμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

⁶Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἠναντιοῦντο καὶ ἐβλασφήμουν, ἐκτινάξας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμά σας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σας· ἐγὼ εἶμαι καθαρός· ἀπὸ τοῦ νῦν θέλω ὑπάγει εἰς τὰ ἔθνη.

⁷Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ὀνομαζομένου Ἰούστου, ὅστις ἐσέβετο τὸν Θεόν, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκία συνείχετο μὲ τὴν συναγωγὴν. ⁸Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μεθ' ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. ⁹Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν ἐν νυκτὶ πρὸς τὸν Παῦλον δι' ὀράματος, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ ὁμίλει καὶ μὴ σιωπήσῃς· ¹⁰διότι ἐγὼ εἶμαι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς θέλει ἐπιβάλει χεῖρα ἐπὶ σὲ διὰ νὰ σὲ κακοποιήσῃ· διότι ἔχω λαὸν πολλὸν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ¹¹Καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἐν ἔτος καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων μεταξὺ αὐτῶν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ὁ Γαλλίων ἦτο ἀνθύπατος τῆς Ἀχαΐας, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσηκώθησαν ὁμοθυμαδὸν κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον, ¹³ λέγοντες, "Ὅτι οὗτος πείθει τοὺς ἀνθρώπους νὰ λατρεύωσι τὸν Θεὸν παρὰ τὸν νόμον. ¹⁴ Καὶ ὅτε ἔμελλεν ὁ Παῦλος ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἐὰν μὲν ἦτό τι ἀδίκημα, ἢ ῥαδιούργημα πονηρὸν, ὧ Ἰουδαῖοι, εὐλόγως ἤθελον σᾶς ὑποφέρει. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ἦναι ζήτημα περὶ λέξεων καὶ ὀνομάτων καὶ τοῦ νόμου ὑμῶν, θεωρήσατε σεῖς· διότι ἐγὼ κριτὴς τούτων δὲν θέλω νὰ γείνω. ¹⁶ Καὶ ἀπεδιώξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου. ¹⁷ Πιάσαντες δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου· καὶ παντελῶς δὲν ἔμελε τὸν Γαλλίωνα περὶ τούτων.

¹⁸ Ὁ δὲ Παῦλος ἀφοῦ προσέμεινεν ἔτι ἡμέρας ἱκανάς, ἀποχαιρετήσας τοὺς ἀδελφούς, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Συρίαν· καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Πρίσκιλλα καὶ ὁ Ἀκύλας, ἀφοῦ ἐξύρισε τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· διότι εἶχεν εὐχήν. ¹⁹ Καὶ κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, καὶ ἀφήκεν ἐκείνους αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, συνδιελέχθη μετὰ τῶν Ἰουδαίων. ²⁰ Καὶ παρακαλούμενος ὑπ' αὐτῶν νὰ μείνῃ πλείοτερον καιρὸν παρ' αὐτοῖς, δὲν συγκατένευσεν. ²¹ Ἀλλὰ ἀπεχαιρέτησεν αὐτοὺς, εἰπὼν, Πρέπει ἐξάπαντος νὰ κάμω τὴν ἐρχομένην ἐορτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα, θέλω δὲ ἐπιστρέψῃ πάλιν πρὸς ἐσᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. ²² Καὶ ἀποβὰς εἰς Καισάρειαν, ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ χαιρέτήσας τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. ²³ Καὶ διατρίψας καιρὸν τινα, ἐξῆλθε, καὶ διήρχετο κατὰ σειρὰν τὴν γῆν τῆς Γαλατίας καὶ τὴν Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

²⁴ Ἰουδαῖος δὲ τις ὀνόματι Ἀπολλῶς, Ἀλεξανδρεὺς τὸ γένος, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, ὅστις ἦτο δυνατὸς ἐν ταῖς γραφαῖς. ²⁵ Οὗτος ἦτο κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, γινώσκων μόνον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ²⁶ Καὶ οὗτος ἤρχισε νὰ λαλῇ μετὰ παρρησίας ἐν τῇ συναγωγῇ· ἀκούσαντες δὲ αὐτὸν ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, παρέλαβον αὐτὸν, καὶ ἐξέθεσαν εἰς αὐτὸν ἀκριβέστερα τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀχαΐαν, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν

πρὸς τοὺς μαθητὰς προτρέποντες νὰ δεχθῶσιν αὐτόν· ὅστις ἐλθὼν, ὠφέλησε πολὺ τοὺς πιστεύσαντας διὰ τῆς χάριτος.
²⁸ Διότι ἐντόνως ἐξήλεγχε τοὺς Ἰουδαίους δημοσίᾳ, ἀποδεικνύων διὰ τῶν γραφῶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΕΝΩ δὲ ὁ Ἀπολλῶς ἦτο ἐν Κορίνθῳ, ὁ Παῦλος ἀφοῦ ἐπέραςε τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἦλθεν εἰς Ἐφεσον· καὶ εὐρὼν τινὰς μαθητὰς, ²εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἑλάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἀφοῦ ἐπιστεύσατε; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδε ἂν ὑπάρχη Πνεῦμα Ἅγιον ἠκούσαμεν. ³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί λοιπὸν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ⁴Καὶ εἶπεν ὁ Παῦλος, Ὁ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, λέγων πρὸς τὸν λαὸν νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν, τουτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁵Ἀκούσαντες δὲ, ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ⁶Καὶ ἀφοῦ ὁ Παῦλος ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάλουν γλώσσας καὶ προεφήτεον. ⁷Ἦσαν δὲ πάντες οὗτοι ἄνδρες ἕως δώδεκα.

⁸Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐλάλει μετὰ παρρησίας, διαλεγόμενος τρεῖς μῆνας, καὶ πείθων εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁹Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς ἐσκληρύνοντο καὶ δὲν ἐπείθοντο, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπομακρυνθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ἀπεχώρισε τοὺς μαθητὰς, διαλεγόμενος καθ' ἡμέραν ἐν τῷ σχολείῳ τινὸς ὅστις ἐλέγετο Τύραννος. ¹⁰Ἐγείνε δὲ τοῦτο ἐπὶ δύο ἔτη· ὥστε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀσίαν ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαῖοί τε καὶ Ἕλληνες. ¹¹Καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμνε διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Παύλου θαύματα μεγάλα· ¹²ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐφέροντο ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μανδήλια ἢ περιζώματα, καὶ ἔφευγον ἀπ' αὐτῶν αἱ ἀσθένειαι, καὶ τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξήρχοντο ἀπ' αὐτῶν.

¹³Καὶ τινὲς ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἐξορκιστῶν Ἰουδαίων ἐπεχείρησαν νὰ προφέρωσιν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Σᾶς ὀρκίζομεν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος κηρύττει. ¹⁴Καὶ οἱ πράττοντες τοῦτο ἦσαν ἐπὶ τινὲς υἱοὶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως

ὀνομαζομένου Σκευᾶ. ¹⁵ Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε, Τὸν Ἰησοῦν γνωρίζω, καὶ τὸν Παῦλον ἐξεύρω· σεῖς δὲ τίνες εἰσθε; ¹⁶ Καὶ πηδήσας ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ νικήσας αὐτοὺς, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὶ καὶ τετραυματισμένοι ἔφυγον ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. ¹⁷ Καὶ τοῦτο ἔγινε γνωστὸν εἰς πάντας, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁸ Καὶ πολλοὶ τῶν πιστευσάντων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ φανερόνουντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ¹⁹ Πολλοὶ δὲ καὶ ἐξ ἐκείνων οὔτινες ἔκαμνον τὰς μαγείας, φέροντες τὰ βιβλία αὐτῶν, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ ἀριθμήσαντες τὰς τιμὰς αὐτῶν, εὔρον πεντήκοντα χιλιάδας ἀργυρίου. ²⁰ Οὕτω κραταιῶς ἠΐξανε καὶ ἴσχυεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου.

²¹ Ὡς δὲ ἐτελέσθησαν ταῦτα, ὁ Παῦλος ἀπεφάσισεν ἐν ἑαυτῷ· ἀφοῦ διέλθῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν, Ὅτι ἀφοῦ ὑπάγω ἐκεῖ, πρέπει νὰ ἴδω καὶ τὴν Ῥώμην. ²² Καὶ ἀποστείλας εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν, Τιμόθεον καὶ Ἑραστον, αὐτὸς ἔμεινε καιρὸν ^{τινα} ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

²³ Ἐγινε δὲ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ταραχὴ οὐκ ὀλίγη περὶ ταύτης τῆς ὁδοῦ. ²⁴ διότι ἀργυροκόπος τις ὀνόματι Δημήτριος, κατασκευάζων ναοὺς ἀργυροῦς τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπροξένει εἰς τοὺς τεχνίτας οὐκ ὀλίγον κέρδος. ²⁵ τοὺς ὁποίους συναθροίσας, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ τοιαῦτα, εἶπεν, Ἄνδρες, ἐξεύρετε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας προέρχεται ἡ εὐπορία ἡμῶν. ²⁶ καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι πολλὴν λαὸν οὐ μόνον τῆς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος ἔπεισε καὶ μετέβαλε, λέγων ὅτι δὲν εἶναι θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν κατασκευαζόμενοι. ²⁷ Καὶ οὐ μόνον ἡ τέχνη ἡμῶν αὕτη κινδυνεύει νὰ ἐξουδενωθῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος νὰ λογισθῇ εἰς οὐδὲν, καὶ μέλλει μάλιστα νὰ καταστραφῇ ἡ μεγαλειότης αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

²⁸ Ἀκούσαντες δὲ, καὶ ἐμπλησθέντες θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων. ²⁹ Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπλήσθη ταραχῆς· καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, ἀφοῦ συνήρπασαν τὸν Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον τοὺς Μακεδόνας, συνοδοιπόρους

τοῦ Παύλου. ³⁰ Ἐνῶ δὲ ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν δῆμον, οἱ μαθηταὶ δὲν ἄφινον αὐτόν. ³¹ Τινὲς δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἀσι-
αρχῶν, ὄντες φίλοι αὐτοῦ, ἔστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ παρεκάλουν
νὰ μὴ ἐκτεθῇ εἰς τὸ θέατρον. ³² Ἄλλοι μὲν λοιπὸν ἔκραζον ἄλλο
τι, καὶ ἄλλοι ἄλλο· διότι ἡ σύναξις ἦτο συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλειό-
τεροι δὲν ᾔξευρον διὰ τί εἶχον συναχθῇ.

³³ Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προήγαγον τὸν Ἀλέξανδρον διὰ νὰ λαλήσῃ,
ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπρόβαλον αὐτόν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος σείσας
τὴν χεῖρα, ἤθελε νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τὸν δῆμον. ³⁴ Ἀφοῦ δὲ
ἐγνώρισαν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, ἔγεινε μία φωνὴ ἐκ πάντων τῶν
κραζόντων ἕως δύο ὥρας, Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων.

³⁵ Καθησυχάσας δὲ ὁ Γραμματεὺς τὸν ὄχλον, λέγει, Ἄνδρες
Ἐφέσιοι, καὶ τίς ἄνθρωπος εἶναι ὅστις δὲν ἐξεύρει ὅτι ἡ πόλις
τῶν Ἐφεσίων εἶναι λάτρις τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ
τοῦ Διοπετοῦς ἀγάλματος; ³⁶ Ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα εἶναι ἀναν-
τίρρητα, πρέπει σεῖς νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ μὴ πράττητε μηδὲν
προπετές. ³⁷ Διότι ἐφέρετε τοὺς ἄνδρας τούτους, οἵτινες οὔτε
ιερόσυλοι εἶναι, οὔτε τὴν θεάν σας βλασφημοῦσιν. ³⁸ Ἐὰν μὲν
λοιπὸν ὁ Δημήτριος καὶ οἱ συντεχνῖται αὐτοῦ ἔχωσι διαφορὰν
μετὰ τινος, ὑπάρχουσι δικάσιμοι ἡμέραι, καὶ ὑπάρχουσιν ἀν-
θύπατοι· ἃς ἐγκαλέσωσιν ἀλλήλους. ³⁹ Ἐὰν δὲ ζητῇτέ τι περὶ
ἄλλων πραγμάτων, ἐν τῇ νομίμῳ συνελεύσει θέλει διαλυθῇ. ⁴⁰ Διότι
κινδυνεύομεν νὰ κατηγορηθῶμεν ὡς στασιασταὶ διὰ τὴν ση-
μερινὴν ταραχὴν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ μηδεμίαν αἰτία, διὰ τῆς ὁποίας
θέλομεν δυνηθῇ νὰ δικαιολογήσωμεν τὸν θόρυβον τοῦτον. ⁴¹ Καὶ
εἰπὼν ταῦτα, ἀπέλυσε τὴν συνέλευσιν.

ΚΕΦ. κ'.

ἈΦΟΤ δὲ ἔπαυσεν ὁ θόρυβος, προσκαλέσας ὁ Παῦλος τοὺς
μαθητάς, καὶ ἀσπασθεὶς, ἐξῆλθε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν. ² Καὶ διαπεράσας τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ προτρέψας
αὐτοὺς διὰ λόγων πολλῶν, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ ἔγεινε κατ' αὐτοῦ
ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐνῶ ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν
Συρίαν, ἐνεκρίθη νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τῆς Μακεδονίας. ⁴ Συνηκο-
λούθει δὲ αὐτόν μέχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος ὁ Βεροιαῖος· καὶ ἐκ
τῶν Θεσσαλονικέων Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος ὁ ἐκ

Δέρβης· καὶ ὁ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ, ὁ Τυχικὸς καὶ ὁ Τρόφιμος. ⁵Οὗτοι ἐλθόντες πρότεροι περιέμενον ἡμᾶς εἰς τὴν Τρωάδα. ⁶Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν ἀπὸ Φιλίππων μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων, καὶ εἰς πέντε ἡμέρας ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

⁷Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου, ὁ Παῦλος διελέγετο πρὸς αὐτοὺς, μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ τῇ ἐπαύριον· καὶ παρέτεινε τὸν λόγον μέχρι μεσουκτιῖου. ⁸Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ εἰς τὸ ἀνώγειν ὅπου ἦσαν συνηγμένοι. ⁹Καὶ νεανίας τις ὀνόματι Εὐτυχὸς καθήμενος ἐπὶ τοῦ παραθύρου, κατεφέρετο εἰς ὕπνον βαθὺν ἐνῶ ὁ Παῦλος διελέγετο ἐκτεταμένως, καὶ κυριευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τοῦ τρίτου πατώματος· καὶ ἐσῆκωσαν αὐτὸν νεκρόν. ¹⁰Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐναγκαλισθεὶς εἶπε, Μὴ θορυβεῖσθε· διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ. ¹¹Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη καὶ ἔκοψεν ἄρτον καὶ ἐγεύθη, καὶ ὠμίλησεν ἱκανῶς μέχρι τῆς αὐγῆς, μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε. ¹²Τὸν δὲ νέον ἔφεραν ζῶντα, καὶ παρηγορήθησαν καθ' ὑπερβολήν.

¹³Ἡμεῖς δὲ καταβάντες πρότεροι εἰς τὸ πλοῖον, ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν Ἀσσον, μέλλοντες νὰ ἀναλάβωμεν ἐκεῖθεν τὸν Παῦλον· ἐπειδὴ οὕτως εἶχε διατάξει, μέλλων αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ πεζός. ¹⁴Καὶ καθὼς συνήντησεν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην. ¹⁵καὶ ἐκεῖθεν ἀπεπλεύσαντες κατηντήσαμεν τὴν ἐπιούσαν ἀντικρὺ Χίου· τὴν δὲ ἄλλην ἐφθάσαμεν εἰς Σάμον· καὶ μείναντες ἐν τῷ Τρωγυλλίῳ, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦλθομεν εἰς Μίλητον. ¹⁶Διότι ὁ Παῦλος ἔκρινε νὰ παραπλεύσῃ τὴν Ἐφεσον, διὰ νὰ μὴ συμβῇ εἰς αὐτὸν νὰ χρονοτριβήσῃ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· διότι ἔσπευδεν, ἃν ἦτο δυνατόν εἰς αὐτὸν, νὰ εὑρεθῇ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹⁷Πέμψας δὲ ἀπὸ τῆς Μιλήτου εἰς Ἐφεσον, προσεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ¹⁸Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπάτησα εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς ἐπέρασα μεθ' ὑμῶν ὅλον τὸν χρόνον, ¹⁹δουλεύων τὸν Κύριον μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν, οἵτινες μοὶ συνέβησαν ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· ²⁰ὅτι δὲν ὑπέκρυψα οὐδὲν

τῶν συμφερόντων, ὥστε νὰ μὴ ἀναγγείλω αὐτὸ πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ σᾶς διδάξω δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, ²¹διαμαρτυρόμενος πρὸς Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. ²²Καὶ τώρα ἰδοῦ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, μὴ γνωρίζων τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς ἐμέ ἐν αὐτῇ, ²³πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μαρτυρεῖ ἐν πάσῃ πόλει, λέγον, Ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με περιμένουσιν. ²⁴δὲν φροντίζω ὅμως περὶ οὐδενὸς τούτων, οὐδὲ ἔχω πολῦτιμον τὴν ζωὴν μου, ὡς τὸ νὰ τελειώσω τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, νὰ διακηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ²⁵Καὶ τώρα ἰδοῦ, ἐγὼ ἐξεύρω ὅτι πλεόν δὲν θέλετε ἰδεῖ τὸ πρόσωπόν μου σεῖς πάντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων διήλθον κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶Ὅθεν μαρτύρομαι πρὸς ἐσᾶς ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι ἐγὼ εἰμαι καθαρὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. ²⁷διότι δὲν συνεστάλην νὰ ἀναγγείλω πρὸς ἐσᾶς πᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ. ²⁸Προσέχετε λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ εἰς ὅλον τὸ ποίμνιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σᾶς ἔθεσεν ἐπισκόπους, διὰ νὰ ποιμαίνητε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος. ²⁹Διότι ἐγὼ ἐξεύρω τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θέλουσιν εἰσέλθει εἰς ἐσᾶς λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. ³⁰καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν θέλουσι σηκωθῇ ἄνθρωποι λαλοῦντες διεστραμμένα, διὰ νὰ ἀποσπῶσι τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. ³¹Διὰ τοῦτο ἄγρυπνεῖτε, ἐνθυμούμενοι ὅτι τρία ἔτη νύκτα καὶ ἡμέραν δὲν ἔπαυσα νουθετῶν μετὰ δακρύων ἓνα ἕκαστον. ³²Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σᾶς ἀφιερόνω εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἐποικοδομήσῃ καὶ νὰ δώσῃ εἰς ἐσᾶς κληρονομίαν μετὰ πάντων τῶν ἡγιασμένων. ³³Ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ ἱμάτιον οὐδενὸς ἐπεθύμησα. ³⁴Σεῖς δὲ αὐτοὶ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τὰς χρείας μου καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' ἐμοῦ αἱ χεῖρες αὐταὶ ὑπηρέτησαν. ³⁵Κατὰ πάντα ὑπέδειξα εἰς ἐσᾶς, ὅτι οὕτω κοπιᾶζοντες πρέπει νὰ βοηθῇτε τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακάριον εἶναι νὰ δίδῃ τις μᾶλλον παρὰ νὰ λαμβάνῃ.

³⁶Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, γονατίσας προσηυχήθη μετὰ πάντων αὐτῶν. ³⁷Ἐγείνε δὲ πολὺς κλαυθμὸς πάντων· καὶ πεσόντες

ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν· ³⁸ ὑπερλπούμενοι μάλιστα διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν, "Ὅτι δὲν θέλουσιν ἰδεῖ πλέον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ προέπεμπον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα'.—κγ'.

ΚΑΘΩΣ δὲ ἀποσπασθέντες ἀπ' αὐτῶν ἐξεπλεύσαμεν, ἤλθομεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Κῶν, τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ἐκείθεν εἰς Πάταρα. ² Καὶ εὐρόντες πλοῖον μέλλον νὰ περάσῃ εἰς Φοινίκην, ἐπέβημεν εἰς αὐτὸ καὶ ἀπεπλεύσαμεν. ³ Καὶ ἀφοῦ διεκρίναμεν μακρόθεν τὴν Κύπρον, καὶ ἀφήκαμεν αὐτὴν ἀριστερὰ, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, κατέβημεν εἰς Τύρον· διότι ἐκεῖ ἔμελλε τὸ πλοῖον νὰ ἐκβάλῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ. ⁴ Καὶ εὐρόντες τοὺς μαθητάς, ἐμείναμεν αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας· οἷτινες ἔλεγον πρὸς τὸν Παῦλον διὰ τοῦ Πνεύματος, νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐτελειώσαμεν τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, καὶ προέπεμπον ἡμᾶς πάντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ γονατίσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυχήθημεν. ⁶ Καὶ ἀσπασθέντες ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

⁷ Καὶ ἡμεῖς, τελειώσαντες τὸν πλουν, ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασθέντες τοὺς ἀδελφούς, ἐμείναμεν παρ' αὐτοῖς μίαν ἡμέραν. ⁸ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀναχωρήσαντες, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. ⁹ Εἶχε δὲ οὗτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένους, αἷτινες προεφήτεον. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ διετρίβομεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, κατέβη ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης τις ὀνόματι Ἀγαθος· ¹¹ καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἔλαβε τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, καὶ δέσας τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ καὶ τοὺς πόδας, εἶπε, Ταῦτα λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποῖου εἶναι ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω θέλουσι δέσει ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐθνῶν. ¹² Καὶ ὡς ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν αὐτὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἐντόπιοι νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹³ Ὁ Παῦλος ὁμως ἀπεκρίθη, Τί κάμνετε κλαίοντες καὶ καταθλίβοντες τὴν καρδίαν μου; ἐπειδὴ ἐγὼ οὐχὶ μόνον νὰ δεθῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω εἰς

Ἱερουσαλήμ εἶμαι ἑτοιμος ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
¹⁴ Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες, Ἄς γείνη τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. ¹⁵ μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐτοιμάσαντες τὴν ἀποσκευὴν ἡμῶν ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁶ Ἦλθον δὲ μεθ' ἡμῶν καὶ ^{τινες} τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς Καισαρείας, φέροντες Μνάσωνα τινὰ Κύπριον, παλαιὸν μαθητὴν, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐμέλλομεν νὰ ξενισθῶμεν.

¹⁷ Καὶ ἀφοῦ ἦλθομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθησαν ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. ¹⁸ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ὑπῆγεν ὁ Παῦλος μεθ' ἡμῶν πρὸς τὸν Ἰάκωβον, καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι. ¹⁹ Καὶ ἀσπασθεὶς αὐτοὺς, διηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς μετὰ τῶν ἐθνῶν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. ²⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἐπίστευσαν· καὶ πάντες εἶναι ζηλωταὶ τοῦ νόμου. ²¹ Ἐμαθον δὲ περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις πάντας τοὺς μετὰ τῶν ἐθνῶν Ἰουδαίους νὰ ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως, λέγων, νὰ μὴ περιτέμνωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, μηδὲ νὰ περιπατῶσι κατὰ τὰ ἔθιμα. ²² Τί εἶναι λοιπόν; μέλλει βεβαίως νὰ συναχθῇ πλῆθος, διότι θέλουσιν ἀκούσει ὅτι ἦλθες. ²³ Κάμε λοιπὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον σοὶ λέγομεν, Εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν τέσσαρες ἄνδρες οἵτινες ἔχουσιν εὐχήν ἐφ' ἑαυτῶν. ²⁴ παράλαβε τούτους, καὶ καθαρίσθητι μετ' αὐτῶν, καὶ δαπάνησον δι' αὐτοὺς, διὰ νὰ ξυρισθῶσι τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ γνωρίσωσι πάντες ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἐκ τῶν ὅσα ἔμαθον περὶ σοῦ, ἀλλ' ἀκολουθεῖς καὶ σὺ φυλάττων τὸν νόμον. ²⁵ Περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὁποῖα ἐπίστευσαν, ἡμεῖς ἐγράψαμεν, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ φυλάττωσι μηδὲν τοιοῦτον, παρὰ μόνον νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοῦ εἰδωλοθύτου καὶ τοῦ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας.—²⁶ Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθарισθεὶς μετ' αὐτῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων· πότε ἐκπληροῦνται αἱ ἡμέραι τοῦ καθарισμοῦ, ὅτε θέλει γείνῃ προσφορά ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν.

²⁷ Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι νὰ συντελεσθῶσιν, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐτάραξαν πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἔβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν, ²⁸ κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις

διδάσκει πάντας πανταχοῦ ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου· πρὸς τούτοις δὲ εἰσήγαγε καὶ Ἕλληνας εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐβεβήλωσε τὸν ἅγιον τούτον τόπον.—²⁹ (Διότι εἶχον εἰδεῖ προλαβόντως Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ὁ Παῦλος εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν.) ³⁰ Καὶ ἐκινήθη ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἔγεινε συρῖρόν τοῦ λαοῦ· καὶ πιάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

³¹ Ἐνῶ δὲ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, ἀνέβη ἡ φήμη εἰς τὸν χιλιάρχον τοῦ τάγματος, ὅτι ὅλη ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι τεταραγμένη· ³² ὅστις παραλαβὼν εὐθὺς στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, ἔδραμε κάτω πρὸς αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἔπαυσαν νὰ τύπτωσι τὸν Παῦλον. ³³ Τότε πλησιάσας ὁ χιλιάρχος ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ προσέταξε νὰ δεθῇ μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ ἡρώτα, τίς ἦτο, καὶ τι εἶχε πράξει. ³⁴ Καὶ ἐφώναζον μετὰ τοῦ ὄχλου ἄλλοι ἄλλο τι καὶ ἄλλοι ἄλλο· μὴ δυνάμενος δὲ διὰ τὸν θόρυβον νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον. ³⁵ Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὰς βαθμίδας, συνέβη νὰ βαστάξῃται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ³⁶ Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἤκούθει κράζον, Σήκωσον αὐτόν.

³⁷ Ἐνῶ δὲ ἔμελλεν ὁ Παῦλος νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ φρούριον, λέγει πρὸς τὸν χιλιάρχον, Μοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σοὶ εἶπω τι; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐξεύρεις Ἑλληνικά; ³⁸ δὲν εἶσαι σὺ τάχα ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τῶν ἡμερῶν τούτων διεγείρας εἰς ἀποστασίαν καὶ ἐκβαλὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας φονεῖς; ³⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Ταρσοῦ, πολίτης ἐπισήμου πόλεως τῆς Κιλικίας· καὶ σὲ παρακαλῶ, δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ λαλήσω πρὸς τὸν λαόν. ⁴⁰ Καὶ ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτόν τὴν ἄδειαν, ὁ Παῦλος σταθεὶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἔσεισε τὴν χεῖρα εἰς τὸν λαόν· καὶ γενομένης σιωπῆς μεγάλης, ἐλάλησεν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, λέγων, ΚΕΦ. κβ'.—¹ Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ με ἀπολογούμενον τῶρα πρὸς ἐσᾶς.

² Ἀκούσαντες δὲ ὅτι ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξαν περισσοτέραν ἡσυχίαν· καὶ εἶπεν,

³ Ἐγὼ μὲν εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς

πόδας τοῦ Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πατροπαραδότου νόμου, ζηλωτῆς ὦν τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες σεῖς εἴσθε σήμερον· ὅστις κατέτρεξα μέχρι θανάτου ταύτην τὴν ὁδὸν, δεσμεύων καὶ παραδίδων εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας·⁵ καθὼς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλον τὸ πρεσβυτέριον· παρὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιστολὰς λαβὼν πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ἐπορευόμην εἰς Δαμασκόν, διὰ νὰ φέρω δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοὺς ἐκεῖ ὄντας, διὰ νὰ τιμωρηθῶσιν.⁶ Ἐνῷ δὲ ὁδοιπορῶν ἐπλησίαζον εἰς τὴν Δαμασκόν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ ἐμὲ φῶς πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·⁷ καὶ ἔπεσον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; ⁸ Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ἐγὼ εἰμαι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, τὸν ὅποιον σὺ διώκεις. ⁹ Οἱ ὄντες δὲ μετ' ἐμοῦ τὸ μὲν φῶς εἶδον, καὶ κατεφοβήθησαν· τὴν φωνὴν ὅμως τοῦ λαλοῦντος πρὸς ἐμὲ δὲν ἤκουσαν. ¹⁰ Καὶ εἶπον, Τί νὰ κάμω, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς ὕπαγε εἰς Δαμασκόν· καὶ ἐκεῖ θέλει σοὶ λαληθῇ περὶ πάντων ὅσα εἶναι διωρισμένα νὰ κάμῃς. ¹¹ Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ φωτὸς ἐκείνου δὲν ἔβλεπον, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν ὄντων μετ' ἐμοῦ ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

¹² Ἀνανίας δέ τις, ἄνθρωπος εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Ἰουδαίων, ¹³ ἦλθε πρὸς ἐμὲ, καὶ σταθεὶς ἐπάνω μου μοι εἶπε, Σαοὺλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· καὶ ἐγὼ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν σὲ διώρισε νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἴδῃς τὸν Δίκαιον, καὶ νὰ ἀκούσῃς φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁵ διότι θέλεις εἶσθαι μάρτυς περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὅσα εἶδες καὶ ἤκουσας. ¹⁶ Καὶ τώρα τί βραδύνεις; σηκωθείς βαπτίσθητι καὶ ἀπολούσθητι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

¹⁷ Αφ' οὗ δὲ ὑπέστρεψα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνῷ προσηυχόμην ἐν τῷ ἱερῷ, ἦλθον εἰς ἔκστασιν, ¹⁸ καὶ εἶδον αὐτὸν λέγοντα πρὸς ἐμὲ, Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ταχέως ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι δὲν θέλουσι παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐμοῦ μαρτυρίαν σου. ¹⁹ Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐξεύρουσιν, ὅτι ἐγὼ ἐφυλάκιζον καὶ ἔδερον ἐν ταῖς συναγωγαῖς τοὺς πιστεύοντας εἰς σέ· ²⁰ καὶ ὅτε ἐχύνετο

τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ ἐγὼ ἤμην παρὼν, καὶ συνεφώνουν εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαττον τὰ ἱμάτια τῶν φονευόντων αὐτόν. ²¹ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, "Ὑπαγε· διότι ἐγὼ θέλω σὲ ἐξαποστείλει εἰς ἔθνη μακράν.

²² Καὶ μέχρι τούτου τοῦ λόγου ἤκουον αὐτόν· τότε δὲ ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες, Σήκωσον ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· διότι δὲν πρέπει νὰ ζῇ. ²³ Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐκραύγαζον, καὶ ἐτίναζον τὰ ἱμάτια, καὶ ἔρριπτον κονιορτὸν εἰς τὸν ἀέρα, ²⁴ ὁ χιλιάρχος προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον, παραγγείλας νὰ ἐξετασθῇ διὰ μαστίγων, διὰ νὰ γνωρίσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐφώναζον οὕτω κατ' αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ καθὼς ἐξήπλωσεν αὐτὸν δεδεμένον μὲ τὰ λωρία, ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν παρεστῶτα ἐκατόνταρχον, Εἶναι τάχα νόμιμον εἰς ἐσᾶς ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον νὰ μαστιγόνῃτε; ²⁶ Ακούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὑπῆγγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς τὸν χιλιάρχον, λέγων, Βλέπε τί μέλλεις νὰ κάμῃς· διότι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁷ Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶσαι; Ὁ δὲ εἶπε, Ναί. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος, Ἐγὼ διὰ πολλῶν χρημάτων ἀπέκτησα ταύτην τὴν πολιτογραφῆσιν. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Ἀλλ' ἐγὼ καὶ ἐγεννήθην Ῥωμαῖος. ²⁹ Εὐθύς λοιπὸν ἀπεσύρθησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες νὰ βασανίσωσιν αὐτόν. Καὶ ὁ χιλιάρχος ἔτι ἐφοβήθη, γνωρίσας ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος, καὶ διότι εἶχε δέσει αὐτόν.

³⁰ Τῇ δὲ ἐπαύριον θέλων νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, περὶ τίνος κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ προσέταξε νὰ ἔλθωσιν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταβιβάσας τὸν Παῦλον, ἔστησεν ἔμπροσθεν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κγ'.—¹ Ατενίσας δὲ ὁ Παῦλος εἰς τὸ συνέδριον εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἔζησα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ πάσης καλῆς συνειδήσεως μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ² Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας προσέταξε τοὺς παρεστῶτας πλησίον αὐτοῦ νὰ κτυπήσωσι τὸ στόμα αὐτοῦ. ³ Τότε ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Θεὸς μέλλει νὰ σὲ κτυπήσῃ, τοῖχε ἀσβεστωμένε· καὶ σὺ κάθησαι νὰ μὲ κρίνῃς κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν προστάξεις νὰ μὲ κτυπῶσιν; ⁴ Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λαιδορεῖς; ⁵ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπε, Δὲν ἤξευρον, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι

ἀρχιερεὺς· διότι εἶναι γεγραμμένον· “Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου δὲν θέλεις κακολογήσει.”

⁶Ἐννοήσας δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος εἶναι Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἄλλο Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, “Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. ⁷Καὶ ὅτε ἐλάλησε τοῦτο, ἔγεινε διαίρεσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων· καὶ διηρέθη τὸ πλῆθος. ⁸Διότι οἱ μὲν Σαδδουκαῖοι λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις, οὐδὲ ἄγγελος, οὐδὲ πνεῦμα· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ὁμολογοῦσιν ἀμφοτέρω. ⁹Καὶ ἔγεινε κραυγὴ μεγάλη· καὶ σηκωθέντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· ἂν δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πνεῦμα ἢ ἄγγελος, ἂς μὴ θεομαχῶμεν. ¹⁰Καὶ ἐπειδὴ ἔγεινε μεγάλη διαίρεσις, φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπαραχθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, προσέταξε νὰ καταβῇ τὸ στράτευμα καὶ νὰ ἀρπάσῃ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὸ φρούριον.

¹¹Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα ἐπιφανεῖς εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος· εἶπε, Θάρρει, Παῦλε, διότι καθὼς ἐμαρτύρησας τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω πρέπει νὰ μαρτυρήσῃς καὶ εἰς Ῥώμην.

¹²Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, τινὲς τῶν Ἰουδαίων συνομώσαντες, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πῖωσιν, ἕως οὗ φονεύσωσι τὸν Παῦλον. ¹³Ἦσαν δὲ πλείότεροι τῶν τεσσαράκοντα οἱ πράξαντες τὴν συνωμοσίαν ταύτην· ¹⁴οἵτινες ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους εἶπον, Μὲ ἀνάθεμα ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, νὰ μὴ γευθῶμεν μηδὲν ἕως οὗ φονεύσωμεν τὸν Παῦλον. ¹⁵Τώρα λοιπὸν σεῖς μετὰ τοῦ συνεδρίου μηνύσατε πρὸς τὸν χιλιάρχον, νὰ καταβιβάσῃ αὐτὸν αὐριον πρὸς ἐσᾶς, ὡς μέλλοντας νὰ μάθητε ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὶν αὐτὸς πλησιάσῃ, εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ φονεύσωμεν αὐτόν.

¹⁶Ἀκούσας δὲ τὴν ἐνέδραν ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Παύλου, ὑπῆγε, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ φρούριον, ἀπήγγειλε πρὸς τὸν Παῦλον. ¹⁷Καὶ ὁ Παῦλος προσκαλέσας ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπε, Φέρε τὸν νέον τοῦτον πρὸς τὸν χιλιάρχον· διότι ἔχει τι νὰ ἀπαγγείλῃ πρὸς αὐτόν. ¹⁸Εκείνος λοιπὸν παραλαβὼν αὐτόν, ἔφερε πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ λέγει, Ὁ δέσμιος Παῦλος μὲ ἔκραξε, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ φέρω τὸν νέον τοῦτον πρὸς σέ, διότι ἔχει τι νὰ σοὶ λαλήσῃ. ¹⁹Πιάσας δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς

χειρὸς ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀποσυρθεὶς κατ' ἰδίαν, ἠρώτησε, Τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχεις νὰ μοὶ ἀπαγγείλῃς; ²⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, "Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνεφώνησαν νὰ σὲ παρακαλέσωσι νὰ καταβιβάσῃς αὐρίον τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον, ὡς θέλοντες νὰ μάθωσί τι ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ. ²¹ σὺ λοιπὸν μὴ πεισθῇς εἰς αὐτοὺς, διότι ἐνεδρεύουσιν αὐτὸν πλείοτεροι τῶν τεσσαράκοντα ἄνδρες ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πίωσιν, ἕως οὗ φονεύσωσιν αὐτόν· καὶ τῶρα εἶναι ἔτοιμοι προσ- μένοντες τὴν παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν.

²² Ὁ χιλιάρχος λοιπὸν ἀπέλυσε τὸν νέον, παραγγείλας, Νὰ μὴ εἴπῃς εἰς μηδένα ὅτι ἐφανέρωσας ταῦτα εἰς ἐμέ. ²³ Καὶ προσκαλέσας δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν, Ἐτοιμάσατε διακοσίους στρατιώτας, διὰ νὰ ὑπάγωσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἑβδομήκοντα ἵππεῖς, καὶ διακοσίους λογχοφόρους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. ²⁴ Ἐτοιμάσατε καὶ ζῶα, διὰ νὰ ἐπικαθίσωσι τὸν Παῦλον, καὶ φέρωσιν ἀσφαλῶς πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα. ²⁵ Καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·

²⁶ "Κλαύδιος Λυσίας πρὸς τὸν κράτιστον ἡγεμόνα Φήλικα χαίρειν. ²⁷ Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα νὰ φονευθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐπελθὼν μετὰ τοῦ στρατεύματος ἔσωσα αὐτόν, μαθὼν ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁸ Θέλων δὲ νὰ μάθω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἑκατηγόρουν αὐτόν, κατεβίβασα αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ²⁹ καὶ εὗρον αὐτόν ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μὴ ἔχοντα ὅμως μηδὲν ἔγκλημα ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν. ³⁰ Καὶ ἐπειδὴ ἐμνηνύθη πρὸς ἐμέ ὅτι μέλλει νὰ γείνῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιβουλή ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, εὐθὺς ἔπεμψα αὐτόν πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ εἰς τοὺς κατηγόρους νὰ εἴπωσιν ἐνώπιόν σου τὰ κατ' αὐτοῦ· ὑγίαινε."

³¹ Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται, κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς προσταγὴν, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν διὰ τῆς νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. ³² Τὴν δὲ ἐπαύριον ἀφήσαντες τοὺς ἵππεῖς νὰ ὑπάγωσι μετ' αὐτοῦ, ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φρούριον. ³³ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐγχειρίσαντες τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον εἰς αὐτόν. ³⁴ Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἠρώτησεν ἐκ ποίας ἐπαρχίας εἶναι, καὶ ἤκουσεν ὅτι εἶναι ἀπὸ Κιλικίας, ³⁵ Θέλω σὲ ἀκροασθῇ, εἶπεν, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου ἔλθωσι. Καὶ προσέταξε νὰ φυλάττηται ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου.

ΚΕΦ. κδ'.

ΜΕΤΑ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ μετὰ τινος Τερτύλλου ῥήτορος, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Παύλου. ²Προσκληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ κατηγορῇ ὁ Τέρτυλλος, λέγων, ³Ἐπειδὴ ἀπολαμβάνομεν διὰ σοῦ πολλὴν ἡσυχίαν, καὶ γίνονται εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο λαμπρὰ πράγματα διὰ τῆς προνοίας σου κατὰ πάντα καὶ πανταχοῦ, εὐγνωμονοῦμεν, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ⁴Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σὲ ἀπασχολῶ περισσότερο, παρακαλῶ νὰ ἀκούσης ἡμᾶς συντόμως μὲ τὴν ἐπιείκειάν σου. ⁵Ἐπειδὴ εὖρομεν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὅτι εἶναι φθοροποιὸς, καὶ διεγείρει στάσιν μεταξὺ ὅλων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίων, καὶ εἶναι πρωτοστάτης τῆς αἵρέσεως τῶν Ναζωραίων, ⁶ὅστις καὶ τὸν ναὸν ἐδοκίμασε νὰ βεβηλώσῃ· τὸν ὁποῖον καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν νὰ κρίνωμεν. ⁷Ἐλθὼν ὁμως Λυσίας ὁ χιλιάρχος, ἀπέσπασεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν, ⁸προστάξας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ νὰ ἔλθωσιν ἐνώπιόν σου· παρὰ τοῦ ὁποῖου θέλεις δυνηθῇ, ἐξετάσας αὐτὸς, νὰ μάθῃς περὶ πάντων τούτων, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτόν.— ⁹Συνωμολόγησαν δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι.

¹⁰Τότε ὁ Παῦλος ἀφοῦ ὁ ἡγεμὼν ἔνευσεν εἰς αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπεκρίθη, Ἐπειδὴ σὲ γνωρίζω ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν εἶσαι κριτὴς εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο, ἀπολογοῦμαι περὶ ἑαυτοῦ εὐθυμότερον· ¹¹διότι δύνασαι νὰ πληροφορηθῇς, ὅτι δὲν εἶναι πλείότεραι τῶν δώδεκα ἡμερῶν, ἀφοῦ ἐγὼ ἀνέβην διὰ νὰ προσκυνήσω ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹²Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρον ἐμὲ διαλεγόμενον μετὰ τινος ἢ ὀχλαγωγοῦντα, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε ἐν τῇ πόλει· ¹³οὔδὲ δύνανται νὰ φέρωσιν ἀποδείξεις περὶ ὕσων μὲ κατηγοροῦσι τώρα. ¹⁴Ὁμολογῶ δὲ τοῦτο εἰς σέ, ὅτι κατὰ τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν οἱ τοὶ λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τὸν Θεὸν τῶν πατέρων μου, πιστεύων εἰς πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προφήταις· ¹⁵ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσμένουσιν, ὅτι μέλλει νὰ γείνη ἀνάστασις νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ¹⁶Εἰς τοῦτο δὲ ἐγὼ

σπουδάζω, εἰς τὸ νὰ ἔχω ἄπταιστον συνείδησιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. ¹⁷ Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη ἦλθον διὰ νὰ κάμω εἰς τὸ ἔθνος μου ἐλεημοσύνας καὶ προσφοράς. ¹⁸ Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτων Ἰουδαῖοι τινὲς ἐκ τῆς Ἀσίας εὗρόν με κεκαθαρισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐχὶ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου. ¹⁹ οἵτινες ἔπρεπε νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιόν σου, καὶ νὰ μὴ κατηγορήσωσιν, ἐὰν εἶχον τὶ κατ' ἐμοῦ. ²⁰ Ἡ αὐτοὶ οὗτοι ἄς εἴπωσιν, ἐὰν εὗρον ἐν ἐμοὶ τὶ ἀδίκημα, ὅτε παρεστάθην ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. ²¹ ἔκτος ἐὰν ἦναι περὶ ταύτης τῆς μιᾶς φωνῆς, τὴν ὅποιαν ἐφώναξα ἰστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, "Οτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἀπὸ σᾶς.

²² Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνέβαλε τὴν κρίσιν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἤξευρεν ἀκριβέστερα τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, καὶ εἶπεν, "Οταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ, θέλω ἀποφασίσαι περὶ τῆς διαφορᾶς σας. ²³ Καὶ διέταξε τὸν ἐκατόνταρχον νὰ φυλάττηται ὁ Παῦλος, καὶ νὰ ἔχη ἄνεσιν, καὶ νὰ μὴ ἐμποδίζωσι μηδένα ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νὰ ὑπηρετῇ ἢ νὰ ἔρχηται πρὸς αὐτόν.

²⁴ Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ἐλθὼν ὁ Φῆλιξ μετὰ τῆς Δρουσίλλης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἥτις ἦτο Ἰουδαία, μετεκάλεσε τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσε παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. ²⁵ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ὠμίλει περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὁ Φῆλιξ γενόμενος ἐμφοβος ἀπεκρίθη, Κατὰ τὸ παρὸν ὕπαγε, καὶ ὅταν λάβω καιρὸν, θέλω σὲ μετακαλέσει. ²⁶ ἐν ταυτῷ δὲ καὶ ἠλπιζεν ὅτι θέλουσι δοθῇ εἰς αὐτὸν χρήματα ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὰ νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν. ὅθεν καὶ συχνότερα μετακαλῶν αὐτόν, ὠμίλει μετ' αὐτοῦ.

²⁷ Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν, ὁ Φῆλιξ ἔλαβε διάδοχον τὸν Πόρκιον Φῆστον· καὶ θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Φῆλιξ, ἀφῆκε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κέ', κς'.

Ὁ ΦΗΣΤΟΣ λοιπὸν ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ τῆς Καισαρείας. ² Ἐνεφανίσθησαν δὲ εἰς αὐτόν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ³ ζητοῦντες χάριν κατ' αὐτοῦ, νὰ μεταφέρῃ αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνεδρεύοντες νὰ φονεύσωσιν αὐτόν καθ' ὁδόν. Ὁ δὲ Φῆστος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ

Παῦλος φυλάττεται ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ὅτι αὐτὸς ταχέως μέλλει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖσε. ⁵ "Οθεν οἱ δυνατοὶ μεταξύ σας, εἶπεν, ἄς καταβῶσι μετ' ἐμοῦ, καὶ ἂν ὑπάρχῃ τι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ἄς κατηγορήσωσιν αὐτόν.

⁶ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε μεταξύ αὐτῶν ὑπὲρ τὰς δέκα ἡμέρας, κατέβη εἰς Καισάρειαν, καὶ τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξε νὰ φερθῇ ὁ Παῦλος. ⁷ Καὶ ἀφοῦ ἦλθε, παρεστάθησαν οἱ καταβάντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἰουδαῖοι, ἐπιφέροντες κατὰ τοῦ Παύλου πολλὰς καὶ βαρείας κατηγορίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδείξωσιν, ⁸ ἀπολογουμένου ἐκείνου, "Οτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς τὸν Καίσαρα ἔπραξά τι ἀμάρτημα. ⁹ Ὁ δὲ Φῆστος θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν Παῦλον εἶπε, Θέλεις νὰ ἀναβῇς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇς περὶ τούτων ἐνώπιόν μου; ¹⁰ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Καίσαρος παρίσταμαι, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶ. Δὲν ἠδίκησα κατ' οὐδέν τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς καὶ σὺ γνωρίζεις κάλλιστα. ¹¹ διότι, ἂν ἀδικῶ, καὶ ἔπραξά τι ἄξιον θανάτου, δὲν φεύγω τὸν θάνατον· ἀλλ' ἂν δὲν ὑπάρχῃ οὐδέν ἐξ ὧσων οὗτοι μὲ κατηγοροῦσιν, οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ χαρίσῃ εἰς αὐτούς· τὸν Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. ¹² Τότε ὁ Φῆστος, συνομιλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, Τὸν Καίσαρα ἐπικαλεῖσαι; πρὸς τὸν Καίσαρα θέλεις ὑπάγει.

¹³ Καὶ ἀφοῦ παρήλθον ἡμέραι τινές, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Βερνίκη ἦλθον εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ χαιρετήσωσι τὸν Φῆστον. ¹⁴ Ἐνῷ δὲ διέτριβον ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, ὁ Φῆστος ἀνέφερε πρὸς τὸν βασιλέα τὰ περὶ τοῦ Παύλου, λέγων, Εἶναι τις ἄνθρωπος ἀφημένος ἐδῶ δέσμιος ὑπὸ τοῦ Φήλικος, ¹⁵ περὶ τοῦ ὁποίου, ὅτε ὑπῆγα εἰς Ἱεροσόλυμα, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ἐνεφανίσθησαν εἰς ἐμὲ, ζητοῦντες καταδίκην ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ῥωμαίους νὰ παραδίδωσι κατὰ χάριν οὐδένα ἄνθρωπον εἰς θάνατον, πρὶν ὁ κατηγορούμενος ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς κατὰ πρόσωπον, καὶ λάβῃ καιρὸν ἀπολογίας περὶ τοῦ ἐγκλήματος. ¹⁷ ἀφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ συνῆλθον ἐδῶ, χωρὶς νὰ κάμω μηδεμίαν ἀναβολὴν, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξα νὰ φερθῇ ὁ ἄνθρωπος. ¹⁸ Περὶ τοῦ ὁποίου οἱ κατήγοροι ταρασταθέντες δὲν ἐπέφεραν ου-

δεμίαν κατηγορίαν ἐξ ὧων ἐγὼ ὑπενόουν· ¹⁹ ἄλλ' εἶχον κατ' αὐτοῦ ζητήματά τινα περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν δεισιδαιμονίας, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ ἀποθανόντος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἔλεγεν ὅτι ζῇ. ²⁰ Ἀπορῶν δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, ἂν θέλῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇ περὶ τούτων. ²¹ Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη νὰ φυλαχθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σεβαστοῦ, προσέταξα νὰ φυλάττηται ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς τὸν Καίσαρα. ²² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ὁ θελον καὶ ἐγὼ νὰ ἀκούσω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖνος, Αὔριον, εἶπε, θέλεις ἀκούσει αὐτόν.

²³ Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἀγρίππας καὶ ἡ Βερνίκη μετὰ μεγάλης πομπῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀκροατήριον μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, προσέταξεν ὁ Φῆστος καὶ ἐφέρθη ὁ Παῦλος. ²⁴ Τότε λέγει ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαραευρισκόμενοι μεθ' ἡμῶν, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ τοῦ ὁποίου ὕλον τὸ πλήθος τῶν Ἰουδαίων μὲ ὠμίλησαν καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐδῶ, καταβοῶντες ὅτι αὐτὸς δὲν πρέπει πλέον νὰ ζῇ. ²⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ εὗρον ὅτι δὲν ἔπραξεν οὐδὲν ἄξιον θανάτου, καὶ αὐτὸς οὗτος ἐπεκαλέσθη τὸν Σεβαστὸν, ἀπεφάσισα νὰ πέμψω αὐτόν. ²⁶ Περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔχω οὐδὲν βέβαιον νὰ γράψω πρὸς τὸν κύριόν μου· ὅθεν ἔφερα αὐτὸν ἐνώπιόν σας, καὶ μάλιστα ἐνώπιον σου, βασιλεῦ Ἀγρίππα, διὰ νὰ ἔχω τι νὰ γράψω, ἀφοῦ γεῖνη ἡ ἀνάκρισις· ²⁷ διότι μοὶ φαίνεται ἄλογον, πέμπων δέσμιον, νὰ μὴ φανερῶσω καὶ τὰ κατ' αὐτοῦ ἐγκλήματα.

ΚΕΦ. κς'.—¹ Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Ἐχεις τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃς ὑπὲρ σεαυτοῦ. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο·

² Μακαριον νομίζω ἐμαυτὸν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, μέλλων νὰ ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν σου σήμερον περὶ πάντων εἰς ὅσα ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ³ μάλιστα ἐπειδὴ γνωρίζεις πάντα τὰ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἔθιμα καὶ ζητήματα· ὅθεν δέομαί σου νὰ μὲ ἀκούσῃς μετὰ μακροθυμίας. ⁴ Τὴν ἐκ νεότητος λοιπὸν ζωὴν μου, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἔζησα μεταξὺ τοῦ ἔθνους μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἐξεύρουσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ⁵ ἐπειδὴ μὲ γνωρίζουσιν ἐξ ἀρχῆς, (εἰν θέλωσι νὰ μαρτυρήσωσιν,) ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς θρησκείας ἡμῶν ἔζησα Φαρισαῖος.

⁶ Καὶ τῶρα παρίσταμαι κρινόμενος διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπαγγελίας τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν· ⁷ εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν γένος, λατρεῖον ἐκτενῶς τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐλπίζει νὰ καταντήσῃ· περὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. ⁸ Τί; ἀπίστευτον κρίνεται εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνιστᾷ νεκρούς; ⁹ Ἐγὼ μὲν ἐστοχάσθην κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξω πολλὰ ἐναντία εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ¹⁰ Τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ κατέκλεια εἰς φυλακὰς, λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων· καὶ ὅτε ἐφονεύοντο, ἔδωκα ψῆφον κατ' αὐτῶν. ¹¹ Καὶ ἐν πάσαις ταῖς συναγωγαῖς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον νὰ βλασφημῶσι· καὶ καθ' ὑπερβολὴν μαινόμενος ἐναντίον αὐτῶν, κατεδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἕξω πόλεις.

¹² Ἐν τούτοις δὲ ὅτε ἤρχόμην εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ¹³ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας εἶδον καθ' ὁδὸν, βασιλεῦ, φῶς οὐρανόθεν, ὑπερβαῖνον τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖον ἔλαμψε περὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ὁδοιποροῦντας μετ' ἐμοῦ. ¹⁴ Καὶ ἐνῷ κατεπέσομεν πάντες εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί μὲ διώκεις; σκληρόν σοι εἶναι νὰ λακτίξῃς πρὸς κέντρα. ¹⁵ Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. ¹⁶ Ἀλλὰ σηκώθητι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· ἐπεὶ διὰ τοῦτο ἐφάνην εἰς σέ, διὰ νὰ σὲ καταστήσω ὑπηρέτην· καὶ μάρτυρα καὶ ὅσων εἶδες, καὶ περὶ ὅσων θέλω φανερωθῇ εἰς σέ, ¹⁷ ἐκλέγων σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα τῶρα σὲ ἀποστέλλω, ¹⁸ διὰ νὰ ἀνοίξῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ὥστε νὰ ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ λάβωσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρονομίαν μεταξὺ τῶν ἡγιασμένων, διὰ τῆς εἰς ἐμὲ πίστεως.

¹⁹ Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν ἔχεινα ἀπειθῆς εἰς τὴν οὐράνιον ὀπτασίαν, ²⁰ ἀλλ' ἐκήρυττον πρῶτον εἰς τοὺς ἐν Δαμασκῷ καὶ Ἱεροσολύμοις, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔπειτα εἰς τὰ ἔθνη, νὰ μετανοῶσι, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν Θεόν, πράττοντες ἔργα ἄξια τῆς μετανοίας. ²¹ Διὰ ταῦτα οἱ

Ἰουδαῖοι συλλαβόντες μὲ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπεχειροῦν νὰ μὴ φονεύσωσιν. ²² Ἀξιωθεὶς ὅμως τῆς βοηθείας τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵσταμαι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, μαρτυρῶν πρὸς μικρόν τε καὶ μέγαλον, μὴ λέγων μηδὲν ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται καὶ ὁ Μωϋσῆς ὅτι ἔμελλον νὰ γείνωσιν. ²³ ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ πάθῃ, ὅτι πρῶτος ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν μέλλει νὰ κηρύξῃ φῶς εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

²⁴ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἀπελογεῖτο ταῦτα, ὁ Φῆστος εἶπε μὲ μεγάλην φωνὴν, Μαίνεσαι, Παῦλε· τὰ πολλὰ γράμματα σὲ καταφέρουσιν εἰς μανίαν. ²⁵ Ὁ δὲ, Δὲν μαίνομαι, εἶπε, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ προφέρω λόγους ἀληθείας καὶ νοὸς ὑγιαίνοντος. ²⁶ Διότι ἔχει γινῶσιν περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ λαλῶ μετὰ παρρησίας· ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι δὲν λανθάνει αὐτὸν οὐδὲν τούτων· διότι τοῦτο δὲν εἶναι πεπραγμένον ἐν γωνίᾳ. ²⁷ Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, εἰς τοὺς Προφῆτας; ἐξεύρω ὅτι πιστεύεις. ²⁸ Καὶ ὁ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Παρ' ὀλίγον μὲ πείθεις νὰ γείνω Χριστιανός. ²⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ὅθελον εὐχέσθαι πρὸς τὸν Θεόν, οὐχὶ μόνον σὺ, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σήμερον ἀκούοντές με νὰ γείνωσι καὶ παρ' ὀλίγον καὶ παρὰ πολὺ τοιοῦτοι, ὁποῖος καὶ ἐγὼ εἶμαι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ αὐτὸς εἶπε ταῦτα, ἐσηκώθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ἡ Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι μετ' αὐτῶν. ³¹ Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν πράττει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ³² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἡδύνατο νὰ ἀπολυθῇ, ἐὰν δὲν εἶχεν ἐπικαλεσθῇ τὸν Καίσαρα.

ΚΕΦ. κς'. κη'.

ἈΦΟΥ δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἀποπλεύσωμεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρέδωκαν τὸν Παῦλον καὶ τινὰς ἄλλους δεσμίους εἰς ἐκατόνταρχον, Ἰούλιον ὀνομαζόμενον, ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ Σεβαστοῦ λεγομένου. ² Καὶ ἀφοῦ ἐπέβημεν εἰς πλοῖον Ἀδραμυττηνὸν, ἐσηκώθημεν μέλλοντες νὰ παραπλεύσωμεν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἔχοντες μεθ' ἡμῶν Ἀρίσταρχον τὸν Μακεδόνα τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης. ³ Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐφθάσαμεν εἰς Σιδῶνα· καὶ ὁ Ἰούλιος φιλανθρώπως φερόμενος πρὸς τὸν Παῦλον, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ

ὑπάγῃ πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ νὰ λάβῃ περίθαλψιν. ⁴Καὶ ἐκεῖθεν σηκωθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, ἐπειδὴ ἦσαν ἐναντίοι οἱ ἄνεμοι. ⁵Καὶ διαπλεύσαντες τὸ πέλαγος τῆς Κιλικίας καὶ Παμφυλίας, ἤλθομεν εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας. ⁶Καὶ ἐκεῖ εὐρὼν ὁ ἐκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν, τὸ ὁποῖον ἔπλεεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ⁷Βραδυπλοοῦντες δὲ ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ μόλις φθάσαντες εἰς τὴν Κνίδον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς ἄφινεν ὁ ἄνεμος, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ τὴν Σαλμώνην. ⁸καὶ μόλις παραπλείσαντες αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ ὀνομαζόμενον Καλοὺς Λιμένας, πλησίον τοῦ ὁποῖου ἦτο ἡ πόλις Λασαία.

⁹Ἐπειδὴ δὲ παρήλθεν ἱκανὸς καιρὸς, καὶ ὁ πλοῦς ἦτο ἤδη ἐπικίνδυνος, διότι καὶ ἡ νηστεία εἶχεν ἤδη παρέλθει, συνεβούλευεν ὁ Παῦλος, ¹⁰λέγων πρὸς αὐτοὺς, "Ἄνδρες, βλέπω ὅτι ὁ πλοῦς μέλλει νὰ γείνῃ μὲ κακοπάθειαν καὶ πολλὴν ζημίαν, οὐχὶ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. ¹¹Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρχος ἐπείθετο μᾶλλον εἰς τὸν κυβερνήτην καὶ εἰς τὸν ναύκληρον, παρὰ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα. ¹²Καὶ ἐπειδὴ ὁ λιμὴν δὲν ἦτο ἐπιτήδειος εἰς παραχειμασίαν, οἱ πλείότεροι ἐγνωμοδότησαν νὰ σηκωθῶσι καὶ ἐκεῖθεν, ὥστε φθάσαντες, ἂν ἡδύναντο, εἰς Φοίνικα, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα πρὸς τὸν Λίβα ἄνεμον καὶ πρὸς τὸν Χῶρον, νὰ παραχειμάσωσιν ἐκεῖ. ¹³Καὶ ὅτε ἔπνευσεν ὀλίγον νότος, νομίσαντες ὅτι ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ, ἀνέσυραν τὴν ἄγκυραν, καὶ παρέπλεον πλησίον τὴν Κρήτην.

¹⁴Πλὴν μετ' ὀλίγον προσέβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος Τυφωνικός, ὁ λεγόμενος Εὐροκλύδων. ¹⁵Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλοῖον συνηρπάσθη, καὶ δὲν ἡδύνατο νὰ ἀντέχῃ πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀφεθέντες ἐφερόμεθα. ¹⁶Καὶ τρέξαντες ὑπὸ νησιδίων τι ὀνομαζόμενον Κλαύδην, μόλις ἡδυνήθημεν νὰ βάλωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν μας τὴν λέμβον. ¹⁷Τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἀνέλαβον, μετεχειρίζοντο βοηθήματα, ζώνοντες ὑποκάτωθεν τὸ πλοῖον· καὶ φοβούμενοι μὴ ἐκπέσωσιν εἰς τὴν Σύρτιν, κατεβίβασαν τὰ πανία, καὶ ἐφέροντο οὕτως. ¹⁸Καὶ ἐπειδὴ ἐχειμαζόμεθα σφοδρῶς, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔκαμνον χύσιν· ¹⁹καὶ τὴν τρίτην μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας ἐρρίψαμεν τὰ σκεύη τοῦ πλοίου. ²⁰Καὶ ἐπειδὴ διὰ πολλῶν ἡμερῶν δὲν ἐφαίνοντο οὔτε ἥλιος οὔτε ἄστρα, καὶ χειμὼν βαρὺς ἐπέκειτο, πᾶσα ἐλπίς σωτηρίας ἀφηρείτο πλέον ἀφ' ἡμῶν.

²¹ Μετὰ δὲ πολυήμερον ἀσιτίαν, σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ἐπρεπεν, ὦ ἄνδρες, νὰ μού ὑπακούσητε, καὶ νὰ μὴ σηκωθῆτε ἀπὸ τῆς Κρήτης, καὶ οὕτως ἠθέλομεν ἀποφύγει τὴν κακοπάθειαν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. ²² Ἀλλὰ καὶ ἤδη σᾶς παραινῶ νὰ ἔχητε θάρρος· διότι ἐξ ὑμῶν οὐδεμία ψυχὴ δὲν θέλει χαθῆ, εἰμὴ μόνον τὸ πλοῖον. ²³ Διότι τὴν νύκτα ταύτην ἐφάνη εἰς ἐμὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου εἶμαι, τὸν ὁποῖον καὶ λατρεύω, ²⁴ λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· πρέπει νὰ παρασταθῆς ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος· καὶ ἰδοὺ, ὁ Θεὸς σοὶ ἐχάρισε πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. ²⁵ Διὰ τοῦτο θαρρεῖτε, ἄνδρες· διότι πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι οὕτω θέλει γείνει καθ' ὃν τρόπον ἐλαλήθη πρὸς ἐμέ. ²⁶ Πρέπει δὲ νὰ πέσωμεν εἰς νῆσόν τινα.

²⁷ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ δεκάτη τέταρτη νύξ, ἐνῶ παρεφερόμεθα ἐν τῇ Ἀδριατικῇ θαλάσῃ, περὶ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἐσυμπέραινον οἱ ναῦται ὅτι πλησιάζουσιν εἰς τόπον τινά. ²⁸ Καὶ ῥίψαντες τὴν βολίδα, εὔρον εἴκοσι ὀργυιάς· καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ὀλίγον διάστημα, ῥίψαντες καὶ πάλιν τὴν βολίδα, εὔρον ὀργυιάς δεκαπέντε. ²⁹ καὶ φοβούμενοι μήπως πέσωμεν ἔξω εἰς τραχεῖς τόπους, ῥίψαντες τέσσαρας ἀγκύρας ἀπὸ τῆς πρύμνης, ἤρχοντο νὰ γείνη ἡμέρα.

³⁰ Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦται ἐζήτουν νὰ φύγωσιν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ κατεβίβασαν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ προφάσει ὅτι ἔμελλον νὰ ἐκτείνωσιν ἀγκύρας ἐκ τῆς πρώρας, ³¹ ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, Ἐὰν οὗτοι δὲν μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ³² Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς λέμβου, καὶ ἀφήκαν αὐτὴν νὰ πέσῃ ἔξω.

³³ Ἔως δὲ νὰ ἐξημερώσῃ ὁ Παῦλος παρεκάλει πάντας νὰ λάβωσι τροφήν τινα, λέγων, Δεκατέσσαρας ἡμέρας σήμερον προσδοκῶντες, διαμένετε νηστικοὶ, καὶ δὲν ἐφάγετε οὐδέν. ³⁴ Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ λάβητε τροφήν· διότι τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν σωτηρίαν σας· ἐπειδὴ οὐδενὸς ἀπὸ σᾶς δὲν θέλει πέσει θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς. ³⁵ Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα, καὶ ἔλαβεν ἄρτον, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ἐνώπιον πάντων, καὶ κόψας ἤρχισε νὰ τρώγῃ. ³⁶ Λαβόντες δὲ πάντες θάρρος, ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τροφήν. ³⁷ Ἡμεθα δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ψυχαὶ ὅλαι διακίσειαι ἐβδομήκοντα ἔξ. ³⁸ Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν ἀπὸ τροφῆς, ἐλάφρυνον τὸ πλοῖον ῥίπτοντες τὸν σίτον εἰς τὴν θάλασσαν. ³⁹ Καὶ

ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, δὲν ἐγνώριζον τὴν γῆν· παρετήρουν ὅμως κόλπον τινὰ ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβουλεύθησαν, ἂν ἠδύναντο, νὰ ἐξώσωσι τὸ πλοῖον. ⁴⁰ Καὶ κόψαντες τὰς ἀγκύρας, ἀφῆκαν τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, λύσαντες ἐν-
ταυτῷ τοὺς δεσμοὺς τῶν πηδαλίων· καὶ ὑψώσαντες τὸν ἀρτέ-
μονα πρὸς τὸν ἄνεμον, κατευθύνοντο εἰς τὸν αἰγιαλόν. ⁴¹ Πε-
ριπεσόντες δὲ εἰς τόπον ὅπου συνήρχοντο δύο θάλασσαι,
ἔρριψαν ἔξω τὸ πλοῖον· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐκάθισε καὶ ἔμεινεν
ἀσάλευτος· ἡ δὲ πρύμνη διελύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.
⁴² Εβουλεύθησαν δὲ οἱ στρατιῶται νὰ θανατώσωσι τοὺς δεσμί-
ους, διὰ νὰ μὴ φύγη μηδεὶς κολυμβήσας. ⁴³ Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρ-
χος θέλων νὰ διασώσῃ τὸν Παῦλον, ἐμπόδισεν αὐτοὺς ἀπὸ
τοῦ σκοποῦ, καὶ προσέταξεν, ὅσοι ἠδύναντο νὰ κολυμβῶσι, νὰ
ρίφθῶσι πρῶτοι καὶ νὰ ἐκβῶσιν εἰς τὴν γῆν· ⁴⁴ οἱ δὲ λοιποὶ,
ἄλλοι μὲν ἐπὶ σανίδων, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τινων λειψάνων τοῦ πλοίου.

Καὶ οὕτω διεσώθησαν πάντες εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κη'.—¹ Καὶ ἀφοῦ διεσώθησαν, τότε ἐγνώρισαν ὅτι ἡ
νῆσος ὀνομάζεται Μελίτη. ² Οἱ δὲ βαρβαροὶ ἔδειξαν εἰς ἡμᾶς
οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν· διότι ἀνάψαντες πυρὰν, ὑπε-
δέχθησαν πάντας ἡμᾶς διὰ τὴν ἐπικειμένην βροχὴν, καὶ διὰ τὸ
ψύχος.

³ Ὅτε δὲ ὁ Παῦλος συσσωρεύσας πλήθος φρυγάνων, ἔβαλεν
ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς θερμότητος προσεκολλ-
λήθη εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ⁴ Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι τὸ θηρίον
κρεμάμενον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Βεβαίως
φονεὺς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, τὸν ὁποῖον διασωθέντα ἐκ τῆς
θαλάσσης ἡ θεία δίκη δὲν ἀφῆκε νὰ ζῇ. ⁵ Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπετί-
ναξε τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, καὶ δὲν ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. ⁶ Ἐκεῖνοι
δὲ ἐπρόσμενον ὅτι ἔμελλε νὰ πρησθῇ, ἡ ἐξαίφνης νὰ πέσῃ κάτω
νεκρός· ἀφοῦ ὅμως ἐπρόσμενον πολλὴν ὥραν, καὶ ἔβλεπον ὅτι
οὐδὲν κακὸν ἐγίνετο εἰς αὐτὸν, μεταβαλόντες στοχασμὸν ἔλεγον
ὅτι εἶναι θεός.

⁷ Εἰς τὰ περίξ δὲ τοῦ τόπου ἐκείνου ἦσαν κτήματα τοῦ
πρώτου τῆς νήσου ὀνομαζομένου Ποπλίου, ὅστις ἀναδεχθεὶς
ἡμᾶς ἐξένισε φιλοφρόνως τρεῖς ἡμέρας. ⁸ Συνέβη δὲ νὰ ἦναι
κατάκειτος ὁ πατὴρ τοῦ Ποπλίου πάσχων πυρετὸν καὶ δυσεν-
τερίαν· πρὸς τὸν ὁποῖον εἰσελθὼν ὁ Παῦλος καὶ προσευχηθεὶς,
ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἰάτρευσεν αὐτόν. ⁹ Τοῦ-

του λοιπὸν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι εἶχον ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· ¹⁰οἷτινες καὶ μὲ τιμὰς πολλὰς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ὅτε ἐμέλλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐφωδίασαν μὲ τὰ χρειώδη.

¹¹Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀπεπλεύσαμεν ἐπὶ πλοίου Ἀλεξανδρινοῦ, μὲ σημαίαν τῶν Διοσκούρων, τὸ ὁποῖον εἶχε παραχειμάσει ἐν τῇ νήσῳ· ¹²καὶ φθάσαντες εἰς τὰς Συρακούσας, ἐμείναμεν τρεῖς ἡμέρας. ¹³Ἐκεῖθεν δὲ περιπλεύσαντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν πνεύσαντος νότου, τὴν δευτέραν ἡμέραν ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους· ¹⁴ἔπου εὐρόντες ἀδελφούς, παρεκαλέσθημεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτοῖς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ οὕτως ἦλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην. ¹⁵Ἐκεῖθεν δὲ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῶν ἕως τοῦ Ἀππίου φόρου καὶ τῶν Τριῶν Ταβερνῶν· τοὺς ὁποίους ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ ἔλαβε θάρρος.

¹⁶Ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους εἰς τὸν στρατοπεδάρχην· εἰς τὸν Παῦλον ὅμως συνεχωρήθη νὰ μένη καθ' ἑαυτὸν μετὰ τοῦ στρατιώτου ὅστις ἐφύλαττεν αὐτόν. ¹⁷Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας συνεκάλεσεν ὁ Παῦλος τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· καὶ ἀφοῦ συνήλθον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον πράξας εἰς τὸν λαόν, ἢ εἰς τὰ ἔθιμα τὰ πατρῶα, παρεδόθην ἐξ Ἱεροσολύμων δέσμιος εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· ¹⁸οἷτινες ἀφοῦ μὲ ἀνέκριναν, ἤθελον νὰ μὲ ἀπολύσωσι, διότι οὐδεμία αἰτία θανάτου ὑπῆρχεν ἐν ἐμοί. ¹⁹Ἐπειδὴ δὲ ἀντέλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἠναγκάσθη νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν Καίσαρα· οὐχὶ ὥς ἔχων νὰ κατηγορήσω κατὰ τι τὸ ἔθνος μου. ²⁰Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν σᾶς ἐκάλεσα διὰ νὰ σᾶς ἴδω καὶ ὁμιλήσω· διότι ἕνεκα τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ φορῶ ταύτην τὴν ἄλυσιν.

²¹Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα ἐλάβομεν περὶ σοῦ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε ἐλθὼν τις ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι κακὸν περὶ σοῦ. ²²Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ ἀκούσωμεν παρὰ σοῦ τί φρονεῖς· διότι περὶ τῆς αἰρέσεως ταύτης εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

²³Καὶ ἀφοῦ διώρισαν εἰς αὐτόν ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτόν πολλοὶ εἰς τὸ κατάλυμα· εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε διὰ μαρτυριῶν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπειθεν αὐτοὺς εἰς τὰ περὶ τοῦ

Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρῶτ' ἕως ἑσπέρας. ²⁴ Καὶ ἄλλοι μὲν ἐπείθοντο εἰς τὰ λεγόμενα, ἄλλοι δὲ ἠπίστουν. ²⁵ Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀνεχώρουν, ἀφοῦ ὁ Παῦλος εἶπεν ἓνα λόγον, "Ὅτι καλῶς ἐλάλησε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, ²⁶ λέγον, "Ἔπαγε πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπέ, Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ²⁷ Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν· μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς." ²⁸ Γνωστὸν λοιπὸν ἔστω εἰς ἑσᾶς, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ θέλουσιν ἀκούσει.—²⁹ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἀνεχώρησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἔχοντες πολλὴν συζήτησιν πρὸς ἀλλήλους.

³⁰ Ἐμείνε δὲ ὁ Παῦλος δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐν ἰδιαιτέρᾳ μισθωτῇ οἰκίᾳ· καὶ ἐδέχετο πάντας τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν, ³¹ κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσκεκλημένος ἀπόστολος, κεχωρισμένος διὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ² (τὸ ὁποῖον προῦπεσχέςθη διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἀγίαις γραφαῖς,) ³ περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, ⁴ καὶ ἀπεδείχθη Υἱὸς Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγιωσύνης, διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ⁵ διὰ τοῦ ὁποῖου ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀπο-

στολήν εἰς ὑπακοὴν πίστεως πάντων τῶν ἐθνῶν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· ⁶μεταξὺ τῶν ὁποίων εἴσθε καὶ σεῖς, προσκεκλημένοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·—⁷πρὸς πάντας τοὺς ὄντας ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοὺς τοῦ Θεοῦ, προσκεκλημένους ἀγίους, χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διότι ἡ πίστις σας κηρύττεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ· ⁹ἐπειδὴ μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον λατρεύω διὰ τοῦ πνεύματός μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἀδιαλείπτως σᾶς ἐνθυμοῦμαι, ¹⁰δεόμενος πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου ν' ἀξιωθῶ ἤδη ποτὲ διὰ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ¹¹Διότι ἐπιποθῶ νὰ σᾶς ἴδω, διὰ νὰ σᾶς μεταδώσω χάρισμά τι πνευματικὸν πρὸς στήριξιν ὑμῶν· ¹²τοῦτο δὲ εἶναι, τὸ νὰ συμπαραγορηθῶ μεταξὺ σας διὰ τῆς κοινῆς πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

¹³Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις ἐμελέτησα νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, (ἐμποδίσθην ὅμως μέχρι τοῦδε,) διὰ νὰ ἀπολαύσω καρπὸν τινα καὶ μεταξὺ σας, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν. ¹⁴Χρεώστης εἶμαι πρὸς Ἑλληνάς τε καὶ βαρβάρους, σοφοὺς τε καὶ ἀσόφους· ¹⁵οὕτω πρόθυμος εἶμαι, τὸ κατ' ἐμὲ, νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἐν Ῥώμῃ.

¹⁶Διότι δὲν αἰσχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ εἶναι δύναμις Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα, Ἰουδαῖον τε πρῶτον καὶ Ἑλληνα· ¹⁷διότι δι' αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως.”

¹⁸Διότι ὀργὴ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, οἵτινες κατακρατοῦσι τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ. ¹⁹Ἐπειδὴ ὅ,τι δύναται νὰ γνωρισθῇ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερόν ἐν αὐτοῖς· διότι ὁ Θεὸς ἐφάνέρωσε τοῦτο πρὸς αὐτούς. ²⁰Ἐπειδὴ τὰ ἀόρατα αὐτοῦ βλέπονται φανερώς ἀπὸ κτίσεως κόσμου νοούμενα διὰ τῶν ποιημάτων, ἧ τε αἰδίου αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ θεϊότης, ὥστε αὐτοὶ εἶναι ἀναπολόγητοι. ²¹Διότι γνωρίσαντες τὸν Θεόν, δὲν ἐδόξασαν ὡς Θεόν, οὐδὲ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. ²²Λέγοντες ὅτι εἶναι

σοφοὶ ἐμωράνθησαν. ²³ Καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ εἰς ὁμοίωμα εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἔρπετων.

²⁴ Διὰ τοῦτο καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, ὥστε νὰ ἀτιμάζωνται τὰ σώματα αὐτῶν μεταξὺ αὐτῶν. ²⁵ Οἷτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ψεῦδος, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν μᾶλλον παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅστις εἶναι εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. ²⁶ Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· διότι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ²⁷ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἀφήσαντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς γυναικὸς, ἐξεκαύθησαν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, πράττοντες τὴν ἀσχημοσύνην, ἄρσενες εἰς ἄρσενας, καὶ ἀπολαμβάνοντες εἰς ἑαυτοὺς τὴν πρέπουσαν ἀντιμισθίαν τῆς πλάνης αὐτῶν. ²⁸ Καὶ καθὼς ἀπεδοκίμασαν τὸ νὰ ἔχωσιν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ὥστε νὰ πράττωσι τὰ μὴ πρέποντα. ²⁹ Πλήρεις ὄντες πάσης ἀδικίας, πορνείας, πονηρίας, πλεονεξίας, κακίας· γέμοντες φθόνου, φόνου, ἔριδος, δύλου, κακοηθείας· ³⁰ ψιθυρισταὶ, κατάλαλοι, μισόθεοι, ὑβρισταὶ, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευρεταὶ κακῶν, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς, ³¹ ἀσύνετοι, παραβάται συνθηκῶν, ἄσπλαγχνοι, ἀδιάλλακτοι, ἀνελεήμονες· ³² οἷτινες, ἐνῶ γνωρίζουσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὅτι οἱ πράττοντες τὰ τοιαῦτα εἶναι ἄξιοι θανάτου, οὐχὶ μόνον πράττουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν εἰς τοὺς πράττοντας.

ΚΕΦ. Β'. Γ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἀναπολόγητος εἶσαι, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὅστις κρίνεις· διότι εἰς ὅ,τι κρίνεις τὸν ἄλλον, σεαυτὸν κατακρίνεις· ἐπεὶ δὴ τὰ αὐτὰ πράττεις σὺ ὁ κρίνων. ² Ἐξεύρομεν δι' ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐναντίον τῶν πραττόντων τὰ τοιαῦτα. ³ Καὶ νομίζεις τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, σὺ ὁ κρίνων τοὺς πράττοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ πράττων αὐτὰ, ὅτι θέλεις ἐκφύγει τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἡ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς μακροθυμίας, ἀγνοῶν ὅτι ἡ χρηστότης τοῦ Θεοῦ σὲ φέρει εἰς μετάνοιαν; ⁵ Διὰ δὲ τὴν

σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις εἰς σεαυτὸν ὀργὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ⁶ ὅστις θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁷ εἰς μὲν τοὺς ζητοῦντας δι' ὑπομονῆς ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν, ζωὴν αἰώνιον. ⁸ εἰς δὲ τοὺς φιλονείκους, καὶ ἀπειθοῦντας μὲν εἰς τὴν ἀλήθειαν, πειθομένους δὲ εἰς τὴν ἀδικίαν θέλει εἶσθαι θυμὸς καὶ ὀργή, ⁹ θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ ἐργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος. ¹⁰ δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη εἰς πάντα τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαῖόν τε πρῶτον καὶ Ἕλληνα. ¹¹ Ἐπειδὴ δὲ εἶναι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. ¹² διότι ὅσοι ἡμάρτησαν χωρὶς νόμου, θέλουσι καὶ ἀπολεσθῆ χωρὶς νόμου· καὶ ὅσοι ἡμάρτησαν ὑπὸ νόμον, θέλουσι κριθῆ διὰ νόμον, ¹³ (διότι δὲν εἶναι δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ νόμου θέλουσι δικαιωθῆ. ¹⁴ Ἐπειδὴ ὅταν οἱ ἔθνικοι, οἱ μὴ ἔχοντες νόμον, πράττωσιν ἐκ φύσεως τὰ τοῦ νόμου, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, εἶναι νόμος εἰς ἑαυτούς. ¹⁵ οὔτινες δεικνύουσι τὸ ἔργον τοῦ νόμου γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔχοντες συμμαρτυροῦσαν τὴν συνειδήσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς λογισμοὺς κατηγοροῦντας, ἣ καὶ ἀπολογουμένους μεταξὺ ἀλλήλων.) ¹⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου.

¹⁷ Ἰδοὺ, σὺ ἐπονομάζεσαι Ἰουδαῖος, καὶ ἐπαναπαύεσαι εἰς τὸν νόμον, καὶ καυχᾶσαι εἰς τὸν Θεόν, ¹⁸ καὶ γνωρίζεις τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ διακρίνεις τὰ διαφέροντα, διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου. ¹⁹ καὶ ἔχεις πεποιθήσιν εἰς σεαυτὸν, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, ²⁰ παιδευτὴς ἀφρόνων, διδάσκαλος νηπίων, ἔχων τὸν τύπον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. ²¹ Ὁ διδάσκων λοιπὸν ἄλλον, σεαυτὸν δὲν διδάσκεις; ὁ κηρύττων νὰ μὴ κλέπτωσι, κλέπτεις; ²² Ὁ λέγων νὰ μὴ μοιχεύωσι, μοιχεύεις; ὁ βδελυττόμενος τὰ εἰδῶλα, ἱεροσυλεῖς; ²³ Ὁ καυχώμενος εἰς τὸν νόμον, ἀτιμάζεις τὸν Θεὸν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου; ²⁴ διότι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐξ αἰτίας σας βλασφημεῖται μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον.

²⁵ Ἐπειδὴ ὠφελεῖ μὲν ἡ περιτομή, εἰς τὸν νόμον· εἰς ὅμως ἦσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομή σου ἔγεινεν ἀκρο-

βυστία. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἀπερίτμητος φυλάττῃ τὰ διατάγματα τοῦ νόμου, ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ δὲν θέλει λογισθῇ ἀντὶ περιτομῆς; ²⁷ Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος ἐκτελῶν τὸν νόμον θέλει κρίνει σέ, ὅστις ἔχων τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ τὴν περιτομὴν εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου; ²⁸ Διότι Ἰουδαῖος δὲν εἶναι ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος, οὐδὲ περιτομὴ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἡ γινομένη ἐν σαρκί. ²⁹ Ἄλλ' Ἰουδαῖος εἶναι ὁ ἐν κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ ἡ τῆς καρδίας, κατὰ πνεῦμα, οὐχὶ κατὰ γράμμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἔπαινος εἶναι οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Τίς λοιπὸν ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς;—² Πολλὴ κατὰ πάντα τρόπον. Πρώτον μὲν, διότι εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐνεπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐπειδὴ ἂν τινες δὲν ἐπίστευσαν, τί ἐκ τούτου; μήπως ἡ ἀπιστία αὐτῶν θέλει καταργήσῃ τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἔστω ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης· καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τὴν δικαιοσύνην ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ τὴν νικῆσιν ὅταν κρίνησαι.”

⁵ Ἐὰν δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν δεικνύῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, τι θέλομεν εἰπεῖ; μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (ὡς ἄνθρωπος λαλῶ)—⁶ Μὴ γένοιτο· ἐπειδὴ πῶς θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ⁷ Διότι ἂν ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπερίσσειε πρὸς δόξαν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐμοῦ ψεύσματος, διὰ τί πλέον ἐγὼ κρίνομαι ὡς ἁμαρτωλός; ⁸ Καὶ, (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς κηρύττουσιν τινες ὅτι ἡμεῖς λέγομεν,) Διὰ τὴν νὰ μὴ πράττωμεν τὰ κακὰ, διὰ τὴν νὰ ἔλθωσι τὰ ἀγαθὰ;—τῶν ὁποίων ἡ κατάκρισις εἶναι δικαία.

⁹ Τί λοιπόν; ὑπερέχομεν τῶν ἐθνικῶν; Οὐχὶ βεβαίως· διότι προεξηλέξαμεν Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας ὅτι εἶναι πάντες ὑπὸ ἁμαρτίαν. ¹⁰ Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι δὲν ὑπάρχει δίκαιος οὐδὲ εἷς.” ¹¹ δὲν ὑπάρχει τις ἔχων σύνεσιν· δὲν ὑπάρχει τις ἐκζητῶν τὸν Θεόν. ¹² Πάντες ἐξέκλιναν, ὁμοῦ ἐξηχρεώθησαν· δὲν ὑπάρχει ὁ πράττων ἀγαθόν· δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς.” ¹³ “Τάφος ἀνεωγμένος εἶναι ὁ λάρυγξ αὐτῶν· μὲ τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐλάλουν δόλια.” “φαρμάκιον ἀσπίδων εἶναι ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.” ¹⁴ τῶν ὁποίων “τὸ στόμα γέμει κατάρας καὶ πικρίας.” ¹⁵ “Οἱ πόδες αὐτῶν εἶναι ταχεῖς εἰς τὸ νὰ χύσωσιν

αἷμα.” ¹⁸“ἐρήμωσις καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.
¹⁷καὶ ὁδὸν εἰρήνης δὲν ἐγνώρισαν.” ¹⁸“Δὲν εἶναι φόβος Θεοῦ
 ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”—¹⁹Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὅσα
 λέγει ὁ νόμος, λαλεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν νόμον· διὰ τὰ ἐμφραχθῆ
 πᾶν στόμα, καὶ τὰ γεῖνη πᾶς ὁ κόσμος ὑπόδικος εἰς τὸν Θεόν.

²⁰Διότι ἐξ ἔργων νόμου δὲν θέλει δικαιωθῆ οὐδεμία σὰρξ
 ἐνώπιον αὐτοῦ· ἐπειδὴ διὰ τοῦ νόμου γίνεται ἡ γνώρισις τῆς
 ἁμαρτίας.

²¹Τώρα δὲ χωρὶς νόμου ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη,
 μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν· ²²δικαιοσύνη
 δὲ τοῦ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας καὶ ἐπὶ
 πάντας τοὺς πιστεύοντας· διότι δὲν ὑπάρχει διαφορά· ²³ἐπειδὴ
 πάντες ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ· ²⁴δι-
 καιοῦνται δὲ δωρεὰν μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως
 τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁵τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς προέθετο μέσον
 ἐξιλεώσεως διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, πρὸς φανέρω-
 σιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄφεσιν τῶν προγενομένων
 ἁμαρτημάτων, διὰ τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ· ²⁶πρὸς φανέρωσιν
 τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, διὰ τὰ ἦναι αὐτὸς
 δίκαιος, καὶ τὰ δικαιόνη τὸν πιστεύοντα εἰς τὸν Ἰησοῦν.
²⁷Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησις; Ἐκλείσθη ἔξω. Διὰ ποίου νόμου;
 τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τῆς πίστεως.

²⁸Συμπεραίνομεν λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιοῦται διὰ τῆς
 πίστεως, χωρὶς τῶν ἔργων τοῦ νόμου.

²⁹Ἡ τῶν Ἰουδαίων μόνον εἶναι ὁ Θεός; Οὐχὶ δὲ καὶ τῶν
 ἐθνῶν; Ναὶ καὶ τῶν ἐθνῶν· ³⁰ἐπειδὴ εἰς εἶναι ὁ Θεός, ὅστις
 θέλει δικαιώσει τὴν περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ τὴν ἀκροβυστίαν
 διὰ τῆς πίστεως· ³¹Νόμον λοιπὸν καταργούμεν διὰ τῆς πί-
 στεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον συνιστῶμεν.

ΚΕΦ. Δ'.

Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ ὅτι ἀπήλυσεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
 κατὰ σάρκα;

²Διότι ἐὰν ὁ Ἀβραὰμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων, ἔχει καύχημα·
 ἀλλ' οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ³Ἐπειδὴ τί λέγει ἡ γραφή; “Καὶ
 ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς

δικαιοσύνην.” ⁴Εἰς δὲ τὸν ἐργαζόμενον ὁ μισθὸς δὲν λογίζεται ὡς χάρις, ἀλλ' ὡς χρέος· ⁵εἰς τὸν μὴ ἐργαζόμενον ὅμως, πιστεύοντα δὲ εἰς τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, ἡ πίστις αὐτοῦ λογίζεται εἰς δικαιοσύνην.

⁶Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· ⁷“Μακάριοι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων συνέχωρήθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ τῶν ὁποίων ἔσκεπάσθησαν αἱ ἁμαρτίαι.” ⁸Μακάριος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος δὲν θέλει λογίζεσθαι ἁμαρτίαν.”

⁹Οὗτος λοιπὸν ὁ μακαρισμὸς γίνεται διὰ τοὺς περιτετμημένους, ἡ καὶ διὰ τοὺς ἀπεριτμήτους; διότι λέγομεν ὅτι ἡ πίστις ἐλογίσθη εἰς τὸν Ἀβραάμ εἰς δικαιοσύνην. ¹⁰Πῶς λοιπὸν ἐλογίσθη; ὅτε ἦτο ἐν περιτομῇ, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐχὶ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. ¹¹Καὶ ἔλαβε τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· διὰ τὸ ἦναι αὐτὸς πατὴρ πάντων τῶν πιστευόντων ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, διὰ τὸ λογισθῆ καὶ εἰς αὐτοὺς ἡ δικαιοσύνη· ¹²καὶ πατὴρ τῆς περιτομῆς, οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς περιτετμημένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς περιπατοῦντας εἰς τὰ ἔχνη τῆς πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ.

¹³Ἐπειδὴ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τὸν Ἀβραάμ ἢ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ὅτι ἔμελλε τὸ ἦναι κληρονόμος τοῦ κόσμου, δὲν ἐγενε διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ διὰ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως. ¹⁴Διότι εἰναι κληρονόμοι οἱ ἐκ τοῦ νόμου, ἡ πίστις ἐματαιώθη καὶ κατηργήθη ἡ ἐπαγγελία. ¹⁵Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπιφέρει ὀργήν· διότι ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὐδὲ παράβασις ὑπάρχει· ¹⁶διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἡ κληρονομία, διὰ τὸ ἦναι κατὰ χάριν, ὥστε ἡ ἐπαγγελία τὸ ἦναι βεβαία εἰς ἅπαν τὸ σπέρμα, οὐχὶ μόνον τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς πίστεως τοῦ Ἀβραάμ, ὅστις εἶναι πατὴρ πάντων ἡμῶν, ¹⁷(καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν σὲ κατέστησα,”) ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευσε, τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ¹⁸Ὅστις καίτοι μὴ ἔχων ἐλπίδα ἐπίστευσε ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἔμελλε τὸ γεῖναι πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ λαληθὲν, “Οὕτω θέλει εἶσθαι τὸ σπέρμα σου” ¹⁹καὶ μὴ ἀσθενήσας κατὰ τὴν πίστιν, δὲν ἐσυλλογίσθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅτι ἦτο ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς περίπου ὢν, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας τῆς Σάρρας· ²⁰οὐδὲ ἐδίστασεν εἰς τὴν

ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπιστίας, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη εἰς τὴν πίστιν, δοξάσας τὸν Θεόν, ²¹ καὶ πεποιθὼς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὑπεσχέθη, εἶναι δυνατὸς καὶ νὰ ἐκτελέσῃ. ²² Διὰ τοῦτο καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.

²³ Δὲν ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν, ²⁴ ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, εἰς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ λογισθῇ, τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν ἀναστήσαντα ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν. ²⁵ ὅστις παρεδόθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἀνέστη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'.

ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ λοιπὸν ἐκ πίστεως, ἔχομεν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ² διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν καὶ τὴν εἴσοδον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐξ τῆς ὁποίας ἰστάμεθα· καὶ καυχώμεθα εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ³ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα εἰς τὰς θλίψεις· γινώσκοντες ὅτι ἡ θλίψις ἐργάζεται ὑπομονήν, ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ⁵ ἡ δὲ ἐλπίς δὲν κατασχύνει, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκκεχυμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος εἰς ἡμᾶς. ⁶ Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς, ὅτε ἡμεθα ἔτι ἀσθενεῖς, ἀπέθανε κατὰ τὸν ὁρισμένον καιρὸν ὑπὲρ τῶν ἀσεβῶν. ⁷ Διότι μόλις ὑπὲρ δικαίου θέλει ἀποθάνει τις· ἐπειδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἴσως καὶ τολμᾷ τις νὰ ἀποθάνῃ. ⁸ Ἀλλ' ὁ Θεὸς δεικνύει τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς, διότι ἐνῶ ἡμεῖς ἡμεθα ἔτι ἁμαρτωλοὶ, ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν. ⁹ πολλῶ μᾶλλον λοιπὸν, ἀφοῦ ἐδικαιώθημεν τώρα διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, θέλομεν σωθῇ ἀπὸ τῆς ὀργῆς δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Διότι, ἐὰν ἐχθροὶ ὄντες ἐφιλιώθημεν μὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλὰ μᾶλλον φιλιωθέντες θέλομεν σωθῇ διὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν τώρα τὴν φιλίωσιν.

¹² Διὰ τοῦτο καθὼς δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτω διήλθεν ὁ θάνατος εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον. ¹³ (διότι μέχρι τοῦ νόμου ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἁμαρτία· ἁμαρτία

ὅμως δὲν λογίζεται ὅταν δὲν ἦναι νόμος. ¹⁴ Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας κατὰ τὴν ὁμοιοτητα τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ὅστις εἶναι τύπος τοῦ μέλλοντος.

¹⁵ Πλὴν δὲν εἶναι καθὼς τὸ ἀμάρτημα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· διότι ἂν διὰ τὸ ἀμάρτημα τοῦ ἐνὸς ἀπέθανον οἱ πολλοὶ, πολὺ περισσότερον ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπερίσσευσεν εἰς τοὺς πολλούς.

¹⁶ Καὶ ἡ δωρεὰ δὲν εἶναι καθὼς ἡ δι' ἐνὸς ἀμαρτήσαντος γενομένη κατάκρισις· διότι ἡ κρίσις ἐκ τοῦ ἐνὸς ἐγένεν εἰς κατάκρισιν τῶν πολλῶν· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν ἀμαρτημάτων ἐγένεν εἰς δικαίωσιν. ¹⁷ Διότι ἂν καὶ διὰ τὸ ἀμάρτημα τοῦ ἐνὸς ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολὺ περισσότερον οἱ λαμβάνοντες τὴν ἀφθονίαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης, θέλουσι βασιλεύσει ἐν ζωῇ διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.)

¹⁸ Καθὼς λοιπὸν δι' ἐνὸς ἀμαρτήματος ἦλθε κατάκρισις εἰς πάντας ἀνθρώπους, οὕτω καὶ διὰ μιᾶς δικαιοσύνης ἦλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαίωσις εἰς ζωὴν. ¹⁹ Διότι καθὼς διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ κατεστάθησαν ἀμαρτωλοὶ, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς οἱ πολλοὶ θέλουσι κατασταθῇ δίκαιοι.

²⁰ Παρεισῆλθε δὲ ὁ νόμος διὰ νὰ περισσεύσῃ τὸ ἀμάρτημα. Καὶ ὅπου ἐπερίσσευσεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις· ²¹ ἵνα, καθὼς ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ τῆς δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; θέλομεν ἐπιμένει ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ, διὰ νὰ περισσεύσῃ ἡ χάρις;

Ἐμὴ γένοιτο· ἡμεῖς οὔτινες ἀπεθάνομεν κατὰ τὴν ἀμαρτίαν, πῶς θέλομεν ζῆσαι πλεόν ἐν αὐτῇ; ² Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; ³ Συνετάφημεν λοιπὸν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα καθὼς ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς περιπατήσωμεν εἰς νέαν ζωὴν.

⁵ Διότι ἔὰν ἐγγείναμεν σύμφυτοι μὲν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, θέλομεν εἶσθαι καὶ κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἀναστάσεως· ⁶ τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, διὰ νὰ καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νὰ μὴ ἤμεθα πλέον δούλοι τῆς ἁμαρτίας. ⁷ Διότι ὁ ἀποθανὼν ἠλευθερώθη ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. ⁸ Ἐὰν δὲ ἀπεθάνομεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, πιστεύομεν ὅτι καὶ θέλομεν συζῆσει μετ' αὐτοῦ· ⁹ γινώσκοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, δὲν ἀποθνήσκει πλέον· θάνατος αὐτὸν δὲν κυριεύει πλέον. ¹⁰ Διότι καθ' ὃ ἀπέθανεν, ἀπέθανεν ἅπαξ διὰ τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ καθ' ὃ ζῇ, ζῇ εἰς τὸν Θεόν. ¹¹ Οὕτω καὶ σεῖς φρονεῖτε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε νεκροὶ μὲν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, ζῶντες δὲ εἰς τὸν Θεόν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹² Ἄς μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, ὥστε κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ ὑπακούητε εἰς αὐτήν· ¹³ μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη σας ὅπλα ἀδικίας εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς εἰς τὸν Θεόν ὡς ζῶντας ἐκ νεκρῶν, καὶ τὰ μέλη σας ὅπλα δικαιοσύνης εἰς τὸν Θεόν. ¹⁴ Διότι ἡ ἁμαρτία δὲν θέλει σᾶς κυριεύσει· ἐπειδὴ δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

¹⁵ Τί λοιπόν; θέλομεν ἁμαρτήσῃ, διότι δὲν εἴμεθα ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο.

¹⁶ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰς ὄντινα παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους πρὸς ὑπακοήν, εἰσθε δούλοι ἐκείνου εἰς τὸν ὅποιον ὑπακούετε, ἢ τῆς ἁμαρτίας πρὸς θάνατον, ἢ τῆς ὑπακοῆς πρὸς δικαιοσύνην; ¹⁷ Χάρις ὅμως εἰς τὸν Θεόν, διότι ὑπῆρχετε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, πλὴν ὑπηκούσατε ἐκ καρδίας εἰς τὸν τύπον τῆς διδαχῆς εἰς τὸν ὅποιον παρεδόθητε. ¹⁸ Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε εἰς τὴν δικαιοσύνην. ¹⁹ Ἀνθρωπίνως λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς σας. Διότι καθὼς παρεστήσατε τὰ μέλη σας δούλα εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ εἰς τὴν ἀνομίαν πρὸς τὴν ἀνομίαν, οὕτω τώρα παραστήσατε τὰ μέλη σας δούλα εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἁγιασμόν. ²⁰ Διότι ὅτε ὑπῆρχετε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπῆρχετε ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. ²¹ Τίνα λοιπὸν καρπὸν εἴχετε τότε ἐξ ἐκείνων τῶν ἔργων διὰ τὰ ὅποια τώρα αἰσχύνεσθε; διότι τὸ τέλος ἐκείνων εἶναι θάνατος. ²² Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ δουλωθέντες εἰς τὸν Θεόν, ἔχετε τὸν καρπὸν σας εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζῶν

αἰώνιον. ²⁸ Διότι ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. Ζ'.

Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, (διότι λαλῶ πρὸς γινώσκοντας τὸν νόμον,) ὅτι ὁ νόμος ἔχει κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; ² Διότι ἡ ὑπανδρος γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου μὲ τὸν ἄνδρα ζῶντα· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἀπαλλάττεται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ³ Ἄρα λοιπὸν, ἐὰν, ζῶντος τοῦ ἀνδρός, συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα, θέλει εἶσθαι μοιχαλὶς· ἐὰν ὅμως ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ μὴ ᾔναι μοιχαλὶς, ἐὰν συζευχθῇ μὲ ἄλλον ἄνδρα. ⁴ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου, καὶ σεῖς ἐθανατώθητε ὡς πρὸς τὸν νόμον διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ συζευχθῇτε μὲ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν Θεόν. ⁵ Διότι ὅτε ἡμεθα ἐν τῇ σαρκί, τὰ πάθη τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἐνηργοῦντο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν θάνατον· ⁶ τώρα ὅμως ἀπηλλάχθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντος ἐκείνου ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρατούμεθα· διὰ νὰ δουλεύωμεν κατὰ τὸ νέον πνεῦμα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ παλαιὸν γράμμα.

⁷ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; ὁ νόμος εἶναι ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν δὲν ἐγνώρισα, εἰμὴ διὰ τοῦ νόμου· διότι καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲν ᾔθελον γνωρίσει, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, “Μὴ ἐπιθυμήσης.” ⁸ Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐγέννησεν ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· διότι χωρὶς τοῦ νόμου ἡ ἁμαρτία εἶναι νεκρά. ⁹ Καὶ ἐγὼ ἔζων ποτὲ χωρὶς νόμου· ἀλλ' ὅτε ἦλθεν ἡ ἐντολὴ, ἀνέζησεν ἡ ἁμαρτία, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· ¹⁰ καὶ ἡ ἐντολὴ ἥτις ἐδόθη πρὸς ζωὴν, αὕτῃ εὗρέθη ἐν ἐμοὶ πρὸς θάνατον. ¹¹ Διότι ἡ ἁμαρτία λαβοῦσα ἀφορμὴν διὰ τῆς ἐντολῆς, μὲ ἐξηπάτησε, καὶ δι' αὐτῆς μὲ ἐθανάτωσεν. ¹² Ὡστε ὁ μὲν νόμος εἶναι ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

¹³ Τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν ἔγεινεν εἰς ἐμὲ θάνατος; Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἡ ἁμαρτία, διὰ νὰ φανῇ ἁμαρτία, προξενούσα εἰς ἐμὲ θάνα-

τον διὰ τοῦ ἀγαθοῦ, ὥστε νὰ γείνη καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἢ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

¹⁴ Διότι ἐξεύρομεν ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικός· ἐγὼ δὲ εἶμαι σαρκικός, πεπωλημένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. ¹⁵ Διότι ἐκείνο τὸ ὅποιον πράττω, δὲν γνωρίζω· ἐπειδὴ ἐκείνο τὸ ὅποιον θέλω, τοῦτο δὲν πράττω, ἀλλ' ἐκείνο τὸ ὅποιον μισῶ, τοῦτο πράττω. ¹⁶ Ἐὰν δὲ ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω, συμφωνῶ μὲ τὸν νόμον, ὅτι εἶναι καλός. ¹⁷ Τώρα δὲ δὲν πράττω πλέον τοῦτο ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἀμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ¹⁸ Διότι ἐξεύρω ὅτι δὲν κατοικεῖ ἐν ἐμοί, (τουτέστιν ἐν τῇ σαρκί μου,) ἀγαθόν· ἐπειδὴ τὸ θέλειν πάρεστιν εἰς ἐμέ, τὸ πράττειν ὅμως τὸ καλὸν δὲν εὐρίσκω. ¹⁹ Διότι δὲν πράττω τὸ ἀγαθόν, τὸ ὅποιον θέλω· ἀλλὰ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω. ²⁰ Ἐὰν δὲ ἐγὼ πράττω ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, δὲν ἐργάζομαι αὐτὸ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἀμαρτία ἡ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ²¹ Εὐρίσκω λοιπὸν τὸν νόμον τοῦτον, ὅτι, ἐνῶ ἐγὼ θέλω νὰ πράττω τὸ καλόν, πάρεστιν εἰς ἐμέ τὸ κακόν. ²² Διότι ἡδύνομαι μὲν εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ²³ βλέπω ὅμως ἐν τοῖς μέλεσί μου ἄλλον νόμον ἀντιμαχόμενον εἰς τὸν νόμον τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με εἰς τὸν νόμον τῆς ἀμαρτίας τὸν ὄντα ἐν τοῖς μέλεσί μου. ²⁴ Ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐγὼ· τίς θέλει μὲ ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; ²⁵ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα λοιπὸν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τὸν νοῦν μὲν δουλεύω εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· μὲ τὴν σάρκα δὲ εἰς τὸν νόμον τῆς ἀμαρτίας.

ΚΕΦ. Η'.

ΔΕΝ εἶναι τώρα λοιπὸν οὐδεμία κατάκρισις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα· ² Διότι ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. ³ Ἐπειδὴ τὸ ἀδύνατον εἰς τὸν νόμον, καθότι ἦτο ἀνίσχυρος διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς πέμψας τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν μὲ ὁμοίωμα σαρκὸς ἀμαρτίας, καὶ περὶ ἀμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· ⁴ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα. ⁵ Διότι οἱ ζῶντες κατὰ τὴν σάρκα, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ τὸ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος. ⁶ Ἐπειδὴ τὸ φρόνημα τῆς

σαρκὸς εἶναι θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. ⁷ Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς εἶναι ἔχθρα εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑποτάσσεται, ἀλλ' οὐδὲ δύνανται. ⁸ Ὅσοι δὲ εἶναι τῆς σαρκὸς, δὲν δύνανται νὰ ἀγέσωσιν εἰς τὸν Θεόν.

⁹ Σεῖς ὅμως δὲν εἰσθε τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος, ἐὰν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικῇ ἐν ὑμῖν. Ἄλλ' ἐὰν τις δὲν ἔχῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, οὗτος δὲν εἶναι αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς ᾔναι ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα εἶναι νεκρὸν δια τὴν ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ τὴν δικαιοσύνην. ¹¹ Ἐὰν δὲ κατοικῇ ἐν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα τοῦ ἀναστήσαντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν, ὁ ἀναστήσας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν θέλει ζωοποιήσῃ καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ τοῦ κατοικοῦντος ἐν ὑμῖν.

¹² Ἀρα λοιπὸν, ἀδελφοί, εἴμεθα χρεώσται, οὐχὶ εἰς τὴν σάρκα, ὥστε νὰ ζῶμεν κατὰ σάρκα. ¹³ Διότι ἐὰν ζητε κατὰ τὴν σάρκα, μέλλετε νὰ ἀποθάνητε, ἀλλ' ἐὰν διὰ τοῦ Πνεύματος θανατόνητε τὰς πράξεις τοῦ σώματος, θέλετε ζήσῃ. ¹⁴ Ἐπειδὴ ὅσοι διοικούνται ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Διότι δὲν ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας διὰ νὰ φοβῆσθε πάλιν, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, διὰ τοῦ ὁποίου κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ¹⁶ Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ μὲ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, ὅτι εἴμεθα τέκνα Θεοῦ. ¹⁷ Ἐὰν δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· ἐὰν συμπάσχωμεν, διὰ νὰ γείνωμεν καὶ συμμέτοχοι τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁸ Ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν εἶναι ἄξια νὰ συγκριθῶσι μὲ τὴν δόξαν τὴν μέλλουσαν νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ἡμᾶς. ¹⁹ Διότι ἡ μεγάλη προσδοκία τῆς κτίσεως προσμένει τὴν φανέρωσιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐπειδὴ ἡ κτίσις ὑπετάχθη εἰς τὴν ματαιότητα, οὐχὶ ἐκουσίως, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα αὐτήν, ²¹ ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὕτη ἡ κτίσις θέλει ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, καὶ μεταβῇ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. ²² Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συναγωνιᾶ ἕως τοῦ νῦν. ²³ Καὶ οὐχὶ μόνον αὕτη, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἵτινες ἔχομεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στεναζόμεν ἐν ἑαυτοῖς, περιμένοντες τὴν υἰοθεσίαν, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. ²⁴ Διότι μὲ τὴν ἐλπίδα ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ ἥτις βλέπεται, δὲν εἶναι ἐλπίς· διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπει τις, διὰ τί καὶ ἐλπίζει; ²⁵ Ἐὰν δὲ

ἐλπίζωμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν βλέπομεν, διὰ τῆς ὑπομονῆς περι-
μένομεν αὐτό.

²⁶ Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συμβοηθεῖ εἰς τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν· ἐπειδὴ τὸ τί νὰ προσευχηθῶμεν ὡς πρέπει, δὲν ἐξεύρομεν.
ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἱκετεύει ὑπὲρ ἡμῶν διὰ στεναγμῶν ἀλαλή-
των. ²⁷ Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας ἐξεύρει τί εἶναι τὸ φρόνημα
τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἱκετεύει ὑπὲρ τῶν ἁγίων.

²⁸ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι πάντα συνεργοῦσι πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἰς
τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Θεόν, εἰς τοὺς κεκλημένους κατὰ τὸν
προορισμὸν αὐτοῦ. ²⁹ Διότι ὅσους προεγνώρισε, τούτους καὶ προώ-
ρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Τίου αὐτοῦ, διὰ νὰ ᾔναι αὐτὸς
πρωτότοκος μεταξὺ πολλῶν ἀδελφῶν. ³⁰ Ὅσους δὲ προώρισε,
τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ ὅσους ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσε·
καὶ ὅσους ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

³¹ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ πρὸς ταῦτα; Ἐὰν ὁ Θεὸς ᾔναι ὑπὲρ
ἡμῶν, τίς θέλει εἰσθαι καθ' ἡμῶν; ³² Ἐπειδὴ ὅστις τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ
Τιὸν δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ παρέδωκεν αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν,
πῶς καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν θέλει χαρίσει εἰς ἡμᾶς τὰ πάντα; ³³ Τίς
θέλει ἐγκαλέσει τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ; Θεὸς εἶναι ὁ δικαίων.
³⁴ Τίς θέλει εἰσθαι ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ
καὶ ἀναστὰς, ὅστις καὶ εἶναι ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅστις καὶ
μεσιτεύει ὑπὲρ ἡμῶν. ³⁵ Τίς θέλει μᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις, ἡ στενοχωρία, ἡ διωγμὸς, ἡ πείνα, ἡ
γυμνότης, ἡ κίνδυνος, ἡ μάχαιρα; ³⁶ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον,
“Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν
ὡς πρόβατα σφαγῆς.”) ³⁷ Ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα ὑπερνικῶμεν
διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. ³⁸ Ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι
οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις,
οὔτε παρόντα οὔτε μέλλοντα, ³⁹ οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος, οὔτε
ἄλλη τις κτίσις, θέλει δυνηθῇ νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ἈΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι, (ἔχων συμμαρ-
τυροῦσαν μὲ ἐμὲ τὴν συνειδήσιν μου ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ,) ² ὅτι
ἔχω λύπην μεγάλην καὶ ἀδιάλειπτον ὁδύνην ἐν τῇ καρδίᾳ
μου. ³ Διότι νύχόμην αὐτὸς ἐγὼ νὰ ᾔμαι ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ
Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν μου·

⁴οἵτινες εἶναι Ἰσραηλῖται, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ υἰοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι· ⁵τῶν ὁποίων εἶναι οἱ πατέρες, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

⁶Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν ὅτι ἐξέπεσεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι πάντες οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, δὲν εἶναι οὗτοι Ἰσραήλ. Ὅυδὲ διότι εἶναι σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ, διὰ τοῦτο εἶναι πάντες τέκνα· ἀλλ' "ἐν τῷ Ἰσαὰκ θέλει κληθῇ εἰς σὲ σπέρμα." ⁸Τουτέστι, τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα δὲν εἶναι τέκνα Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζονται διὰ σπέρμα. ⁹Διότι ὁ λόγος τῆς ἐπαγγελίας εἶναι οὗτος, "Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον θέλω ἐλθεῖν, καὶ ἡ Σάρρα θέλει ἔχει υἱόν."

¹⁰Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Ῥεβεκκα, ὅτε συνέλαβε δύο ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ¹¹(διότι πρὶν ἔτι γεννηθῶσι τὰ παῖδια, καὶ πρὶν πράξωσί τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, διὰ τὰ μένη ὁ κατ' ἐκλογὴν προορισμὸς τοῦ Θεοῦ οὐχὶ ἐκ τῶν ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος,) ¹²ἐρρέθη πρὸς αὐτήν, "Ὅτι ὁ μεγαλύτερος θέλει δουλεύσει εἰς τὸν μικρότερον." ¹³Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα."

¹⁴Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Μήπως εἶναι ἀδικία εἰς τὸν Θεον; Μὴ γένοιτο. ¹⁵Διότι πρὸς τὸν Μωϋσῆν λέγει, "Θέλω ἐλεήσει ὅντινα ἐλεῶ, καὶ θέλω οἰκτερήσει ὅντινα οἰκτείρω." ¹⁶Ἄρα λοιπὸν δὲν εἶναι τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεούντος Θεοῦ. ¹⁷Διότι ἡ γραφὴ λέγει πρὸς τὸν Φαραὼ, "Ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο σὲ ἐξήγειρα, διὰ τὰ δείξω ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ διὰ τὰ διαγγελθῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ." ¹⁸Ἄρα λοιπὸν ὅντινα θέλει, ἐλεεῖ· καὶ ὅντινα θέλει, σκληρύνει.

¹⁹Θέλεις λοιπὸν μοὶ εἰπεῖ, Διὰ τί πλέον μέμφεται; εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ τίς ἐναντιοῦται; ²⁰Ἀλλὰ μάλιστα, σὺ, ὦ ἄνθρωπε, τίς εἶσαι ὅστις ἀνταποκρίνεσαι πρὸς τὸν Θεόν; Μήπως τὸ πλάσμα θέλει εἰπεῖ πρὸς τὸν πλάσαντα, Διὰ τί μὲ ἔκαμες οὕτως; ²¹Ἡ δὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μίγματος τὰ κάμη ἄλλο μὲν σκεῦος εἰς τιμὴν, ἄλλο δὲ εἰς ἀτιμίαν; ²²Τι δὲ, ἂν ὁ Θεὸς θέλων τὰ δείξῃ τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καὶ τὰ κάμη γνωστὴν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑπέφερε μετὰ πολλῆς μακροθυμίας σκευὴ ὀργῆς κατεσκευασμένα εἰς ἀπώλειαν; ²³Καὶ διὰ τὰ γνωστοποιήσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ

ἐλέους, τὰ ὅποια προητοιμάσεν εἰς δόξαν, ²⁴ ἡμᾶς, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσεν, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν;

²⁵ Καθὼς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, “Θέλω καλέσει λαόν μου, τὸν οὐ λαόν μου, καὶ ἡγαπημένην, τὴν οὐκ ἡγαπημένην.” ²⁶ “Καὶ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐρρέθη πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἰσθε λαὸς μου, ἐκεῖ θέλουσι καλεσθῇ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος.” ²⁷ Ὁ δὲ Ἡσαΐας κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, “^a Ἄν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἦναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλοιπον αὐτῶν θέλει σωθῇ.” ²⁸ διότι θέλει τελειώσῃ καὶ συντέμῃ λογαριασμὸν μετὰ δικαιοσύνης, ἐπειδὴ συντετμημένον λογαριασμὸν θέλει κάμῃ ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.” ²⁹ Καὶ καθὼς προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, “Ἐὰν ὁ Κύριος Σαβαὼθ δὲν ἤθελεν ἀφήσῃ εἰς ἡμᾶς σπέρμα, ὡς τὰ Σόδομα ἠθέλομεν γείνει, καὶ μὲ τὰ Γόμορρά ἠθέλομεν ὁμοιωθῇ.”

³⁰ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; “Ὅτι τὰ ἔθνη τὰ μὴ ζητοῦντα δικαιοσύνην, ἔφθασαν εἰς δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως.” ³¹ ὁ δὲ Ἰσραὴλ ζητῶν νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης δὲν ἔφθασε. ³² Διὰ τί; Ἐπειδὴ δὲν ἐζήτει αὐτὴν ἐκ πίστεως, ἀλλ’ ὡς ἐκ τῶν ἔργων τοῦ νόμου. Διότι προσέκόψαν εἰς τὸν λίθον τοῦ προσκόμματος.” ³³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἴδου, θέτω ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυνηθῇ.”

ΚΕΦ. ι'.

ἈΔΕΛΦΟΙ, ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, εἶναι διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν. ² Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι ζῆλον Θεοῦ, ἀλλ’ οὐχ κατ’ ἐπίγνωσιν. ³ Ἐπειδὴ μὴ γνωρίζοντες τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ ζητοῦντες νὰ συστήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν δικαιοσύνην, δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ⁴ Ἐπειδὴ τὸ τέλος τοῦ νόμου εἶναι ὁ Χριστὸς πρὸς δικαιοσύνην εἰς πάντας τὸν πιστεύοντα.

⁵ Διότι ὁ Μωϋσῆς γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου λέγων, “Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ κάμνων ταῦτα, θέλει ζῆσαι δι’ αὐτῶν.” ⁶ Ἡ ἐκ πίστεως ὅμως δικαιοσύνη λέγει οὕτω, “Μὴ εἴπῃ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς θέλει ἀναβῆ εἰς τὸν οὐρανόν;” τουτέστι

διὰ τὴν καταβιβάσῃ τὸν Χριστὸν· ἢ, Τίς θέλει καταβῇ εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι, διὰ τὴν ἀναβιβάσῃ τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν. ⁸ Ἀλλὰ τί λέγει; “Πλησίον σου εἶναι ὁ λόγος, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου” τουτέστιν ὁ λόγος τῆς πίστεως τὸν ὁποῖον κηρύττομεν· ⁹ ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς διὰ τοῦ στόματός σου τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, θέλεις σωθῇ· ¹⁰ διότι μὲ τὴν καρδίαν πιστεύει τις πρὸς δικαιοσύνην, καὶ μὲ τὸ στόμα γίνεται ὁμολογία πρὸς σωτηρίαν· ¹¹ διότι λέγει ἡ γραφή, “Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτὸν, δὲν θέλει κατασχυνοθῇ.”

¹² Ἐπειδὴ δὲν εἶναι διαφορὰ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου· διότι ὁ αὐτὸς Κύριος εἶναι πάντων, πλούσιος πρὸς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. ¹³ Διότι “πᾶς ὅστις ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ.”

¹⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσιν ἐπικαλεσθῇ ἐκείνον εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐπίστευσαν; καὶ πῶς θέλουσι πιστεύσει εἰς ἐκείνον περὶ τοῦ ὁποῖου δὲν ἤκουσαν, καὶ πῶς θέλουσιν ἀκούσει χωρὶς τῆς ὑπάρχει ὁ κηρύττων; ¹⁵ Καὶ πῶς θέλουσι κηρύξει, ἐὰν δὲν ἀποσταλῶσι; Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Πόσον ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ!” ¹⁶ Ἀλλὰ δὲν ὑπήκουσαν πάντες εἰς τὸ εὐαγγέλιον· διότι ὁ Ἡσαΐας λέγει, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν;”

¹⁷ Ἀρα ἡ πίστις εἶναι ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοή διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Λέγω ὅμως, Μὴ δὲν ἤκουσαν; Μάλιστα, “εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης οἱ λόγοι αὐτῶν.” ¹⁹ Ἀλλὰ λέγω, Μὴ δὲν ἐγνώρισεν ὁ Ἰσραὴλ; Πρῶτος ὁ Μωϋσῆς λέγει, “Ἐγὼ θέλω σᾶς παροξύνει εἰς ζηλοτυπίαν μὲ τοὺς μὴ ἔθνος, θέλω σᾶς παροργίσει μὲ ἔθνος ἀσύνετον.” ²⁰ Ὁ δὲ Ἡσαΐας ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, “Εὐρέθην παρὰ τῶν μὴ ζητούντων μὲ, ἐφανερώθην εἰς τοὺς μὴ ἐρωτῶντας περὶ ἐμοῦ.” ²¹ Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, “Ὁλην τὴν ἡμέραν ἐξέτεινα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.”

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΔΕΩΩ λοιπὸν, Μήπως ἀπέρριψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· διότι καὶ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἶμαι, ἐκ σπέρματος Ἀ-

βραὰμ, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν. ² Δὲν ἀπερρίψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον προεγνώρισεν. ³ Ἡ δὲν ἐξεύρετε τί λέγει ἡ γραφή περὶ τοῦ Ἡλίου; πῶς ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, ⁴ “Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἐθανάτωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· καὶ ἐγὼ ἐναπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου.” ⁵ Ἀλλὰ τί ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός; “Ἀφήκα εἰς ἑμαυτὸν ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ἐκλιναν γόνυ εἰς τὸν Βάαλ.” ⁶ Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ ἀπέμεινε κατάλοιπόν τι κατ’ ἐκλογὴν χάριτος. ⁷ Ἐὰν δὲ κατὰ χάριν, δὲν εἶναι πλέον ἐξ ἔργων· ἐπειδὴ τότε ἡ χάρις δὲν γίνεται πλέον χάρις. Ἐὰν δὲ ἐξ ἔργων, δὲν εἶναι πλέον χάρις· ἐπειδὴ τὸ ἔργον δὲν εἶναι πλέον ἔργον. ⁸ Τί λοιπόν; Ὁ Ἰσραὴλ δὲν ἐπέτυχεν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ· οἱ ἐκλεκτοὶ ὅμως ἐπέτυχον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐτυφλώθησαν. ⁹ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πνεῦμα νυσταγμοῦ, ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ μὴ βλέπωσι, καὶ ὦτα διὰ νὰ μὴ ἀκούωσιν.”) ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹⁰ Καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει, “Ὡς γεινῇ ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς βρόχον, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα εἰς αὐτούς· ¹¹ ὥς σκοτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν διὰ νὰ μὴ βλέπωσι· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς κύρτωσον.”

¹² Λέγω λοιπὸν, Μήπως ἔπταισαν, διὰ νὰ πέσωσι; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διὰ τῆς πτώσεως αὐτῶν ἐγένεν ἡ σωτηρία εἰς τὰ ἔθνη, διὰ νὰ κινήσῃ αὐτοὺς εἰς ζηλοτυπίαν. ¹³ Καὶ ἐὰν ἡ πτώσις αὐτῶν ᾖ πλοῦτος τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν πλοῦτος τῶν ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

¹⁴ Διότι πρὸς ἐσᾶς τὰ ἔθνη λέγω, (ἐφ’ ὅσον μὲν εἶμαι ἐγὼ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,) ¹⁵ ἴσως κινήσω εἰς ζηλοτυπίαν αὐτοὺς οἵτινες εἶναι σὰρξ μου, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν.

¹⁶ Διότι ἐὰν ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν ᾖ φιλίωσις τοῦ κόσμου, τί θέλει εἶσθαι ἡ πρόσληψις αὐτῶν, εἰμὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; ¹⁷ Καὶ ἐὰν ἡ ζύμη ᾖ ἀγία, εἶναι καὶ τὸ φύραμα· καὶ ἐὰν ἡ ῥίζα ᾖ ἀγία, εἶναι καὶ οἱ κλάδοι. ¹⁸ Ἀλλ’ ἐὰν τινες τῶν κλάδων ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ ἀγριελαία οὖσα ἐνεκεντρίσθης μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἐγείνης συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς παχύτητος τῆς ἐλαίας, ¹⁹ μὴ κατακαυχᾶσαι ἐναντίον τῶν κλάδων· ἐὰν δὲ κατακαυχᾶσαι, σὺ δὲν βαστάξεις τὴν ῥίζαν, ἀλλ’ ἡ ῥίζα σέ.

²⁰ Θέλεις εἰπεῖ λοιπὸν, Ἀπεκόπησαν οἱ κλάδοι, διὰ νὰ ἐγκεν-

τρισθῶ ἐγώ. ²⁰ Καλῶς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ διὰ τῆς πίστεως ἵστασαι. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· ²¹ διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη τοὺς φυσικοὺς κλάδους, πρόσεχε μήπως δὲν φεισθῇ μηδὲ σέ.

²² Ἴδὲ λοιπὸν τὴν χρηστότητα καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, τὴν αὐστηρότητα· ἐπὶ σέ δὲ, τὴν χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνης εἰς τὴν χρηστότητα· διότι ἄλλως καὶ σὺ θέλεις ἀποκοπῇ. ²³ Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν δὲν ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν, θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ· διότι δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς πάλιν νὰ ἐγκεντρίσῃ αὐτοὺς. ²⁴ Ἐπειδὴ ἐὰν σὺ ἀπεκόπῃς ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἀγριελαίας καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθῃς εἰς καλλιελαίαν, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ φυσικοὶ θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐλαίαν;

²⁵ Διότι δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, (διὰ νὰ μὴ ὑψηλοφρονῇτε), ὅτι τύφλωσις κατὰ μέρος ἔγεινεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἕως οὗ εἰσέλθῃ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν. ²⁶ καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ θέλει σωθῇ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Θέλει ἔλθῃ ἐκ Σιών ὁ Λυτρωτὴς, καὶ θέλει ἀποστρέφει τὰς ἀσεβείας ἀπὸ τοῦ Ἰακώβ. ²⁷ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρ’ ἐμοῦ διαθήκη πρὸς αὐτοὺς,” ὅταν ἀφαιρέσω τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

²⁸ Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἐχθροὶ διὰ σᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ²⁹ Διότι ἀνεπίδεκτα μεταμελείας εἶναι τὰ χαρίσματα καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ.

³⁰ Διότι καθὼς καὶ σεῖς ἠπειθήσατέ ποτε εἰς τὸν Θεόν, τώρα ὅμως ἠλεήθητε ἐν τῇ ἀπειθείᾳ τούτων, ³¹ οὕτω καὶ οὗτοι ἠπείθησαν τώρα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἑλέει, διὰ νὰ ἐλεθῶσι καὶ αὐτοί.

³² Διότι ὁ Θεὸς συνέκλεισε τοὺς πάντας εἰς τὴν ἀπείθειαν, διὰ νὰ ἐλεήσῃ τοὺς πάντας.

³³ Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! πόσον ἀνεξερεῦνητοι εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! ³⁴ Διότι “τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ἔγεινε σύμβουλος αὐτοῦ;” ³⁵ Ἡ “τίς ἔδωκέ τι πρῶτος εἰς αὐτοί, διὰ νὰ γείνῃ εἰς αὐτὸν ἀνταπόδοσις;” ³⁶ Ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι τὰ πάντα· αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιβ'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, νὰ παραστήσητε τὰ σώματά σας θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν, ἣτις εἶναι ἡ λογικὴ σας λατρεία. ² Καὶ μὴ συμμορφόνεσθε μὲ τὸν αἰῶνα τούτον· ἀλλὰ μεταμορφόνεσθε διὰ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ νοός σας, ὥστε νὰ δοκιμάζητε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

³ Διότι λέγω, διὰ τῆς χάριτος τῆς εἰς ἐμὲ δοθείσης, πρὸς πάντα ὅστις εἶναι μεταξὺ σας, νὰ μὴ φρονῇ ὑψηλότερα παρ' ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῇ· ἀλλὰ νὰ φρονῇ ὥστε νὰ σωφρονῇ, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον.

⁴ Διότι καθὼς ἔχομεν ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἔργον· ⁵ οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ πολλοὶ ἐν σώμα εἴμεθα ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθεὶς μέλη ἀλλήλων. ⁶ Ἐχοντες δὲ χαρίσματα διάφορα κατὰ τὴν δοθείσαν εἰς ἡμᾶς χάριν· εἴτε προφητεῖαν, ἥς προφητεύομεν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· ⁷ εἴτε διακονίαν, ἥς καταγινώμεθα εἰς τὴν διακονίαν· εἴτε διδάσκει τις, ἥς καταγινῆται εἰς τὴν διδασκαλίαν· ⁸ εἴτε προτρέπει τις, εἰς τὴν προτροπὴν· ὁ μεταδίδων, ἥς μεταδίδῃ ἐν ἀπλότῃ· ὁ προϋστάμενος, ἥς προϊσταται μετ' ἐπιμελείας· ὁ ἐλεῶν, ἥς ἐλεῇ ἐν ἰλαρότητι.

⁹ Ἡ ἀγάπη ἥς ἦναι ἀνυποκριτος· ἀποστρέφεσθε τὸ πονηρὸν, προσκολλᾶσθε εἰς τὸ ἀγαθόν. ¹⁰ Γίνεσθε πρὸς ἀλλήλους φιλόστοργοι διὰ τῆς φιλαδελφίας, προλαμβάνοντες νὰ τιμᾶτε ἀλλήλους, ¹¹ εἰς τὴν σπουδὴν ἄοκνοι· κατὰ τὸ πνεῦμα ζέοντες· τὸν Κύριον δουλεύοντες· ¹² εἰς τὴν ἐλπίδα χαίροντες· εἰς τὴν θλίψιν ὑπομένοντες· εἰς τὴν προσευχὴν προσκαρτεροῦντες· ¹³ εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων μεταδίδοντες· τὴν φιλοξενίαν ἀκολουθοῦντες. ¹⁴ Εὐλογεῖτε τοὺς καταδιώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρῶσθε. ¹⁵ Χαίρετε μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίετε μετὰ κλαiónτων. ¹⁶ Ἐχετε πρὸς ἀλλήλους τὸ αὐτὸ φρόνημα· μὴ ὑψηλοφρονεῖτε, ἀλλὰ συγκαταβαίνετε εἰς τοὺς ταπεινοὺς· μὴ φαντάζεσθε ἑαυτοὺς φρονίμους.

¹⁷ Εἰς μηδένα μὴ ἀνταποδίδετε κακὸν ἀντὶ κακοῦ· προνοεῖτε τὰ καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. ¹⁸ Εἰ δυνατόν, ὅσον τὸ ἀφ' ὑμῶν, εἰρηνεύετε μετὰ πάντων ἀνθρώπων. ¹⁹ Μὴ ἐκδικῆτε

ἑαυτοὺς, ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Εἰς ἐμὲ ἀνέκει ἡ ἐκδίκησις· ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν, λέγει Κύριος.” ²⁰ Ἐὰν λοιπὸν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, τρέφε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· διότι πράττων τοῦτο, θέλεις σωρεύσει ἄνθρακας πυρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²¹ Μὴ νικᾷσαι ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΠΑΣΑ ψυχὴ ἃς ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἀνωτέρας ἐξουσίας· διότι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι τεταγμέναι. ² Ὡστε ὁ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐναντιοῦται εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ ἐναντιούμενοι θέλουσι λάβει εἰς ἑαυτοὺς καταδίκην. ³ Διότι οἱ ἄρχοντες δὲν εἶναι φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν ἐξουσίαν; πράττε τὸ καλόν, καὶ θέλεις ἔχει ἔπαινον παρ' αὐτῆς· ἔπειδὴ ὁ ἄρχων εἶναι τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἰς σὲ πρὸς τὸ καλόν. Ἐὰν ὅμως πράττης τὸ κακόν, φοβοῦ· διότι δὲν φορεῖ ματαίως τὴν μάχαιραν· ἐπειδὴ τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἶναι ἐκδικητῆς διὰ νὰ ἐκτελῇ τὴν ὀργὴν κατὰ τοῦ πράττοντος τὸ κακόν. ⁵ Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσησθε, οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνειδήσιν. ⁶ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο πληρόνετε καὶ φόρους· διότι ὑπηρεταὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι, εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐνασχολούμενοι. ⁷ Ἀπόδοτε λοιπὸν εἰς πάντας τὰ ὀφειλόμενα· εἰς ὄντινα ὀφείλετε τὸν φόρον, τὸν φόρον· εἰς ὄντινα τὸν δασμὸν, τὸν δασμὸν· εἰς ὄντινα τὸν φόβον, τὸν φόβον· εἰς ὄντινα τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

⁸ Εἰς μηδένα μὴ ὀφείλετε μηδὲν, εἰμὴ τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· διότι ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄλλον, ἐκπληροῖ τὸν νόμον. ⁹ Ἐπειδὴ τὸ, “Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἐπιθυμήσης,” καὶ πᾶσα ἄλλη ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ συμπεριλαμβάνεται, ἐν τῷ, “Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ¹⁰ Ἡ ἀγάπη κακὸν δὲν κάμνει εἰς τὸν πλησίον· εἶναι λοιπὸν ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου ἢ ἀγάπη.

¹¹ Καὶ μάλιστα ἐξεύροντες τὸν καιρὸν, ὅτι εἶναι ἤδη ὥρα νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου· διότι εἶναι πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ἡ σωτηρία παρ' ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ¹² Ἡ νύξ προεχώρησεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἐπλησίασεν· ἃς ἀπορρίψωμεν λοιπὸν τὰ ἔργα τοῦ σκό-

τους, καὶ ἃς ἐνδυθῶμεν τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ¹³ Ἀς περιπατήσωμεν εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ· μὴ εἰς συμπόσια καὶ μέθας, μὴ εἰς κοίτας καὶ ἀσελγείας, μὴ εἰς ἔριδα καὶ φθόνον. ¹⁴ Ἀλλ' ἐνδύθητε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ μὴ φροντίζετε περὶ τῆς σαρκός, εἰς τὸ νὰ ἐκτελήτε τὰς ἐπιθυμίας αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα κατὰ τὴν πίστιν προσδέχεσθε, οὐχὶ εἰς φιλονεικίας διαλογισμῶν. ² Ἄλλος μὲν πιστεύει ὅτι δύναται νὰ τρώγῃ πάντα· ὁ δὲ ἀσθενῶν τρώγει λάχανα. ³ Ὁ τρώγων, ἃς μὴ καταφρονῇ τὸν μὴ τρώγοντα· καὶ ὁ μὴ τρώγων, ἃς μὴ κρίνῃ τὸν τρώγοντα· διότι ὁ Θεὸς προσεδέχθη αὐτόν. ⁴ Σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις ξένον δοῦλον; εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κύριον ἵσταται ἢ πίπτει· θέλει ὅμως σταθῇ· διότι ὁ Θεὸς εἶναι δυνατὸς νὰ στήσῃ αὐτόν.

⁵ Ἄλλος μὲν κρίνει μίαν ἡμέραν ἀγιωτέραν παρὰ ἄλλην ἡμέραν, ἄλλος δὲ κρίνει ἴσην πᾶσαν ἡμέραν. Ἄς ᾗναι ἕκαστος πεπληροφορημένος εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ νοῦν. ⁶ Ὁ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν παρατηρεῖ αὐτὴν διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ μὴ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν, διὰ τὸν Κύριον δὲν παρατηρεῖ αὐτήν. Ὁ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον τρώγει· διότι εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁ μὴ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν. ⁷ Διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ζῇ δι' ἑαυτόν, καὶ οὐδεὶς ἀποθνήσκει δι' ἑαυτόν. ⁸ Ἐπειδὴ εἴαν τε ζῶμεν, διὰ τὸν Κύριον ζῶμεν· εἴαν τε ἀποθνήσκωμεν, διὰ τὸν Κύριον ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε λοιπὸν ζῶμεν, εἴαν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου εἴμεθα. ⁹ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησε, διὰ νὰ ᾗναι Κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων.

¹⁰ Σὺ δέ, διὰ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ, διὰ τι ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; ἐπειδὴ πάντες ἡμεῖς θέλομεν παρασταθῇ εἰς τὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ. ¹¹ Διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ζῶ ἐγὼ,” λέγει Κύριος, “ὅτι εἰς ἐμὲ θέλει κάμψαι πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα θέλει δοξολογήσῃ τὸν Θεόν.” ¹² Ἀρα λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ θέλει δώσῃ λόγον εἰς τὸν Θεόν.

¹³ Λοιπὸν ἃς μὴ κρίνωμεν πλέον ἀλλήλους· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ νὰ μὴ βάλλητε πρόσκομμα εἰς τὸν ἀδελφόν, ἢ σκάνδαλον. ¹⁴ Ἐξεύρω καὶ εἶμαι πεπεισμένος ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἀκάθαρτον ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰμὴ εἰς τὸν

ὅστις στοχάζεται τι ὅτι εἶναι ἀκάθαρτον, εἰς ἐκείνον εἶναι ἀκάθαρτον. ¹⁵ Ἐὰν ὅμως ὁ ἀδελφός σου λυπηῖται διὰ φαγητόν, δὲν περιπατεῖς πλέον κατὰ ἀγάπην. Μὴ φέρε εἰς ἀπώλειαν μὲ τὸ φαγητόν σου ἐκείνον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹⁶ Ἄς μὴ βλασφημῇται λοιπὸν τὸ ἀγαθόν σας. ¹⁷ Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. ¹⁸ Ἐπειδὴ ὁ δουλεύων ἐν τούτοις τὸν Χριστὸν, εὐαρεστεῖ εἰς τὸν Θεόν, καὶ εὐδοκιμεῖ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

¹⁹ Ἄρα λοιπὸν ἅς ζητῶμεν τὰ πρὸς τὴν εἰρήνην, καὶ τὰ πρὸς τὴν οἰκοδομὴν ἀλλήλων. ²⁰ Μὴ κατὰστρεφε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ διὰ φαγητόν. Πάντα μὲν εἶναι καθαρὰ· κακὸν ὅμως εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅστις τρώγει μὲ σκάνδαλον. ²¹ Καλὸν εἶναι τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέας, μηδὲ νὰ πῖῃς οἶνον, μηδὲ νὰ πράξῃς τι εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. ²² Σὺ πίστιν ἔχεις· ἔχε αὐτὴν ἐντός σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· μακάριος ὅστις δὲν κατακρίνει ἑαυτὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποδέχεται. ²³ Ὅστις ὅμως ἀμφιβάλλει, κατακρίνεται, ἐὰν φάγῃ· διότι δὲν τρώγει ἐκ πίστεως· καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν γίνεται ἐκ πίστεως, εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ὉΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμεν τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ ἀρέσκωμεν εἰς ἑαυτούς· ² ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἅς ἀρέσκη εἰς τὸν πλησίον διὰ τὸ καλὸν πρὸς οἰκοδομὴν. ³ Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἤρεσεν εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ.” ⁴ Διότι ὅσα προεγράφησαν, διὰ τὴν διδασκαλίαν ἡμῶν προεγράφησαν, διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας τῶν γραφῶν. ⁵ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας εἶθε νὰ σᾶς δώσῃ νὰ φρουρῇτε τὸ αὐτὸ ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁶ διὰ νὰ δοξάζητε ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷ Διὰ τοῦτο προσδέχεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσεδέχθη ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ.

⁸ Λέγω δὲ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγινε διάκονος τῆς περιτομῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰς πρὸς τοὺς

πατέρας ἐπαγγελίας· ⁹καὶ διὰ τὰ δοξάσωσι τὰ ἔθνη τὸν Θεόν διὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τοῦτο θέλω σὲ ὑμνεῖ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομά σου θέλω ψάλλει.” ¹⁰Καὶ πάλιν λέγει, “Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” ¹¹Καὶ πάλιν, “Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ δοξολογεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ λαοί.” ¹²Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει, “Θέλει εἰσθαι ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί,” καὶ “ὁ ἀνίστάμενος διὰ τὰ βασιλεῖν ἐπὶ τὰ ἔθνη· εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη θέλουσιν ἐλπίζει.”

¹³Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος εἴθε τὰς ἐμπλήσῃ πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης διὰ τῆς πίστεως, ὥστε τὰ περισσεύητε εἰς τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

¹⁴Εἶμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ πεπεισμένος διὰ τῆς, ὅτι καὶ σεῖς εἰσθε πλήρεις ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους τὰ νουθετῆτε. ¹⁵Σὰς ἔγραψα ὅμως, ἀδελφοί, τολμηρότερον ὅπως οὖν, ὡς ὑπενθυμίζων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹⁶εἰς τὸ νῦν ἡμαί ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὰ ἔθνη, ἱεουργῶν τὰ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ γεῖνη ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου. ¹⁷Ἐχάλοισιν οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁸Διότι δὲν θέλω τολμήσει νὰ εἴπω τι ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια δὲν ἔκαμιν ὁ Χριστὸς δι' ἐμοῦ, πρὸς ὑπακοὴν τῶν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ¹⁹μὲ δύνάμιν σημείων καὶ τεράτων, μὲ δύνάμιν τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· ὥστε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆς Ἰλλυρίας ἐξεπλήρωσα τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. ²⁰Οὕτω δὲ ἐφιλοτιμήθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, οὐχὶ ὅπου ὠνεμάσθη ὁ Χριστὸς, διὰ τὰ μὴ οἰκοδομῶ ἐπὶ ξένου θεμελίου· ²¹ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἀγγεγέλθη περὶ αὐτοῦ, θέλουσιν ἰδεῖ· καὶ ἐκεῖνοι οὔτινες δὲν ᾔκουσαν, θέλουσι νοήσει.”

²²Διὰ τοῦτο καὶ ἐμποδιζόμεν πολλὰκις νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ²³Τώρα ὅμως μὴ ἔχων πλέον τόπον ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις· ἐπιποθῶν δὲ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ²⁴ὅταν ὑπάγω εἰς τὴν Ἰσπανίαν, θέλω ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· διότι ἐλπίζω διαβαίνων νὰ σᾶς ἴδω, καὶ νὰ προπεμφθῶ ἐκεῖ ἀπὸ σᾶς, ἀφ' οὗ πρῶτον ὅπως οὖν σᾶς χορτασθῶ. ²⁵Τώρα δὲ ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐκπληρῶν τὴν διακονίαν εἰς τοὺς ἁγίους· ²⁶διότι εὐη-

ρεστήθησαν ἡ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα νὰ κάμωσι τινὰ βοήθειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. ²⁷Εὐήρεστηθησαν τφόντι, καὶ εἶναι ὀφειλέται αὐτῶν· διότι ἐὰν τὰ ἔθνη ἔγειναν συγκοινωνοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πνευματικά, χρεωστοῦσι νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ σωματικά. ²⁸Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκτελέσω τοῦτο, καὶ ἐπισφραγίσω εἰς αὐτοὺς τὸν καρπὸν τοῦτον, θέλω περάσει δι' ὑμῶν εἰς τὴν Ἰσπανίαν. ²⁹Ἐξεύρω δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ἐσᾶς, θέλω ἔλθει μὲ ἀφθονίαν τῆς εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

³⁰Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, νὰ συναγωνισθῆτε μετ' ἐμοῦ προσευχόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν. ³¹διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπειθούντων, καὶ διὰ νὰ γείνη εὐπρόσδεκτος εἰς τοὺς ἁγίους ἢ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διακονία μου. ³²διὰ νὰ ἔλθω μετὰ χαρᾶς πρὸς ἐσᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ συναναπαυθῶ μὲ σᾶς. ³³Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρηνης εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιε'.

ΣΤΝΙΣΤΩ δὲ εἰς ἐσᾶς Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἣτις εἶναι διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς. ²διὰ νὰ δεχθῆτε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ νὰ παρασταθῆτε εἰς αὐτὴν εἰς ὅ,τι πρᾶγμα ἔχει χρεῖαν ὑμῶν· διότι καὶ αὕτη ἐστάθη προστάτις πολλῶν, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

³Ἀσπάσθητε τὴν Πρίσκιλλαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, τοὺς συνεργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⁴(οἵτινες ὑπὲρ τῆς ζωῆς μου ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν μάχαιραν τὸν τράχηλον αὐτῶν· τοὺς ὁποίους οὐχὶ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν) ⁵ἀσπάσθητε καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσθητε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅστις εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὸν Χριστόν. ⁶Ἀσπάσθητε τὴν Μαριάμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασε δι' ἡμᾶς. ⁷Ἀσπάσθητε τὸν Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἶναι ἐπίσημοι μετὰ τῶν ἀπυστόλων, οἵτινες καὶ πρὸ ἐμοῦ ἦσαν εἰς τὸν Χριστόν. ⁸Ἀσπάσθητε τὸν Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. ⁹Ἀσπάσθητε τὸν Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ τὸν Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ¹⁰Ἀσπάσθητε τὸν Ἀπελλὴν τὸν δεδοκιμασμένον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀριστοβούλου. ¹¹Ἀσπάσθητε τὸν

Ἡρωδίωνα τὸν συγγενὴ μου. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ¹² Ἀσπάσθητε τὴν Τρύφαιναν καὶ τὴν Τρυφῶσαν, αἵτινες κοπιᾶζουσιν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσθητε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ¹³ Ἀσπάσθητε τὸν Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ¹⁴ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀσύνκριτον, τὸν Φλέγοντα, τὸν Ἑρμᾶν, τὸν Πατρόβαν, τὸν Ἑρμῆν, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ἀδελφούς. ¹⁵ Ἀσπάσθητε τὸν Φιλόλογον καὶ τὴν Ἰουλίαν, τὸν Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν Ὀλυμπᾶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

¹⁷ Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, νὰ προσέχητε τοὺς ποιοῦντας τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα ἐναντίον τῆς διδαχῆς τῆν ὁποίαν σεῖς ἐμάθετε, καὶ ἀπομακρύνεσθε ἀπ' αὐτῶν. ¹⁸ Διότι οἱ τοιοῦτοι δὲν δουλεύουσι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν κοιλίαν· καὶ διὰ λόγων καλῶν καὶ κολακευτικῶν ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ¹⁹ Διότι ἡ ὑπακοή σας διεφημίσθη εἰς πάντας. Ὅσον λοιπὸν διὰ σᾶς, χαίρω· θέλω δέ νὰ ᾗσθε σοφοὶ μὲν εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀπλοῦς δέ εἰς τὸ κακόν. ²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ταχέως θέλει συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας σας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

²¹ Σᾶς ἀσπάζονται ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.

²² Σᾶς ἀσπάζομαι ἐν Κυρίῳ ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν.

²³ Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Γάϊος ὁ φιλοξενῶν ἐμὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὅλην. Σᾶς ἀσπάζεται Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

²⁴ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

²⁵ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σᾶς στηρίξῃ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστηρίου τοῦ σεσιωπημένου μὲν ἀπὸ χρόνων αἰώνιων, ²⁶ φανερωθέντος δὲ τώρα διὰ προφητικῶν γραφῶν κατ' ἐπιταγήν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, καὶ γνωρισθέντος εἰς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ὑπακοὴν πίστεως· ²⁷ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, ἵσω ἡ δόξα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, προσκεκλημένος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, ²πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, τοὺς ἡγιασμένους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς προσκεκλημένους ἁγίους, μετὰ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων ἐν παντὶ τόπῳ τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν. ³Χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴Εὐχαριστῶ πάντοτε εἰς τὸν Θεόν μου διὰ σᾶς, διὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁵ὅτι κατὰ πάντα ἐπλουτίσθητε δι' αὐτοῦ, κατὰ πάντα λόγον καὶ πᾶσαν γνῶσιν. ⁶καθὼς ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ ἐστηρίχθη μεταξύ σας. ⁷ὥστε δὲν μένετε ὀπίσω εἰς οὐδὲν χάρισμα, προσμένοντες τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁸ὅστις καὶ θέλει σᾶς στηρίξει ἕως τέλους ἀμέμπτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹Πιστὸς ὁ Θεός, διὰ τοῦ ὁποίου προσεκληθήτε εἰς τὸ νὰ ᾗσθε συγκοινωνοὶ τοῦ Τιῶν αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹⁰Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ λέγητε πάντες τὸ αὐτὸ, καὶ νὰ μὴ ᾗναι σχίσματα μεταξύ σας, ἀλλὰ νὰ ᾗσθε ἐντελῶς ἡνωμένοι, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην. ¹¹Διότι ἐφανερώθη εἰς ἐμὲ παρὰ τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῆς Χλόης περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὅτι εἶναι ἔριδες μεταξύ σας. ¹²Λέγω δέ τοῦτο, διότι ἕκαστος ἀπὸ σᾶς λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου, ἐγὼ δὲ τοῦ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Χριστοῦ. ¹³Διεμερίσθη ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθη διὰ σᾶς; ἢ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου ἐβαπτίσθητε; ¹⁴Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν ὅτι οὐδένα ἀπὸ σᾶς ἐβάπτισα, εἰμὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον. ¹⁵διὰ νὰ μὴ εἴπῃ τις ὅτι εἰς τὸ ὄνομά μου ἐβάπτισα. ¹⁶Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ Στεφανᾶ. ἐκτὸς τούτων δὲν ἐξέγρω εἰς ἐβάπτισα ἄλλον τινά.

¹⁷ Διότι δὲν μὲ ἀπέστειλεν ὁ Χριστὸς διὰ νὰ βαπτίζω, ἀλλὰ διὰ νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον· οὐχὶ ἐν σοφίᾳ λόγου, διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Διότι ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ εἰς μὲν τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι μωρία, εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς σωζομένους εἶναι δύναμις Θεοῦ. ¹⁹ Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, “Θέλω ἀπολέσει τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ θέλω ἀθετήσῃ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν.” ²⁰ Ποῦ ὁ σοφός; ποῦ ὁ γραμματεὺς; ποῦ ὁ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Δὲν ἐμώρανε ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; ²¹ Διότι, ἐπειδὴ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεὸν διὰ τῆς σοφίας, ἠυδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας. ²² Ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ οἱ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν. ²³ ἡμεῖς δὲ κηρύττομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, εἰς μὲν τοὺς Ἰουδαίους σκάνδαλον, εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας μωρίαν. ²⁴ εἰς αὐτοὺς ὅμως τοὺς προσκεκλημένους, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. ²⁵ Διότι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐπειδὴ βλέπετε τὴν πρὸς κλησὶν σας, ἀδελφοί, ὅτι εἴθε οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. ²⁷ Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφούς· καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεός, διὰ νὰ καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά. ²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξέλεξεν ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, διὰ νὰ καταργήσῃ τὰ ὄντα. ²⁹ Διὰ νὰ μὴ καυχῇθῇ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ³⁰ Ἀλλὰ σεῖς εἰσθε ἐξ αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅστις ἐγενήθη εἰς ἡμᾶς σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις. ³¹ ὥστε, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ ᾧς καυχᾶται.”

ΚΕΦ. Β'.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοί, ὅτε ἦλθον πρὸς ἐσᾶς, ἦλθον οὐχὶ μὲ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, κηρύττων εἰς ἐσᾶς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοῦ. ² Διότι ἀπεφάσισα νὰ μὴ ἐξεύρω μεταξὺ σας ἄλλο τι, εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τούτον ἐσταυρωμένον. ³ Καὶ ἐγὼ ἦλθον πρὸς ἐσᾶς μὲ ἀσθένειαν, καὶ μὲ φόβον, καὶ μὲ τρόμον πολύν. ⁴ Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου δὲν ἐγένοντο μὲ ἐ

καταπειστικούς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ ἀπόδειξιν Πνεύματος καὶ δυνάμεως· ⁵διὰ τὴν ἡμῶν πίστιν σὰς οὐχὶ διὰ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

⁶Λαλοῦμεν δὲ σοφίαν μεταξὺ τῶν τελείων· σοφίαν ὅμως οὐχὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν φθειρομένων· ⁷ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ μυστηριώδη, τὴν ἀποκεκρυμμένην, τὴν ὁποίαν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ⁸τὴν ὁποίαν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγνώρισε· διότι ἂν ἤθελον γνωρίσει, δὲν ἤθελον σταυρῶσαι τὸν Κύριον τῆς δόξης· ⁹ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, καὶ ὠτίον δὲν ἤκουσε, καὶ εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.” ¹⁰Εἰς ἡμᾶς δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν αὐτὰ διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα ἐρευνᾷ τὰ πάντα, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. ¹¹Διότι τίς τῶν ἀνθρώπων γινώσκει τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰμὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς γινώσκει, εἰμὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ¹²Ἀλλ’ ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν γνωρίσωμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα εἰς ἡμᾶς. ¹³Τὰ ὁποῖα καὶ λαλοῦμεν, οὐχὶ μὲ διδακτοὺς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ διδακτοὺς τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, συγκρίνοντες τὰ πνευματικὰ πρὸς τὰ πνευματικά.

¹⁴Ὁ φυσικὸς ὅμως ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· διότι εἶναι μωρία εἰς αὐτόν, καὶ δὲν δύναται τὴν γνωρίσῃ αὐτά· διότι πνευματικῶς ἀνακρίνονται. ¹⁵Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ’ οὐδενὸς ἀνακρίνεται.

¹⁶Διότι “τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου, ὥστε τὴν διδάξῃ αὐτόν;” ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν νοῦν Χριστοῦ.

ΚΕΦ. γ'.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοί, δὲν ἠδυνήθην τὴν λαλήσω πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς πνευματικούς, ἀλλ’ ὡς πρὸς σαρκικούς, ὡς πρὸς νήπια ἐν Χριστῷ. ²Γάλα σᾶς ἐπότισα, καὶ οὐχὶ στερεὰν τροφήν· διότι δὲν ἠδύνασθε ἔτι τὴν δεχθῆτε αὐτήν· ἀλλ’ οὐδὲ τώρα δύνασθε ἔτι· ³ἐπειδὴ ἔτι σαρκικοὶ εἰσθε· διότι ἐνῷ εἶναι μεταξὺ σὰς φθόνος καὶ ἔρις καὶ διχόνοιαι, δὲν εἰσθε σαρκικοὶ, καὶ περιπατεῖτε κατὰ

ἄνθρωπον; ⁴ Διότι ὅταν λέγη τις, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου· ἄλλος δέ, Ἐγὼ τοῦ Ἀπολλώ· δὲν εἴσθε σαρκικοί;

⁵ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ Παῦλος, καὶ τίς ὁ Ἀπολλῶς, παρὰ ὑπηρεταί διὰ τῶν ὁποίων ἐπιστεύσατε, καὶ ὅπως ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς ἕκαστον; ⁶ Ἐγὼ ἐφύτευσα, ὁ Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡύξησεν. ⁷ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων εἶναί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ αὐξάνων. ⁸ Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων εἶναι ἓν· καὶ ἕκαστος θέλει λάβει τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν κατὰ τὸν κόπον αὐτοῦ. ⁹ Διότι τοῦ Θεοῦ εἴμεθα συνεργοί· σεῖς εἴσθε τοῦ Θεοῦ ἀγροὶ, τοῦ Θεοῦ οἰκοδομή.

¹⁰ Ἐγὼ κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔβησα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος ὅμως ἃς βλέπη πῶς ἐποικοδομεῖ. ¹¹ Διότι θεμέλιον ἄλλο οὐδεὶς δύναται νὰ θέσῃ παρὰ τὸ τεθὲν, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. ¹² Ἐὰν δέ τις ἐποικοδομῇ ἐπὶ τὸ θεμέλιον τοῦτο, χρυσὸν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην· ¹³ ἕκαστου τὸ ἔργον θέλει φανερωθῇ· διότι ἡ ἡμέρα θέλει φανερώσει αὐτό· ἐπειδὴ διὰ πυρὸς ἀνακαλύπτεται· καὶ τὸ πῦρ θέλει δοκιμάσει τὸ ἔργον ἕκαστου ὁποῖον εἶναι. ¹⁴ Ἐὰν τὸ ἔργον τινὸς τὸ ὁποῖον ἐπικοδόμησε μένη, θέλει λάβει μισθόν· ¹⁵ ἔὰν τὸ ἔργον τινὸς κατακαῇ, θέλει ζημιωθῇ· αὐτὸς ὅμως θέλει σωθῇ, πλὴν οὕτως ὡς διὰ πυρός.

¹⁶ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἴσθε ναὸς Θεοῦ, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷ Ἐὰν τις φθείρῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, τοῦτον θέλει φθεῖρει ὁ Θεός· διότι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, ὅστις εἴσθε σεῖς. ¹⁸ Μηδεὶς ἃς μὴ ἐξαπατᾷ ἑαυτόν· ἔάν τις μεταξὺ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι σοφὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἃς γείνη μωρὸς, διὰ νὰ γείνη σοφός. ¹⁹ Διότι ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου εἶναι μωρία παρὰ τῷ Θεῷ. Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, “Ὅστις συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.” ²⁰ Καὶ πάλιν, “Ὁ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἶναι μάταιοι.”

²¹ Ὡστε μηδεὶς ἃς μὴ καυχᾶται εἰς ἀνθρώπους· διότι τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· ²² εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε παρόντα εἴτε μέλλοντα· τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· ²³ σεῖς δὲ, τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ Χριστὸς, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΟΥΤΩΣ ἄς μᾶς θεωρῇ πᾶς ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. ²Τὸ δὲ ἐπίλοιπον ζητεῖται μεταξύ τῶν οἰκονόμων νὰ εὑρεθῇ ἕκαστος πιστός. ³Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ὑφ' ὑμῶν, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἑμαυτόν. ⁴Διότι ἡ συνειδήσις μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος· ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος. ⁵Ὡστε μὴ κρίνετε μηδὲν πρὸ καιροῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὅστις καὶ θέλει φέρει εἰς τὸ φῶς τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ θέλει φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος θέλει γείνει εἰς ἕκαστον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

⁶Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετέφερα παραδειγματικῶς εἰς ἑμαυτόν καὶ εἰς τὸν Ἀπολλῶν, διὰ σᾶς· διὰ νὰ μάθητε διὰ τοῦ παραδείγματος ἡμῶν νὰ μὴ φρονῆτε ὑπὲρ ὅ,τι εἶναι γεγραμμένον, διὰ νὰ μὴ ἐπαίρησθε εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς κατὰ τοῦ ἄλλου. ⁷Διότι τίς σὲ διακρίνει ἀπὸ τοῦ ἄλλου; καὶ τί ἔχεις τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβες; Ἐὰν δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;

⁸Τώρα εἰσθε κεχορτασμένοι, τώρα ἐπλουτήσατε, ἐβασιλεύσατε χωρὶς ἡμῶν· καὶ εἴθε νὰ ἐβασιλεύητε, διὰ νὰ συμβασιλεύσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ σᾶς. ⁹Διότι νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέδειξεν ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους, ὡς καταδικασμένους εἰς θάνατον· διότι ἐγείναμεν θέατρον εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς ἀγγέλους καὶ εἰς ἀνθρώπους. ¹⁰Ἡμεῖς μωροὶ διὰ τὸν Χριστόν, σεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, σεῖς δὲ ἰσχυροί· σεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ¹¹Ἔως τῆς παρούσης ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ ῥαπιζόμεθα, καὶ περιπλανώμεθα, ¹²καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας· λειδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ὑποφέρομεν· ¹³βλασφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγείναμεν, σκύβαλον πάντων ἕως τῆς σήμερον.

¹⁴Δὲν γράφω ταῦτα πρὸς ἐντροπὴν σας, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ¹⁵Διότι ἐὰν ἔχῃτε μυρίους παιδαγωγοὺς ἐν Χριστῷ, δὲν ἔχετε ὅμῳς πολλοὺς πατέρας· ἐπεὶ δὲ ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹⁶Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, γίνεσθε μιμηταί μου. ¹⁷Διὰ τοῦτο σᾶς ἔπεμψα

τὸν Τιμόθεον, ὅστις εἶναι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὅστις θέλει σῶς ἐνθυμίσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς διδάσκω πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ.

¹⁸Τινὲς ὅμως ἐφυσιώθησαν, ὡς ἐὰν ἐγὼ δὲν ἔμελλον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς· ¹⁹πλὴν θέλω ἐλθεῖ ταχέως πρὸς ἐσᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ θέλω γνωρίσει οὐχὶ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. ²⁰Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἐν λόγῳ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. ²¹Τί θέλετε; μὲ ῥάβδον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ἢ μὲ ἀγάπην καὶ μὲ πνεῦμα πραότητος;

ΚΕΦ. ε'. 5'.

ΓΕΝΙΚΩΣ ἀκούεται ὅτι εἶναι μεταξύ σας πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἣτις οὐδὲ μεταξύ τῶν ἐθνῶν ὀνομάζεται, ὥστε νὰ ἔχῃ τις τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²Καὶ σεῖς εἴσθε πεφυσιωμένοι, καὶ δὲν ἐπενθήσατε μᾶλλον, διὰ νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ πράξας τὸ ἔργον τοῦτο; ³Διοτι ἐγὼ, ὡς ἀπὼν κατὰ τὸ σῶμα, παρὼν ὅμως κατὰ τὸ πνεῦμα, ἔκρινα ἤδη ὡς παρὼν τὸν οὕτω πράξαντα τοῦτο, ⁴ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συναχθῇτε σεῖς καὶ τὸ ἐμὸν πνεῦμα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁵νὰ παραδώσητε τὸν τοιοῦτον εἰς τὸν Σατανᾶν πρὸς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς, διὰ νὰ σωθῇ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

⁶Δὲν εἶναι καλὸν τὸ καύχημά σας· δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὀλίγη ζύμη κάμνει ὅλον τὸ φύραμα ἔνζυμον; ⁷Καθαρίσθητε λοιπὸν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ζύμης, διὰ νὰ ἦσθε νέον φύραμα, καθὼς εἴσθε ἄζυμοι· διότι τὸ πάσχα ἡμῶν ἐθυσιάσθη ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Χριστός. ⁸Ὡστε ἂς ἐορτάζωμεν, οὐχὶ μὲ ζύμην παλαιάν, οὐδὲ μὲ ζύμην κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

⁹Σᾶς ἔγραψα ἐν τῇ ἐπιστολῇ, νὰ μὴ συναναστρεφῆσθε μὲ πόρνους. ¹⁰Καὶ οὐχὶ διόλου μὲ τοὺς πόρνους τοῦ κόσμου τούτου, ἢ μὲ τοὺς πλεονέκτας ἢ ἄρπαγας, ἢ εἰδωλολάτρας· ἐπειδὴ τότε πρέπει νὰ ἐξέλθῃτε ἀπὸ τοῦ κόσμου. ¹¹Ἀλλὰ τώρα σᾶς ἔγραψα, νὰ μὴ συναναστρεφῆσθε, ἐὰν τις, ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἦναι πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοῖδορος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ· μὲ τὸν τοιοῦτον μηδὲ νὰ συντρώγητε· ¹²διότι τί μὲ μέλει νὰ κρίνω καὶ τοὺς ἕξω; Δεῖν κρίνετε σεῖς τοὺς

ἔσω; ¹³Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς θέλει κρίνει· ὅθεν ἐκβάλετε τὸν κακὸν ἐκ μέσου ὑμῶν.

ΚΕΦ. ς'.—¹Τολμᾷ τις ἀπὸ σᾶς, ὅταν ἔχη διαφορὰν πρὸς τὸν ἄλλον, νὰ κρίνηται ἐνώπιον τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τῶν ἀγίων; ²Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἅγιοι θέλουσι κρίνει τὸν κόσμον; Καὶ ἐὰν ὁ κόσμος κρίνηται ἀπὸ σᾶς, ἀνάξιοι εἰσθε νὰ κρίνητε ἐλάχιστα πράγματα; ³Δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἀγγέλους θέλομεν κρίνει; πόσῳ μᾶλλον βιωτικά; ⁴Βιωτικὰς λοιπὸν κρίσεις ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε κριτάς. ⁵Πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο· οὕτω δὲν ὑπάρχει μεταξύ σας οὐδὲ εἰς σοφὸς, ὅστις θέλει δυνηθῇ νὰ κρίνῃ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ⁶Ἀλλὰ ἀδελφὸς κρίνεται μὲ ἀδελφόν, καὶ τοῦτο ἐνώπιον ἀπίστων; ⁷Τώρα λοιπὸν εἶναι διόλου ἐλάττωμα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ἔχετε κρίσεις μεταξύ σας· διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀδικεῖσθε; διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀποστερεῖσθε; ⁸Ἀλλὰ σεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ μάλιστα ἀδελφούς.

⁹Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄδικοι δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλόλατραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἄρσενοκοῖται, ¹⁰οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε λοιδοροὶ, οὔτε ἄρπαγες, δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

¹¹Καὶ τοιοῦτοι ὑπῆρχετε τινές· ἀλλὰ ἀπελούσθητε, ἀλλὰ ἡγιασθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ¹²Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, πλὴν πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω ἐξουσιασθῇ ὑπ' οὐδενός.

¹³Τὰ φαγητὰ εἶναι διὰ τὴν κοιλίαν, καὶ ἡ κοιλία διὰ τὰ φαγητά· πλὴν ὁ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα θέλει καταργήσει· τὸ δὲ σῶμα δὲν εἶναι διὰ τὴν πορνείαν, ἀλλὰ διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ Κύριος διὰ τὸ σῶμα· ¹⁴ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἀνέστησε, καὶ ἡμᾶς θέλει ἀναστήσει διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ¹⁵Δὲν ἐξεύρετε ὅτι τὰ σώματά σας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Νὰ λάβω λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ κάμω αὐτὰ μέλη πόρνῃς; Μὴ γένοιτο!

¹⁶Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὁ προσκολλώμενος μὲ τὴν πόρνην, εἶναι ἐν σώμα; διότι “θέλουσιν εἶσθαι,” λέγει, “οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ¹⁷Ὅστις ὅμως προσκολλᾶται μὲ τὸν Κύριον, εἶναι ἐν πνεύμα. ¹⁸Φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρ-

τημα τὸ ὁποῖον ἤθελε πράξει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἐκτὸς τοῦ σώματος· ὁ πορνεύων ὅμως ἁμαρτάνει εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα.
¹⁹ Ἡ δὲν ἐξεύρετε, ὅτι τὸ σῶμά σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐν ὑμῖν, τὸ ὁποῖον ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ δὲν εἴσθε κύριοι ἑαυτῶν; ²⁰ Διότι ἠγοράσθητε διὰ τιμῆς· δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν δια τοῦ σώματός σας, καὶ διὰ τοῦ πνεύματός σας, τὰ ὅποια εἶναι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Ζ'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ὅσων μοὶ ἐγράψατε, καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ ἐγγίσῃ εἰς γυναικα. ² Διὰ τὰς πορνείας ὅμως ἅς ἔχη ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα, καὶ ἐκάστη ἅς ἔχη τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα. ³ Ὁ ἄνὴρ ἅς ἀποδίδῃ εἰς τὴν γυναικα τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ εἰς τὸν ἄνδρα. ⁴ Ἡ γυνὴ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτῆς σῶμα, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἀλλ' ἡ γυνή. ⁵ Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, ἐκτὸς ἐὰν ἦναί τι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, διὰ νὰ καταγίνησθε εἰς τὴν νηστείαν καὶ εἰς τὴν προσευχήν· καὶ πάλιν συνέρχεσθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ σᾶς πειράζῃ ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκράτειάν σας. ⁶ Λέγω δὲ τοῦτο κατὰ συγγνώμην, οὐχὶ κατὰ προσταγὴν. ⁷ Διότι θέλω πάντας τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἦναι καθὼς καὶ ἑμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἔχει ἰδιαιτέρον χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ἄλλος μὲν οὕτως, ἄλλος δὲ οὕτως.

⁸ Λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀγάμους καὶ πρὸς τὰς χήρας, καλὸν εἶναι εἰς αὐτοὺς, ἐὰν μείνωσι καθὼς καὶ ἐγώ· ⁹ ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐγκρατεύωνται, ἅς νυμφευθῶσι· διότι καλῆτερον εἶναι νὰ νυμφευθῶσι παρὰ νὰ ἐξάπτωνται.

¹⁰ Εἰς δὲ τοὺς νενυμφευμένους παραγγέλλω, οὐχὶ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, νὰ μὴ χωρισθῇ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ¹¹ Ἀλλ' ἐὰν καὶ χωρισθῇ, ἅς μένη ἄγαμος, ἢ ἅς συνδιαλλαγῇ μὲ τὸν ἄνδρα· καὶ ὁ ἀνὴρ νὰ μὴ ἀφίνη τὴν ἑαυτοῦ γυναικα.

¹² Πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐγὼ λέγω, οὐχὶ ὁ Κύριος, Ἐὰν τις ἀδελφὸς ἔχη γυναικα ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συγκατανεύῃ νὰ συνοικῇ μετ' αὐτοῦ, ἅς μὴ ἀφίνη αὐτήν. ¹³ Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συγκατανεύει νὰ συνοικῇ μετ' αὐτῆς, ἅς μὴ ἀφίνη αὐτόν. ¹⁴ Διότι ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τῆς γυναικός· καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τοῦ ἀνδρός· ἐπειδὴ

ἄλλως τὰ τέκνα σὺς ἤθελον εἶσθαι ἀκάθαρτα· ἀλλὰ τώρα εἶναι ἅγια. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, ἅς χωρισθῇ. Ὁ ἀδελφός ἡ ἡ ἀδελφή δὲν εἶναι δεδουλωμένοι εἰς τὰ τοιαῦτα· ὁ Θεὸς ὁμῶς προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς εἰρήνην. ¹⁶ Διότι τί ἐξεύρεις, γύναι, ἂν μέλλης νὰ σώσης τὸν ἄνδρα; ἡ τί ἐξεύρεις, ἄνερ, ἂν μέλλης νὰ σώσης τὴν γυναῖκα; ¹⁷ Ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον, καὶ καθὼς ὁ Κύριος προσεκάλεσεν ἕκαστον, οὕτως ἅς περιπατῇ· καὶ οὕτω διατάττω εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας.

¹⁸ Προσεκλήθη τις εἰς τὴν πίστιν περιτετμημένος; Ἄς μὴ καλύπτῃ τὴν περιτομήν. Προσεκλήθη τις ἀπερίτμητος; Ἄς μὴ περιτέμνηται. ¹⁹ Ἡ περιτομή εἶναι οὐδὲν, καὶ ἡ ἀκροβυστία εἶναι οὐδὲν· ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει καθ' ἣν ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ ἅς μένη. ²¹ Ἐκλήθη δούλος; Μὴ σὲ μέλῃ· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι νὰ γείνης ἐλεύθερος, μεταχειρίσου τοῦτο καλλίτερα. ²² Διότι ὅστις δούλος ἐκλήθη εἰς τὸν Κύριον, εἶναι ἀπελεύθερος τοῦ Κυρίου· ὁμοίως καὶ ὅστις ἐλεύθερος ἐκλήθη, δούλος εἶναι τοῦ Χριστοῦ. ²³ Διὰ τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δούλοι ἀνθρώπων. ²⁴ Ἐκαστος, ἀδελφοί, εἰς ὃ, τι ἐκλήθη, ἐν τούτῳ ἅς μένη παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁵ Περὶ δὲ τῶν παρθένων προσταγὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔχω· ἀλλὰ γνώμην δίδω, ὡς ἡλεημένος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἦμαι πιστός. ²⁶ Τοῦτο λοιπὸν νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν διὰ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἦναι οὕτως. ²⁷ Εἰσαι δεδεμένος μὲ γυναῖκα; Μὴ ζῆτει λύσιν. Εἰσαι λελυμένος ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. ²⁸ Πλὴν καὶ ἐὰν νυμφευθῇς, δὲν ἡμάρτησας· καὶ ἐὰν ἡ παρθένος νυμφευθῇ, δὲν ἡμάρτησεν· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν ἔχει θλίψιν ἐν τῇ σαρκί· ἐγὼ δὲ σὰς φείδομαι.

²⁹ Λέγω δὲ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐπίλοιπος καιρὸς εἶναι σύντομος· ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ ἦναι ὡς μὴ ἔχοντες· ³⁰ καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ ἔχοντες κατοχὴν· ³¹ καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν κόσμον τοῦτον, ὡς μηδὲν μεταχειριζόμενοι· διότι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχεται. ³² Θέλω δὲ νὰ ἦσθε ἀμεριμνοὶ· ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Κύριον· ³³ ὁ δὲ νενυμφευμένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὴν γυναῖκα. ³⁴ Διαφέρει ἡ γυνὴ καὶ

ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ ἦναι ἁγία καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα· ἡ δὲ νενυμφευμένη μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα.

³⁵ Λέγω δὲ τοῦτο διὰ τὸ συμφέρον ὑμῶν αὐτῶν· οὐχὶ διὰ νὰ βάλω εἰς ἐσᾶς παγίδα, ἀλλὰ διὰ τὸ σεμνοπρεπὲς, καὶ διὰ νὰ ἦσθε προσκεκολλημένοι εἰς τὸν Κύριον χωρὶς περισπασμούς.

³⁶ Ἀλλ' ἐάν τις νομίζῃ ὅτι ἀσχημονεῖ πρὸς τὴν παρθέναν αὐτοῦ, ἂν παρῇλθεν ἡ ἀκμὴ αὐτῆς, καὶ πρέπη νὰ γείνη οὕτως, ὥς κάμῃ ὅ,τι θέλει, δὲν ἁμαρτάνει· ὥς ὑπανδρεύονται. ³⁷ Ὅστις ὅμως στέκει στερεὸς ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔχει ὅμως ἐξουσίαν περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θελήματος, καὶ ἀπεφάσισε τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, νὰ φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, πράττει καλῶς. ³⁸ Ὡστε καὶ ὅστις ὑπανδρεύει, πράττει καλῶς· ἀλλ' ὁ μὴ ὑπανδρεύων, πράττει καλῆτερα.

³⁹ Ἡ γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου ἐφ' ὅσον καιρὸν ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐάν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀποθάνῃ, εἶναι ἐλευθέρη νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ὅντινα θέλει, μόνον νὰ γίνηται τοῦτο ἐν Κυρίῳ.

⁴⁰ Μακαριωτέρα ὅμως εἶναι, ἐὰν μείνῃ οὕτω, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω Πνεῦμα Θεοῦ.

ΚΕΦ. η'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι πάντες ἔχομεν γνώσιν· ἡ γνώσις ὅμως φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. ² Καὶ ἐάν τις νομίζῃ ὅτι ἐξεύρει τι, δὲν ἔμαθεν ἔτι οὐδὲν καθὼς πρέπει νὰ μάθῃ· ³ ἀλλ' ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ. ⁴ Περὶ τῆς βρώσεως λοιπὸν τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι τὸ εἶδωλον εἶναι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ἄλλος Θεὸς εἰμὴ εἰς. ⁵ Διότι ἂν καὶ ἦναι λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (καθὼς καὶ εἶναι θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί)· ⁶ ἀλλ' εἰς ἡμᾶς εἶναι εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ⁷ Ἀλλὰ δὲν εἶναι εἰς πάντας ἡ γνώσις αὕτη· τινὲς δὲ διὰ τὴν συνειδήσιν τοῦ εἰδώλου ἕως σήμερον τρώγουσι τὸ εἰδωλόθυτον ὡς εἰδωλόθυτον, καὶ ἡ συνειδήσις αὐτῶν ἀσθενὴς οὕσα μολύνεται.

⁸ Τὸ φαγητὸν ὅμως δὲν συνιστᾷ ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν· διότι οὔτε ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν δὲν φάγωμεν, ἐλαττούμεθα.

⁹ Πλήν προσέχετε μήπως αὕτη ἡ ἐξουσία σας γείνη πρόσκομμα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς. ¹⁰ Διότι εἰάν τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνώσιν, ὅτι κάθησαι εἰς τράπεζαν ἐντὸς ναοῦ εἰδώλων, δὲν θέλει ἐνθαρρυνθῇ ἡ συνειδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, εἰς τὸ νὰ τρώγῃ τὰ εἰδωλόθυτα; ¹¹ καὶ διὰ τὴν γνώσιν σου θέλει ἀπολεσθῇ ὁ ἀσθενὴς ἀδελφός, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹² Ἀμαρτάνουντες δὲ οὕτως εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ προσβάλλοντες τὴν ἀσθενῇ συνειδησιν αὐτῶν, εἰς τὸν Χριστὸν ἀμαρτάνετε. ¹³ Διὰ τοῦτο, εἰάν τὸ φαγητὸν σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, δὲν θέλω φάγει κρέας εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τὸν ἀδελφόν μου.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΕΝ εἶμαι ἀπόστολος; Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος; Δὲν εἶδον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν; Δὲν εἴσθε σεῖς τὸ ἔργον μου ἐν Κυρίῳ; ² Ἄν δὲν ἡμαι εἰς ἄλλους ἀπόστολος, ἀλλ' εἰς ἐσᾶς τοῦλάχιστον εἶμαι· διότι ἡ σφραγὶς τῆς ἀποστολῆς μου σεῖς εἴσθε ἐν Κυρίῳ. ³ Ἡ ἀπολογία μου εἰς τοὺς ἀνακρίνοντάς με εἶναι αὕτη· ⁴ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πῖωμεν; ⁵ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ συμπεριφέρωμεν ἀδελφὴν γυναῖκα, ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ Κηφᾶς; ⁶ Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ ὁ Βαρνάβας δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ μὴ ἐργαζώμεθα; ⁷ Τίς ποτὲ ἐκστρατεύει μὲ ἴδια αὐτοῦ ἔξοδα; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ; ⁸ Ἡ τίς ποιμαίνει ποίμνιον, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ γάλακτος τοῦ ποιμνίου; ⁹ Μήπως κατὰ ἄνθρωπον λαλῶ ταῦτα; ἢ δὲν λέγει ταῦτα καὶ ὁ νόμος; ⁹ Διότι ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως εἶναι γεγραμμένον, “Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοδὸς ἀλωνίζοντος.” Μήπως μέλει τὸν Θεὸν περὶ τῶν βοῶν; ¹⁰ Ἡ δι' ἡμᾶς βεβαίως λέγει τοῦτο; διότι δι' ἡμᾶς ἐγράφη, ὅτι ὁ ἀροτριῶν, μὲ ἐλπίδα πρέπει νὰ ἀροτριᾷ· καὶ ὁ ἀλωνίζων, μὲ ἐλπίδα νὰ μετέχῃ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. ¹¹ Εἰάν ἡμεῖς ἐσπείραμεν εἰς ἐσᾶς τὰ πνευματικά, μέγα εἶναι εἰάν ἡμεῖς θερίσωμεν τὰ σαρκικά σας; ¹² Εἰάν ἄλλοι μετέχωσι τῆς ἐφ' ὑμᾶς ἐξουσίας, δὲν πρέπει μάλλον ἡμεῖς; Ἀλλὰ δὲν μετεχειρίσθημεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀλλ' ὑποφέρομεν πάντα, διὰ νὰ μὴ προξενήσωμεν ἐμπόδιόν τι εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

¹³ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι τὰ ἱερὰ, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τρώγου-

σιν; οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὸ θυσιαστήριον, μετὰ τοῦ θυσιαστηρίου λαμβάνουσι μερίδιον; ¹⁴ Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξεν, οἱ κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον νὰ ζῶσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου.

¹⁵ Πλὴν ἐγὼ οὐδὲν τούτων μετεχειρίσθην, οὐδὲ ἔγραψα ταῦτα, διὰ νὰ γείνη οὔτως εἰς ἐμέ· διότι καλὸν εἶναι εἰς ἐμέ νὰ ἀποθάνω μᾶλλον, παρὰ νὰ ματαιώσῃ τις τὸ καύχημά μου. ¹⁶ Διότι ἐὰν κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι εἰς ἐμέ καύχημα· ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐπικείται εἰς ἐμέ· οὐαὶ δὲ εἶναι εἰς ἐμέ ἐὰν δὲν κηρύττω. ¹⁷ Ἐπειδὴ ἐὰν κάμνω τοῦτο ἐκουσίως, ἔχω μισθόν· ἐὰν δὲ ἀκουσίως, εἶμαι ἐμπεπιστευμένος οἰκονομίαν. ¹⁸ Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ μισθός μου; Τὸ νὰ κάμω ἀδάπανον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς κηρύξεώς μου, ὥστε νὰ μὴ κάμνω κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

¹⁹ Διότι ἐλεύθερος ὢν πάντων, εἰς πάντας ἐδούλωσα ἑμαυτὸν, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς πλειότερους. ²⁰ Καὶ ἔγινε εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς Ἰουδαίους· εἰς τοὺς ὑπὸ νόμον ἄς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ὑπὸ νόμον· ²¹ εἰς τοὺς ἀνόμους ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἔννομος εἰς τὸν Χριστὸν,) διὰ νὰ κερδήσω ἀνόμους· ²² ἔγινε εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὡς ἀσθενής, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ἀσθενεῖς· εἰς πάντας ἔγινε τὰ πάντα, διὰ νὰ σώσω παντὶ τρόπῳ τινάς. ²³ Κάμνω δὲ τοῦτο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, διὰ νὰ γείνω συγκοινωνὸς αὐτοῦ.

²⁴ Δὲν ἐξεύρετε, ὅτι οἱ τρέχοντες ἐν τῷ σταδίῳ, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς ὅμως λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ὥστε νὰ λάβητε αὐτό. ²⁵ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, εἰς πάντα ἐγκρατεῖται· ἐκεῖνοι μὲν, διὰ νὰ λάβωσι φθαρτὴν στέφανον, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ²⁶ Ἐγὼ λοιπὸν οὕτω τρέχω, οὐχὶ ὡς ἀβεβαίως· οὕτω πυγμαχῶ, οὐχὶ ὡς κτυπῶν τὸν ἀέρα· ²⁷ ἀλλὰ δαμάζω τὸ σῶμά μου καὶ δουλαγωγῶ, μήπως εἰς ἄλλους κηρύξας, ἐγὼ γείνω ἀδόκιμος.

ΚΕΦ. ι'. ια'.

ΔΕΝ θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον· ² καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ· ³ καὶ πάντες τὴν αὐτὴν πνευματικὴν βρῶσιν ἔφαγον· ⁴ καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ποτὸν ἔπιον· διότι

ἔπινον ἀπὸ πνευματικῆς πέτρας ἀκολουθούσης· ἡ δὲ πέτρα ἦτο ὁ Χριστός. ⁵ Ἀλλὰ δὲν εὐηρεστήθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πλειοτέρους ἐξ αὐτῶν· διότι κατεστρώθησαν ἐν τῇ ἔρημῳ.

⁶ Ταῦτα δὲ ἔγειναν παραδείγματα ἡμῶν διὰ νὰ μὴ ἡμεθα ἡμεῖς ἐπιθυμηταὶ κακῶν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν. ⁷ Μηδὲ γίνεσθε εἰδωλολάτραι, καθὼς τινὲς ἐξ αὐτῶν· ὡς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκάθισεν ὁ λαὸς διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῖῃ, καὶ ἐσηκώθησαν νὰ παίζωσι.” ⁸ Μηδὲ ἅς πορνεύωμεν, καθὼς τινὲς αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. ⁹ Μηδὲ ἅς πειράζωμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τῶν ὄψεων. ¹⁰ Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ. ¹¹ Ταῦτα δὲ πάντα ἐγίνοντο εἰς ἐκείνους παραδείγματα, καὶ ἐγρίφησαν πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ τέλη τῶν αἰώνων ἐφθασαν. ¹² Ὡστε ὁ νομίζων ὅτι ἵσταται, ἅς βλέπῃ μὴ πέσῃ.

¹³ Πειρασμὸς δὲν σᾶς κατέλαβεν εἰμὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Θεός, ὅστις δὲν θέλει σᾶς ἀφήσει νὰ πειρασθῇτε ὑπὲρ τὴν δύναμίν σας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πειρασμοῦ θέλει κάμει καὶ τὴν ἔκβασιν, ὥστε νὰ δύνασθε νὰ ὑποφέρητε.

¹⁴ Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.

¹⁵ Λέγω ὡς πρὸς φρονίμους· κρίνατε σεῖς τοῦτο τὸ ὁποῖον λέγω· ¹⁶ τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας τὸ ὁποῖον εὐλογοῦμεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Ὁ ἄρτος τὸν ὁποῖον κόπτομεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ; ¹⁷ Διότι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα εἴμεθα οἱ πολλοί· ἐπειδὴ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. ¹⁸ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οἱ τρώγοντες τὰς θυσίας, δὲν εἶναι κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου; ¹⁹ Τί λοιπὸν λέγω; ὅτι τὸ εἶδωλον εἶναί τι; ἢ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτον εἶναί τι; οὐχί· ²⁰ ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θυσιάζουσι τὰ ἔθνη, εἰς τὰ δαιμόνια θυσιάζουσι, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν Θεόν· καὶ δὲν θέλω σεῖς νὰ γίνησθε κοινωνοὶ τῶν δαιμονίων. ²¹ Δὲν δύνασθε νὰ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ποτήριον τῶν δαιμονίων· δὲν δύνασθε νὰ ἦσθε μέτοχοι τῆς τραπέζης τοῦ Κυρίου καὶ τῆς τραπέζης τῶν δαιμονίων. ²² Ἡ τὸν Κύριον θέλομεν νὰ διεγείρωμεν εἰς ζηλοτυπίαν; μήπως εἴμεθα ἰσχυρότεροι αὐτοῦ;

²³ Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν οἰκοδομοῦσι. ²⁴ Μηδεὶς ἅς μὴ ζητῇ τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον· ἀλλ' ἔκα-

στος τὰ τοῦ ἄλλου. ²⁵ Πάν τὸ πωλούμενον ἐν τῷ μακελλίῳ τρώγετε, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁶ διότι “τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.” ²⁷ Καὶ ἐάν τις τῶν ἀπίστων σᾶς προσκαλῇ, καὶ θέλετε νὰ ὑπάγητε, τρώγετε, ὅ,τι βάλλεται ἔμπροσθέν σας, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁸ Ἐὰν δέ τις σᾶς εἴπῃ, Τοῦτο εἶναι εἰδωλόθυτον· μὴ τρώγετε, δι' ἐκεῖνον τὸν φανερώσαντα, καὶ διὰ τὴν συνείδησιν· διότι “τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.” ²⁹ Συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἰδικὴν σου, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄλλου· ἐπειδὴ διὰ τί ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³⁰ Καὶ ἐὰν ἐγὼ μετ' εὐχαριστίας μετέχω, διὰ τί βλασφημοῦμαι δι' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον ἐγὼ εὐχαριστῶ; ³¹ Εἴτε λοιπὸν τρώγετε, εἴτε πίνετε, εἴτε πράττετέ τι, πάντα πράττετε εἰς δόξαν Θεοῦ. ³² Μὴ γίνεσθε πρόσκομμα μήτε εἰς Ἰουδαίους μήτε εἰς Ἕλληνας, μήτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. ³³ καθὼς καὶ ἐγὼ κατὰ πάντα ἀρέσκω εἰς πάντας, μὴ ζητῶν τὸ ἰδικόν μου συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν διὰ νὰ σωθῶσι.

ΚΕΦ. ια'.—¹ Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ τοῦ Χριστοῦ.

² Σᾶς ἐπαινῶ δὲ, ἀδελφοί, ὅτι εἰς πάντα μὲ ἐνθυμεῖσθε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, καθὼς παρέδωκα εἰς ἐσᾶς.

³ Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ὅτι ἡ κεφαλὴ παντὸς ἀνδρὸς εἶναι ὁ Χριστός· κεφαλὴ δὲ τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, ἐὰν ἔχῃ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, διότι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μὲ τὴν ἐξυρισμένην. ⁶ Ἐπειδὴ ἂν δὲν καλύπτεται ἡ γυνὴ, ὥς κουρεύσῃ καὶ τὰ μαλλία αὐτῆς· ἀλλ' ἐὰν ᾖ αἰσχρὸν εἰς γυναῖκα νὰ κουρεύῃ τὰ μαλλία αὐτῆς, ἢ νὰ ξυρίζηται, ὥς καλύπτεται. ⁷ Διότι ὁ μὲν ἀνὴρ δὲν χρεωστεῖ νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶναι εἰκὼν καὶ δόξα τοῦ Θεοῦ· ἡ δὲ γυνὴ εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρὸς. ⁸ Διότι ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐκ τῆς γυναικὸς, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς· ⁹ ἐπειδὴ δὲν ἐκτίσθη ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. ¹¹ Πλὴν οὔτε ὁ ἀνὴρ χωρὶς τῆς γυναικὸς, οὔτε

ἡ γυνὴ χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει, ἐν Κυρίῳ. ¹² Διότι καθὼς ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ εἶναι διὰ τῆς γυναικός· τὰ πάντα δὲ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

¹³ Κρίνατε σείς καθ' ἑαυτούς· εἶναι πρέπον γυνὴ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν ἁσκεπής; ¹⁴ Ἡ οὐδὲ αὕτῃ ἡ φύσις δὲν σᾶς διδάσκει, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι εἰς αὐτὸν ἀτιμία; ¹⁵ Γυνὴ δὲ ἐὰν ἔχῃ κόμην, εἶναι δόξα εἰς αὐτήν· διότι ἡ κόμη ἐδόθη εἰς αὐτήν ἀντὶ καλύμματος.

¹⁶ Εἰάν τις ὁμως φαίνεται ὅτι εἶναι φιλόνεικος, ἡμεῖς τοιαύτην συνηθειαν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Εὐὼ δὲ παραγγέλλω τοῦτο, δὲν ἐπαινῶ, ὅτι συνέρχεσθε οὐχὶ διὰ τὸ καλῆτερον, ἀλλὰ διὰ τὸ χειρότερον. ¹⁸ Διότι πρῶτον μὲν, ὅταν συνέρχησθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀκούω ὅτι ὑπάρχουσιν σχίσματα μεταξύ σας· καὶ μέρος τι πιστεύω. ¹⁹ Διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι καὶ αἰρέσεις μεταξύ σας, διὰ νὰ γείνωσι φανεροὶ μεταξύ σας οἱ δόκιμοι.

²⁰ Ὅταν λοιπὸν συνέρχησθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τοῦτο δὲν εἶναι νὰ φάγητε Κυριακὸν δεῖπνον· ²¹ διότι ἕκαστος λαμβάνει πρὸ τοῦ ἄλλου τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ δεῖπνον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τρώγειν, καὶ ἄλλος μὲν πεινᾷ, ἄλλος δὲ μεθύει, ²² Μὴ δὲν ἔχετε οἰκίας διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε; ἢ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύnete τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί νὰ σᾶς εἴπω; νὰ σᾶς ἐπαινέσω εἰς τοῦτο; δὲν σᾶς ἐπαινῶ.

²³ Διότι ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ παρέδωκα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ καθ' ἣν παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον, ²⁴ καὶ εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁵ Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησε, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου· τοῦτο κάμνετε, ὡς ἅκις πίνητε, εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁶ Διότι ὡς ἅκις ἂν τρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, μέχρι τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ.

²⁷ Ὡστε ὅστις τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος θέλει εἶσθαι τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. ²⁸ Ὡς δοκιμάζῃ δὲ ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὕτως ὡς τρώγῃ ἐκ τοῦ ἄρτου, καὶ ὡς πίνῃ ἐκ τοῦ ποτηρίου. ²⁹ Διότι ὁ τρώγων καὶ πίνων ἀναξίως, τρώγει καὶ πίνει κατάκρι-

σιν εἰς ἑαυτὸν, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. ³⁰ Διὰ τοῦτο ὑπάρχουσι μεταξύ σας πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρώστοι, καὶ ἀποθνήσκουσιν ἱκανοί. ³¹ Διότι ἐὰν διεκρίνομεν ἑαυτοὺς, δὲν ἠθέλομεν κρίνεσθαι. ³² Ἀλλ' ὅταν κρινώμεθα, παιδευόμεθα ὑπὲρ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ μὴ κατακριθῶμεν μετὰ τοῦ κόσμου. ³³ Ὡστε, ἀδελφοί μου, ὅταν συνέρχησθε διὰ νὰ φάγητε, περιμένετε ἀλλήλους. ³⁴ Ἐὰν δέ τις πεινᾷ, ἅς τρώγῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ συνέρχησθε πρὸς κατάκρισιν. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὅταν ἔλθω, θέλω διατάξει.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—ΙΔ'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε. ² Ἐξεύρετε ὅτι ἦσθε ἐθνικοὶ, συρόμενοι ὅπως ἐσύρεσθε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα. ³ Διὰ τοῦτο σᾶς γνωστοποιῶ, ὅτι οὐδεὶς λαλῶν διὰ Πνεύματος Θεοῦ, λέγει ἀνάθεμα τὸν Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ Κύριον Ἰησοῦν, εἰμὴ διὰ Πνεύματος Ἀγίου.

⁴ Εἶναι δὲ διαιρέσεις χαρισμάτων, τὸ Πνεῦμα ὅμως τὸ αὐτό· ⁵ εἶναι καὶ διαιρέσεις διακονιῶν, ὁ Κύριος ὅμως ὁ αὐτός· ⁶ εἶναι καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων, ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι ὁ αὐτός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. ⁷ Δίδεται δὲ εἰς ἕκαστον ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ⁸ Διότι εἰς ἄλλον μὲν δίδεται διὰ τοῦ Πνεύματος λόγος σοφίας, εἰς ἄλλον δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· ⁹ εἰς ἄλλον δὲ πίστις, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· εἰς ἄλλον δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· ¹⁰ εἰς ἄλλον δὲ ἐνέργειαι θαυμάτων, εἰς ἄλλον δὲ προφητεία, εἰς ἄλλον δὲ διακρίσεις πνευμάτων, εἰς ἄλλον δὲ εἶδη γλωσσῶν, εἰς ἄλλον δὲ ἐρμηνεῖα γλωσσῶν· ¹¹ πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διανέμον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον καθὼς θέλει.

¹² Διότι καθὼς τὸ σῶμα εἶναι ἐν, καὶ ἔχει μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, εἶναι ἐν σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός. ¹³ Διότι ἡμεῖς πάντες διὰ τοῦ ἐνός Πνεύματος ἐβαπτίσθημεν εἰς ἐν σῶμα, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.

¹⁴ Διότι τὸ σῶμα δὲν εἶναι ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλὰ. ¹⁵ Ἐὰν εἴπῃ ὁ ποὺς, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι χεῖρ, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος·

διὰ τοῦτο τάχα δὲν εἶναι ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁶ Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ ὠτίον, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὀφθαλμὸς, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι τάχα ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁷ Ἐὰν ὅλον τὸ σῶμα ᾖ ὀφθαλμὸς, ποῦ ἡ ἀκοή; Ἐὰν ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; ¹⁸ Ἀλλὰ τώρα ὁ Θεὸς ἔθεσε τὰ μέλη ἐν ἑκαστῷ αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα, καθὼς ἠθέλησεν. ¹⁹ Ἐὰν ὅμως πάντα ἦσαν ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ²⁰ Ἀλλὰ τώρα εἶναι μὲν πολλὰ μέλη, ἐν ὅμως σῶμα. ²¹ Καὶ δὲν δύναται ὁ ὀφθαλμὸς νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν χεῖρα, Δὲν ἔχω χρεῖαν σοῦ· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ πρὸς τοὺς πόδας, Δὲν ἔχω χρεῖαν ὑμῶν. ²² Ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι εἶναι ἀσθενέστερα, ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα· ²³ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα νομίζομεν ὅτι εἶναι τὰ ἀτιμότερα τοῦ σώματος, εἰς ταῦτα ἀποδίδομεν τιμὴν περισσοτέραν· καὶ τὰ ἄσχημα ἡμῶν ἔχουσι περισσοτέραν εὐσχημοσύνην. ²⁴ Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν δὲν ἔχουσι χρεῖαν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, δόσας περισσοτέραν τιμὴν εἰς τὸ εὐτελέστερον, ²⁵ διὰ νὰ μὴ ἦναι σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ νὰ φροντίζωσι τὰ μέλη τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων. ²⁶ Καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συμπάσχουσιν· εἴτε τιμᾶται ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συγχαίρουσι.

²⁷ Καὶ σεῖς εἰσθε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη κατὰ μέρος. ²⁸ Καὶ ἄλλους μὲν ἔθεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα θαύματα, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, βοηθείας, κυβερνήσεις, εἶδη γλωσσῶν. ²⁹ Μὴ πάντες εἶναι ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες ἐνεργοῦσι θαύματα; ³⁰ μὴ πάντες ἔχουσι χαρίσματα ἰαμάτων; μὴ πάντες λαλοῦσι γλώσσας; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

³¹ Ζητεῖτε δὲ μετὰ ζήλου τὰ καλλήτερα χαρίσματα· καὶ ἔτι πολὺ ὑπερέχουσιν ὁδὸν σᾶς δεικνύω.

ΚΕΦ. ΙΓ'.—¹ Ἐὰν λαλῶ τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἔγεινα χαλκὸς ἡχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ² Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ ἐξεύρω πάντα τὰ μυστήρια καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε νὰ μετατοπίζω ὄρη, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, εἶμαι οὐδέν. ³ Καὶ ἐὰν πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου διανείμω, καὶ ἐὰν

παραδώσω τὸ σῶμά μου διὰ νὰ καυθῶ, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελῶμαι.

⁴ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, ἀγαθοποιεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν φθονεῖ· ἡ ἀγάπη δὲν αὐθαδιάζει, δὲν ἐπαίρεται, ⁵ δὲν ἀσχημονεῖ, δὲν ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, δὲν παροξύνεται, δὲν διαλογίζεται τὸ κακόν· ⁶ δὲν χαίρει εἰς τὴν ἀδικίαν, συγχαίρει δὲ εἰς τὴν ἀλήθειαν. ⁷ Πάντα ἀνέχεται, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

⁸ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· τὰ ἄλλα ὅμως, εἴτε προφητεῖαι εἶναι, θέλουσι καταργηθῇ· εἴτε γλῶσσαι, θέλουσι παύσει· εἴτε γνῶσις, θέλει καταργηθῇ. ⁹ Διότι κατὰ μέρος γινώσκομεν, καὶ κατὰ μέρος προφητεύομεν· ¹⁰ ὅταν ὅμως ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ κατὰ μέρος θέλει καταργηθῇ. ¹¹ Ὅτε ἡμῖν νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐσυλλογιζόμεν· ὅτε ὅμως ἔγεινα ἀνὴρ, κατήργησα τὰ τοῦ νηπίου· ¹² διότι τώρα βλέπομεν διὰ κατόπτρου αἰνιγματωδῶς, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· τώρα γνωρίζω κατὰ μέρος, τότε δὲ θέλω γνωρίσει καθὼς καὶ ἐγνωρίσθην.

¹³ Τώρα δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μεγαλητέρα δὲ τούτων εἶναι ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ιδ'.—¹ Ἀκολουθεῖτε τὴν ἀγάπην· καὶ ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὰ πνευματικὰ, μᾶλλον δὲ τὸ νὰ προφητεύητε. ² Διότι ὁ λαλῶν γλῶσσαν ἀγνώριστον, δὲν λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πρὸς τὸν Θεόν· διότι οὐδεὶς ἀκούει αὐτὸν, ἀλλὰ μὲ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ λαλεῖ μυστήρια· ³ ὁ δὲ προφητεύων, λαλεῖ πρὸς ἀνθρώπους εἰς οἰκοδομὴν καὶ προτροπὴν καὶ παρηγορίαν. ⁴ Ὁ λαλῶν γλῶσσαν ἀγνώριστον, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων, τὴν ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ⁵ Θέλω δὲ πάντες νὰ λαλήτε γλῶσσας, μᾶλλον δὲ νὰ προφητεύητε· διότι ὁ προφητεύων εἶναι μεγαλητερος παρὰ ὁ λαλῶν γλῶσσας, ἐκτὸς ἐὰν διερμηνεύῃ, διὰ νὰ λάβῃ οἰκοδομὴν ἢ ἐκκλησίαν.

⁶ Καὶ τώρα, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς λαλῶν γλῶσσας, τι θέλω σᾶς ὠφελήσει, ἐὰν δὲν σᾶς λαλήσω ἢ μὲ ἀποκάλυψιν, ἢ μὲ γνῶσιν, ἢ μὲ προφητείαν, ἢ μὲ διδασχὴν; ⁷ Καὶ τὰ ἄψυχα ὅσα δίδουσι φωνήν, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα, ἐὰν δὲν δώσωσι διακεκριμένους τοὺς φθόγγους, πῶς θέλει γνωρισθῇ τὸ αὐλούμενον, ἢ τὸ κιθαριζόμενον; ⁸ Διότι, ἐὰν ἡ σάλπιγξ δώσῃ φωνὴν ἀσαφῆ, τίς θέλει ἐτοιμασθῇ εἰς πόλεμον; ⁹ Οὕτω καὶ σεῖς, ἐὰν

δὲν δώσητε διὰ τῆς γλώσσης φωνὴν εὐκατάληπτον, πῶς θέλει γνωρισθῇ το λαλούμενον; διότι θέλετε λαλεῖ εἰς τὸν αἶρα.
¹⁰ Τόσα εἴδη φωνῶν εἶναι τυχὸν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀσήμαντον. ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν δὲν γνωρίσω τὴν σημασίαν τῆς φωνῆς, θέλω εἶσθαι πρὸς τὸν λαλοῦντα βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν, βάρβαρος πρὸς ἐμέ.

¹² Οὕτω καὶ σεῖς, ἐπειδὴ εἰσθε ζηλωταὶ πνευματικῶν, ζητεῖτε νὰ περισσεύητε ἐν αὐτοῖς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας.

¹³ Διὰ τοῦτο ὁ λαλῶν γλώσσαν ἀγνώριστον, ἃς προσεύχεται διὰ νὰ γένη ἱκανὸς νὰ διερμηνεύῃ. ¹⁴ Διότι ἐὰν προσεύχωμαι μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ἀλλ' ὁ νοῦς μου εἶναι ἀκαρποφόρητος. ¹⁵ Τί πρέπει λοιπόν; Θέλω προσευχηθῇ μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ προσευχηθῇ καὶ μὲ τὸν νοῦν· θέλω ψάλλει μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ ψάλλει καὶ μὲ τὸν νοῦν. ¹⁶ Διότι ἐὰν δοξολογήσῃς μὲ τὸ πνεῦμα, ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τάξιν ἰδιώτου, πῶς θέλει εἰπεῖ τὸ Ἀμὴν εἰς τὴν εὐχαριστίαν σου, μὴ ἐξεύρων τί λέγεις; ¹⁷ Διότι σὺ μὲν καλῶς εὐχαριστεῖς, ὁ ἄλλος ὅμως δὲν οἰκοδομεῖται. ¹⁸ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι λαλῶ πλειότερας γλώσσας παρὰ πάντας ὑμᾶς. ¹⁹ πλὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πέντε λόγους προτιμῶ νὰ λαλήσω διὰ τοῦ νοός μου, διὰ νὰ κατηχήσω καὶ ἄλλους, παρὰ μυρίους λόγους μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον.

²⁰ Ἀδελφοὶ, μὴ γίνεσθε παιδία κατὰ τὰς φρένας· ἀλλὰ γίνεσθε νήπια μὲν εἰς τὴν κακίαν, τέλειοι ὅμως εἰς τὰς φρένας.

²¹ Ἐν τῷ νόμῳ εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι δι' ἑτερογλώσσων, καὶ διὰ ξένων χειλέων θέλω λαλήσει πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ οὐδὲ οὕτω θέλουσι μὲ εἰσακούσει,” λέγει Κύριος. ²² Ὡστε αἱ γλώσσαι εἶναι διὰ σημείου, οὐχὶ πρὸς τοὺς πιστεύοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀπίστους· ἢ προφητεία ὅμως εἶναι οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Ἐὰν λοιπὸν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ λαλῶσι πάντες γλώσσας ἀγνώριστους, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, δὲν θέλουσιν εἰπεῖ ὅτι εἰσθε μαινόμενοι; ²⁴ Ἀλλ' ἐὰν πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. ²⁵ καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ γίνονται φανερά· καὶ οὕτω πεσὼν κατὰ πρόσωπον, θέλει προσκυνήσῃ τὸν Θεόν, κηρύττων ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τῶντι ἐν μέσῳ ὑμῶν.

²⁶ Τί πρέπει λοιπον, ἀδελφοί; "Όταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα ἃς γίνωνται πρὸς οἰκοδομὴν· ²⁷ ἐάν τις λαλῇ γλῶσσαν ἀγνώριστον, ἃς κάμωσι τοῦτο ἀνὰ δύο, ἢ τὸ περισσότερον ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἐκ διαδοχῆς· καὶ εἰς ἃς διερμηνεύῃ· ²⁸ ἀλλ' ἐὰν δὲν ᾦναι διερμηνευτῆς, ἃς σιωπᾷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἃς λαλῇ δὲ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν Θεόν. ²⁹ Προφῆται δὲ ἃς λαλῶσι δύο ἢ τρεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι ἃς διακρίνωσιν. ³⁰ Ἐὰν δὲ ἔλθῃ ἀποκάλυψις εἰς ἄλλον καθήμενον, ὁ πρῶτος ἃς σιωπᾷ. ³¹ Διότι δύνασθε ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον νὰ προφητεύητε πάντες, διὰ νὰ μανθάνωσι πάντες, καὶ πάντες νὰ παρηγορῶνται. ³² Καὶ τὰ πνεύματα τῶν προφητῶν ὑποτάσσονται εἰς τοὺς προφήτας· ³³ διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἀκαταστασίας, ἀλλ' εἰρήνης, καθὼς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

³⁴ Αἱ γυναῖκές σας ἃς σιωπῶσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· διότι δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰς αὐτὰς νὰ λαλῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποτάσσωνται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. ³⁵ Ἀλλ' ἐὰν θέλωσι νὰ μάθωσί τι, ἃς ἐρωτῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ τοὺς ἄνδρας αὐτῶν· διότι αἰσχρὸν εἶναι εἰς γυναῖκας νὰ λαλῶσιν ἐν ἐκκλησίᾳ. ³⁶ Μήπως ἀπὸ σᾶς ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ; ἢ εἰς σᾶς μόνους κατήντησεν;

³⁷ Ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι προφήτης, ἢ πνευματικὸς, ἃς μάθῃ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα γράφω πρὸς ἐσᾶς, ὅτι εἶναι ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου· ³⁸ ἀλλ' ἐὰν τις ἀγνοῇ, ἃς ἀγνοῇ. ³⁹ Ὡστε, ἀδελφοί, ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσας μὴ ἐμποδίζετε. ⁴⁰ Πάντα ἃς γίνωνται εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΣΑΣ φανερόνω δὲ, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον ἐκήρυξα πρὸς ἐσᾶς, τὸ ὁποῖον καὶ παρελάβετε, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἵστασθε· ² διὰ τοῦ ἰποίου καὶ σώζεσθε τίνι τρόπῳ σᾶς ἐκήρυξα αὐτὸ, ἃν φυλάττητε αὐτό· ἐκτὸς ἐὰν ἐπιστεύσατε ματαίως. ³ Διότι παρέδωκα εἰς ἐσᾶς ἐν πρώτοις ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καὶ παρέλαβον, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς· ⁴ καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν, κατὰ τὰς γραφάς· ⁵ καὶ ὅτι ἐφάνη εἰς τὸν Κηφᾶν, ἔπειτα εἰς τοὺς δώδεκα· ⁶ μετὰ ταῦτα ἐφάνη εἰς πεντακοσίους καὶ ἐπέκεινα ἀδελφούς διὰ μιᾶς, ἐκ τῶν ἰποίων οἱ πλείότεροι μένουσιν

ἕως τώρα, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους· ⁸τελευταῖον δὲ πάντων, ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς εἰς ἔκτρωμα. ⁹Διότι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων· ὅστις δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι ἀπόστολος, διότι κατεδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Ἀλλὰ χάριτι Θεοῦ εἶμαι, ὅτι εἶμαι· καὶ ἡ εἰς ἐμὲ χάρις αὐτοῦ δὲν ἔγεινε ματαία, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· πλὴν οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ μετ' ἐμοῦ. ¹¹ Εἴτε λοιπὸν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύττομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹² Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς κηρύττηται ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, πῶς τινὲς μεταξύ σας λέγουσιν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν δὲν εἶναι; ¹³ Καὶ ἐὰν ἀνάστασις νεκρῶν δὲν ἦναι, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη· ¹⁴ καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, μάταιον ἔρα εἶναι τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ματαία δὲ καὶ ἡ πίστις σας· ¹⁵ εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, διότι ἐμαρτυρήσαμεν περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἀνέστησε τὸν Χριστόν· τὸν ἑποῖον δὲν ἀνέστησεν, ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί. ¹⁶ Διότι ἐὰν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, ματαία ἡ πίστις σας· ἔτι εἰσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁸ Ἀρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπωλέσθησαν. ¹⁹ Ἐὰν ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ μόνον ἐλπίζομεν εἰς τὸν Χριστόν, εἴμεθα ἐλεεινότεροι πάντων τῶν ἀνθρώπων.

²⁰ Ἀλλὰ τώρα ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ἔγεινεν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. ²¹ Διότι ἐπειδὴ ὁ θάνατος ἦλθε δι' ἀνθρώπου, οὕτω καὶ δι' ἀνθρώπου ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. ²² Ἐπειδὴ καθὼς πάντες ἀποθνήσκουσιν ἐν τῷ Ἀδὰμ, οὕτω καὶ πάντες θέλουσι ζωοποιηθῇ ἐν τῷ Χριστῷ· ²³ ἕκαστος ὅμως κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τάξιν· ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀπαρχὴ, ἔπειτα ὅσοι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· ²⁴ ὕστερον θέλει εἶσθαι τὸ τέλος, ὅταν παραδώσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. ²⁵ Διότι πρέπει νὰ βασιλεύῃ, ἕως οὗ θέσῃ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· ²⁶ ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. ²⁷ Διότι “πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ” ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα εἶναι ὑποταγμένα, φανερόν ὅτι ἐξαιρεῖται ὁ ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. ²⁸ Ὅταν δὲ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς θέλει ὑποταχθῇ εἰς τὸν

ὑποτάξαντα εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, διὰ τὴν ἡναι ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

²⁹ Ἐπειδὴ τί θέλουσι κάμει οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ἂν τῶν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνωνται, διὰ τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ³⁰ Διὰ τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

³¹ Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, μὰ τὴν εἰς ἐσᾶς καύχησίν μου τὴν ὁποῖαν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ³² Ἐὰν κατὰ ἄνθρωπον ἐπολέμησα μὲ θηρία ἐν Ἐφέσῳ, τί τὸ ὄφελος εἰς ἐμέ, ἂν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνωνται; “ἂς φάγωμεν καὶ ἂς πῖωμεν” διότι αὖριον ἀποθνήσκομεν.” ³³ Μὴ πλανᾶσθε·

‘Φθείρουσι τὰ καλὰ ἤθη αἱ κακαὶ συναναστροφαί.’

³⁴ Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· διότι τινὲς ἔχουσιν ἀγνωσίαν Θεοῦ· πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο.

³⁵ Ἀλλὰ θέλει τις εἰπεῖ, Πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί; καὶ με ποῖον σῶμα ἔρχονται; ³⁶ Ἀφρον, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὺ σπείρεις, δὲν ζωογονεῖται, ἂν δὲν ἀποθάνῃ. ³⁷ Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σπείρεις, δὲν σπείρεις τὸ σῶμα τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ γείνη, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, σίτου τυχόν, ἢ τινὸς τῶν λοιπῶν. ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς δίδει εἰς αὐτὸ σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ εἰς ἕκαστον τῶν σπερμάτων τὸ ἰδιαιτέρον αὐτοῦ σῶμα. ³⁹ Πᾶσα σὰρξ δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ τῶν κτηνῶν, ἄλλη δὲ τῶν ἰχθύων, καὶ ἄλλη τῶν πτηνῶν. ⁴⁰ Εἶναι καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· πλὴν ἄλλη μὲν ἡ δόξα τῶν ἐπουρανίων, ἄλλη δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ⁴¹ Ἀλλη δόξα εἶναι τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα τῆς σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα τῶν ἀστέρων· διότι ἀστὴρ διαφέρει ἀστέρος κατὰ τὴν δόξαν.

⁴² Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἀνίσταται ἐν ἀφθαρσίᾳ. ⁴³ Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἀνίσταται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἀνίσταται ἐν δυνάμει· ⁴⁴ σπείρεται σῶμα ζωικόν, ἀνίσταται σῶμα πνευματικόν. Εἶναι σῶμα ζωικόν, καὶ εἶναι σῶμα πνευματικόν. ⁴⁵ Οὕτως εἶναι καὶ γεγραμμένον, ‘Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ “ἔγεινεν εἰς ψυχὴν ζῶσαν” ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ⁴⁶ Πλὴν οὐχὶ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ζωικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ἐκ τῆς γῆς, χοϊκός· ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸ Ὅποῖος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί·

καὶ ὅποῖος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. ⁴⁹ Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, θέλομεν φορέσει καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. ⁵⁰ Τοῦτο δὲ λέγω, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ δὲν δύνανται νὰ κληρονομήσωσιν, οὐδὲ ἡ φθορὰ κληρονομεῖ τὴν ἀφθαρσίαν.

⁵¹ Ἴδου, μυστήριον λέγω πρὸς ἐσᾶς· πάντες μὲν δὲν θέλομεν κοιμηθῇ, πάντες ὅμως θέλομεν μεταμορφωθῇ, ⁵² ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· διότι θέλει σαλπίζει, καὶ οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς θέλομεν μεταμορφωθῇ. ⁵³ Διότι πρέπει τὸ φθαρτὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀθανασίαν.

⁵⁴ Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀθανασίαν, τότε θέλει γείνει ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν νίκῃ.” ⁵⁵ “Ποῦ, θάνατε, τὸ κέντρον σου; ποῦ, ἄδη, ἡ νίκη σου;” ⁵⁶ Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία· καὶ ἡ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. ⁵⁷ Ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁵⁸ Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, γίνεσθε στερεοί, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες πάντοτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, γινώσκοντες ὅτι ὁ κόπος σας δὲν εἶναι μάταιος ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ιε'.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς συνεισφορᾶς τῆς ὑπὲρ τῶν ἀγίων, καθὼς διέταξα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας, οὕτω κάμετε καὶ σεῖς. ¹ Κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐβδομάδος ἕκαστος ὑμῶν ἅς ἐναποθέτῃ παρ' ἐαυτῷ, θησανρίζων ὅ,τι ἂν εὐπορῇ ὥστε ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ συνάγωνται τότε συνεισφοραί. ² Καὶ ὅταν ἔλθω, ὁποίους ἐγκρίνητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους θέλω πέμψει διὰ νὰ φέρωσι τὴν δωρεάν σας εἰς Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ εἰς ἡμᾶς ἄξιον νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ, θέλουσιν ἐλθεῖ μετ' ἐμοῦ.

⁴ Θέλω δὲ ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς, ἀφοῦ διέλθω τὴν Μακεδονίαν, (διότι τὴν Μακεδονίαν διέρχομαι) ⁵ καὶ ἴσως θέλω παραμείνει πλησίον σας, ἢ καὶ παραχειμάσει, διὰ νὰ μὲ προπέμψητε σεῖς ὅπου ἂν ὑπάγω. ⁶ Διότι δὲν θέλω νὰ σᾶς ἴδω τώρα ἐν παρόδῳ

ἀλλ' ἐλπίζω νὰ μείνω πλησίον σας καιρόν τινα, ἔὰν ὁ Κύριος συγχωρήσῃ τοῦτο. ⁸Θέλω δὲ μένειν ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· ⁹διότι ἠγοίχθη εἰς ἐμέ θίρα μεγάλη καὶ ἐνεργητική, καὶ εἶναι πολλοὶ ἐναντίοι.

¹⁰Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος, προσέχετε νὰ ἦναι ἄφοβος μετὰ ξύ σας· διότι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἐργάζεται καθὼς καὶ ἐγώ

¹¹Μηδεὶς λοιπὸν ᾧς μὴ ἐξουθενήσῃ αὐτόν· προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· διότι προσμένω αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. ¹²Περὶ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀπολλῶ, παρεκά-

λεσα αὐτὸν πολλὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ δὲν ἤθελε παντάπασιν νὰ ἔλθῃ τώρα· θέλει ὅμως ἐλθεῖ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

¹³Ἀγρυπνεῖτε, στέκεσθε ἐν τῇ πίστει· ἀνδρίζεσθε, ἐνδυναμοῦσθε. ¹⁴Πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν ᾧς γίνονται ἐν ἀγάπῃ.

¹⁵Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοὶ, (ἐξεύρετε τὴν οἰκίαν τοῦ Στεφανῶ, ὅτι εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἁγίων·) ¹⁶νὰ ὑποτάσσησθε καὶ σεῖς εἰς τοὺς τοιοῦτους, καὶ εἰς πάντα τὸν συνεργοῦντα καὶ κοπιῶντα.

¹⁷Χαίρω δὲ διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Στεφανῶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, διότι τὴν ἔλλειψίν σας οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· ¹⁸ἐπειδὴ ἀνέπαυσαν τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα καὶ τὸ ἰδικόν σας· τιμᾶτε λοιπὸν τοὺς τοιοῦτους.

¹⁹Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Σᾶς ἀσπάζονται πολλὰ ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, μετὰ τῆς κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίας. ²⁰Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπᾶσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

²¹Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου. ²²Ὅστις δὲ ἀγαπᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ᾧς ἦναι ἀνάθεμα, Μαράν ἀθά. ²³Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. ²⁴Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ὄντων ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ. ²Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρηγορίας, ὁ παρηγορῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, διὰ τὴν δύναμιν ἡμεῖς νὰ παρηγορῶμεν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρηγορίας μὲ τὴν ὁποίαν παρηγορούμεθα ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ⁵διότι καθὼς περισσεύουσι τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρηγορία ἡμῶν. ⁶Καὶ εἴτε θλιβόμεθα, θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης διὰ τῆς ὑπομονῆς τῶν αὐτῶν παθημάτων, τὰ ἵποια καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρηγορούμεθα, παρηγορούμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἶναι βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. ⁷Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν, ὅτι καθὼς εἰσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρηγορίας.

⁸Διότι δὲν θέλομεν νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, περὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ἥτις συνέβη εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐστενοχωρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἀπηλπίσθημεν καὶ τοῦ ζῆν. ⁹Ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, διὰ τὴν μὴ ἔχωμεν τὴν πεποίθησιν εἰς ἑαυτοὺς, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἐγείροντα τοὺς νεκρούς. ¹⁰ὅστις ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τοσοῦτου μεγάλου θανάτου, καὶ ἐλευθερόνει· εἰς τὸν ὁποῖον ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἔτι θέλει ἐλευθερώσει. ¹¹Ἐνῶ καὶ σεῖς συνεργεῖτε ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τῆς δεήσεως, διὰ τὴν γείνη ἐκ πολλῶν προσώπων εὐχαριστία ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τὸ δοθὲν εἰς ἡμᾶς

χάρισμα διὰ πολλῶν. ¹² Διότι τὸ καύχημα ἡμῶν εἶναι τοῦτο, ἡ μαρτυρία τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐχὶ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἐπολιτεύθημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσότερον δὲ πρὸς ἐσᾶς. ¹³ Διότι δὲν σᾶς γράφομεν ἄλλο, παρ' ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀναγινώσχετε, ἡ καὶ γνωρίζετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους θέλετε γνωρίσει. ¹⁴ Καθὼς καὶ μᾶς ἐγνωρίσατε κατὰ μέρος, ὅτι εἴμεθα καύχημα εἰς ἐσᾶς, καθὼς σεῖς εἰς ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

¹⁵ Καὶ μὲ ταύτην τὴν πεποίθησιν ἤθελον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς πρότερον, διὰ νὰ ἔχητε δευτέραν χάριν, ¹⁶ καὶ δι' ὑμῶν νὰ διαβῶ εἰς Μακεδονίαν· καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ ἀπὸ σᾶς νὰ προπεμφθῶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ¹⁷ Τοῦτο λοιπὸν βουλευόμενος μήπως τάχα μετεχειρίσθην ἐλαφρότητα; ἡ ὅσα βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, διὰ νὰ ᾔναι εἰς ἐμέ τὸ ναι ναι, καὶ τὸ οὐ οὐ; ¹⁸ Ἀλλ' ὅμως πιστὸς ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ λαληθεὶς πρὸς ἐσᾶς δὲν ἔγινε ναι καὶ οὐ.

¹⁹ Διότι ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ κηρυχθεὶς μεταξὺ σας δι' ἡμῶν, δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ Σιλουανοῦ καὶ τοῦ Τιμοθέου, δὲν ἔγινε ναι καὶ οὐ, ἀλλὰ ναι ἔγεινεν ἐν αὐτῷ. ²⁰ διότι πᾶσαι αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ τὸ ναι, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ δι' ἡμῶν. ²¹ Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς μεθ' ὑμῶν εἰς Χριστὸν, καὶ ὁ χρίσας ἡμᾶς, εἶναι ὁ Θεός. ²² Ὅστις καὶ ἐσφράγισεν ἡμᾶς, καὶ ἔδωκε τὸν ἀρράβωνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

²³ Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν δὲν ἤλθον ἔτι εἰς Κόρινθον. ²⁴ οὐχὶ διότι ἔχομεν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς πίστεώς σας, ἀλλ' εἴμεθα συνεργοὶ τῆς χαρᾶς σας· ἐπειδὴ ἐν τῇ πίστει στέκεσθε.

ΚΕΦ. Β'.—¹ Ἀπεφάσισα δὲ τοῦτο κατ' ἐμαυτὸν, τὸ νὰ μὴ ἔλθω πάλιν πρὸς ἐσᾶς μὲ λύπην. ² Διότι ἐὰν ἐγὼ σᾶς λυπῶ, καὶ τίς εἶναι ὁ εὐφραίνων ἐμέ, εἰμὴ ὁ λυπούμενος ὑπ' ἐμοῦ; ³ Καὶ ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοῦτο αὐτὸ, ὥστε, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ ἔχω λύπην ἀπ' ἐκείνων ἀφ' ὧν ἔπρεπε νὰ ἔχω χαράν· ἔχων πεποιηθῇ εἰς πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ χαρά μου εἶναι πάντων ὑμῶν. ⁴ Διότι ἐκ πολλῆς θλίψεως καὶ στενοχωρίας καρδίας

ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς μετὰ πολλῶν δακρύων, οὐχὶ διὰ νὰ λυπηθῆτε, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρισητε τὴν ἀγάπην ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ἐσᾶς.

⁵ Ἀλλ' εἰάν τις ἐλύπησε, δὲν ἐλύπησεν ἐμὲ, εἰμὴ κατὰ μέρος, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνω πάντας ὑμᾶς. ⁶ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν τοιοῦτον αὕτη ἢ ἐπίπληξις ἢ ὑπὸ τῶν πλειοτέρων. ⁷ Ὡστε τὸ ἐναντίον, πρέπει μᾶλλον νὰ συγχωρήσητε αὐτὸν, καὶ νὰ παρηγορήσητε, διὰ νὰ μὴ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης λύπης. ⁸ Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιώσητε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀγάπην σας. ⁹ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ ἔγραψα, διὰ νὰ γνωρίσω τὴν δοκιμασίαν σας, ἂν ἦσθε κατὰ πάντα ὑπήκοοι. ¹⁰ Εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖτέ τι, συγχωρῶ καὶ ἐγώ· διότι ἂν ἐγὼ συνεχώρησά τι, εἰς ὅντινα συνεχώρησα, διὰ σᾶς ἔκαμον τοῦτο, ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ μὴ ὑπερισχύσῃ καθ' ἡμῶν ὁ Σατανᾶς. ¹¹ διότι δὲν ἀγνοοῦμεν τὰ διανοήματα αὐτοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τρωάδα διὰ νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠνοίχθη εἰς ἐμὲ θύρα ἐν Κυρίῳ, δὲν ἔλαβον ἄνεσιν εἰς τὸ πνεῦμά μου, διότι δὲν εὔρον Τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ¹³ ἀλλ' ἀποχαιρετήσας αὐτοὺς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

¹⁴ Πλὴν, χάρις εἰς τὸν Θεὸν ὅστις πάντοτε κάμνει ἡμᾶς νὰ θριαμβεύωμεν διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ φανερόναι ἐν παντὶ τόπῳ δι' ἡμῶν τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦ Χριστοῦ εὐωδία εἴμεθα πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τοὺς σωζομένους καὶ εἰς τοὺς ἀπολλυμένους· ¹⁶ εἰς τούτους μὲν, ὁσμὴ θανάτου διὰ θάνατον· εἰς ἐκείνους δὲ, ὁσμὴ ζωῆς διὰ ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς εἶναι ἱκανός; ¹⁷ Διότι ἡμεῖς, καθὼς οἱ πολλοὶ, δὲν καπηλεύομεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἀπὸ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἀπὸ Θεοῦ, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ.

ΚΕΦ. γ'.—ζ'.

ἌΡΧΙΖΟΜΕΝ πάλιν νὰ συνιστῶμεν ἑαυτούς; ἢ μήπως ἔχομεν χρεῖαν, καθὼς τινὲς, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ἐσᾶς, ἢ συστατικῶν ἀπὸ σᾶς; ² Σεῖς εἰσθε ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· ³ καὶ φανερόνεσθε ὅτι εἰσθε ἐπιστολὴ Χριστοῦ, γενομένη διὰ τῆς διακονίας ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐχὶ μὲ μελάνην, ἀλλὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τοῦ

ζῶντος, οὐχὶ εἰς πλάκας λιθίνας, ἀλλ' εἰς πλάκας σαρκίνας τῆς καρδίας.

⁴Τοιαύτην δὲ πεποιθήσιν ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. ⁵Οὐχὶ διότι εἴμεθα ἱκανοὶ ἀφ' ἑαυτῶν νὰ νοήσωμεν τι, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. ⁶Ὅστις καὶ ἔκαμεν ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ἡμεθα διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης, οὐχὶ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος· διότι τὸ γράμμα θανατόνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

⁷Ἀλλ' ἐὰν ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ἡ ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη εἰς λίθους, ἔγεινεν ἔνδοξος, ὥστε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐνατενίσωσιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν μέλλουσαν νὰ καταργηθῇ, ⁸πῶς ἡ διακονία τοῦ Πνεύματος δὲν θέλει εἶσθαι μᾶλλον ἔνδοξος; ⁹Διότι ἂν ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως ἦναι δόξα, πολλῶ μᾶλλον ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ὑπερέχει κατὰ τὴν δόξαν. ¹⁰Διότι οὐδὲ ἐδοξάσθη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τὸ δεδοχασμένον, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ¹¹Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ μέλλον νὰ καταργηθῇ ἦτο ἔνδοξον, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον εἶναι ἔνδοξον.

¹²Ἐχοντες λοιπὸν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλὴν παρρησίαν μεταχειριζόμεθα. ¹³καὶ οὐχὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἔβαλλε κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ ἀτενίσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ μέλλοντος νὰ καταργηθῇ. ¹⁴ἀλλ' ἐτυφλώθησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν· διότι ἕως τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα μένει ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ἐπειδὴ καταργεῖται διὰ τοῦ Χριστοῦ. ¹⁵Ἀλλ' ἕως σήμερον, ὅταν ἀναγινώσκηται ὁ Μωϋσῆς, κάλυμμα κεῖται ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν. ¹⁶Ὅταν ὁμως ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Κύριον θέλει ἀφαιρεθῇ τὸ κάλυμμα. ¹⁷Ὁ δὲ Κύριος εἶναι τὸ πνεῦμα· καὶ ὅπου εἶναι τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ¹⁸Ἡμεῖς δὲ πάντες βλέποντες ὡς ἐν κατόπτρῳ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου μὲ ἀνακεκαλυμμένον πρόσωπον, μεταμορφούμεθα εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθὼς ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου.

ΚΕΦ. Δ'.—¹Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, δὲν ἀποκάμνομεν. ²ἀλλ' ἀπηρνήθημεν τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολόνοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν φανέρωσιν τῆς ἀληθείας

συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνειδήσιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐὰν δὲ καὶ ἦναι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν κεκαλυμμένον, εἰς τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι κεκαλυμμένον· ⁴ τῶν ὁποίων, ἀπίστων ὄντων, ὁ θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἐτύφλωσε τὸν νοῦν, διὰ νὰ μὴ ἐπιλάμψῃ εἰς αὐτοὺς ὁ φωτισμὸς τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. ⁵ Διότι ἡμεῖς δὲν κηρύττομεν ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον· ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ τὸν Ἰησοῦν. ⁶ Διότι ὁ Θεὸς, ὁ εἰπὼν νὰ λάμψῃ φῶς ἐκ τοῦ σκότους, εἶναι ὅστις ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁷ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τούτον εἰς ὀστράκινα σκεύη, διὰ νὰ ἦναι ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἡμῶν· ⁸ κατὰ πάντα θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπελπιζόμενοι· ⁹ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἐγκαταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπολλύμενοι· ¹⁰ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ περιφέροντες ἐν τῷ σώματι, διὰ νὰ φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ. ¹¹ Διότι ἡμεῖς οἱ ζῶντες παραδιδόμεθα πάντοτε εἰς τὸν θάνατον διὰ τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ θνητῇ ἡμῶν σαρκί. ¹² Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐνεργεῖται ἐν ἡμῖν, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ¹³ Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, “Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα,” καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν· ¹⁴ ἐξεύροντες ὅτι ὁ ἀναστήσας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, θέλει ἀναστήσει καὶ ἡμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ παραστήσει μεθ' ὑμῶν. ¹⁵ Διότι τὰ πάντα εἶναι διὰ σαῶς· ὥστε ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τὴν εὐχαριστίαν τῶν πλειοτέρων νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Διὰ τοῦτο δὲν ἀποκάμνομεν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἡμῶν ἄνθρωπος φθειρήται, ὁ ἐσωτερικὸς ὅμως ἀνανεοῦται καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ¹⁷ Διότι ἡ προσωρινὴ ἐλαφρὰ θλίψις ἡμῶν ἐργάζεται εἰς ἡμᾶς καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρους δόξης· ¹⁸ ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἐνατενίζομεν εἰς τὰ βλεπόμενα, ἀλλ' εἰς τὰ μὴ βλεπόμενα· διότι τὰ βλεπόμενα εἶναι πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

ΚΕΦ. Ε'.—¹ Διότι ἐξεύρομεν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος οἰκία τοῦ σκηνώματος ἡμῶν χαλασθῇ, ἔχομεν ἐκ τοῦ Θεοῦ οἰκοδομὴν,

οἰκίαν ἀχειροποιήτον, αἰώνιον, ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ² Ἐπειδὴ ἐν τούτῳ στενάζομεν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἐπενδυθῶμεν τὸ κατ' οἰκητήριον ἡμῶν τὸ οὐράνιον. ³ ἂν, καὶ ἐνδυθέντες αὐτὸ, δὲ θέλωμεν εὐρεθῇ γυμνοί. ⁴ διότι ὅσοι εἴμεθα ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, στενάζομεν ὑπὸ τὸ βάρος αὐτοῦ· ἐπειδὴ θέλομεν οὐχὶ νὰ ἐκδυθῶμεν, ἀλλὰ νὰ ἐπενδυθῶμεν, διὰ νὰ καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ⁵ Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔπλασεν ἡμᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, εἶναι ὁ Θεὸς, ὅστις καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. ⁶ Ἐχοντες λοιπὸν τὸ θάρρος πάντοτε, καὶ ἐξεύροντες, ὅτι ἐνόςῳ ἐνδημοῦμεν ἐν τῷ σώματι, ἀποδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου. ⁷ (διότι περιπατοῦμεν διὰ πίστεως, οὐχὶ διὰ τῆς ὁψεως) ⁸ θαρρόμεν δὲ, καὶ ἐπιθυμοῦμεν μᾶλλον νὰ ἀποδημήσωμεν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἐνδημήσωμεν πρὸς τὸν Κύριον. ⁹ Ὅθεν καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἀποδημοῦντες, νὰ ἡμεθα εὐάρεστοι εἰς αὐτόν.

¹⁰ Διότι πρέπει πάντες νὰ ἐμφανισθῶμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀνταμειφθῇ ἕκαστος κατὰ τὰ πεπραγμένα διὰ τοῦ σώματος, καθ' ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

¹¹ Ἐξεύροντες λοιπὸν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταπείθομεν, εἰς τὸν Θεὸν δὲ εἴμεθα φανεροί· ἐλπίζοντες δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς συνειδήσεις σας εἴμεθα φανεροί. ¹² Διότι δὲ συνιστῶμεν πάλιν ἑαυτοὺς εἰς ἐσᾶς, ἀλλὰ σᾶς δίδομεν ἀφορμὴν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχητε λόγον πρὸς τοὺς καυχωμένους μὲ τὸ πρόσωπον, καὶ οὐχὶ μὲ τὴν καρδίαν. ¹³ Διότι εἴτε ἔξω ἑαυτῶν εἴμεθα, διὰ τὸν Θεὸν εἴμεθα, εἴτε ἔμφρονες εἴμεθα διὰ σᾶς εἴμεθα. ¹⁴ Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συσφίγγει ἡμᾶς· διότι κρίνομεν τοῦτο, ὅτι ἐὰν εἰς ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. ¹⁵ καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, διὰ νὰ μὴ ζῶσι πλέον δι' ἑαυτοὺς οἱ ζῶντες, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ὑπὲρ αὐτῶν. ¹⁶ Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν δὲν γνωρίζομεν οὐδένα κατὰ σάρκα· ἂν δὲ καὶ ἐγνωρίσαμεν κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν γνωρίζομεν. ¹⁷ Ὅθεν ἐάν τις ἴναι ἐν Χριστῷ, εἶναι νέον κτίσμα· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθον, ἰδοὺ τὰ πάντα ἔγειναν νέα. ¹⁸ Τὰ δὲ πάντα εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅστις διήλλαξεν ἡμᾶς πρὸς ἑαυτὸν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν διακονίαν τῆς διαλλαγῆς. ¹⁹ δηλονότι ὁ Θεὸς ἦτο ἐν τῷ Χριστῷ, διαλλάσσειν τὸν κόσμον

πρὸς ἑαυτὸν, μὴ λογαριάζων εἰς αὐτοὺς τὰ πταίσματα αὐτῶν· καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸν λόγον τῆς διαλλαγῆς.

²⁰ Ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ λοιπὸν εἴμεθα πρέσβεις, ὥς ἐὰν σὰς παρεκάλει ὁ Θεὸς δι' ἡμῶν· δεόμεθα λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διαλλάγητε πρὸς τὸν Θεόν. ²¹ Διότι τὸν μὴ γνωρίσαντα ἁμαρτίαν ἔκαμεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν, διὰ τὸ νὰ γείνωμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ε'. — ¹ Ὅντες δὲ συνεργοὶ αὐτοῦ, παρακαλοῦμεν ἐν ταυτῷ νὰ μὴ δεχθῆτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ματαίως· ² (διότι λέγει, “Ἐν καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας σὲ ἐβόηθησα.” ἰδοὺ τώρα καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ τώρα ἡμέρα σωτηρίας·) ³ μὴ δίδοντες μηδὲν πρόσκομμα κατ' οὐδέν, διὰ τὸ νὰ μὴ προσαφθῇ μῶμος εἰς τὴν διακονίαν· ⁴ ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς ὑπηρέται Θεοῦ, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ⁵ ἐν ῥαβδισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις· ⁶ ἐν καθαρότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ, ἀνυποκρίτῳ· ⁷ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν· ⁸ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, ὅμως ἀληθεῖς· ⁹ ὡς ἀγνοοῦμενοι, ἀλλὰ καλῶς γνωριζόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, ἀλλ' ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδευόμενοι, ἀλλὰ μὴ θανατούμενοι· ¹⁰ ὡς λυπούμενοι, πάντοτε ὅμως χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς ὅμως πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ τὰ πάντα κατέχοντες.

¹¹ Τὸ στόμα ἡμῶν ἡνοίχθη πρὸς ἐσᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν ἐπλατύνθη. ¹² Δὲν ἔχετε στενοχωρίαν ἐν ἡμῖν, ἀλλ' ἔχετε στενοχωρίαν ἐν τοῖς σπλάγχχοις ὑμῶν. ¹³ Τὴν αὐτὴν λοιπὸν ἀντιμισθίαν ἀποδίδοντες, (ὡς πρὸς τέκνα λαλῶ·) πλατύνθητε καὶ σεῖς.

¹⁴ Μὴ ὁμοζυγεῖτε μὲ τοὺς ἀπίστους· διότι τίνα μετοχὴν ἔχει ἡ δικαιοσύνη μὲ τὴν ἀνομίαν; τίνα δὲ κοινωνίαν τὸ φῶς πρὸς τὸ σκότος; ¹⁵ Τίνα δὲ συμφωνίαν ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Βελιάλ; ἡ τίνα μερίδα ὁ πιστὸς μὲ τὸν ἄπιστον; ¹⁶ Τίνα δὲ συμβίβασιν ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ εἰδῶλα; διότι σεῖς εἰσθε ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός, “Ὅτι θέλω κατοικεῖ ἐν αὐτοῖς καὶ περιπατεῖ· καὶ θέλω εἶσθαι Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν

εἶσθαι λαός μου.” ¹⁷ Διὰ τοῦτο “ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποχωρίσθητε,” λέγει Κύριος, “καὶ μὴ ἐγγίσητε ἀκάθαρτον.” καὶ “ἐγὼ θέλω σὰς δεχθῆ, ¹⁸ καὶ θέλω εἶσθαι Πατήρ σας καὶ σεῖς θέλετε εἶσθαι υἱοί μου καὶ θυγατέρες,” λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. Ζ. — ¹ Ἐχοντες λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, ταύτας τὰς ἐπαγγελίας, ἃς καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐκπληροῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

² Δέχθητε ἡμᾶς ἐν ὑμῖν· οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, εἰς οὐδένα ἐστάθημεν πλεονέκται. ³ Δὲν λέγω τοῦτο πρὸς κατακρίσιν σας· διότι προεῖπον ὅτι εἰσθε ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ὥστε νὰ συναποθάνωμεν καὶ νὰ συζῶμεν. ⁴ Πολλὴν παρρησίαν ἔχω πρὸς ἐσᾶς, πολλὴν καύχησιν ἔχω διὰ σᾶς· εἰμαι πλήρης παρηγορίας, ἔχω ὑπερπερισσεύουσαν τὴν χαρὰν εἰς ὅλην τὴν θλίψιν ἡμῶν.

⁵ Διότι ἀφοῦ ἤλθομεν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἄνεσιν ἔλαβεν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἐθλιβόμεθα· ἔξωθεν μάχαι· ἔσωθεν φόβοι. ⁶ Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ παρηγορῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρηγόρησεν ἡμᾶς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Τίτου. ⁷ Καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τὴν ὁποίαν παρηγορήθη διὰ σᾶς, ἀναγγέλλων πρὸς ἡμᾶς τοὺς μέγαν πόθον σας, τὸν ὀδυρμόν σας, τὸν ζῆλόν σας ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε περισσότερον ἐχάρην. ⁸ Διότι ἐὰν καὶ σᾶς ἐλύπησα διὰ τῆς ἐπιστολῆς, δὲν μετανῶ, ἂν καὶ μετενόουν· ἐπεὶ δὲ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἂν καὶ πρὸς ὥραν, σᾶς ἐλύπησε. ⁹ Τώρα χαίρω, οὐχὶ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε πρὸς μετάνοιαν· διότι ἐλυπήθητε κατὰ Θεὸν, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν εἰς οὐδέν. ¹⁰ Διότι ἡ κατὰ Θεὸν λύπη γεννᾷ μετάνοιαν πρὸς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον· ἡ λύπη ὅμως τοῦ κόσμου γεννᾷ θάνατον. ¹¹ Διότι ἰδοὺ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ ὅτι ἐλυπήθητε κατὰ Θεὸν, πόσην σπουδὴν ἐγέννησεν εἰς ἐσᾶς! ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ πόθον, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν κατὰ πάντα ἀπεδείξατε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε καθαροὶ εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα. ¹² Λοιπὸν, ἂν καὶ σᾶς ἔγραψα, δὲν ἔκαμον τοῦτο διὰ τὸν ἀδικήσαντα, οὐδὲ διὰ τὸν ἀδικηθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ πρὸς ἐσᾶς ἡ σπουδὴ ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

¹³ Διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν διὰ τὴν παρηγορίαν σας· καὶ ἔτι περισσότερον ἐχάρημεν διὰ τὴν χαρὰν τοῦ Τίτου, ὅτι ἀν-
επαύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρὰ πάντων ὑμῶν· ¹⁴ διότι ἐὰν
ἐκαυχήθην τι πρὸς αὐτὸν διὰ σᾶς, δὲν κατησχύνθην· ἀλλὰ
καθὼς σᾶς ἐλαλήσαμεν πάντα ἐν ἀληθείᾳ, οὕτω καὶ ἡ καύ-
χησις ἡμῶν ἡ πρὸς τὸν Τίτον ἔγεινεν ἀλήθεια· ¹⁵ καὶ ἡ ἀγάπη
αὐτοῦ αὐξάνει περισσότερον πρὸς ἐσᾶς, ὅταν ἐνθυμῆται τὴν
ὑπακοὴν πάντων ὑμῶν, πῶς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέχθητε
αὐτόν.

¹⁶ Χαίρω λοιπὸν ὅτι κατὰ πάντα ἔχω θάρρος εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. η'.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝ δὲ εἰς ἐσᾶς, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ τὴν δεδομένην εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Μακεδονίας· ² ὅτι ἡ
περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, ἐνῷ ἐδοκίμαζον μεγάλην θλίψιν, καὶ
ἡ βαθεῖα πτωχεῖα αὐτῶν ἀνέδειξαν ἐκ περισσοῦ τὸν πλοῦτον τῆς
ἐλευθερότητος αὐτῶν· ³ διότι ὑπῆρξαν κατὰ δύναμιν, (μαρτυρῶ
τοῦτο,) καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐτοπροαίρετοι· ⁴ παρακαλοῦντες ἡμᾶς
μετὰ πολλῆς παρακλήσεως νὰ δεχθῶμεν τὴν χάριν, καὶ τὴν
κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους· ⁵ καὶ οὐχὶ μόνον
καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον εἰς τὸν Κύριον,
ἔπειτα εἰς ἡμᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ· ⁶ ὥστε παρεκα-
λέσαμεν τὸν Τίτον, καθὼς ἤρχισεν, οὕτω καὶ νὰ τελειώσῃ πρὸς
ἐσᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

⁷ Καθὼς λοιπὸν περισσεуетε ἐν παντὶ, ἐν πίστει καὶ λόγῳ
καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ σας,
οὕτω σπουδάσατε νὰ περισσεύσητε καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι· ⁸ Δὲν
λέγω τοῦτο κατ' ἐπιταγὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ δοκιμάσω διὰ τῆς σπουδῆς
τῶν ἄλλων καὶ τὴν γνησιότητα τῆς ἀγάπης σας· ⁹ διότι ἐξεύ-
ρετε τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πλούσιος
ὢν, ἐπτώχευσε διὰ σᾶς, διὰ νὰ πλουτήσητε σεῖς μὲ τὴν πτωχείαν
ἐκείνου· ¹⁰ Καὶ εἰς τοῦτο γνώμην δίδω· διότι τοῦτο συμφέρει
εἰς ἐσᾶς, οἵτινες ἤρχισατε ἀπὸ πέρυσσι οὐχὶ μόνον τὸ νὰ κάμητε,
ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ θέλητε· ¹¹ Τώρα δὲ τελειώσατε καὶ τὸ νὰ
κάμητε, ὥστε καθὼς ὑπῆρξεν ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω
καὶ ὑπάρχη καὶ τὸ τελειῶσαι ἀφ' ὅσα ἔχετε· ¹² διότι ἐὰν προῦ-
τάρχῃ ἡ προθυμία, εἶναι τις εὐπρόσδεκτος, καθ' ὅσα ἔχει, οὐχὶ

καθ' ὅσα δὲν ἔχει. ¹³Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἦναι εἰς ἄλλους ἄνεις, εἰς ἐσᾶς δὲ στενοχωρία. ¹⁴ἀλλὰ νὰ γείνη ἐν ἰσότητι, ὥστε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τὸ περισσευμά σας νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν στέρησιν ἐκείνων· διὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τὸ περισσευμα ἐκείνων εἰς τὴν στέρησίν σας, ὥστε νὰ γείνη ἰσότης. ¹⁵καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅστις εἶχε συνάξει πολὺ, δὲν ἐλάμβανε πλείοτερον· καὶ ὅστις ὀλίγον, δὲν ἐλάμβανεν ὀλιγώτερον.”

¹⁶Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν τὸν δίδοντα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Τίτου τὴν αὐτὴν σπουδὴν διὰ σᾶς. ¹⁷διότι τὴν μὲν προτροπὴν ἐδέχθη· προθυμότερος δὲ ὢν, ἀνεχώρησε πρὸς ἐσᾶς αὐτοπροαίρετος. ¹⁸Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, τοῦ ὁποίου ὁ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔπαινος γίνεται κατὰ πάσας τὰς ἐκκλησίας. ¹⁹(Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς ἐνδειξιν τῆς προθυμίας σας.) ²⁰φοβούμενοι τοῦτο, μὴ προσάψῃ τις εἰς ἡμᾶς μῶμον ἐν τῇ ἀφθονίᾳ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν. ²¹προνοοῦντες τὰ καλὰ οὐχὶ μόνον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ²²Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτῶν τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, τὸν ὁποῖον πολλάκις ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς ὅτι εἶναι πρόθυμος, τώρα δὲ πολὺ προθυμότερος διὰ τὴν πολλὴν πεποίθησιν τὴν πρὸς ἐσᾶς. ²³Ὅσον μὲν περὶ Τίτου, εἶναι κοινὸν ἐμοῦ καὶ εἰς ἐσᾶς συνεργός· ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, εἶναι ἀπόστολοι τῶν ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ²⁴Τὴν ἐνδειξιν λοιπὸν τῆς ἀγάπης σας, καὶ τῆς καυχήσεως ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς, δείξατε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΙΟΤΙ περὶ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περιττὸν εἶναι εἰς ἐμὲ νὰ σᾶς γράφω. ²Ἐπειδὴ ἐξεύρω τὴν προθυμίαν σας, τὴν ὁποίαν καυχῶμαι περὶ ὑμῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὅτι ἡ Ἀχαΐα ἡτοιμάσθη ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ζῆλός σας διήγειρε πολλούς. ³Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ διὰ σᾶς καύχησις ἡμῶν· διὰ νὰ ἦσθε (καθὼς ἔλεγον,) ἡτοιμασμένοι. ⁴μήπως, ἐὰν ἔλθωσι μετ' ἐμοῦ Μακεδόνες, καὶ σᾶς εὕρωσιν ἀνετοιμούς, κατασυχνυθῶμεν ἡμεῖς, (διὰ νὰ μὴ λέγωμεν σεῖς,) εἰς τὴν πεποίθησιν ταύτην τῆς καυχήσεως.

⁵ Ἀναγκαῖον λοιπὸν ἐστοχάσθην νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἔλθωσι πρότερον εἰς ἐσᾶς, καὶ νὰ προετοιμάσωσι τὴν προὔποσχεθεῖσαν ἐλεημοσύνην σας, ὥστε νὰ ἦναι ἐτοίμη αὕτη οὕτως ὡς ἐλεημοσύνη, καὶ οὐχὶ ὡς πλεονεξία.

⁶ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι ὁ σπείρων μὲ φειδωλίαν, καὶ μὲ φειδωλίαν θέλει θερίσει· καὶ ὁ σπείρων μὲ ἀφθονίαν, καὶ μὲ ἀφθονίαν θέλει θερίσει. ⁷ Ἐκαστος κατὰ τὴν προαίρεσιν τῆς καρδίας αὐτοῦ, οὐχὶ μὲ λύπην, ἢ ἐξ ἀνάγκης· διότι τὸν ἰλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

⁸ Δυνατὸς δὲ εἶναι ὁ Θεὸς νὰ περισσεύσῃ πᾶσαν χάριν εἰς ἐσᾶς, ὥστε ἔχοντες πάντοτε ἐν παντὶ πᾶσαν ἀντάρκειαν, νὰ περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· ⁹ (καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς πένητας· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.”

¹⁰ Ὁ δὲ χορηγῶν σπόρον εἰς τὸν σπείροντα, καὶ ἄρτον πρὸς τροφήν, εἴθε νὰ χορηγήσῃ καὶ νὰ πληθύνῃ τὸν σπόρον σας, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης σας·)

¹¹ πλουτιζόμενοι κατὰ πάντα εἰς πᾶσαν ἐλευθεριότητα, ἥτις ἐργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν εἰς τὸν Θεόν. ¹² Διότι ἡ διακονία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης οὐχὶ μόνον προσαναπληροῖ τὰς στερήσεις τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύει διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεόν, ¹³ (ἐπειδὴ δοκιμάζοντες τὴν διακονίαν ταύτην, δοξάζουσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίας σας, καὶ διὰ τὴν ἐλευθεριότητα τῆς πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πάντας μεταδόσεως,) ¹⁴ καὶ διὰ τῆς ὑπὲρ ὑμῶν δεήσεως αὐτῶν, οἵτινες σᾶς ἐπιποθοῦσι διὰ τὴν πρὸς ἐσᾶς ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνεκδιήγητον αὐτοῦ δωρεάν.

ΚΕΦ. ι'.—ιγ'.

ΑΤΤΟΣ δὲ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς παρακαλῶ διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὅστις παρὼν μὲν εἶμαι ταπεινὸς μεταξὺ σας, ἀπὼν δὲ λαμβάνω θάρρος πρὸς ἐσᾶς· ² σᾶς παρακαλῶ δὲ, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ λάβω θάρρος μὲ τὴν πεποίθησιν ἐκείνην, μὲ τὴν ὁποίαν στοχάζομαι νὰ τολμήσω ἐναντίον τινῶν, οἵτινες θεωροῦσιν ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας· ³ διότι ἂν καὶ περιπατῶμεν ἐν σαρκί, δὲν πολεμοῦμεν ὅμως κατὰ σάρκα. ⁴ Διότι τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου ἡμῶν δὲν εἶναι

σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ σὺν Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων·
⁵ ἐπειδὴ καθαίρουμεν λογισμοὺς, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενοι
 ἐναντίον τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζομεν πᾶν νόημα
 εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ· ⁶ καὶ εἴμεθα ἑτοιμοὶ νὰ ἐκδικη-
 σωμεν πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν γείνη πλήρης ἡ ὑπακοή σας.

⁷ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Ἐάν τις ἔχη πεποιθήσιν ἐ-
 ἑαυτὸν ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἃς συλλογίζεται τοῦτο πάλαι
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς εἶναι τοῦ Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς
 εἴμεθα τοῦ Χριστοῦ. ⁸ Διότι ἐὰν καὶ περισσώτερόν τι καυχηθῶμεν
 διὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος
 εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ εἰς καθαίρεσίν σας, δὲν θέλω αἰσχυνηθῶμεν·
⁹ διὰ νὰ μὴ φανῶ ὅτι θέλω νὰ σᾶς ἐκφοβίσω διὰ τῶν ἐπιστολῶν·
¹⁰ Διότι αἱ μὲν ἐπιστολαὶ, λέγει τις, εἶναι βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί·
 δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος·
¹¹ Τοῦτο ἃς παρατηρῇ ὁ τοιοῦτος, ὅτι ὁποῖοι εἴμεθα εἰς τὸν λόγον
 διὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες εἰς τὸ ἔργον·
¹² Διότι δὲν τολμῶμεν νὰ συναριθμήσωμεν ἢ νὰ συγκρίνωμεν
 ἑαυτοὺς πρὸς τινὰς ἐκ τῶν συνιστῶντων ἑαυτοὺς· ἀλλ' αὐτοὶ
 καθ' ἑαυτοὺς μετροῦντες ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συγκρίνοντες
 ἑαυτοὺς, ἀνοηταίνουσιν. ¹³ Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν θέλομεν καυχηθῆ
 ἐν ταῖς ᾄμετρα· ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος τὸ ὁποῖον ἐμοὶ
 ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, μέτρον, ὥστε νὰ φθάσωμεν ἕως καὶ ἐ-
 ἑσᾶς· ¹⁴ διότι δὲν ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ὡς μὴ φθάσαντες ἐ-
 ἑσᾶς· ἐπειδὴ ἕως καὶ εἰς ἑσᾶς ἐφθάσαμεν διὰ τοῦ εὐαγγελίου
 τοῦ Χριστοῦ. ¹⁵ Καὶ δὲν καυχώμεθα εἰς τὰ ᾄμετρα, εἰς ξένους
 κόπους, ἀλλ' ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι, αὐξανομένης τῆς πίστεώς σας,
 θέλομεν μεγαλυνθῆ εἰς ἑσᾶς ἐκ περισσοῦ κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν·
¹⁶ ὥστε νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον καὶ εἰς τοὺς ἐπέκεινα ὑμῶν
 τόπους, οὐχὶ νὰ καυχηθῶμεν εἰς τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἑτοιμα-
¹⁷ ἄλλ' ὅστις καυχᾶται, ἐν Κυρίῳ ἃς καυχᾶται· ¹⁸ διότι δὲ
 εἶναι δόκιμος ὅστις συνιστᾷ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐκεῖνος τὸ
 ὁποῖον ὁ Κύριος συνιστᾷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.—¹ Εἴθε νὰ ὑποφέρητε ὀλίγον τι τὴν ἀφροσύνην μοι
 ἀλλὰ καὶ ὑποφέρετέ με· ² διότι εἶμαι ζηλότυπος πρὸς ἑσᾶς
 κατὰ ζηλοτυπίαν Θεοῦ· ἐπειδὴ σᾶς ἠρράβωνισα μὲ ἓνα ἄνδρα
 διὰ νὰ σᾶς παραστήσω παρθένον ἀγνὴν εἰς τὸν Χριστόν·
³ Φοβοῦμαι ὅπως μήπως, καθὼς ὁ ὄφις ἐξηπάτησε τὴν Εὐὰν δι-

τῆς πανουργίας αὐτοῦ, διαφθαρῇ οὕτως ὁ νοῦς σας ἐκπεσων ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. ⁴ Διότι ἐὰν ὁ ἐρχόμενος κηρύττῃ πρὸς ἐσᾶς ἄλλον Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἐκηρύξαμεν, ἢ λαμβάνητε ἄλλο πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐλάβετε, ἢ ἄλλο εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον δὲν ἐδέχθητε, καλῶς ἠθέλετε ὑποφέρειν αὐτόν.

⁵ Ἀλλὰ στοχάζομαι ὅτι δὲν εἶμαι εἰς οὐδὲν κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων. ⁶ Ἐὰν δὲ καὶ ἡμεῖς ἰδιώτης κατὰ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν γνώσιν· ἀλλ' ἐν παντὶ τρόπῳ ἐφανερώθημεν κατὰ πάντα εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἡ ἔπραξα ἁμαρτίαν, ταπεινόνων ἐμαυτὸν διὰ νὰ ὑψωθῇτε σεῖς, διότι σᾶς ἐκήρυξα δωρεὰν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ⁸ Ἀλλας ἐκκλησίας ἐγύμνωσα, λαβὼν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν σας· ⁹ καὶ ὅτε ἤμην παρὼν εἰς ἐσᾶς καὶ ἐστερήθην, δὲν κατεβάρυνα οὐδένα· διότι τὴν στέρησίν μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ κατὰ πάντα ἐφύλαξα ἐμαυτὸν, καὶ θέλω φυλάξει, ἀβαρῇ πρὸς ἐσᾶς. ¹⁰ Εἶναι ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη δὲν θέλει ἀποκλεισθῇ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς τόποις τῆς Ἀχαΐας. ¹¹ Διὰ τί; διότι δὲν σᾶς ἀγαπῶ; ὁ Θεὸς γινώσκει. ¹² Ὅ,τι δὲ κάμνω, τοῦτο καὶ θέλω κάμνει, διὰ νὰ ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν· ἵνα εὐρεθῶσιν εἰς ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον καυχῶνται τοιοῦτοι καθὼς καὶ ἡμεῖς.

¹³ Διότι οἱ τοιοῦτοι εἶναι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. ¹⁴ Καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· διότι αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. ¹⁵ Δὲν εἶναι λοιπὸν μέγα ἂν καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζωνται εἰς διακόνους δικαιοσύνης· τῶν ὁποίων τὸ τέλος θέλει εἶσθαι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹⁶ Πάλιν λέγω, Μηδεὶς ἂς μὴ μὲ στοχασθῇ ὅτι εἶμαι ἄφρων· εἰ δὲ μὴ, δέχθητέ με καὶ ὡς ἄφρονα, διὰ νὰ καυχηθῶ καὶ ἐγὼ ὀλίγον τί. ¹⁷ Ὅ,τι λαλῶ εἰς τοῦτο τὸ θάρρος τῆς καυχήσεως, δὲν λαλῶ κατὰ τὸν Κύριον ἀλλ' ὡς ἄφρων. ¹⁸ Ἐπειδὴ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, θέλω καυχηθῇ καὶ ἐγώ. ¹⁹ Διότι σεῖς εὐχαρίστως ὑποφέρετε τοὺς ἄφρονas, ὄντες φρόνιμοι. ²⁰ Ἐπειδὴ ὑποφέρετε, ἐάν τις σᾶς καταδουλόνη, ἐάν τις καὶ πατρώγῃ, ἐάν τις λαμβάνῃ τὰ ὑμῶν, ἐάν τις ἐπαίρηται, ἐάν τις σᾶς κτυπᾷ εἰς τὸ πρόσωπον. ²¹ Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς νὰ ἡμεθα ἡμεῖς ὀσθενεῖς· ἀλλ' εἰς ὅ,τι τολμᾷ τις, (ἀφρόνως ὀμιλῶ)

τολμῶ καὶ ἐγώ· ²²Ἐβραῖοι εἶναι; καὶ ἐγώ· Ἰσραηλῖται εἶναι; καὶ ἐγώ· σπέρμα Ἀβραὰμ εἶναι; καὶ ἐγώ· ²³Ὑπηρέται τοῦ Χριστοῦ εἶναι; (παραφρονῶν λαλῶ,) πλείοτερον ἐγώ· εἰς κόπους περισσότερον, εἰς πληγὰς καθ' ὑπερβολὴν, εἰς φυλακὰς περισσότερον, εἰς θανάτους πολλάκις· ²⁴ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πεντάκις ἔλαβον πληγὰς τεσσαράκοντα παρὰ μίαν· ²⁵τρὶς ἐρράβδισθην, ἅπαξ ἐλιθοβολήθην, τρὶς ἐναυάγησα, ἐν ἡμερονύκτιον ἐν τῷ βυθῷ ἔκαμον· ²⁶εἰς ὁδοιπορίας πολλάκις, εἰς κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ τοῦ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις· ²⁷ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, ἐν νηστεαῖς πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· ²⁸ἐκτὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ καθ' ἡμέραν ἐπικείμενος εἰς ἐμὲ ἀγὼν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· ²⁹Τίς ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ ἐγὼ δὲν φλέγομαι;

³⁰Ἐὰν πρέπη νὰ καυχῶμαι, θέλω καυχηθῆ εἰς τὰ τῆς ἀσθενείας μου· ³¹Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, γνωρίζει ὅτι δὲν ψεύδομαι· ³²Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης τοῦ βασιλέως Ἀρέτα ἐφρούρει τὴν πόλιν τῶν Δαμασκηνῶν, θέλων νὰ μὲ πιάσῃ· ³³καὶ διὰ θυρίδος ἀπὸ τοῦ τείχους κατεβιβάσθην ἐν κοφίνῳ, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—¹Νὰ καυχῶμαι βέβαια δὲν μοὶ συμφέρει· διότι θέλω ἐλθεῖ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου.

²Γνωρίζω ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει) ὅτι ἡρπάγη ὁ τοιοῦτος ἕως τρίτου οὐρανοῦ· ³Καὶ γνωρίζω τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει) ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἀνεκλάλητα λόγια, τὰ ὅποια δὲν συγχωρεῖται εἰς ἄνθρωπον νὰ λαλήσῃ.

⁵Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου θέλω καυχηθῆ· ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ δὲν θέλω καυχηθῆ, εἰμὴ εἰς τὰς ἀσθενείας μου· ⁶Διότι ἐὰν θελήσω νὰ καυχηθῶ, δὲν θέλω εἶσθαι ἄφρων· ἐπειδὴ ἀλήθειαν θέλω εἰπεῖ· συστέλλομαι ὅμως, μὴ στοχασθῇ τις εἰς ἐμὲ ἀνώτερόν τι ἀφ' ὅ,τι μὲ βλέπει, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

⁷ Καὶ διὰ τὴν νὰ μὴ ὑπεραίρωμαι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων, μοὶ ἐδόθη σκόλοψ εἰς τὴν σάρκα, ἄγγελος Σατᾶν, διὰ τὴν νὰ μὲ ῥαπίζῃ, διὰ τὴν νὰ μὴ ὑπεραίρωμαι. ⁸ Περὶ τούτου τρὶς παρεκάλεσα τὸν Κύριον, διὰ τὴν νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ μοὶ εἶπεν, Ἀρκεῖ εἰς σὲ ἡ χάρις μου· διότι ἡ δύναμίς μου ἐν ἀδυναμίᾳ δεικνύεται τελεία. Μὲ ἄκραν λοιπὸν εὐχαρίστησιν θέλω καυχηθῇ μᾶλλον εἰς τὰς ἀδυναμίας μου, διὰ τὴν κατοικήσῃ ἐν ἐμοὶ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Ὅθεν εὐαρεστοῦμαι εἰς τὰς ἀδυναμίας, εἰς τὰς ὑβρεῖς, εἰς τὰς ἀνάγκας, εἰς τοὺς διωγμοὺς, εἰς τὰς στενοχωρίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· διότι ὅταν ἡμεῖς ἀδύνατος, τότε εἶμαι δυνατός.

¹¹ Ἐγγεῖνα ἄφρων καυχώμενος· σεῖς μὲ ἠναγκάσατε· διότι ἔπρεπεν ἐγὼ νὰ συνιστῶμαι ἀπὸ σᾶς· ἐπειδὴ εἰς οὐδὲν ὑπῆρξα κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων, ἂν καὶ ἡμεῖς μὴδέν. ¹² Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου ἐνηργήθησαν μεταξύ σας ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ δυνάμεων. ¹³ Διότι κατὰ τί ἐμείνατε κατώτεροι τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν, εἰμὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα; συγχωρήσατέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

¹⁴ Ἰδοὺ, τρίτην φορὰν εἶμαι ἑτοιμος νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν θέλω σᾶς καταβαρύνει· διότι δὲν ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· διότι δὲν χρεωστοῦσι τὰ τέκνα νὰ θησαυρίζωσι διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα. ¹⁵ Ἐγὼ δὲ μὲ ἄκραν χαρὰν θέλω δαπανήσῃ καὶ ὅλως δαπανηθῇ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ἂν καὶ, ἐνῶ σᾶς ἀγαπῶ περισσότερον, ἀγαπῶμαι ὀλιγώτερον. ¹⁶ Ἐστω ὅμως, ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα· ἀλλὰ πανούργος ὢν, σᾶς ἐπίασα μὲ δόλον. ¹⁷ Μήπως διὰ τίνος ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἔστειλα πρὸς ἐσᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ἀπὸ σᾶς; ¹⁸ Παρεκάλεσα τὸν Τίτον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήπως ὁ Τίτος ἐπλεονέκτησε τί ἀπὸ σᾶς; οὐχὶ μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα περιεπατήσαμεν; οὐχὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἴχνη;

¹⁹ Πάλιν νομίζετε ὅτι ἀπολογούμεθα πρὸς ἐσᾶς; ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ· πράττομεν δὲ τὰ πάντα, ἀγαπητοὶ, διὰ τὴν οἰκοδομήν σας. ²⁰ Διότι φοβοῦμαι μήπως ἐλθὼν, δὲν σᾶς εὕρω ὁποίους θέλω, καὶ ἐγὼ εὐρεθῶ εἰς ἐσᾶς ὁποῖον δὲν θέλετε· μήπως ἦναι μεταξύ σας ἔριδες, ζηλοτυπίαι, θυμοὶ, μάχαι, καταλαλιαὶ, ψιθυρισμοὶ, ἀλαζονεῖαι, ἀκαταστασίαι· ²¹ μήπως πάλιν ὅταν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, μὲ ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου, καὶ πευθῇσω

πολλοὺς τῶν προαμαρτησάντων καὶ μὴ μετανοησάντων διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ πορνείαν καὶ ἀσέλγειαν τὴν ὁποίαν ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ιγ'.—¹ Τρίτην ταύτην φοράν ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς· “ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν θέλει βεβαιοῦσθαι πᾶς λόγος.” ² Προεῖπον, καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὴν δευτέραν φοράν, καὶ τώρα ἀπὼν γράφω πρὸς τοὺς προαμαρτήσαντας καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας, ὅτι ἐὰν ἔλθω πάλιν, δὲν θέλω φεισθῆναι. ³ Ἐπειδὴ ζητεῖτε δοκιμὴν τοῦ δι' ἐμοῦ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἀσθενὴς πρὸς ἐσᾶς, ἀλλ' εἶναι δυνατὸς μεταξύ σας. ⁴ Διότι ἂν ἐσταυρώθῃ ἐξ ἀσθενείας, ζῇ ὅμως ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· διότι καὶ ἡμεῖς ἀσθενούμεν ἐν αὐτῷ, πλην ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· θέλομεν ζῆσει μετ' αὐτοῦ εἰς ἐσᾶς. ⁵ Ἐαυτοὺς ἐξετάζετε, ἀνέησθε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ δὲν γνωρίζετε ἑαυτοὺς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐν ὑμῖν; ἐκτὸς ἐὰν ἦσθε ἀδόκιμοι κατὰ τι. ⁶ Ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλετε γνωρίσει ὅτι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἀδόκιμοι. ⁷ Εὐχομαι δὲ εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ πράξῃτε μηδὲν κακόν· οὐχὶ διὰ νὰ φανῶμεν ἡμεῖς δόκιμοι, ἀλλὰ διὰ νὰ πράττητε σεῖς τὸ καλόν, ἡμεῖς δὲ ἅς ἡμεθα ὡς ἀδόκιμοι. ⁸ Διότι δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ⁹ Ἐπειδὴ χαίρομεν ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, σεῖς δὲ ἦσθε δυνατοί· τοῦτο μάλιστα καὶ εὐχόμεθα, τὴν τελειοποίησίν σας. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ταῦτα γράφω ἀπὼν, διὰ νὰ μὴ φερθῶ ἀποτομῶς παρὼν, κατὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκεν ὁ Κύριος πρὸς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ πρὸς καθαίρεσιν.

¹¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, τελειοποιεῖσθε, παραμυθεῖσθε, φρονεῖτε τὸ αὐτὸ, εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν. ¹² Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ· σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι.

¹³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος οὐχὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἀναστήσαντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ²καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί, πρὸς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας· ³χάρις εἰ ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁴ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, διὰ τὴν νὰ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς ἐκ τοῦ παρόντος πονηροῦ αἰῶνος, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁵εἰς τὸν ὅποιον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

⁶Θαυμάζω ὅτι τόσοι ταχέως μεταφέρεσθε ἀπὸ ἐκείνου ὅστις σᾶς ἐκάλεσε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄλλο εὐαγγέλιον· τὸ ὅποιον δὲν εἶναι ἄλλο· ἀλλ' ὑπάρχουσι τινὲς οἱ ὅποιοι σᾶς ταραττοῦσι, καὶ θέλουσι νὰ μετατρέψωσι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ⁸Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς, ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σᾶς ἐκηρύξαμεν, ἅς ἦναι ἀνάθεμα. ⁹Καθὼς προείπομεν καὶ τώρα πάλιν λέγω, Ἐὰν τις σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρελάβετε, ἅς ἦναι ἀνάθεμα. ¹⁰Διότι τώρα ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ νὰ ἀρέσκω εἰς ἀνθρώπους; διότι ἐὰν ἀκόμη ἤρεσκον εἰς ἀνθρώπους, δὲν ἤθελον εἶσθαι δοῦλος Χριστοῦ.

¹¹Ἀλλὰ σᾶς γνωστοποιῶ, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τὸ κηρυχθὲν ὑπ' ἐμοῦ δὲν εἶναι ἀνθρώπινον· ¹²διότι οὐδ' ἐγὼ παρέλαβον αὐτὸ παρὰ ἀνθρώπου, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹³Διότι ἠκούσατε τὴν ποτὲ διαγωγὴν μου ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίδωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκακοποιῶν αὐτήν· ¹⁴καὶ προέκοπτον εἰς τὸν Ἰουδαϊσμὸν ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσότερον ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

¹⁵Ὅτε δὲ ηὐδόκησεν ὁ Θεός, ὁ προσδιορίσας με ἐκ κοιλίας

μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ¹⁶ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Τίον αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ νὰ κηρύττω αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, εὐθὺς δὲν συνεβουλευθῇν σάρκα καὶ αἷμα· ¹⁷ οὐδὲ ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν· ¹⁸ Ἐπειτα μετὰ ἑτὴ τρία ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν Πέτρον· καὶ ἔμεινα παρ' αὐτῷ ἡμέρας δεκαπέντε· ¹⁹ ἄλλον δὲ τῶν ἀποστόλων δὲν εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου· ²⁰ Ὅσα δὲ σὰς γράφω, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ψεύδομαι· ²¹ Ἐπειτα ἦλθον εἰς τοὺς τόπους τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας· ²² καὶ ἡμην προσωπικῶς ἀγνοοῦμενος εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἰουδαίας τὰς ἐν Χριστῷ· ²³ ἡκουον δὲ μόνον, "Ὅτι ὁ ποτὲ διώκων ἡμᾶς, τώρα κηρύττει τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν ποτὲ κατεπολέμει· ²⁴ Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν δι' ἐμέ·

ΚΕΦ. β'.—¹ Ἐπειτα μετὰ δεκατέσσαρα ἑτὴ πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ τοῦ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ τὸν Τίτον· ² ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ παρέστησα πρὸς αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον κηρύττω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, κατ' ἰδίαν δὲ πρὸς τοὺς ἐπισημοτέρους, μήπως τρέχω, ἢ ἔτρεξα εἰς μάτην· ³ Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Τίτος ὁ μετ' ἐμοῦ, Ἑλλήν ὢν, ἠναγκάσθη νὰ περιτμηθῇ· ⁴ ἀλλὰ διὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ νὰ μᾶς καταδουλώσωσιν· ⁵ εἰς τοὺς ὁποίους οὐδὲ πρὸς ὥραν ὑπεχωρήσαμεν ὑποτασσόμενοι, διὰ νὰ διαμείνῃ εἰς ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου· ⁶ Περὶ δὲ τῶν νομιζομένων ὅτι εἶναι τι, ὁποῖοι ποτὲ καὶ ἂν ἦσαν, οὐδόλως φροντίζω· ὁ Θεὸς δὲν βλέπει εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου· διότι εἰς ἐμέ οἱ ἐπισημότεροι δὲν προσέθεσαν οὐδὲν περισσότερον· ⁷ ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ εἶδον ὅτι ἐνεπιστεύθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἀπεριτμήτους, καθὼς ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς περιτετμημένους· ⁸ (διότι ὁ ἐνεργήσας ἐν τῷ Πέτρῳ ὥστε νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς περιτετμημένους ἐνήργησε καὶ εἰς ἐμέ πρὸς τοὺς ἐθνικούς·) ⁹ καὶ ἀφοῦ ἐγνώρισαι τὴν χάριν τὴν δοθείσαν εἰς ἐμέ, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ θεωρούμενοι ὅτι εἶναι στύλοι, δεξιὰς ἔδωκαν κοινωνίαν εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὸν Βαρνάβαν, διὰ νὰ ὑπάγωμεν ἡμεῖς μὲν εἰς τὰ

ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τοὺς περιτετμημένους· ¹⁰ μόνον μᾶς παρήγγειλαν νὰ ἐνθυμώμεθα τοὺς πτωχοὺς· τὸ ὁποῖον καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο νὰ κάμω.

¹¹ Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἡναντιώθηεν εἰς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, διότι ἦτο ἀξιόμεμπτος· ¹² ἐπειδὴ πρὶν ἔλθωσι τινὲς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβου, συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικοὺς· ὅτε δὲ ἦλθον, συνεστέλλετο καὶ ἀπεχώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. ¹³ Καὶ μετ' αὐτοῦ συνυπεκρίθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ ὁ Βαρνάβας συμπαρασύρθη εἰς τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν. ¹⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐγὼ εἶδον, ὅτι δὲν ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον ἔμπροσθεν πάντων, Ἐὰν σὺ Ἰουδαῖος ὢν, ζῇς ἐθνικῶς, καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς, διὰ τί ἀναγκάζεις τοὺς ἐθνικοὺς νὰ Ἰουδαΐζωσιν; ¹⁵ Ἡμεῖς ἐκ γεννήσεως Ἰουδαῖοι ὄντες, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν ἁμαρτωλοὶ, ¹⁶ ἐξεύροντες ὅτι δὲν δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰμὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεῦσαμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἔργων νόμου· διότι δὲν θέλει δικαιωθῇ ἐξ ἔργων νόμου οὐδεὶς ἄνθρωπος. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν ζητοῦντες νὰ δικαιωθῶμεν εἰς τὸν Χριστὸν, εὐρέθημεν καὶ ἡμεῖς ἁμαρτωλοὶ, ἄρα ὁ Χριστὸς ἁμαρτίας εἶναι διάκονος; Μὴ γένοιτο.

¹⁸ Διότι ἐὰν ὅσα κατέστρεψα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην δεικνύω ἑμαυτόν. ¹⁹ Διότι ἐγὼ διὰ τοῦ νόμου ἀπέθανον εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ ζήσω εἰς τὸν Θεόν. ²⁰ Μετὰ τοῦ Χριστοῦ συνεσταυρώθη· ζῶ δὲ οὐχὶ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἐμοί· καθ' ὃ δὲ τώρα ζῶ ἐν σαρκί, ζῶ ἐν τῇ πίστει τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις μὲ ἡγάπησε, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. ²¹ Δὲν ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· διότι ἂν ἡ δικαίωσις γίνηται διὰ τοῦ νόμου, ἄρα ὁ Χριστὸς εἰς μάτην ἀπέθανε.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς σᾶς ἐβάσκανεν, ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν σεῖς, ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διεγράφη ἐσταυρωμένος μεταξύ σας; ² Τοῦτο μόνον θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σᾶς, Ἐξ ἔργων νόμου ἐλάβετε τὸ Πνεῦμα, ἢ ἐξ ἀκοῆς τῆς πίστεως; ³ Τόσον ἀνόητοι εἰσθε; ἀφοῦ ἤρχίσατε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα τελειόnete μὲ τὴν σάρκα; ⁴ Εἰς

μάτην ἐπάθετε τόσα; ἂν μόνον εἰς μάτην. ⁵ Ἐκεῖνος λοιπὸν ὅστις χορηγεῖ εἰς ἐσᾶς τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργεῖ θαύματα μεταξὺ σας, ἐξ ἔργων νόμου κάμνει ταῦτα, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

⁶ Καθὼς ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην. ⁷ Ἐξεύρετε λοιπὸν ὅτι οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Ἀβραάμ. ⁸ Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαίονει τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προήγγειλεν εἰς τὸν Ἀβραάμ, “Ὅτι θέλουσιν εὐλογηθῇ ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.” ⁹ Ὡστε οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, εὐλογοῦνται μετὰ τοῦ πιστοῦ Ἀβραάμ.

¹⁰ Διότι ὅσοι εἶναι ἐξ ἔργων νόμου, ὑπὸ κατάραν εἶναι· ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὅστις δὲν ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ πράξῃ αὐτά.” ¹¹ Ὅτι δὲ οὐδεὶς δικαιоῦται διὰ τοῦ νόμου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶναι φανερόν· διότι “ὁ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως.” ¹² Ὁ δὲ νόμος δὲν εἶναι ἐκ πίστεως· ἀλλ’ “ὁ ἄνθρωπος ὁ πρᾶττων αὐτὰ, θέλει ζῆσει δι’ αὐτῶν.” ¹³ Ὁ Χριστὸς ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος κατὰ ὑπὲρ ἡμῶν· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου.” ¹⁴ Διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ λάβωμεν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς πίστεως.

¹⁵ Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλῶ ὅμως καὶ ἀνθρώπου διαθήκην κεκυρωμένην οὐδεὶς ἀθετεῖ, ἢ προσθέτει εἰς αὐτήν. ¹⁶ Πρὸς δὲ τὸν Ἀβραάμ ἐλαλήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ· δὲν λέγει, Καὶ πρὸς τὰ σπέρματα, ὡς περὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς περὶ ἑνός, “Καὶ πρὸς τὸ σπέρμα σου,” ὅστις εἶναι ὁ Χριστός. ¹⁷ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι διαθήκην προκεκυρωμένην εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια τριάκοντα γενόμενος νόμος δὲν ἀκυρόνει, ὥστε νὰ καταργήσῃ τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁸ Διότι ἐὰν ἡ κληρονομία ᾗναι ἐκ νόμου, δὲν εἶναι πλέον ἐξ ἐπαγγελίας· ἀλλ’ εἰς τὸν Ἀβραάμ δι’ ἐπαγγελίας ἐχάρισε ταύτην ὁ Θεός.

¹⁹ Διὰ τί λοιπὸν ἐδόθη ὁ νόμος; Ἐξ αἰτίας τῶν παραβάσεων προστεθῇ, ἕως οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα πρὸς τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἡ ἐπαγγελία, διαταχθεὶς δι’ ἀγγέλων διὰ χειρὸς μεσίτου. ²⁰ Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἑνός· ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι εἷς.

²¹ Ὁ νόμος λοιπὸν ἐναντίος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ εἶναι;

Μὴ γένοιτο! διότι ἐὰν ἤθελε δοθῇ νόμος δυνάμενος νὰ ζωοποιήσῃ, ἡ δικαιοσύνη ἤθελεν εἶσθαι τῶντι ἐκ τοῦ νόμου· ²² ἡ γραφὴ ὅμως συνέκλεισε τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Πρὶν δὲ ἔλθῃ ἡ πίστις, ἐφρουρούμεθα ὑπὸ τὸν νόμον, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν πίστιν ἣτις ἔμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ. ²⁴ Ὡστε ὁ νόμος ἔγεινε παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως· ²⁵ ἀφοῦ ὅμως ἦλθεν ἡ πίστις, δὲν εἴμεθα πλέον ὑπὸ παιδαγωγόν.

²⁶ Διότι πάντες εἰσθε υἱοὶ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστὸν, Χριστὸν ἐνεδύθητε. ²⁸ Δὲν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην· δὲν εἶναι δούλος οὐδὲ ἐλεύθερος· δὲν εἶναι ἄρσεν καὶ θῆλυ· διότι πάντες σεῖς εἰσθε εἰς ἓν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁹ Ἐὰν δὲ ἦσθε τοῦ Χριστοῦ, ἄρα εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. Δ'.—¹ Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος εἶναι νήπιος, δὲν διαφέρει δούλου, ἂν καὶ ἦναι κύριος πάντων· ² ἀλλ' εἶναι ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, μέχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. ³ Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεθα νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεθα δεδουλωμένοι· ⁴ ὅτε ὅμως ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπετάγη εἰς τὸν νόμον· ⁵ διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν υἰοθεσίαν. ⁶ Καὶ ἐπειδὴ εἰσθε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας σας, τὸ ὁποῖον κράζει, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ⁷ Ὅθεν δὲν εἰσαι πλέον δούλος, ἀλλ' υἱός· ἐὰν δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

⁸ Ἀλλὰ τότε μὲν, μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεόν, ἐδουλεύσατε εἰς τοὺς μὴ φύσει ὄντας θεούς· ⁹ τῶρα δὲ, ἀφοῦ ἐγνωρίσατε τὸν Θεόν, μᾶλλον δὲ ἐγνωρίσθητε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν εἰς τὰ ἀσθενή καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα πάλιν ὡς πρότερον θέλετε νὰ δουλεύητε; ¹⁰ Ἡμέρας πυρατηρεῖτε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. ¹¹ Φοβοῦμαι διὰ σᾶς, μήπως ματαίως ἐκοπίασα εἰς ἐσᾶς.

¹² Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, διότι καὶ ἐγὼ εἰμαι καθὼς σεῖς, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλῶ· οὐδόλως μὲ ἡδίκησατε. ¹³ Εἰξεύρετε δὲ ὅτι πρότερον

σᾶς ἐκήρυξα τὸ εὐαγγέλιον ἐν ἀσθενείᾳ τῆς σαρκός. ¹⁴ Καὶ δὲν ἐξουθενήσατε οὐδ' ἀπερρίψατε τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀλλὰ μὲ ἐδέχθητε ὡς ἄγγελον Θεοῦ, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. ¹⁵ Τίς λοιπὸν ἦτο ὁ μακαρισμὸς σας; Ἐπειδὴ μαρτυρῶ πρὸς ἐσᾶς ὅτι, εἰ δυνητὸν, τοὺς ὀφθαλμοὺς σας ἠθέλετε ἐκβάλει καὶ δώσει εἰς ἐμέ. ¹⁶ Ἐχθρὸς σας ἔγεινα λοιπὸν, διότι σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν;

¹⁷ Δεικνύουσι ζῆλον πρὸς ἐσᾶς, οὐχὶ ὁμῶς καλόν· ἀλλὰ θέλουσι νὰ σᾶς ἀποκλείσωσι, διὰ νὰ ἔχητε σείς ζῆλον πρὸς αὐτούς.

¹⁸ Καλὸν δὲ εἶναι νὰ ἦσθε ζηλωταὶ πρὸς τὸ καλὸν πάντοτε, καὶ οὐχὶ μόνον ὅταν εὐρίσκωμαι μεταξύ σας. ¹⁹ Τεκνία μου, διὰ τοὺς ὁποίους πάλιν εἶμαι εἰς ὠδίνας, ἕωσοῦ μορφωθῇ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. ²⁰ ἤθελον δὲ νὰ παρευρίσκωμαι μεταξύ σας τώρα, καὶ νὰ ἀλλάξω τὴν φωνήν μου· διότι ἀπορῶ διὰ σᾶς.

²¹ Εἴπατέ μοι, οἱ θέλοντες νὰ ἦσθε ὑπὸ νόμον, τὸν νόμον δὲν ἀκούετε; ²² Διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ὁ Ἀβραὰμ ἐγέννησε δύο υἱούς· ἓνα ἐκ τῆς δούλης, καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ²³ Ἄλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς δούλης ἐγεννήθη κατὰ σάρκα· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ²⁴ Τὰ ὁποῖα εἶναι κατὰ ἀλληγορίαν· διότι αὗται εἶναι αἱ δύο διαθήκαι· μία μὲν ἀπὸ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἡ γεννῶσα πρὸς δουλείαν, ἥτις εἶναι ἡ Ἄγαρ. ²⁵ (Διότι τὸ Ἄγαρ εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ ταυτίζεται μὲ τὴν σημερινὴν Ἱερουσαλήμ· εἶναι δὲ εἰς δουλείαν μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.) ²⁶ Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ εἶναι ἐλευθέρα, ἥτις εἶναι μήτηρ πάντων ἡμῶν. ²⁷ Διότι εἶναι γεγραμμένον, “Εὐφράνθητι στείρα ἡ μὴ τίκτουσα, ἔκβαλε φωνὴν καὶ βόησον ἡ μὴ ὠδίνουσα· διότι τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου εἶναι πλεότερα παρὰ τὰ τέκνα τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.” ²⁸ ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, καθὼς ὁ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα εἴμεθα. ²⁹ Ἀλλὰ καθὼς τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ τώρα. ³⁰ Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; “Ἐκβαλε τὴν δούλην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· διότι δὲν θέλει κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς δούλης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας.”

³¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, δὲν εἴμεθα τῆς δούλης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΝ τῇ ἐλευθερίᾳ λοιπὸν, μὲ τὴν ὁποῖαν ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς, μένετε σταθεροὶ, καὶ μὴ ὑποβληθῆτε πάλιν εἰς ζυγὸν δουλείας.

¹ Ἰδοὺ, ἐγὼ ὁ Παῦλος σὰς λέγω ὅτι, ἐὰν περιτέμνησθε, ὁ Χριστὸς δὲν θέλει σὰς ὠφελήσῃ οὐδέν. ² Μαρτύρομαι δὲ πάλιν πρὸς πάντα ἄνθρωπον περιτεμνόμενον, ὅτι εἶναι χρεώστης νὰ ἐκτελῇ ὅλον τὸν νόμον. ³ Ἀπεχωρίσθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὅσοι δικαιοῦνεσθε διὰ τοῦ νόμου· ἐξεπέσατε ἀπὸ τῆς χάριτος. ⁴ Διότι ἡμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος προσδοκῶμεν ἐκ πίστεως τὴν ἐλπίδα τῆς δικαιώσεως. ⁵ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἔχει ἰσχὺν τινὰ, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

⁷ Ἐτρέχετε καλῶς· τίς σὰς ἐμπόδισεν ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν; ⁸ Ἡ κατάπεισις αὕτη δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνου ὅστις σὰς καλεῖ. ⁹ Ολίγη ζύμη καθιστᾷ ὅλον τὸ φύραμα ἐνζυμον. ¹⁰ Ἐγὼ ἔχω πεποιθήσιν εἰς ἐσὰς διὰ τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλετε φρονήσῃ οὐδὲν ἄλλο· ὅστις ὅμως σὰς ταραττεῖ, αὐτὸς θέλει ὑποφέρει τὴν ποινὴν, ὅποιος καὶ ἂν ᾖ. ¹¹ Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, ἐὰν ἀκόμη κηρύττω περιτομὴν, διὰ τί πλέον κατατρέχομαι; ἄρα κατηγορήθη τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ¹² Εἴθε νὰ ἀποκοπῶσιν οἱ ταραττοντές σας.

¹³ Διότι σεῖς, ἀδελφοί, προσεκλήθητε εἰς ἐλευθερίαν· μόνον μὴ μεταχειρίζεσθε τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆς σαρκός, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλους. ¹⁴ Διότι ὁλος ὁ νόμος εἰς ἓνα λόγον συμπληροῦται, εἰς τὸν, “Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ¹⁵ Ἐὰν ὅμως δάκνητε καὶ κατατρῶγητε ἀλλήλους, προσέχετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθῆτε.

¹⁶ Λέγω λοιπὸν, Περιπατεῖτε κατὰ τὸ Πνεῦμα, καὶ δὲν θέλετε ἐκπληροῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός. ¹⁷ Διότι ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ ἐναντία τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐναντία τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλα, ὥστε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θέλετε, νὰ μὴ πράττητε. ¹⁸ Ἀλλ' ἐὰν ὁδηγῆσθε ὑπὸ τοῦ Πνεύματος δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον.

¹⁹ Φανερὰ δὲ εἶναι τὰ ἔργα τῆς σαρκός· τὰ ὁποῖα εἶναι μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ²⁰ εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔριδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, ²¹ φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· περὶ τῶν ὁποίων σὰς προλέγω, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες βασιλείαν Θεοῦ δὲν θέλουσι κληρονομήσει.

²² Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια· ²³ κατὰ τῶν τοιούτων δὲν ὑπάρχει νόμος.

²⁴ Ὅσοι δὲ εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐσταύρωσαν τὴν σάρκα ὁμοῦ μετὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας. ²⁵ Ἐὰν ζῶμεν κατὰ τὸ Πνεῦμα, ὡς περιπατῶμεν καὶ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

²⁶ Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους ἐρεθίζοντες, ἀλλήλους φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ε'.

ἈΔΕΛΦΟΙ, καὶ ἐὰν ἄνθρωπος ἀπερισκέπτως πέσῃ εἰς κανὲν ἁμάρτημα, σεῖς οἱ πνευματικοὶ διορθόνετε τὸν τοιοῦτον μετὰ πνεῦμα πραότητος· προσέχων εἰς σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.

² Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἐκπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. ³ Διότι ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι τι, ἐνῶ εἶναι μὴδὲν, ἐαυτὸν ἐξαπατᾷ. ⁴ Ἀλλ' ἕκαστος ὡς ἐξετάζῃ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, καὶ τότε εἰς ἐαυτὸν μόνον θέλει ἔχει τὸ καύχημα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἄλλον. ⁵ Διότι ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ φορτίον θέλει βαστάσει.

⁶ Ὁ δὲ κατηχούμενος τὸν λόγον, ὡς κάμνῃ τὸν κατηχοῦντα μέτοχον εἰς πάντα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. ⁷ Μὴ πλανᾶσθε· ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται· ἐπειδὴ ὅ,τι ἂν σπείρῃ ὁ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θέλει θερίσει· ⁸ διότι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, θέλει θερίσει ἐκ τῆς σαρκὸς φθοράν· ἀλλ' ὁ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα, θέλει θερίσει ἐκ τοῦ Πνεύματος ζωὴν αἰώνιον. ⁹ Ὡς μὴ ἀποκάμνωμεν δὲ πράττοντες τὸ καλόν· διότι ἐὰν δὲν ἀποκάμνωμεν, θέλομεν θερίσει ἐν τῷ δέοντι καιρῷ. ¹⁰ Ἀρὰ λοιπὸν ἐνόσω ἔχομεν καιρὸν, ὡς ἐργαζώμεθα τὸ καλὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

¹¹ Ἰδέτε πόσον μακρὰν ἐπιστολὴν σᾶς ἔγραψα μετὰ τὴν χεῖρά μου.—¹² Ὅσοι θέλουσι νὰ ἀρέσκωσι κατὰ τὴν σάρκα, οὗτοι σᾶς ἀναγκάζουσι νὰ περιτέμνησθε, μόνον διὰ νὰ μὴ διώκωνται διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Διότι οὐδὲ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ φυλάττουσι τὸν νόμον· ἀλλὰ θέλουσι νὰ περιτέμνησθε σεῖς, διὰ νὰ ἔχωσι καύχησιν εἰς τὴν σάρκα σας. ¹⁴ Εἰς ἐμέ δὲ μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, εἰμὴ εἰς τὸν σταυρον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἐσταυρώθῃ ὡς πρὸς ἐμέ, καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τὸν κόσμον. ¹⁵ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἰσχύει τι, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ νέα κτίσις. ¹⁶ Καὶ ὅσοι περιπατήσωσι κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, εἰρήνῃ ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Εἰς τὸ ἐξῆς μηδεὶς ἂς μὴ δίδῃ εἰς ἐμὲ ἐνόχλησιν· διότι ἐγὼ βαστάζω τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου.

¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς ὄντας ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλόγησας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ εἰς τὰ ἐπουράνια διὰ Χριστοῦ· ⁴ καθὼς ἐξέλεξεν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ πρὸ καταβολῆς κόσμου, διὰ τὰ ἡμεῖς ἅγιοι καὶ ἄμωμοι ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγάπης· ⁵ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἑαυτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ⁶ εἰς ἔπαινον τῆς δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς διὰ τοῦ ἡγαπημένου αὐτοῦ· ⁷ διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτημάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ· ⁸ καθ' ἣν ἐπερίσσειεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, ⁹ γνωστοποιήσας εἰς ἡμᾶς τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν προέθετο ἐν ἑαυτῷ, ¹⁰ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, νὰ συγκεφαλαιώσῃ τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ ἐν αὐτῷ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐλάβομεν κληρονομίαν, προορισθέντες κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐνεργούντος τὰ πάντα κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ· ¹² διὰ τὰ ἡμεῖς εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ ἡμεῖς οἱ προελπίσαντες εἰς τὸν Χριστόν· ¹³ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ σεῖς ἠλπίσατε, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον

τῆς σωτηρίας σας· εἰς τὸν ὁποῖον καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ "Ἅγιον τῆς ἐπαγγελίας· ¹⁴ ὅστις εἶναι ὁ ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, μέχρι τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀποκτηθέντος λαοῦ αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, ἀκούσας τὴν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ¹⁶ δὲν παύομαι εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν, μνημονεύων ὑμᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς μου· ¹⁷ διὰ τὴν σᾶς δώση ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ· ¹⁸ ὥστε τὰ φωτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νοός σας, εἰς τὸ τὰ γνωρίσητε ποία εἶναι ἡ ἐλπίς τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους· ¹⁹ καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ²⁰ τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ²¹ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· ²² καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν κεφαλὴν ὑπεράνω πάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ²³ ἣτις εἶναι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληροῦντος.

ΚΕΦ. β'.—¹ Καὶ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰς ἁμαρτίας ἐζωοποίησεν· ² εἰς τὰς ὁποίας περιεπατήσατε ποτὲ κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ αἵρος, τοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ τὴν σήμερον εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ³ μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτὲ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς ἡμῶν, πράττοντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διαλογισμῶν· καὶ ἡμεθα ἐκ φύσεως τέκνα ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί.
⁴ Ὁ Θεὸς ὅμως πλούσιος ὢν εἰς ἔλεος, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ μὲ τὴν ὁποίαν ἡγάπησεν ἡμᾶς, ⁵ καὶ ἐνῷ ἡμεθα νεκροὶ διὰ τὰ ἁμαρτήματα, ἐζωοποίησεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ· (κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι)· ⁶ καὶ συνανέστησε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁷ διὰ τὴν δεῖξιν εἰς τοὺς

ἐπερχομένους αἰῶνας τὸν ὑπερβάλλοντα πλούτον τῆς χάριτος αὐτοῦ διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⁸ Διότι κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπὸ σᾶς· Θεοῦ τὸ δῶρον· ⁹ οὐχὶ ἐξ ἔργων, διὰ νὰ μὴ καυχηθῇ τις. ¹⁰ Διότι αὐτοῦ ποίημα εἴμεθα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸς ἔργα καλὰ, τὰ ὁποῖα προητοιμάσεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ περιπατήσωμεν ἐν αὐτοῖς.

¹¹ Διὰ τοῦτο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι σεῖς οἱ ποτὲ ἐθνικοὶ κατὰ σάρκα, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς τῆς χειροποιήτου ἐν τῇ σαρκί· ¹² ὅτι ἦσθε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι ἀπὸ τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ χωρὶς Θεοῦ. ¹³ Τώρα ὅμως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν, ἐγγίνετε πλησίον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ Διότι αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὅστις ἔκαμε τὰ δύο ἐν, καὶ ἔλυσε τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, ¹⁵ καταργήσας τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν τῶν ἐν τοῖς διατάγμασι, διὰ νὰ κτίσῃ εἰς ἑαυτὸν τοὺς δύο εἰς ἓνα νέον ἄνθρωπον, φέρων εἰρήνην· ¹⁶ καὶ νὰ συνδιαλλάξῃ ἀμφοτέρους εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σταυροῦ, θανάτωσας δι' αὐτοῦ τὴν ἔχθραν. ¹⁷ Καὶ ἐλθὼν ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον εἰρήνης εἰς ἑσᾶς τοὺς μακρὰν, καὶ εἰς τοὺς πλησίον· ¹⁸ διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφοτέροι τὴν εἴσοδον πρὸς τὸν Πατέρα δι' ἑνὸς Πνεύματος.

¹⁹ Ἀρα λοιπὸν δὲν εἰσθε πλέον ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ²⁰ ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τὸ θεμέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου λίθου αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²¹ ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογούμενη αὐξάνεται εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ²² ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ σεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος.

ΚΕΦ. γ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἐγὼ ὁ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνικῶν, ² (ἐπειδὴ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης εἰς ἐμὲ ὑπὲρ ὑμῶν, ³ ὅτι δι' ἀποκαλύψεως ἐφάνέρωσεν εἰς ἐμὲ τὸ μυστήριον, (καθὼς

προέγραψα συντόμως· ⁴ἐξ ὧν δύνασθε ἀναγινώσκοντες νὰ νοήσητε τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ γνωσίν μου·) ⁵τὸ ὁποῖον ἐν ἄλλαις γενεαῖς δὲν ἐγνωστοποιήθη εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς τώρα ἀπεκαλύφθη διὰ Πνεύματος εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ ἀποστόλους καὶ προφῆτας, ⁶νὰ ἦναι τὰ ἔθνη συγκληρονομα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου· ⁷τοῦ ὁποῖου ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ⁸Εἰς ἐμέ τὸν πλέον ἐλάχιστον πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, νὰ εὐαγγελίσω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, ⁹καὶ νὰ φωτίσω πάντας, ποία εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, ὅστις ἔκτισε τὰ πάντα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁰διὰ νὰ γνωρισθῇ τώρα διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ· ¹¹κατὰ τὴν αἰώνιον πρόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ¹²διὰ τοῦ ὁποῖου ἔχομεν τὴν παρῤῥησίαν καὶ τὴν εἴσοδον μετὰ πεποίθησιν διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως.—¹³Διὰ τοῦτο σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀθυμῆτε διὰ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν θλίψεις μου, τὸ ὁποῖον εἶναι δόξα ὑμῶν.)

¹⁴Διὰ τοῦτο κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁵ἐκ τοῦ ὁποῖου πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται· ¹⁶διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἐσὰς κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, νὰ κραταιωθῆτε ἐν δυνάμει διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ¹⁷διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ¹⁸ὥστε νὰ δυνηθῆτε, ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἐν ἀγάπῃ, νὰ καταλάβητε μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος· ¹⁹καὶ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὑπερβαίνουσαν πᾶσαν γνώσιν, διὰ νὰ πληρωθῆτε μετ' ὅλον τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.

²⁰Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον ὑπερεκπερισσοῦ νὰ κάμῃ ὑπὲρ πάντα ὅσα ζητοῦμεν ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, ²¹εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦ. δ'.—ς'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν ἐγὼ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, νὰ περιπατήσητε ἀξίως τῆς προσκλήσεως καθ' ἣν προσεκλήθητε, ²μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ὑποφέροντες ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ, ³σπουδάζοντες νὰ διατηρῆτε τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης. ⁴Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ προσεκλήθητε μὲ μίαν ἐλπίδα τῆς προσκλήσεώς σας· ⁵εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· ⁶εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

⁷Εἰς ἓνα δὲ ἕκαστον ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. ⁸Διὰ τοῦτο λέγει, “Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε χαρίσματα εἰς τοὺς ἀνθρώπους.” ⁹Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί εἶναι, εἰμὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τα κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ¹⁰Ὁ καταβὰς, αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ πληρῶσῃ τὰ πάντα. ¹¹Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἄλλους μὲν ἀποστόλους, ἄλλους δὲ προφήτας, ἄλλους δὲ εὐαγγελιστάς, ἄλλους δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ¹²πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν ἁγίων, διὰ τὸ ἔργον τῆς διακονίας, διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹³ἕως οὗ καταστήσωμεν πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹⁴διὰ νὰ μὴ ἡμεθα πλέον νήπιοι, κυματιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι μὲ πάντα ἄνεμον τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς δολιότητος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πανουργίας εἰς τὸ μεθοδεύεσθαι τὴν πλάνην· ¹⁵ἀλλὰ ἀληθεύοντες εἰς τὴν ἀγάπην, νὰ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν κατὰ πάντα, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός· ¹⁶ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνδεόμενον διὰ πάσης συναφείας τῶν συνεργούντων μελῶν, κατὰ τὴν ἀνάλογον ἐνέργειαν ἐνὸς ἐκάστου μέρους, κάμνει τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος, πρὸς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ, ἐν ἀγάπῃ.

¹⁷Τοῦτο λοιπὸν λέγω καὶ μαρτύρομαι διὰ τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ περιπατῆτε πλέον, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατοῦσιν, ἐν τῇ ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ¹⁸ἐσκοτισμένοι τὴν διάνοιαν, ἀπηλλοτριωμένοι ὄντες ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν

τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·
¹⁹ οἵτινες ἀναισθητοῦντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀσέλ-
 γειαν, διὰ τὰ ἐργάζονται πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ἀκορέστως.
²⁰ Σεῖς ὅμως δὲν ἐμάθετε οὕτω τὸν Χριστὸν, ²¹ ἐπειδὴ αὐτὸν
 ἠκούσατε, καὶ εἰς αὐτὸν ἐδιδάχθητε, καθὼς εἶναι ἡ ἀλήθεια
 ἐν τῷ Ἰησοῦ· ²² τὰ ἀπεκδυθῆτε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ
 τὴν προτέραν διαγωγὴν, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἀπατηλὰς
 ἐπιθυμίας· ²³ καὶ τὰ ἀνανεώσηθε εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νοός σας,
²⁴ καὶ τὰ ἐνδυσθῆτε τὸν νέον ἄνθρωπον, τὸν κτισθέντα κατὰ
 Θεὸν ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

²⁵ Ὅθεν ἀπορρίψαντες τὸ ψεῦδος, “λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκα-
 στος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ.” διότι εἴμεθα μέλη ἀλλήλων.—
²⁶ “Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε” ὁ ἥλιος ἃς μὴ δύῃ ἐπὶ
 τὸν παροργισμόν σας· ²⁷ μήτε δίδετε τόπον εἰς τὸν διάβολον.—
²⁸ Ὁ κλέπτων, ἃς μὴ κλέπτῃ πλέον, μᾶλλον δὲ ἃς κοπιᾷζῃ
 ἐργαζόμενος τὸ καλὸν μὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, διὰ τὰ ἔχῃ τὰ με-
 ταδίδη εἰς τὸν χρεῖαν ἔχοντα.—²⁹ Μηδεὶς λόγος σαπρὸς ἃς
 μὴ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματός σας, ἀλλ’ ὅστις εἶναι καλὸς
 πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρεῖας, διὰ τὰ δώσῃ χάριν εἰς τοὺς ἀ-
 κούοντας.

³⁰ Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ
 ὁποῖον ἐσφραγίσθητε διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως.

³¹ Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασ-
 φημία, ἃς ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σᾶς μετὰ πάσης κακίας· ³² γίνεσθε
 δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὖσπλαγχοι, συγχωροῦντες ἀλλή-
 λους, καθὼς ὁ Θεὸς συνεχώρησεν ἐσᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. Ε'.—¹ Γίνεσθε λοιπὸν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα
 ἀγαπητά· ² καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
 ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν
 καὶ θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

³ Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἡ πλεονεξία, μηδὲ ἃς
 ὀνομάζεται μεταξὺ σας, καθὼς πρέπει εἰς ἀγίους· ⁴ μηδὲ
 αἰσχροτήης καὶ μωρολογία ἢ βωμολοχία, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπρεπῆ·
 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ⁵ Διότι τοῦτο ἐξεύρετε, ὅτι πᾶς
 πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅστις εἶναι εἰδωλολάτρης,
 δὲν ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.
⁶ Μηδεὶς ἃς μὴ σᾶς ὑπατᾷ μὲ ματαίους λόγους· ἐπειδὴ διὰ
 ταῦτα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

⁷ Μὴ γίνεσθε λοιπὸν συμμέτοχοι αὐτῶν. ⁸ Διότι ἦσθε ποτὲ σκότος, τῶρα ὅμως φῶς ἐν Κυρίῳ· περιπατεῖτε ὡς τέκνα φωτός· ⁹ (διότι ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ) ¹⁰ ἐξετάζοντες τί εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον· ¹¹ καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τὰ ἄκαρπα τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. ¹² Διότι τὰ κρυφίως γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν· ¹³ τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτός, γίνονται φανερά· ἐπειδὴ πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς εἶναι. ¹⁴ Διὰ τοῦτο λέγει, Σηκώθητι ὁ κοιμώμενος, καὶ ἀνάστηθι ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θέλει σὲ φωτίσει ὁ Χριστός.

¹⁵ Προσέχετε λοιπὸν πῶς νὰ περιπατῆτε ἀκριβῶς· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ¹⁶ ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, διότι αἱ ἡμέραι εἶναι πονηραί. ¹⁷ Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ νοεῖτε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Καὶ μὴ μεθύσκεσθε με οἶνον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἀσωτία· ἀλλὰ πληροῦσθε διὰ τοῦ Πνεύματος, ¹⁹ λαλοῦντες μεταξύ σας με ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν εἰς τὸν Κύριον· ²⁰ εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²¹ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους ἐν φόβῳ Θεοῦ.

²² Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας ὡς εἰς τὸν Κύριον· ²³ διότι ὁ ἀνὴρ εἶναι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς εἶναι σωτὴρ τοῦ σώματος. ²⁴ Ἀλλὰ καθὼς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται εἰς τὸν Χριστὸν, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες ἅς ὑποτάσσονται εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν κατὰ πάντα.

²⁵ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκάς σας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῆς, ²⁶ διὰ νὰ ἀγιάσῃ αὐτήν, καθαρίσας με τὸ λουτρὸν τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ λόγου· ²⁷ διὰ νὰ παραστήσῃ αὐτήν εἰς ἑαυτὸν ἔνδοξον ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν κηλίδα, ἢ ῥυτίδα, ἢ τὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διὰ νὰ ᾔναι ἁγία καὶ ἄμωμος. ²⁸ Οὕτω χρεωστοῦσιν οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπῶσι τὰς ἑαυτῶν γυναῖκάς ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. "Οστις ἀγαπᾷ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· ²⁹ διότι οὐδεὶς ἐμίσησε ποτὲ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ περιθάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ³⁰ Ἐπειδὴ μέλη εἴμεθα τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς

σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ³¹“Διὰ τοῦτο θέλει ἀφήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ³²Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι μέγα· ἐγὼ δὲ λέγω τοῦτο περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας.

³³Πλὴν καὶ σεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ὡς ἀγαπᾷ ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ὡς σέβηται τὸν ἄνδρα.

ΚΕΦ. ε'.—¹Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας ἐν Κυρίῳ· διότι τοῦτο εἶναι δίκαιον. ²“Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,” ἥτις εἶναι ἐντολὴ πρώτη μετ' ἐπαγγελίαν· ³“Διὰ τὸ γεῖναι εἰς σέ καλόν, καὶ τὸ ἦσαι μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.”

⁴Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα σας, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ Κυρίου.

⁵Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας σας, ὡς εἰς τὸν Χριστόν· ⁶μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ· ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, ⁷μετ' εὐνοίας δουλεύοντες εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους· ⁸ἐξεύροντες ὅτι ἕκαστος ὅ,τι καλὸν πράξῃ, τοῦτο θέλει λάβει παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.

⁹Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ πράττετε πρὸς αὐτοὺς, ἀφίνοντες τὴν ἀπειλήν· ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς αὐτοὶ ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτῶ.

¹⁰Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμούσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ¹¹ἐνδύθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ δυνηθῆτε νὰ σταθῇτε ἐναντίον εἰς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ¹²διότι δὲν εἶναι ἡ πάλῃ ἡμῶν ἐναντίον εἰς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλ' ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχάς, ἐναντίον εἰς τὰς ἐξουσίας, ἐναντίον εἰς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐναντίον εἰς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἔπουρανίοις. ¹³Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ δυνηθῆτε νὰ ἀντισταθῇτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἀφοῦ καταπολεμήσητε τὰ πάντα, νὰ σταθῇτε. ¹⁴Σταθῇτε λοιπὸν περιεζωσμένοι τὴν ὀσφύν σας μετ' ἀλήθειαν, καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, ¹⁵καὶ ἔχοντες ὑποδεδημένους τοὺς πόδας μετ' τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ¹⁶ἐπὶ

παῖσι δὲ, ἀναλάβετε τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας θέλετε δυνηθῆναι νὰ σβέσητε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα· ¹⁷ καὶ λάβετε τὴν περικεφαλαίαν τῆς σωτηρίας, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἣτις εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ¹⁸ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ μετὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες μὲ πᾶσαν προσκαρτέρησιν καὶ δέησιν ὑπὲρ πάντων τῶν ἁγίων. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἐμὲ λόγος νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου μετὰ παρρησίας, διὰ νὰ κάμω γνωστὸν τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ²⁰ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶμαι πρέσβυς φορῶν ἄλυσιν, διὰ νὰ λαλήσω περὶ αὐτοῦ μετὰ παρρησίας, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

²¹ Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξεύρητε καὶ σεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί κάμνω, τὰ πάντα θέλει σᾶς φανερώσει ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ· ²² τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθητε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας.

²³ Εἰρήνη εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων τῶν ἀγαπῶντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν καθαρότητι. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δούλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς πάντας τοὺς ἁγίους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς ὄντας ἐν Φιλίπποις, μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ διακόνων· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου ὡς ἀκριβὲς σᾶς ἐνθυμούμαι, ⁴ πάντοτε ἐν πίστει προσευχῇ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν δεόμενος μετὰ χαρᾶς, ⁵ διὰ τὴν εἰς τὸ εὐαγγέλιον κοινωνίαν σας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας μέχρι τοῦ νῦν· ⁶ βέβαιος ὢν εἰς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνος

ὅστις ἤρχισεν εἰς ἐσᾶς καλὸν ἔργον, θέλει ἐπιτελέσει αὐτὸ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷ Καθὼς εἶναι δίκαιον εἰς ἐμὲ νὰ φρονῶ τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν, διότι σᾶς ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ εἰσθε πάντες σεῖς, καὶ εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ εἰς τὴν ἀπολογίαν, καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνοί μου τῆς χάριτος· ⁸ διότι μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεός, ὅτι σᾶς ἐπιποθῶ πάντας μὲ σπλάγχνα Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁹ καὶ τοῦτο προσεύχομαι, νὰ περισσεύσῃ ἡ ἀγάπη σας ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς ἐπίγνωσιν καὶ εἰς πᾶσαν νόησιν· ¹⁰ διὰ νὰ διακρίνητε τὰ διαφέροντα, ὥστε νὰ ἦσθε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Χριστοῦ, ¹¹ πλήρεις καρπῶν δικαιοσύνης, τῶν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

¹² Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ἀδελφοί, ὅτι τὰ συμβάντα εἰς ἐμὲ συνέτρεξαν μᾶλλον εἰς πρόοδον τοῦ εὐαγγελίου· ¹³ ὥστε τὰ διὰ τὸν Χριστὸν δεσμά μου ἔγειναν φανερά εἰς ὅλον τὸ πραιτώριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς λοιπούς· ¹⁴ καὶ οἱ πλείότεροι τῶν ἐν Κυρίῳ ἀδελφῶν, πεποιθότες εἰς τὰ δεσμά μου, τολμῶσι περισσότερον νὰ κηρύττωσιν ἀφόβως τὸν λόγον. ¹⁵ Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνου καὶ ἔριδα, τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ καλῆς θελήσεως κηρύττουσι τὸν Χριστόν. ¹⁶ Οἱ μὲν κηρύττουσιν ἐξ ἀντιζηλίας τὸν Χριστόν, οὐχὶ ἐν καθαρότητι, νυμίζοντες ὅτι προσθέτουσι θλίψιν εἰς τὰ δεσμά μου· ¹⁷ οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, ἐξεύροντες ὅτι εἶμαι τεταγμένος εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου. ¹⁸ Τί λοιπόν; πλὴν κατὰ πάντα τρόπον, εἴτε ἐπὶ προφάσει, εἴτε τῇ ἀληθείᾳ, ὁ Χριστὸς κηρύττεται, καὶ εἰς τοῦτο χαίρω, ἀλλὰ καὶ θέλω χαίρει. ¹⁹ Διότι ἐξεύρω ὅτι τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἐμὲ πρὸς σωτηρίαν, διὰ τῆς δεήσεώς σας, καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ²⁰ κατὰ τὴν σταθερὰν προσδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι δὲν θέλω αἰσχυνηθῆ εἰς κυδὲν, ἀλλὰ μετὰ πάσης παρρησίας, ὡς πάντοτε, καὶ τώρα θέλει μεγαλυνθῆ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου· ²¹ διότι εἰς ἐμὲ τὸ ζῆν εἶναι ὁ Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

²² Ἀλλ' ἐὰν τὸ νὰ ζῶ ἐν σαρκί, τοῦτο συμβάλλῃ εἰς καρποφορίαν τοῦ ἔργου μου, καὶ τί νὰ ἐκλέξω δὲν γνωρίζω· ²³ διότι στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν δύο, ἔχων μὲν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀναχωρήσω, καὶ νὰ ἦμαι μὲ τὸν Χριστόν· διότι εἶναι πολὺ πλεον καλῆτερον· ²⁴ τὸ νὰ μένω ὅμως ἐν τῇ σαρκί, εἶναι ἀναγκαιότερον διὰ σᾶς

²⁵ Καὶ τοῦτο ἐξεύρω ἐν πεποιθήσει, ὅτι θέλω μένειν καὶ συμ-

παραμείνει μετὰ πάντων ὑμῶν, διὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν προκοπὴν σας καὶ χαράν· ²⁶ διὰ νὰ περισσεύῃ δι' ἐμοῦ τὸ καύχημά σας εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ τῆς ἐμῆς πάλιν παρουσίας πρὸς ἐσᾶς· ²⁷ Μόνον πολιτεύεσθε ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἀκούσω, εἴτε ὅταν ἔλθω καὶ σᾶς ἴδω, εἴτε ἐνῶ εἶμαι ἀπὼν, τὴν κατάστασίν σας, ὅτι στέκεσθε εἰς ἓν πνεῦμα, συναγωνιζόμενοι ἐν μιᾷ ψυχῇ διὰ τὴν πίστιν τοῦ εὐαγγελίου· ²⁸ καὶ μὴ φοβιζόμενοι εἰς οὐδὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων· τὸ ὅποιον εἰς αὐτοὺς μὲν εἶναι ἔνδειξις ἀπωλείας, εἰς ἐσᾶς δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· ²⁹ διότι εἰς ἐσᾶς ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ νὰ πιστεύητε εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πάσχητε ὑπὲρ αὐτοῦ· ³⁰ ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ὅποιον εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ τώρα ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. β'.—¹ Ἐὰν λοιπὸν ὑπάρχῃ τις παρηγορία ἐν Χριστῷ, ἢ τις παραμυθία ἀγάπης, ἢ τις κοινωνία Πνεύματος, ἢ σπλάγχνα τινὰ καὶ οἰκτιρμοὶ, ² κάμετε πλήρη τὴν χαράν μου, νὰ φρονῇτε τὸ αὐτὸ, ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἀγάπην, ὄντες ὁμόψυχοι, καὶ ὁμόφρονες· ³ μὴ πράττοντες μηδὲν ἐξ ἀντιζηλίας ἢ κενοδοξίας, ἀλλ' ἐν ταπεινοφροσύνῃ, θεωροῦντες ἀλλήλους ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. ⁴ Μὴ ἀποβλέπετε ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἕκαστος καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

⁵ Τὸ αὐτὸ δὲ φρόνημα ἔστω ἐν ὑμῖν τὸ ὅποιον ἦτο καὶ ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ· ⁶ ὅστις ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, δὲν ἐνόμισεν ἀρπαγὴν τὸ νὰ ἦναι ἴσα μὲ τὸν Θεόν· ⁷ ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, λαβὼν δούλου μορφήν, γενόμενος ὅμοιος μὲ τοὺς ἀνθρώπους· ⁸ καὶ εὑρεθεὶς κατὰ τὸ σχῆμα ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. ⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς ὑπερύψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ¹⁰ διὰ νὰ κλίνη εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων· ¹¹ καὶ πᾶσα γλῶσσα νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι Κύριος, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. ¹² Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, οὐχὶ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ τώρα πολὺ περισσότερον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐργάζεσθε τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν· ¹³ διότι ὁ Θεὸς εἶναι ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. ¹⁴ Πράττετε τὰ πάντα χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀμφισβητήσεων· ¹⁵ διὰ νὰ γίνησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα

Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης· μεταξὺ τῶν ὁποίων λάμπετε ὡς φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ, ¹⁶ κρατοῦντες τὸν λόγον τῆς ζωῆς, διὰ καύχημά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἔτρεξα εἰς μάτην, οὐδὲ εἰς μάτην ἐκοπίασα. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν καὶ προσφέρω ἑμαυτὸν σπονδὴν ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ λειτουργίας τῆς πίστεώς σας, χαίρω καὶ συγχαίρω μετὰ πάντων ὑμῶν· ¹⁸ ὡσαύτως δὲ καὶ σεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετε μετ' ἐμοῦ.

¹⁹ Ἐλπίζω δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς ταχέως τὸν Τιμόθεον, διὰ νὰ εὐφραίνωμαι καὶ ἐγὼ μαθὼν τὴν κατάστασίν σας. ²⁰ Διότι δὲν ἔχω οὐδένα ἰσόψυχον, ὅστις νὰ μεριμνήσῃ γνησίως περὶ τῆς καταστάσεώς σας. ²¹ Ἐπειδὴ πάντες ζητοῦσι τὰ ἑαυτῶν, οὐχὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²² Γνωρίζετε δὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ὡς τέκνον μετὰ τοῦ πατρὸς ἐδούλευσε μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον. ²³ Τοῦτον λοιπὸν ἐλπίζω νὰ πέμψω εὐθύς, καθὼς ἵδω τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεών μου. ²⁴ Πέποιθα δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ὅτι καὶ ἐγὼ θέλω ἐλθεῖ ταχέως.

²⁵ Ἐστοχάσθην ὅμως ἀναγκαῖον νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς τὸν Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ἀπεσταλμένον δὲ ἀπὸ σᾶς, καὶ ὑπηρετήσαντα εἰς τὴν χρείαν μου· ²⁶ ἔπειδὴ ἐπεπόθει ὅλους ἐσᾶς, καὶ ἐλυπεῖτο, διότι ἤκουσατε ὅτι ἡσθένησε. ²⁷ Καὶ τῶνόντι ἡσθένησε μέχρι θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠλέησεν αὐτόν· οὐχὶ δὲ αὐτὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, διὰ νὰ μὴ λάβω λύπην ἐπὶ λύπην. ²⁸ Ὅθεν ἔπεμψα αὐτὸν μετὰ περισσοτέρας σπουδῆς, διὰ νὰ χαρῆτε ἰδόντες αὐτὸν πάλιν καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω ὀλιγωτέραν λύπην. ²⁹ Δέχθητε λοιπὸν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τιμᾶτε τοὺς τοιούτους· ³⁰ ἔπειδὴ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ἐπλησίασε μέχρι θανάτου, καταφρονήσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν ὑμῶν τῆς εἰς ἐμέ ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ· τὸ νὰ σᾶς γράφω τὰ αὐτὰ, εἰς ἐμέ μὲν δὲν εἶναι ὀχληρὸν, εἰς ἐσᾶς δὲ ἀσφαλές.

² Προσέχετε τοὺς κύνας, προσέχετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, προσέχετε τὴν κατατομήν· ³ διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἡ περιτομὴ οἱ λατρεύοντες τὸν Θεὸν ἐν πνεύματι, καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν

Χριστὸν Ἰησοῦν, καὶ μὴ ἔχοντες τὴν πεποίθησιν ἐν τῇ σαρκί·
 ἂν καὶ ἐγὼ ἔχω πεποίθησιν καὶ ἐν τῇ σαρκί. Ἐάν τις ἄλλος
 νομίζῃ ὅτι ἔχει πεποίθησιν ἐν τῇ σαρκί, ἐγὼ περισσότερον·
⁵ περιτετμημένος τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, ἐκ φυλῆς
 Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ⁶ κατὰ
 ζῆλον διώκτης τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν δικαιοσύνην τὴν διὰ τοῦ
 νόμου διατελέσας ἄμεμπτος· ⁷ πλὴν ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἦσαν εἰς
 ἐμέ κέρδη, ταῦτα ἐνόμισα ζημίαν διὰ τὸν Χριστόν. ⁸ Μάλιστα
 δὲ καὶ νομίζω τὰ πάντα ὅτι εἶναι ζημία διὰ τὸ ἔξοχον τῆς
 γνώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου· διὰ τὸν ὅποιον
 ἐζημιώθην τὰ πάντα, καὶ λογίζομαι ὅτι εἶναι σκύβαλα, διὰ νὰ
 κερδήσω τὸν Χριστόν, ⁹ καὶ νὰ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἰδικήν
 μου δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως τοῦ
 Χριστοῦ, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως· ¹⁰ διὰ
 νὰ γνωρίσω αὐτόν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ
 τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος μὲ τὸν
 θάνατον αὐτοῦ· ¹¹ ἵσως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν
 νεκρῶν.

¹² Οὐχὶ ὅτι ἔλαβον ἤδη τὸ βραβεῖον, ἢ ἔγεινα ἤδη τέλειος· τρέχω
 ὅμως κατόπιν, ἵσως λάβω αὐτὸ, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ἐλήφθην ὑπὸ
 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹³ Ἀδελφοί, ἐγὼ δὲν στοχάζομαι ἑμαυτὸν
 ὅτι ἔλαβον αὐτό. ¹⁴ Ἀλλ' ἐν πράττω, τὰ μὲν ὀπίσω λησμονῶν,
 εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, τρέχω πρὸς τὸν σκοπὸν
 διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ.

¹⁵ Ὅσοι λοιπὸν ἐμεθα τέλειοι, τοῦτο ἅς φρονῶμεν· καὶ ἐὰν
 φρονῇτέ τι ἄλλως πῶς, καὶ τοῦτο θέλει ἀποκαλύψῃ εἰς ἐσᾶς ὁ
 Θεός. ¹⁶ Πλὴν εἰς ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον ἐφθάσαμεν, ἅς περιπα-
 τῶμεν κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα, ἅς φρονῶμεν τὸ αὐτό. ¹⁷ Ἀδελ-
 φοί, συμμιμηταί μου γίνεσθε, καὶ παρατηρεῖτε τοὺς ὅσοι περι-
 πατοῦσιν οὕτω, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. ¹⁸ Διότι περιπατοῦσι
 πολλοί, τοὺς ὁποίους σᾶς ἔλεγον πολλάκις, τῶρα δὲ καὶ κλαίω
 λέγων, ὅτι εἶναι οἱ ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ· ¹⁹ τῶν ὁποίων
 τὸ τέλος εἶναι ἀπώλεια, τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς εἶναι ἡ κοιλία, καὶ ἡ
 δόξα αὐτῶν εἶναι ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἵτινες φρονοῦσι τὰ ἐπίγεια.
²⁰ Διότι τὸ πολίτευμα ἡμῶν εἶναι ἐν οὐρανοῖς, ὁπόθεν καὶ
 προσμένομεν Σωτῆρα, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ²¹ ὅστις θέλει
 μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ὥστε νὰ γείνη

σύμμορφον μετὸ σῶμα τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν διὰ τῆς ὁποίας δύναται καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάντα εἰς ἑαυτόν.

ΚΕΦ. δ'.—¹Ὅθεν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στέκεσθε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.

²Παρακαλῶ τὴν Εὐωδίαν, παρακαλῶ καὶ τὴν Συντύχην, νὰ φρονῶσι τὸ αὐτὸ ἐν Κυρίῳ. ³Καὶ παρακαλῶ καὶ σὲ, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αὐτάς, αἵτινες συνηγωνίσθησαν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ὁμοῦ καὶ μετὸν Κλήμεντα καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργούς μου, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι ἐν βιβλίῳ ζωῆς.

⁴Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν θέλω εἰπεῖ, Χαίρετε. ⁵Ἡ ἐπιείκεια σας ἅς γείνη γνωστὴ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους· ὁ Κύριος εἶναι πλησίον. ⁶Μὴ μεριμνᾶτε περὶ μηδενός· ἀλλ' ἐν παντὶ πράγματι ἅς γνωρίζονται τὰ ζητήματά σας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' εὐχαριστίας διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως. ⁷Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, θέλει διαφυλάξει τὰς καρδίας σας καὶ τὰ διανοήματά σας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα εἶναι ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα καθαρὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, ἃν ὑπάρχῃ τις ἀρετὴ, καὶ εἰάν τις ἔπαινος, ταῦτα συλλογίζεσθε. ⁹Ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἶδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα πράττετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν.

¹⁰Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι τῶρα τέλος πάντων ἐδείξατε ἀναθάλλουσιν τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίδα, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἐφροντίζετε, πλὴν δὲν εἶχετε εὐκαιρίαν. ¹¹Οὐχὶ ὅτι λέγω τοῦτο διότι ὑστεροῦμαι· ἐπεὶ δὲ ἐγὼ ἔμαθον νὰ ἦμαι αὐτάρκης εἰς ὅσα ἔχω. ¹²Ἐξεύρω νὰ ταπεινώνωμαι, ἐξεύρω καὶ νὰ περισσεύωμαι ἐν παντὶ τόπῳ καὶ κατὰ πάντα εἶμαι δεδιδασμένος, καὶ νὰ χορτάζωμαι καὶ νὰ πεινῶ, καὶ νὰ περισσεύωμαι καὶ νὰ ὑστερῶμαι. ¹³Τὰ πάντα δύναμαι διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντός με Χριστοῦ.

¹⁴Πλὴν καλῶς ἐπράξατε γενόμενοι συγκοινωνοὶ εἰς τὴν θλίψιν μου. ¹⁵Ἐξεύρετε δὲ καὶ σεῖς, Φιλιππησίιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία ἐκκλησία συνεκοινώνησε μετ' ἐμοῦ περὶ δόσεως καὶ λήψεως, εἰμὴ σεῖς μόνοι· ¹⁶διότι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δις μοὶ ἐπέμ-

ψατε εἰς τὴν χρεῖαν μου· ¹⁷ οὐχὶ ὅτι ζητῶ τὸ δῶρον, ἀλλὰ ζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λογαρισμὸν σας. ¹⁸ Ἐχω ὅμως πάντα, καὶ περισσεύομαι· ἐνεπλήσθην δεχθεὶς παρὰ τοῦ Ἐπαφροδίτου τὰ σταλέντα ἀπὸ σᾶς, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν. ¹⁹ Ὁ δὲ Θεὸς μου θέλει ἐκπληρώσει πάσαν χρεῖαν σας κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²⁰ Εἰς δὲ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἡμῶν ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

²¹ Ἀσπάσθητε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· σᾶς ἀσπάζονται οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί. ²² Σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καίσαρος.

²³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, ² πρὸς τοὺς ἁγίους καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Κολοσσαῖς· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσευχόμενοι πάντοτε ὑπὲρ ὑμῶν, ἁκούσαντες τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ⁵ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποτεταμιευμένην διὰ σᾶς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τὴν ὁποῖαν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, ⁶ τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς ἐσᾶς, καθὼς καὶ εἰς ὕλον τὸν κόσμον· καὶ καρποφορεῖ, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐγνωρίσατε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· ⁷ καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅστις εἶναι διὰ σᾶς πιστὸς διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ⁸ ὅστις καὶ ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐν Πνεύματι ἀγάπην σας.

⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, δὲν παύομεν προσευχόμενοι διὰ σᾶς, καὶ δεόμενοι νὰ ἐμπλησθῇτε ἀπὸ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ θελήματος αὐτοῦ μετὰ πάσης σοφίας καὶ πνευματικῆς συνέσεως· ¹⁰ διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Κυρίου εὐαρεστοῦντες κατὰ πάντα, καρποφοροῦντες εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ· ¹¹ ἐνδυναμούμενοι ἐν πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς· ¹² εὐχαριστοῦντες τὸν Πατέρα, ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς ἀξίους τῆς μερίδος τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ¹³ ὅστις ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκούτου, καὶ μετέφερεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ· ¹⁴ εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ¹⁵ ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ¹⁶ ἐπεὶ δι' αὐτοῦ ἐκτίσθησαν τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσθησαν· ¹⁷ καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα συντηροῦνται δι' αὐτοῦ· ¹⁸ καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅστις εἶναι ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ γείνη αὐτὸς πρωτεύων εἰς τὰ πάντα.

¹⁹ Διότι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησεν ὁ Πατὴρ νὰ κατοικήσῃ πᾶν τὸ πλήρωμα, ²⁰ καὶ δι' αὐτοῦ, νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ πάντα πρὸς ἑαυτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Καὶ σᾶς, οἵτινες ἦσθε ποτὲ ἀπηλλοτριωμένοι καὶ ἐχθροὶ κατὰ τὴν διάνοιαν μὲ τὰ ἔργα τὰ πονηρά, ²² τῶρα ὅμως διήλλαξε πρὸς ἑαυτὸν, διὰ τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, διὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους· ²³ εἰς τὴν πίστιν τεθεμελιωμένοι καὶ στερεοὶ, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου τὸ ὁποῖον ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος εἰς πᾶσαν τὴν κτίσιν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· τοῦ ὁποίου ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγεινα ὑπηρέτης.

²⁴ Τώρα χαίρω εἰς τὰ παθήματά μου διὰ σᾶς, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκκλησία· ²⁵ τῆς ὁποίας ἐγὼ ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν εἰς ἐμὲ δοθεῖσαν διὰ σᾶς, διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ κήρυγμα τοῦ

λόγου τοῦ Θεοῦ, ²⁶ τὸ μυστήριον τὸ ὁποῖον ἦτο ὑποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, τώρα δὲ ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ· ²⁷ εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ φανερώσῃ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου εἰς τὰ ἔθνη, ὅστις εἶναι ὁ Χριστὸς εἰς ἐσᾶς ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· ²⁸ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κηρύττομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διὰ νὰ παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁹ εἰς τὸ ὁποῖον καὶ κοπιᾶζω, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ μετὰ δυνάμεως.

ΚΕΦ. β'.—δ'.

ΔΙΟΤΙ θέλω νὰ ἐξεύρητε ὁποῖον μέγαν ἀγῶνα ἔχω διὰ σᾶς καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ὅσοι δὲν εἶδον τὸ πρόσωπόν μου σωματικῶς· ² διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐνωθέντων ὁμοῦ ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ· ³ ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι κεκρυμμένοι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. ⁴ Λέγω δὲ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ σᾶς ἐξαπατᾷ τις μὲ πιθανολογίαν· ⁵ διότι ἂν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἦμαι ἅπῳν, μὲ τὸ πνεῦμα ὅμως εἶμαι μεθ' ὑμῶν, χαίρων καὶ βλέπων τὴν τάξιν σας, καὶ τὴν σταθερότητα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς σας. ⁶ Καθὼς λοιπὸν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ⁷ ἐρρίζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ στερεούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ μετὰ εὐχαριστίας.

⁸ Βλέπετε μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ματαίας ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐχὶ κατὰ Χριστόν. ⁹ Διότι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς· ¹⁰ καὶ εἰσθε πλήρεις ἐν αὐτῷ, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ¹¹ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ περιετμήθητε μὲ περίτομὴν ἀχειροποιήτον, ἀπεκδυθέντες τὸ σῶμα τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ, ¹² συνταφέντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι· διὰ τοῦ ὁποῖου καὶ συνανέστητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. ¹³ Καὶ ἐσᾶς ὄντας νεκροὺς εἰς τὰ ἁμαρτήματα καὶ τὴν ἀκρο-

βυστίαν τῆς σαρκός σας, συνεζωποποίησε μετ' αὐτοῦ, συγχωρήσας εἰς ἐσᾶς πάντα τὰ πταίσματα, ¹⁴ ἔξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον συνιστάμενον εἰς διατάγματα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐναντίον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἀφήρεσεν αὐτὸ ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ¹⁵ καὶ ἀπογυμνώσας τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, παρεδειγμάτισε παρῥησίᾳ, θριαμβεύσας κατ' αὐτῶν ἐπ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἄς μὴ σᾶς κρίνῃ λοιπὸν μηδεὶς διὰ φαγητὸν ἢ διὰ ποτὸν, ἢ διὰ λόγον ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων· ¹⁷ τὰ ὅποια εἶναι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ σῶμα ὅμως εἶναι τοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Ἄς μὴ σᾶς στερήσῃ μηδεὶς τοῦ βραβείου μὲ προσποιήσιν ταπεινοφροσύνης, καὶ μὲ θρησκείαν τῶν ἀγγέλων, ἐμβατεύων εἰς πράγματα τὰ ὅποια δὲν εἶδε, ματαίως φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ μὴ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, τὸν Χριστὸν, ἐκ τοῦ ὁποίου ὅλον τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀρμῶν καὶ συνδέσμων διατηρούμενον καὶ συνδεόμενον, αὐξάνει κατὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ Θεοῦ.

²⁰ Ἐὰν λοιπὸν ἀπεθάνετε μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, διὰ τί, ὡς ζῶντες ἐν τῷ κόσμῳ ὑπόκεισθε εἰς διατάγματα, ²¹ (μὴ πιάσης, μὴ γευθῆς, μὴ ἐγγίσης.—²² τὰ ὅποια πάντα φθείρονται διὰ τῆς χρήσεως) κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ τὰς διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ²³ Τὰ ὅποια ἔχουσι φαινόμενον μόνον σοφίας εἰς ἐθελοθρησκείαν καὶ ταπεινοφροσύνην καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος, εἰς οὐδεμίαν τιμὴν ἔχοντα τὴν εὐχαρίστησιν τῆς σαρκός.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Ἐὰν λοιπὸν συνανέστητε μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, ὅπου εἶναι ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ. ² Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ³ Διότι ἀπεθάνετε, καὶ ἡ ζωὴ σας εἶναι κεκρυμμένη μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Θεῷ. ⁴ Ὅταν ὁ Χριστὸς, ἡ ζωὴ ἡμῶν, φανερωθῇ, τότε καὶ σεῖς μετ' αὐτοῦ θέλετε φανερωθῇ ἐν δόξῃ.

⁵ Νεκρώσατε λοιπὸν τὰ μέλη σας τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις εἶναι εἰδωλολατρεία· ⁶ διὰ τὰ ὅποια ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ⁷ εἰς τὰ ὅποια καὶ σεῖς περιεπατήσατε ποτὲ, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. ⁸ Τώρα ὅμως ἀπορρίψατε καὶ σεῖς ταῦτα πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματός σας. ⁹ Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀφοῦ

ἀπεκδύθητε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ·
¹⁰ καὶ ἐνδύθητε τὸν νέον, τὸν ἀνακαινιζόμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ
 τὴν εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν· ¹¹ ὅπου δὲν εἶναι Ἕλλην καὶ
 Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος,
 ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν εἶναι ὁ Χριστός.

¹² Ἐνδύθητε λοιπὸν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπη-
 μένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
 πραότητα, μακροθυμίαν· ¹³ ὑποφέροντες ἀλλήλους, καὶ συγχω-
 ροῦντες εἰς ἀλλήλους, ἐάν τις ἔχῃ παράπονον κατὰ τινος·
 καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς, οὕτω καὶ σεῖς.
¹⁴ Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἐνδύθητε τὴν ἀγάπην, ἣτις εἶναι σύνδεσμος
 τῆς τελειότητος. ¹⁵ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἧς βασιλεύῃ ἐν ταῖς
 καρδίαις ὑμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθητε εἰς ἐν σῶμα·
 καὶ γίνεσθε εὐγνωμόνες.

¹⁶ Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἧς κατοικῇ ἐν ὑμῖν πλουσίως, μετὰ
 πάσης σοφίας· διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἀλλήλους με-
 ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικὰς, ἐν χάριτι ψάλλον-
 τες ἐκ τῆς καρδίας ὑμῶν πρὸς τὸν Κύριον. ¹⁷ Καὶ πᾶν ὅ,τι ἂν
 πράττητε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου
 Ἰησοῦ πράττετε, εὐχαριστοῦντες δι' αὐτοῦ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα.

¹⁸ Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας, καθὼς πρέ-
 πει ἐν Κυρίῳ.

¹⁹ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκάς σας, καὶ μὴ ἦσθε πικροὶ
 πρὸς αὐτάς.

²⁰ Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ πάντα· διότι
 τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.

²¹ Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα σας, διὰ νὰ μὴ μικρο-
 ψυχώσιν.

²² Οἱ δούλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα εἰς τοὺς κατὰ σάρκα
 κυρίους σας, οὐχὶ μὲ ὀφθαλμοδοουλείας, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλὰ
 μὲ ἀπλότητα καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. ²³ Καὶ πᾶν ὅ,τι
 πράττητε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς
 ἀνθρώπους· ²⁴ ἐξεύροντες ὅτι ἀπὸ τοῦ Κυρίου θέλετε λάβει τὴν
 ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· διότι εἰς τὸν Κύριον Χριστὸν
 δουλεύετε· ²⁵ ὅστις ὅμως ἀδικεῖ, θέλει λάβει τὴν ἀμοιβὴν τῆς
 ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία.

ΚΕΦ. Δ'.—¹ Οἱ κύριοι, ἀποδίδετε εἰς τοὺς δούλους σας τὸ δι-
 καιον καὶ τὸ ἴσον, ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

² Ἐμμένετε εἰς τὴν προσευχὴν, ἀγρυπνοῦντες εἰς αὐτὴν μετὰ εὐχαριστίας· ³ προσευχόμενοι ἑνταυτῷ καὶ περὶ ἡμῶν, νὰ ἀνοίξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς θύραν τοῦ λόγου, διὰ νὰ λαλήσωμεν τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ εἶμαι δεδεμένοι· ⁴ διὰ νὰ φανερώσω αὐτὸ, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

⁵ Περιπατεῖτε ἐν φρονήσει πρὸς τοὺς ἔξω, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν. ⁶ Ὁ λόγος σας ὡς ἦναι πάντοτε μετὰ χάριν, ἡρτυμένος μετὰ ἄλλας, διὰ νὰ ἐξεύρητε πῶς πρέπει νὰ ἀποκρίνησθε πρὸς ἕνα ἕκαστον.

⁷ Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα θέλει σᾶς φανερώσει ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ· ⁸ τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατάστασίν σας, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας· ⁹ μετὰ τοῦ Ὁνησίμου τοῦ πιστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ, ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς· θέλουσι σᾶς φανερώσει πάντα τὰ ἐδῶ.

¹⁰ Σᾶς ἀσπάζεται Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, (περὶ τοῦ ὁποίου ἐλάβετε παραγγελίας· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς, ὑποδέχθητε αὐτόν)· ¹¹ καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστός, οἵτινες εἶναι ἐκ τῆς περιτομῆς· οὗτοι μόνον εἶναι συνεργοί μου εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἔγειναν εἰς ἐμὲ παρηγορία. ¹² Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Ἐπαφρᾶς ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὁ δούλος τοῦ Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος διὰ σᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς, διὰ νὰ σταθῇτε τέλειοι καὶ πλήρεις εἰς πᾶν θέλημα τοῦ Θεοῦ. ¹³ Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν διὰ σᾶς, καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ἐν Ἱερραπόλει. ¹⁴ Σᾶς ἀσπάζεται Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς, ὁ ἀγαπητὸς, καὶ ὁ Δημᾶς.

¹⁵ Ἀσπᾶσθητε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ τὸν Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. ¹⁶ Καὶ ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ μεταξὺ σας ἡ ἐπιστολὴ, κάμετε νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λαοδικέων· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας νὰ ἀναγνώσῃτε καὶ σεῖς. ¹⁷ Καὶ εἶπατε πρὸς τὸν Ἀρχιππον, Πρόσεχε εἰς τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ διὰ νὰ ἐκπληροῖς αὐτήν.

¹⁸ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μετὰ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου· ἐνθυμεῖσθε τὰ δεσμά μου. Ἡ χάρις εἴη μετὰ ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις εἰη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²Εὐχαριστοῦμεν πάντοτε τὸν Θεὸν περὶ πάντων ὑμῶν, καὶ σὰς μνημονεύομεν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν, ³ἀδιαλείπτως ἐνθυμούμενοι τὸ εἰς τὴν πίστιν ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης, καὶ τὴν ὑπομονὴν τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁴ἐξεύροντες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν σας· ⁵διότι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν δὲν ἔγεινεν εἰς ἐσὰς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς ἐξεύρετε ὅποιοι ὑπήρξαμεν μεταξὺ σας διὰ σὰς. ⁶Καὶ σεῖς ἐγείνετε μιμηταὶ ἡμῶν καὶ τοῦ Κυρίου, δεχθέντες τὸν λόγον ἐν μέσῳ πολλῆς θλίψεως, μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου· ⁷ὥστε ἐγείνετε τύποι εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ⁸Διότι ἀπὸ σὰς ἐξήχησεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐχὶ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἔφθασεν ἡ φήμη τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς σας· ὥστε ἡμεῖς δὲν ἔχομεν χρεῖαν νὰ λαλῶμέν τι· ⁹διότι αὐτοὶ διηγοῦνται περὶ ἡμῶν ὁποῖαν εἴσοδον ἐλάβομεν πρὸς ἐσὰς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, διὰ νὰ δουλεύητε Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν, ¹⁰καὶ νὰ προσμένητε τὸν Τίον αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ἐλευθερόνει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΔΙΟΤΙ σεῖς ἐξεύρετε, ἀδελφοὶ, τὴν πρὸς ἐσὰς εἴσοδον ἡμῶν, ὅτι δὲν ἔγεινε ματαία· ²ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρι-

σθέντες, καθὼς ἐξεύρετε, ἐν Φιλίπποις, ἐλάβομεν θάρρος εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν νὰ λαλήσωμεν πρὸς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ μὲ πολὺν ἀγῶνα. ³ Διότι ἡ προτροπὴ ἡμῶν δὲν ἦτο ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε μετὰ δόλου· ⁴ ἀλλὰ καθὼς ἐδοκιμάσθημεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχὶ ὡς ἀρέσκοντες εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν δοκιμάζοντα τὰς καρδίας ἡμῶν. ⁵ Διότι οὔτε λόγον κολακείας μετεχειρίσθημεν ποτέ, καθὼς ἐξεύρετε, οὔτε πρόφασιν πλεονεξίας· μάρτυς ὁ Θεός· ⁶ οὔτε ἐζητήσαμεν δόξαν ἐξ ἀνθρώπων, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων, καίτοι δυνάμενοι νὰ δίδωμεν βάρος, ὡς ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ· ⁷ ἀλλ' ἐστάθημεν γλυκεῖς ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν· καθὼς ἡ τροφὸς περιθάλλπει τὰ ἑαυτῆς τέκνα· ⁸ οὕτως ἔχοντες ἔνθερμον ἀγάπην πρὸς ἐσᾶς, εὐχαριστοῦμεθα νὰ μεταδώσωμεν οὐχὶ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐστάθητε ἀγαπητοὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Διότι ἐνθυμείσθε, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· ἐπειδὴ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τινὰ ἐξ ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Σεῖς εἰσθε μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὅτι ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ἐφέρθημεν πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας· ¹¹ καθὼς ἐξεύρετε, ὅτι ἓνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, σᾶς προετρέπομεν καὶ παρηγοροῦμεν· ¹² καὶ διεμαρτυρόμεθα, διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ προσκαλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

¹³ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν ὁποῖον ἠκούσατε παρ' ἡμῶν, ἐδέχθητε αὐτὸν οὐχὶ ὡς λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ, (καθὼς εἶναι ἀληθὺς), λόγον Θεοῦ, ὅστις καὶ ἐνεργεῖται μεταξὺ ὑμῶν τῶν πιστευόντων. ¹⁴ Διότι σεῖς ἐγείνετε, ἀδελφοί, μιμηταὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, αἵτινες εἶναι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐπειδὴ καὶ σεῖς ἐπάθετε τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑμῶν ὁμοεθνῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ¹⁵ οἵτινες καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἐθανάτωσαν καὶ τοὺς ἰδίους αὐτῶν προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐξεδίωξαν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσκουσι, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἐναντίοι· ¹⁶ ἐμποδίζοντες ἡμᾶς νὰ λαλήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη διὰ νὰ σωθῶσι, διὰ νὰ ἀναπληρώσωσι τὰς ἀμαρτίας ἑαυτῶν πάντοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ μέχρι τέλους.

Κεφ. β', 17. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'. Κεφ. γ', 12.

¹⁷ Ἄλλ' ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὀρφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς ὀλίγον καιρὸν προσωπικῶς, οὐχὶ κατὰ τὴν καρδίαν, ἐσπουδάσαμεν περισσότερον μετὰ πολλῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας. ¹⁸ Διὰ τοῦτο ἠθελήσαμεν νὰ ἔλθωμεν πρὸς ἐσᾶς, (ἐγὼ μάλιστα ὁ Παῦλος), καὶ ἅπαξ καὶ δις, καὶ ἐμπόδισεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. ¹⁹ Διότι τίς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, ἡ ἡ χαρὰ, ἡ ὁ στέφανος τῆς καυχήσεως; ἡ οὐχὶ καὶ σεῖς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ; ²⁰ Διότι σεῖς εἰσθε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Διὰ τοῦτο μὴ ὑποφέροντες πλέον, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἀπομείνωμεν μόνοι ἐν Ἀθήναις, ² καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ σᾶς στηρίξῃ, καὶ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ περὶ τῆς πίστεώς σας· ³ διὰ νὰ μὴ κλονίζεται μηδεὶς ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· διότι σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο εἴμεθα τεταγμένοι. ⁴ Διότι, ὅτε ἤμεθα παρ' ὑμῖν, προελέγομεν πρὸς ἐσᾶς ὅτι μέλλομεν νὰ ὑποφέρωμεν θλίψεις, καθὼς καὶ ἔγεινε, καὶ ἐξεύρετε. ⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὴ ὑποφέρων πλέον, ἔπεμψα διὰ νὰ μάθω τὴν πίστιν σας, μήπως σᾶς ἐπείρασεν ὁ πειράζων, καὶ ἀποβῇ εἰς μάτην ὁ κόπος ἡμῶν.

⁶ Ἦδη δὲ, ὅτε ἦλθεν ὁ Τιμόθεος ἀπὸ σᾶς πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφερε πρὸς ἡμᾶς καλὰς ἀγγελίας περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης σας, καὶ ὅτι ἔχετε πάντοτε ἀγαθὴν ἐνθύμησιν ἡμῶν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἴδητε ἡμᾶς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐσᾶς· ⁷ διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν, ἀδελφοί, διὰ σᾶς ἐν ὅλῃ τῇ θλίψει καὶ στενοχωρίᾳ ἡμῶν, διὰ τῆς πίστεώς σας· ⁸ διότι τώρα ζῶμεν, ἐὰν σεῖς μένητε σταθεροὶ εἰς τὸν Κύριον. ⁹ Ἐπειδὴ τίνα εὐχαριστίαν δυνάμεθα νὰ ἀνταποδώσωμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ σᾶς δι' ὅλην τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν χαίρομεν διὰ σᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ¹⁰ νύκτα καὶ ἡμέραν δεόμενοι καθ' ὑπερβολὴν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας, καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν τὰς ἐλλείψεις τῆς πίστεώς σας;

¹¹ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ἐσᾶς. ¹² Ἐσᾶς δὲ ὁ Κύριος νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς πάντας, καθὼς καὶ ἡμεῖς

περισσεύομεν πρὸς ἐσᾶς· ¹³ διὰ τὰ στηρίξῃ τὰς καρδίας σας ἀμέμπτους εἰς τὴν ἀγιωσύνην, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

“ΟΘΕΝ τοῦ λοιποῦ, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ σᾶς προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ’ ἡμῶν τὸ πῶς πρέπει νὰ περιπατῆτε καὶ νὰ ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεόν, οὕτω νὰ περισσεύητε εἰς τὸ μᾶλλον. ² Διότι ἐξεύρετε ποίας παραγγελίας ἐδώκαμεν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ³ Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός σας, νὰ ἀπέχῃσθε ἀπὸ τῆς πορνείας· ⁴ νὰ ἐξεύρῃ ἕκαστος ὑμῶν νὰ κρατῇ τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· ⁵ οὐχὶ εἰς πάθος ἐπιθυμίας, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ γνωρίζοντα τὸν Θεόν. ⁶ Νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τις καὶ ἀδικῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦτο· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἐκδικητὴς διὰ πάντα ταῦτα, καθὼς καὶ σᾶς προείπομεν, καὶ διὰ μαρτυριῶν ἐβεβαιώσαμεν. ⁷ Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἐκάλεσεν ἡμᾶς πρὸς ἀκαθαρσίαν, ἀλλὰ πρὸς ἁγιασμόν. ⁸ “Οθεν ὁ ἀθετῶν ταῦτα, δὲν ἀθετεῖ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν Θεόν, ὅστις καὶ ἔδωκε τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

⁹ Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σᾶς γράφω· διότι σεῖς αὐτοὶ εἰσθε θεοδίδακτοι εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ¹⁰ ἐπειδὴ καὶ πράττετε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς καθ’ ὅλην τὴν Μακεδονίαν. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ περισσεύητε κατὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ μᾶλλον· ¹¹ καὶ νὰ φιλοτιμῆσθε εἰς τὸ νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ καταγίνησθε εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἐργάζησθε μὲ τὰς ἰδίας ὑμῶν χεῖρας, καθὼς σᾶς παρηγγείλαμεν· ¹² διὰ νὰ περιπατῆτε μὲ εὐσχημοσύνην πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ νὰ μὴ ἔχητε χρεῖαν μηδενός.

¹³ Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, διὰ νὰ μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. ¹⁴ Διότι ἐὰν πιστεύωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ θέλει φέρει μετ’ αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦτο σᾶς λέγομεν διὰ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, δὲν θέλομεν προλάβει τοὺς κοιμηθέντας· ¹⁶ ἐπειδὴ

αὐτὸς ὁ Κύριος θέλει καταβῆ ἀπ' οὐρανοῦ μὲ κέλευσμα, μὲ φωνὴν ἀρχαγγέλου, καὶ μὲ σάλπιγγα Θεοῦ, καὶ οἱ ἀποθανόν-
τες ἐν Χριστῷ θέλουσιν ἀναστηθῆ πρῶτον· ¹⁷ ἔπειτα ἡμεῖς οἱ
ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν, θέλομεν ἀρπαχθῆ μετ' αὐτῶν ἐν
νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἀέρα· καὶ οὕτω
θέλομεν εἶσθαι πάντοτε μετὰ τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Λοιπὸν παρη-
γορεῖτε ἀλλήλους μὲ τοὺς λόγους τούτους.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, δὲν ἔχετε
χρεῖαν νὰ σᾶς γράφῃ τις· ² διότι σεῖς ἐξεύρετε ἀκριβῶς, ὅτι
ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται.
³ Ἐπειδὴ ὅταν λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε ἐπέρχεται
ἐπ' αὐτοὺς αἰφνίδιος ὄλεθρος, καθὼς αἱ ὠδίνες εἰς τὴν ἐγκυ-
μονοῦσαν· καὶ δὲν θέλουσιν ἐκφύγει. ⁴ Ἀλλὰ σεῖς, ἀδελφοί,
δὲν εἰσθε ἐν σκότει, ὥστε ἡ ἡμέρα νὰ σᾶς καταφθάσῃ ὡς
κλέπτῃς. ⁵ Πάντες σεῖς εἰσθε υἱοὶ φωτὸς καὶ υἱοὶ ἡμέρας· δὲν
εἴμεθα νυκτὸς, οὐδὲ σκοτους. ⁶ Ἀρα λοιπὸν ἅς μὴ κοιμώμεθα
ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ἅς ἀγρυπνῶμεν, καὶ ἅς ἐγκρατεῦόμεθα.
⁷ Διότι οἱ κοιμώμενοι, τὴν νύκτα κοιμῶνται· καὶ οἱ μεθύοντες,
τὴν νύκτα μεθύουσιν· ⁸ ἀλλ' ἡμεῖς, ὄντες τῆς ἡμέρας, ἅς ἐγκρα-
τεῦόμεθα, ἐνδυσθέντες τὸν θώρακα τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ
περικεφαλαίαν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. ⁹ Διότι ὁ Θεὸς δὲν
προσδιώρισεν ἡμᾶς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς ἀπόλαυσιν σωτηρίας, διὰ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁰ ὅστις ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡ-
μῶν, ἵνα, εἴτε ἀγρυπνοῦμεν, εἴτε κοιμώμεθα, ζήσωμεν μετ' αὐ-
τοῦ. ¹¹ Διὰ τοῦτο παρηγορεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε ὁ εἰς
τὸν ἄλλον, καθὼς καὶ κάμνετε.

¹² Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ γνωρίζητε τοὺς ὅσοι
κοπιᾶζουσι μεταξὺ σας, καὶ εἶναι προεστῶτές σας ἐν Κυρίῳ, καὶ
σᾶς νουθετοῦσι· ¹³ καὶ νὰ τιμᾶτε αὐτοὺς ἐν ἀγάπῃ ὑπερεκ-
περισσοῦ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε μεταξὺ σας.

¹⁴ Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους,
παρηγορεῖτε τοὺς ὀλιγοψύχους, περιθάλπετε τοὺς ἀσθενεῖς,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

¹⁵ Προσέχετε μὴ ἀποδίδῃ τις εἰς τινὰ κακὸν ἀντὶ κακοῦ·
ἀλλὰ ζητεῖτε πάντοτε τὸ ἀγαθὸν καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς
πάντας.

¹⁶ Πάντοτε χαίρετε. ¹⁷ Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ¹⁸ Κατὰ πάντα εὐχαριστεῖτε· διότι τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐσᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

¹⁹ Τὸ Πνεῦμα μὴ σβύnete· ²⁰ προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. ²¹ Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.

²² Ἀπὸ παντὸς εἶδους κακοῦ ἀπέχεσθε.

²³ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἴθε νὰ σᾶς ἀγιάσῃ ὁλοκλήρως· καὶ νὰ διατηρηθῇ ὁλόκληρον τὸ πνευμά σας, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Πιστὸς εἶναι ἐκεῖνος ὅστις σᾶς καλεῖ, ὅστις καὶ θέλει ἐκτελέσει.

²⁵ Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ²⁶ Ἀσπάσθητε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ²⁷ Σᾶς ὀρκίζω εἰς τὸν Κύριον, νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιστολὴ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀδελφούς.

²⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ ἡμῶν, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Ὅφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοί, καθὼς εἶναι ἄξιον, διότι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις σας, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· ⁴ ὥστε ἡμεῖς αὐτοὶ καυχώμεθα διὰ σᾶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ὑπομονήν σας καὶ πίστιν ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσι τὰς ὁποίας ὑποφέρετε· ⁵ τὸ ὅποιον εἶναι ἔνδειξις τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀξιωθῇτε τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ πάσχετε. ⁶ Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον

Κεφ. α', 7. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'. Κεφ. β', 8.

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνταποδώσῃ θλίψιν εἰς τοὺς ὅσοι σὰς θλίβουσιν· ¹εἰς ἐσᾶς δὲ τοὺς θλιβομένους ἀνεσιν μεθ' ἡμῶν, ὅταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀποκαλυφθῇ ἀπ' οὐρανοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ²ἐν πυρὶ φλογὸς, κάμνων ἐκδίκησιν εἰς τοὺς μὴ γνωρίζοντας Θεόν, καὶ εἰς τοὺς μὴ ὑπακούοντας εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ³οἵτινες θέλουσι τιμωρηθῇ μὲ ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ¹⁰ὅταν ἔλθῃ νὰ ἐνδοξασθῇ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ νὰ θαυμασθῇ ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ἐπεὶδὴ σεῖς ἐπιστεύσατε εἰς τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹¹Διὰ τὸ ὅποιον καὶ προσευχόμεθα πάντοτε διὰ σᾶς, διὰ νὰ σᾶς καταστήσῃ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀξίους τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ τὸ ἔργον τῆς πίστεως ἐν δυνάμει· ¹²διὰ νὰ ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΑΣ παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπισυναξέως ἡμῶν, ²νὰ μὴ σαλευθῇτε ταχέως ἀπὸ τοῦ φρονήματός σας, μηδὲ νὰ θορυβῆσθε, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς γραφομένης ὑφ' ἡμῶν, ὅτι τάχα ἐπλησίασεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. ³Ἄς μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις κατ' οὐδένα τρόπον· διότι δὲν θέλει ἔλθεῖ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἐὰν δὲν ἔλθῃ πρῶτον ἡ ἀποστασία, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ⁴ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐναντίον εἰς πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε νὰ καθίσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεός, ἀποδεικνύων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Θεός.

⁵Δὲν ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐνῶ ἡμῃν ἔτι παρ' ὑμῖν, σᾶς ἔλεγον ταῦτα; ⁶Καὶ τῶρα γνωρίζετε ἐκείνο τὸ ὅποιον κωλύει αὐτὸν, ὥστε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. ⁷Διότι τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἤδη ἐνεργεῖται· μόνον ἔως νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὁ κωλύων τῶρα· ⁸καὶ τότε θέλει ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνομος, τὸν ὅποιον ὁ Κύριος θέλει ἀπολέσει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐξαφανίσει μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς παρουσίας

αὐτοῦ· ⁹ ὅστις θέλει ἔλθεῖ κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, ¹⁰ καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας, μεταξὺ τῶν ἀπολλυμένων· διότι δὲν ἐδέχθησαν τὴν ἀγαπὴν τῆς ἀληθείας διὰ νὰ σωθῶσι. ¹¹ Καὶ διὰ τοῦτο θέλει πέμψῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, ὥστε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸ ψεῦδος· ¹² διὰ νὰ κατακριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' εὐαρεστηθέντες εἰς τὴν ἀδικίαν.

¹³ Ἡμεῖς ὅμως ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅτι σᾶς ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν διὰ τοῦ ἀγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, καὶ τῆς πίστεως τῆς ἀληθείας· ¹⁴ εἰς τὸν ὁποῖον σᾶς ἐκάλεσε διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹⁵ Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, μένετε σταθεροὶ, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. ¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, ὅστις μᾶς ἡγάπησε καὶ ἔδωκεν αἰωνίαν παρηγορίαν καὶ ἀγαθὴν ἐλπίδα διὰ τῆς χάριτος, ¹⁷ εἴθε νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας, καὶ νὰ σᾶς στηρίξῃ εἰς πάντα λόγον καὶ ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. γ'.

ΤΟ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ τρέχῃ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καὶ νὰ δοξάζηται, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ² καὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τῶν παρὰ λόγων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· διότι ἡ πίστις δὲν ὑπάρχει εἰς πάντας. ³ Πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Κύριος, ὅστις θέλει σᾶς στηρίξει καὶ φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ⁴ Ἐχομεν δὲ πεποιθήσιν διὰ τοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια σᾶς παραγγέλλομεν, καὶ πράττετε καὶ θέλετε πράττει. ⁵ Ὁ δὲ Κύριος εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὰς καρδίας σας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν προσδοκίαν τοῦ Χριστοῦ.

⁶ Σᾶς παραγγέλλομεν δὲ, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀπομακρύνησθε ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ὁποίαν παρέλαβε παρ' ἡμῶν. ⁷ Ἐπειδὴ σεῖς ἐξεύρετε πῶς πρέπει νὰ μιμῆσθε ἡμᾶς· διότι δὲν ἐφέρθημεν ἀτάκτως μεταξὺ σας, ⁸ οὐδὲ ἐφάγομεν δωρεὰν ἄρτον παρά τινος, ἀλλὰ μετὰ κόπου καὶ μό-

Κεφ. γ', 9. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'. Κεφ. γ', 18.

χθου, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν μηδένα ὑμῶν. ⁹ Οὐχὶ διότι δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν ἑαυτοὺς τύπον εἰς τὸ νὰ μιμῆσθε ἡμᾶς. ¹⁰ Διότι καὶ ὅτε ἡμεθα παρ' ὑμῶν, τοῦτο σᾶς παρηγγέλλομεν, ὅτι εἰάν τις δὲν θέλῃ νὰ ἐργάζεται, μὴδὲ ἄς τρώγῃ. ¹¹ Ἐπειδὴ ἀκούομεν τινὰς ὅτι περιπατοῦσι μεταξύ σας ἀτάκτως, μὴ ἐργαζόμενοι μηδὲν, ἀλλὰ περιεργαζόμενοι. ¹² Παραγγέλλομεν δὲ εἰς τοὺς τοιούτους, καὶ προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ τρώγωσι τὸν ἄρτον αὐτῶν ἐργαζόμενοι μετὰ ἡσυχίας.

¹³ Σεῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἀποκάμῃτε πράττοντες τὸ καλόν. ¹⁴ Καὶ εἰάν τις δὲν ὑπακούῃ εἰς τὸν λόγον ἡμῶν τὸν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦντε· καὶ μὴ συναναστρέφεσθε μετ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐντραπῇ. ¹⁵ Πλὴν μὴ θεωρεῖτε αὐτὸν ὡς ἐχθρόν, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης εἴθε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

¹⁷ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου, τὸ ὁποῖον εἶναι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.—¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, ² πρὸς Τιμόθεον τὸ γνήσιον τέκνον εἰς τὴν πίστιν, εἴη χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς σὲ παρεκάλεσα ἀπερχόμενος εἰς Μακεδονίαν, νὰ προσμείνῃς ἐν Ἐφέσῳ, διὰ νὰ παραγγείλῃς εἰς τινὰς νὰ μὴ ἑτεροδιδασκαλῶσι, ⁴ μὴδὲ νὰ προσέχωσιν εἰς μύθους καὶ γενεα-

λογίας ἀπεράντους, αἵτινες προξενούσι φιλονεικίας μᾶλλον παρὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν οἰκοδομὴν τοῦ Θεοῦ, οὕτω πράττε.

⁵Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας εἶναι ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου· ⁶ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀποπλανηθέντες τινὲς ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, ⁷θέλοντες νὰ ᾔναι νομοδιδάσκαλοι, ἐνῶ δὲν νοοῦσιν οὔτε ὅσα λέγουσιν, οὔτε περὶ τίνων διίσχυρίζονται. ⁸Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ νόμος εἶναι καλὸς, ἐὰν τις μεταχειρίζεται αὐτὸν νομίμως, ⁹γνωρίζων τοῦτο, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐτέθη διὰ τὴν δίκαιον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνόμους καὶ ἀνυποτάκτους, τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀνοσίους καὶ βεβήλους, τοὺς πατροκτόνους καὶ μητροκτόνους, τοὺς ἀνδροφόνους, ¹⁰πόρνους, ἀρσενοκοίτας, ἀνδραποδιστὰς, ψεύστας, ἐπιόρκους, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν, ¹¹κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐνεπιστεύθην.

¹²Καὶ εὐχαριστῶ τὸν ἐνδυναμώσαντά με Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐνέκρινε πιστὸν, καὶ ἔταξεν εἰς τὴν διακονίαν ἐμὲ, ¹³τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διώκτην καὶ ὑβριστὴν· ἡλεήθην ὅμως διότι ἀγνοῶν ἔπραξα ἐν ἀπιστίᾳ· ¹⁴ἀλλ' ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁵Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τῶν ὁποίων πρῶτος εἶμαι ἐγώ· ¹⁶ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς ἐμὲ πρῶτον τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, εἰς παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ πιστεῦωσιν εἰς αὐτὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷Εἰς δὲ τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, τὸν ἄφθαρτον, τὸν ἀόρατον, τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, εἰ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁸Ταύτην τὴν παραγγελίαν παραδίδω εἰς σέ, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προγενομένας προφητείας περὶ σοῦ, νὰ στρατεύῃς κατ' αὐτὰς τὴν καλὴν στρατείαν, ¹⁹ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, τὴν ὁποίαν τινὲς ἀποβαλόντες, ἐνανάγησαν εἰς τὴν πίστιν· ²⁰ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, τοὺς ὁποίους παρέδωκα εἰς τὸν Σατανᾶν, διὰ νὰ μάθωσι νὰ μὴ βλασφημῶσι.

ΚΕΦ. β'.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ λοιπὸν πρῶτον πάντων νὰ κάμνητε δεήσεις, προσευχὰς, παρακλήσεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ² ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν ἀξιώμασι, διὰ νὰ διώγωμεν βίον ἀτάραχον καὶ ἡσύχιον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. ³ Διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ· ⁴ ὅστις θέλει νὰ σωθῶσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. ⁵ Διότι εἶναι εἰς Θεὸς, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς, ⁶ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, μαρτυρίαν γενομένην ἐν ὀρισμένοις καιροῖς, ⁷ εἰς τὸ ὅποῖον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι,) διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁸ Θέλω λοιπὸν νὰ προσεύχωνται οἱ ἄνδρες ἐν παντὶ τόπῳ, ὑψόνοντες καθαρὰς χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δισταγμοῦ. ⁹ Ὡσαύτως καὶ αἱ γυναῖκες μὲ στολὴν σεμνὴν, μὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην νὰ στολιζώσιν ἑαυτάς, οὐχὶ μὲ πλέγματα, ἢ χρυσὸν, ἢ μαργαρίτας, ἢ ἐνδυμασίαν πολυτελεῖ· ¹⁰ ἀλλὰ, (τὸ ὅποῖον πρέπει εἰς γυναῖκας ἐπαγγελλομένας θεοσέβειαν), μὲ ἔργα ἀγαθὰ. ¹¹ Ἡ γυνὴ ὡς μανθάνῃ ἐν ἡσυχίᾳ μετὰ πάσης ὑποταγῆς· ¹² εἰς γυναῖκα ὅμως δὲν συγχωρῶ νὰ διδάσκῃ, μηδὲ νὰ αὐθεντεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ νὰ ἡσυχάζῃ. ¹³ Διότι ὁ Ἀδὰμ πρῶτος ἐπλάσθη, ἔπειτα ἡ Εὐα. ¹⁴ Καὶ ὁ Ἀδὰμ δὲν ἠπατήθη· ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἔγεινε παραβάτις· ¹⁵ θέλει ὅμως σωθῇ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην καὶ ἁγίασμόν μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. γ'.

ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος· Ἐάν τις ὀρέγηται ἐπισκοπὴν, καλὸν ἔργον ἐπιθυμεῖ. ² Πρέπει λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος νὰ ᾔναι ἄμεμπτος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἄγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός· ³ οὐχὶ μέθυσος, οὐχὶ πλήκτης, οὐχὶ αἰσχροκερδής· ἀλλ' ἐπικῆς, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος· ⁴ κυβερνῶν καλῶς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ἔχων τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ὑποταγὴν μετὰ πάσης σεμνότητος· ⁵ (διότι ἐάν τις δὲν ἐξέυρῃ νὰ κυβερνᾷ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, πῶς θέλει ἐπιμεληθῇ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ;) ⁶ Νὰ μὴ ᾔναι νεοκατήχητος, διὰ νὰ μὴ ὑπερηφανευθῇ καὶ πέσῃ εἰς τὴν καταδίκην τοῦ διαβόλου. ⁷ Πρέπει δὲ αὐτὸς νὰ ἔχῃ καὶ παρὰ τῶν ἑξῶθεν

μαρτυρίαν καλήν, διὰ τὴν μὴ πέσῃ εἰς ὀνειδισμόν καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

⁸ Οἱ διάκονοι ὡσαύτως πρέπει νὰ ᾔναι σεμνοὶ, οὐχὶ δίγλωσσοι, οὐχὶ δεδομένοι εἰς οἶνον πολὺν, οὐχὶ αἰσχροκερδεῖς, ⁹ ἔχοντες τὸ μυστήριον τῆς πίστεως μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως· ¹⁰ καὶ οὗτοι δὲ ἅς δοκιμάζονται πρῶτον, ἔπειτα ἅς γίνονται διάκονοι, ἔαν ᾔναι ἄμεμπτοι. ¹¹ Αἱ γυναῖκες ὡσαύτως, σεμναί, οὐχὶ κατάλαλοι, ἐγκρατεῖς, πισταὶ κατὰ πάντα· ¹² οἱ διάκονοι ἅς ᾔναι μιᾷς γυναικὸς ἄνδρες, κυβερνῶντες καλῶς τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν. ¹³ Διότι οἱ καλῶς διακονήσαντες, ἀποκτῶσιν εἰς ἑαυτοὺς βαθμὸν καλόν, καὶ πολλὴν παρρῆσίαν εἰς τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

¹⁴ Ταῦτα σοὶ γράφω, ἐλπίζων νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ταχύτερον· ¹⁵ ἀλλ' ἔαν βραδύνω, διὰ τὴν ἐξεύρησιν πῶς πρέπει νὰ πολιτεύησαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ στύλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Καὶ ἀναντιρρήτως τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἶναι μέγα· ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ἐφάνη εἰς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη εἰς τὰ ἔθνη, ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΤΟ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς θέλουσιν ἀποστατήσῃ τινὲς ἀπὸ τῆς πίστεως, προσέχοντες εἰς πνεύματα πλάνης, καὶ εἰς διδασκαλίας δαιμονίων, ² διὰ τῆς ὑποκρίσεως ψευδολόγων, ἐχόντων τὴν ἑαυτῶν συνειδήσιν κεκαυτηριασμένην, ³ ἐμποδιζόντων τὸν γάμον, προσταζόντων ἀποχήν βρωμάτων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκτισε διὰ τὴν μεταλαμβάνωσι μετὰ εὐχαριστίας οἱ πιστοὶ καὶ οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν. ⁴ Διότι πᾶν κτίσμα Θεοῦ εἶναι καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπορρήψιμον, ὅταν λαμβάνηται μετὰ εὐχαριστίας· ⁵ διότι ἀγιάζεται διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς προσευχῆς.

⁶ Ταῦτα συμβουλεύων εἰς τοὺς ἀδελφούς, θέλεις εἰσθαι καλὸς διάκονος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος ἐν τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας τὴν ὁποίαν παρηκολούθησας. ⁷ Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ· καὶ γύμναζε σεαυτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν. ⁸ Διότι ἡ σωματικὴ γυμνασία εἶναι πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος· ἀλλ' ἡ εὐσέβεια εἶναι πρὸς πάντα ὠφέλιμος, ἔχουσα ἐπαγγελίαν τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τῆς μελλού-

σης. ⁹ Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. ¹⁰ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ κσπιάζομεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, διότι ἐλπίζομεν εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν, ὅστις εἶναι ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα τῶν πιστῶν.—¹¹ Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε.

¹² Μηδεὶς ἂς μὴ καταφρουῇ τὴν νεότητά σου, ἀλλὰ γίνου τύπος τῶν πιστῶν εἰς λόγον, εἰς συναναστροφὴν, εἰς ἀγάπην, εἰς πνεῦμα, εἰς πίστιν, εἰς καθαρότητα. ¹³ Ἔως νὰ ἔλθω, καταγίνου εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τὴν προτροπὴν, εἰς τὴν διδασκαλίαν. ¹⁴ Μὴ ἀμέλει τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς σέ διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ¹⁵ Ταῦτα μελέτα, εἰς ταῦτα μένε, διὰ νὰ ᾗναι φανερά εἰς πάντας ἡ προκοπή σου. ¹⁶ Πρόσεχε εἰς σεαυτὸν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν· ἐπίμενε εἰς αὐτά. Διότι τοῦτο πράττων, καὶ σεαυτὸν θέλεις σώσει καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΝ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ πρότρεπε ὡς πατέρα· τοὺς νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς· ² τὰς πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· τὰς νεωτέρας, ὡς ἀδελφάς, μετὰ πάσης καθαρότητος.

³ Τὰς χήρας τίμα, τὰς ἀληθῶς χήρας. ⁴ Ἐὰν δέ τις χήρα ἔχῃ τέκνα ἢ ἔκγονα, ἂς μαυθάνωσι πρῶτον νὰ καθιστῶσιν εὐσεβῇ τὸν ἴδιον αὐτῶν οἶκον, καὶ νὰ ἀποδίδωσιν ἀμοιβὰς εἰς τοὺς προγόνους αὐτῶν· διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Ἡ δὲ ἀληθῶς χήρα καὶ μεμονωμένη ἐλπίζει ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ ἐμμένει εἰς τὰς δεήσεις καὶ τὰς προσευχὰς νύκτα καὶ ἡμέραν· ⁶ ἡ δεδομένη ὅμως εἰς τὰς ἡδονὰς, ἐνῶ ζῇ εἶναι νεκρά. ⁷ Καὶ ταῦτα παράγγελλε, διὰ νὰ ᾗναι ἄμεμπτοι. ⁸ Ἀλλ' ἐὰν τις δὲν προνοῇ περὶ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων, ἡρνήθη τὴν πίστιν, καὶ εἶναι ἀπίστου χειρότερος.

⁹ Ὅς καταγράφεται χήρα οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν ἐξήκοντ' ἐτῶν, ἥτις ὑπῆρξεν ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, ¹⁰ ἥτις μαρτυρεῖται διὰ τὰ καλὰ αὐτῆς ἔργα· ἐὰν ἀνέθρεψε τέκνα, ἐὰν περιέθαλψε ξένους, ἐὰν πόδας ἀγίων ἐνίσφεν, ἐὰν θλιβομένους ἐβοήθησεν, ἐὰν ἐπηκολούθησεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. ¹¹ Τὰς δὲ νεωτέρας χήρας ἀπόβαλλε· διότι ἀφοῦ ἐντροφήσωσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ, θέλουσι νὰ ὑπανδρεύονται· ¹² ἔχουσαι τὴν καταδίκην, διότι ἠθέτησαν

τὴν πρώτην πίστιν. ¹³ Καὶ ἐνταυτῷ μαυθάνουσι νὰ ἦναι ἀργαί, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· καὶ οὐχὶ μόνον ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ πρέποντα. ¹⁴ Θέλω λοιπὸν αἱ νεώτεραι νὰ ὑπανδρεύωνται, νὰ τεκνοποιῶσι, νὰ κυβερνῶσιν οἶκον, νὰ μὴ δίδωσι μηδεμίαν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἐναντίον νὰ λοιδορῇ. ¹⁵ Διότι ἐξετράπησαν ἤδη τινὲς ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. ¹⁶ Ἐάν τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχη χήρας, ἃς προμηθεύῃ εἰς αὐτὰς τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἃς μὴ ἐπιβαρύνηται ἡ ἐκκλησία· διὰ νὰ δύναται νὰ βοηθῇ τὰς ἀληθῶς χήρας.

¹⁷ Οἱ καλῶς προϊστάμενοι πρεσβύτεροι ἃς ἀξιόνονται διπλῆς τιμῆς· μάλιστα ὅσοι κοπιᾶζουσιν εἰς λόγον καὶ διδασκαλίαν. ¹⁸ Διότι λέγει ἡ γραφή, “Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοῶς ἀλωνίζοντος” καὶ, “Ἀξίος εἶναι ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.” ¹⁹ Κατηγορίαν ἐναντίον πρεσβυτέρου μὴ παραδέχου, ἐκτὸς διὰ στόματος δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. ²⁰ Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἔλεγε ἐνώπιον πάντων, διὰ νὰ ἔχωσι φόβον καὶ οἱ λοιποί. ²¹ Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, νὰ φυλάξης ταῦτα χωρὶς προτιμήσεως, μηδὲν πράττων κατὰ χάριν.

²² Μὴ ἐπίθετε χεῖρας ταχέως εἰς μηδένα, μηδὲ γίνου κοινωνὸς ἀλλοτρίων ἁμαρτιῶν· φύλαττε σεαυτὸν καθαρὸν.—²³ Μὴ ὑδροπότει πλεόν, ἀλλὰ μεταχειρίζου ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς συχνὰς σου ἀσθενείας.

²⁴ Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι εἶναι φανεραὶ, καὶ προπορεύονται αὐτῶν εἰς τὴν κρίσιν· εἰς τινὰς δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ²⁵ Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα τινῶν εἶναι φανερά· καὶ ὅσα εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον, δὲν δύνανται νὰ κρυφθῶσι.

ΚΕΦ. ε'.

“ΟΣΟΙ εἶναι ὑπὸ ζυγὸν δουλείας, ἃς νομίζωσι τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀξίους πάσης τιμῆς, διὰ νὰ μὴ βλασφημῇται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία. ² Οἱ δὲ ἔχοντες πιστοὺς κυρίους, ἃς μὴ καταφρονῶσιν αὐτοὺς, διότι εἶναι ἀδελφοί· ἀλλὰ προθυμότερον ἃς δουλεύωσι, διότι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐεργεσίαν. Ταῦτα δίδασκε καὶ νουθέτει.

³ Ἐάν τις ἐτεροδιδασκαλῇ, καὶ δὲν ἀκολουθῇ τοὺς ὑγιαίνοντας λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν διδασκαλίαν

τὴν κατ' εὐσέβειαν, ⁴εἶναι τετυφωμένος, καὶ δὲν ἐξεύρει οὐδὲν, ἀλλὰ νοσεῖ περὶ συζητήσεις καὶ λογομαχίας· ἐκ τῶν ὁποίων προέρχεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραὶ, ⁵μάταιαι συνδιαλέξεις ἀνθρώπων διεφθαρμένων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων τὴν εὐσέβειαν ὅτι εἶναι πλουτισμός. Ἀπομακρύνου ἀπὸ τῶν τοιούτων.

⁶Μέγας δὲ πλουτισμός ἐστὶν ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. ⁷Διότι δὲν ἐφέραμεν οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον· φανερόν ὅτι οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμέν τι. ⁸Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, ἃς ἀρκώμεθα εἰς ταῦτα. ⁹Ὅσοι δὲ θέλουσι νὰ πλουτῶσι, πίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ¹⁰Διότι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία· τὴν ὁποίαν τινὲς ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ διεπέρασαν ἑαυτοὺς μὲ ὀδύνας πολλὰς.

¹¹Σὺ ὅμως, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεύγε· ζῆτει δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. ¹²Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, κράτει τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. ¹³Σὲ παραγγέλλω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐνώπιον τοῦ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ¹⁴νὰ φυλάξης τὴν ἐντολὴν ἀμόλυντον, ἄμεμπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁵τὴν ὁποίαν ἐν τοῖς ὠρισμένοις καιροῖς θέλει δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δεσπότης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ¹⁶ὅστις μόνος ἔχει τὴν ἀθανασίαν, κατοικῶν φῶς ἀπρόσιτον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων εἶδεν, οὐδὲ δύναται νὰ ἴδῃ· εἰς τὸν ὁποῖον ἴστω τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

¹⁷Εἰς τοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου τούτου παράγγελλε νὰ μὴ ὑψηλοφρονῶσι, μηδὲ νὰ ἐλπίζωσιν ἐπὶ τὴν ἀδηλότητα τοῦ πλούτου, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις δίδει εἰς ἡμῖς πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν· ¹⁸νὰ ἀγαθοεργῶσι, νὰ πλουτῶσιν εἰς ἔργα καλὰ, νὰ ἦναι εὐμετάδοτοι, κοινωνικοὶ, ¹⁹θησαυρίζοντες εἰς ἑαυτοὺς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν αἰώνιον ζωὴν.

²⁰ Ὁ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἀποστρεφόμενος τὰς βεβήλους ματαιολογίας, καὶ τὰς ἀντιλογίας τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· ²¹ τὴν ὁποίαν τινὲς ἐπαγγελλόμενοι, ἐπλανήθησαν κατὰ τὴν πίστιν.

Ἡ χάρις εἴη μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ² πρὸς Τιμόθεον τὸ ἀγαπητὸν τέκνον, εἰ χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον λατρεύω ἀπὸ προγόνων μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως, ὅτι ἀδιαλείπτως σὲ ἐνθυμούμαι ἐν ταῖς δεήσεσί μου νύκτα καὶ ἡμέραν, ⁴ ἐπιποθῶν νὰ σὲ εἶδω, ἐνθυμούμενος τὰ δάκρυά σου, διὰ νὰ ἐμπλησθῶ χαρᾶς· ⁵ ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἐν σοὶ ἀνυπόκριτον πίστιν, ἥτις πρῶτον κατώκησεν ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωῖδι, καὶ ἐν τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἐν σοί.

⁶ Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν σὲ ὑπενθυμίζω νὰ ἀναζωπυρῇς τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. ⁷ Διότι δὲν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

⁸ Μὴ αἰσχυνθῇς λοιπὸν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμέ τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθησον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ· ⁹ ὅστις ἔσωσεν ἡμᾶς, καὶ ἐκάλεσε με κλήσιν ἁγίαν, οὐχὶ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ πρόθεσιν, καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, ¹⁰ φανερωθεῖσαν δὲ τῶρα διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατήργησε μὲν τὸν θάνατον, ἔφερε δὲ εἰς φῶς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀφθαρσίαν

διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹¹ Εἰς τὸ ὅποιον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν· ¹² διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν καὶ πάσχω ταῦτα· πλὴν δὲν ἐπαισχύνομαι· διότι ἐξεύρω εἰς τίνα ἐπίστευσα, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἶναι δυνατὸς νὰ φυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην μου μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

¹³ Κράτει τὸ ὑπόδειγμα τῶν ὑγιαίνοντων λόγων, τοὺς ὁποίους ἤκουσας παρ' ἐμοῦ, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁴ Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

¹⁵ Ἐξεύρεις τοῦτο, ὅτι μὲ ἀπεστράφησαν πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Φύγελλος καὶ ὁ Ἑρμογένης, ¹⁶ Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ ἔλεος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου· διότι πολλάκις μὲ παρηγόρησε, καὶ δὲν ἐπησχύνθη τὴν ἄλυσίν μου, ¹⁷ ἀλλ' ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, μ' ἐζήτησε μετὰ σπουδῆς πολλῆς, καὶ μὲ εὔρεν. ¹⁸ Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν νὰ εὔρῃ ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσας διακονίας ἔκαμεν ἐν Ἐφέσῳ, σὺ ἐξεύρεις καλῆτερα.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ λοιπὸν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ² καὶ ὅσα ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαί ἱκανοὶ καὶ ἄλλους νὰ διδάξωσι. ³ Σὺ λοιπὸν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται εἰς τὰς βιωτικὰς ὑποθέσεις, διὰ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν στρατολογήσαντα. ⁵ Ἐὰν δὲ καὶ ἀγωνιζῇται τις, δὲν στεφανοῦται, ἐὰν νομίμως δὲν ἀγωνισθῇ. ⁶ Ὁ κοπιᾶζων γεωργὸς πρέπει πρῶτος νὰ μεταλαμβάνῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν· ⁷ ἐννόει ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγω· εἴθε δὲ νὰ σοὶ δώσῃ ὁ Κύριος σύνεσιν εἰς πάντα· ⁸ ἐνθυμοῦ τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ⁹ διὰ τὸ ὅποιον κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακούργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δεσμεύεται. ¹⁰ Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι καὶ αὐτοὶ τὴν σωτηρίαν τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. ¹¹ Πιστὸς ὁ λόγος· διότι ἐὰν συναπεθάνομεν, θέλομεν καὶ συζήσει· ¹² ἐὰν ὑπομένωμεν, θέλομεν καὶ συμβασιλεύσει· ἐὰν ἀρνώμεθα αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνος

θέλει ἀρνηθῇ ἡμᾶς· ¹³ ἐὰν ἀπιστῶμεν, ἐκεῖνος μένει πιστός·
νὰ ἀρνηθῇ ἑαυτὸν δὲν δύναται.

¹⁴ Ταῦτα ὑπενθύμιζε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, νὰ
μὴ λογομαχῶσι, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἀλλὰ φέρει
καταστροφήν τῶν ἀκούοντων. ¹⁵ Σπούδασον νὰ παραστήσης
σεαυτὸν δόκιμον εἰς τὸν Θεόν, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτο-
μοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Τὰς δὲ βεβήλους ματαιοφυνίας φεῦγε· διότι θέλουσι προ-
χωρήσει εἰς πλειοτέραν ἀσέβειαν· ¹⁷ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν θέλει
κατατρώγει ὡς γάγγραινα· ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ἰσχυρὸς καὶ
ὁ Φιλητὸς, ¹⁸ οἵτινες ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς ἀληθείας, λέγον-
τες ὅτι ἔγεινεν ἡδὴ ἡ ἀνάστασις· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν πίστιν
τινῶν.

¹⁹ Τὸ στερεὸν ὅμως θεμέλιον τοῦ Θεοῦ μένει, ἔχον τὴν σφρα-
γίδα ταύτην· Γνωρίζει ὁ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ, Ὡς
ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας πᾶς ὅστις ὀνομάζει τὸ ὄνομα τοῦ
Χριστοῦ.

²⁰ Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ δὲν εἶναι μόνον σκευὴ· χρυσᾶ καὶ
ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἄλλα μὲν πρὸς
χρήσιν τιμίαν, ἄλλα δὲ πρὸς ἄτιμον. ²¹ Ἐὰν λοιπὸν καθάρισ-
τις ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, θέλει εἶσθαι σκεῦος τιμίας χρήσεως, ἡγια-
σμένον, καὶ εὐχρηστον εἰς τὸν δεσπότην, ἡτοιμασμένον εἰς πᾶν
ἔργον ἀγαθόν.

²² Τὰς δὲ νεανικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· καὶ ζῇ τὴν δικαιοσύνην,
τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων
τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. ²³ Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους
φιλονεικίας παραιτοῦ, ἐξεύρων ὅτι γεννώσι μάχας. ²⁴ Ὁ δὲ
δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχηται, ἀλλὰ νὰ ἦναι πρῶτος
πρὸς πάντας, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος, ²⁵ διδάσκων μετὰ πραότητος
τοὺς ἀντιφρονούντας· μήποτε δώσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς μετάνοιαν,
ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, ²⁶ καὶ νὰ ἀνανήψωσιν ἀπὸ
τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου εἶναι πεπαγιδευμένοι
εἰς τὸ θέλημα ἐκείνου.

ΚΕΦ. γ'.

ΓΙΝΩΣΚΕ δὲ τοῦτο, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις θέλουσιν
ἔλθει καιροὶ κακοί· ² διότι θέλουσιν εἶσθαι οἱ ἄνθρωποι φίλαντοι,
φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς εἰς

τούς γονεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ³ ἄσπλαγχοι, ἀδιάλλακοι, συκοφάνται, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ⁴ προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον παρὰ φιλόθεοι, ⁵ ἔχοντες μὲν μορφὴν εὐσεβείας, ἡρνημένοι δὲ τὴν δύναμιν αὐτῆς· καὶ τούτους φεῦγε. ⁶ Διότι ἐκ τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζουσι τὰ γυναικάρια τὰ πεφορτισμένα ἁμαρτίας, συρόμενα ὑπὸ διαφόρων ἐπιθυμιῶν, ⁷ τὰ ὅποια πάντοτε μανθάνουσι, καὶ ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. ⁸ Καὶ καθ' ὃν τρόπον ὁ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν εἰς τὸν Μωϋσῆν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ἀνθίστανται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι διεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι εἰς τὴν πίστιν. ⁹ Ἀλλὰ δὲν θέλουσι προκόψει πλεότερον· διότι ἡ ἀνοησία αὐτῶν θέλει γείνει κατάδηλος εἰς πάντας, καθὼς καὶ ἡ ἐκείνων ἔγεινε.

¹⁰ Σὺ ὅμως παρηκολούθησας τὴν διδασκαλίαν μου, τὴν διαγωγὴν, τὴν πρόθεσιν, τὴν πίστιν, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπομονήν, ¹¹ τοὺς διωγμούς, τὰ παθήματα, ὅποια μοὶ συνέβησαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, ὁποίους διωγμούς ὑπέφερα· καὶ ἐκ πάντων μὲ ἡλευθέρωσεν ὁ Κύριος. ¹² Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες νὰ ζῶσιν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θέλουσι διωχθῆ. ¹³ Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες θέλουσι προκόψει εἰς τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

¹⁴ Ἀλλὰ σὺ μένε εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔμαθες καὶ ἐπιστῶθης, ἐξεύρων παρὰ τίνος ἔμαθες· ¹⁵ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ δυνάμενα νὰ σὲ σοφίσωσιν εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁶ Ὁλη ἡ γραφὴ εἶναι θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς δικαιοσύνης· ¹⁷ διὰ νὰ ᾗναι τέλειος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. Δ'.

ΔΙΑΜΑΡΤΤΡΟΜΑΙ λοιπὸν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· ² κήρυξον τὸν λόγον· ἐπίμενε ἐγκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγχον, ἐπίπληξον, πρότρεψον μετὰ πάσης μακροθυμίας καὶ διδαχῆς.

³ Διότι θέλει ἔλθει καιρὸς, ὅτε δὲν θέλουσιν ὑποφέρει τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· ἀλλὰ θέλουσιν ἐπισωρεύσει εἰς ἑαυτοὺς διδασκάλους κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας, γαργαλιζόμενοι τὴν ἀκοήν· ⁴ καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας θέλουσιν ἀποστρέφει τὴν ἀκοήν αὐτῶν, εἰς δὲ τοὺς μύθους θέλουσιν ἐκτραπῇ. ⁵ Σὺ δὲ ἀγρύπνει εἰς πάντα, κακοπάθησον, ἐργάσθητι ἔργον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου κάμε πλήρη.

⁶ Διότι ἐγὼ γίνομαι ἤδη σπονδῇ, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἔφθασε. ⁷ Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσθην, τὸν δρόμον ἐτελείωσα, τὴν πίστιν διетήρησα· ⁸ τοῦ λοιποῦ μένει εἰς ἐμέ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει μοὶ ἀποδώσει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· καὶ οὐ μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ὅσοι ἐπιποθοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

⁹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμέ ταχέως. ¹⁰ Διότι ὁ Δημᾶς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν παρόντα κόσμον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην· ὁ Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, ὁ Τίτος εἰς Δαλματίαν· ¹¹ ὁ Λουκᾶς εἶναι μόνος μετ' ἐμοῦ. Τὸν Μάρκον παραλαβὼν φέρε μετὰ σοῦ· διότι μοὶ εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν διακονίαν. ¹² Τὸν δὲ Τυχικὸν ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.

¹³ Τὸν φελόνην, τὸν ὁποῖον ἀφῆκα ἐν Τρωάδι παρὰ τῷ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

¹⁴ Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ κακὰ μοὶ ἔκαμεν· ὁ Κύριος νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ¹⁵ τὸν ὁποῖον καὶ σὺ φυλάττου· διότι πολὺ ἀνθίσταται εἰς τοὺς λόγους ἡμῶν.

¹⁶ Ἐν τῇ πρώτῃ ἀπολογίᾳ μου δὲν μὲ παρεστάθη οὐδεὶς, ἀλλὰ πάντες μὲ ἐγκατέλιπον· (εἴθε νὰ μὴ λογαριασθῇ εἰς αὐτούς)· ¹⁷ ἀλλ' ὁ Κύριος μὲ παρεστάθη, καὶ μὲ ἐνεδυνάμωσε, διὰ νὰ πληρωθῇ δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡλευθερώθην ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λέοντος. ¹⁸ Καὶ θέλει μὲ ἐλευθερώσει ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ θέλει μὲ διασώσει διὰ τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν αὐτοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον εἰσὼ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁹ Ἀσπάσθητι τὴν Πρίσκαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου. ²⁰ Ὁ Ἑραστός ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ· τὸν δὲ Τρόφιμον ἀφῆκα ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῇ. ²¹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς

πρὸ τοῦ χειμῶνος. Ἀσπάζεται σε ὁ Εὐβουλος, καὶ Ποῦδης, καὶ Λῖνος, καὶ ἡ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

²² Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶη μετὰ τοῦ πνεύματος σου.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, δούλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ² ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, τὴν ὁποίαν ὑπесχέθη ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ³ ἐφάνερωσε δὲ ἐν καιροῖς ὠρισμένοις τὸν λόγον αὐτοῦ, διὰ τοῦ κηρύγματος, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. ⁴ πρὸς Τίτον γνήσιον τέκνον κατὰ κοινὴν ἡμῶν πίστιν· εἶη χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

⁵ Διὰ τοῦτο σὲ ἀφῆκα ἐν Κρήτῃ, διὰ νὰ διορθώσης τὰ ἐλλείποντα, καὶ νὰ καταστήσης ἐν πάσῃ πόλει πρεσβυτέρους, καθὼς ἐγὼ σὲ διέταξα· ⁶ ὅστις ἦναι ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἔχων τέκνα πιστὰ, μὴ κατηγορούμενα ὡς ἄσωτα, ἢ ἀνυπότακτα. ⁷ Διότι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ ἦναι ἀνέγκλητος, ὡς οἰκονόμος Θεοῦ· μὴ αὐθάδης, μὴ ὀργίλος, μὴ μέθυσος, μὴ πλήκτης, μὴ αἰσχροκερδής· ⁸ ἀλλὰ φιλόξενος, φιλάγαθος, σώφρων, δίκαιος, ὁσίος, ἐγκρατής· ⁹ προσκεκολλημένος εἰς τὸν πιστὸν λόγον τῆς διδασκαλίας, διὰ νὰ ἦναι δυνατὸς καὶ νὰ προτρέπῃ διὰ τῆς ὑγιαינוύσης διδασκαλίας, καὶ νὰ ἐξελεγχῇ τοὺς ἀντιλέγοντας.

¹⁰ Διότι ὑπάρχουσι πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ

φρενοπλάνοι, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς· ¹¹ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀποστομόνωμεν· οἵτινες ἀνατρέπουσιν ὀλοκλήρους οἴκους, διδάσκοντες ὅσα δὲν πρέπει, χάριν αἰσχροῦ κέρδους.

¹² Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν, προφήτης ἴδιος αὐτῶν,

‘Οἱ Κρήτες εἶναι πάντοτε ψεῦσαι, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.’

¹³ Ἡ μαρτυρία αὕτη εἶναι ἀληθινή· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμους, διὰ νὰ ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει·

¹⁴ καὶ νὰ μὴ προσέχωσιν εἰς Ἰουδαϊκοὺς μύθους, καὶ ἐντολὰς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. ¹⁵ Εἰς μὲν τοὺς

καθαροὺς πάντα εἶναι καθαρὰ· εἰς δὲ τοὺς μεμιασμένους καὶ ἀπίστους οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοὺς αὐτῶν καὶ ἡ συνειδήσις εἶναι μεμιασμένα. ¹⁶ Ὁμολογοῦσιν ὅτι γνωρίζουσι τὸν Θεόν,

μὲ τὰ ἔργα ὅμως ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ ὅμως λάλει ὅσα πρέπει εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· —² οἱ γέροντες νὰ ᾔναι ἄγρυπνοι, σεμνοὶ, σώφρονες, ὑγιαίνοντες ἐν τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· ³ αἱ γραῖαι

ὡσαύτως νὰ ἔχωσι τρόπον ἱεροπρεπῆ, μὴ κατάλαλοι, μὴ δεδουλωμένοι εἰς πολλὴν οἰνοποσίαν, νὰ ᾔναι διδάσκαλοι τῶν καλῶν,

⁴ διὰ νὰ νουθετῶσι τὰς νέας, νὰ ᾔναι φίλανδροι, φιλότεκνοι, ⁵ σώφρονες, καθαραί, οἰκοφύλακες, ἀγαθαί, εὐπειθεῖς εἰς τοὺς

ιδίους αὐτῶν ἄνδρας, διὰ νὰ μὴ βλασφημῇται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· —⁶ τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως νουθετεῖ νὰ σωφρονῶσι· —⁷ δεικνύων

κατὰ πάντα σεαυτὸν τύπον τῶν καλῶν ἔργων, φυλάττων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ⁸ λόγον ὑγιῆ καὶ ἀκατάκριτον·

διὰ νὰ ἐντραπῇ ὁ ἐναντίος, μὴ ἔχων νὰ λέγῃ διὰ σῆς μηδὲν κακόν· —⁹ τοὺς δούλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἑαυτῶν δεσπότης,

νὰ εὐαρεστῶσιν εἰς αὐτοὺς κατὰ πάντα, νὰ μὴ ἀντιλέγωσι· ¹⁰ νὰ μὴ σφετερίζωνται τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ νὰ δεικνύωσι πᾶσαν

πίστιν ἀγαθὴν· διὰ νὰ στολίζωσι κατὰ πάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ.

¹¹ Διότι ἐφανερώθη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος εἰς πάντας ἀνθρώπους, ¹² διδάσκουσα ἡμᾶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀσέβειαν καὶ

τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, καὶ νὰ ζήσωμεν σωφρόνως καὶ δικαίως

καὶ εὐσεβῶς ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι, ¹³ προσμένοντες τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ τὴν ἡμῶν λυτρώσιν ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ τὴν ἡμῶν καθαρίσιν εἰς ἑαυτὸν λαὸν ἐκλεκτὸν, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

¹⁵ Ταῦτα λάλει, καὶ πρότρεπε, καὶ ἔλεγγε μετὰ πάσης ἐξουσίας· ἅς μὴ σὲ περιφρονῇ μηδεὶς.

ΚΕΦ. γ'.

ΤΙΠΕΝΘΥΜΙΖΕ αὐτοὺς νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, νὰ πειθαρχῶσι, νὰ ᾔναι ἔτοιμοι εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ² νὰ μὴ βλασφημῶσι μηδένα, νὰ ᾔναι ἄμαχοι, συμβιβαστικοὶ, νὰ δεικνύωσι πρὸς πάντας ἀνθρώπους πᾶσαν πραότητα. ³ Διότι ἡμεῖς ποτὲ καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες εἰς διαφόρους ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς, ζῶντες ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ, μισητοὶ καὶ μισοῦντες ἀλλήλους.

⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐφανερώθη ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ⁵ οὐχὶ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης, τὰ ὅποια ἐπράξαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ⁶ τὸ ὅποion ἐξέχεε πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. ⁷ ἵνα δικαιωθέντες διὰ τῆς χάριτος ἐκείνου, γείνωμεν κληρονόμοι κατὰ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

⁸ Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ θέλω ταῦτα νὰ διαβεβαιοῖς, διὰ τὴν φροντίζωσιν οἱ πιστεύσαντες εἰς τὸν Θεὸν νὰ προΐστανται καλῶν ἔργων. Ταῦτα εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ⁹ Μωρὰς δὲ φιλονεικίας καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔριδας, καὶ μάχας νομικὰς, φεύγε· διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι.

¹⁰ Αἵρετικὸν ἀνθρώπου μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ· ¹¹ ἐξεύρων ὅτι διεφθάρη ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὃν αὐτοκατάκριτος.

¹² Ὄταν πέμψω πρὸς σὲ τὸν Ἀρτεμᾶν ἢ τὸν Τυχικόν, σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς με εἰς Νικόπολιν· διότι ἐκεῖ ἀπεφάσισα

νὰ παραχειμάσω. ¹³ Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ τὸν Ἀπολλῶ πρό-
πεμψον ἐπιμελῶς, διὰ νὰ μὴ λείπη εἰς αὐτοὺς μηδέν.

¹⁴ Ἄς μανθάνωσι δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι νὰ προΐστανται κα-
λῶν ἔργων εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, διὰ νὰ μὴ ᾔναι ἄκαρποι.

¹⁵ Ἀσπάζονται σε πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ· ἀσπᾶσθητι τοὺς
ἀγαπῶντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΠΑΤΛΟΣ, δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελ-
φός, πρὸς Φιλήμονα τὸν ἀγαπητὸν καὶ συνεργὸν ἡμῶν, ² καὶ
τὴν Ἀπφίαν τὴν ἀγαπητὴν, καὶ Ἀρχιππον τὸν συστρατιώτην
ἡμῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίαν· ³ χάρις εἴη ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου, καὶ μνημονεύω σε πάντοτε ἐν
ταῖς προσευχαῖς μου, ⁵ ἀκούων τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν πίστιν,
τὴν ὁποίαν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς
ἀγίους· ⁶ διὰ νὰ γείνη ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὸς διὰ
τῆς φανερώσεως παντὸς καλοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰη-
σοῦν. ⁷ Διότι χαρὰν πολλὴν ἔχομεν καὶ παρηγορίαν διὰ τὴν
ἀγάπην σου, ἐπειδὴ τὰ σπλάγχνα τῶν ἀγίων ἀνεπαύθησαν διὰ
σοῦ, ἀδελφέ.

⁸ Ὅθεν ἂν καὶ ἔχω ἐν Χριστῷ πολλὴν παρρησίαν νὰ ἐπι-
τάττω εἰς σέ τὸ πρέπον, ⁹ ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον σε
παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος ὁ γέρων, τῶρα δὲ καὶ
δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Σὲ παρακαλῶ ὑπὲρ τοῦ
τέκνου μου, τὸν ὁποῖον ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὑπὲρ
τοῦ Ὀνησίμου· ¹¹ ὅστις ἦτο ποτὲ ἄχρηστος εἰς σέ, τῶρα δὲ εἰς
σέ καὶ εἰς ἐμέ εἶναι χρήσιμος, τὸν ὁποῖον πέμπω ὀπίσω. ¹² Σὺ δὲ
αὐτὸν, τουτέστι, τὰ σπλάγχνα μου, δέχθητι. ¹³ Τὸν ὁποῖον
ἐγὼ ἤθελον νὰ κρατῶ πλησίον μου, διὰ νὰ μὲ ὑπηρετῇ ἀντὶ

σοῦ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· ¹⁴ χωρὶς ὅμως τῆς γνώμης σου δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὐδέν, διὰ νὰ μὴ ἦναι τὸ ἀγαθόν σου ὡς κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἔκουσίως. ¹⁵ Διότι ἴσως διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν, διὰ νὰ ἀπολάβῃς αὐτὸν διαπαντός· ¹⁶ οὐχὶ πλεον ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα εἰς ἐμέ, πόσῃ δὲ μᾶλλον εἰς σὲ καὶ κατὰ σάρκα καὶ ἐν Κυρίῳ. ¹⁷ Ἐὰν λοιπὸν ἔχῃς ἐμέ κοινωνόν, δέχθητι αὐτὸν ὡς ἐμέ. ¹⁸ Καὶ ἐὰν σὲ ἠδίκησεν εἰς τί, ἢ χρεωστῇ, λογαρίαζε τοῦτο εἰς ἐμέ. ¹⁹ Ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγραψα μὲ τὴν χεῖρά μου, ἐγὼ θέλω πληρώσει· διὰ νὰ μὴ σοὶ λέγω ὅτι καὶ σεαυτὸν ἔτι μοὶ χρεωστεῖς. ²⁰ Ναί, ἀδελφέ, εἴθε νὰ λάβω ἐγὼ ταύτην τὴν χάριν παρὰ σοῦ ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. ²¹ Πεποιθὼς εἰς τὴν ὑπακοήν σου, ἔγραψα πρὸς σὲ, ἐξεύρων ὅτι καὶ πλείοτερον ἀφ' ὅ,τι λέγω θέλεις κάμει. ²² Ἐνταυτῷ δὲ ἐτοίμαξέ μοι καὶ κατάλυμα· ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν σας θέλω χαρισθῇ εἰς ἐσᾶς. ²³ Ἀσπάζονται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ²⁴ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. ²⁵ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

Ὁ ΘΕΟΣ ἀφοῦ ἐλάλησε τὸ πάλαι πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ τῶν προφητῶν πολλάκις καὶ πολυτρόπως, ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ, ² τὸν ὁποῖον ἔθεσε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ἔκαμε καὶ τοὺς αἰῶνας· ³ ὅστις, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ βαστάζων τὰ πάντα μὲ τὸν λόγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἀφοῦ δι' ἐαυτοῦ ἔκαμε καθαρισμόν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ

τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· ἄποσούτον ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων γενόμενος, ὅσον ἐξοχώτερον ὑπὲρ αὐτοὺς ὄνομα ἐκληρουόμηναι.

⁵ Διότι πρὸς τίνα τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, “Τίός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα;” Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Πατὴρ, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμὲ Τίός;” ⁶ Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, “Καὶ ἅς προσκυνήσωσιν εἰς αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ.” ⁷ Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀγγέλων λέγει, “Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.” ⁸ Περὶ δὲ τοῦ Τίου, “Ὁ θρόνος σου, ὦ Θεέ, εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· σκῆπτρον εὐθύτητος εἶναι τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου.” ⁹ Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως ὑπὲρ τοὺς μετόχους σου.” ¹⁰ Καὶ, “Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί.” ¹¹ Αὐτοὶ θέλουσιν ἀπολεσθῆ, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον θέλουσιν παλαιωθῆ, ¹² καὶ ὡς περιένδυμα θέλεις τυλίξει αὐτοὺς, καὶ θέλουσιν ἀλλαχθῆ· σὺ ὅμως εἶσαι ὁ αὐτός, καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θέλουσιν ἐκλείψει.”

¹³ Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;” ¹⁴ Δὲν εἶναι πάντες λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ κληρονομήσωσιν σωτηρίαν;

ΚΕΦ. Β'. — ¹ Διὰ τοῦτο πρέπει ἡμεῖς νὰ προσέχωμεν περισσό-
τερον εἰς ὅσα ἠκούσαμεν, διὰ νὰ μὴ ἐκπέσωμεν ποτέ. ² Διότι
ἐὰν ὁ λόγος ὁ λαληθεὶς δι' ἀγγέλων ἔγεινε βέβαιος, καὶ πᾶσαι
παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβε δικαίαν μισθαποδοσίαν, ³ πῶς
ἡμεῖς θέλομεν ἐκφύγει, ἐὰν ἀμελήσωμεν τόσον μεγάλην σω-
τηρίαν; ἥτις ἀρχίσασα νὰ λαλῆται διὰ τοῦ Κυρίου, ἐβεβαιώθη
εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων· ⁴ καὶ ὁ Θεὸς συνεπεμαρτύρει
μὲ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ μὲ διάφορα θαύματα, καὶ μὲ διανο-
μὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

⁵ Διότι δὲν ὑπέταξεν εἰς ἀγγέλους τὴν οἰκουμένην τὴν μέλ-
λουσαν περὶ τῆς ὁποίας λαλοῦμεν. ⁶ Ἐμαρτύρησε δὲ τις ἐν
τινὶ μέρει, λέγων, “Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐνθυμῆσαι

αὐτόν· ἡ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ ἐπισκέπτηται αὐτόν;
⁷ Ἐκαμες αὐτὸν ὀλίγον τι κατώτερον τῶν ἀγγέλων· μὲ δόξαν
καὶ τιμὴν ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ
ἔργα τῶν χειρῶν σου· ⁸ πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ·” διότι ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, δὲν ἀφήκεν
οὐδὲν ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Τώρα ὅμως δὲν βλέπομεν ἔτι
τὰ πάντα ὑποτεταγμένα εἰς αὐτόν. ⁹ Τὸν δὲ ὀλίγον τι παρὰ
τοὺς ἀγγέλους ἡλαττωμένον Ἰησοῦν βλέπομεν, διὰ τὸ πάθημα
τοῦ θανάτου μὲ δόξαν καὶ τιμὴν ἐστεφανωμένον, διὰ νὰ γευθῇ
θάνατον ὑπὲρ παντὸς ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Διότι
ἔπρεπεν εἰς αὐτόν, διὰ τὸν ὅποιον εἶναι τὰ πάντα, καὶ διὰ τοῦ
ὁποίου ἐγενίαν τὰ πάντα, φέρων εἰς τὴν δόξαν πολλοὺς υἱοὺς,
νὰ κάμῃ τέλειον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν
παθημάτων.

¹¹ Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς εἶναι
πάντες· δι’ ἣν αἰτίαν δὲν ἐπαισχύνεται νὰ ὀνομάξῃ αὐτοὺς
ἀδελφούς, ¹² λέγων, “Θέλω ἀπαγγεῖλαι τὸ ὄνομά σου πρὸς
τοὺς ἀδελφούς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας θέλω σὲ ὑμνήσει.”
¹³ Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ θέλω ἔχει τὴν πεποίθησίν μου ἐπ’ αὐ-
τόν.” Καὶ πάλιν, “Ἰδοὺ ἐγὼ, καὶ τὰ παιδιά τὰ ὁποῖα μοὶ
ἔδωκεν ὁ Θεός.” ¹⁴ Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ παιδιά ἐμέθεξαν ἀπὸ
σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παρομοίως μετέλαβεν ἀπὸ τῶν
αὐτῶν, διὰ νὰ καταργήσῃ διὰ τοῦ θανάτου τὸν ἔχοντα τὸ κράτος
τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, ¹⁵ καὶ ἐλευθερώσῃ ἐκείνους,
ὅσοι διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου ἦσαν διὰ παντὸς τοῦ βίου ὑποκει-
μενοι εἰς τὴν δουλείαν, ¹⁶ διότι βεβαίως δὲν ἀνέλαβεν ἀγγέλων
φύσιν, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἀνέλαβεν. ¹⁷ Ὅθεν ἔπρεπε νὰ
ὁμοιωθῇ κατὰ πάντα μὲ τοὺς ἀδελφούς, διὰ νὰ γείνῃ ἐλεήμων
καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεὸν, διὰ νὰ κάμῃ ἐξι-
λέωσιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ. ¹⁸ Ἐπειδὴ καθ’ ὅ,τι αὐτὸς
ἔπαθε πειρασθεῖς, δύναται νὰ βοηθήσῃ τοὺς πειραζομένους.

ΚΕΦ. γ'.—ε'.

ὍΘΕΝ, ἀδελφοὶ ἅγιοι, οὐρανίου προσκλήσεως μέτοχοι, κατα-
νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, τὸν
Ἰησοῦν Χριστόν· ² ὅστις ἦτο πιστὸς εἰς τὸν καταστήσαντα
αὐτόν, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς ὕλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³ Ἐπειδὴ

οὗτος ἡξιώθη πλειότερας δόξης παρὰ τὸν Μωϋσῆν, καθ' ὅσον ἔχει τιμὴν πλειότεραν παρὰ τὸν οἶκον ὁ κατασκευάσας αὐτόν· ⁴διότι πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ κατασκευάσας τὰ πάντα, εἶναι ὁ Θεός. ⁵Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς ὑπῆρξε πιστὸς εἰς ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτυρίαν τῶν λαληθησομένων· ⁶ὁ δὲ Χριστὸς, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· τοῦ ὁποίου ἡμεῖς εἴμεθα οἶκος, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος.

⁷Διὰ τοῦτο, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, “Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ⁸μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ⁹ὅπου οἱ πατέρες σας μὲ ἐπείρασαν, μὲ ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, τεσσαράκοντα ἔτη· ¹⁰διὰ τοῦτο δυσηρεστήθην εἰς τὴν γενεὰν ἐκείνην, καὶ εἶπον, Πάντοτε πλανῶνται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ δὲν ἐγνώρισαν τὰς ὁδοὺς μου. ¹¹Οὕτως ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.”

¹²Προσέχετε, ἀδελφοί, νὰ μὴ ὑπάρχη εἰς μηδένα ἀπὸ σᾶς πονηρὰ καρδιά ἀπιστίας, ὥστε νὰ ἀποστατήσῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· ¹³ἀλλὰ προτρέπετε ἀλλήλους καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἐν ὧσιν ὀνομάζεται τὸ “σήμερον·” διὰ νὰ μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν διὰ τῆς ἀπάτης τῆς ἀμαρτίας· ¹⁴διότι μετοχοὶ ἐγενίναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν ἀρχὴν τῆς πεποιθήσεως· ¹⁵ἐνῷ λέγεται, “Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.” ¹⁶Διότι τινὲς, ἀφοῦ ἤκουσαν, παρεπύκρναν αὐτόν· ἀλλ' οὐχὶ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ τοῦ Μωϋσέως. ¹⁷Εἰς τίνας δὲ παρωργίσθη τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ εἰς τοὺς ἀμαρτήσαντας, τῶν ὁποίων τὰ κῶλα ἔπεσον ἐν τῇ ἐρήμῳ; ¹⁸Πρὸς τίνας δὲ ὥμοσεν ὅτι δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰμὴ πρὸς τοὺς ἀπειθήσαντας; ¹⁹Καὶ βλέπομεν ὅτι διὰ ἀπιστίαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσελθῶσι.

ΚΕΦ. Δ'. — ¹Ἄς φοβηθῶμεν λοιπὸν, μήποτε, ἐνῷ μένει εἰς ἡμᾶς ἐπαγγελία νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, φανῇ τις ἐξ ὑμῶν ὅτι ὑστερήθῃ αὐτῆς. ²Διότι ἡμεῖς εὐηγγελίσθημεν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι· ἀλλὰ δὲν ὠφέλησεν ἐκείνους ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἤκουσαν, ἐπειδὴ δὲν ἦτο εἰς τοὺς ἀκούσαντας ἠνωμένος μὲ τὴν πίστιν. ³Διότι εἰσερχόμεθα εἰς

τὴν κατάπαυσιν ἡμεῖς οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶπεν, “Οὕτως ὤμουσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.” ἂν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐγελεώσαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ⁴ Διότι εἶπεν ἐν μέρει τινὶ περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω, “Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.” ⁵ Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, “Δὲν θέλουσιν εἰσέλθει εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.”

⁶ Ἐπειδὴ λοιπὸν μένει νὰ εἰσέλθωσι τινὲς εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δὲν εἰσῆλθον δι' ἀπειθειαν, ⁷ πάλιν διορίζει ἡμέραν τινὰ, “Σήμερον,” λέγων διὰ τοῦ Δαβίδ, μετὰ τοσοῦτον καιρόν· καθὼς εἴρηται, “Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας.”

⁸ Διότι ἐὰν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς κατάπαυσιν, δὲν ἤθελε μετὰ ταῦτα λαλεῖ περὶ ἄλλης ἡμέρας. ⁹ Ἄρα μένει κατάπαυσις εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Διότι ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ.

¹¹ Ἄς σπουδάσωμεν λοιπὸν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ τις εἰς τὸ αὐτὸ παράδειγμα τῆς ἀπειθείας. ¹² Διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζῶν, καὶ ἐνεργὸς, καὶ κοπτερώτερος ὑπὲρ πᾶσαν δίστομον μάχαιραν, καὶ διέρχεται μέχρι διαιρέσεως ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ διερευνᾷ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς ἐννοίας τῆς καρδίας. ¹³ Καὶ δὲν εἶναι οὐδὲν κτίσμα ἀφανὲς ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντα εἶναι γυμνά καὶ τετραχηλισμένα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον.

¹⁴ Ἐχοντες λοιπὸν ἀρχιερέα μέγαν, ὅστις διήλθε τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἃς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν.

¹⁵ Διότι δὲν ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον νὰ συμπαθήσῃ εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἀλλὰ πειρασθέντα κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα ἡμῶν, χωρὶς ἁμαρτίας. ¹⁶ Ἄς πλησιάζωμεν λοιπὸν μετὰ παρρησίας εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, διὰ νὰ λάβωμεν ἔλεος, καὶ νὰ εὕρωμεν χάριν πρὸς βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας.

ΚΕΦ. ε'. — ¹ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν· ² δυνάμενος νὰ συμπαθῇ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας καὶ πλανωμένους· διότι καὶ αὐτὸς

εἶναι περιενδεδυμένος ἀσθένειαν. ³ Καὶ διὰ ταύτην χρεωστέῃ, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ νὰ προσφέρῃ ^{θυσίαν} ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ⁴ Καὶ οὐδεὶς λαμβάνει τὴν τιμὴν ταύτην εἰς ἑαυτόν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ ὁ Ἀαρών. ⁵ Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐδόξασεν ἑαυτόν διὰ νὰ γείνη ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, "Τίός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σέ ἐγέννησα." ⁶ Καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ λέγει, "Σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ."

⁷ Ὅστις ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἀφοῦ μετὰ κραυγῆς δυνατῆς καὶ δακρύων προσέφερε δεήσεις καὶ ἰκεσίας πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ σώξῃ αὐτόν ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ εἰσηκούσθη διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ, ⁸ καίτοι ὢν υἱὸς, ἔμαθε τὴν ὑπακοὴν ἀφ' ὧν ἔπαθε. ⁹ Καὶ γενόμενος τέλειος κατεστάθη αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου εἰς πάντας τοὺς ὑπακούοντας εἰς αὐτόν, ¹⁰ ὀνομασθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ¹¹ Περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν, καὶ δυσερμήνευτα· διότι ἐγγίνετε νωθροὶ τὰς ἀκοάς.

¹² Ἐπειδὴ ἐνῶ ὥς πρὸς τὸν καιρὸν ἔπρεπε νὰ ᾔσθε διδάσκαλοι, πάλιν ἔχετε χρεῖαν τοῦ νὰ σᾶς διδάσκῃ ^{τις} τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ· καὶ κατηντήσατε νὰ ἔχητε χρεῖαν γάλακτος, καὶ οὐχὶ στερεᾶς τροφῆς. ¹³ Διότι πᾶς ὁ μετέχων γάλακτος, εἶναι ἄπειρος τοῦ λόγου τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ εἶναι νήπιος. ¹⁴ Τῶν τελείων ὅμως εἶναι ἡ στερεὰ τροφή, οἵτινες διὰ τὴν ἔξιν ἔχουσι τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα εἰς τὸ νὰ διακρίνωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ε'.—¹ Διὰ τοῦτο ἀφήσαντες τὴν ἀρχικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἃς φερώμεθα πρὸς τὴν τελειότητα, χωρὶς νὰ βάλωμεν ἐκ νέου θεμέλιον μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως εἰς Θεόν, ² τῆς διδαχῆς τῶν βαπτισμῶν, καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ τῆς κρίσεως τῆς αἰωνίου. ³ Καὶ τοῦτο θέλομεν κάμει, ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός· ⁴ διότι ἀδύνατον εἶναι οἱ ἅπαξ φωτισθέντες, καὶ γευθέντες τῆς ἐπουρανίου ὠρεᾶς, καὶ γενόμενοι μέτοχοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ⁵ καὶ γευθέντες τὸν καλὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ⁶ καὶ ἔπειτα παραπεσόντες, ἀδύνατον νὰ ἀνακαινισθῶσι πάλιν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντες εἰς ἑαυτοὺς τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, καὶ κατασχίνοντες·

⁷ Διότι γῆ ἥτις πίνει τὴν πολλάκις ἐρχομένην ἐπ' αὐτῆς βροχὴν, καὶ γεννᾷ βοτάνην ὠφέλιμον εἰς ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.

⁸ Όταν ὅμως ἐκφύῃ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, εἶναι ἀδόκιμος καὶ πλησίον κατάρας, τῆς ὁποίας τὸ τέλος εἶναι νὰ καυθῇ.

⁹ Περὶ ὑμῶν δέ, ἂν καὶ λαλῶμεν οὕτως, ἀγαπητοὶ, εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἔχετε τὰ καλλίτερα καὶ συνεχόμενα μὲ τὴν σωτηρίαν.

¹⁰ Διότι δὲν εἶναι ἄδικος ὁ Θεὸς, ὥστε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὑπηρετήσαντες τοὺς ἁγίους καὶ ὑπηρετοῦντες.

¹¹ Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ δεικνύῃ ἕκαστος ὑμῶν τὴν αὐτὴν σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφориαν τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους· ¹² διὰ νὰ μὴ γείνητε νωθροὶ, ἀλλὰ μιμηταὶ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

¹³ Διότι ὁ Θεὸς δίδων ἐπαγγελίαν εἰς τὸν Ἀβραάμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ὁμώσῃ εἰς οὐδένα μεγαλύτερον, ὥμοσεν εἰς ἑαυτὸν,

¹⁴ λέγων, “Βεβαίως εὐλογῶν θέλω σὲ εὐλογήσει, καὶ πληθύνων θέλω σὲ πληθύνει.”

¹⁵ Καὶ οὕτω προσμείνας μὲ ὑπομονὴν, ἀπήλαυσε τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁶ Διότι οἱ μὲν ἄνθρωποι ὁμνύουσιν εἰς τὸν μεγαλύτερον, καὶ ὁ ὅρκος εἶναι εἰς αὐτοὺς τέλος πάσης ἀντιλογίας πρὸς βεβαίωσιν.

¹⁷ Εἰς τὸ ἵποιοι ὁ Θεὸς θέλων νὰ δείξῃ περισσότερον πρὸς τοὺς κληρονόμους τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, μετεχειρίσθη μέσον τὸν ὅρκον·

¹⁸ ὥστε διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἀδύνατον νὰ ψευσθῇ ὁ Θεὸς, νὰ ἔχωμεν ἰσχυρὰν παρηγορίαν οἱ καταφυγόντες εἰς τὸ νὰ κρατήσωμεν τὴν προκειμένην ἐλπίδα·

¹⁹ τὴν ὁποίαν ἔχομεν, ὡς ἄγκυραν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταπετάσματος·

²⁰ ὅπου ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν πρόδρομος, γενόμενος ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

ΚΕΦ. Ζ.—Ι.

ΔΙΟΤΙ οὗτος ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅστις συνήνητσε τὸν Ἀβραάμ ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· ² εἰς ὃν ὁ Ἀβραάμ ἐχώρισε καὶ δέκατον ἀπὸ πάντων τῶν λαφύρων· ὅστις πρῶτον μὲν ἐρμηνεύεται βασιλεὺς δικαιοσύνης. ἔπειτα δὲ βασι-

λεὺς Σαλῆμ, τὸ ὁποῖον εἶναι, βασιλεὺς εἰρήνης· ³ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος· μὴ ἔχων μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε τέλος ζωῆς· ἀλλ' ἀφωμοιωμένος μετὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς πάντοτε.

⁴ Στοχασθῆτε δὲ πόσον μέγας ἦτο οὗτος, εἰς ὃν ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατριάρχης ἔδωκε καὶ δέκατον ἐκ τῶν λαφύρων. ⁵ Καὶ ὅσοι μὲν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Λευὶ λαμβάνουσι τὴν ἱερατείαν, ἔχουσιν ἐντολὴν νὰ ἀποδεκατόνωσι τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καίτοι ἐξελθόντας ἐκ τῆς ὁσφύος τοῦ Ἀβραάμ. ⁶ ἐκεῖνος δὲ ὅστις δὲν ἐγενεαλογεῖτο ἐξ αὐτῶν, ἔδεκάτωσε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εὐλόγησε τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας. ⁷ Χωρὶς δέ τινος ἀντιλογίας, τὸ μικρότερον εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ μεγαλητέρου.

⁸ Καὶ ἐδὼ μὲν θνητοὶ ἄνθρωποι λαμβάνουσι δέκατα· ἐκεῖ δὲ λαμβάνει ὁ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. ⁹ Καὶ, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, διὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ ὁ Λευὶ ὅστις ἐλάβανε δέκατα, ἀπεδεκατώθη. ¹⁰ Διότι ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦτο ἔτι, ὅτε συνήνητησεν αὐτὸν ὁ Μελχισεδέκ.

¹¹ Ἐὰν λοιπὸν ἡ τελειότης ὑπῆρχε διὰ Λευϊτικῆς ἱερωσύνης, (διότι ὁ λαὸς ἐπ' αὐτῆς ἔλαβε τὸν νόμον,) τίς χρεῖα πλέον νὰ ἐγερθῇ ἄλλος ἱερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, καὶ οὐχὶ νὰ λέγεται κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρών; ¹² Διότι μετατιθεμένης τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ¹³ Ἐπειδὴ ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγονται ταῦτα, ἄλλης φυλῆς μετεῖχεν, ἐξ ἧς οὐδεὶς ἐπλησίασεν εἰς τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ Ἐπειδὴ εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνέτειλεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς τὴν ὁποίαν φυλὴν ὁ Μωϋσῆς οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης ἐλάλησε. ¹⁵ Καὶ περισσότερον ἔτι κατὰδηλον εἶναι, διότι κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Μελχισεδέκ ἐγείρεται ἄλλος ἱερεὺς, ¹⁶ ὅστις δὲν ἔγινε κατὰ νόμον σαρκικῆς ἐντολῆς, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀτελευτήτου. ¹⁷ Διότι μαρτυρεῖ, λέγων, “Ὅτι σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.”

¹⁸ Διότι ἀθέτησις μὲν γίνεται τῆς προηγουμένης ἐντολῆς διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελὲς αὐτῆς· ¹⁹ (ἐπειδὴ ὁ νόμος οὐδὲν ἔφερεν εἰς τὸ τέλειον) ἔγινε δὲ ἐπεισαγωγὴ ἐλπίδος καλητέρας, διὰ τῆς ὁποίας πλησιάζομεν εἰς τὸν Θεόν.

²⁰ Καὶ καθ' ὅσον δὲν ἔγεινεν ἱερεὺς χωρὶς ὀρκωμοσίας· ²¹ (διότι ἐκεῖνοι ἔγειναν ἱερεῖς χωρὶς ὀρκωμοσίας, οὗτος δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν, “Ὡμοσε Κύριος καὶ δὲν

θέλει μεταμεληθῇ, Σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.") ²² κατὰ τοσοῦτον ἀνωτέρας διαθήκης ἐγγυητῆς ἔγεινεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἔγειναν πολλοὶ ἱερεῖς, ἐπειδὴ ἐμποδίζοντο ὑπὸ τοῦ θανάτου νὰ παραμένωσιν· ²⁴ ἐκεῖνος ὅμως, ἐπειδὴ μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχει ἀμετάθετον τὴν ἱερωσύνην. ²⁵ Ὅθεν δύναται καὶ νὰ σώξῃ ἐντελῶς τοὺς προσερχομένους εἰς τὸν Θεὸν δι' αὐτοῦ, ζῶν πάντοτε διὰ νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτῶν.

²⁶ Διότι τοιοῦτος ἀρχιερεὺς ἔπρεπεν εἰς ἡμᾶς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ²⁷ ὅστις δὲν ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡς οἱ ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρῃ πρότερον θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, ἔπειτα ὑπὲρ τῶν τοῦ λαοῦ· διότι ἅπαξ ἔκαμε τοῦτο, ὅτε προσέφερεν ἑαυτόν· ²⁸ διότι ὁ νόμος καθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυναμίαν· ὁ λόγος ὅμως τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, κατέστησε τὸν Υἱόν, ὅστις εἶναι τετελειωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. Η'.—¹ Κεφάλαιον δὲ τῶν λεγομένων εἶναι τοῦτο, Τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅστις ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ² λειτουργὸς τῶν ἁγίων, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, τὴν ὁποίαν κατεσκεύασεν ὁ Κύριος, καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος.

³ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς καθίσταται διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίας· ὅθεν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔχῃ καὶ οὗτος τί, τὸ ὁποῖον νὰ προσφέρῃ. ⁴ Ἐπειδὴ εἰς τὴν γῆν, οὐδὲ ἤθελεν εἰσθαῖ ἱερεὺς, διότι ὑπῆρχον οἱ ἱερεῖς οἱ προσφέροντες τὰ δῶρα κατὰ τὸν νόμον· ⁵ οἵτινες λειτουργοῦσιν εἰς ὑπόδειγμα καὶ σκιὰν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς τὸν Μωϋσῆν, ὅτε ἔμελλε νὰ κατασκευάσῃ τὴν σκηνήν· διότι “Πρόσεχε,” λέγει, “νὰ κάμῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα εἰς σὲ ἐν τῷ ὄρει.” ⁶ Τώρα ὅμως ὁ Χριστὸς ἔλαβεν ἑξοχωτέραν λειτουργίαν, καθόσον εἶναι καὶ ἀνωτέρας διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐνομοθετήθη μετὰ ἀνωτέρας ἐπαγγελίας.

⁷ Διότι εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην ἦτο ἄμεμπτος, δὲν ἤθελε ζητεῖσθαι τόπος διὰ τὴν δευτέραν· ⁸ διότι μεμφόμενος αὐτοῦς, λέγει, “Ἴδου, ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καὶ θέλω συντελέσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα διαθήκην

καινήν· ⁹ οὐχὶ κατὰ τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμον πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν καθ' ἣν ἡμέραν ἐπίασα αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χειρὸς, διὰ τὴν ἐξαγάγω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· διότι αὐτοὶ δὲν ἐνέμειναν εἰς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ἡμέλησα αὐτοὺς, λέγει Κύριος. ¹⁰ Διότι αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ θέλω γράψει αὐτοὺς ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω εἰσθαι εἰς αὐτοὺς Θεός, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι εἰς ἐμὲ λαός. ¹¹ Καὶ δὲν θέλουσι διδάσκει ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνώρισον τὸν Κύριον· διότι πάντες θέλουσι μὲ γνωρίζει ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. ¹² Διότι θέλω εἰσθαι ἴλεως εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμεῖσθαι πλέον.”

¹³ Λέγων δὲ “ καινήν,” ἔκαμε παλαιὰν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, εἶναι πλησίον ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Εἶχε μὲν λοιπὸν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ διατάξεις λατρείας, καὶ τὸ ἅγιον τὸ κοσμικόν· ² διότι κατεσκευάσθη σκηνὴ ἡ πρώτη, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ἡ λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἁγία. ³ Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα ἦτο σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἁγία ἁγίων, ⁴ ἔχουσα χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πανταχόθεν περικεκαλυμμένην μὲ χρυσίον, ἐν ᾗ ἦτο στάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· ⁵ ὑπὲράνω δὲ αὐτῆς ἦσαν Χερουβεὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ τῶν ἐποίων δὲ εἶναι τὴν ἄνθρωπος χρεια νὰ λέγωμεν κατὰ μέρος.

⁶ Οὐτῶν δὲ τούτων οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν εἰσέρχονται διαπαντὸς οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦντες τὰς λατρείας· ⁷ εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσέρχεται μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐχὶ χωρὶς αἵματος, τὸ ὁποῖον προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτημάτων τοῦ λαοῦ· ⁸ καὶ τοῦτο ἐδηλοποιεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι δὲν ἦτο πεφανερωμένη ἡ εἰς τὰ ἅγια ὁδός, ἐπειδὴ ἡ πρώτη σκηνὴ ἴστατο ἔτι· ⁹ ἥτις ἦτο τύπος εἰς τὸν τότε παρόντα καιρὸν καθ' ὃν προσεφέροντο δῶρα καὶ θυσίαι, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ κάμωσι τέλειον κατὰ τὴν συνειδήσιν τὸν λατρεύοντα, ¹⁰ ἐπειδὴ ἦσαν διατεταγμένα μόνον εἰς βρώματα καὶ

πόματα, καὶ διαφόρους βαπτισμοὺς, καὶ διατάξεις σαρκικὰς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως.

¹¹ Ἐλθὼν δὲ ὁ Χριστὸς, ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μεγαλητέρας καὶ τελειότερας σκηνῆς, οὐχὶ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐχὶ ταύτης τῆς κατασκευῆς, ¹² οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος εἰσῆλθεν ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια, ἀποκτήσας αἰωνίαν λύτρωσιν. ¹³ Διότι ἐὰν τὸ αἷμα τῶν ταύρων καὶ τράγων, καὶ ἡ σποδὸς τῆς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς μεμολυσμένους, ἀγιάζη πρὸς τὴν καθαρότητα τῆς σαρκὸς, ¹⁴ πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ αἰωνίου προσέφερεν ἑαυτὸν ἁμωμον εἰς τὸν Θεόν, θέλει καθαρίσει τὴν συνειδήσιν σας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ νὰ λατρεύετε τὸν ζῶντα Θεόν;

¹⁵ Καὶ διὰ τοῦτο εἶναι μεσίτης διαθήκης καινῆς, ἵνα, διὰ τοῦ θανάτου ὅστις ἔγεινε πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης διαθήκης παραβάσεων, λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ¹⁶ Διότι ὅπου εἶναι διαθήκη, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ θάνατος ἐκείνου ὅστις ἔκαμε τὴν διαθήκην. ¹⁷ διότι ἡ διαθήκη ἐπὶ τεθνεώτων εἶναι βεβαία· ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἰσχύει ἐνόσω ζῇ ὁ διαθέτης. ¹⁸ Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη δὲν ἦτο ἐγκαίνιασμένη χωρὶς αἵματος. ¹⁹ διότι, ἀφοῦ πᾶσα ἐντολὴ τοῦ νόμου ἐλαλήθη ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως πρὸς πάντα τὸν λαόν, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων, μὲ ὕδωρ καὶ μαλλίον κόκκινον καὶ ὕσσωπον, ἔρράντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαόν, ²⁰ λέγων, “Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, τὴν ὁποίαν διέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Θεός.” ²¹ Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ αἷμα ὁμοίως ἔρράντισε. ²² Καὶ σχεδὸν μὲ αἷμα καθαρίζονται πάντα κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς χύσεως αἵματος δὲν γίνεται ἄφεςις.

²³ Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο οἱ μὲν τύποι τῶν ἐπουρανίων νὰ καθαρίζονται διὰ τούτων· αὐτὰ ὅμως τὰ ἐπουράνια μὲ θυσίας ἀνωτέρας παρὰ ταύτας. ²⁴ Διότι ὁ Χριστὸς δὲν εἰσῆλθεν εἰς χειροποίητα ἅγια, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ τῶρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. ²⁵ οὐδὲ διὰ νὰ προσφέρῃ πολλάκις ἑαυτὸν, καθὼς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν μὲ ξένου αἵμα· ²⁶ (διότι ἔπρεπε τότε πολλάκις νὰ πάθῃ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου·) τῶρα δὲ ἅπαξ εἰς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἐφανερώθη, διὰ νὰ ἀθετήσῃ τὴν ἁμαρτίαν διὰ

τῆς θυσίας ἑαυτοῦ. ²⁷ Καὶ καθὼς εἶναι ἀποφασισμενον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἅπαξ νὰ ἀποθάνωσι, μετὰ δὲ τοῦτο εἶναι κρίσις ²⁸ οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς, ἅπαξ προσφερθεὶς διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας πολλῶν, θέλει φανῇ ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας εἰς τοὺς προσμένοντας αὐτὸν διὰ σωτηρίαν.

ΚΕΦ. Ι'.—¹ Διότι ὁ νόμος ἔχων σκιὰν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐχὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται ποτὲ διὰ τῶν αὐτῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας προσφέρουσι κατ' ἐνιαυτὸν πάντοτε, νὰ τελειοποιήσῃ τοὺς προσερχομένους. ² Ἐπειδὴ τότε ἤθελον παύσει νὰ προσφέρονται· διότι οἱ λατρευταί, ἅπαξ καθαρισθέντες, δὲν ἤθελον ἔχει πλέον οὐδεμίαν συνείδησιν ἁμαρτιῶν. ³ Ἀλλ' ἐν αὐταῖς γίνεται κατ' ἐνιαυτὸν ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν. ⁴ Διότι ἀδύνατον εἶναι αἷμα ταύρων καὶ τράγων νὰ ἀφαιρῇ ἁμαρτίας. ⁵ Διὰ τοῦτο εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, “Θυσίαν καὶ προσφορὰν δὲν ἠθέλησας, ἀλλ' ἡτοίμασας εἰς ἐμὲ σῶμα. ⁶ Εἰς ὀλοκαυτώματα καὶ προσφορὰς περὶ ἁμαρτίας δὲν εὐηρεστήθης. ⁷ Τότε εἶπον, Ἴδου, ἔρχομαι, (ἐν τῷ τόμῳ τοῦ βιβλίου εἶναι γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ,) διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου.” ⁸ Ἀφοῦ εἶπεν ἀνωτέρω, “Ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ προσφορὰς περὶ ἁμαρτίας, δὲν ἠθέλησας, οὐδὲ εὐηρεστήθης εἰς αὐτάς” (αἵτινες προσφέρονται κατὰ τὸν νόμον) ⁹ τότε εἶπεν, “Ἴδου, ἔρχομαι, διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου.” Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, διὰ νὰ συστήσῃ τὸ δεύτερον. ¹⁰ Μὲ τὸ ὁποῖον θέλημα εἴμεθα ἡγιασμένοι διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅπαξ γενομένης.

¹¹ Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἵσταται καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες ποτὲ δὲν δύναται νὰ ἀφαιρέσωσιν ἁμαρτίας. ¹² Ἀλλ' αὐτὸς ἀφοῦ προσέφερε μίαν θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ἐκάθισε διαπαντὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ¹³ προσμένων τὸν λοιποῦ ἑωσοῦ τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁴ Διότι μὲ μίαν προσφορὰν ἐτελειοποίησε διαπαντὸς τοὺς ἁγιαζομένους.

¹⁵ Μαρτυρεῖ δὲ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· διότι, ἀφοῦ εἶπε πρότερον, ¹⁶ “Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη, τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω γράψαι αὐτοὺς ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν,” προσθέτει, ¹⁷ “Καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν

καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμείσθαι πλέον.” ¹⁸ Ὅπου δὲ εἶναι ἄφεσις τούτων, δὲν εἶναι πλέον προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

¹⁹ Ἐχοντες λοιπὸν, ἀδελφοί, παρῤῥησίαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ, ²⁰ διὰ νέας καὶ ζώσης ὁδοῦ τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἔχοντες ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, ²² ᾧ πλησιάζωμεν μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἔχοντες τὰς καρδίας ἡμῶν κεκαθαρμένas ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· ²³ καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα μὲ ὕδωρ καθαρὸν, ᾧ κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀσάλευτον· διότι πιστὸς ὁ ὑποσχεθεὶς· ²⁴ καὶ ᾧ φροντίζωμεν περὶ ἀλλήλων, παρακινούντες εἰς ἀγάπην καὶ καλὰ ἔργα· ²⁵ μὴ ἀφίνοντες τὸ νὰ συνερχώμεθα ὁμοῦ, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τινας, ἀλλὰ προτρέποντες ἀλλήλους· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον βλέπετε πλησιάζουσιν τὴν ἡμέραν.

²⁶ Διότι ἐὰν ἡμεῖς ἁμαρτάνωμεν ἐκουσίως, ἀφοῦ ἐλάβομεν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, δὲν ἀπολείπεται πλέον θυσία περὶ ἁμαρτιῶν· ²⁷ ἀλλὰ φοβερὰ τις ἀπεκδοχὴ κρίσεως, καὶ ἔξαψις πυρὸς, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ κατατρώγῃ τοὺς ἐναντίους. ²⁸ Ἐὰν τις ἀθετήσῃ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων ἀποθνήσκει χωρὶς ἔλεος· ²⁹ πόσον, στοχάζεσθε, χειροτέρας τιμωρίας θέλει κριθῇ ἄξιος ὁ καταπατήσας τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, καὶ νομίσας κοινὸν τὸ αἷμα τῆς διαθήκης μὲ τὸ ὁποῖον ἡγιάσθη, καὶ ὑβρίσας τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος; ³⁰ Διότι ἐξεύρομεν τὸν εἰπόντα, “Εἰς ἐμὲ ἀνήκει ἡ ἐκδίκησις, ἐγὼ θέλω κύμει ἀνταπόδοσιν,” λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν, “Ὁ Κύριος θέλει κρίνει τὸν λαὸν αὐτοῦ.” ³¹ Φοβερὸν εἶναι τὸ νὰ πέσῃ τις εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

³² Ἀναφέρετε δὲ εἰς τὴν μνήμην σας τὰς προτέρας ἡμέρας, ἐν αἷς ἀφοῦ ἐφωτίσθητε, ὑπεμείνατε μέγαν ἀγῶνα παθημάτων· ³³ ποτὲ μὲν, θεατριζόμενοι μὲ ὄνειδισμοὺς καὶ θλίψεις· ποτὲ δὲ, γινόμενοι κοινωνοὶ τῶν τὰ τοιαῦτα παθόντων. ³⁴ Διότι ἐδείξατε συμπάθειαν εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ ἐδέχθητε μετὰ χαρᾶς τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων σας, ἐξεύροντες ὅτι ἔχετε εἰς ἑαυτοὺς περιουσίαν ἐν οὐρανοῖς καλητέραν καὶ διαμένουσιν. ³⁵ Μὴ ἀποβάλητε λοιπὸν τὴν παρῤῥησίαν σας, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

³⁶ Διότι ἔχετε χρεῖαν ὑπομονῆς, διὰ τὰ κάμητε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ λάβητε τὴν ἐπαγγελίαν. ³⁷ Διότι ἔτι ὀλίγον καιρὸν, καὶ θέλει ἔλθει ὁ ἐρχόμενος καὶ δὲν θέλει βραδύνει· ³⁸ “ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζήσει ἐκ πίστεως·” καὶ “ἐάν τις συρθῇ ὀπίσω, ἡ ψυχὴ μου δὲν εὐαρεστεῖται εἰς αὐτόν.” ³⁹ Ἡμεῖς ὅμως δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν συρομένων ὀπίσω πρὸς ἀπώλειαν, ἀλλ' ἐκ τῶν πιστευόντων πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς.

ΚΕΦ. ια'.

ΕΙΝΑΙ δὲ ἡ πίστις, ἐλπιζομένων πεποιθήσις, βεβαίωσις πραγμάτων μὴ βλεπομένων.

² Διότι διὰ ταύτης ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν οἱ πρεσβύτεροι.

³ Διὰ πίστεως ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ αἰῶνες ἐκτίσθησαν μὲ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τὰ βλεπόμενα δὲν ἔγειναν ἐκ φαινομένων.

⁴ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβελ προσέφερε πρὸς τὸν Θεὸν καλητέραν θυσίαν παρὰ τὸν Κάϊν, διὰ τῆς ὁποίας ἐμαρτυρήθη ὅτι ἦτο δίκαιος, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔδωκε μαρτυρίαν περὶ τῶν δώρων αὐτοῦ· καὶ δι' αὐτῆς, καίτοι ἀποθανὼν, ἔτι λαλεῖ.

⁵ Διὰ πίστεως μετετέθη ὁ Ἐνῶχ διὰ τὰ μὴ ἴδῃ θάνατον, καὶ δὲν εὐρίσκετο, διότι μετέθεσεν αὐτὸν ὁ Θεός· ἐπειδὴ πρὸ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐμαρτυρήθη ὅτι εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

⁶ Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εἶναι τὰ εὐαρεστησῆναι τις εἰς αὐτόν· διότι ὁ προσερχόμενος εἰς τὸν Θεόν, πρέπει τὰ πιστεῦσθαι, ὅτι εἶναι, καὶ γίνεται μισθαποδότης εἰς τοὺς ἐκζητοῦντας αὐτόν.

⁷ Διὰ πίστεως ὁ Νῶε εἰδοποιηθεὶς θεόθεν περὶ τῶν μὴ βλεπομένων ἔτι, ἐφοβήθη, καὶ κατεσκεύασε κιβωτὸν πρὸς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ ἔγεινε κληρονόμος τῆς διὰ πίστεως δικαιοσύνης.

⁸ Διὰ πίστεως ὑπήκουσεν ὁ Ἀβραάμ, ὅτε ἐκαλεῖτο τὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἔμελλε τὰ λάβῃ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐξεύρων ποῦ ἰπάγει. ⁹ Διὰ πίστεως παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ξένην, κατοικήσας ἐν σκηναῖς, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας· ¹⁰ διότι περιέμενε τὴν πόλιν τὴν ἔχουσαν τὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργὸς εἶναι ὁ Θεός.

¹¹ Διὰ πίστεως καὶ αὐτὴ ἡ Σάρρα ἔλαβε δύναμιν εἰς τὸ τὰ

συλλάβη σπέρμα, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἐγέννησεν, ἐπειδὴ ἐστοχάσθη πιστὸν τὸν ὑποσχεθέντα. ¹² Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ ἑνός, μάλιστα νενεκρωμένον, ἐγεννήθησαν, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ πλήθος, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἥτις δὲν δύναται νὰ ἀριθμηθῇ.

¹³ Ἐν πίστει ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ μακρόθεν ἰδόντες αὐτάς, καὶ πεισθέντες, καὶ ἐγκολπωθέντες, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι εἶναι ξένοι καὶ παρεπίδημοι ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁴ Διότι οἱ λέγοντες τοιαῦτα, δεικνύουσιν ὅτι ζητοῦσι πατρίδα. ¹⁵ Καὶ ἐὰν μὲν ἐνεθυμοῦντο ἐκείνην ἐξ ἧς ἐξῆλθον, ἤθελον εὐρεῖ καιρὸν νὰ ἐπιστρέψωσι. ¹⁶ Τώρα ὅμως ἐπιθυμοῦσι καλλιτέραν, τουτέστιν ἐπουράνιον· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἐπαισχύνεται αὐτοὺς, νὰ λέγηται Θεὸς αὐτῶν· διότι ἠτοίμασε δι' αὐτοὺς πόλιν.

¹⁷ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβραὰμ, ὅτε ἐδοκιμάζετο, προσέφερε τὸν Ἰσαὰκ· καὶ τὸν μονογενῆ αὐτοῦ προσέφερεν ἐκεῖνος ὅστις ἀνεδέχθη τὰς ἐπαγγελίας, ¹⁸ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλαλήθη, “Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ θέλει κληθῇ εἰς σὲ σπέρμα.” ¹⁹ συλλογισθεῖς ὅτι ὁ Θεὸς δύναται καὶ ἐκ νεκρῶν νὰ ἀνεγείρῃ· ἐξ ὧν καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὀπίσω παραβολικῶς.

²⁰ Διὰ πίστεως ὁ Ἰσαὰκ εὐλόγησε τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἠσαὺ περὶ τῶν μελλόντων.

²¹ Διὰ πίστεως ὁ Ἰακώβ ἀποθνήσκων εὐλόγησεν ἕκαστον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωσήφ, καὶ προσεκίνησεν ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

²² Διὰ πίστεως ὁ Ἰωσήφ ἀποθνήσκων προανήγγειλε περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρήγγειλε περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

²³ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐγεννήθη, ἐκρύφθη τρεῖς μῆνας ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ, διότι εἶδον κεχαριτωμένον τὸ παιδίον· καὶ δὲν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἠρνήθη νὰ λέγηται υἱὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραὼ, ²⁵ προκρίνας μᾶλλον νὰ κακουχῇται μὲ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ ἔχῃ πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἁμαρτίας· ²⁶ κρίνας τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ὀνειδισμόν μεγαλῆτερον πλοῦτον παρὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θησαυροὺς· διότι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. ²⁷ Διὰ πίστεως ἀφήκε τὴν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεῖς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· διότι ὡς βλέπων τὸν

αόρατον ἐνεκαρτέρησε. ²⁸ Διὰ πίστεως ἔκαμε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, διὰ νὰ μὴ ἐγγίση αὐτοὺς ὁ ἐξολοθρεύων τὰ πρωτότοκα.

²⁹ Διὰ πίστεως διέβησαν τὴν Ἑρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· τὴν ὁποῖαν δοκίμασαντες οἱ Αἰγύπτιοι, κατεποντίσθησαν.

³⁰ Διὰ πίστεως ἔπεσον τὰ τεῖχη τῆς Ἱεριχὼ, ἀφοῦ ἐκυκλώθησαν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

³¹ Διὰ πίστεως ἡ πόρνη Ῥαὰβ δὲν συναπωλέσθη μὲ τοὺς ἀπειθήσαντας, δεχθεῖσα τοὺς κατασκόπους μὲ εἰρήνην.

³² Καὶ τί ἔτι νὰ λέγω; Διότι θέλει μὲ λείψει ὁ καιρὸς διηγούμενον περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμφὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν· ³³ οἵτινες διὰ τῆς πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, εἰργάσθησαν δικαιοσύνην, ἐπέτυχον τὰς ἐπαγγελίας, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ³⁴ ἔσβησαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἔγειναν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν στρατεύματα ἀλλοτρίων· ³⁵ ἔλαβον γυναῖκες τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἀναστηθέντας· ἄλλοι δὲ ἐβασανίσθησαν μὴ δεχθέντες τὴν ἀπολύτρωσιν, διὰ νὰ ἀξιωθῶσι καλητέρας ἀναστάσεως· ³⁶ ἄλλοι δὲ ἐδοκίμασαν ἐμπαυγμοὺς καὶ μάστιγας, ἔτι δὲ καὶ δεσμὰ καὶ φυλακὴν· ³⁷ ἐλιθοβολήθησαν, ἐπριονίσθησαν, ἐπειράσθησαν, μὲ σφαγὴν μαχαίρας ἀπέθανον, περιεπλανήθησαν μὲ δέρματα προβάτων, μὲ δέρματα αἰγῶν· ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ³⁸ (τῶν ὁποίων δὲν ἦτο ἄξιος ὁ κόσμος·) πλανώμενοι ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς τρύπαις τῆς γῆς.

³⁹ Καὶ οὗτοι πάντες ἂν καὶ ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν διὰ τῆς πίστεως, δὲν ἀπῆλυσαν τὴν ἐπαγγελίαν· ⁴⁰ διότι ὁ Θεὸς προέβλεψε καλῆτερόν τι περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ λάβωσι τὴν τελειότητα χωρὶς ἡμῶν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΛΟΙΠΟΝ καὶ ἡμεῖς, περικυκλωμένοι ὄντες ὑπὸ τοσούτου νέφους μαρτύρων, ἃς ἀπορρήψωμεν πᾶν βάρος καὶ τὴν εὐκόλως ἐμπεριπλέκουσαν ἡμᾶς ἁμαρτίαν, καὶ ἃς τρέχωμεν μεθ' ὑπομονῆς τὸν προκείμενον εἰς ἡμᾶς ἀγῶνα· ² ἀποβλέποντες εἰς τὸν Ἰησοῦν

τὸν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως, ὅστις ὑπὲρ τῆς χαρᾶς τῆς προκειμένης εἰς αὐτὸν, ὑπέφερε σταυρὸν, καταφρονήσας τὴν αἰσχύνην, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. ³ Διότι συλλογίσθητε τὸν ὑπομείναντα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν τοιαύτην ἀντιλογίαν εἰς ἑαυτὸν, διὰ νὰ μὴ ἀποκάμητε χαυνούμενοι κατὰ τὰς ψυχὰς σας.

⁴ Δὲν ἀντεστάθητε ἔτι μέχρις αἵματος, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἁμαρτίας· ⁵ καὶ ἐλησμονήσατε τὴν νοουθεσίαν ἣτις λαλεῖ πρὸς ἑσᾶς ὡς πρὸς υἱούς, λέγουσα, “Τιέ μου, μὴ καταφρονῆς τὴν παιδείαν τοῦ Κυρίου· μηδὲ ἀθυμῆς ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ. ⁶ Διότι ὄντινα ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει· καὶ μαστιγώνει πάντα υἱὸν τὸν ὁποῖον παραδέχεται.” ⁷ Ἐὰν ὑπομένητε τὴν παιδείαν, ὁ Θεὸς φέρεται πρὸς ἑσᾶς, ὡς πρὸς υἱούς· διότι τίς υἱὸς εἶναι τὸν ὁποῖον δὲν παιδεύει ὁ πατήρ; ⁸ Ἐὰν ὅμως ἦσθε χωρὶς παιδείαν, τῆς ὁποίας ἔγειναν μέτοχοι πάντες, ἄρα εἰσθε νόθοι, καὶ οὐχὶ υἱοί. ⁹ Ἐπειτα τοὺς μὲν κατὰ σάρκα πατέρας ἡμῶν εἵχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐσεβόμεθα αὐτούς· δὲν θέλομεν ὑποταχθῇ πολλῶ μᾶλλον εἰς τὸν Πατέρα τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσει; ¹⁰ Διότι ἐκεῖνοι μὲν πρὸς ὀλίγας ἡμέρας ἐπαίδευσαν ἡμᾶς, κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν· ὁ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, διὰ νὰ γείνωμεν μέτοχοι τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. ¹¹ Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι πρόξενος χαρᾶς, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον ὅμως ἀποδίδει εἰς τοὺς γυμνασθέντας δι’ αὐτῆς καρπὸν εἰρηνικὸν δικαιοσύνης.

¹² “Διὰ τοῦτο ἀνορθώσατε τὰς κεχαυνωμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα,” ¹³ καὶ “κάμετε εἰς τοὺς πόδας σας εὐθείας ὁδούς·” διὰ νὰ μὴ ἐκτραπῇ τὸ χωλὸν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ θεραπευθῇ.

¹⁴ Ζητεῖτε εἰρήνην μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμὸν, χωρὶς τοῦ ὁποίου οὐδεὶς θέλει ἰδεῖ τὸν Κύριον· ¹⁵ παρατηροῦντες μήπως ὑστερήταί τις ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· “μήπως ῥίζα τις πικρίας ἀναφύουσα φέρῃ ἐνόχλησιν,” καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί· ¹⁶ μήπως ἦναί τις πόρνος ἢ βέβηλος καθὼς ὁ Ἡσαΐ, ὅστις διὰ μίαν βρῶσιν ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ· ¹⁷ ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων νὰ κληρονομήσῃ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη διότι δὲν εὗρε τόπον μετανοίας, ἀν καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὴν μετὰ δακρύων.

¹⁸ Διότι δὲν προσήλθετε εἰς ὄρος ψηλαφώμενον, καὶ καιόμενον με πῦρ, καὶ εἰς ζόφον καὶ σκότος καὶ ἀνεμοστρόβιλον, ¹⁹ καὶ

εἰς σάλπιγγος ἦχον, καὶ φωνὴν λόγων, τὴν ὁποίαν οἱ ἀκούσαντες παρεκάλεσαν νὰ μὴ λαληθῇ πλέον πρὸς αὐτοὺς ὁ λόγος.²⁰ (διότι δὲν ὑπέφερον τὸ προσταττόμενον, “Καὶ ζῶον ἐὰν ἐγγίση τὸ ὄρος θέλει λιθοβοληθῇ, ἡ μὲ βέλη θέλει κατατοξευθῇ.”²¹ Καὶ τόσον φοβερὸν ἦτο τὸ φαινόμενον ὥστε ὁ Μωϋσῆς εἶπε, Κατάφοβος εἶμαι καὶ ἔντρομος.)²² ἀλλὰ προσήλθετε εἰς ὄρος Σιών, καὶ εἰς πόλιν Θεοῦ ζῶντος, τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς μυριάδας ἀγγέλων,²³ εἰς πανήγυριν καὶ ἐκκλησίαν πρωτοτόκων καταγεγραμμένων ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ εἰς Θεὸν κριτὴν πάντων, καὶ εἰς πνεύματα δικαίων οἵτινες ἔλαβον τὴν τελειότητα.²⁴ καὶ εἰς νέας διαθήκης μεσίτην Ἰησοῦν, καὶ εἰς αἷμα καθαρισμοῦ, τὸ ὁποῖον λαλεῖ καλῆτερα παρὰ τὸ τοῦ Ἰησοῦ.²⁵ Ἀβελ.

²⁵ Προσέχετε μὴ καταφρονήσητε τὸν λαλοῦντα· διότι αὐτοὶ ἐκεῖνοι δὲν ἀπέφυγον καταφρονήσαντες τὸν λαλοῦντα πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς, ἐὰν ἀποστραφῶμεν τὸν λαλοῦντα ἀπὸ τῶν οὐρανῶν.²⁶ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε· τὰ ἄρτι τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.”²⁷ Τὸ δὲ “ἔτι ἅπαξ” δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς χειροποιήτων, διὰ νὰ μείνωσιν τὰ μὴ σαλευόμενα.²⁸ Διὰ τοῦτο παραλαμβάνοντες βασιλείαν ἀσάλευτον, ἣς κρατῶμεν τὴν χάριν, διὰ τῆς ἰστορίας νὰ λατρεύωμεν εὐαρέστως τὸν Θεόν, μὲ σέβας καὶ εὐλάβειαν.²⁹ Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι πῦρ καταναλίσκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Ἡ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ ἣς μένη·¹ τὴν φιλοξενίαν μὴ λησμονεῖτε· ἐπειδὴ διὰ ταύτης τινὲς ἐφιλοξένησαν ἀγγέλους μὴ γνωρίζοντες.² Ἐνθυμεῖσθε τοὺς δεσμίους, ὡς συνδέσμιοι· τοὺς ταλαπαιρουμένους, ὡς ὄντες καὶ σεῖς ἐν σώματι.³ Τίμιος ἔστω ὁ γάμος εἰς πάντας, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· τοὺς δὲ πόρνους καὶ μοιχοὺς θέλει κρίνει ὁ Θεός.⁴ Ὁ τρόπος σας ἔστω ἀφιλάργυρος· ἀρκεῖσθε εἰς τὰ παρόντα· διότι αὐτὸς εἶπε, “Δὲν θέλω σὲ ἀφήσει, οὐδὲ σὲ ἐγκαταλείψει.”⁵ ὥστε ἡμεῖς θαρρόντες νὰ λέγωμεν, “Ὁ Κύριος βοηθός μου, καὶ δὲν θέλω φοβηθῇ, τί νὰ μοὶ κάμῃ ἄνθρωπος.”

⁶ Ἐνθυμεῖσθε τοῖς προεστῶτάς σας, οἵτινες ἐλάλησαν πρὸς

ἐσᾶς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· τῶν ὁποίων μιμείσθε τὴν πίστιν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν.
⁸ Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ αὐτὸς χθὲς καὶ σήμερον, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ Μὴ πλανᾶσθε μὲ διδαχὰς ποικίλας καὶ ξένας· διότι καλὸν εἶναι μὲ τὴν χάριν νὰ στερεόνηται ἡ καρδιά, οὐχὶ μὲ βρώματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὅσοι περιεπάτησαν δὲν ὠφελήθησαν.

¹⁰ Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ δὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ φάγωσιν οἱ λατρεύοντες εἰς τὴν σκηνήν. ¹¹ Διότι τῶν ζώων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα εἰσφέρεται εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως περὶ ἁμαρτίας, τούτων τὰ σώματα κατακαίονται ἔξω τοῦ στρατοπέδου. ¹² Ὅθεν καὶ ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ ἀγιάσῃ τὸν λαὸν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. ¹³ Ἄς ἐξερχώμεθα λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἔξω τοῦ στρατοπέδου, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. ¹⁴ Διότι δὲν ἔχομεν ἐδὼ πόλιν διαμένουσαν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητούμεν. ¹⁵ Δι' αὐτοῦ λοιπὸν ἂς ἀναφέρωμεν πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν αἰνέσεως, τουτέστι, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁶ Τὴν δὲ ἀγαθοποιῶν καὶ τὸ μεταδοτικὸν μὴ λησμονεῖτε· διότι εἰς τιαύτας θυσίας εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. ¹⁷ Πείθεσθε εἰς τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ ὑπακούετε· διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ὡς μέλλοντες νὰ ἀποδώσωσι λόγον· διὰ νὰ κάμνωσι τοῦτο μετὰ χαρᾶς, καὶ μὴ στενάζοντες· διότι τοῦτο δὲν σᾶς ὠφελεῖ.

¹⁸ Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· διότι εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἔχομεν καλὴν συνείδησιν, θέλοντες νὰ πολιτευώμεθα κατὰ πάντα καλῶς. ¹⁹ Περισσότερον δὲ παρακαλῶ νὰ κάμῃτε τοῦτο, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶ εἰς ἐσᾶς ταχύτερα.

²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὅστις ἀνεβίβασεν ἐκ τῶν νεκρῶν τὸν μέγαν ποιμένα τῶν προβάτων διὰ τοῦ αἵματος τῆς αἰωνίου διαθήκης, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, ²¹ εἴθε νὰ σᾶς κάμῃ τελείους εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, διὰ νὰ ἐκτελήτε τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον εἴη ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

²² Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, ὑποφέρετε τὸν λόγον τῆς νοουθεσίας· διότι ἐν συντομίᾳ σᾶς ἔγραψα.

²³ Ἐξεύρετε ὅτι ὁ ἀδελφὸς Τιμόθεος ἀπελύθη τῆς φυλακῆς, μετὰ τοῦ ὁποίου εἰς ἔλθῃ ταχύτερα, θέλω σᾶς ἰδεῖ.

²⁴ Ἀσπάσθητε πάντας τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

²⁵ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΚΕΦ. α'.

ἸΑΚΩΒΟΣ, δούλος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὰς δώδεκα φυλὰς τὰς διεσπαρμένας, χαίρειν.

² Πᾶσαν χαρὰν νομίζατε, ἀδελφοί μου, ὅταν περιπέσητε εἰς διαφόρους πειρασμούς· ³ γνωρίζοντες ὅτι ἡ δοκιμασία τῆς πίστεώς σας ἐργάζεται ὑπομονήν· ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ ἣς ἔχη ἔργον τέλειον, διὰ τὸ ἦσθε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, μὴ ὄντες εἰς μὴδὲν ἐλλειπεῖς.

⁵ Εἰάν τις ἀπὸ σᾶς ἦναι ἐλλειπὴς σοφίας, ἥς ζητῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δίδοντος εἰς πάντας πλουσίως, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος· καὶ θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν. ⁶ Ὅς ζητῇ ὁρῶς μετὰ πίστεως, χωρὶς τὸ διστάζει παντελῶς· διότι ὁ διστάζων ὁμοιάζει μὲ κύμα θαλάσσης κινούμενον ὑπὸ ἀνέμων καὶ συνταραττόμενον. ⁷ Διότι ἥς μὴ νομίζῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι θέλει λάβει τί παρὰ τοῦ Κυρίου. ⁸ Ὁ ἄνθρωπος δὲ ἄγνωμος εἶναι ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

⁹ Ὅς καυχᾶται δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ· ¹⁰ ὁ δὲ πλούσιος, εἰς τὴν ταπείνωσιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὡς ἄνθος χόρτου θέλει παρέλθῃ. ¹¹ Διότι ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος μετὰ τὸν καύσωνα, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠφανίσθη· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος θέλει μαρυνθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹² Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὑπομένει πειρασμόν· διότι ἀφοῦ δοκιμασθῇ, θέλει λάβει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὑπέσχεθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

¹³ Μηδεὶς πειραζόμενος ἄς λέγῃ, "Ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀπείραστος κακῶν, καὶ αὐτὸς οὐδένα πειράζει. ¹⁴ Πειράζεται δὲ ἕκαστος, ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιθυμίας παρασυρόμενος καὶ δελεαζόμενος. ¹⁵ Ἐπειτα ἡ ἐπιθυμία ἀφοῦ συλλάβῃ, γεννᾷ τὴν ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἐκτελεσθεῖσα γεννᾷ τὸν θάνατον.

¹⁶ Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ¹⁷ πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, εἶναι ἄνωθεν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωσις ἢ σκιά μεταβολῆς. ¹⁸ Ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως ἐγέννησεν ἡμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας, διὰ τὴν ἡμεῖς ἀπαρχὴν τῶν κτισμάτων αὐτοῦ.

¹⁹ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἃς εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ, βραδὺς εἰς τὸ νὰ λαλήῃ, βραδὺς εἰς ὀργήν· ²⁰ διότι ἡ ὀργὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐργάζεται τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ²¹ Διὰ τοῦτο ἀπορρίψαντες πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας, δέχθητε μετὰ πραότητος τὸν ἐμφυτευθέντα λόγον, τὸν δυνάμενον νὰ σώσῃ τὰς ψυχὰς σας. ²² Γίνεσθε δὲ ἐκτελεσταὶ τοῦ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, ἀπατῶντες ἑαυτοὺς. ²³ Διότι ἐὰν τις ᾔναι ἀκροατὴς τοῦ λόγου, καὶ οὐχὶ ἐκτελεστῆς, οὗτος ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον ὅστις θεωρεῖ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐν κατόπτρῳ· ²⁴ διότι ἐθεώρησεν ἑαυτὸν, καὶ ἀνεχώρησε, καὶ εὐθὺς ἐλησμόνησεν ὁποῖος ἦτο. ²⁵ Ὅστις ὅμως ἐγκύψῃ εἰς τὸν τέλειον νόμον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτὸν, οὗτος γενόμενος οὐχὶ ἀκροατὴς ἐπιλήσμων, ἀλλ' ἐκτελεστῆς ἔργου, οὗτος θέλει εἶσθαι μακάριος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

²⁶ Ἐὰν τις μεταξὺ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι θρησκός, καὶ δὲν χαλινώῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατᾷ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου ἡ θρησκεία εἶναι ματαία. ²⁷ Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς εἶναι αὕτη, Νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ὀρφανούς καὶ τὰς χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, καὶ νὰ φυλάττῃ ἑαυτὸν ἀμόλυντον ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. Β'.

ἌΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἔχετε μὲ προσωποληψίας τὴν πίστιν τοῦ δεδοξασμένου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Διότι ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν σας ἄνθρωπος ἔχων χρυσοὺν δακτυλίδιον

μέ λαμπρὸν ἔνδυμα, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς μέ ῥυπαρὸν ἔνδυμα,
³ καὶ ἐπιβλέψῃτε εἰς τὸν φοροῦντα τὸ ἔνδυμα τὸ λαμπρὸν, καὶ
εἴπητε πρὸς αὐτόν, Σὺ κάθου ἐδῶ καλῶς· καὶ πρὸς τὸν πτωχὸν
εἴπητε, Σὺ στέκε ἐκεῖ, ἡ, Κάθου ἐδῶ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου·
⁴ δὲν ἐκάμετε ἄρα διάκρισιν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγείνετε κριταὶ
πονηρὰ διαλογιζόμενοι; ⁵ Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, Δὲν
ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλουσίους ἐν
πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη
πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν; ⁶ Σεῖς ὅμως ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν.
Δὲν σᾶς καταδυναστεύουσιν οἱ πλούσιοι, καὶ αὐτοὶ σᾶς σύρουσιν
εἰς κριτήρια; ⁷ Αὐτοὶ δὲν βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα μέ τὸ
ὁποῖον ὀνομάζεσθε; ⁸ Ἐὰν μὲν ἐκτελήτε τὸν νόμον τὴν βασιλικὴν,
κατὰ τὴν γραφὴν, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν,”
καλῶς ποιεῖτε· ⁹ ἐὰν ὅμως προσωποληπτῇτε, κάμνετε ἀμαρτίαν
καὶ ἐλέγχεσθε ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.

¹⁰ Διότι ὅστις φυλάξῃ ὅλον τὸν νόμον, καὶ πταίῃ εἰς ἓν,
ἔγεινεν ἔνοχος πάντων. ¹¹ Ἐπειδὴ ὁ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύσῃς,”
εἶπε καὶ, “Μὴ φονεύσῃς.” Ἀλλ’ ἐὰν δὲν μοιχεύσῃς, φονεύσῃς
δὲ, ἔγεινες παραβάτης τοῦ νόμου.

¹² Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω πράττετε, ὡς μέλλοντες νὰ κριθῇτε
διὰ τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας· ¹³ διότι ἡ κρίσις θελεῖ εἶσθαι ἀνίλεως
εἰς τὸν ὅστις δὲν ἔκαμεν ἔλεος· καὶ τὸ ἔλεος καυχᾶται κατὰ τῆς
κρίσεως.

¹⁴ Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν λέγῃ τις ὅτι ἔχει πίστιν,
καὶ ἔργα δὲν ἔχῃ; μήπως ἡ πίστις δύναται νὰ σωσῇ αὐτόν;
¹⁵ Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ στερῶνται
τῆς καθημερινῆς τροφῆς, ¹⁶ καὶ εἴπῃ τις ἐξ ὑμῶν πρὸς αὐτοὺς,
Ἐπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, καὶ δὲν δώσητε
εἰς αὐτοὺς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; ¹⁷ Οὕτω καὶ
ἡ πίστις, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἔργα, νεκρὰ εἶναι καθ’ ἑαυτήν. ¹⁸ Ἀλλὰ
θέλει τις εἰπεῖ, Σὺ ἔχεις πίστιν, καὶ ἐγὼ ἔχω ἔργα· δεῖξόν μοι
τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ἐγὼ θέλω σοὶ δεῖξαι ἐκ
τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. ¹⁹ Σὺ πιστεῖεις ὅτι ὁ Θεὸς
εἶναι εἰς· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ φρίτ-
τουσι. ²⁰ Θέλεις ὅμως νὰ γνωρίσῃς, ὦ ἄνθρωπε μάταιε, ὅτι ἡ
πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά; ²¹ Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε προσέφερεν Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; ²² Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει εἰς τὰ

ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; ²³ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην” καὶ “φίλος Θεοῦ” ὠνομάσθη. ²⁴ Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐχὶ ἐκ πίστεως μόνον; ²⁵ Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε ὑπεδέχθη τοὺς ἀπεσταλμένους, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς δι’ ἄλλης ὁδοῦ; ²⁶ Διότι καθὼς τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος εἶναι νεκρὸν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά.

ΚΕΦ. γ’.

ΜΗ γίνεσθε πολλοὶ διδάσκαλοι, ἀδελφοί μου, ἐξεύροντες ὅτι μεγαλητέραν κατάκρισιν θέλομεν λάβει· ² διότι εἰς πολλὰ πταίομεν ἅπαντες. Ἐάν τις δὲν πταίῃ εἰς λίγον, οὗτος εἶναι τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς νὰ χαλιναγωγίῃ καὶ ὅλον τὸ σῶμα.— ³ Ἴδου, τοὺς χαλινοὺς βάλλομεν εἰς τὰ στόματα τῶν ἵππων, διὰ νὰ πείθωνται εἰς ἡμᾶς, καὶ μεταφέρομεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν.— ⁴ Ἴδου, καὶ τὰ πλοῖα, ὄντα τόσον μεγάλα, καὶ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μεταφέρονται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν θέλῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κυβερνῶντος. ⁵ Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι μικρὸν μέλος, ὅμως μεγαλαυχεῖ.— Ἴδου ὀλίγον πῦρ πόσον μεγάλην ὕλην ἀνάπτει. ⁶ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ εἶναι. ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτω μεταξὺ τῶν μελῶν ἡμῶν ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ μολύνουσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τοῦ βίου, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης.— ⁷ Διότι πᾶν εἶδος θηρίων καὶ πτηνῶν, ἐρπετῶν καὶ θαλασσίων, δαμάζεται, καὶ ἐδαμάσθη ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ⁸ τὴν γλῶσσαν ὅμως οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ δαμάσῃ· εἶναι ἀκράτητον κακὸν, μεστὴ θανατηφόρου φαρμάκου. ⁹ Δι’ αὐτῆς εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ δι’ αὐτῆς καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’ ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθέντας. ¹⁰ Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Δὲν πρέπει, ἀδελφοί μου, ταῦτα νὰ γίνωνται οὕτω. ¹¹ Μήπως ἡ πηγὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρύπης ἀναβρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; ¹² Μήπως εἶναι δυνατόν, ἀδελφοί μου, ἡ συκὴ νὰ κάμῃ ἐλαίας ἢ ἡ ἄμπελος σῦκα; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ εἶναι δυνατόν νὰ κάμῃ ὕδωρ ἄλμυρὸν καὶ γλυκὺ.

¹³ Τίς εἶναι μεταξὺ σας σοφὸς καὶ ἐπιστήμων; ἥς δείξῃ ἐκ τῆς

καλῆς διαγωγῆς τὰ ἔργα ἑαυτοῦ ἐν πραότητι σοφίας. ¹⁴ Ἐὰν ὅμως ἔχητε ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν φθόνον πικρὸν καὶ φιλονεικίαν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. ¹⁵ Ἡ σοφία αὕτη δὲν εἶναι ἄνωθεν καταβαίνουσα, ἀλλ' εἶναι ἐπίγειος, ζώδης, δαιμονιώδης. ¹⁶ διότι ὕπου εἶναι φθόνος καὶ φιλονεικία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν ἀχρεῖον πρᾶγμα. ¹⁷ Ἡ ἄνωθεν ὅμως σοφία, πρῶτον μὲν εἶναι καθαρὰ, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθὴς, πλήρης ἐλέους καὶ καλῶν καρπῶν ἀμερόληπτος καὶ ἀνυπόκριτος. ¹⁸ Καὶ ὁ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης σπείρεται ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τῶν εἰρηνοποιῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

ΠΟΘΕΝ προέρχονται πόλεμοι καὶ μάχαι μεταξύ σας; Οὐχὶ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν σας αἵτινες στρατεύονται ἐντὸς τῶν μελῶν σας; ² Επιθυμεῖτε, καὶ δὲν ἔχετε· φονεύετε καὶ φθονεῖτε, καὶ δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, ἀλλὰ δὲν ἔχετε, ἐπεὶ δὲν ζητεῖτε. ³ Ζητεῖτε, καὶ δὲν λαμβάνετε, διότι κακῶς ζητεῖτε, διὰ νὰ δαπανήσητε εἰς τὰς ἡδονὰς σας.

⁴ Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου εἶναι ἔχθρα τοῦ Θεοῦ; ὅστις λοιπὸν θελήσῃ νὰ ᾔῃ φίλος τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ⁵ Ἡ νομίζετε ὅτι ματαίως ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον κατώκησεν ἐν ἡμῖν; ⁶ Ἀλλὰ μεγαλητέραν χάριν δίδει ὁ Θεὸς, ὅθεν λέγει, “Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.” ⁷ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν· ἀντιστάθητε εἰς τὸν διάβολον, καὶ θέλει φύγει ἀπὸ σας. ⁸ Πλησιάζατε εἰς τὸν Θεόν, καὶ θέλει πλησιάσει εἰς ἐσᾶς. Καθαρίσατε τὰς χεῖράς σας, ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀγνίστατε τὰς καρδίας, δίγνωνμοι. ⁹ Κακοπαθήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὡς γέλως σας ὡς μεταστραφῇ εἰς πένθος, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ¹⁰ Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ θέλει σᾶς ὑψώσει.

¹¹ Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλους, ἀδελφοί· ὅστις καταλαλεῖ ἀδελφόν, καὶ κρίνει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ τὸν νόμον, καὶ κρίνει τὸν νόμον· καὶ ἐὰν κρίνῃς τὸν νόμον, δὲν εἶσαι ἐκτελεστής τοῦ νόμου, ἀλλὰ κριτής. ¹² Εἰς εἶναι ὁ νομοθέτης, ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ καὶ νὰ ἀπολέσῃ· σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις τὸν ἄλλον;

¹³ Ἐλθετε τώρα οἱ λέγοντες, Σήμερον ἡ αὐριον θέλομεν ὑπά-

γει εἰς ταύτην τὴν πόλιν, καὶ θέλομεν κάμει ἐκεῖ ἓνα χρόνον, καὶ θέλομεν ἐμπορευθῇ καὶ κερδήσει· ¹⁴οἵτινες δὲν ἐξεύρετε τὸ μέλλον τῆς αὔριον· διότι ποία εἶναι ἡ ζωὴ σας; εἶναι τρώντι ἀτμός ὅστις φαίνεται πρὸς ὀλίγον, καὶ ἔπειτα ἀφανίζεται· ¹⁵ἀντὶ νὰ λέγητε, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν, θέλομεν κάμει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. ¹⁶Τώρα ὅμως καυχᾶσθε εἰς τὰς ἀλαζονείας σας· πᾶσα τοιαύτη καύχησις εἶναι κακὴ.

¹⁷Εἰς τὸν ὅστις λοιπὸν ἐξεύρει νὰ κάμνῃ τὸ καλόν, καὶ δὲν κάμνῃ, εἰς αὐτὸν εἶναι ἀμαρτία.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΛΘΕΤΕ τώρα οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες διὰ τὰς ἐπερχομένας ταλαιπωρίας σας. ²Ὁ πλούτός σας ἐσάπη, καὶ τὰ ἱμάτιά σας ἔγειναν σκωληκόβρωτα. ³Ὁ χρυσός σας καὶ ὁ ἄργυρος ἐσκωρίασε, καὶ ἡ σκωρία αὐτῶν θέλει εἶσθαι εἰς μαρτυρίαν ἐναντίον σας, καὶ θέλει φάγῃ τὰς σάρκας σας ἄς πῦρ ἐθησαυρίσατε διὰ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας. ⁴Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν θερισάντων τὰ χωράφιά σας, τὸν ὁποῖον ἐστερίθησαν ἀπὸ σᾶς, κρᾶζει· καὶ αἱ κραυγαὶ τῶν θερισάντων εἰσῆλθον εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ. ⁵Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας σας ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· ⁶κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· δὲν σᾶς ἀντιστέκεται.

⁷Μακροθυμήσατε λοιπὸν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς περιμένει τὸν πολῦτιμον καρπὸν τῆς γῆς, καὶ μακροθυμεῖ δι' αὐτὸν, ἕως οὗ λάβῃ βροχὴν πρῶιμον καὶ ὄψιμον. ⁸Μακροθυμήσατε καὶ σεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας σας· διότι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἐπλησίασε.

⁹Μὴ στενάξετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, διὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε· ἰδοὺ, ὁ κριτὴς ἵσταται ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν. ¹⁰Λάβετε, ἀδελφοί μου, παράδειγμα τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἵτινες ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹¹Ἰδοὺ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· ἠκούσατε τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰωβ, καὶ εἶδετε τὸ τέλος τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶναι πολυεύσπλαγχνος ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

¹²Πρὸ πάντων δὲ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἀλλ' ἔστω ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· διὰ νὰ μὴ πέσητε ὑπὸ κρίσιν.

¹³ Κακοπαθεῖ τις μεταξύ σας; ἄς προσεύχεται· εὐθυμεῖ τις; ἄς ψάλλῃ. ¹⁴ Ἀσθενεῖ τις μεταξύ σας; ἄς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἄς προσευχηθῶσιν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτόν με ἔλαιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹⁵ Καὶ ἢ μετὰ πίστεως εὐχὴ θέλει σώσει τὸν πάσχοντα, καὶ ὁ Κύριος θέλει ἐγείρει αὐτόν· καὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ ἔπραξε, θέλουσι συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν. ¹⁶ Ἐξομολογεῖσθε εἰς ἀλλήλους τὰ πταίσματά σας, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων διὰ τὴν ἰατρευθῆτε. Πολὺ ἰσχύει ἡ δέησις τοῦ δικαίου ἐνθέρμως γενομένη. ¹⁷ Ὁ Ἡλίας ἦτο ἄνθρωπος ὁμοιοπαθὴς με ἡμᾶς, καὶ προσηυχήθη ἐνθέρμως νὰ μὴ βρέξῃ· καὶ δὲν ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ. ¹⁸ καὶ πάλιν προσηυχήθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκε βροχὴν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

¹⁹ Ἀδελφοί, εἰάν τις μεταξύ σας ἀποπλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, ²⁰ ἄς ἐξεύρῃ ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, θέλει σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς παρεπιδήμους τοὺς διεσπαρμένους εἰς Πόντον, Γαλατίαν, Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν, ² ἐκλεκτοὺς κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πληθυνθείη χάρις καὶ εἰρήνη εἰς ἐσᾶς.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὅστις κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ ἀνεγέννησεν ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, ⁴ εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, πεφυλαγμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς δι' ἡμᾶς, ⁵ οἵτινες μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ φυλαττόμεθα διὰ τῆς πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοιμῇ νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἐσχάτῳ καιρῷ. ⁶ Διὰ τὸ ὅποῖον ἀγαλλιᾶσθε, ἂν καὶ τώρα ὀλίγον, (εἰάν χρειασθῇ,) λυπηθῆτε ἐν δια-

φόροις πειρασμοῖς, ἵνα ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεώς σας πολὺ τιμιωτέρα οὖσα παρὰ τὸ χρυσίον τὸ φθειρόμενον, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ὅταν φανερωθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ⁸ τὸν ὁποῖον ἂν καὶ δὲν εἴδετε, ἀγαπᾶτε· εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ τώρα δὲν βλέπητε αὐτὸν, πιστεύοντες ὅμως, ἀγαλλιᾶσθε μὲ χαρὰν ἀνεκλάλητον καὶ ἔνδοξον, ⁹ ἀπολαμβάνοντες τὸ τέλος τῆς πίστεώς σας, τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν· ¹⁰ περὶ τῆς ὁποίας σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύησαν οἱ προφῆται, οἱ προφητεύσαντες περὶ τῆς χάριτος ἣτις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐσᾶς· ¹¹ ἐρευνῶντες, εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐφάνερον τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτε προεμαρτύρει τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· ¹² εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχὶ δι' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς ὑπηρετοῦν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα τώρα ἀνηγγέλθησαν πρὸς ἐσᾶς διὰ τῶν κηρυξάντων τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἐσᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τῷ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦσιν οἱ ἄγγελοι νὰ παρακύψωσι.

¹³ Διὰ τοῦτο ἀναξωσθέντες τὰς ὁσφίας τῆς διανοίας σας, ἐγκρατεῦσθε, καὶ ἔχετε τελείαν ἐλπίδα εἰς τὴν χάριν τὴν ἐρχομένην εἰς ἐσᾶς ὅταν ἀποκαλυφθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ¹⁴ ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς προτέρας ἐπιθυμίας τὰς ὁποίας εἴχετε ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῶν· ¹⁵ ἀλλὰ καθὼς εἶναι ἕγιος ἐκεῖνος, ὅστις σᾶς ἐκάλεσεν, οὕτω καὶ σεῖς γίνεσθε ἅγιοι ἐν πάσῃ διαγωγῇ· ¹⁶ διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ἁγιοι γίνεσθε, διότι ἐγὼ εἶμαι ἅγιος.”

¹⁷ Καὶ ἐὰν ἐπικαλῆσθε Πατέρα τὸν κρίνοντα ἀπροσωπολήπτως κατὰ τὸ ἔργον ἐκάστου, διάγετε μετὰ φόβου τὸν καιρὸν τῆς παροικίας σας· ¹⁸ ἐξεύροντες ὅτι δὲν ἐλυτρώθητε ἀπὸ τῆς ματαίας πατροπαραδότου διαγωγῆς ὑμῶν διὰ φθαρτῶν, ἀργυρίου ἢ χρυσίου, ¹⁹ ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου· ²⁰ ὅστις ἦτο μὲν προωρισμένος πρὸ καταβολῆς κόσμου, ἐφανερώθη δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς διὰ σᾶς, ²¹ τοὺς πιστεύοντας δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἀναστήσαντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόντα εἰς αὐτὸν δόξαν, ὥστε ἡ πίστις σας καὶ ἡ ἐλπίς νὰ ᾔναι εἰς τὸν Θεόν.

²² Καθαρίσαντες λοιπὸν τὰς ψυχὰς σας μὲ τὴν ὑπακοὴν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ Πνεύματος, πρὸς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἀγαπήσατε ἐνθέρμως ἀλλήλους ἐκ καθαρᾶς καρδίας· ²³ ἐπειδὴ

ἀνεγεννήθητε οὐχὶ ἐκ φθαρτοῦ σπέρματος, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁴ Διότι “πᾶσα σὰρξ εἶναι ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν· ²⁵ ὁ λόγος ὅμως τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.”
 Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος ὁ εὐαγγελισθεὶς εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. β'. — ¹ Ἀπορρίψαντες λοιπὸν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλίας, ² ἐπιποθήσατε, ὡς νεογέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα, διὰ τὸ αὐξηθῆτε δι' αὐτοῦ· ³ ἐπειδὴ ἐγεύθητε “ὅτι ἀγαθὸς ὁ Κύριος.”

⁴ Εἰς τὸν ὁποῖον προσερχόμενοι, ὡς εἰς λίθον ζῶντα, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀποδοκιμασμένον, παρὰ δὲ τῷ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, ⁵ καὶ σεῖς, ὡς λίθοι ζῶντες, οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, διὰ τὸ προσφέρειτε πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁶ Διὰ τοῦτο καὶ περιέχεται ἐν τῇ γραφῇ, “Ἴδου, θέτω ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει κατασυνθῆ.” ⁷ Εἰς ἐσᾶς λοιπὸν τοὺς πιστεύοντας εἶναι ἡ τιμή· εἰς δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας, “ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας,” καὶ “λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλου.” ⁸ Οἵτινες προσκόπτουσιν εἰς τὸν λόγον, ὄντες ἀπειθεῖς· εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἦσαν προσδιωρισμένοι. ⁹ Σεῖς ὅμως εἰσθε “γένος ἐκλεκτὸν, βασιλῆιον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,” λαὸς τὸν ὁποῖον ἀπέκτησεν ὁ Θεὸς, διὰ τὸ ἐξαγγείλητε τὰς ἀρετὰς ἐκείνου, ὅστις σᾶς κάλεσεν ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ θάυμαστον αὐτοῦ φῶς· ¹⁰ οἱ ποτὲ μὴ ὄντες λαὸς, τῶρα δὲ λαὸς τοῦ Θεοῦ· οἱ ποτὲ μὴ ἡλεημένοι, τῶρα δὲ ἐλεηθέντες.

¹¹ Ἀγαπητοί, σᾶς παρακαλῶ ὡς ξένους καὶ παρεπιδήμους, τὸν ἀπέχητε ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· ¹² τὸν ἔχητε καλὴν τὴν διαγωγὴν σας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλοῦσιν ὡς κακοποιούς, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων, ὅταν ἴδωσιν αὐτὰ, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκέψεως.

¹³ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην διάταξιν διὰ τὸν Κύριον· εἴτε εἰς βασιλέα, ὡς ὑπερέχοντα, ¹⁴ εἴτε εἰς ἡγε-

μόνας, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένους εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ¹⁵διότι οὕτως εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούντες νὰ ἀποστομόνητε τὴν ἀγνωσίαν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων· ¹⁶ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν ἐπικάλυμμα τῆς κακίας, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Θεοῦ.
¹⁷Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

¹⁸Οἱ οἰκέται, ὑποτάσσεσθε ἐν παντὶ φόβῳ εἰς τοὺς κυρίους σας, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐπεικεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διεστραμμένους· ¹⁹διότι τοῦτο εἶναι χάρις, τὸ νὰ ὑποφέρῃ τις λύπας διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν συνειδήσιν, πάσχων ἀδίκως.

²⁰Διότι ποία δόξα εἶναι, ἐὰν ἀμαρτάνοντες καὶ ραπιζόμενοι ὑπομένητε; ἐὰν ὅμως ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχοντες ὑπομένητε, τοῦτο εἶναι χάρις παρὰ τῷ Θεῷ. ²¹Διότι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀφίνων παράδειγμα εἰς ὑμᾶς, διὰ νὰ ἀκολουθήσητε τὰ ἴχνη αὐτοῦ· ²²ὅστις “ἀμαρτίαν δὲν ἔκαμεν, οὐδὲ εὔρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ.” ²³Ὅστις λοιδορούμενος δὲν ἀντελοιδορεῖ, πάσχων δὲν ἠπείλει, ἀλλὰ παρέδιδεν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρίνοντα δικαίως ²⁴ὅστις τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἐβάστασεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, διὰ νὰ ζήσωμεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἀποθανόντες κατὰ τὰς ἀμαρτίας· “μὲ τοῦ ὁποίου τὴν πληγὴν ἰατρεύθητε.” ²⁵Διότι ὑπήρχετε “ὡς πρόβατα πλανώμενα” ἀλλὰ τώρα ἐπεστράφητε εἰς τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν σας.

ΚΕΦ. γ'.

ὍΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας ὑμῶν, ἵνα καὶ ἐάν τινες ἀπειθῶσιν εἰς τὸν λόγον, κερδηθῶσιν ἄνευ τοῦ λόγου διὰ τῆς διαγωγῆς τῶν γυναικῶν, ²ἀφοῦ ἴδωσι τὴν μετὰ φόβου καθαρὰν διαγωγὴν σας. ³Τῶν ὁποίων ὁ στολισμὸς ἃς ἦναι οὐχὶ ὁ ἐξωτερικὸς, ὁ τοῦ πλέγματος τῶν τριχῶν καὶ τῆς περιθέσεως τῶν χρυσίων, ἢ τῆς ἐνδύσεως τῶν ἱματίων, ⁴ἀλλ' ὁ κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς καρδίας κεκοσμημένος μὲ τὴν ἀφθαρσίαν τοῦ πρῶου καὶ ἡσυχίου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι πολύτιμον. ⁵Διότι οὕτω ποτὲ καὶ αἱ ἅγαι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἐστόλιζον ἑαυτὰς ὑποτασσόμεναι εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ⁶Καθὼς ἡ Σάρρα ὑπήκουσεν εἰς τὸν

Ἀβραὰμ, καλοῦσα αὐτὸν κύριον· τῆς ὁποίας σεῖς ἐγεννήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

⁷Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικεῖτε μὲ τὰς γυναῖκάς σας ἐν φρονήσει, ἀποδίδοντες τιμὴν εἰς τὸ γυναικεῖον γένος ὡς εἰς σκεῦος ἁσθενέστερον, καὶ ὡς εἰς συγκληρονόμους τῆς χάριτος τῆς ζωῆς, διὰ τὰ μὴ ἐμποδίζονται αἱ προσευχαί σας.

⁸Τελευταῖον δὲ, γίνεσθε πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, φιλόφρονες· ⁹μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, εὐλογοῦντες· ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, διὰ τὰ κληρονομήσητε εὐλογίαν· ¹⁰“διότι ὅστις θέλει τὰ ἀγαπᾶ τὴν ζωὴν, καὶ ἴδῃ ἡμέρας ἀγαθὰς, ἅς παύσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τὰ λαλῶσι δόλον.” ¹¹Ἄς ἐκκλίνῃ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ἅς πράξῃ ἀγαθόν· ἅς ζητήσῃ εἰρήνην, καὶ ἅς ἀκολουθήσῃ αὐτῇ. ¹²Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου εἰσὶ ἐπὶ τοὺς δικαίους, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ εἰς τὴν δέησιν αὐτῶν· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Κυρίου εἶναι κατὰ τῶν πραττόντων κακά.”

¹³Καὶ τίς θέλει σᾶς κακοποιήσῃ, ἐὰν γείνητε μιμηταὶ τοῦ ἀγαθοῦ; ¹⁴ἀλλ' ἐὰν καὶ πάσχητε διὰ τὴν δικαιοσύνην, εἰσεσθε μακάριοι· “τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε.” ¹⁵ἀλλὰ “ἀγιάσατε Κύριον τὸν Θεόν” ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· καὶ εἰσεσθε πάντοτε ἑτοιμοὶ εἰς ἀπολογίαὺς μετὰ πραότητος καὶ φόβου, πρὸς πάντα τὸν ζητοῦντα ἀπὸ σᾶς λόγον περὶ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐν ὑμῖν· ¹⁶ἔχοντες συνειδήσιν ἀγαθὴν, ἵνα, ἐνῶ σᾶς καταλαλῶσιν ὡς κακοποιούς, καταισχυνθῶσιν οἱ συκοφαντοῦντες τὴν καλὴν σας ἐν Χριστῷ διαγωγὴν. ¹⁷Διότι καλῆτερον τὰ πάσχητε, ἐὰν ἦναι οὕτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες, παρὰ κακοποιοῦντες.

¹⁸Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ ἔπαθε διὰ τὰς ἁμαρτίας, ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων, διὰ τὰ φέρῃ ἡμᾶς πρὸς τὸν Θεόν, θανατωθεὶς μὲν κατὰ τὴν σάρκα, ζωοποιηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Πνεύματος· ¹⁹διὰ τοῦ ὁποίου πορευθεὶς ἐκήρυξε καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ἐν τῇ φυλακῇ, ²⁰τὰ ὁποῖα ἠπείθησαν ποτὲ, ὅτε ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἐπρόσμενε ποτὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, ἐνῶ κατεσκευάζετο ἡ κιβωτὸς, εἰς ἣν ὀλίγοι (τουτέστιν ὀκτώ) ψυχὰι διεσώθησαν δι' ὕδατος· ²¹τοῦ ὁποίου

ἀντίτυπον ὃν τὸ βάπτισμα σώζει καὶ ἡμᾶς τὴν σήμερον, (οὐχὶ ἀποβολὴ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ μαρτυρία τῆς ἀγαθῆς συνειδήσεως εἰς Θεόν,) διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²² Ὅστις εἶναι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς ὃν ὑπετάχθησαν ἄγγελοι καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις.

ΚΕΦ. Δ'.

ἘΠΕΙΔΗ λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ σάρκα, ὀπλίσθητε καὶ σεῖς τὸ αὐτὸ φρόνημα· διότι ὁ παθὼν κατὰ σάρκα ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας· ²διὰ τὴν νὰ ζήσητε τὸν ἐν σαρκὶ ἐπίλοιπον χρόνον, οὐχὶ πλέον ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ. ³Διότι ἀρκετὸς εἶναι εἰς ἡμᾶς ὁ παρελθὼν καιρὸς τοῦ βίου, ὅτι ἐπράξαμεν τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν, περιπατήσαντες ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοποσίαις, κώμοις, συμποσίοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ⁴καὶ διὰ τοῦτο παραξενεύονται, ὅτι σεῖς δὲν συντρέχετε μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκχείλισιν τῆς ἀσωτίας, καὶ σὰς βλασφημοῦσιν· ⁵οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει λόγον εἰς ἐκείνον ὅστις εἶναι ἔτοιμος νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. ⁶Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς τοὺς νεκρούς, διὰ τὴν νὰ κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους ἐν σαρκὶ, νὰ ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν ἐν πνεύματι.

⁷Πάντων δὲ τὸ τέλος ἐπλησίασε· φρονίμως λοιπὸν διάγετε, καὶ ἀγρυπνεῖτε εἰς τὰς προσευχάς. ⁸Πρὸ πάντων δὲ ἔχετε ἔνθερμον τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην· διότι “ἡ ἀγάπη θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.” ⁹Γίνεσθε φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, χωρὶς γογγυσμῶν. ¹⁰Ἐκαστος κατὰ τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν, ὑπηρετεῖτε κατὰ τοῦτο εἰς ἀλλήλους, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι τῆς πολυειδοῦς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ¹¹Εάν τις λαλῇ, ὡς λαλῇ ὡς λαλῶν λόγια Θεοῦ· εάν τις ὑπηρετῇ, ὡς ὑπηρετῇ ὡς ὑπηρετῶν ἐκ τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ὁ Θεὸς, διὰ τὴν νὰ δοξάζεται ἐν πᾶσιν ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹²Ἀγαπητοί, μὴ παραξενεύεσθε διὰ τὸν βασανισμὸν τὸν γινόμενον εἰς ἐσᾶς πρὸς δοκιμασίαν, ὡς ἐὰν συνέβαινεν εἰς ἐσᾶς παράδοξόν τι. ¹³Ἀλλὰ καθότι εἰσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χαίρετε, ἵνα καὶ ὅταν ἡ δόξα αὐτοῦ φανερωθῇ, χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. ¹⁴Εάν ὀνειδίζησθε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ

Χριστοῦ, εἰσθε μακάριοι· διότι τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται ἐφ' ὑμᾶς· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. ¹⁵ Διότι μηδεὶς ὑμῶν ἂς μὴ πάσχη ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτῃς, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς περιεργαζόμενος τὰ ἀλλότρια· ¹⁶ ἀλλ' εἰάν πάσχη ὡς ἡ Χριστιανὸς, ἂς μὴ αἰσχύνηται, ἀλλ' ἂς δοξάζῃ τὸν Θεὸν κατὰ τοῦτο· ¹⁷ διότι ἐφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ κρίσις ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἂν ἀρχίσῃ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ¹⁸ Καὶ “ἂν ὁ δίκαιος μόλις σώζηται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ θέλει φανῇ;” ¹⁹ Ὡστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂς ἐμπιστεύονται τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς εἰς αὐτὸν ὡς εἰς πιστὸν δημιουργὸν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

ΚΕΦ. ε'.

ΤΟΤΣ μεταξύ σας πρεσβυτέρους παρακαλῶ ἐγὼ, ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης ἥτις μέλλει νὰ ἀποκαλυφθῇ· ² ποιμάνετε τὸ μεταξύ σας ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· ³ μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τὴν κληρονομίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. ⁴ Καὶ ὅταν φανερωθῇ ὁ ἀρχιποιμὴν, θέλετε λάβει τὸν ἀμαράντινον στέφανον τῆς δόξης.

⁵ Ὅμοίως οἱ νεώτεροι ὑποτάχθητε εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· πάντες δὲ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους, ἐνδύθητε τὴν ταπεινοφροσύνην· διότι “ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς ὑπερηφάνους, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.” ⁶ Ταπεινώθητε λοιπὸν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ σᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· ⁷ καὶ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ῥίψατε ἐπ' αὐτὸν, διότι αὐτὸς φροντίζει περὶ ὑμῶν.

⁸ Ἐγκρατεύθητε, ἀγρυπνήσατε· διότι ὁ ἀντίδικός σας διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος, περιέρχεται, ζητῶν τίνα νὰ καταπίῃ· ⁹ εἰς τὸν ὁποῖον ἀντιστάθητε μένοντες στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν, ἐξεύροντες ὅτι τὰ αὐτὰ παθήματα γίνονται εἰς τοὺς ἀδελφούς σας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ. ¹⁰ Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὅστις ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν διὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἀφοῦ πάθητε ὀλίγον, αὐτὸς νὰ σᾶς τελειοποιήσῃ, στη-

ρίξῃ, ἐνισχύσῃ, θεμελιώσῃ· ¹¹ εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹² Σᾶς ἔγραψα ἐν βραχυλογίᾳ διὰ τοῦ Σιλουανοῦ τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς φρονῶ, προτρέπων καὶ ἐπιμαρτυρῶν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν στέκεσθε. ¹³ Σᾶς ἀσπάζεται ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ ἐκκλησία, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ¹⁴ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

Εἰρήνῃ εἰς πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΣΤΜΕΩΝ Πέτρος, δούλος καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς ὅσοι ἔλαχον ἰσότημον μὲ ἡμᾶς πίστιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Χάρις καὶ εἰρήνῃ πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς ἡ θεία δύναμις αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ ἀρετῆς· ⁴ διὰ τῶν ὁποίων ἐδωρήθησαν εἰς ἡμᾶς αἱ μέγιστα καὶ τίμια· ἐπαγγελίαι, ἵνα διὰ τούτων γένητε κοινωνοὶ θείας φύσεως, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν διὰ τῆς ἐπιθυμίας διαφθοράν· ⁵ καὶ δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο, καταβαλόντες πᾶσαν σπουδὴν, προσθέσατε εἰς τὴν πίστιν σας τὴν ἀρετὴν, εἰς δὲ τὴν ἀρετὴν τὴν γνῶσιν. ⁶ Εἰς δὲ τὴν γνῶσιν τὴν ἐγκράτειαν, εἰς δὲ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ὑπομονήν, εἰς δὲ τὴν ὑπομονὴν τὴν εὐσέβειαν, ⁷ εἰς δὲ τὴν εὐσέβειαν τὴν φιλαδελφίαν, εἰς δὲ τὴν φιλαδελφίαν τὴν ἀγάπην. ⁸ Διότι, ἐὰν ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς ἐσᾶς καὶ περισσεύωσι, σᾶς καθιστῶσιν οὐχὶ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκαρποὺς εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹ Ἐπειδὴ εἰς ὅντινα δὲν ὑπάρχουσι ταῦτα, τυφλὸς εἶναι, μυωπάξει, καὶ ἐλησμόνησε τὸν καθαρισμὸν τῶν παλαιῶν αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. ¹⁰ Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, ἐπιμελήθητε περισσότερον νὰ κάμητε βεβαίαν τὴν κλῆσιν καὶ τὴν ἐκλογὴν σας·

διότι ταῦτα κάμνοντας, δὲν θέλετε πταίσει ποτέ. ¹¹ Διότι οὕτω θέλει σᾶς δοθῇ πλουσίως ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹² Ὅθεν δὲν θέλω ἀμελήσει νὰ σᾶς ὑπενθυμίζω πάντοτε περὶ τούτων, καίτοι εἰδότες, καὶ ἐστηριγμένους εἰς τὴν παροῦσαν ἀλήθειαν. ¹³ Στοχάζομαι ὅμως δίκαιον, ἐφ' ὅσον εἶμαι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, νὰ σᾶς διεγείρω διὰ τῆς ὑπενθυμίσεως· ¹⁴ ἐπειδὴ ἐξεύρω, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλω ἀποθέσει τὸ σκηνώμά μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μοὶ ἐφάνέρωσε. ¹⁵ Θέλω ὅμως ἐπιμεληθῇ, ὥστε σεῖς καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου νὰ δύνασθε πάντοτε νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτά.

¹⁶ Διότι σᾶς ἐγνωστοποιήσαμεν τὴν δύναμιν καὶ παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ μύθους σοφιστικούς ἀκολουθήσαντες, ἀλλ' αὐτόπται γενόμενοι τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. ¹⁷ Διότι ἔλαβε παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, ὅτε ἦλθεν εἰς αὐτὸν τοιαύτη φωνὴ ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, “Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ εὐηρεστήθην.” ¹⁸ Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐλθοῦσαν, ὄντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.

¹⁹ Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, εἰς τὸν ὑποῖον κάμνετε καλὰ νὰ προσέχητε, ὡς εἰς λύχνον φέγγοντα ἐν σκοτεινῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ²⁰ τοῦτο πρῶτον ἐξεύροντες ὅτι οὐδεμία προφητεία τῆς γραφῆς, γίνεται ἐξ ἰδίας τοῦ προφητεύοντος διασαφήσεως. ²¹ Διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

ΤΙΠΗΡΞΑΝ ὅμως καὶ ψευδοπροφῆται μεταξὺ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ μεταξὺ σας θέλουσιν εἶσθαι ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες θέλουσι παρεισάξει αἰρέσεις ἀπωλείας, ἀρνούμενοι καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην, ἐπισύροντες εἰς ἑαυτοὺς ταχεῖαν ἀπώλειαν. ² Καὶ πολλοὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰς τὰς ἀπωλείας αὐτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θέλει βλασφημηθῇ. ³ Καὶ διὰ πλεονεξίαν θέλουσι σᾶς ἐμπορευθῇ μὲ πλαστοὺς λόγους·

τῶν ὁποίων ἡ καταδικη ἔκπαλαι δὲν μένει ἀργή, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν νυστάζει.

⁴ Διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη ἀγγέλους ἀμαρτήσαντας, ἀλλὰ ρίψας αὐτοὺς εἰς τὸν τάρταρον δεδεμένους μὲ ἀλύσεις σκότους, παρέδωκε διὰ τὰ φυλάττωνται εἰς κρίσιν· ⁵ καὶ ἐὰν τὸν παλαιὸν κόσμον δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ φέρων κατακλυσμὸν ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ἀσεβῶν, ἐφύλαξεν ὄγδοον τὸν Νῶε, κήρυκα τῆς δικαιοσύνης· ⁶ καὶ κατέκρινεν εἰς καταστροφὴν τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας, καὶ ἐτέφρωσε, καταστήσας παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ ἀσεβῶσι· ⁷ καὶ ἠλευθέρωσε τὸν δίκαιον Λῶτ καταθλιβόμενον ὑπὸ τῆς ἀσελγοῦς διαγωγῆς τῶν ἀνόμων· ⁸ (διότι ὁ δίκαιος, κατοικῶν μεταξὺ αὐτῶν, δι' ὀράσεως καὶ ἀκοῆς ἐβασάνιζεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν δικαίαν αὐτοῦ ψυχὴν διὰ τὰ ἄνομα ἔργα αὐτῶν) ⁹ ἐξεύρει ὁ Κύριος νὰ ἐλευθερόνῃ ἐκ τοῦ πειρασμοῦ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς δὲ ἀδίκους νὰ φυλάττῃ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ τὰ κολάζονται· ¹⁰ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω τῆς σαρκὸς ἀκολουθοῦντας μὲ ἐπιθυμίαν ἀκαθαρσίας, καὶ καταφρονούντας τὴν ἐξουσίαν· εἶναι τολμηταί, αὐθάδεις, δὲν τρέμουσι βλασφημοῦντες τὰ ἀξιώματα· ¹¹ ἐνῶ οἱ ἄγγελοι, μεγαλήτεροι ὄντες εἰς ἰσχὺν καὶ δύναμιν, δὲν φέρουσι κατ' αὐτῶν βλάσφημον κρίσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· ¹² Οὗτοι ὅμως, ὡς ἄλογα φυσικὰ ζῶα, γεγεννημένα διὰ ἄλωσιν καὶ φθορὰν, βλασφημοῦσι περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια ἀγνοοῦσι, καὶ θέλουσι καταφθαρῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαφθορᾷ, ¹³ καὶ θέλουσι λάβει τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας αὐτῶν· στοχάζονται ἡδονὴν τὴν καθημερινὴν τρυφὴν, εἶναι σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶσιν ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συμποσιάζουσι μὲ σᾶς· ¹⁴ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς μεστοὺς μοιχείας, καὶ μὴ παυομένους ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας· δελεάζουσι ψυχὰς ἀστηρίκτους, ἔχουσιν τὴν καρδίαν γεγυμνασμένην εἰς πλεονεξίας, εἶναι τέκνα κατάρας· ¹⁵ ἀφήσαντες τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, καὶ ἠκολούθησαν τὴν ὁδὸν τοῦ Βαλαὰμ υἱοῦ τοῦ Βοσὸρ, ὅστις ἠγάπησε τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας· ¹⁶ ἠλέγχθη ὅμως διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ παρανομίαν· ἄφωνον ὑποζύγιον, μὲ φωνὴν ἀνθρώπου λαλήσαν, ἐμπόδισε τὴν παραφροσύνην τοῦ προφήτου· ¹⁷ Οὗτοι εἶναι πηγαὶ ἁνυδροί, νεφέλαι ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου ἐλαυνόμεναι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερὸν σκότος φυλάττεται εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸ Διότι λαλοῦντες ὑπερήφανα λόγια ματαιότητος, δελεάζουσι

μέ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς, μέ τὰς ἀσελγείας, ἐκείνους οἵτινες τρώντι ἀπέφυγον τοὺς ἐν πλάνῃ ζῶντας· ¹⁹ ἐπαγγελλόμενοι εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι δοῦλοι τῆς διαφθορᾶς· διότι ἀπὸ ὅντινα νικᾶται τις, τούτου καὶ δούλος γίνεται. ²⁰ Ἐπειδὴ, εἰς ἀφοῦ ἀπέφυγον τὰ μολύσματα τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνεπλέχθησαν πάλιν εἰς ταῦτα καὶ νικῶνται, ἔγειναν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔσχατα χειρότερα τῶν πρώτων. ²¹ Ἐπειδὴ καλῆτερον ἦτο εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ γνωρίσωσι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, παρὰ ἀφοῦ ἐγνώρισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῆς παραδοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀγίας ἐντολῆς. ²² Συνέβη δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ τῆς ἀληθινῆς παροιμίας, “Ὁ κύων ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐξέραμα” καὶ, “Ὁ χοῖρος λουσθεὶς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κύλισμα τοῦ βορβόρου.

ΚΕΦ. γ'.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ἤδη ταύτην τὴν ἐπιστολὴν σᾶς γράφω, ἀγαπητοί, μέ τὰς ὁποίας διεγείρω δι' ὑπενθυμίσεως τὴν εἰλικρινῆ σας διάνοιαν· ² διὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς λόγους τοὺς προλαληθέντας ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τὴν παραγγελίαν ἡμῶν τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος· ³ τοῦτο πρῶτον γνωρίζοντες, ὅτι θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμπαῖκται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας· ⁴ καὶ λέγοντες, Ποῦ εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῆς παρουσίας αὐτοῦ; διότι ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, τὰ πάντα διαμένουσιν οὕτως ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως. ⁵ Διότι ἐκουσίως ἀγνοοῦσι τοῦτο, ὅτι μέ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ οἱ οὐρανοὶ ἔγειναν ἑκπαλαι, καὶ ἡ γῆ συνεστῶσα ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος· ⁶ διὰ τῶν ὁποίων ὁ τότε κόσμος ἀπωλέσθη κατακλυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος· ⁷ οἱ δὲ σημερινοὶ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι ἀποτεταμιευμένοι, φυλαττόμενοι διὰ τὸ πῦρ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

⁸ Ἐν δὲ τοῦτο ἂς μὴ σᾶς λανθάνῃ, ἀγαπητοί, ὅτι παρὰ Κυρίῳ μία ἡμέρα εἶναι ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. ⁹ Δὲν βραδύνει ὁ Κύριος τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, ὡς τινὲς λογίζονται τοῦτο βραδύτητα· ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ θέλων νὰ ἀπολεσθῶσι τινὲς, ἀλλὰ πάντες νὰ ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν. ¹⁰ Θέλει δὲ ἐλθεῖ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί·

καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ θέλουσι παρέλθει μὲ συριγμὸν, τὰ στοιχεῖα δὲ πυρακτούμενα θέλουσι διαλυθῇ, καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα θέλουσι κατακαῇ.

¹¹ Ἐπειδὴ λοιπὸν πάντα ταῦτα διαλύονται, ὅποιοι πρέπει νὰ ἦσθε σεῖς εἰς πολίτευμα ἅγιον καὶ εὐσέβειαν, ¹² προσμένοντες καὶ σπεύδοντες εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ πυρούμενοι θέλουσι διαλυθῇ, καὶ τὰ στοιχεῖα πυρακτούμενα θέλουσι χωνευθῇ; ¹³ Κατὰ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ νέους οὐρανοὺς καὶ νέαν γῆν προσμένομεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

¹⁴ Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί, ταῦτα προσμένοντες, σπουδάσατε νὰ εὑρεθῇτε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁵ Καὶ νομίζετε σωτηρίαν τὴν μακροθυμίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος ἔγραψε πρὸς ἐσᾶς κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν σοφίαν, ¹⁶ ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τινὰ δυσνόητα, τὰ ὅποια οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλόνουσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

¹⁷ Σεῖς λοιπὸν, ἀγαπητοί, προγνωρίζοντες ταῦτα, φυλάττεσθε, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῇτε μὲ τὴν πλάνην τῶν ἀνόμων, καὶ ἐκπέσητε ἀπὸ τὸν στηριγμὸν σας. ¹⁸ Αὐξάνεσθε δὲ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΚΕΙΝΟ τὸ ὅποῖον ἦτο ἀπ' ἀρχῆς, τὸ ὅποῖον ἠκούσαμεν, τὸ ὅποῖον εἶδομεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, τὸ ὅποῖον ἐθεωρήσαμεν, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς· ² (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦτο παρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ ἐφανερώθη εἰς ἡμᾶς) ³ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε καὶ σεῖς

κοινωνίαν μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡμῶν εἶναι μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Καὶ ταῦτα γράφομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρὰ σας.

⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐπαγγελία, τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία. ⁶ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ περιπατῶμεν ἐν τῷ σκότει, ψευδόμεθα καὶ δὲν πράττομεν τὴν ἀλήθειαν. ⁷ Ἐὰν ὅμως περιπατῶμεν ἐν τῷ φωτὶ καθὼς αὐτὸς εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, ἔχομεν κοινωνίαν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

⁸ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν δὲν ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἐν ἡμῖν. ⁹ Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, εἶναι πιστὸς καὶ δίκαιος, ὥστε τὰ συγχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάρισῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ¹⁰ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι δὲν ἡμαρτήσαμεν, ψεύστην κάμνομεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα σᾶς γράφω, διὰ τὰ μὴ ἁμαρτήσητε· καὶ ἐὰν τις ἁμαρτήσῃ, ἔχομεν παράκλητον πρὸς τὸν Πατέρα, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Δίκαιον. ² Καὶ αὐτὸς εἶναι ἰλασμὸς περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

³ Καὶ ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ⁴ Ὅστις λέγει, Ἐγνώρισα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ δὲν φυλάττει, ψεύστης εἶναι καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει· ⁵ ὅστις ὅμως φυλάττῃ τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι τετελειωμένη. Ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι εἴμεθα ἐν αὐτῷ. ⁶ Ὅστις λέγει ὅτι μένει ἐν αὐτῷ, χρεωστεῖ, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω τὰ περιπατῇ.

⁷ Ἀδελφοί, δὲν σᾶς γράφω ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, τὴν ὁποίαν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ εἶναι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. ⁸ Πάλιν ἐντολὴν νέαν σᾶς γράφω, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀληθὲς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἐσᾶς· διότι τὸ σκότος παρέρχεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φέγγει. ⁹ Ὅστις λέγει, ὅτι εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, καὶ μισεῖ τὸν ἀδελφὸν

αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι ἕως τώρα. ¹⁰ Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ δὲν εἶναι. ¹¹ Ὅστις ὅμως μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατεῖ, καὶ δὲν ἐξευρεῖ που υπάγει, διότι τὸ σκότος ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

¹² Γράφω πρὸς ἐσᾶς, τεκνία, διότι συνεχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι σας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ Γράφω πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι ἐνίκησατε τὸν πονηρόν· γράφω πρὸς ἐσᾶς, παιδιά, διότι ἐγνωρίσατε τὸν Πατέρα. ¹⁴ Ἐγραψα πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι εἰσθε ἰσχυροὶ, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ ἐνίκησατε τὸν πονηρόν.

¹⁵ Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ· ¹⁶ διότι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Καὶ ὁ κόσμος παρέρχεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὅστις ὅμως πρᾶττει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸ Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα εἶναι· καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ τώρα πολλοὶ ἀντίχριστοι ὑπάρχουσιν· ὅθεν γνωρίζομεν ὅτι εἶναι ἐσχάτη ὥρα. ¹⁹ Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἐξ ἡμῶν· διότι, ἐὰν ἦσαν ἐξ ἡμῶν, ἤθελον μένει μεθ' ἡμῶν· ἀλλὰ ἐξῆλθον, διὰ νὰ φανερωθῶσιν ὅτι δὲν εἶναι πάντες ἐξ ἡμῶν. ²⁰ Καὶ σεῖς ἔχετε χρίσμα ἀπὸ τοῦ Ἀγίου, καὶ γνωρίζετε πάντα. ²¹ Δὲν σᾶς ἔγραψα διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ διότι ἐξεύρετε αὐτήν, καὶ διότι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας δὲν εἶναι. ²² Τίς εἶναι ὁ ψεύστης, εἰμὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ Χριστός; οὗτος εἶναι ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ²³ Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, δὲν ἔχει οὐδὲ τὸν Πατέρα· ὅστις ὁμολογεῖ τὸν Υἱόν ἔχει καὶ τὸν Πατέρα.

²⁴ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἃς μένη ἐν ὑμῖν. Ἐὰν μένη ἐν ὑμῖν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ὑμεῖς θέλετε μένει ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρί. ²⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὑπεσχέθη πρὸς ἡμᾶς, ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος. ²⁶ Ταῦτα σᾶς ἔγραψα περὶ ἐκείνων,

οἵτινες σὰς πλανῶσι. ²⁷ Καὶ τὸ χρίσμα τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ δὲν ἔχετε χρείαν νὰ σὰς διδάσκη τις· ἀλλὰ καθὼς σὰς διδάσκει τὸ αὐτὸ χρίσμα περὶ πάντων, οὕτω καὶ ἀληθὲς εἶναι, καὶ δὲν εἶναι ψεῦδος· καὶ καθὼς σὰς ἐδίδαξε, θέλετε μένει ἐν αὐτῷ.

²⁸ Καὶ τώρα, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα, ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν ἐξεύρητε ὅτι εἶναι δίκαιος, γνωρίζετε ὅτι πᾶς ὁ πράττων τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ ἐγεννήθη.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Ἰδέτε ὁποῖαν ἀγάπην ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πατήρ, ὥστε νὰ ὀνομασθῶμεν τέκνα Θεοῦ· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει ἡμᾶς, διότι δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

² Ἀγαπητοὶ, τώρα εἴμεθα τέκνα Θεοῦ· καὶ ἔτι δὲν ἐφανερώθη τί θέλομεν εἶσθαι· ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι, ὅταν φανερωθῇ, θέλομεν εἶσθαι ὅμοιοι μὲ αὐτόν· διότι θέλομεν ἰδεῖ αὐτόν καθὼς εἶναι.

³ Καὶ πᾶς ὅστις ἔχει τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτόν, καθαρίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι καθαρός. ⁴ Πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, πράττει καὶ τὴν ἀνομίαν· διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀνομία. ⁵ Καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ⁶ Πᾶς ὅστις μένει ἐν αὐτῷ, δὲν ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, δὲν εἶδεν αὐτόν, οὐδὲ ἐγνώρισεν αὐτόν.

⁷ Τεκνία, ἂς μὴ σὰς πλανᾷ μηδεὶς· ὅστις πράττει τὴν δικαιοσύνην, εἶναι δίκαιος, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι δίκαιος. ⁸ Ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου· διότι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Διὰ τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. ⁹ Πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν δὲν πράττει, διότι σπέρμα αὐτοῦ μένει ἐν αὐτῷ· καὶ δὲν δύναται νὰ ἁμαρτάνῃ, διότι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ γνωρίζονται τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὅστις δὲν πράττει δικαιοσύνην, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

¹¹ Διότι αὕτη εἶναι ἡ παραγγελία τὴν ὁποῖαν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· ¹² οὐχὶ καθὼς ὁ Κᾶϊν ἦτο ἐκ τοῦ πονηροῦ, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ διὰ τί ἔσφαξεν αὐτόν; διότι τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν πονηρὰ, τὰ δὲ τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. ¹³ Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, ἃν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ. ¹⁴ Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι μετέβημεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, διότι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ¹⁵ Πᾶς ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, εἶναι ἀνθρωποκτόνος· καὶ ἐξεύρετε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος, δὲν ἔχει ζωὴν αἰώνιον μένουσαν ἐν ἑαυτῷ.

¹⁶ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔβαλε· καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν νὰ βάλλωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν. ¹⁷ Ὅστις ὅμως ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρεῖαν, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; ¹⁸ Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν μὲ λόγον, μηδὲ μὲ γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ ἔργον καὶ ἀλήθειαν.

¹⁹ Καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι εἴμεθα ἐκ τῆς ἀληθείας, καὶ θέλομεν πληροφορήσει τὰς καρδίας ἡμῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁰ διότι ἐὰν μᾶς κατακρίνῃ ἡ καρδιά, βεβαίως ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλύτερος τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γνωρίζει τὰ πάντα. ²¹ Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδιά ἡμῶν δὲν μᾶς κατακρίνῃ, ἔχομεν παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν. ²² καὶ ὅ,τι ἂν ζητῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, διότι φυλάττομεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ πράττομεν τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ. ²³ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, τὸ νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς ἡμᾶς. ²⁴ Καὶ ὅστις φυλάττει τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνῳ· καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

ΚΕΦ. Δ'.

ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ πιστεύετε εἰς πᾶν πνεῦμα, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα ἃν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· διότι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον. ² Ἐκ τούτου γνωρίζεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. ³ καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀντιχρίστου, τὸ ὁποῖον ἡκούσατε ὅτι ἔρχεται, καὶ τώρα μάλιστα εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ.

⁴ Σεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσθε, τεκνία, καὶ ἐνικήσατε αὐτούς· διότι μεγαλύτερος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις εἶναι ἐν ὑμῖν, παρὰ ὅστις εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ. ⁵ Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτοὺς ἀκούει. ⁶ Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· ὅστις γνωρίζει τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμᾶς· ὅστις δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀκούει ἡμᾶς. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

⁷ Ἀγαπητοὶ, ἃς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· διότι ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη, καὶ γνωρίζει τὸν Θεόν. ⁸ Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ, δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεόν· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. ⁹ Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ εἶναι ἡ ἀγάπη, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ¹¹ Ἀγαπητοὶ, ἐπειδὴ οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ¹² Τὸν Θεὸν οὐδεὶς εἶδε πώποτε. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς μένει ἐν ἡμῖν· καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ εἶναι τετελειωμένη ἐν ἡμῖν. ¹³ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, διότι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

¹⁴ Καὶ ἡμεῖς εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. ¹⁵ Ὅστις ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. ¹⁶ Καὶ ἡμεῖς ἐγνώρισαμεν καὶ ἐπιστεῦσαμεν τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη· καὶ ὅστις μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. ¹⁷ Ἐν τούτῳ εἶναι τετελειωμένη ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχωμεν παρῥησίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διότι καθὼς ἐκεῖνος εἶναι, οὕτω καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. ¹⁸ Φόβος δὲν εἶναι ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω διώκει τὸν φόβον· διότι ὁ φόβος ἔχει κόλασιν· καὶ ὁ φοβούμενος δὲν εἶναι τετελειωμένος ἐν τῇ ἀγάπῃ. ¹⁹ Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, διότι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς· ²⁰ ἐάν τις εἴπῃ, Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ μισῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψεύστης εἶναι· διότι ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν

ὅποιον εἶδε, τὸν Θεόν, τὸν ὅποιον δὲν εἶδε, πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾷ; ¹¹ Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, "Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, νὰ ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ε.

ΠΑΣ ὅστις πιστεῖει ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεννηθέντα ἐξ αὐτοῦ. ² Ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ³ Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι δὲν εἶναι. ⁴ Διότι πᾶν ὅ,τι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. ⁵ Τίς εἶναι ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰμὴ ὁ πιστεύων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

⁶ Οὗτος εἶναι ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐχὶ διὰ τοῦ ὕδατος μόνον, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵματος· καὶ τὸ Πνεῦμα εἶναι τὸ ὅποιον μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια. ⁷ Διότι τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς εἶναι ἓν. ⁸ Καὶ τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἓν.

⁹ Ἐὰν δεχώμεθα τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλητέρα· διότι αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὅστις δὲν πιστεύει εἰς τὸν Θεόν, ἔκαμεν αὐτὸν ψεύστην, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶναι ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ. ¹² Ὅστις ἔχει τὸν Υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὅστις δὲν ἔχει τὸν Υἱόν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν δὲν ἔχει. ¹³ Ταῦτα ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γνωρίζητε ὅτι ἔχετε ζωὴν αἰώνιον, καὶ διὰ νὰ πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

¹⁴ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρῥησία τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν,

ὅτι, ἐὰν ζητῶμέν τι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμᾶς.
¹⁵ Καὶ ἐὰν ἐξεύρωμεν ὅτι ἀκούει ἡμᾶς, ὅ,τι ἂν ζητήσωμεν, ἐξεύ-
 ρομεν ὅτι λαμβάνομεν τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἐζητήσαμεν
 παρ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν
 οὐχὶ θανάσιμον, θέλει ζητήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δώσει εἰς αὐτὸν
 ζωὴν, εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας οὐχὶ θανασίμως. Εἶναι ἁμαρτία
 θανάσιμος· δὲν λέγω περὶ ἐκείνης νὰ παρακαλέσῃ. ¹⁷ Πᾶσα
 ἀδικία εἶναι ἁμαρτία· καὶ εἶναι ἁμαρτία οὐχὶ θανάσιμος.

¹⁸ Ἐξεύρομεν ὅτι πᾶς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἁμαρτάνει·
 ἀλλ' ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ φυλάττει ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς
 δὲν ἐγγίζει αὐτόν. ¹⁹ Ἐξεύρομεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· καὶ
 ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. ²⁰ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ Τίος
 τοῦ Θεοῦ ἦλθε, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς νόησιν, διὰ νὰ γνωρίζωμεν
 τὸν ἀληθινόν· καὶ εἴμεθα ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Τίῳ αὐτοῦ
 Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ἡ ζωὴ ἡ
 αἰώνιος.

²¹ Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΤΕΡΟΣ, πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν Κυρίαν, καὶ πρὸς τὰ
 τέκνα αὐτῆς, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ· καὶ οὐχὶ ἐγὼ
 μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν· ² διὰ
 τὴν ἀλήθειαν ἥτις μένει ἐν ἡμῖν, καὶ θέλει εἶσθαι μεθ' ἡμῶν εἰς
 τὸν αἰῶνα. ³ Εἴη μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ Θεοῦ
 Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς,
 ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

⁴ Ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου ^{τινὰς}
 περιπατοῦντας ἐν τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ
 τοῦ Πατρὸς. ⁵ Καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, Κυρία, οὐχὶ ὡς
 γράφων πρὸς σὲ ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχομεν
 ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ⁶ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη,

νὰ περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ περιπατῆτε εἰς αὐτήν.

⁷ Διότι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἵτινες δὲν ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί· ὁ τοιοῦτος εἶναι ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. ⁸ Προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διὰ νὰ μὴ χάσωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰργάσθημεν, ἀλλὰ νὰ ἀπολάβωμεν πλήρη τὸν μισθόν. ⁹ Πᾶς ὅστις παραβαίνει καὶ δὲν μένει ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν δὲν ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος ἔχει καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ¹⁰ Ἐάν τις ἔρχεται πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν φέρῃ τὴν διδαχὴν ταύτην, μὴ δέχεσθε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ μὴ λέγετε εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν. ¹¹ διότι ὁ λέγων εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν, γίνεται κοινωνὸς εἰς τὰ πονηρὰ αὐτοῦ ἔργα.

¹² Ἄν καὶ εἶχον πολλὰ νὰ σᾶς γράψω, δὲν ἠθέλησα διὰ χάρτου καὶ μελάνης· ἀλλ' ἐλπίζω νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ λαλήσω στόμα πρὸς στόμα, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρὰ ἡμῶν.

¹³ Σὲ ἀσπάζονται τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΤΕΡΟΣ πρὸς Γαῖον τὸν ἀγαπητὸν, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

² Ἀγαπητέ, κατὰ πάντα εὐχομαι νὰ εὐδοῦσαι καὶ νὰ ὑγιαίνης, καθὼς εὐδοῦται ἡ ψυχὴ σου. ³ Διότι ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι ἔρχονται ἀδελφοὶ καὶ μαρτυροῦσιν εἰς τὴν ἀλήθειάν σου, καθὼς σὺ περιπατεῖς ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ⁴ Μεγαλητέραν χαρὰν δὲν ἔχω παρὰ τοῦτο, νὰ ἀκούω ὅτι τὰ τέκνα μου περιπατοῦσιν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

⁵ Ἀγαπητέ, ἔργον ἀξιου πιστοῦ πράττεις, ὅ,τι κάμης εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, ⁶ οἵτινες ἐμαρτύρησαν περὶ τῆς ἀγάπης σου ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· τοὺς ὁποίους καλῶς θέλεις πράξει προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ⁷ Διότι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι μηδὲν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ⁸ Ἡμεῖς λοιπὸν χρεωστούμεν νὰ ὑποδεχώμεθα τοὺς τοιούτους, διὰ νὰ γινώμεθα συνεργοὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁹ Ἐγραψα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφῆς δὲν δέχεται ἡμᾶς· ¹⁰ διὰ τοῦτο, εἰάν ἔλθω, θέλω ὑπενθυμίσει τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα κάμνει, φλυαρῶν ἐναντίον ἡμῶν μὲ λόγους πονηροῦς· καὶ μὴ ἀρκούμενος εἰς τούτους, οὔτε αὐτὸς δέχεται τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θέλοντας νὰ δεχθῶσιν ἐμποδίζει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ¹¹ Ἀγαπητὲ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶναι· ὁ δὲ κακοποιῶν, δὲν εἶδε τὸν Θεόν.

¹² Εἰς τὸν Δημήτριον δίδεται καλὴ μαρτυρία ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν εἶναι ἀληθής.

¹³ Πολλὰ εἶχον νὰ γράφω· ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοὶ γράψω διὰ μελάνης καὶ καλάμου· ¹⁴ ἀλλ' ἐλπίζω ταχέως νὰ σὲ ἴδω, καὶ θέλομεν λαλήσει στόμα πρὸς στόμα. ¹⁵ Εἰρήνη εἰς σέ. Ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ἸΟΥΔΑΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, πρὸς τοὺς κλητοὺς τοὺς ἡγιασμένους ὑπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ πετηρημένους ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ² ἔλεος πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς, καὶ εἰρήνη, καὶ ἀγάπη.

³ Ἀγαπητοί, ἐπειδὴ καταβάλλω πᾶσαν σπουδὴν νὰ σᾶς γράφω περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἔλαβον ἀνάγκην νὰ σῶς γράψω, προτρέπων εἰς τὸ νὰ ἀγωνίζησθε διὰ τὴν πίστιν, ἣτις ἅπαξ παρεδόθη εἰς τοὺς ἁγίους. ⁴ Διότι εἰσεχώρησαν λαθραίως τινὲς ἄνθρωποι, οἵτινες ἦσαν παλαιόθεν προγεγραμμένοι εἰς ταύτην τὴν καταδίκην, ἀσεβεῖς, μεταστρέφοντες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς ἀσέλγειαν, καὶ ἀρνούμενοι τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

⁵ Θέλω δὲ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ἂν καὶ σεῖς ἐγνωρίσατε ἤδη τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἔσωσε τὸν λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἀπώλεσεν ὕστερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας· ⁶ καὶ ἀγγέλους οἵτινες δὲν ἐφύλαξαν τὴν ἐαυτῶν ἀξίαν, ἀλλὰ κατέλιπον τὸ ἴδιον αὐτῶν κατοικητήριον, ἐφύλαξε μὲ παντοτεινὰ δεσμὰ ὑποκάτω τοῦ

σκότους, διὰ τὴν κρίσιν τῆς μεγάλης ἡμέρας· ⁷ καθὼς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, καὶ αἱ πέριξ αὐτῶν πόλεις, εἰς τὴν πορνείαν παραδοθεῖσαι κατὰ τὸν ὅμοιον μὲ τούτους τρόπον, καὶ ἀκολουθοῦσαι ὀπίσω ἄλλης σαρκὸς, πρόκεινται παράδειγμα τιμωρούμεναι μὲ τὸ αἰώνιον πῦρ. ⁸ Ὅμοίως καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, τὴν μὲν σάρκα μιαίνουσι, τὴν δὲ ἐξουσίαν καταφρονοῦσι, καὶ τὰ ἀξιώματα βλασφημοῦσιν. ⁹ Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε ἀγωνιζόμενος μὲ τῶν διάβολον ἐφιλονεῖκει περὶ τοῦ σώματος τοῦ Μωϋσέως, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιφέρῃ ἐναντίον αὐτοῦ κατηγορίαν βλάσφημον, ἀλλ' εἶπεν, Ὁ Κύριος νὰ σέ ἐπιτιμήσῃ. ¹⁰ Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν δὲν ἐξεύρουσι, βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐξεύρουσιν, εἰς ταῦτα φθείρονται. ¹¹ Οὐαὶ εἰς αὐτούς· διότι περιεπάτησαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Κάϊν, καὶ χάριν μισθοῦ ἐξεχύθησαν εἰς τὴν πλάνην τοῦ Βαλαὰμ, καὶ ἀπωλέσθησαν εἰς τὴν ἀντιλογίαν τοῦ Κορέ.

¹² Οὗτοι εἶναι κηλίδες εἰς τὰς ἀγάπας σας, συμποσιάζοντες ἀφόβως, βόσκοντες ἑαυτούς· νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι· δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα· ¹³ κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἰδίας αὐτῶν αἰσχύνας· ἀστέρες πλανῆται, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερὸν σκότος εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁴ Προεφῆτευσεν δὲ περὶ τούτων καὶ ὁ Ἐνώχ ἑβδομος ἀπὸ Ἀδάμ, λέγων, “Ἴδου, ἦλθεν ὁ Κύριος μὲ μυριάδας ἀγίων αὐτοῦ, ¹⁵ διὰ νὰ κάμῃ κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ πάντας τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῶν, διὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀσεβείας αὐτῶν τὰ ὅποια ἔπραξαν, καὶ διὰ πάντα τὰ σκληρὰ τὰ ὅποια ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.”—¹⁶ Οὗτοι εἶναι γογγυσταὶ, μεμφίμοιροι, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν· καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπερήφανα, καὶ κολακεύουσι πρόσωπα χάριν ὠφελείας.

¹⁷ Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοὶ, ἐνθυμήθητε τοὺς λόγους τοὺς προειρημένους ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁸ ὅτι σὰς ἔλεγον, ὅτι “ἐν ἐσχάτῳ καιρῷ θέλουσιν εἰσθαὶ ἐμπαῖκται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἀσεβεῖς ἐπιθυμίας αὐτῶν.”

¹⁹ Οὗτοι εἶναι οἱ ἀποχωρίζοντες ἑαυτοὺς, ζωῶδεις, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

²⁰ Σεῖς ὅμως, ἀγαπητοὶ, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν

ἀγιωτάτην πίστιν σας, προσευχόμενοι ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ,
²¹ φυλάξατε ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, προσμένοντες τὸ
 ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. ²² Καὶ
 ἄλλους μὲν ἐλεεῖτε, κάμνοντες διάκρισιν. ²³ ἄλλους δὲ σώζετε
 μετὰ φόβου, ἀρπάζοντες αὐτοὺς ἐκ τοῦ πυρὸς, μισοῦντες καὶ τὸν
 χιτῶνα τὸν μεμολυσμένον ἀπὸ τῆς σαρκός.

²⁴ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σᾶς φυλάξῃ ἀπταιστούς, καὶ νὰ
 σᾶς στήσῃ κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,
²⁵ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, εἰη δόξα καὶ
 μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς
 αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦ. α'.—γ'.

ἌΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ
 Θεὸς, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι
 ταχέως· καὶ ἐφανέρωσεν αὐτὰ ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ
 εἰς τὸν δούλον αὐτοῦ Ἰωάννην· ² ὅστις ἐμαρτύρησε τὸν λόγον
 τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅσα εἶδε.
³ Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς
 προφητείας, καὶ φυλάττοντες τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῇ· διότι ὁ
 καιρὸς εἶναι πλησίον.

⁴ Ὁ Ἰωάννης πρὸς τὰς ἐπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις
 ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ Ὡν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος· καὶ
 ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου
 αὐτοῦ· ⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι ὁ μάρτυς ὁ πι-
 στὸς, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων
 τῆς γῆς· εἰς τὸν ἀγαπήσαντα ἡμᾶς, καὶ λούσαντα ἡμᾶς ἀπὸ
 τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ, ⁶ καὶ ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς
 βασιλεῖς, καὶ ἱερεῖς εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα αὐτοῦ· εἰς αὐτὸν
 εἰη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

⁷ Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ θέλει ἰδεῖ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐξεκέντησαν αὐτόν· καὶ θέλουσι θρηνήσῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν. ⁸ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὦν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἔρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

⁹ Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφὸς σας, καὶ συγκοινωνὸς εἰς τὴν θλίψιν καὶ εἰς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡμῖν ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν ἦλθον εἰς ἑκστασιν πνευματικὴν· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, ¹¹ ἣτις ἔλεγεν, Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ, Ὅ, τι βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον εἰς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρνην, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν.

¹² Καὶ ἐστράφην νὰ ἴδω τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ στραφεὶς εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, ¹³ καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν εἶδον ἓνα ὅμοιον μὲ υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδῆρην χιτῶνα, καὶ περιεζωσμένον πλησίον τῶν μαστῶν ζώνην χρυσήν· ¹⁴ ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ἦσαν λευκαὶ ὡς μαλλίον λευκόν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός· ¹⁵ καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁶ Καὶ εἶχεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χεὶρὶ ἑπτὰ ἀστέρας· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξήρχετο ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ἔλαμπεν ὡς ὁ ἥλιος λάμπει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ, λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹⁸ καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἔγεινα νεκρός· καὶ ἰδοὺ, εἶμαι ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰ κλειδιά τοῦ ᾧδου καὶ τοῦ θανάτου. ¹⁹ Γράψον ὅσα εἶδες, καὶ ὅσα εἶναι, καὶ ὅσα μέλλουσι νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα· ²⁰ τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τοὺς ὁποίους εἶδες ἐν τῇ δεξιᾷ μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες εἶναι οἱ ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν· καὶ αἱ ἑπτὰ λυχναὶ τὰς ὁποίας εἶδες, εἶναι αἱ ἑπτὰ ἐκκλησίαι.

ΚΕΦ. β'.—¹Πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν. ²Εξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι δὲν δύνασαι νὰ ὑποφέρῃς τοὺς κακοὺς· καὶ ἐδοκίμασας τοὺς λέγοντας ὅτι εἶναι ἀπόστολοι, καὶ δὲν εἶναι· καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. ³Καὶ ὑπέφερες, καὶ ἔχεις ὑπομονὴν, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου ἔκοπίσας, καὶ δὲν ἀπέκαμες. ⁴Πλὴν ἔχω κατὰ σοῦ, διότι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. ⁵Εὐθυμοῦ λοιπὸν πόθεν ἐξέπεσες, καὶ μετανοήσῃς, καὶ κάμε τὰ πρῶτα ἔργα· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σέ ταχέως, καὶ θέλω κινήσει τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν δὲν μετανοήσῃς. ⁶Ἐχεις ὅμως τοῦτο, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, τὰ ὅποια καὶ ἐγὼ μισῶ.

⁷Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἃς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, τὸ ὅποιον εἶναι ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ.

⁸Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Σμυρναίων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὅστις ἔγεινε νεκρὸς καὶ ἔζησεν· ⁹Εξεύρω τὰ ἔργα σου καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, (εἶσαι ὅμως πλούσιος,) καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. ¹⁰Μὴ φοβοῦ μηδὲν ἐκ τῶν ὅσα μέλλεις νὰ πάθῃς· ἰδοὺ, ὁ διάβολος μέλλει νὰ βάλῃ τινὰς ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, διὰ νὰ δοκιμασθῇτε· καὶ θέλετε ἔχει θλίψιν δεκα ἡμερῶν. Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ θέλω σοὶ δώσει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

¹¹Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἃς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Ὁ νικῶν δὲν θέλει ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

¹²Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγαμῷ ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξείαν·

¹³Εξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ ποὺ κατοικεῖς, ὅπου εἶναι ὁ θρόνος

τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ δὲν ἡρνήθης τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ὑπῆρχεν Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὅστις ἐφονεύθη παρ' ὑμῶν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς. ¹⁴ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἔχεις ἐκεῖ τινὰς κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τοῦ Βαλαάμ, ὅστις ἐδίδασκε τὸν Βαλακ νὰ βάλῃ σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὥστε νὰ φάγωσιν εἰδωλόθυτα καὶ νὰ πορνεύσωσιν. ¹⁵ Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ τινὰς κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν, τὸ ὁποῖον μισῶ. ¹⁶ Μετανόησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σὲ ταχέως, καὶ θέλω πολεμήσει πρὸς αὐτοὺς μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ στόματός μου.

¹⁷ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἃς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα νέον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ ὁ λαμβάνων.

¹⁸ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ εἶναι ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον. ¹⁹ Εἰσεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα ὅτι εἶναι πλεονέστερα τῶν πρώτων. ²⁰ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἀφίνεις τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἥτις λέγει ἐαυτὴν προφῆτιν, νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ πλανᾷ τοὺς δούλους μου εἰς τὸ νὰ πορνεύωσι καὶ νὰ τρώγωσιν εἰδωλόθυτα. ²¹ Καὶ ἔδωκα εἰς αὐτὴν καιρὸν νὰ μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ δὲν μετενόησεν. ²² Ἴδου, ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν δὲν μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. ²³ Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θέλω ἀποκτείνει μὲ θάνατον. Καὶ θέλουσι γνωρίσει πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ θέλω σᾶς δώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα σας. ²⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν Θυατείροις, ὅσοι δὲν ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες δὲν ἐγνώρισαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσι, Δὲν θέλω βάλεῖ ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος. ²⁵ Πλὴν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχετε, κρατήσατε ἕως οὗ ἔλθω. ²⁶ Καὶ ὅστις νικᾷ, καὶ ὅστις φυλάττει μέχρι τέλους τὰ ἔργα μου, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. ²⁷ καὶ θέλει “ποιμάνει

αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· θέλουσι συντριφθῇ, ὡς τὰ σκεύη τοῦ κεραμέως·” καθὼς καὶ ἐγὼ ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου· ²⁸ καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν.

²⁹”Οστις ἔχει ὥτιον, ἅς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ εἶσαι νεκρός. ² Γίνου ἄγρυπνος, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ τὰ ὁποῖα μέλλουσι νὰ ἀποθάνωσι· διότι δὲν εὗρήκα τὰ ἔργα σου τέλεια ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πῶς ἔλαβες καὶ ἤκουσας, καὶ φύλαττε αὐτὰ, καὶ μετανόησον. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἀγρυπνήσῃς, θέλω ἔλθει ἐπὶ σέ ὡς κλέπτῃς, καὶ δὲν θέλεις γνῶ-
ρίσει ποίαν ὥραν θέλω ἔλθει ἐπὶ σέ. ⁴ Ἐχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσιν, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ θέλουσι περιπατήσῃ μετ' ἐμοῦ μὲ λευκὰ, διότι εἶναι ἄξιοι. ⁵ Ὁ νικῶν, οὗτος θέλει ἐνδυθῇ ἱμάτια λευκὰ· καὶ δὲν θέλω ἐξαλείφει τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ θέλω ὁμολογήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

⁶”Οστις ἔχει ὥτιον, ἅς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

⁷ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὸ κλειδίον τοῦ Δαβὶδ· ὅστις ἀνοίγει, καὶ οὐδεὶς κλείει· καὶ κλείει, καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει. ⁸ Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου· ἰδοὺ, ἔθεσα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ κλείσῃ αὐτήν· διότι ἔχεις μικρὰν δύναμιν, καὶ ἐφύλαξας τὸν λόγον μου, καὶ δὲν ἡρνήθης τὸ ὄνομά μου. ⁹ Ἰδοὺ, θέλω κάμει τοὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ οἵτινες λέγουσιν ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ, θέλω κάμει αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ νὰ γνωρίσωσιν ὅτι ἐγὼ σέ ἠγάπησα. ¹⁰ Ἐπειδὴ ἐφύλαξας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ ἐγὼ θέλω σέ φυλάξαι ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ ἧτις μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς

κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ Ἴδου, ἔρχομαι ταχέως· κράτει ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔχεις, διὰ νὰ μὴ λάβῃς μηδεὶς τὸν στέφανόν σου. ¹² Ὅστις νικᾷ, θέλω κάμει αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ δὲν θέλει ἐξέλθει πλέον ἔξω· καὶ θέλω γράψῃ ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ, ἣτις καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ νέον.

¹³ Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

¹⁴ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Λαοδικέων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Εἰσεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶσαι οὔτε ζεστός· εἶθε νὰ ᾔσο ψυχρὸς ἢ ζεστός. ¹⁶ οὕτως, ἐπειδὴ εἶσαι χλιαρὸς, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω νὰ σὲ ἐξεμέσω ἐκ τοῦ στόματός μου. ¹⁷ Διότι λέγεις, "Ὅτι πλούσιος εἶμαι, καὶ ἐπλούτησα, καὶ δὲν ἔχω χρεῖαν οὐδενός, καὶ δὲν ἐξεύρεις ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινός, καὶ πτωχός, καὶ τυφλός, καὶ γυμνός. ¹⁸ Συμβουλεύω σε νὰ ἀγοράσῃς παρ' ἐμοῦ χρυσίον δεδοκιμασμένον ἐκ πυρὸς διὰ νὰ πλουτήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκά, διὰ νὰ ἐνδυθῇς, καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου· καὶ χρίσον τοὺς ὀφθαλμούς σου μετὰ κολλούριον διὰ νὰ βλέπῃς. ¹⁹ Εγὼ ὅσους ἀγαπῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· γενοῦ λοιπὸν ζηλωτὴς καὶ μετανόησον. ²⁰ Ἴδου, ἵσταμαι εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, θέλω εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν, καὶ θέλω δειπνήσει μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ²¹ Ὅστις νικᾷ, θέλω δώσῃ εἰς αὐτὸν νὰ καθίσῃ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

²² Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. Δ'.

ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεφγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ὡς σάλπιγγος λαλού-

σης μετ' ἐμοῦ, ἔλεγεν, Ἀνάβα ἐδῶ, καὶ θέλω σοὶ δείξει ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα.

² Καὶ εὐθὺς ἦλθον εἰς πνευματικὴν ἑκστασιν, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἦτό τις καθήμενος· ³ καὶ ὁ καθήμενος ἦτο ὅμοιος κατὰ τὴν θέαν μὲ λίθον ἱασπιν καὶ σάρδινον· καὶ ἦτο ἱρις κύκλῳ τοῦ θρόνου ὁμοία κατὰ τὴν θέαν μὲ σμάραγδον. ⁴ Καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου ἦσαν θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες· καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον καθημένους τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτέρους, ἐνδεδυμένους ἱμάτια λευκά· καὶ εἶχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. ⁵ Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξήρχοντο ἄστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί. Καὶ ἦσαν ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, αἵτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ. ⁶ Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου ἦτο θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία μὲ κρύσταλλον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα, γεμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. ⁷ Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ἦτο ὅμοιον μὲ λέοντα, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μὲ μοσχάριον, καὶ τὸ τρίτον ζῶον εἶχε τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ἦτο ὅμοιον μὲ αἰετὸν πετώμενον. ⁸ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα εἶχον ἕκαστον χωριστὰ ἀνὰ ἑξ πτέρυγας κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν ἦσαν γέμοντα ὀφθαλμῶν· καὶ δὲν παύουσιν ἡμέραν καὶ νύκτα λέγοντα, “Ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος, Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ,” ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος.

⁹ Καὶ ὅταν προφέρωσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ¹⁰ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι θέλουσι πέσει ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ θέλουσι βάλει τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες, ¹¹ Ἄξιός εἰσαι, Κύριε, νὰ λάβῃς τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· διότι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ὑπάρχουσι καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΙ εἶδον ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν, κατεσφραγισμένον μὲ σφραγίδας ἑπτά. ² Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύττοντα μετὰ φωνῆς

μεγάλης, Τίς εἶναι ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ λύσῃ τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; ³ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, οὐδὲ νὰ βλέπῃ αὐτό. ⁴ Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς εὐρέθη ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ καὶ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον, οὔτε νὰ βλέπῃ αὐτό. ⁵ Καὶ εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων μοὶ λέγει, Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ, ὑπερίσχυσεν ὁ λέων ὅστις εἶναι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα τοῦ Δαβίδ, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, καὶ νὰ λύσῃ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

⁶ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἄρνιον ἰστάμενον ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ· οὔτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷ Καὶ ἦλθε καὶ ἔλαβε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

⁸ Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυσᾶς πλήρεις θυμιαμάτων, αἵτινες εἶναι αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· ⁹ καὶ ψάλλουσι νέαν ᾠδὴν, λέγοντες, Ἄξιός εἰσαι νὰ λάβῃς τὸ βιβλίον, καὶ νὰ ἀνοίξῃς τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· διότι ἐσφάγῃς, καὶ ἡγόρασας ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ αἵματός σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους· ¹⁰ καὶ ἔκαμες ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ θέλομεν βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς.—

¹¹ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἁγγέλων πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, ¹² λέγοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ἄξιόν εἶναι τὸ Ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον νὰ λάβῃ τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.—¹³ Καὶ πᾶν κτίσμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ὅσα εἶναι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἤκουσα ὅτι ἔλεγον, Εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ εἰς τὸ Ἄρνιον ἰσω ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁴ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΚΕΦ. 5'.—ια'.

ΚΑΙ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγον, ὡς φωνὴν βροντῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε. ²Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε τόξον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ διὰ τὴν νικῆσιν.

³Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τὸ δεύτερον ζῶον, λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁴Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος κόκκινος· καὶ εἰς τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη να σηκώσῃ τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ νὰ σφάξωσιν ἀλλήλους, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν μάχαιρα μεγάλη.

⁵Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τὸ τρίτον ζῶον λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε ζυγαρίαν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, Μία χοῖνιξ σίτου δι' ἓν δηνάριον· καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δι' ἓν δηνάριον· καὶ, Τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ βλάψῃς.

⁷Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁸Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος ὠχρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὠνομάζετο Θάνατος, καὶ ὁ Ἄδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς νὰ θανατώσωσι μὲ ῥομφαίαν καὶ μὲ πεῖναν καὶ μὲ θάνατον, καὶ μὲ τὰ θηρία τῆς γῆς.

⁹Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τὴν ὁποίαν εἶχον· ¹⁰καὶ ἔκραζον μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγοντες, Ἔως πότε, ὦ Δέσποτα ἅγιε καὶ ἀληθινέ, δὲν κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; ¹¹Καὶ ἐδόθησαν εἰς ἕκαστον στολαὶ λευκαὶ, καὶ ἐρρέθη πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀναπαυθῶσιν ἔτι ὀλίγον καιρὸν, ἕως οὗ συμπληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες νὰ φονευθῶσιν ὡς καὶ αὐτοί.

¹²Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην· καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ὁ ἥλιος ἔγεινε μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἔγεινεν ὡς αἷμα· ¹³καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, καθὼς ἡ συκὴ ρίπτει τὰ ἄωρα σῦκα αὐτῆς,

σειομένη ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου. ¹⁴ Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη “ὡς βιβλίου τυλιγμένον,” καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκινήθησαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν. ¹⁵ καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δούλος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, ¹⁶ καὶ λέγουσι πρὸς τὰ ὄρη καὶ πρὸς τὰς πέτρας, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου. ¹⁷ διότι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ τίς δύναται νὰ σταθῇ;

ΚΕΦ. ζ'.—¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἵσταμένους ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, διὰ νὰ μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

² Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ὅτι ἀνέβη ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχων σφραγίδα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη νὰ βλάψωσι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ³ λέγων, Μὴ βλάψῃτε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἕως οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

⁴ Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἦσαν ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ⁵ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁶ ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσὴ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁷ ἐκ φυλῆς Συμεὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσάακ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁸ ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

⁹ Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἀριθμήσῃ, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, οἵτινες ἴσταντο ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἐνδεδυμένοι στολὰς λευκάς, ἔχοντες φοίνικας ἐν ταῖς

χερσὶν αὐτῶν ¹⁰ καὶ κράζοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔλεγον, Ἡ σωτηρία εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τοῦ Ἀρνίου. ¹¹ Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἴσταντο κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹² λέγοντες, Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς ἀνήκει εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹³ Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι οἱ ἐνδεδυμένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνες εἶναι, καὶ πόθεν ἦλθον; ¹⁴ Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. ¹⁵ Διὰ τοῦτο εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου θέλει κατασκηνώσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁶ Δὲν θέλουσι πεινάσει πλέον, οὐδὲ θέλουσι διψήσῃ πλέον, οὐδὲ θέλει πέσει ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ κανὲν καῦμα· ¹⁷ διότι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου θέλει ποιμαίνει αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς εἰς ζώσας πηγὰς ὑδάτων· καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η'.—¹ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἔγεινε σιωπὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἕως ἡμίσειαν ὥραν.

² Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἄγγέλους, οἵτινες ἴσταντο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἑπτὰ σάλπιγγες. ³ Καὶ ἦλθεν ἄλλος ἄγγελος, καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, κρατῶν θυμιατήριον χρυσοῦν· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν θυμιάματα πολλὰ, διὰ τὰ προσφέρειν μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. ⁴ Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων μὲ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ⁵ καὶ ἔλαβεν ὁ ἄγγελος τὸ θυμιατήριον, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός.

⁶ Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς διὰ τὰ σαλπίσωσι.

⁷ Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγεινε χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα μὲ αἷμα, καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χλωρὸς χόρτος κατεκάη.

⁸ Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καιόμενον μὲ πῦρ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης ἔγεινεν αἷμα· ⁹ καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν ἐμψύχων κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

¹⁰ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· ¹¹ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἀψινθος· καὶ ἔγεινε τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων ἄψινθος, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, διότι ἐπικράνθησαν.

¹² Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐκτυπήθη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, διὰ τὰ σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα τὰ χάσῃ τὸ τρίτον τοῦ φωτισμοῦ αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

¹³ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἓνα ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰς λοιπὰς φωνὰς τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων τὰ σαλπίσωσι.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ὅτι ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀστὴρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ κλειδίον τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. ² Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. ³ Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. ⁴ Καὶ ἐρρέθη πρὸς αὐτὰς τὰ μὴ βλάψωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, μηδὲ κανὲν χλωρὸν, μηδὲ κανὲν δένδρον· εἰμὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς τὰ μὴ θανατώσωσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ τὰ βασανισθῶσι πέντε μῆνας· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ἦτο ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν κτυπήσῃ ἄνθρωπον. ⁶ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλουσι ζητήσῃ οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ δὲν θέλουσιν εὗρεῖ αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐπιθυμήσῃ τὰ ἀποθάνωσι, καὶ ὁ θάνατος θέλει φεύγει ἀπ' αὐτῶν.

⁷Καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ἀκρίδων ἦσαν ὅμοιαι μὲ ἵππους ἡτοιμασμένους εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἦσαν ὡς στέφανοι ὅμοιοι μὲ χρυσόν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. ⁸Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ἦσαν ὡς λεόντων. ⁹Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἦτο ὡς φωνὴ ἁμαξῶν ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. ¹⁰Καὶ εἶχον οὐράς ὁμοίας μὲ σκορπίους, καὶ ἦσαν κέντρα εἰς τὰς οὐράς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἦτο νὰ βλάψωσι τοὺς ἀνθρώπους πέντε μῆνας. ¹¹Καὶ εἶχον ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὅστις Ἑβραϊστὶ ὀνομάζεται Ἀβαδδὼν, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχει ὄνομα Ἀπολλύων.

¹²Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπήλθεν· ἰδοὺ, ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

¹³Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα μίαν φωνὴν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ¹⁴λέγουσαν πρὸς τὸν ἕκτον ἄγγελον, ὅστις εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἄγγέλους τοὺς δεδεμένους εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν Εὐφράτην. ¹⁵Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτὸν, διὰ νὰ θανατώσωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ ἦτο δύο μυριάδες μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹⁷Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ὅτι εἶχον θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλὰὶ τῶν ἵππων ἦσαν ὡς κεφαλὰὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐξήρχετο πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ¹⁸Τὸ τῶν τριῶν τούτων ἐθανατώθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν, ¹⁹διότι αἱ ἐξουσίαι αὐτῶν εἶναι ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· ἐπειδὴ αἱ οὐραὶ αὐτῶν εἶναι ὅμοιαι μὲ ὄφεις, ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ μὲ αὐτὰς βλάπτουσι. ²⁰Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες δὲν ἐθανατώθησαν μὲ τὰς πληγὰς ταύτας, οὔτε μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χάλκινα καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, τὰ ὁποῖα οὔτε νὰ βλέπωσι δύνανται, οὔτε νὰ ἀκούωσιν, οὔτε νὰ περιπατῶσι. ²¹καὶ δὲν μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν,

οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν
οὔτε ἐκ τῶν κλοπῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι'.—¹ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐνδεδυμένον νεφέλῃν· καὶ ἦτο ἱρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός. ² Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιάριον ἀνεωγμένον· καὶ ἔθεσε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ ἀριστερὸν ἐπὶ τὴν γῆν· ³ καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης καθὼς βρυχᾶται ὁ λέων. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. ⁴ Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον νὰ γράφω· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σφράγισον ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ γράψῃς ταῦτα. ⁵ Καὶ ὁ ἄγγελος τὸν ὅποιον εἶδον ἱστάμενον ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσήκωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, ⁶ καὶ ὤμοσεν εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅστις ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι καιρὸς δὲν θέλει εἶσθαι ἔτι· ⁷ ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ νὰ σαλπίσῃ, τότε θέλει τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐφάνέρωσε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας.

⁸ Καὶ ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν ἐλάλει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔλεγεν, Ὕπαγε, λάβε τὸ βιβλιάριον τὸ ἀνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἱσταμένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ Καὶ ὑπῆγα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων πρὸς αὐτὸν, Δός μοι τὸ βιβλιάριον. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ θέλει πικράνει τὴν κοιλίαν σου, πλὴν ἐν τῷ στόματί σου θέλει εἶσθαι γλυκὺ ὡς μέλι. ¹⁰ Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιάριον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦτο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. ¹¹ Καὶ μοὶ λέγει, Πρέπει πάλιν νὰ προφητεύσῃς περὶ λαῶν καὶ ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν καὶ βασιλέων πολλῶν.

ΚΕΦ. ια'.—¹ Καὶ μοὶ ἐδόθη κάλαμος ὅμοιος μὲ ράβδον· καὶ ὁ ἄγγελος ἵστατο, λέγων,

Σηκώθητι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. ² Τὴν αὐλὴν ὁμῶς τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἄφες ἔξω, καὶ μὴ μετρήσῃς αὐτήν, διότι ἐδόθη εἰς τὰ ἔθνη· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν θέλουσι πατήσκει τεσσαράκοντα δύο μῆνας.

³ Καὶ θέλω δώσει εἰς τοὺς δύο μάρτυράς μου νὰ προφητεύσωσι χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα ἡμέρας, ἐνδεδυμένοι σάκκους. ⁴ Οὗτοι εἶναι αἱ δύο ἐλαίαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἱστάμεναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς. ⁵ Καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, ἐξέρχεται πῦρ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατατρώγει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἐάν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, οὕτω πρέπει αὐτὸς νὰ θανατωθῇ. ⁶ Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ κλείσωσι τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ μὴ βρέχῃ βροχὴ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ νὰ πατάξωσι τὴν γῆν μὲ πᾶσαν πληγὴν, ὅσακις ἐὰν θελήσωσι.

⁷ Καὶ ὅταν τελειώσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου θέλει κάμει πόλεμον μὲ αὐτοὺς, καὶ θέλει νικήσῃ αὐτοὺς, καὶ θανατώσῃ αὐτούς. ⁸ Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν θέλουσι κείσθαι ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη.

⁹ Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν θέλουσι βλέπει τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσῃ τὰ πτώματα αὐτῶν νὰ τεθῶσιν εἰς μνήματα. ¹⁰ Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς θέλουσι χαρῇ δι' αὐτοὺς, καὶ εὐφρανθῇ· καὶ θέλουσι πέμψει δῶρα πρὸς ἀλλήλους, διότι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

¹¹ Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

¹² Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς αὐτοὺς, Ἀνάβητε ἐδῶ. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. ¹³ Καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ἔπεσε τὸ δέκατον τῆς πόλεως, καὶ ἐθανατώθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων

χιλιάδες ἑπτὰ· καὶ οἱ λοιποὶ ἔγειναν ἔμφοβοι, καὶ ἔδωκαν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ.

¹⁴ Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχέως.

¹⁵ Καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγειναν φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, Αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου ἔγειναν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ θέλει βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁶ Καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ καθήμενοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹⁷ λέγοντες, Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἔρχόμενος· διότι ἔλαβες τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας· ¹⁸ καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ κριθῶσι, καὶ νὰ δώσης τὸν μισθὸν εἰς τοὺς δούλους σου τοὺς προφήτας, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς φοβουμένους τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ νὰ διαφθείρης τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

¹⁹ Καὶ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐφάνη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ιβ'.

ΚΑΙ σημεῖον μέγα ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ· γυνὴ ἐνδεδυμένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα· ² καὶ ἔγκυος οὖσα, ἔκραζε κοιλοπονοῦσα, καὶ βασανιζομένη διὰ νὰ γεννήσῃ.

³ Καὶ ἐφάνη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ, δράκων μέγας κόκκινος, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτὰ· ⁴ καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἔσυρε τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἐστάθη ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης νὰ γεννήσῃ, διὰ νὰ καταφάγῃ τὸ τέκνον αὐτῆς ὅταν γεννήσῃ. ⁵ Καὶ ἐγέννησε παιδίον ἄρρεν, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ποιμάνῃ πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ἡρπάσθη πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἡ γυνή

ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ τρέψωσιν αὐτὴν ἐκεῖ ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

⁷ Καὶ ἔγεινε πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. ⁸ Καὶ δὲν ὑπερίσχυσαν, οὐδὲ εὐρέθη πλέον τόπος αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁹ Καὶ ἐρρίφθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐρρίφθησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, Τώρα ἔγεινεν ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· διότι κατερρίφθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέραν καὶ νύκτα. ¹¹ Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ δὲν ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν μέχρι θανάτου. ¹² Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτοῖς. Οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, διότι κατέβη ὁ Διάβολος εἰς ἐσᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

¹³ Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἣτις ἐγέννησε τὸν ἄρρενα. ¹⁴ Καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν γυναῖκα δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου, διὰ νὰ πετᾷ εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὀφews· ¹⁵ καὶ ἔρριψεν ὁ ὄφης ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἴδιον ὡς ποταμὸν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ σύρῃ αὐτὴν ὁ ποταμός. ¹⁶ Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τὴν γυναῖκα, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν, τὸν ὅποιον ἔρριψεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων κατὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ὑπῆγε νὰ κάμῃ πόλεμον μετὰ τοὺς λοιποὺς τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τοὺς φυλάττοντας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχοντας τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΙ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης, τὸ ὅποιον εἶχε κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ

κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. ² Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδον, ἦτο ὅμοιον μὲ πάρδαλιν, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. ³ Καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς πεπληγωμένην θανατηφόρως· καὶ ἡ θανατηφόρος πληγὴ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη· καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. ⁴ Καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα, ὅστις ἔδωκεν ἐξουσίαν εἰς τὸ θηρίον, καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγοντες, Τίς ὅμοιος μὲ τὸ θηρίον; Τίς δύναται νὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτό;

⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία νὰ κάμῃ πόλεμον τεσσαράκοντα δύο μῆνας. ⁶ Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, νὰ βλασφημήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ νὰ νικήσῃ αὐτούς· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. ⁸ Καὶ θέλουσι προσκυνήσῃ αὐτὸ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐγράφησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.—⁹ Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ.—¹⁰ Ὅστις φέρῃ εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· ὅστις φονεύσῃ μὲ μάχαιραν, πρέπει αὐτὸς νὰ φονευθῇ μὲ μάχαιραν. Ἐδὼ εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

¹¹ Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια μὲ ἀρνίου, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. ¹² Καὶ ἐνήργει ὅλην τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἐθεραπεύθη ἡ θανατηφόρος πληγὴ. ¹³ Καὶ ἔκαμνε σημεῖα μεγάλα, ὥστε καὶ πῦρ ἔκαμνε νὰ καταβαίνῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ ἐπλάνα τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγον πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς νὰ κάμωσιν εἰκόνα εἰς τὸ θηρίον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. ¹⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ δώσῃ πνεῦμα εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ὥστε καὶ νὰ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ νὰ

κάμῃ, ὅσοι δὲν προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, νὰ θανατωθῶσι. ¹⁶ Καὶ ἔκαμνε πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, νὰ λάβωσι χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ νὰ μὴ δύναται μηδεὶς νὰ ἀγορεύῃ ἢ νὰ πωλήσῃ; εἰμὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹⁸ Ἐδὼ εἶναι ἡ σοφία· ὅστις ἔχει τὸν νοῦν, ἅς λογαριάσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· διότι εἶναι ἀριθμὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ εἶναι χξϛ'.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΚΑΙ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Ἀρνίον ἱστάμενον ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ² Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἤκουσα φωνὴν κιθαρωδῶν οἵτινες ἐκιθάριζον μὲ τὰς κιθάρας αὐτῶν. ³ Καὶ ἔψαλλον ὡς ᾠδὴν νέαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μάθῃ τὴν ᾠδὴν, εἰμὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ Οὗτοι εἶναι οἱ μὴ μολυνθέντες μὲ γυναῖκας· διότι παρθένοι εἶναι· οὗτοι εἶναι οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἀρνίον ὅπου ἂν ὑπάγῃ, οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον. ⁵ Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δὲν εὗρέθη δόλος· διότι εἶναι ἄμωμοι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

⁶ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις εἶχεν εὐαγγέλιον αἰώνιον, διὰ νὰ κηρύξῃ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν· ⁷ καὶ ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Φοβήθητε τὸν Θεόν, καὶ δότε δόξαν εἰς αὐτὸν, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν” ἡ πόλις ἡ μεγάλη· διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐπότισε πάντα τὰ ἔθνη.

⁹ Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοὺς, λέγων μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ὅστις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ αὐτὸς θέλει πίνει ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ θέλει βασανισθῇ μὲ πῦρ καὶ θεῖον ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. ¹¹ Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάπαισιν ἡμέραν καὶ νύκτα ὅσοι προσκυνοῦσι τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ὅστις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹² Ἐδὼ εἶναι ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων· ἐδὼ οἱ φυλάττοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐν Κυρίῳ ἀπὸ τοῦ νῦν, Ναὶ, λέγει τὸ Πνεῦμα, διὰ τὰ ἀναπαυθῶσιν ἀπὸ τῶν κόπων αὐτῶν· καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθοῦσι μὲ αὐτούς.

¹⁴ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τῆς νεφέλης ἐκάθητό τις ὅμοιος μὲ υἱὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον κοπτερόν. ¹⁵ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων μετὰ μεγάλης φωνῆς πρὸς τὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θερίσον· διότι ἦλθεν εἰς σὲ ἡ ὥρα τοῦ ναῦ θερίσης, ἐπειδὴ ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. ¹⁶ Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης ἔβαλε τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

¹⁷ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερόν. ¹⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἐφώναξε μετὰ κραυγῆς μεγάλης πρὸς τὸν ἔχοντα τὸ δρέπανον τὸ κοπτερόν, λέγων, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου τὸ κοπτερόν, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυνας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, διότι ὥρίμασαν τὰ σταφύλια αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἀμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔρριψε τὰ τρυγηθέντα εἰς τὸν μέγαν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπατήθη ὁ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τοῦ ληνοῦ ἕως τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, εἰς διάστημα χιλίων ἑξακοσίων σταδίων.

ΚΕΦ. ιε'. ιε'.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, οἵτινες εἶχον τὰς ἑπτὰ ἐσχάτας πληγὰς, διότι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην μὲ πῦρ· καὶ ἐκείνους οἵτινες ἐνίκησαν κατὰ τοῦ θηρίου καὶ κατὰ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἰσταμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Θεοῦ· ³ καὶ ἔψαλλον τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέγοντες, Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, βασιλεῦ τῶν ἁγίων. Ὅτις δὲν θέλει σὲ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; διότι εἶσαι μόνος ὁσῖος· διότι πάντα τὰ ἔθνη θέλουσιν ἔλθει καὶ προσκυνήσῃ ἐνώπιόν σου· διότι αἱ κρίσεις σου ἐφανερώθησαν.

⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἠνοίχθη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁶ Καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ναοῦ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι, ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς, ἐνδεδυμένοι λινὰ καθαρὰ καὶ λαμπρὰ, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.

⁷ Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, πλήρεις τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁸ Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἀπὸ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, ἕως οὗ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

ΚΕΦ. ιε'.—¹ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσαν πρὸς τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε εἰς τὴν γῆν τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ ὑπήγγεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἔγεινεν ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ.

³ Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινεν αἷμα ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

⁴ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς

ποταμούς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἔγεινεν αἷμα.—

⁵ Καὶ ἤκουσα τὸν ἄγγελον τῶν ὑδάτων λέγοντα, Δίκαιος εἶσαι, Κύριε, ὁ ὢν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ὅσιος, διότι ἔκρινας ταῦτα·

⁶ ἔπειδὴ αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα ἔδωκας εἰς αὐτοὺς νὰ πίωσι· διότι ἄξιοι εἶναι.—⁷ Καὶ ἤκουσα ἄλλον ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντα, Ναὶ, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

⁸ Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν νὰ καυματίσῃ τοὺς ἀνθρώπους μετὰ πυρ. ⁹ Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ δὲν μετενόησαν ὥστε νὰ δώσωσι δόξαν εἰς αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἔγεινεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ πλήρης σκότους· καὶ ἐμάσσουν τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου· ¹¹ καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τοὺς πόνους αὐτῶν καὶ διὰ τὰ ἔλκη αὐτῶν, καὶ δὲν μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.

¹² Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

¹³ Καὶ εἶδον τρία ἀκάθαρτα πνεύματα ὅμοια μὲ βατράχους, ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου· ¹⁴ διότι εἶναι πνεύματα δαιμόνων ἐκτελοῦντα σημεῖα, τὰ ὅποια ἐκπορεύονται πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ συνάξωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁵ (Ἴδου, ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὅστις ἀγρυπνεῖ, καὶ φυλάττει τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ περιπατῇ γυμνός, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)

¹⁶ Καὶ συνήθροισεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβρα-ῦστὶ Ἀρμαγεδδών.

¹⁷ Καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν αέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα, Ἐτελέσθη. ¹⁸ Καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ ἔγεινε σεισμός μέγας, ὁποῖος δὲν ἔγεινεν ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς, τόσον πολλὰ μέγας σεισμός. ¹⁹ Καὶ διηρέθη ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία

μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἦλθεν εἰς ἐνθύμησιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ δόσῃ εἰς αὐτὴν το ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ τὰ ὄρη δὲν εὐρέθησαν. ²¹ Καὶ χάλαζα μεγάλη ἕως ἐνὸς ταλάντου κατέβαινεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάζης, διότι ἡ πληγὴ αὐτῆς ἦτο μεγάλη σφόδρα.

ΚΕΦ. ις'. ιη'.

ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων μοι, Ἐλθὲ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν κρίσιν τῆς πόρνῃς τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν. ² μετὰ τῆς ὁποίας ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. ³ Καὶ μετ' ἐφ' ἑνὶ πνεύματι εἰς ἔρημον· καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. ⁴ Καὶ ἡ γυνὴ ἦτο ἐνδεδυμένη πορφύραν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μετ' χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας, ἔχουσα ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς χρυσοῦν ποτήριον, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθαρσίας τῆς πορνείας αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ἦτο ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. ⁶ Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν, ἐθαύμασα θαυμασμὸν μέγαν.

⁷ Καὶ μοι εἶπεν ὁ ἄγγελος, Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ θέλω σοὶ εἰπεῖν τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.—⁸ Τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδες, ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, καὶ μέλλει νὰ ἀναβῇ ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀπώλειαν· καὶ θέλουσι θαυμάσει οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, ἀν καὶ ἦναι. ⁹ Ἐδὼ εἶναι ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλὰ εἶναι ἑπτὰ ὄρη, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ εἶναι ἑπτὰ βασιλεῖς· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ

εἶς εἶναι, ὁ ἄλλος δὲν ἦλθεν ἔτι, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον πρέπει νὰ μείνῃ. ¹¹ Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ ὄγδοος, καὶ εἶναι ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ ὑπάγει εἰς ἀπώλειαν. ¹² Καὶ τὰ δέκα κέρατα τὰ ὁποῖα εἶδες, εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἵτινες βασιλείαν δὲν ἔλαβον ἔτι, ἀλλὰ μίαν ὥραν λαμβανουσιν ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μετὰ τοῦ θηρίου. ¹³ Οὗτοι ἔχουσι μίαν γνώμην, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὸ θηρίον τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν. ¹⁴ Οὗτοι θέλουσι πολεμήσει μὲ τὸ Ἀρνίον, καὶ τὸ Ἀρνίον θέλει νικήσει αὐτοὺς, διότι εἶναι Κύριος τῶν κυρίων καὶ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων· καὶ ὅσοι εἶναι μετ' αὐτοῦ, εἶναι κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

¹⁵ Καὶ μοὶ λέγει, Τὰ ὕδατα τὰ ὁποῖα εἶδες, ὅπου ἡ πόρνη κάθεται, εἶναι λαοὶ καὶ ὄχλοι, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. ¹⁶ Καὶ τὰ δέκα κέρατα, τὰ ὁποῖα εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι θέλουσι μισήσει τὴν πόρνην, καὶ θέλουσι κάμει αὐτὴν ἡρημωμένην καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς θέλουσι φάγει, καὶ αὐτὴν θέλουσι κατακάψει ἐν πυρί. ¹⁷ διότι ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ κάμωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ νὰ γείνωσι τῆς αὐτῆς γνώμης, καὶ νὰ δώσωσι τὴν βασιλείαν αὐτῶν εἰς τὸ θηρίον, ἕως οὗ ἐκτελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Καὶ ἡ γυνὴ τὴν ὁποῖαν εἶδες, εἶναι ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη'.—¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχεν ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. ² Καὶ ἔκραξε δυνατὰ μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν” ἡ μεγάλη, καὶ ἔγεινε κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μισητοῦ. ³ διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἔπιον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐπόρνευσαν μετ' αὐτῆς, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῆς ἐντροφῆσεως αὐτῆς.

⁴ Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαὸς μου, διὰ νὰ μὴ συγκοινωνήσητε εἰς τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς. ⁵ διότι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς ἔφθασαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ⁶ Ἀπόδοτε εἰς αὐτήν, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν εἰς ἐσᾶς, καὶ διπλασιάσατε εἰς αὐτήν διπλάσια κατὰ

τὰ ἔργα αὐτῆς· μετὶ τὸ ποτήριον μετὶ τὸ ὁποῖον ἐκέρασε, διπλάσιον κεράσατε εἰς αὐτήν. ⁷ Ὅσον ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ κατετρύφησε, τόσον βασανισμὸν καὶ πένθος δότε εἰς αὐτήν· διότι λέγει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα δὲν εἶμαι, καὶ πένθος δὲν θέλω ἰδεῖ.—⁸ Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἔλθει αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ πείνα· καὶ θέλει κατακαυθῇ ἐν πυρὶ, διότι ἰσχυρὸς εἶναι Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.

⁹ Καὶ θέλουσι κλαύσει αὐτήν καὶ πενθήσει δι' αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ πορνεύσαντες καὶ κατατρυφήσαντες μετ' αὐτῆς, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, ¹⁰ ἀπὸ μακρόθεν ἰστάμενοι, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

¹¹ Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσι δι' αὐτήν, διότι οὐδεὶς ἀγοράζει πλέον τὰς πραγματείας αὐτῶν· ¹² πραγματείας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων τιμίων, καὶ μαργαριτῶν, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ μετάξης, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον ἀρωματικόν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου πολυτίμου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου· ¹³ καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππους, καὶ ἀμάξας, καὶ ἀνδράποδα, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ τὰ ὀπωρικὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ παχέα καὶ τὰ λαμπρὰ ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον δὲν θέλεις εὐρεῖ αὐτά. ¹⁵ Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, θέλουσι σταθῇ ἀπὸ μακρόθεν διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, ¹⁶ καὶ λεγόντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἐνδεδυμένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μετὰ χρυσοῦ καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας· διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

¹⁷ Καὶ πᾶς πλοίαρχος, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τὸ ἐπὶ τῶν πλοίων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι ἐμπορεύονται διὰ τῆς θαλάσσης, ἐστάθησαν ἀπὸ μακρόθεν, ¹⁸ καὶ ἔκραζον, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, λέγοντες, Ποία πόλις ἐστάθη ὁμοία μετὰ τῇ πόλιν τὴν μεγάλην; ¹⁹ Καὶ ἔβαλον χῶμα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ,

οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ἀφθονίας αὐτῆς πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.

²⁰ Εὐφραίνου ἐπ' αὐτὴν, οὐρανὲ, καὶ οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, διότι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὴν κρίσιν σας ἐναντίον αὐτῆς.

²¹ Καὶ ἐσήκωσεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μυλόπετραν μεγάλην, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτω μὲ ὁρμὴν θέλει ῥιφθῇ ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ δὲν θέλει εὐρεθῇ πλέον. ²² Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης δὲν θέλει εὐρεθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ μύλου δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· ²³ καὶ φῶς λύχνου δὲν θέλει φέγγει πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· διότι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, διότι μὲ τὴν γοητείαν σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. ²⁴ Καὶ ἐν αὐτῇ εὐρέθη αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις ἀνέκουσιν εἰς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν· ²διότι ἀληθινὰ καὶ δίκαια εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· διότι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρε τὴν γῆν μὲ τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐκ δευτέρου εἶπον, Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ⁴ Καὶ ἔπεσον οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεὸν τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες, Ἀμήν· Ἀλληλούϊα. ⁵ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θρόνου φωνὴ λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

⁶ Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων, Ἀλληλούϊα. διότι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ. ⁷ Ὡς χαίρωμεν καὶ ὡς ἀγαλλώμεθα, καὶ ὡς δώσωμεν τὴν δόξαν εἰς αὐτόν, διότι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν

ἐαυτήν. ⁸ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν νὰ ἐνδυθῇ βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν· διότι τὸ βύσσινον εἶναι τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων.

⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ κεκλημένοι εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου. Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἁληθινοὶ λόγοι τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ προσκυνήσω αὐτόν· καὶ λέγει μοι, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου καὶ τῶν ἀδελφῶν σου οἵτινες ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τὸν Θεὸν προσκύνησον· διότι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

¹¹ Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεφγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἐκαλεῖτο Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ κρίνει καὶ πολεμεῖ ἐν δικαιοσύνῃ. ¹² Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὡς φλόξ πυρὸς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διαδήματα πολλά· καὶ εἶχεν ὄνομα γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ αὐτός.

¹³ Καὶ ἦτο ἐνδεδυμένος ἱμάτιον βεβαμμένον μὲ αἷμα· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. ¹⁴ Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθουν αὐτὸν ἐφ' ἵππων λευκῶν, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρὸν. ¹⁵ Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξέρχεται ῥομφαία κοπτερὰ, διὰ νὰ κτυπᾷ μὲ αὐτὴν τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς θέλει “ποιμάνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ·” καὶ αὐτὸς πατεῖ τὸν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁶ Καὶ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ἔχει γεγραμμένον τὸ ὄνομα, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ.

¹⁷ Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἰστάμενον ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων πρὸς πάντα τὰ ὄρνεα τὰ πετώμενα εἰς τὸ μεσουράνημα, Ἔλθετε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ¹⁸ διὰ νὰ φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

¹⁹ Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα, διὰ νὰ κάμωσι πόλεμον μὲ τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μὲ τὸ στράτευμα αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὅστις ἔκαμε τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνούντας τὴν

εἰκόνα αὐτοῦ· ζῶντες ἐρρίφθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην μὲ τὸ θεῖον. ²¹ Καὶ οἱ λοιποὶ ἐφονεύθησαν μὲ τὴν ῥομφαίαν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κ'.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχε τὸ κλειδίον τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἐπίασε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅστις εἶναι Διάβολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδεσεν αὐτὸν χίλια ἔτη. ³ Καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη πλέον, ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ λυθῇ ὀλίγον καιρόν.

⁴ Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ κρίσις ἐδόθη εἰς αὐτούς· καὶ εἶδον τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες δὲν προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ δὲν ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. ⁵ Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν δὲν ἀνέζησαν ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· αὕτη εἶναι ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. ⁶ Μακάριος καὶ ἅγιος ὅστις ἔχει μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεῦτερος δὲν ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ θέλουσιν εἰσθαι ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλουσι βασιλεύσει μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

⁷ Καὶ ὅταν πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη, θέλει λυθῇ ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. ⁸ Καὶ θέλει ἐξέλθει διὰ νὰ πλανήσῃ τὰ ἔθνη τὰ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ τὸν Μαγῶγ, διὰ νὰ συνάξῃ αὐτοὺς εἰς πόλεμον, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. ⁹ Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ περιεκύκλωσαν τὸ στρατόπεδον τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς. ¹⁰ Καὶ ὁ Διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θεοῦ, ὅπου

εἶναι τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ θέλουσι βασανίζεσθαι ἡμέραν καὶ νύκτα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹¹ Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὁποίου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός· καὶ δὲν εὐρέθη τόπος δι' αὐτά· ¹² καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἰσταμένους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ βιβλία ἠνοιχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνοιχθη, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹³ Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος εἶναι ὁ δευτέρος θάνατος. ¹⁵ Καὶ ὅστις δὲν εὐρέθη γεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς, ἐρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν νέον καὶ γῆν νέαν· διότι ὁ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα δὲν ὑπάρχει πλέον. ² Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, τὴν νέαν Ἱερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἴδου ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ θέλει σκηνώσκει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι λαοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶσθαι μετ' αὐτῶν Θεὸς αὐτῶν. ⁴ Καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον· διότι τὰ πρῶτα παρῆλθον.

⁵ Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἴδου, κάμνω νέα τὰ πάντα. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Γράψον· διότι οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Ἐτελέσθη· ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ θέλω δώσει εἰς τὸν διψῶντα ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ⁷ Ὁ νικῶν θέλει κληρονομήσει τὰ πάντα, καὶ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Θεός, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμέ υἱός. ⁸ Οἱ δὲ δειλοὶ καὶ ἄπιστοι καὶ βδελυκτοὶ καὶ φονεῖς καὶ πόρνοι καὶ μάγοι καὶ εἰδωλολάτραι, καὶ πάντες οἱ ψεῦσται, θέλουσιν ἔχει

τὴν μερίδα αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ μὲ πῦρ καὶ θεῖον· οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος.

⁹ Καὶ ἦλθε πρὸς ἐμέ· εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς πλήρεις ἀπὸ τῶν ἑπτὰ ἐσχάτων πληγῶν, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων, Ἐλθέ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν νύμφην, τοῦ Ἀρνίου τὴν γυναῖκα. ¹⁰ Καὶ μὲ ἔφερεν ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ μοι ἔδειξε τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹¹ ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ λαμπρότης αὐτῆς ἦτο ὁμοία μὲ λίθον πολύτιμον, ὡς λίθον ἱασπιν κρυσταλλίζοντα.

¹² Καὶ εἶχε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν· εἶχε καὶ δώδεκα πυλῶνας, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας, δώδεκα ἀγγέλους, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, τὰ ὅποια εἶναι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

¹³ Πρὸς ἀνατολὰς, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς βορρᾶν, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς νότον, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς δυσμὰς, πυλῶνες τρεῖς. ¹⁴ Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως εἶχε θεμέλια δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.

¹⁵ Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἡ πόλις κεῖται τετράγωνος, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς εἶναι τοσοῦτον ὅσον καὶ τὸ πλάτος· καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν· μὲ τὸν κάλαμον, ἕως δώδεκα χιλιάδας σταδίων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς εἶναι ἴσα· ¹⁷ καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ ἀνθρώπου, ἡγουν, τοῦ ἀγγέλου.

¹⁸ Καὶ ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἦτο ἱασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὁμοία μὲ ὕαλον καθαρόν. ¹⁹ Καὶ τὰ θεμέλια τοῦ τείχους τῆς πόλεως ἦσαν κεκοσμημένα μὲ πάντα λίθον πολύτιμον· τὸ πρῶτον θεμέλιον, ἱασπις· τὸ δεύτερον, σάπφειρος· τὸ τρίτον, χαλκηδών· τὸ τέταρτον, σμάραγδος· ²⁰ τὸ πέμπτον, σαρδόνυξ· τὸ ἕκτον, σάρδιος· τὸ ἑβδομον, χρυσόλιθος· τὸ ὄγδοον, βήρυλλος· τὸ ἕννατον, τοπάζιον· τὸ δέκατον, χρυσόπρασος· τὸ ἐνδέκατον, ὑάκινθος· τὸ δωδέκατον, ἀμέθυστος. ²¹ Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες ἦσαν δώδεκα μαργαρίται, ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦτο ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεία τῆς πόλεως, χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανής.

²² Καὶ ναὸν δὲν εἶδον ἐν αὐτῇ· διότι ναὸς αὐτῆς εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, καὶ τὸ Ἀρνίον. ²³ Καὶ ἡ πόλις δὲν ἔχει

χρείαν τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης, διὰ νὰ φέγγωσιν ἐν αὐτῇ· διότι ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς εἶναι τὸ Ἀρνίον. ²⁴ Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων θέλουσι περιπατεῖν ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. ²⁵ Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς δὲν θέλουσι κλεισθῇ τὴν ἡμέραν· διότι νῦν δὲν θέλει εἰσθαι ἐκεῖ. ²⁶ Καὶ θέλουσι φέρεи τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. ²⁷ Καὶ δὲν θέλει εἰσέλθει εἰς αὐτήν οὐδὲν τὸ ὁποῖον μαιίνει καὶ προξενεῖ βδέλυγμα, καὶ ψεῦδος· ἀλλὰ μόνον οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

ΚΕΦ. κβ'.—¹ Καὶ μὲ ἔδειξε καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος τῆς ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. ² Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, ἦτο τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, φέρων καρποὺς δώδεκα, καθ' ἕκαστον μῆνα κάμνον τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου εἶναι εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. ³ Καὶ οὐδὲν ἀνάθεμα θέλει εἰσθαι πλέον· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου θέλει εἰσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ οἱ δούλοι αὐτοῦ θέλουσι λατρεύσει αὐτόν. ⁴ Καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ θέλει εἰσθαι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁵ Καὶ νῦν δὲν θέλει εἰσθαι ἐκεῖ καὶ δὲν ἔχουσι χρείαν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, διότι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ θέλουσι βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἀγίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὰ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι ταχέως.—⁷ Ἰδού, ἔρχομαι ταχέως· μακάριος ὅστις φυλάττει τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

⁸ Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶμαι ὁ ἰδὼν ταῦτα καὶ ἀκούσας· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα νὰ προσκυνήσω ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντος εἰς ἐμὲ ταῦτα. ⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· διότι ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν φυλαττόντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τὸν Θεὸν προσκύνησον.

¹⁰ Καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· διότι ὁ καιρὸς εἶναι ἐγγύς.

¹¹ Ὅστις ἀδικεῖ, ᾗς ἀδικήσῃ ἔτι· καὶ ὅστις εἶναι μεμολυσμένος,

ὃς μολυνθῇ ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, ὃς γείνη ἔτι δίκαιος, καὶ ὁ ἅγιος ὃς γείνη ἔτι ἅγιος. ¹² Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· καὶ ὁ μισθός μου εἶναι μετ' ἐμοῦ, διὰ νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον ὡς θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹³ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. ¹⁴ Μακάριοι οἱ πράττοντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, καὶ νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῶν πυλῶνων εἰς τὴν πόλιν. ¹⁵ Ἐξω δὲ εἶναι οἱ κύνες καὶ οἱ μάγοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν καὶ πράττων τὸ ψεῦδος. ¹⁶ Ἐγὼ ὁ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου νὰ μαρτυρήσῃ εἰς ἐσᾶς ταῦτα εἰς τὰς ἐκκλησίας· ἐγὼ εἶμαι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός.

¹⁷ Καὶ τὸ Πνεῦμα, καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἐλθέ· καὶ ὅστις ἀκούει, ὃς εἶπῃ, Ἐλθέ· καὶ, Ὅστις διψᾷ, ὃς ἔλθῃ· καὶ ὅστις θέλει, ὃς λαμβάνῃ δωρεὰν τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς.

¹⁸ Διότι μαρτύρομαι εἰς πάντα ἀκούοντα τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, Ἐάν τις ἐπιθέσῃ εἰς ταῦτα, ὁ Θεὸς θέλει ἐπιθέσῃ εἰς αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ¹⁹ Καὶ ἐάν τις ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ὁ Θεὸς θέλει ἀφαιρέσῃ τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς ἀγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

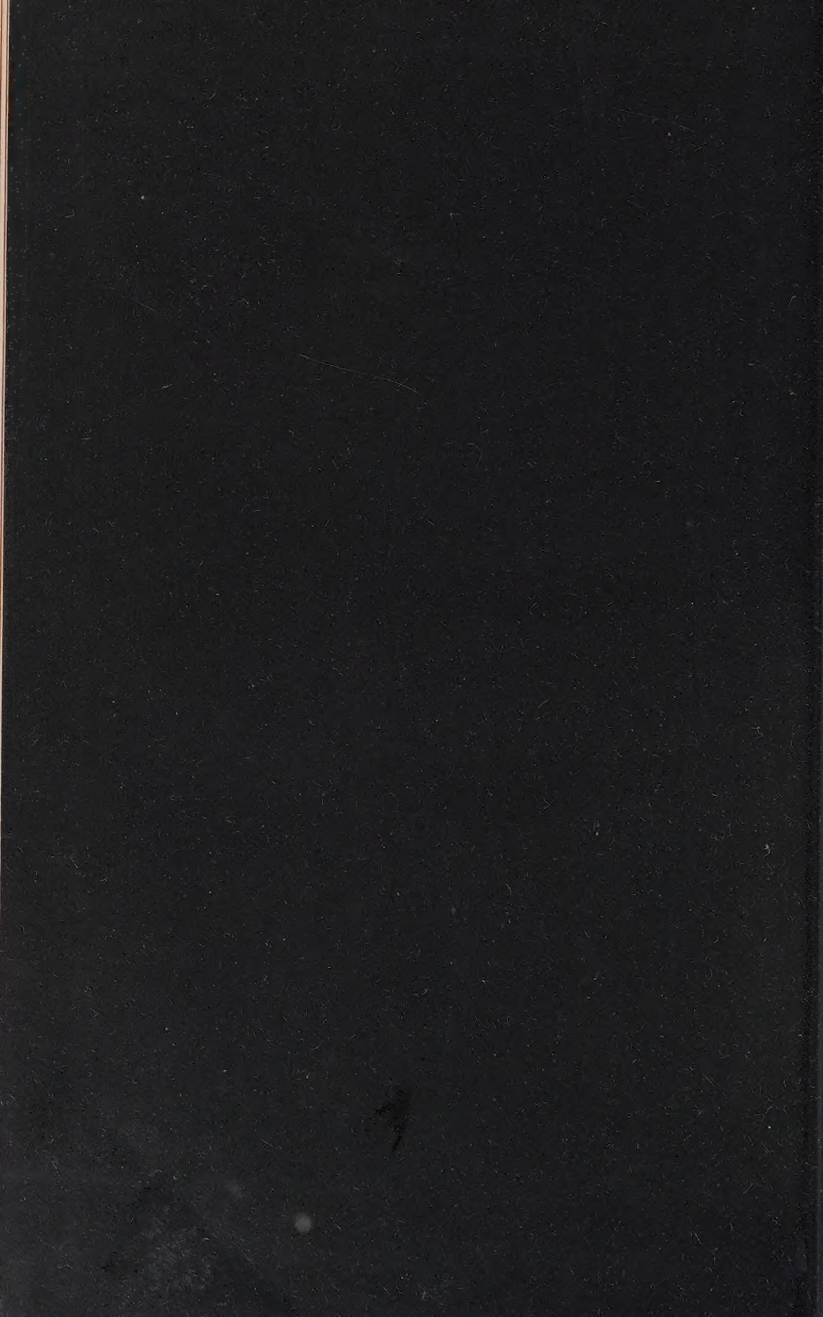
²⁰ Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ναὶ, ἔρχομαι ταχέως. Ἀμήν. Ναὶ, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

²¹ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ,

ΚΑΙ Τῷ ΘΕῷ ΔΟΞΑ.

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.

BS2142 1928
Bible. N.T. Greek (Modern Greek). 1928.
[...]

20380

BS
2142
1928

Bible. N.T. Greek (Modern Greek) 1928.
Η Καινή Διαθήκη του κυρίου και σωτηρος
Ιησου Χριστου. Μεταφρασθεισα εκ του ελλγ
Εν Λονδινω, Βρεττανικης Βιβλικης 'Εταιρει
1928.

479p. 19cm.

I. British and Foreign Bible Society.

CCSC/mmb

20380

ε
τ
π
το
υ
λ
ητ